

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 12:48:23)

Poštovane kolegice i kolege, otvaram Šestu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2022.godini Skupštine Crne Gore 27.saziva.

Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, a predsjednik Vlade odgovara u trajanju najviše pet minuta. Poslije datog usmenog odgovora predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta. Predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje nakon što predsjednik Vlade da odgovor na komentar ima pravo da iznese stav na odgovor predsjedniku Vlade u trajanju najviše do dva minuta.

Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili poslanici Danijel Živković - predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista; Slaven Radunović - predsjednik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, Radnička partija; Dragan Ivanović - predsjednik Kluba poslanika Socijalističke narodne partije Crne Gore; Miodrag Lekić - ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokrate, Demos, Mir je naša nacija; Suada Zoronjić - ovlašćena predstavnica Kluba poslanika Crno na bijelo; Branko Radulović - predsjednik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Pokret za promjene; Amer Smailović - ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke; Boris Mugoša - ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Andrija Popović - ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije, Liberalne partije.

Kolege poslanici i kolegice poslanice, pitanja predsjedniku Vlade postavljate naizmjenično predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika parlamentarne većine, a potom predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika parlamentarne opozicije.

Prije nego što pređemo na postavljanje pitanja dogovorili smo zbog određenih razloga da napravimo manju izmjenu tako da će prvi postavljati pitanje predstavnik Kluba Socijaldemokrata Boris Mugoša.

Prije nego što pređemo na postavljanje pitanja koristim ovu priliku da pozdravim uvaženog premijera koji je danas sa nama zajedno sa svojim potpredsjednicima i ministrima, svim članovima Vlade, zahvaljujem se na današnjem prisustvu i nadam se da ćemo imati kvalitetan i konstruktivan rad.

Pelazimo na postavljanje pitanja i riječ ima kolega Boris Mugoša ispred Kluba Socijaldemokrata iz opozicije.

BORIS MUGOŠA (27.06.22 12:51:30)

Prvo, predsjednice, da Vama zahvalim, a naravno i svim kolegicama i kolegama što su mi ustupili mjesto i iz određenih razloga danas prvi govorim. Stvarno koristim priliku da vam se još jednom svima zahvalim.

Uvaženi predsjedniče Vlade, poštovane članice i članovi Vlade, uvažene građanke i građani,

Trudio sam se da postavim pitanje koje je čini mi se suštinsko, a to je da imamo već dva mjeseca od kada je formirana 43.Vlada i mene brine jedna stvar, zašto u tom periodu ključni prioriteti u izuzetno složenoj, ali prije svega socijalnoj situaciji nisu bili usmjereni u pravcu tema kojima se štiti standard značajnog broja građanki i građana koji je ozbiljno ugrožen, nego na žalost i dalje dominiraju teme koje dodatno zbunjuju i polarizuju crnogorsku javnost, teme oko kojih ne postoji adekvatan nivo saglasnosti, teme koje sigurno neće poboljšati životni standard značajnog broja građanki i građana i teme koje nas udaljavaju od suštine, a to je kako da obezbijedimo bolje uslove za život naših sugrađana. I zbog toga vas sve pitam jesmo li mi svjesni u kakvoj ekonomskoj, prije svega socijalnoj situaciji živi veliki broj građanki i građana Crne Gore? I pokušaću to da objasnim kroz konkretne podatke i ako su određeni statistički podaci po meni preblagi u odnosu na realnost, a oni izgledaju ovako:

Crna Gora je ušla u zonu galopirajuće inflacije. Crna Gora ima najveću godišnju inflaciju u poslednjih 15 godina. U Crnoj Gori, opet kažem, po meni su i to preblagi statistički podaci, jer za godinu dana cijena hljeba i žitarica su porasli 37%, goriva 34%, povrće 31%, zvanični podaci MONSTAT-a sir mlijeko i jaja 21%, ulje i mast 23%, preko 15% šećer, džem i tako dalje, 13,6% meso i često čujem da je u Crnoj Gori je uvezena ili uvozna inflacija, međutim ako pogledamo podatke nije baš tako.

U Crnoj Gori je stopa inflacije u maju bila 11,7%, stopa na nivou zemalja eurozone 8,1%, znači gotovo četiri procentna poena je veća stopa inflacije u Crnoj Gori nego u zemljama eurozone, što znači ona jeste jednim dijelom uvezena i uvozna, međutim ona je posledica mnogih internih ranjivosti crnogorske ekonomije, ili ako pogledamo u tom kontekstu cijene proizvoda koji čine 50% potrošnje

prosječnog domaćinstva u Crnoj Gori, a to prehrambeni artikli, bezalkoholna pića, usluge prevoza i farmaceutski proizvodi. Oni su daleko više postupili od prosječne inflacije u Crnoj Gori i ako samo uzmemo cijene hrane, one su poskupile preko 25% u odnosu na stanje prije pandemije, a u eurozoni je ta taj procenat samo 10,4%. Znači, govorim vam o tome da je mnogo ozbiljna situacija u Crnoj Gori, ili ako uzmemo stanje kod privrede, za godinu i po dana je više od 600 preduzeća u blokadi, a iznos blokiranog duga je veći za 150 miliona eura. I mi u toj situaciji svakodnevno zasipamo javnost klasičnim temama svakodnevno, zbunjujemo, polarizujemo, maltretiramo, a što je s penzionerima. Što je s penzionerima? Da li mi mislimo da penzioneri sa minimalnom penzijom 160 eura mogu ovo divljanje cijena da izdrže. Jesmo li mi svjesni toga? Znamo li mi da imamo takvih 17.000 penzionera. Znamo li da imamo još 20.000 penzionera koji prima od 160 do 200 eura, a znamo li da imamo još 28.000 koji primaju od 200 do 300 eura, pa hoćemo li time da se bavimo ili da se bavimo korisnicima socijalnih davanja? Pa, znamo li mi da materijalno obezbjeđenje prima preko 8.000 porodica, odnosno skoro 30.000 članova, a znamo li koliko je materijalno obezbjeđenje od 65 eura za samca do samo 120 eura za porodicu za pet i više članova, a znamo li da oko 20.000 lica prima dodatak za njegu i pomoć, a tim licima je potrebna pomoć da bi zadovoljili osnovne potrebe, a znate li koliki je taj dodatak 60 i nešto eura i zašto se ljudi ne bavimo tim temama? Zašto nam to nije prioritet? Zašto nam nije prioritet da damo podršku da narod preživi, a kako preživljavaju jesmo li mi svjesni. Mi ne znamo, jer mi možemo sa platamo, ali krećemo li se mi malo oko nas. E, zbog toga mi nije jasno, zbog čega nam to nijesu drage kolege prioritet, a drugom dijelu ću pričati koje mi trebali konkretne mjere u tom smislu da preduzmemo. Eto zaključujem pošto je pet minuta, prosto negdje nas sve molim, molim vas da fokus pomjeramo ka suštinskim stvarima. Završiću sa izjavom, čini mi se njemačkog vicekancelarija i ministra ekonomije koji je rekao, u ovom periodu nema ispravnih odluka samo ima manje pogrešnih. Prema tome, nemojte da mi pričate o ekonomskoj logici, o razvoju o progresu toga sad nema. Mi moramo da spašavamo standard većine građana Crne Gore koji je preoizbitno ugrožen. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 12:57:43)

Hvala poslaniku Mugoši.

Riječ ima predsjednik Vlade dr Dritan Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 12:58:05)

Uvažena predsjednice Skupštine, uvažene poslanice i poslanici, poštovani predstavnici medija, poštovani građani Crne Gore, poštovani poslanice Mugoša,

Evo po onoj praksi koju smo možda utvrdili neformalno prošli put da ne čitam odgovor, dao sam ga napismeo. Pokušaću kratko da prokomentarišem ovo što ste rekli. Izuzetno se slažemo, u potpuno se slažem sa vašom disusijom. Potpuno se slažem sa vašom diskusijom što se tiče 43. Vlade Crne Gore, u fokusu ekonomske teme u fokusu rada. Ono što je u fokus medija Vlada ne može da bude odgovorna. Reći ću vam samo jedan primjer, nećete zamjeriti, u cilju konstruktivne diskusije. U petak smo bili u Privrednoj komori, proveli smo četiri i po sata. U Privrednoj komori bio konstruktivan razgovor, pošto je bilo i kritika, možda je bilo nekih korisnih predloga.

Na kraju je sve interesovalo medije, poslije svi naslovi su se odnosili na teme koje nijesu bile ekonomske, da ih na pominjemo, vjerovatno će se danas otvoriti tokom radnog dana. To je nešto što je političko biće Crne Gore zašto je to tako ne znam, afirmativan sam prema ovome što vi kažete da fokus treba da bude na ekonomskim temama.

Drugo, da se odmah završim. Ono što je rekao potpredsjednik Vlade Njemačke, da kaže bilo od članova 43. Vlade Crne Gore, ili bilo ko od vas poslanika, samo bi naišao na podsmijeh građana Crne Gore ili jednog ogromnog dijela, a čovjek je rekao ja parafraziram, ako nešto promašim nećete zamjeriti. Da se ljudi pripreme da se kraće tuširaju i da pripreme vunene čarape odnosno toplu odjeću za zimski period, zato što misli da će da nastane značajna energetska kriza na jesen. Nekoliko sam puta napominjao da se taj scenario može desiti u Crnoj Gori i nama je cilj, nama je preokupacija, koliko god da neko misli da su neke teme dominantnije, upravo da se to ne desi i sve aktivnosti, svih ministara su usmjerene ka tome.

Reću vam nekoliko stvari koje Vlada je uradila, naravno zahvaljujući Parlamentu, jer bez Parlamenta nije to moglo da odradi, a koje idu u korist građana Crne Gore, odnosno onoga što ste vi pričali kako ovu krizu koju nijesmo mi generisali, nijesmo je mi endukovali to treba priznati. Izašli smo iz korone koja je bila vrlo problematična po više osnova, borili smo se, taman kada smo mislili da smo nekako prešli tu dionicu koja je bila problematična došli smo u situaciju da nastupi agresija Ruske federacije u Ukrajini i da imamo

opšti globalni poremećaj na svim tržištima i jednu narastajuću recesiju koju prate izuzetno visoka inflacija po svim osnovama i to će nekako da se generiše i na Crnu Goru.

Ono što želim da vam kažem jeste sljedeće. Danas u Crnoj Gori, šta će da bude za deset dana vrlo je nepredvidljivo, danas u Crnoj Gori građani plaćaju najjeftinije gorivo u regionu i danas u Crnoj Gori plaćaju najjeftinije životne namirnice osim u Srbiji, u Srbiji su jeftinije, znači, od zemalja regiona. To je to.

Želim isto da vam kažem da su strane direktne investicije od 01.januara do kraja maja mjeseca u Crnoj Gori na nivou od 306 miliona eura što je najveći prihod u poslednje četiri godine. Isto tako, želim da vam kažem da je niz predloga koji je usvojen u državnom Parlamentu i nešto što je usvojeno kroz odluke Vlade, značajno uticalo i na socijalnu politiku, da su socijalna davanja znatno veća nego što su bila u prethodnom periodu, da Crna Gora je povećala od 01.januara 2022.godine i minimalnu zaradu, ali generalno zarade, da su se povećala izdavanja za socijalu i to u značajnoj mjeri i to će biti izazov za budžet, jer nije mogao da predvidi ove šokove. Biće velikih izazova za budžet, ali to je nešto što je činjenica. Kad je riječ o penzionerima, mi smo imali prvo povećanje penzija koje je nastupilo od 01.maja, drugo povećanje penzija imamo koje nastupa od 01.septembra i to od 01.septembra treba da bude na nivou 36%, što nije zanemarljivo.

Da li to može da prati nadolazeću inflaciju i aktuelnu, ali inflaciju ostaje vrlo upitno. Ono što smo prošli put na Premijerskom satu potencirali jeste da svi moramo da se posvetimo da turistička sezona prođe uspješno, sadašnji parametri su dobri mi imamo 94% popunjenosti u odnosu na 2019.godinu, a samo poređenje radi Hrvatska ima 75 u odnosu na 2019.godinu. Neko će reći možda je ažurnije ove godine, možda je više gostiju se registruje, moguće, ne osporavam ni tu mogućnost, ali ovo je statistika. Dakle, imamo dobru predsezona, sasvim korektno predsezona, ako glava sezona ne podbaci bude na nekom nivou zadovoljavajućem, pa i sve da ne stignemo da uhvatimo rekord iz 2019.godine, najviše zbog inflacije, mislim da možemo doći u zonu u kojem taj šok koji neminovno slijedi, ali ne slijedi zbog Crne Gore, možemo proći bez većih posledica.

Ja sam Vama zahvalan što apostrofirate ovakve teme i lično sa velikim zadovoljstvom i velikom pažnjom slušam i kritike i neke predloge koji su došli iz vaše stranke, koje su potpuno na mjestu i koje će Vlada ozbiljno razmotriti u narednom periodu zašto da ne. Ajde zajednički da vidimo kako još jednu tešku godinu nažalost 2022.godinu, da nekako prođemo bez većih posledica, a nadajmo se da prestankom ratnih dešavanja i mirom da će doći veće blagostanje ne samo u Crnoj Gori, nego svugdje u Evropi. Evo za prvo javljanje ovako, pa ćemo nastaviti. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:04:42)

Zahvaljujem uvaženom premijeru na odgovoru.
Pravo na komentar ima poslanik Mugoša.
Izvolite, tri minuta vaših.

BORIS MUGOŠA (27.06.22 13:04:51)

Zahvaljujem.

Što se tiče tema, predsjedniče Vlade, Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i ona je ta koja bi trebala da promovira i afirmira neke teme. A vjerujte mi kad gledam sjednice Vlade, nemojte reći da je naša krivica ono što gledamo na sjednicama Vlade, nego ono ste Vi i ono o čemu Vi tamo pričate najmanje pričate o ovome o čemu sam Vam ja postavio pitanje. Znači, najmanje se na sjednicama Vlade priča o standardu građana, a najviše o onome što sam ja rekao, pa neka mi neko zamjeri da nije Vlada pomirenje nego podmirenje i to je dominantni fokus na sjednicama Vlade.

Druga stvar, moram Vas ispraviti, kad je u pitanju cijena goriva nije više nijesmo više najbolji u regionu, jesmo po bezolovnom, ali po cijeni dizela ne, a da znate, a pogledajte energetske bilans dvije trećine i više se troši dizela u Crnoj Gori, e više po toj cijeni nijesmo najbolji u regionu, a zašto su nam bile povoljne cijene. Zbog toga što smo smanjili akcize. I potpuno je nebitno što smo mi predložili 50% i što ste usvojili dobro je što smo se dogovorili, ali ni to nije dovoljeno, moramo malo da vidimo iz metodologijom da tražimo neke načine da pokušamo i vidio sam najavu ministra finansija, da vidimo gdje to ima još prostora. Pogledajmo metodologiju, nije dugo godina mijenjana i ima i tamo određene stavke koje se potencijalno kratkoročno ovo su antikrizne kratkoročne mjere mogu korigovati. Što se tiče cijena hrane, nije ni to baš tačno. Evo kolega mi je pokazao iz Njemačke kako mu šalju poruke, gdje su tamo cijene nekih životnih namirnica jeftinije nego u Crnoj Gori. Ja Vam kažem kad pogledate rast cijena daleko je veći rast cijena osnovnih namirnica u Crnoj Gori nego u zemljama Evropske unije i to sam kroz statistiku pokazao 25% kod nas, 10% u Evropskoj uniji. Konačno ste i ja ne znam što Vam je trebalo mjesec ipo od usvajanja Zakona o

ograničenju cijena da donesete odluku, mjesec ipo 15.maja usvojen zakon, Vi krajem juna ste donijeli odluku,ali što ste ograničili. Regulisali ste maržu za so,šećer,brašno i ulje,ako pogledate minimalnu potrošačku korpu to je minimum minimum, ti artikli učestvuju sa manje od 9% ukupne vrijednosti minimalne potrošačke korpe. Ako pogledate samo prehrabreni dio te potrošačke korpe,manje od 20%, znači cijena toga minimalne potrošačke korpe je 63,8 eura, cijena mlijeka, sira i jaja u vrijednosti minimalne 87 veća od svih tih proizvoda, mesa veća od svih tih proizvoda, povrća na nivou svih tih proizvoda.

Znači, mi nijesmo uradili dovoljno. Taj zakon nam daje dodatno prostora za još prehrabrenih artikala, za sredstva za ogrijev, vidite koliki imamo problem sa cijenom ogrijevnog drveta i sa cijenom peleta, sa kućnom hemijom, dječjom opremom i pelenama itd.itd. Ima dosta prostora, izgubiće budžet, ali ovo nije vrijeme da budžet zarađuje. Ja sam saglasan, možemo intervencije praviti da neko posao u gubitku, ali moramo da radimo nešto, jer ovo što radimo je malo. Lica sa invaliditetom ste mi pomenuli, a to me najviše boli, subvencija za zapošljavanje. Evo samo još deset sekundi. Imamo sutra saslušanje, osam, 10 i 12 mjeseci se kasni sa isplatama budžeta tih subvencija,ljudi ostaju bez posla bili su ispred Vlade. Na kraju, završiću izvinjavam se, Vi ste rekli dobri su vaši predlozi, hvala Vam, ali mjesec ipo se Vlada o njima ne izjašnjava, prije mjesec ipo su Vam poslali predlog o povežanju naknada stručno osposobljavanje visokoškolaca, nema mišljenja Vlade, prije mjesec dana smo Vam poslali Predlog o povećanju stipendija i kredita za studente nema mišljenja Vlade. Zašto se čeka toliko, svaki dan gubimo,a nema mjesec i po da čekamo? Recite nam - mi smo za ili mi smo protiv, da bi mi išli u dalju proceduru. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:09:22)

Zahvaljujem poslaniku Mugoši.

Pravo odgovor na komentar ima uvaženi predsjednik Vlade.

Izvolite, predsjedniče.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 13:09:29)

Dakle, poslaniče Mugoša, naravno sa prvim dijelom vašeg dodatnog komentara se slažem, a sa drugim dijelom nijesam baš toliko saglasan. Evo reći ću Vam zašto. Dakle, ne možemo mi da se poredimo sa zemljama koji su proizvođači, mi se trudimo da povećamo proizvodnju u Crnoj Gori i želimo svima da damo olakšice koji žele nešto da rade u poljoprivredi, IPARD dva u Crnoj Gori je iskorišćen od 50 miliona eura iskoristili smo 12,3, Vi možete sve da svalite na Vladu i meni to nije nikakav problem, jer ja sam na to navika. Ali činjenice su nešto drugo, nije se sistemski radilo decenijama, nijeste Vi partija koja nije bila, koja nije participirala u vlasti, i to je trebalo da znate, i kada su u pitanju korišćenje budžeta za lica sa invaliditetom. Ovdje sam bio poslanik, opozicije dugo godina bile su neke poslanice koje sada nijesu više poslanice, bave se drugim poslovima, apostrofirale su to pitanje, kako se fondovi koji su zaduženi upravo za zapošljavanje i zaposle se lica sa invaliditetom koriste u druge svrhe,ja se potpuno slažem, treba urediti i tu oblast. Kad je riječ o vašim inicijativama sve inicijative koje su dobre po meni trebaju da budu prihvaćene. U opšte nije važno koja partija predlaže ili pojedinac ako je predlog na mjestu mislim da treba da idemo sistemom prihvaćenim.

Međutim Vlada odluke donosi sukcesivno, ne može sve odluke da donese odjednom, jer to bi bilo pogrešno. Zašto? Moglo bi ako znamo da će kriza da završi 1.avgusta, ali pošto ne možemo to da predvidimo ne mogu ni značajno jača ekonomija to da predvidi i očekujemo da će kriza da se nekako produbljuje sa jeseni.Mislim da mjere koje ste neke mjere koje ste pomenuli treba usvajati sukcesivno, kako bi stalno bili u situaciji da makar malo olakšamo život građana Crne Gore makar malo. Kad sam govorio o socijalnim davanjima, oni su značajno povećane u ovoj godini, da li će budžet moći sve da servisira da, mi smo obećali da će sve budžet moći da servisira, da li će rebalansom neke stvari moći da se predvide ili bolje planiraju i to je tema koju će ministar finansija vrlo brzo staviti pred poslanicima i to je način kako ćemo se boriti sa nadolazećom krizom. Ali i jedna kriza i korona i kriza koja je nastala u ratnim dešavanjima u Ukrajini treba da nas uče sledeće, moramo više da se bavimo proizvodnjom hrane i moramo da postajemo zemlja koja nije energetski zavisna. Znači, naš fokus treba da bude ne samo na poljoprivredi,nego i na izgradnji novih energetskih objekata. Imamo mogućnost koju nam je Bog dao takava smo zemlja 600 nas je hiljada, 625 hiljada ,što znači da naše potrebe nijesu ogromne kad je u pitanju energija, sve što budu viškovi dobro imamo kabal prema Italiji koji može da se prodaje i da se od toga pravi biznis. Ali u ovakvim šok situacijama da imamo zaokruženu energetsku stabilnost, da nećemo doći u situaciju da konstatujemo da nam nedostaje električne energije i da možda građane uvedemo u jedan sistem restrikcija koji je bio poznat ođe u vremenu sankcija, ali moramo zbog građana da pričamo istinu, istina je sledeća. U koliko se obistini da na jesen ili nastupom hladnih dana ne bude isporuka gasa iz Rusije

prema Zapadnoj Evropi na nivou koji zadovoljava njihovu ekonomiju, budu li oni prelazili na električnu energiju nastaje opšti energetska kolaps. Šta će to da znači? To će da znači da ni uz novac nećete moći doći do električne energije. Ne samo povećanje cijena električne energije koje će u toj situaciji sigurno poći u nebo nego će biti situacija da ni uz novac da ga imate nećete moći doći do električne energije. Ja se nadam da do toga neće doći i druge zemlje razmišljaju o tome, ozbiljnije zemlje čija se ekonomija bazira na prirodnom gasu, razmišljaju o tome mi nismo zavisni od prirodnog gasa, nismo dio mreže sad za sad. Želio bih da u nekom narednom periodu postanemo i na tome se radi ali u svakom slučaju treba da budemo spremni za ono što nas čeka. Dok to prođe nadamo se da neće doći u negativnom smislu nego da ćemo ipak prevazići kao i koronu sa nekim manjim posledicama. Dok to ne dođe treba svi da se posvetimo kako iz turističke privrede da izvučemo maksimum. To je glavna stvar - da iz turističke privrede izvučemo maksimum. Treba da znate da su cijene skočile u nebo u Crnoj Gori u prethodnom periodu, ali i da su turističke usluge povećane najmanje 30%. Tako u svim (prekid) treba pričati istinu. To znači da ako je prošle godine neko piće bilo dva eura sada je tri na našem primorju i malo je došlo do nekog disbalansa. Svude u svijetu je taj trend.

Ono što je trenutno situacija, da ne bi bili pesimistični, skroz pesimistični, ali ovo su prave teme, mislim da u ovom trenutku vlada potpuno korektno vlada situacijom i da nikakvog razloga za neki dodatni strah i dodatnu paniku ne postoje. Kad je riječ o uvozu hrane, vi ste pomenuli osnovne životne namirnice. Mi smo se skoncentrisali na osnovne životne namirnice, ali isto tako smo se skoncentrirali da snabdijevanje hranom u Crnoj Gori bude redovno i ja se zahvaljujem velikim privrednicima koji su takođe to spoznali u saradnji sa Ministarstvom ekonomije ekonomskog razvoja i turizma, napravili trenutno situaciju da mi imamo zalihe. Da li one mogu duži vremenski period da se snabdijevaju na podjednak način to ćemo vidjeti, ali i uz regionalnu saradnju sa drugim državama u regionu mislim da možemo doći do održivog rešenja da ne bi ušli u neku situaciju koja bi bila jako ružna, a to je da neke namirnice nedostaju u našim minimarketima ili supermarketima. Zahvaljujem.

PREDSJEDSJDENICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:16:14)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade na odgovoru na komentar. I zamoliću predsjednika Vlade kao i sve učesnike da poštuju vrijeme koje je predviđeno Poslovníkom po današnjim tačkama dnevnog reda. Zaista nas čeka vrlo zahtjevan i obiman rad, odnosno veliki broj pitanja i premijeru i poslije ministru, tako da vas molim da poštuju vrijeme koje je predviđeno.

Poslanik Boris Mugoša ima pravo na stav na odgovor predsjednika Vlade u trajanju od dva minuta. Izvolite, poslaniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (27.06.22 13:16:45)

Zahvaljujem, predsjednice.

Pa čim krenete da dižete ton nedostaju argumenti mene to stvarno iskreno ne impresionira. Ja sam govorio o konkretnim stvarima prelaženja na taj politički teren - ne možete pobjeći od terena argumenata, a oni su sledeći. Bili smo i mi nekad na vlast, vi ste dvije godine pa bi sad mogli da analiziramo i tu priču. Kad se tiče subvencija o zapošljavanju lica sa invaliditetom tu ne treba nikakva fizika, nikakva filozofija, imate budžet, pare za to, kad neko zaposli to lice dostavi dokumentaciju država mora da mu refundira određeni iznos. Čeka se osam, deset i dvanaest mjeseci. Znae šta je još problem? Zbog toga neke firme nisu mogle da se prijave ni na reprogram poreskih potraživanja, jer zbog te situacija da im država nije platila ono što je po zakonu oni nisu mogli da isplate neke stvari i nemaju uslova da se prijave za reprogram poreskih potraživanja. Niste povećali socijalna davanja. Ja vam kažem korisnici materijalnog obezbeđenja to su najteži slučajevi, ima ih rekao sam vam koliko oko 30.000 članova, 60 i nešto eura do 120 povećane su za tri eura. Znae gdje ste povećavali? Pogledajte studiju materijalnih davanja UNDP, znae li koliko na siromašno ide od ukupnih socijalnih davanja-10%. Njemu nisu socijalna davanja davati onome nezavisno od materijalnog stanja, a mi smo sve to na žalost ugurali u socijalna davanja, pa od 100.000.000 eura 80.000.000 eura ne ide ljudima koji su siromašni ili 12,5 evo kolega me ispravio i na kraju i to vam moram reći.

Ja podržavam što ste regulisali maržu za so, ulje, šećer i brašno. Ja vam kažem da je to 9% od ukupne minimalno potrošačke korpe, ali nisu ovo devedesete. Nemojmo da dajemo poruku da se narod hrani na so, ulje, šećer i brašno će sijaset drugih prehrambenih artikala, ja nisam govorio da mi proizvodimo, jer znam da ne proizvodimo, ali mi moramo da reagujemo. Zato je ova Skupština donijela zaključak da se subvencionišu mikro i mala preduzeća. Mi moramo zaštititi građane, a s druge strane zaštititi i (prekid) super turizam da bog da imali najbolju sezonu. Zato i kad smo mi predložili neke mjere korektno

smo rekli od septembra da bi se budžet napunio, ali ovo moramo sad da reagujemo - nema premijeru sukcesivno, penzioneri ne čekaju sukcesiju, oni sa 160 eura ne mogu da žive pa ćemo njima sukcesiju tamo u septembru, oktobru, doviđenja, prijatno za njih ili korisnici materijalnih davanja. To nam mora biti i nije ovo, mene politika u ovom dijelu ne interesuje. Znae zašto me ne interesuje politika? Zato što ni te ljude koji se meni obraćaju ne interesuje politika, a i ne glasaju za mene i mene to briga, mene to ne interesuje, jer nam valjda nije poenta u Crnoj Gori da pomazemo ako neko glasa za nas, a na žalost čini mi se da ponekad kreiramo mjere sa tom idejom.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:20:03)

Zahvaljujem poslaniku Mugoši.

Sad se vraćamo na ranije definisani redosljed postavljanja pitanja i riječ ima poslanik Danijel Živković.

Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (27.06.22 13:20:16)

Hvala, potpredsjednice Đurović.

Uvaženi potpredsjedniče Vlade gospodine Abazoviću, sa ministrima, poštovane kolegice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Dakle, predsjedniče Vlade,

Crna Gora je nakon 30. avgusta 2020. godine dobila neodgovornu vlast koja nije radila u skladu sa nacionalnim, odnosno državnim interesima i mogao bih sada da elaboriram šire zbog čega tako mislim. Tada je ta Vlada zajedno sa parlamentarnom većinom djelovala nekad sinhronizovano nekad nesinhronizovano iz našeg ugla viđenja na urušavanju finansijske i ekonomske stabilnosti Crne Gore, na urušavanju zdravstvenog i bezbjednosnog sistema i urušavanju međunarodnog ugleda Crne Gore.

Ono što je suština mog poslaničkog pitanja odnosi se na jednu sektorsku politiku, odnosno na način upravljanja i vođenja državnim preduzećima ili preduzećima koje se nalaze u većinskom vlasništvu države. Nedeljama, mjesecima unazad i javnost je imala prilike da bude informisana o tome kako se upravljalo ovim preduzećima onog momenta kada su novi menadžementi preuzeli upravljanje ovim državnim kompanijama, a to je bilo u aprilu mjesecu 2021. godine. Tada su se namirivale određene partijske potrebe i partijski interesi ne bi li ta preduzeća postala partijske baze za lakše namirivanje partijskih interesa. Zbog čega ovo kažem? Skoro je izašao jedan podatak u medijima da se za prethodnih ajde da kažemo godinu dana povećao broj zaposlenih u više državnih kompanija, za preko 600. Međutim, ovi podaci nisu tačni, jer sam ja u novembru mjesecu 2021. godine upitao tadašnjeg ministra kapitalnih investicija gospodina Mladena Bojanića da mi dostavi precizne podatke o tome koliko je ljudi zaposleno u državnim kompanijama po osnovu ugovora na neodređeno vrijeme, ugovora o preuzimanju zaposlenih, ugovora o dijelu i preko agencija-taj broj je bio preko 900 i pitao sam ga tada. Pošto ima posebno odjeljenje u okviru Ministarstva kapitalnih investicija za korporativno upravljanje pitao sam ga da li je to odjeljenje pravilo analizu, da li je došlo do povećanja obima poslovanja ovih preduzeća zbog čega je došlo do povećanja, drastičnog povećanja zaposlenih u ovim preduzećima. Dobio sam odgovor da je Ministarstvo uputilo urgenciju i dopis preduzećima da se ne vrši tako enormno zapošljavanje u tim državnim preduzećima jer nije došlo do povećanog obima posla u odnosu na prethodni period što znači da je neko zloupotrebjavao svoju poziciju i svoju funkciju.

Imate li informaciju da se u Rudniku uglja planira primiti novih 400 lica na neodređeno vrijeme? Da li znate da se u Rudniku uglja Pljevlja prima svakog dana između 40 i 50 ljudi na neodređeno vrijeme? Da li znate da se kucaju rješenja do 4,00h ujutro? Da li su vam poznati ovi podaci, gospodine Abazoviću? Da li ćete Vi, kao premijer i odgovorno ministarstvo, tu sjedi pored Vas potpredsjednik, preduzeti određene aktivnosti u pravcu urušavanja ovih ekonomskih stubova Crne Gore? Apsolutno je nevažno ko se nalazi na pozicijama vlasti. Kada se jednom uruše ekonomski stubovi Crne Gore ova državna preduzeća koja su ostvarivala profit budite sigurni više nazad nema. Znači, ne treba da vas podsjećam koliko je CEDIS ostvario minus u prethodnoj godini na osnovu revizorskog izvještaja i zna se da je tačno to da je zbog povećanja energenata, odnosno cijene električne energije na međunarodnom tržištu, ali jasno tamo stoji koliko se uvećao iznos zarada.

Profit Rudnika uglja je bio kada je bio prethodni menadžment 13 miliona eura. Za prošlu godinu on je sveden na četiri miliona eura. Ako izračunate da je prosječna zarada u Rudniku uglja 1.300 eura kada dobijete zvanične podatke koliko ljudi je promljeno po osnovu ugovora na neodređeno vrijeme o preuzimanju zaposlenih preko agencija vidjećete basosnovnu cifru koja se izdvaja za zapošljavanje novih

ljudi. Nije sporno da se ti ljudi zapošljavaju ovdje to niko ne spori. Znači, spori se racionalnost, spori se odgovornost i spori se ono što je odgovorna politika na nivou tih preduzeća.

Sad pitam Vas, kao premijera šta ćete vi konkretno preduzeti zbog ovakvih pojava koje podrazumijevaju namirivanje partijskih interesa jer bih mogao imenom i prezimenom da navodim ko i kako je namirivao lične dugove porodične u tim preduzećima od braće, sestara, roditelja, kumova, prijatelja itd. Nije sporno da vi prozovete prethodnu administraciju i nije sporno da prozovete Demokratsku partiju socijalista o tome možemo da pričamo, znači da ne relativizujemo ovu temu, ali zanima me da li ćete vi da budete principijalni, kao što ste dosad bili jer ste targetirali ljude iz Demokratske partije socijalista i da ćete možda putem Twitter naloga ili kako god javno pozvati specijalnog tužioca da ispita rad menadžmenta ovih kompanija koji su doveli ova preduzeća sa pozicije, znači preduzeća koja su ostvarivala profit na nivo gubitaka.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:25:49)

Zahvaljujem, poslaniku Živkoviću.
Riječ ima predsjednik Vlade, dr Dritan Abazović.
Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 13:25:58)

Zahvaljujem, predsjednice.

Uvaženi poslanice Živković, shvatio sam vaše pitanje, odgovorio sam vam kratko zato što to je jedini način na koji može da se odgovori na ovo pitanje, ali prokomentarisao bih nekoliko činjenica.

Prvo, što se tiče Vlade Crne Gore, mi smo još prije nekoliko sjednica pričali o broju zaposlenih u državnim preduzećima vrlo otvoreno i transparentno. Inače smo sjednicu otvorili pošto je ta dilema bila otvorena samo iz jednog razloga da ne bi bilo interpretacija. Nema razloga za intepretacijama neka ljudi sve čuju nezavisno od toga da li se slažu sa nekim stavovima ili ne ili im to izgleda ozbiljno ili neozbiljno. Neka čuju svakoga pojedinačno i ministre i premijera i svakoga. Dakle, transparentnost moramo podići na najveći nivo. Ono se odnosi i na državna preduzeća. Ministar kapitalnih investicija je izvjestio Vladu o povećanju broja zaposlenih isto tako je izvjestio o svojoj urgenciji da se u periodu kada se budu dešavale promjene u državnim preduzećima ne nastavi sa neracionalnom politikom zapošljavanja. Govorim sa neracionalnom politikom zapošljavanja. Ako stvarno postoje potrebe iz bilo kog razloga koji je opravdan nemamo apsolutno ništa protiv.

Drugo što želim da kažem mislim to je vaš politički stav vezano za 30. avgust i 42. Vladu, ali nemam sada namjeru da otvaram neku veću polemiku zato što moje stavove znate. To su sve naslijeđeni problemi. Sistem koncept mainset koji funkcioniše da je Crna Gora i državna preduzeća uhljebistan nije promijenjen nezavisno od toga ko je na vlasti. To je to. Svi to vide kao neku mogućnost nekog partijskog plena jako ružno. Jutros smo pričali o jednom vezano, ali ne za državna preduzeća nego za obrazovni sistem da li softverski može da se riješi politika zapošljavanja makar u obrazovnom sistemu pa da sve bude pregledno, pa da ljudi konkurišu imaju bodovnu listu koja je transparentna i na taj način kad se oslobodi radno mjesto da se zna odmah ko će biti prvi kontaktiran vezano da se ponudi radno mjesto ili da se neka druga solucija nađe jer ovo što se dešava vjerujte je zaista pogubno.

Kad je riječ o onome što ste vi konkretno pitali, a odnosi se na to što ćemo mi da preduzmemo i da li ćemo pozvati specijalnog državnog tužioca ili osnovnog državnog tužioca da pogleda neke eventualne malverzacije koje su bile. Da, odgovor je da. Ni po babu ni po stričevima. Molim i apelujem na ljude koji budu imenovali ili koji su već imenovani u nekim državnim preduzećima, kao što smo i prije apelovali što god nađete da je činjeno protiv zakona ako vi niste spremni da obavijestite nadležne institucije obavijestite Vladu, Vlada će obavijestiti nadležne institucije. To je jedini princip. Sa ovakvim institucijama dokle ćemo stići to je upitno zato što i iz prethodnog perioda vidjeli ste da efikasnost po ovom pitanju nije nešto prevelika. Bilo je nekih intervencija zaista ne možemo ih podcijeniti da nije bilo nijedne intervencije. Neke su se odnosile na lokalne samouprave na državna preduzeća manje možda će ih biti, ali govorim pošto ste to pitali da ni po babu ni po stričevima. Apelujem na sve da se prema državnoj kasi odnose bolje nego prema kućnom budžetu. Ne ni u odnosu kao na kućni budžet nego bolje nego prema kućnom budžetu. To je mnogo teško zato što je to, govorim, čini mi se da je malo i mentalitetske prirode i način na koji se mi ophodimo prema nečemu što je javno dobro, ali apel je da se ophodimo krajnje domaćinski da znamo da u jednom trenutku mi nećemo biti tu i da iza nas treba da ostanu neki rezultati.

Želim da napomenem jer ste vi rekli jedno preduzeće, neću ga imenovati, gubitak je bio 10 miliona eura i nije tačno da je izazvan samo poremećajem tržišta, odnosno visokom cijenom električne energije. To

nije tačno i kada sam govorio da su neki organi preduzeli neke mjere to se odnosilo na to preduzeće. Šta će iz svega da bude i hoće li imati neki epilog ovaj ili onaj ne ulazim niti je to dio koji pripada premijeru, ali želim da ga naglasim.

Kada je riječ o Rudniku uglja da li se ljudi sad masovno zapošljavaju, Rudnik uglja je malo i proširio svoju djelatnost, malo je proširio djelatnost bavi se i nekim proizvodnjom nekih drugih stvari, proizvodnjom i ljekovitog bilja. Između ostalog, proširio je svoju djelatnost, ali želim da kažem zbog građana razumijem da mi često imamo taj problem da stvari zaboravljamo. Lično ne zaboravljam evo slučajno sam se sjetio. Taj Rudnik uglja prije samo par godina, prije pet, šest godina, je imao 14 miliona eura poreskog duga. Bio je možda nije bio prvi, ali je bio sigurno na vrhu liste drugi, evo hvala kolega, drugi na listi poreskih dužnika. Mislim da je sad situacija značajno drugačija. Da li je perfektna, vjerovatno nije, ali mislim da je situacija značajno drugačija. Tako da dajte svi da damo doprinos da se državna preduzeća ne koriste kao partijski bastioni nego da odgovaraju svrsi.

S tim u vezi da li treba ići na privatizaciju ili na davanje koncesije nekih državnih preduzeća morate da znate moj lični stav, ali on će nekako se mora procesuirati kroz Vladu ako bude trebalo i kroz Parlament ja sam za. Ja sam za zato što gdje god menadžment nije državni on u suštini daje dosta bolje efekte nego li tamo gdje je mi upravljamo na način na koji odgovara trenutnoj političkoj većini. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:32:09)

Zahvaljujem premijeru na odgovoru.
Pravo na komentar ima poslanik Danijel Živković.
Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (27.06.22 13:32:17)

Zahvalnost na pisanom odgovoru i zahvalnost na ovom dijelu odgovora. Sad malo nešto i o podacima. Kazali ste oko Rudnika uglja evo vam podaci ako niste imali za period 2014. - 2020. godina. Znači, za ovaj period vraćen je kreditni dug ukupno 20,6 miliona eura. Vraćen poreski dug ukupno 18,2 miliona eura. Pokriven akumulirani gubitak 20,5 miliona eura. Akumulirana dobit na 31.12. 2020. godine od 25,7 miliona eura. Kapital povećan tri i po puta. Dobit povećana jedanaest puta. Prodaja na tržištu široke potrošnje je povećana 300%. Ovo su vam podaci za menadžment koji je vodio Rudnik uglja u periodu od 2014. do 2020. godine. Sada ćete vi imati izvještaj koji će vam doći od ovog menadžmenta. Kada je taj menadžment napustio Rudnik uglja, tamo nije bilo preko 830 ili 840 zaposlenih ili manje. Danas tamo, sa sigurnošću mogu da vam tvrdim, da ima makar 1.300 zaposlenih. Neko ovdje kaže povećao se obim posla. Nije tačno da se povećao obim posla. Kada već govorite o energetske krizi dobro treba i vi i nadležni ministar da se pozabavite pitanjem rudnika. Znate li da je taj menadžment poništio tender za izmještanje korita rijeke Čehotine koji je bio pripremljen. Znate li šta će se desiti ako se to ne realizuje na vrijeme. Staće isporuka uglja Termoelektrane Pljevlja. Ovo je ozbiljno upozorenje koje morate ozbiljno prihvatiti i ozbiljno shvatiti jer ste pričali o energetske krizi, jer ste pričali da nećemo imati prostora da nabavimo električnu energiju na međunarodnom tržištu čak i ako budemo imali novca, a ovdje dolazi do povećanja zaposlenih za preko 500. Hoće li neko snositi odgovornost za to. Pošto ste principijelni, kažete svako treba pojedinačno da snosi odgovornost, nebitno da li je iz Demokratske partije socijalista, iz URA, iz SDP-a, iz SNP-a, iz Demokratske partije socijalista, iz Demokratskog fronta, da li će neko snositi odgovornost za to što je povećao broj zaposlenih na 50.

Znate li da je taj izvršni direktor dolazi, između ostalog, iz redova Demokratskog fronta, kada su bili lokalni izbori 2014. godine i kada su izgubili lokalnu vlast, u avgustu mjesecu, prije nego što je došao do koalicionog aranžmana, kada je Demokratska partija socijalista osvojila vlast, u Vodovodu zaposlio 45 ljudi na neodređeno vrijeme. Danas se taj Vodovod nalazi pred stečajem. Treba li neko da nastavi ovako da se ponaša da namiruje partijski dug da je u pitanju rođeni brat Danijela Živkovića, a ne da je u pitanju neko iz Demokratskog fronta? Znate li koliko oni vode računa o rentabilnosti tih preduzeća? Ne zanima ih apsolutno. Ne zanima ih proizvodni proces. U CEDIS-u 2021. godine, u novembru, (Prekid) možemo samo da zamislimo koliko je to danas. Oni, garantujem vam, ne dostavljaju vam precizne podatke, ja to vama ne sporim. Vi možete ovdje da ustanete i da pitate svakog od ministara šta je rađeno u prethodnom mandatu, ali dozvolite i nama da postavimo osnovno pitanje. Ovo su ekonomski stubovi Crne Gore. Premijeru, ovi ekonomski stubovi će se urušiti ovakvim ponašanjem ako već nisu (Prekid) Rudnik uglja, pričam vam podatak koji je zvanično dostavljen od ministra kapitalnih investicija Mladena Bojanića. Znači, od aprila mjeseca do novembra 423 novozaposlena. Sada možete da zamislite od novembra šta se desilo na

ovamo. Znači, neko za ovo mora snositi prije ili kasnije odgovornost. Neko mora snositi odgovornost za ovakvo ponašanje u državnim preduzećima.

Pozivam vas da se vi konkretno pozabavite ovim problemima i da sugerirate i urgirate kod nadležnih državnih organa jer imamo novo Tužilaštvo, kao što ste rekli, ono sada valjda ne može biti partijski pristrasno ili kako već, da napokon reaguje i spriječi ono što se dešava u smislu zloupotreba u državnim preduzećima.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:37:05)

Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.

Pravo odgovora na komentar ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 13:37:13)

Dakle, iznijeli ste podatke koji su tačni. Međutim, da bih bio do kraja principijelan, mogao bih da iznosim i za neka druga preduzeća u prethodnom periodu, kao i za neka lokalna preduzeća gdje se dešavaju slične pojave.

Ono što želim da kažem, mi imamo ovu krizu koja je trenutno i nadam se da će se prevazići bez većih posledica, ali mi smo krenuli da uvodimo red u javna preduzeća. To je dug proces, ali se definitivno počelo. Vi ste dali primjer Rudnika uglja, a ja ću vam dati primjer Plantaža, gdje se 30 godina držala procjena da Plantaže vrijede nekih 70-80 miliona evra, a zapravo vrede 410 ili 420 miliona eura. Dakle, samo novom procjenom i zato što su cijene nekretnina skočile u odnosu na prije 30 godina, bilansi mogu da budu drugačiji, odnosno njihova aktiva vezano za banke i za neke buduće aktivnosti i da se desi prodaja određenog dijela zemljišta može da bude drugačije. Isto tako mislim i za državna preduzeća o kojima ste vi pričali. Mislim da svako zaslužuje bolji menadžment, aktivniji menadžment. Nisam protiv zapošljavanja koje je racionalno, jesam protiv zapošljavanja koji je iracionalno. Mi moramo da stvaramo novu vrijednost. Novu vrijednost ne možemo da stvaramo kroz mentalitet koji smo do sada imali. To je to. Kroz politički plijen ne možemo stvarati novu vrijednost. Vi ste sada postavili ovo pitanje. Mi smo dok smo bili opozicija mnogo puta vama postavili slična pitanja. Sjutra će se opet okrenuti kolo, pa ćemo opet promijeniti mjesta i neko će vas pitati zašto se desilo to u nekom preduzeću. Moramo da generišemo nova radna mjesta. Radna mjesta moramo da generišemo van državnih preduzeća u realnom sektoru. Zna li zašto se mi toga plašimo. Zato što ne možemo da kontrolišemo taj realni sektor. Govorim generalno politički establišment zašto se plašio jačanja privatnog sektora. Zato što ne može da se utiče na to. Sada kada sam govorio o koncesijama, bilo o nekoj drugoj vrsti menadžmenta, vi drugima ne možete namećati da ljude zapošljava po partijskoj liniji ili da ljude koji su nesposobni i koji ne žele da rade, a žele da prave neku štetu i političku i ekonomsku da im jednostavno nemećete radne zadatke. To je problem. Ja sam da se promijeni taj ritam. Trudićemo se s novim investicijama da dođemo u tu situaciju. Kada građani budu nezavisniji ekonomski, oni će biti i politički slobodniji da biraju svoje predstavnike. Do tada mi ćemo čitati slične rezultate koje ste vi sada čitali.

Želim da kažem da i prethodni ministar i ovaj ministar saopštavao istinite podatke. Očekujemo da to procesuiramo nekako i kroz Vladu i očekujemo da ljudi koji budu u menadžmentu budućem menadžmentu ovih državnih preduzeća nekako podvuku crtu. Ako oni sami mogu da stvaraju novu vrijednost, novih proizvodnih pogona ili neke druge djelatnosti koju mogu da pridruže centralnoj glavnoj djelatnosti, mi nemamo ništa protiv. Kada smo kod Pljevalja, ne odnosi se na radna mjesta, ali se odnosi na neku nepravdu koja je tom gradu učinjena. Lično moramo nešto da uradimo, ne možemo više da dozvolimo situaciju da tolika energetska podrška Crnoj Gori dolazi iz Pljevalja, a da ljudi tamo nemaju apsolutno nikakav benefit nego da žive u vrlo teškim životnim uslovima. Imamo neke ideje vezano za investicije, a volio bih da tokom ove zime Elektroprivreda Crne Gore ako ne dođe do nekih značajnijih poremećaja pomogne i subvencionise građane Pljevalja da oni prelaze na (Prekidd) zato što je to ekološki neprihvatljivo ono što se trenutno dešava.

U svakom slučaju, završavam da ne bih dužio, što se bude pronašlo procesuiraće se. Novo tužilaštvo neka odgovori kao što sam rekao ni po babu ni po stričevima. Isto imam ovaj pristup ako je iz moje porodice ili neko meni najbliži, a uradio je nešto protivzakonito neka odgovara. Toliko.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:41:37)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade na odgovoru na komentar.

Pravo na stav ima poslanik Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (27.06.22 13:41:45)

Počeu od poslednjeg dijela vezano za Pljevlja. Tačno je da su Pljevlja mnogo dala Crnoj Gori, posebno termoenergetski sektor. Ako bi se izračunala koliko Termoelektrana proizvodi električne energije po ovim današnjim cijenama ili, kako se one već kreću, na berzi da bi to za deset mjeseci izašlo na nekih 400 miliona eura koliko Termoelektrana da onoga što se kroz vrijednost električne energije proizvede.

Saglasan sam da je neophodno obratiti pažnju posebno na dio koji se odnosi na ekološku rekonstrukciju prvog bloka Termoelektrane i na dio koji se odnosi na proizvodnju peleta, to još uvijek nije riješeno pitanje. To pitanje nije riješeno jer opština, koliko sam informisan nije još uvijek dogovorila subvencionisane cijene s proizvođačima peleta. To je posebno pitanje za resorno ministarstvo poljoprivrede, ako se ne varam da se time morate pozabaviti na jedan koncentrisaniji način jer ste kazali da ćete omogućiti građanima Pljevalja neke energente koji su pod povoljnijim uslovima i cijenama. Za sad nemamo riješeno pitanje oko peleta. Vidim da druge države zabranjuju izvoz. Mislim da u tom pravcu moramo vjerovatno i mi ići, o tome treba razmišljati.

Što se tiče ovog drugog dijela, gospodine Abazoviću, veoma je važno koga imenujemo u ta preduzeća, razlika je velika. Ja sam vam na jednom primjeru pokazao zbog čega ta razlika postoji. U odnosu prema načinu, funkcionisanju i poslovanju i domaćinskom upravljanju tim preduzećima. Ja sam vam rekao šta je uradio menadžment između 2014. i 2020.godine. Nemojte da mislite da taj menadžment nije mogao da primi 500 ljudi. Svako ima tu ekonomsku logiku i da ispadne dobar prema nekome pa hajde da primim između 500 i 1.000 ljudi. Niko nema protiv ništa da se prime novi ljudi, ali samo na osnovu čega i kako? Investicije i profit treba uložiti u neki novi proizvodni pogon pa stvoriti radna mjesta gdje će zaposleni dolaziti na to radno mjesto i primati platu za ono što rade, a ne dolaziti na radno mjesto a nemati šta da rade. Zbog toga sam ja postavio ovo pitanje. Naravno, postavio sam Vam zbog toga što slijedi energetska kriza, jer kao što vidimo preko Krupca se može pješke preći.

Još jedna stvar, sugerisem vam, kada već imate određene aršine iste ili ste principijalni u određenim stavovima, pošto sam vidio stavove ministra pravde vezano za imenovanje određenih ljudi u bord direktora, odnosno odbore direktora, radilo se konkretno o jednom predlogu koji je dat od strane ministra pravde, jer je pokrenut određeni postupak. Mislim da ima još onih protiv kojih je pokrenut određeni postupak a koji su takođe imenovani na poslednjoj sjednici Vlade. Mislim da to nije principijalan stav i o tome treba povesti račna.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:45:00)

Zahvaljujem.

Sada prelazimo na Klub Demokratskog fronta i riječ ima predsjednik Kluba Demokratskog fronta poslanik Slaven Radunović.

Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (27.06.22 13:45:12)

Poštovana predsjednice Skupštine, poštovani premijeru i svi ministri,

Žao mi je što me ograničava Poslovnik da ne mogu da reagujem na prethodnu diskusiju, tj. pitanja i komentare gospodina Živkovića, jer bi ga rado podsjetio na prethodnih 30 godina i znao bih da reagujem sigurno na ovaj iščuđavanje oko zapošljavanja i svega drugog, ali kažem ograničen sam pa prelazim na pitanje premijeru.

Kao što vidite, gospodine predsjedniče Vlade, ja sam se obratio Vama, ali sam pomenuo i potpredsjednika Jokovića sa razlogom. Prvo ću da pročitam pitanje, a onda ću i da obrazložim:

Da li i dalje važi čvrsto obećanje Vas i potpredsjednika Jokovića koje ste dali nakon formiranja Vlade da će vaša Vlada u najskorije vrijeme potpisati temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom, organizovati popis u ovoj godini i najozbiljnije razmotriti savjet Sjedinjenih Američkih Država i Evropske unije da se Crna Gora uključi u Otvoreni Balkan? Da li ste spremni da rizikujete pad Vlade nakon tih odluka?

Ovo pitam s obzirom na to da se iz nekih partija koje čine vašu Vladu ili je podržavaju u Parlamentu čuju se potpuno otvorena protivljenja ovim vašim obećanjima.

Da se sada vratim na ono zašto sam na vas i praktično gospodina Jokovića oslovio, zato što ste vi jedine dvije partije u toj Vladi koje imate izborni legitimitet, ostali se šlepaju. Ostali su tu upali onako kako je upao prošli put tim Zdravka Krivokapića ne brojeći vas i njega lično, vi ste učestvovali na izborima. Prema tome, mene interesuje kako vi na ovo gledate, jer ovi koji povremeno podržavaju ili ne podržavaju ili su tu samo da kvare igru, oni su manje bitni za ove stvari jer ovo su projekti koji su između ostalog i ekonomski. Ti koji misle, po meni su tri od ove dva pitanja tehničke prirode, to je popis i temeljni ugovor, u normalnoj državi o ovome se ne raspravlja samo u državi u kojoj se godinama radi na segregaciji, na ponižavanju određenih nacionalnih grupa se ljudi koji su to radili boje popisa, jer se boje rezultata. Boje se da se vidi da su uzaludno to radili. Inače, u normalnim državama popis je normalna stvar i mene je sramota što mi o tome pričamo i sramota me je što prošla Vlada nije popis odradila, koja je to obećala i kojoj smo ovdje obezbijedili i dodatna sredstva. Ista je stvar i sa temeljnim ugovorom. Tehnička stvar, ugovor između crkve i države.

Što se tiče Otvorenog Balkana, e tu je stvar već malo drugačija. To je par ekselans i ekonomsko pitanje i pitanje koje može da riješi dio ovih problema o kojima mi ovdje pričamo. Svi dobro znate da cijene zavise od više faktora, ne zavise samo od rata u Ukrajini, zavise i od toga koliko jedan kamion provede sati mjesečno čekajući na granicama, pa koliko auto dana opteretiti cijenu te robe, koliko je komplikovano poći i doći u neku državu, plaćanje iz jedne u drugu državu, od toga koliko vas košta radna snaga, od svega toga zavisi. Zavisi i od sledećeg, kad ste dio jedne zajednice u kojoj makar jedna zemlja, u ovom slučaju Srbija, ima ozbiljan višak i energetskih proizvoda i prehrambenih proizvoda i koja je spremna da u politiku u okviru ove organizacije pomogne svoje ostale partnere to su ekonomske teme. To nije nikakva politička tema. Politička je tema kad ste oponent ovome, jer je to iz razloga politike a ne ekonomije, definitivno.

Zato me zanima, pošto su ovo vrlo važne tri teme i velika proba za vaš vijek trajanja, a s obziroma na ovo što čujemo od nekih stranaka u vašoj Vladi i od stranke koja vas podržava, da i to prečistimo pred građanima Crne Gore u smislu političke teorije, DPS nije vlast i ako se to tako predstavlja na sve moguće načine. Da je DPS normalna vlast i da je ovo normalna parlamentarna većina ne bi ovo bila manjinska vlada. Oni podržavaju po određenim projektima po kojima su rekli da će da podržavaju ovu Vladu i pokušavaju da to prodaju kao svoj povratak na političku scenu u punom kapacitetu. Ništa od toga punog kapaciteta, gospodine Nikoliću, kao što vidite nema. Prema tome, da li ste vi spremni da održite riječ po pitanjima ovima koje sam rekao, i ukoliko jeste, odmah da vam kažem da što se tiče sve ove tri stvari imate punu podršku Demokratskog fronta.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 13:51:00)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade, pravo na odgovor. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 13:51:08)

Hvala, uvažena predsjednice.

Poštovani poslanice Radunoviću, neću čitati odgovor, naravno, slažem se da je činovnički, zato to izbjegavam, mislim da treba da damo svemu ovome neku dinamiku i da vodimo dijalog kao u svim parlamentima svijeta.

Vi ste naveli tri pitanja. Reći ću, bez obzira na sve kritike i tako brojnu propagandu koja je očekivana i jeste manjinska Vlada, zbog toga i jeste ta propaganda, ima i ličnih frustracija, ima svega, šta da radimo. Sve što sam ikad rekao ja iza svojih riječi stojim. Nema od toga nikakvog mrdanja. Šta sam najavio u ekspozeu, šta sam ranije kolegama koji su htjeli i skazali spremnost da podrže manjinsku Vladu to ćemo da idemo da realizujemo. Jedno po jedno, ima politički sporazum, on ima određene tačke oko ni jedne nije specijalna žurba, ali lično trudim se da stvari što se kaže, skidam sa dnevnog reda i da one ne ostaju otvorene na stolu. Danas smo evo kroz dva ili tri pitanja pričali o temama koje su ekonomskog karaktera. Volio bih da se najveći dio tema u Crnoj Gori svodi na teme ekonomskog karaktera. Mislim da je jedna tema koju ste vi pomenuli od ove tri zaista jeste ekonomskog karaktera, mada i ova druga o popisu može isto da se tretira slično.

Da krenem redom. Što se tiče temeljnog ugovora, to je obaveza države. Stupićemo u rješavanje tog problema. Žao mi je što je problem, ja ga ne vidim kao problem, vjerujte mi. Ja ga uopšte ne vidim kao problem, temeljni ugovor će biti potpisan u skladu sa Ustavom i zakonom. Lično smatram da ovaj temeljni ugovor će biti najviše u skladu sa Ustavom i zakonom u odnosu na sve ono što je ikad potpisala Vlada Crne Gore. Odgovorno tvrdim pred građanima neka pogledaju sve dokumente komparativno, svima želim sve najbolje. Takođe, druge vjerske zajednice koje budu iskazale želju, a iskazala je da budem iskren i

Crnogorska pravoslavna crkva - jutros sam primio poziv napismeno, tretman države je apsolutno identičan, svi imaju jednaka prava i obaveze bez tenzija, bez ikakvog problema, bez bilo čega. Ja ne vidim nikakav problem u tome. Očekujem da se pitanje temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom riješi uskoro i mislim da možda i u toku ove nedelje ili u ova dva tri dana sada da ne bude precizno ćemo javnost obavijestiti, naravno jer to će ići na komisijama, ići će i na Vladu i onda neka se svako izjasni na način na koji hoće. Ima li disonantnih tonova? Kao i oko svega ima disonantnih tonova. Nije to nikakav problem. Da li neko želi da ruši Vladu oko toga? To isto nije moj problem. Ja ću dok budem na mjestu premijera isključivo da se bavim državnim pitanjima. Ni moj Građanski pokret URA me ne interesuje i tamo ima disonantnih tonova. Interesuje me samo država Crna Gora. Hoće li Vlada trajati dva dana, tri dana, mjesec dana, godinu dana, pet dana, ne znam, neka odlučni državni Parlament.

Mislim da tretiranje ovakvih tema treba da se završi na jedan najboljni mogući način, pošten način, način koji je fer, u interesu države i vjerskih zajednica i da se na taj način pređe na druge teme. Kad je riječ o drugoj temi ona je vezana za popis, ja ga isto doživljam kao vi. Mi smo svoju obavezu obavili, mi smo napravili Zakon o popisu, usvojen je na Vladi - to sam htio da kažem, on je po meni isto stvar koja u Crnoj Gori dobija politički obris. Ja nisam siguran da će se ljudi različito izjašnjavati danas ili za šest mjeseci. Čak iako ima tako labilnih osoba u Crnoj Gori, a možda ih ima mislim da nisu na nivou statističke greške nego da vjerovatno ih nema više od stotinu. Ostali svi znaju i koliko imaju članova domaćinstva i kako se osjećaju i sve ostale i da li imaju zemlju, da li su u stočarstvu, da li su u nekoj drugoj branši koliko su njihovi prihodi, to je to. Danas ili za šest mjeseci ili za godinu dana potpuno će se svako isto, identično će se izjasniti. Treba i to da bude tema koja treba da se završi, popis održava svakih deset godina bio je 2011.godine, zbog korone nije bio 2021.godine, možda i Vlada nije baš bila toliko raspoložena dajte da vidimo u jednom razumnom roku da se on ispoštuje, ne bih volio i to je utvrđeno u Predlogu da on bude u periodu kada se održavaju izborne kampanje, a znate da nas čekaju izbori i lokalni i parlamentarni, predsjednički itd. tako da moramo da vodimo računa. Kad je riječ o Otvorenom Balkanu ja sam iznio svoj stav, iznio sam ga i ranije. To što se neko sada pravi da izmišlja toplu vodu, to nije moj problem. Ja sam ga iznio i ranije i prije nego što sam bio premijer iznio sam svoj stav. Nikakva žurba ne postoji, unutar Vlade se formirala radna grupa, vodi je potpredsjednica za evropske poslove i regionalnu saradnju. Čuo sam da treba i Parlament da otvori raspravu oko toga je li bog dao što više rasprave i dijaloga pametnije će valjda biti odluke na kraju. Ja vidim regionalnu saradnju kao veliku prednost za Crnu Goru, neko vidi regionalnu saradnju kao veliku negativnost za Crnu Goru, neko želi da živi u devedesetima neko želi da živi u 21.vijeku. To je to, postoje te razlike. Ja želim samo da kažem zbog turističke privrede znate da sam veliki fan lično dolazim s primorja.

Ne mogu da se oduprem pritiscima ljudi kako sad zbog nedostatka sertifikata ne mogu da ulaze djeca iz regiona zato što nemaju pasoš nego imali su do sad praksu koju ove godine je prekinuta, jer je protiv zakonita i ne mogu da uđu u granične prelaze i onda se žale itd. Razumijem i onda kažete pa dobro ajde da idemo u liberalni odnos. Da vam kažem jednu stvar, čisto da znaju građani Crne Gore - Srbija i Kosovo su ukinuli granicu preko vikenda, podigli su rampe, to će značajno negativno da utiče na naš turistički proizvod. Zašto? Za to što ljudi sve žele da rade na lakši način. Zašto postoji E uprava? Da bi ljudi na lakši način aplicirali za neki dokument, a ne na teži način da čekaju u redovima po dva tri sata. Sada ću vam dati jednu statistiku koju ste vi pomenuli čisto tema za razmišljanje.

Znate koliko je po istraživanju Svjetske banke čekanje kamiona na svim granicama zemalja Zapadnog Balkana za jednu godinu - 1.142 godine - svih kamiona na svim granicama za jednu godinu 1.142 godine. Mi hoćemo da budemo konkurentni, mislimo neko želi protiv nas nešto, mi želimo u evropskim integracijama. Čitam neke analize određenih analitičara koji su se sad pojavili, apliciraju za neka važna državna preduzeća nije nikakav problem samo neka analizu urade na objektivan način, samo analizu neka rade na objektivan način. Raduje me što ste vi pomenuli ovo iz Demokratskog fronta pošto vam se spočitava ta prvo ruska nota da američka administracija apsolutno za to. Sad pošto se u Crnoj Gori sve poremetilo sad ovi što su bili hiper američki nastrojani oni više nisu, a oni što su bili malo prvo ruski oni su sad prvo američki. Eto to vam je čitava suština priče, ali u svakom slučaju da završim, ja sam vrlo afirmativan prema toj ideji. Mislim da ona nosi samo benefite za Crnu Goru, a naravno ona nikako ne treba da bude supstitut za Evropsku uniju kojoj mi težimo i koja je naš krajnji cilj. Vjerujem iz zemalja regiona ali za Crnu Goru je to krajnji i najznačajniji spoljni politički cilj. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:00:09)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.
Opet imamo malo prekoračenje u vremenu.
Poslaniče Radunoviću, pravo na komentar.
Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (27.06.22 14:00:18)

Evo sad je Poslovnik bio blag prema meni pa imamo mogućnost odmah vama da odgovorimo.

Prvo ovo oko ruske i proameričke strane to je vrlo bitno. Prije par dana sam imao razgovor sa jednim britanskim novinarom iz jednog ozbiljnog lista i pitao me baš to. Kaže, pošto ja kažem dugo pratim scenu političku na Balkanu za vašu stranku kažu ovdje se papagajski ponavlja prvo ruska, ali ja to nisam kaže iz vaših nikakvih stavova ništa specijalno prepoznao, a reko ne. Znete o čemu se radi. Mi smo pro Rusi u smislu tradicionalnom, slovenskom, pravoslavnom, u onom smislu u kojem nas vezuje istorija, a ovi što nas napadaju oni su vam pro Rusi po komunizmu i to se vidi sad kad se priča o ekonomiji kad se priča o granicama, to se vidi tu. Tačno znam ko god kaže da nije za otvoreni Balkan, da nikad evra nije zaradio u privatnom biznisu ili ga je zaradio na nekakvom špekulativnom tržištu-pričam o ovima što se bave uvozom i izvozom. Ja odlično znam koliko košta auto dan kamiona koji leži, a ne jedan nego ko zna koliko, pa onda korupcija na granici ajde pustime preko reda da prođem "svježija mi je roba" itd. Čemu to kad ne mora, i ne samo to, ali da se vratimo i na ove druge dvije stvari. Meni je prvo drago što ste rekli da ćete da stanete iza svojih riječi, pretpostavljam da ćete imati problema, sila će se dići, mislim tu na SDP vjerovatno i nekakvo čudo će napraviti samo da se ne povrijede, a drugo je sve u redu, a što se tiče DPS-a i vi i ja znamo to će neko drugi završiti ako bude trebalo. Tako da što se tiče popisa to je tehničko pitanje svugdje u svijetu, to je međunarodna obaveza od koje se u ovoj zemlji vrlo često bježi. Ja ću vas da podsjetim, malo ste mlađi, ali pratite odavno politiku, 2001.godine ista priča, isto Milo Đukanović u problemu isto proizvodi nove podjele u Crnoj Gori ne odgovara mu ispitivanje koje je vršio koliko će mu biti Srba, a koliko Crnogoraca. Čovjek do 2003.godine iz čista mira oteže popis. Onda se kaže da oni koji kažu ljudi hajde da organizujemo popis kad se organizuje popis. Oni su problem oni insistiraju na popisu. Pa, valjda je problem onaj koji insistira da se popis ne održi. To je međunarodna obaveza, statistička, preko popisa dobijate hiljade podataka koji su bitni za upravljanje državom. Znete li koji ćemo još da dobijemo podatak strašno važan - koliko stanovnika ima Crna Gora. Ako se bude popisivalo strogo da samo oni koji žive u Crnoj Gori budu popisani Crna Gora neće imati ni 600.000 stanovnika i manje će imati, značajno manje. Pa, tek onda ćemo da vidimo gdje je glavni problem biračkog spiska.

Poštovani građani, više nije glavni problem biračkog spiska fantomski birači. To su priče za malu djecu toga ima još možda 500 ili 1.000. Glavni problem je rezervni fondovi birača Demokratske partije socijalista koji nemaju pravo po Ustavu Crne Gore da glasaju. To mora da se riješi Zakon o prebivalištu, ali je popis vrlo bitan da bismo čuli to. Ovo da u Crnoj Gori živi tolko, tolko i tolko stanovnika i da znamo ko u Crnoj Gori treba da plaća porez na nekretnine, kao na primarni objekat stanovanja, a ko treba da plaća kao na sekundarni. Pa da ne bude da neko živi u Čikagu, a u Budvi ima 700km vilu plaća 1.000 eura poreza, a Budvanin koji ima recimo dvije kuće jer ih je naslijedio plaća na istu takvu kuću 5.000 eura. Samo to, samo da riješimo. Znači, moramo ako već kažete da ćete da se držite zakona i da sve radite kako treba onda sve i ono što nekome odgovara u toj vladi i nekome što ne odgovara u toj vladi. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:04:56)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.

Da li će premijer dati odgovor na komentar?

Zahvaljujem. Premijer je iskoristio duži odgovor u prvom krugu pa je taman u okviru tog vremena. Nastavljamo dalje. Riječ ima, poslanik Dragan Ivanović isred Kluba Socijalističke narodne partije. Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (27.06.22 14:05:30)

Hvala, poštovana predsjednice.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, poštovani premijeru, poštovane ministarke i ministri u 43. Vladi,

Gospodine premijeru Abazoviću, opredijelio sam se za jedno pitanje, a znao sam zavisi od reda kada budem na red da će ono biti u dobrom dijelu i odgovoreno. Međutim, ovdje tražim vaše mišljenje i Vi ćete biti u prilici da neku priču ponovite možda i 10 ili 20 puta, a čini mi se da u Crnoj Gori često puta nije ni to dovoljno. Vi ste zapravo ovo što vas ja pitam mnogo puta ponovili pa da i sada kada je gospodin Radunović tražio odgovor plazeći od Temelnog ugovora, od popisa, od Otvorenog Balkana i zapravo svega onoga što je vaša Vlada ili naša uradila za ova dva mjeseca. Jeste kratak period, a pitao sam vas to

iz razloga što znam sa koliko ste entuzijazma, volje i želje ušli u priču formiranja manjinske Vlade da bi se neka pitanja u Crnoj Gori definitivno rešavala. Meni se čini da ste Vi za ovaj period i pokrenuli ta pitanja i da zapravo i mi svi zajedno, mislim da će i gospodin Radunović biti zadovoljan, očekujemo brzo da crnogorska javnost bude upoznata sa tim da će biti potpisan Temeljni ugovor, da će Otvoreni Balkan da zaživi iz svih ovih razloga koje ste Vi pominjali i pored toga što ima mnogo onih koji se ne slažu, a zapravo šta je to u Crnoj Gori o čemu smo god pričali, a da nije bilo puno onih koji zapravo nijesu bili za to. Kada to zaživi i kada živi punim kapacitetom onda se svi nađemo pametni da kažemo pa da i mi smo bili za to itd. Znači, ako nešto nije dobro u Otvorenom Balkanu meni se čini gospodine premijeru da više onoga dobrog i rekli ste one neke cifre i brojke i Vi i gospodin Radunović koje ukazuju na to da je Otvoreni Balkan i te kako potreban, a čini mi se da smo se o tim otvorenim granicama malom Šengenu itd. i te kako mnogo puta do sada izjašnjavali i željeli da kao građani jedne slobodne države možemo slobodno da se krećemo i na Balkanu i zapravo u cijeloj Evropi ili cijelom svijetu. Jedno vrijeme nijesmo mogli bili smo spriječeni pa nam je i te kako to smetalo i bili smo zbog toga zabrinuti, a sada kada dolazi vrijeme da to sve možemo postavljamo određena pitanja. Zašto sam vas ovo pitao na ovaj način svjestan sam činjenice da ste, kao Vlada i Vi, kao premijer naslijedili mnogo neriješenih pitanja od prethodne Vlade koja zapravo nikada mi to neće biti jasno nije mnoga važna pitanja, konkretno i ovaj Temeljni ugovor, nije rješavala, a bila onako izrazito posvećena Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Nikada mi to neće biti jasno. Vama je sad i teže jer vi u samoj Vladi imate ministara koji se protive Temeljnom ugovoru, koji se protive mnogim nekim vašim inicijativama, predlozima, željama da se to što prije rješava. Znam da ste vi uporni i da ćete biti uporni da dođe do toga rešavanja i s pravom građani to očekuju, očekuju, ali ću to u drugom dijelu, očekuju od ove vlade da budete efikasni u mnogo, mnogo potrebnih stvari jer zaista ovi građani vide da Crna Gora zaostaje po mnogo čemu, a da zapravo je to prevashodno zato što su i 41. i 42. Vlada loše radile. Zaista bi bilo sad nezahvalno da ovdje pred građanima Crne Gore kritikujem za dva mjeseca, ali sa pravom mogu pred građanima Crne Gore da očekujem da će 43. Vlada, na čijem ste Vi čelu, brzo početi da izlazi pred građane sa rešavanjem onih obećanih gorućih pitanja i normalno o tome ću u drugom dijelu šta zapravo građani očekuju kada je u pitanju ekonomija. Toliko.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:10:49)

Hvala poslaniku Ivanoviću.
Riječ ima predsjednik Vlade.
Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 14:10:57)

Hvala, poštovana predsjednice.
Poštovani poslanice Ivanoviću, hvala na pitanju.

Vaše pitanje je bilo da li smo zadovoljni sa prvih 50 dana rada Vlade ili dva mjeseca. Dakle, izuzetno sam zadovoljan. Pored svih izazova koje je svaka Vlada ima pa i naša to nije ništa strašno. Mislim da smo sve ono što jeste naša agenda da ispunjavamo i nisam odmah da vam kažem opterećen time što neko ima različito mišljenje. Mislim da je to dobro, da to otvara neke nove vidike i da je to jačanje demokratskog bića Crne Gore pa i unutar same Vlade. Vlada je raznolika inkluzivna je. Samo se trudim da nekako povećam efikasnost iako ima jedna stvar sa kojom nisam zadovoljan to je da mi i dalje odluke donosimo sporo ili sporo za poimanje premijera. Neke tačke koje ste vi naveli neke stvari koje ste vi naveli mislim da mogu brže da se rešavaju, ali ako je to neko potrebno vrijeme za apsorbovanje određenih ili informacija ili potreba našeg društva onda šta da radimo, ali definitivno trudimo se da povećamo efikasnost. Zašto sam zadovoljan, zato što smo rekli da Vlada ima dva cilja jedan je vladavina prava, a drugi je ekonomski razvoj. Mislim da i u jednom i drugom se postižu rezultati. Dakle, neću reći o onome što su rezultati drugih institucija kao što je Specijalno državno tužilaštvo, ali ću reći da će se vrlo brzo naći Zakon o porijeklu imovine pred vama da je on vraćen od Evropske komisije da sada dolazi italijanski stručnjak koji će dati završne komentare sa našom radnom grupom. Nadam se da vi do 31. jula ćete biti u mogućnosti da glasate. Isto tako i druga zakonska rješenja se pripremaju. A kad je riječ o ekonomiji, pored ove nedaće koja je pogodila cijeli svijet, mislim da ima mnogo pozitivnih stvari, na koje se dovoljno ne stavlja akcenat, ne stavlja se dovoljan akcenat. Dakle, 13.jula, ako ne bude nekih promjena, ali i ako ih bude oni se računaju danima, Crna Gora treba da otvori auto put, Crna Gora treba da stavi kamen temeljac za žičaru Kotor-Lovćen koja će sigurno biti spektakularna i instaliraće se za osam mjeseci, otvoriće se bulevar prema Danilovgradu, imaćemo otvaranje jer su građani sve govore fabrike, fabrike do kraja ljeta će imati tri otvorene fabrike u Tuzima. Jednu očekujemo do kraja ovog mjeseca, koja će zapošljavati najmanje 100

ljudi, a tri do kraja ljeta, krenuli smo sa velikim infrastrukturnim projektom mosta preko Bojane, koji treba da završni projekat treba da bude spreman neđe sredinom avgusta ili krajem avgusta i onda da krenu revizija i vjerovatno će trebati par mjeseci da se započne i taj projekat. Razmišljamo o cementari u Pljevljima, to treba da bude isto projekat koji treba da se realizuje prilično brzo, brojni energetski projekti koji su na čekanju deblokiralni smo ih, deblokirali smo jedan hotel sa pet zvjezdica koji će se graditi po prvi put u Ulcinju. Ja očekujem za dva dana ili za tri, da imamo dozvolu za prvi hotel od pet zvjezdica na Velikoj plaži posle 30 godina. Dakle, dosta ima te ekonomske aktive koja je neprimjetna IT sektor. Zamolio sam cijenjenu predsjednicu prilikom našeg neformalnog susreta prije Premijerskog sata vezano za Zakon o strancima koji će definisati digitalne nomade, status digitalnih nomada mislim da je to nešto što je za sve prihvatljivo, da još jednu multinacionalnu kompaniju veliku dovedemo u Crnu Goru. Oni samo čekaju to zakonsko rješenje mi smo u kašnjenju jer smo obećali da će to da bude prilično brzo sada već 15-20 dana smo u nekom zaostatku, nadam se da će biti brzo.

Dakle, mislim da se u mnogim sektorima radi dosta dobro, sjever države nam je poseban fokus nam je na sjeveru države, ostajem posvećen projektu koji ne želim da bude obećanje, jer ne želim da se pretvori u nešto što je bilo u predhodnom periodu, to je izgradnja er park Berane, ne aerodroma, nego er park koji će da podrazumijeva još dvije djelatnosti koje će ići uz aerodrum. To je nešto čime sam ja preokupiran. Ove teme koje ste Vi tretirali koje je i tretirao i kolega Radunović, možda i neki drugi poslanici koji jesu, oni izazivaju najveće pažnje u javnosti, ja ih ne tretiram kao problematični lično i ne tretiram ih kao problematične, da li će one imati prohodnosti ili neće imati prohodnosti pokazaće vrijeme, ali ne tretiram ih kao problematične. Meni je problematično kako mi da počnemo izgradnju nekog velikog infrastruktrunog objekta, to treba da dogovorimo, kako da počnemo izgradnju nekog velikog infrastrukturnog objekta, kako da nastavimo izgradnju autoputa, time treba da se preokupiramo, kako da izgradimo brzu saobraćajnicu, ako već ne gradimo autoput jadransko jonski brzu saobraćajnicu na primorje gdje imamo velike čepove. Otvorićemo inače vodeni terminal u Tivtu koji jeste mala imprevizacija za ovu godinu, ali će ljudi imati servis, a odma posle ljeta će se otvoriti tender da se napravi pravi onaj kako treba sa svim sadržajima. Ali ove godine već je spreman mislim da ga možemo pustiti u funkciji možda čak i ovog vikenda, došao je najveći dok u Bijeloj od 192 metra.

Dakle, niti Crna Gora može da uspije ako u to ne vjerujete, to je to ko ne vjeruje da će ona uspjeti, ona sigurno neće uspjeti tako, ko vjeruje da ona može da uspije i predano radi da ona uspije uspjeće, bilo koji projekat uspjeće i ništa apsolutno ni jedan nije nemoguć. Kad kažem nije nemoguć mislim na neke iracionalne stvari koje neko može da postavi na dnevnom redu, ali na nešto što se tiče ukupnog razvoja zemlje. Ja sam zadovoljan i očekujem da do 31. jula zajedno konstatujemo još veći progres. Zato je moja molba neznam da li ću se javiti na zavisnosti od vašeg komentara. Dakle, moja je molba i prema državnom parlamentu da probamo da odradimo ono što je naša obaveza na evropskom putu da dođemo do dvije trećine i osim izbora Tužilačkog savjeta da izaberemo sudski savjet, nove članove Ustavnog suda i Vrhovnog državnog tužioca. Ako to uradimo to je stvar koja je istorijska jer ćemo dovesti pregovore na zadnju tehničku fazu, gdje ćemo moći da otvaramo poglavlja. Međutim, to Vlada vam u tome možda pomoći, ne može donijeti odluku u vaše ime, ali moj apel krajnje je kolegijalan i građanski da i to uradimo do 31. jula odnosno u narednih mjeseci i pet dana. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:18:23)

Zahvaljujem, predsjedniku Vlade.
Pravo na komentar poslanik Dragan Ivanović.
Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (27.06.22 14:18:32)

Gospodine predsjedniče Vlade,

Zavisice od predanosti rada Vlade da bi se realizovalo sve ovo što ste Vi naveli, ja se nadam da će biti tako. Ovo zašto potenciramo posebno ova pitanja od temeljnog itd, ta razlika koja se čuje u Vladi mnogi građani ne doživljavaju na demokratski način i da se nadaju da je to demokratski i da će se i te kako rješavati nego se plaše da zapravo neće jer ih je naučilo neko prošlo vrijeme, pa neka prošla obećanja biće, a na kraju ne bude. Ja stojim do toga da će te Vi ispuniti to što ste rekli i Vi i Vlada, a ovo što se tiče ovog razvoja ekonomskog i svega ovoga o čemu ste pričali Vi to je nešto što daje garanciju da Crna Gora, kreće naprijed jer nema bez proizvodnje. Pomenuli ste žičaru Kotor ona se odavno planira i davno se gradi, imam podatak da će 13. jula biti kamen temeljac, znači garancija razgovarao sam i sa izvođačem radova da su oni spremni čak da ta žičara bude gotova za godinu dana, to bi bio sigurno turistička atrakcija nešto

što je trebalo Crnoj Gori, vidite šta su pojedini privatnici uradili Crnoj Gori, gdje god radi tim ljudima donosio određenu dobit.

Prema tome, žičara ne znam zašto neko prije, pa i ovi koji žive u Kotoru nijesu to pontecirali, a bili su u poziciji, ali svakako ja mislim da je to. Ovo što se tiče ovih malih pogodna i fabrika znam za neke i znam da će brzo biti to je ono što treba Crnoj Gori, ne velike nego male i na prostoru čitave Crne Gore, posebno ovo što kažete sjever. Ono što Vas čeka predsjedniče, a mislim da je krenulo i treba biti po sve posvećen istrajno u tome borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, u razgovoru sa nekim međunarodnim predstavnicima vidio sam da vaša Vlada ili naša kako ćemo je god zvati ona je naša, ima podršku međunarodne zajednice i to me raduje da su spremni da finansijski pomažu ovu Vladu i sve je to garant da Vi možete da ne kažem morate da istrajete jer zaista t sve zavisi prvo od Vas kao predsjednika i od svih ministara koliko ih ima u ovoj Vladi. Znači, puno evo rekli smo da idemo na taj ekonomski razvoj i to je prioritet, i to je ono, što bi se reklo, finale svih finala, da građani osjete boljitak, jer vidimo što se dešava sada kada su cijene proizvedene zbog ovoga ili onoga, a najviše se prepisuje rat u Ukrajini, mogu da izazovu na prostoru čitave Evrope a ne na prostoru male Crne Gore, koja ne proizvodi veliki broj tih namirnica koje su potrebne za život građana i sve to komplikuje i stvara problem građanima i mene je moram to pomenuti jer sam i to planirao da kažem. Izvinjaam se predsjedniče biću kratak.

Ova Vlada je povećala penzije penzionerima 8,12% duplo više nego 41. i 42. Ja zapravo ne znam da li je ona godinu i po povećala ili ona prethodna još manje 41. Prema tome, očekujem ovo što je najavljen u septembru mjesecu da će to još više sigurno koristiti penzionerima koji su dovedeni u jednom vremenu na prosjački štab. Toliko i hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:22:53)

Zahvaljujem poslaniku Ivanoviću.

Da li premijer koristi pravo? Ne želi odgovor na komentar. Zahvaljujem. Sa ovim zaključujem ovaj dio pitanja.

Prelazimo na pitanje ispred Kluba Demokrate - Demos koje će postaviti poslanik Miodrage Lekić. Izvolite, poslaniče Lekiću.

MIODRAG LEKIĆ (27.06.22 14:23:19)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi predsjedniče Vlade, meni se čini da ova rasprava, imajući u vidu stepem problema u ovom društvu, ide nekako dosta sporo, neadekvatno, kažem, problemima. Da ste Vi, predsjedniče Abazoviću, na ovoj strani ja znam da biste Vi podigli atmosferu, ja ću sad umjesto Vas da to uradim.

Naime, Vi ste dobili moje pitanje, ono je kritički intonirano. Zaista, ne mogu da shvatim da se drugačije i postavljaju pitanja kad se sve u Crnoj Gori, u ovom društvu, urušava. Urušava se kontinuirano, lijep kontinuitet između 41,42. i 43. Vlade koji očigledno traje i siguran sam da nije moguće govoriti drugačije ako želimo da izrazimo raspoloženje građana. Ja ne sumnjam, predsjedniče Vlade, da Vi imate dobru namjeru, da se trudite, međutim, svaki rezultat na planu rješavanja dnevnih problema, koje uopšte ne podcjenjujem, ću podržati i mi smo već jednom i ovdje glasali neki zakon zajednički, ali isto nemam iluzije da ćete išta uraditi na planu utvrđivanja jednog magistralnog pravca ove zemlje ka njegovoj vrijednosnoj i funkcionalnoj emancipaciji. Nemam iluzije da će se to desiti po ovom samom početku. Moram da kažem da mi je žao da nijesmo u istom dijelu Parlamenta, jer prije dvije godine tačno, moram da se vratim na to, su građani Crne Gore dali mandat nama da pokrenemo pitanje dekremizacije crnogorskog društva, da pokrenemo pitanje pravne države, da okrenemo perspektivu ekonomskog razvitka, da jednostavno gradimo Crnu Goru kao, upotrijebiću jedan stari izraz, dolikuje mi godinama, da je gradimo kao poštenu kuću. Od toga nema ništa, nemam vremena da opisujem kuću. Kuća je bez temelja, kuća možda ima hodnike pa kao u onim Šekspirovim dramama gdje se kreću dvorske ličnosti, kombinuju, trguju i tako dalje, ta kuća ima samo jedan veliki balkon. Sa tog balkona se saopštava propaganda koja nestaje. Znamo ko su bili na balkonu i koji su doprinosi u istoriji, tako da naš projekat koji je počeo prije dvije godine je zaustavljen. Zaustavljen je, i tu je neko odgovoran. I urušavanje velike volje glasača, oni nas prate, ja ne volim glasove, to znate da ne učestvujem u šampionatu propagandi i tako dalje, ali oni nas prate i oni traže taj odgovor. Obije Vlade su doprinijele da se doživi poraz. Za ovu prvu, a rekao sam o njoj dok je trajala, a o ovoj drugoj, ona je počela ali mislim da je to samo druga faza urušavanja i neispunjavanja onoga što su tražili građani Crne Gore.

Tako da ja prelazim sada na tu drugu fazu, dakle, ovu Vladu i postavio sam pitanje. Pitanje je bilo - prvo, kako ste formirali tu Vladu? Građani traže odgovore, ali iznenadiću vas jednom rečenicom da i zbog

istorije treba da odgovorite. Iznevjerili smo građane Crne Gore. Uspjeli ste da prebacite partiju za koju se vezuje sistem korupcije, sistem endemske korupcije, kriminalizovanog društva, podjela, neodržive ekonomije, prebacili ste ih u vlast. Tu nosite veliku odgovornost i ova promjena koja pokušava nonšalantno da se tretira kao tehnička, došlo je do novih brojeva u Parlamentu, pa sad postoji neka nova većina. Ne, ne. Ovo je direktno urađeno protiv volje građana i upustili ste se u tu avanturu sa određenim posledicama, nego pokazaće vrijeme što će sve da donese.

Moje pitanje glasi ovako:

Zbog nečuvenog političkog zahvata kojim su poražene političke snage na poslednjim izborima direktno odgovorne došle na vlast, postavljam pitanje:

Da li je 43. Vlada, sa vraćanjem na vlast DPS-a i njegovih partnera, nastala u kombinaciji nekog oblika međunarodnog paket aranžmana, autokolonijalne svijesti koju ste izdemonstrirali da prihvatate sve to, drugim riječima da li je ovo produkt određenih službi koje su vas vodile u ovakvom sastavu Vlade? Mislim da je to potrebno da se kaže, ja vas to pitam, ili mislite da je ovo izraz volje građana 30.avgusta prije dvije godine?

Znači, moramo početi od toga. Izražavam sumnju da se radi o uticajima i po izjavama koje dajete iz Vlade i u tom smislu stvarate utisak da su vas izbušile određene obavještajne službe, ja ovo govorim bez gluve sobe, jer imam hrabrosti da to kažem. Vi pokazujete autokolonijalnu svijest. Kako može vaš predstavnik da kaže da neko ne može odbor zato što ne dijeli atlantske NATO vrijednosti. Gdje ste vi, dajte nam taj udžbenik da pročitamo sve to. Znae šta se krije iza toga? Nemam iluzija. Radi se o tome da su to motivacije političke i nacionalne. To su diskvalifikacije. Ako kažem da se radi o korumpiranim pozadinama zato što je NATO poslednja linija odbrane kriminala u Crnoj Gori, ne zato što to NATO traži, nego što ga vi zloupotrebljavate i prolazite kao da se ništa nije rekalo. Kakve veze ima NATO sa odborom tamo u Nikšiću, kakav je to lov na čovjeka u ime NATO-a, pravite religiju od NATO-a, podvaljujete NATO-u. Dakle, pitam vas, ne mislim da je NATO ovo kombinovao, službe, recite nam ko je kombinovao ovu Vladu, a posle ću preći na njen sastav i da li u toj Vladi postoji više vlada? Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:30:02)

Hvala poslanku Lekiću.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 14:30:52)

Zahvaljujem, predsjednice.

Poštovani profesore Lekiću,

Jako poštujem Vaš kritičan stav i naravno da sa velikim uvažavanjem prihvatam i kritiku i neke dileme koje jesu analitičke. One nijesu na domenu propagande kao možda kod nekih drugih političara, nego imaju neku nit koju ja sam oduvijek poštovao i poštovaću i ubuduće, bez obzira što možda na neke stvari gledamo različito. Dakle, odmah želim da vam kažem. Kad je riječ o 43. Vladi i kako je ona nastala. Ona je nastala iz nefunkcionalnosti 42. Vlade. Ovdje sam zajedno sa vama, zajedno smo izabrali 42.Vladu u kojoj je bio odraz volje građana 30.avgusta, sve su to činjenice, Vlada je dobila svoje povjerenje, Vlada je imala segmente u kojima je radila jako dobro, možda je imala neke segmente u kojima nije radila toliko dobro, ona nije pronašla zajednički jezik sa parlamentarnom većinom. Najmanje za to sam kriv ja, rekao bih da ste i vi najmanje krivi, ali da sada ne ulazimo u te pojedinosti. U tom trenutku postojale su dvije solucije, jedna solucija da se nastavi tako bez Parlamenta i druga solucija koju smo mi legitimno izabrali da ponudimo model manjinske Vlade, da ga ponudimo, ne da prinudimo bilo koga da ga podrži ili ne. Kao odgovorni političari dali smo jedan model koji možda nije prefektan, ali koji smo smatrali optimalnim i najbolji u tim okolnostima i on se ostvario. Sada vi sa pravom možete da kažete, pa zašto nismo pošli na izbore, možemo i sada da odemo na izbore. Da bi otišli na izbore, ja sam sad rekao treba da izaberemo članove Ustavnog suda, to je prva stvar, a i da završimo izbornu reformu ako budemo mogli da je završimo. Ne insistiram ni na čemu, niti ja to imam pravo, ali to moramo da odradimo. Na kraju, neće niko izbjeći sud građana. Apsolutno neće niko izbjeći sud građana. Mislim da smo se mi odlučili za dobar model, zahvalan sam svima koji su to podržali. Ko i nije podržao i kritikuje isto sam zahvalan, nemam nikakav problem s tim. Tačno je, vi ćete reći Vlada je takva da ima disonantnih tonova, da možda ima dvije vlade u Vladi, tri vlade. Ne znam, lično sam zadovoljan kako se radi. Naravno, mi smo manjinska Vlada. Mi nismo Vlada koja može da generiše toliku političku stabilnost. Međutim, u kratkom vremenskom roku pokazali smo da možemo odraditi dvije, tri stvari za koje mislim da je svaka država zainteresovana, a onda ću doći do NATO-a i do službi. Prva da Vlada profunkcioniše, druga da Parlament profunkcioniše. To su bile osnove da bi mogli i

ove druge teme koje smo danas ovdje tretirali vezano za životni standard građana da nekako učinimo vidljivim, odnosno da efektuiraju. To je to.

Kada je riječ o službama, znate kako Crna Gora je puna teorija zavjera. Odnosile su se i na prethodnu Vladu, pa i moj rad i na rad drugih možda ministara itd. Šta da radimo. Mi to ne možemo zabraniti ljudima da oni promišljaju na način na koji žele. Hoću da kažem da su naše ideje, govorim sada u ime predsjednika Vlade koji je iznio tu ideju, potpuno autonomne kao što je svaka ideja potpuno autonomna. Da li ona nailazi na podršku međunarodne zajednice. Mislim da nailazi, i to na veliku. Lično sam na to ponosan, ali da li oni imaju ključnu ulogu u tome, mislim da nemaju niti uopšte imam dilemu da bi oni imali neku dilemu da sutra kada bi državni parlament odlučio drugačije da bi sada oni nešto lili krokodilske suze ili iskrene suze u odnosu na 43. Vladu Crne Gore. To vam je najveći dokaz. Ali, da li misle da iz političke stabilnosti preći u neku dozu političke stabilnosti usled ukupnih geopolitičkih pojava u Evropi, mislim da bi se svako racionalno odlučio za tu stabilnost.

Kada je riječ o NATO-u, možda ga neko zloupotrebljava. Vaš bih argument prihvatio više da ono što ste rekli da se desilo na sjednici desilo, zapravo efektuiralo na način na koji je predloženo. Međutim, s obzirom na to da se efektuiralo na drugi način i da je predsjednik Vlade iznio stav da to nije nikakva restrikcija da neko obavlja neku značajnu dužnost unutar državnog preduzeća, mislim da onda taj argument nema tu snagu koju bi imao da to nije bilo tako. Lično mislim da Elektroprivreda Crne Gore nema nikakve dodirne tačke s NATO-om. Da li može da se podvede pod neku bezbjednosnu, može u kontekstu ove krize, ali mislim da to s Crnom Gorom nema previše veze. Ne smetaju mi ljudi koji su drugačije partijske orijentacije, naravno religijske, nacionalne svakako ne, seksualne kako god, to apsolutno ne smeta, ali ni partijske da ne bude i nemam nikakvu dilemu oko toga. Da li neko od tog NATO-a pravi sebi štiti, da li želi da to iskoristi kao argument za bolje političko pozicioniranje, za komunikaciju sa svojim biračkim tijelom ili sa svojim glavnim odborom, to bih se složio da postoji. Ja to identifikujem i lično nisam pobornik toga. Isto kao što imamo nekad onu želju da se sakrijemo kao iza nacionalnog interesa, pa nešto pokušavamo da guramo polarizaciju u kontekstu kao da na taj način spašavamo neki nacionalni interes, a u suštini iza toga stoji neki partijski interes i to vrlo uzak. Slažem se, takvi fenomeni su postojali i ranije. Volio bih da zajedno, pošto ste vi prepoznali dio dobre namjere da se neka zakonska rješenja ovdje izglasaju zajedno i da se neke stvari koje su za građane volio bih da se oni efektuiraju. Zašto. Zato što mislim da bez obzira što ćemo mi u jednom trenutku i otići na izbore i promijeniti Vladu i promijeniti ministre, upućeni smo jedni na druge. Mi kao Crna Gora smo upućeni jedni na druge, svi ljudi koji ovdje žive. Zbog toga, želio bih da damo minimalni doprinos, a vjerujem da smo dali ne baš minimalni, ali smo dali značajni u tome da se Crna Gora pomiri i da postoji osjećaj veće inkluzivnosti nego što je to ranije bio slučaj. Kada bismo svi dali mali doprinos, mislim da bi to u konačnici baš efektuiralo nečim pozitivnim i nečim lijepim, ali vjerovatno je to put koji zajednički moramo da pređemo. Izvinjavam se zbog prekoračenja. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:38:06)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Poslanik Miodrag Lekić ima pravo na komentar. Izvolite, poslaniče Lekiću.

MIODRAG LEKIĆ (27.06.22 14:38:17)

Povodom ove poslednje rečenice da se pomirimo kao dostignuće, prvo se vi pomirite u Vladi. Ne znam da li gledate snimak iz Vlade. Uživo učestvujete, pa imate, ali možda ga i pogledajte. Vi na jedan vrlo nizak nivo tamo polemishete. Mogao bih da nastavim, nemam vremena oko temeljnog ugovora, oko Otvorenog Balkana itd. Pomirite se prvo vi u Vladi, pa ćemo nastaviti da se mirimo u Crnoj Gori. Pominjete međunarodnu zajednicu. Znate kako, vi ste obazovani, znate da je to zloupotreba tog termina, što znači međunarodna zajednica. Međunarodna zajednica je BRIKS, jedna organizacija s pet država koja pokriva 50% stanovništva u svijetu. Međunarodna zajednica je maglovit pojam tako da je bolje da se približimo mi ovim partnerima našim koje poznajemo i vašim koje ne poznajemo.

Oko parlamenta stara tema. Uzroci prošle Vlade. Sto zakona je ovdje usvojeno. Većina zakona je bilo iz Parlamenta. Tako da je Parlament bio otvoren da glasa i da predlaže. To je tekovina te prethodne Vlade uglavnom iz Parlamenta koji je imao svoje slabosti, znamo i u parlamentarnoj većini.

Moje drugo pitanje je bilo da li u aktuelnoj Vladi faktički postoji i djeluje više vlada. To je, predsjedniče Vlade, toliko očigledno. Vi ćete to riješiti, ja želim da vas podstičem, ali tu je već na ivici da ponižava i zemlju i vas kao premijera. Vi nekad ne možete da proturite tačku dnevnog reda. Primijetio sam, mislim da je ministar Konjević, vi tražite tačku dnevnog reda, a on kaže ne može i gledamo što će biti na kraju, možda sam odustao pošto je to trajalo, ne znam tačno kraj. Na šta to liči. Da li ima više vlada tamo.

Ima i ANB, nije baš to beznačajna funkcija. Jedan segment nije glasao. Zato, djelujete kao da ste produkt službi, pa se niste dobro dogovorili. Niste se dogovorili ni oko koverta ni oko snimka, niste se dogovorili oko temeljnog ugovora i sada se to otvara. Zaljuljala se Vlada, možete da prikrivate, možete da idealizujete, ali zaljuljala se ozbiljno. Sjedi iza vas gospodin Krivokapić. Vi ste potpuno različiti polovi. Na kraju krajeva, znate što je ovo? Ovo je vraćanje na ono što smo imali prije nekoliko godina kada je predsjednik DPS-a na kongresu kršeći Ustav svečano zaželio da ima jednu svoju partiju. Krenuo je Zakon o slobodi vjeroispovijesti i čitav smo krug napravili i izgubili silno vrijeme. Sada otvarate novi krug, novo maltretiranje građana iz Vlade. Vi ste zadovoljni. Dobro, možda nisam dobro vidio, ali građani to sve vide. Dakle, puno je tema, preskačem i Balkan i čitavu ovu kakofoniju kakva se tamo dešava.

E, sada vidite da li vi imate format, ne mislim vi personalno nego ta Vlada, da li ste vi Vlada kontinuiteta DPS-a ili ste reformska Vlada. Vi ste Vlada kontinuiteta DPS-a. Da li ćete se zadužiti ili će napraviti neku reformu. Zadužićete se. Da li ćete otvoriti transparentno sve. Ponešto ste uradili, ali niste sve. Na primjer, pozivam vas, hoćete li nam nakon nevjerovatne odredbe premijera Krivokapića, ne znam da li ste vi u tome učestvovali, kada su proglasili državnom tajnom let predsjednika Đukanovića do Pariza i proglašen je za državnu tajnu. Da li ćete nam otkriti tu državnu tajnu. Neko će reći pa dobro sada, pretjerujemo, to je bilo, nema smisla. Ako je tako nema smisla da je Medenica u zatvoru, nema smisla da jurite Marovića. Ovo su ozbiljne teme. Da li ćete učiniti javnim ili će ostati državna tajna kako je putovao tada predsjednik države u Pariz. Dakle, to je isto važno, ima i određeni trošak. Mislim da je prošlo vrijeme, imam još kratko da se javim, ali imam puno na ovom dijelu da li ćete praviti reforme ili kontinuitet Vlade DPS-a. Vi danas raspravljate ovdje, mislim da su zgroženi građani, oko toga ko se više zapošljavao. To je sistem koji je utemeljio DPS, razvijen u prethodnoj Vladi i sad se razvija. To je dokaz promašenosti ovog društva. O čemu se radi, radi se o nekih 180 državnih preduzeća od toga su pola gubitaši, od toga su pola neplaćaju porez, ali je jurnjava da se zaposle. Pa ako je nešto zrelo za promjenu sistema to je i možete. Evo i da vam predložim i ako ne znam reforme ekonomske, donesite leks specijalis da zaustavljate sva zapošljavanja neka odu i ovi koji su poslednji zaposlili, proglasite to privremenim nekim rezultatom koji će u ime nekih reformi budućih biti. Dakle, moguće je nećete da pipnete to. Vi ste Vlada kontinuiteta DPS-a mislim ako grijehim demantujete me.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:43:49)

Hvala, poslaniku Lekiću. Malo smo iskočili iz vremena, imate još dva minuta poslije. Predsjednik Vlade, pravo na odgovor na komentar u trajanju od tri minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 14:44:02)

Zahvaljujem, predsjednice.

Dakle, poštovani prof Lekiću,

Da počnemo od kraja od ovoga kontinuiteta mi smo Vlada diskontinuiteta u odnosu na sve što je postojalo u prethodnih 30 godina računajući 42. Vladu i sve vlade ranije. Diskontinuitet i po sastavu i po prioritetima i po onome što želimo da radimo. Da li ćemo u tome uspjeti ili ne biće prilike da razgovaramo ovdje u Parlamentu, veliki je izazov pred nama, ne mogu da garantujem niti olako dajem obećanja, ali ona je diskontinuitet u odnosu na sve što se prethodno dešavalo u negativnom kontekstu. Dakle, ako neko misli da je sad da će da bude manje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala mislim da će biti više. Ohrabrujem specijalnog državnog tužioca i njegovu kancelariju, njegov ofis da što prornije reaguju na brojne slučajeve koji su već na njihovom stolu. Zajednički smo izabrali taj Tužilački savjet. Mislim da je situacija bolja. Ukoliko dođemo do nekog rješenja za VDT-a da nekome damo pun mandat da se bori protiv organizovanog kriminala i korupcije zaista sam afirmativan prema tome.

Kad je riječ o državnim preduzećima moramo napraviti diskontinuitet. Evo čuli smo bilo je i ranije. Mi dijelimo ima ta podjela tih državnih preduzeća na četiri grupacije strateška održiva, strateška neodrživa, nestrategie održiva i nestrategie a neodrživa. Treba da vidimo šta ćemo da radimo sa njima. Pomenuo sam već za neke da bih lično išao u kontekstu koncesija, davanja pod koncesijom. Na taj način država bi profitirala nešto, ali bi se definitivno i depolitizovala. Lično to podržavam. Da li neko ima suprotne stavove iz političkih razloga meni je to prihvatljivo. Da li ima disonantnih tonova koji se gledaju na Vladi i da li je neko nešto opstruirao ili vraća itd. za mene je to demokratski iskorak. Za mene je demokratski iskorak bilo da se otvore sjednice za javnost. Zašto? Da bi ljudi vidjeli i čuli stav svakog ministra pojedinačno i premijera, da nemaju interpretaciju da neko nekome šapne novinaru ili nešto da nekoga optuži za nešto što možda uopšte nije rekao nego da sami stvaraju sud i o radu Vlade pa i o onome što su loše stvari unutar Vlade. Kad je riječ o transparentnosti, to je bio odraz transparentnosti jer je to bila prvo odluka što se tiče leta ne

što se tiče leta sve što je u Generalnom sekretarijatu Vlade, a što može da se objavi da se učini javnim da se makne stepen tajnosti neka se makne sutra ujutro. Rekao sam to, rekao sam i generalnom sekretaru vezano i za ove famozne stanove pošto su ljudi skloni toj da vjeruju propagandi rekao bih ako to dozvolite, objasnio bih koji termin, pošto ste vi iz domena inače poznavao i filozofije, koji se koristi termin onaj guest light za ljude kada vi jednom akcijom ubjeđivanja stvarate lošu percepciju o određenim ljudima da biste sticali neku korist. Znači to se dešava, dešavalo se od poslije Drugog svjetskog rata, dešava se i u Crnoj Gori. Što se mene tiče sve nikakvu obavezu prema nikome nemam osim prema građanima. Svaki NVO može da dođe u Vladu da uzme bilo koji dokument koji treba da se skine oznaka tajnosti neka se skine oznaka tajnosti. Ako vi mislite da ću ja nekoga da štitim zašto je išao službeno negdje ili privatno ja to neću činiti, apsolutno neću činiti. Svaki ministar zna za taj stepen posvećenosti vezano za transparentnost. Da li mi možemo sve da li Vlada može, vi ste bili nekada u Vladi i znate da su nekad stvari zbog administracije spore, može sve da procesuiru u onom roku u kojem bi željeli i građani i ukoliko neko može da postavi komentar na Fejsbuk mislim da mi za to kapaciteta, kao država, u ovom trenutku, nemamo i da na tome treba da radimo da bi mogli brže stvari da procesuiramo. Da li nešto treba da ostane skriveno, a što jeste javni interes jer ako možda ima neki podatak koji eto veže se za nacionalnu bezbjednost zašto to apsolutno nema tih pomisli. Zašto? Zato što se taj let već završio da je unapred da bi neko mogao da kaže nešto, ali da je nešto što je završeno on nema više nikakvu pretnju. Ne vidim zašto ne bi bio javan. Ne vidim zašto ne bi bio javan. Generalni sekretar Vlade je čovjek koji razumije pravo, koji razumije i zahtjeve NVO sektora i sam je bio dugogodišnji aktivista civilnog sektora i mislim da on prava adresa da se isporuče svi dokumenti koji su u posjedu. Ima tamo nešto što nije u posjedu, što je nestalo dokumentacije u međuvremenu, dakle, u periodu i od prije pet godina i od prije 10 godina ima svega treba biti svjestan i toga, ali to što ima apsolutno imate moju punu podršku da prema zahtjevu, govorim političkom zahtjevu, da se sve učini javno i transparentnim i javnost onda sudi o djelovanju prethodnih ili komisija ili sekretara vladinih ili vladinih komisija ili Vlade u cjelini. Tako da tu transparentnost ne osporavam.

Završavam, meni lično ne smeta to što je percepcija možda da postoje i dvije vlade, da postoje ljudi koji imaju različita mišljenja. Mene to raduje, mene to raduje. Nisam neko ko se detektuje sa većinom takav sam po prirodi i onda je logično ako nisam takav da ti ljudi koji su oko mene imaju malo različite stavove. Šta je potreba Crne Gore da menadžira te različitosti. Ona ih može menadžirati na ispravan način da oni stvaraju nešto što je produktivno ili možemo da ostanemo trajno u konfliktu i da od toga svi imamo samo štetu. Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 14:50:23)

Zahvaljujem, premijeru.
Pravo na stav ima poslanik Miodrag Lekić.
Izvolite, poslaniče Lekiću.

MIODRAG LEKIĆ (27.06.22 14:50:29)

Premijer je duplirao izlaganje što mene raduje. Raduje me apsolutno, nego pretpostavljam da sam tu stekao i pravo da malo povećam.

Vidite demokratski iskorak kroz dijalog u Vladi. Znae što? Autokratije su efikasnije od demokratija to je poznato, ali poslije dolazi račun za autokratiju jer nema odgovornosti, ali i demokratije moraju imati svoj i ishod, one su sporije u procedurama, ali moraju imati svoj ishod i moraju imati svoju odgovornost. Ne djeluje ono sve kao odgovorno, kao javno odgovorno, ali da se tu ne bi sudarali u suprotnostima neka građani ocijene. Tužilac i prebacivanje tužiocu u ime autonomnosti Tužilaštva. Svi smo saglasni tu, ali ne možemo sad sve prebaciti tužiocu, a da mi nemamo atmosferu demokratsku u društvu koje stimuliše borbu protiv kriminala itd. Tužilac koji se pokazao sposobnim, hrabrim itd. nije Robin Hud da može sam da rešava. Tako da ne bi dobro bilo da se krijemo iza autonomnosti tužioca. Mogao bih da pređem na temu koja je kontinuitet u najgorem smislu riječi. Nijeste me ubijedili, predsjedniče Vlade, sa ovim diskontinuitetom u zapošljavanju kod javnih preduzeća. Pa, jesmo li slušali sada jeste li vidjeli ovo takmičenje? Danas je počeo Wimbledon, to je nikakvo, amatersko takmičenje pri ovom takmičenju ko je je više zapošljavao, kvantitativni podaci, neko noću neko danju. Evo imali smo danas priloga da se noću zapošljavaju. Dakle, kakav ima diskontinuitet ne nego kontinuitet najgori mogući sa minusima u ekonomiji.

Evo još jedan kontinuitet, pa mi nemojte reći da je bio u prethodnoj Vladi nešto da je urađeno. Radi se o temi Prevlake. Nema izvještaja Evropske unije u kojem vam traži da se to pitanje rešava. Znači, to je jedan od uslova. Evo kratak pregled kako je vlast obmanjivala crnogorsku javnost.

2010. Milan Roćen: "Obje strane ostaju privržene dogovoru da se ovo pitanje riješi pred Međunarodnim sudom u Hagu." 2015.godine, Lukšić ministar inostranih poslova:" Zvanična Podgorica i Zagreb uskoro usaglasili sporazum kojim se pitanje razgraničenja povjerava Međunarodnom sudu pravde."

Gospodin Darmanović, 2017.godine: "O ovom pitanju se razgovaralo otvoreno, konstruktivno u prijateljskoj atmosferi i pripremljen zajednički nastup međunarodnim institucijama. Moram tu da napravimo jednu digresiju. Predsjedniče Vlade, vaše je pravo da birate saradnike i savjetnike. Ali ovdje u novijoj istoriji, u ovom Parlamentu nije bio takav konsenzus širok kao kada je u pitanju ministar Radulović bivši, kojeg smo ocijenili kao nedostojan za obavljanje te funkcije, imate li pravo da birate, ali mogli ste možda da uvažite Parlament, on zna da ga ispoštuje, znači lijevo i desno krilo je to glasalo. E sada, Radulović kaže: "Mislim da je vrlo važno da se susretnu i obnovi rad graničnih komisija da bi se pitanje što prije riješilo." Pa dodaje da je komisija zadužena za rješavanje ovog puta se nijesu sastale od 2015.godine. Evo čitam na brzinu, pošto je u trci sa vremenom od 2010.godine se zamajava, obmanjuje crnogorska javnost. Znači šta je urađeno u međuvremenu? Ništa, bukvalno ništa, imam i podatak da su radile neke komisije stručne vjerovatno su isplaćene pa ne znam evo to provjerite nije bitno. Vi govorite o ovoj Vladi prethodno koja je kvalitetna itd., ista priča. Tako da ovo je predlog da se nešto promijeni nije ovo neka tačka je li koju ja imam sad kao neki lični interes, radi se o tome o neozbiljnosti, o metodi rada i o svemu.

Predsjedniče Vlade, rekao sam da ću malo podići atmosferu mislim da ova situacija zahtijeva. Postavilo se pitanje dokle će trajati ova firma, kada će se završiti ova loša predstava kontinuiteta vlada sa 42. 43. 41. i onda dobija dimenzije ponižavanja građana, nekada i Vas, ono što tamo trpite, razumijem širinu, toleranciju, strpljenje, treba to u politici, ali to prelazi svaku mjeru, ne zna se ko je tamo šef Vlade u nekom momentu, no rješavajte Vi to sami. Ja samo da Vam kažem na kraju da imate jednu šansu da nešto uradite da ubrazate izbore, da pripremite uslove da se održe izbori i da se problemi razriješe. Onaj balkon što je napravljen dakle da se šiba i saopštava propaganda mislim negdje degutantno, nemojte igrati na tu kartu. Ako bude rezultata, rekao sam na početku, vjerujem da bi hoćete da doprinesete, ako bude rezultata na ovom dnevnom planu pozdravićemo, glasaćemo ovdje na to računajte. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 14:56:25)

Zahvaljujem kolegi Lekiću.

Sada dajem riječ poslanici Suadi Zoronjić, da postavi pitanje premijeru u ime Kluba Crno na bijelo. Izvolite, kolegice Zoronjić.

SUADA ZORONJIĆ (27.06.22 14:56:38)

Hvala vam, predsjedavajuća.

Uvaženi predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, uvažene kolege poštovani građani Crne Gore.

Moje poslaničko pitanje glasi:

Šta planirate da učinite da državne institucije rade transparentno i budu servis građana i da li najavljeni Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću da li može vratiti poljuljano povjerenje u instituciju i državu. Prvi dio pitanja uvaženi predsjedniče Vlade mene više zanima i ja sam akcenat stavila na to pitanje, drugi dio pitanja je u proceduri. Ja znam da ste se Vi mnogo oko toga založili, ali o tom pitanju će naravno biti diskusije u ovom Parlamentu, a Vi ćete se ako bude vremena naravno kratko i osvrnuti na taj dio pitanja.

Uvaženi predsjedniče Vlade,

Prije dvije godine tačnije 30. avgusta 2020.godine, građani su mislili da će promjenom višedecenijske vlasti doći i do značajnih promjena u svim institucijama, u pravosuđu, tužilaštvu i svim institucijama i da će se naravno vratiti poljuljano povjerenje građana u institucijama. Međutim, ono što nas je zadesilo od početka ekspertske Vlade pa sve do danas nije ni nalik onome što liči na jednu pravednu i jednakopravnu državu gdje svi građani moraju imati ista prava bez obzira na jednakost pol i naciju. Ja ću danas ovdje javno govoriti i dala sam sebi za pravo da govorim o traspretnosti i radu javnim institucijama gdje navešću naravno primjere negativne prakse gdje samo voljom pojedinaca institucije ne funkcionišu kako treba, a radnici jednostavno trpe diskriminaciju i reketarenja. Ja ovdje danas želim Vas da pitam uvaženi predsjedniče Vlade, koje mehanizme možete da preuzmete da se ovo brzino kolo prekine, da institucije sistema radi svoj posao, da administracija ne čuti jer građani mjesecima čekaju na odgovore zahtijeva i jednostavno kada će institucije biti servis građana. Ja ću navesti jedan primjer jedne javne institucije koja je generator svih problema u jednom sistemu u zdravstvenom sistemu to je Fond za zdravstvo. Upravo o tome govori činjenica da je Fond za zdravstvo dužan 59 miliona eura, sasvim sam

sigurna ako se bude nastavilo ovakvom praksom da će do godine u ovo isto vrijeme biti dug od 159 miliona. Dalje, tu je takođe dug govorim o Fondu zdravstva da je glavni generator svih problema u zdravstvenom sistemu, moram da ponovim da me slušate. Dalje, pomenuću o istoj instituciji koja ima problem i sa Montefarmom, sa tenderima za nabavku lijekova, sa zaposlenima u toj instituciji, sa ugovorima vezano za zdravstvene radnike itd. Svi problemi koji su vezani za Fond za zdravstvo zapravo su ogenerisani iz samog fonda. Ovdje je apsurdno to što zdravstveni kadar ne pravi nikakav problem, oni rade kako treba. Glavni generator svih problema u Fondu za zdravstvo je Upravni odbor Fonda za zdravstvo i Upravni odbor Fonda za zdravstvo i sam Fond zdravstvo. Ono što sam ja ovdje primjetila je to da treba rasformirati Upravni odbor Fonda zdravstva i treba što prije ostaviti tamo transparentne ljude koji će stručne ljude koji će donositi pravilne odluke.

Dalje, odluke koje već postoje vezano za način plaćanja stamatoških zdravstvene zaštite, tu odluku treba pod hitno ukinuti jer je diskriminatorna, jer ne tretira sve stamatologe na isti način. Ovdje Fond zdravstva odnosno Upravni odbor koji je promijenio odluku i koja važi od 2013.godine, a svi ostali direktori samo prepisuju i vode se tom odlukom koja je neispravna i diskriminatorna. Znači, nemaju svi ista prava, privilegovani, dok ostali specijalisti stamatologije i svi stamatolozi opšte stamatologije su diskriminirani. Znači, odluku ovu treba pod hitno poništiti, dalje Upravni odbor zamijeniti novim članovima Upravnog odbora i tražiti odgovornost članova Upravnog odbora zato što su donosili odluke koje nijesu pravilne i u skladu sa zakonom.

Sljedeće, želim da istaknem to da vezano takođe za ovaj problem je da se obeštete si stamatolozi od dana stupanja odluke na snagu koju je ovaj Upravni odbor donio i takođe da se traži joj jednom ponavljam odgovornost Upravnog odbora Fonda za zdravstvo. Pomenuću jedan slučaj koji se skoro desio, upravo promjenom pravilnika u ovoj instituciji skor nije mogao biti imenovan direktor Fonda za zdravstvo jer je promijenjena klauzula da ne može fondom rukovoditi ljekar, zdravstvene radnice, već samo pravnike i ekonomiste. Zamislite Vi toga apsurdna reakcijom iz Vlade došlo je do promjene te klauzule i danas na čelu Fonda za zdravstvo imamo i zdravstvenog radnika. U srećnim državama na čelu Fonda za zdravstvo i na čelu Ministarstva za zdravlje danas to je medicinski menadžeri i nažalost nemamo medicinskog menadžera zato imamo situaciju kakvu imamo. Skoro ste uvaženi predsjedniče pomenuli borbu protiv reketu u Crnoj Gori, ja ću Vam danas ovdje navesti reket u jednoj instituciji u Crnoj Gori, znači ne u kriminalnom miljeu nego u jednoj instituciji ovjde kod nas upravo je vezana za Fond za zdravstvo. Jer Fond za zdravstvo godinama reketira stomatologe pošto je vrijeme isteklo ja ću nastaviti u drugom dijelu.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 15:04:03)

Zahvaljujem se kolegici.
Izvolite, premijer ima riječ.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 15:04:12)

Hvala cijenjenoj potpredsjednici Bošnjak.
Poštovana poslanice Zoronjić, hvala na pitanju.

Dakle, ja ću se osvrnuti daću kratak odgovor na ono što ste mi postavili kao bazično pitanje, osvrnuću se na vašu diskusiju vezano za problem u jednom konkretnom fondu. Dakle, što se tiče transparentnosti znate da su malo povezana pitanja već su se čule da ćemo u tome nećemo imati nikakvu restrikciju, zašto je važan taj Zakon o porijeklu imovine i zašto kasni samo da ne bude nekih dilema.

Dakle, čekela smo već šest mjeseci da Evopska komisija da svoje komentar i ti komentari jesu bili u jednom dijelu negativni u smislu da se traže neke korekcije i ekspert koji je radio na tom zakonu će doći i pridružiti će se našoj radnoj grupi ovjde koja je sačinjena unutar ministarstva i nakon toga će moći da se proslijedi u Skupštini. Međutim, on mora da bude funkcionalan, zato što ga imaju neke zemlje one pokaze rezultat, svaka zemlja ima svoje karakteristike i tu je najveće pitanje ko će da vrši taj nadzor, ko će da vrši nadzor to je da li će da radi to poreski organi ili će to da radi tužilaštvo. Mi bi voljeli možda da radi tužilaštvo ali to treba da se zna da će obim posla njihovog da toliko da se uveća pod ovim kapacitetima koji imaju našta će to da liči i kako će da efektuira od ostaje kao velika dilema. Ali definitivno to treba da bude velika podrška o čemu Vi pričate da imamo potpuno jasna i čista posla, vezano to kako je neko sticao imovinu u prethodnom periodu. Ko god da je stekao na legalan način sretno je mi navijamo da naši građani budu što bogatiji, ali isto tako mora postojati doza odgovornosti. Kad je riječ o ovome što ste Vi naveli, to je u Fondu zdravstva postoje velike dubioze, ogromne dubioze finansijske i to će biti veliki izazovi i za sadašnjeg ministra finansija, ja sam siguran za budućeg ministra kao što je bilo i za prethodnog ministra finansija i za vlade normalno, velike dubioze tamo su nagomilani ogromni dugovi,

ogromni zaista veliki. Sada ko je krivac i ko nije krivac da li je bilo racionalnog trošenja ili nije bilo, znamo da zdravstvo nije baš bilo na nekom spektakularnom nivou u Crnoj Gori nikada, pa da su se te gomilali toliki troškovi. Kad je riječ o ovom konkretnom vašem pitanju i vašoj konstataciji vezano za stomatologe u Crnoj Gori, ja nijesam do kraja upućen u ono što je bit problematike, ako imate neku informaciju viša sigurno imate. Ja bih Vas molio da prosljedite i nemojte da mislite da ćemo imati obzira prema bilo kome, ako se radilo o ovome kako ste Vi to prilično grubo nazvali reketiranjem.

Ja sam se do sada susretao sa reketiranjem investitora, dakle da li su te gradnje bile stvarno se izvodile ili ne neznam, ali su ljudi dolazili i govorili da nijesu mogli da započnu projekat, zato što ih je neko stalno pritiskao, sada toga više nema i stav jednostavan je vlade ko god osjeti neki pritisak, ako i nije zakonski osnovan, ako je zakonski osnovan ko god osjeti pritisak, da nije zakonski osnovan slobodno može da pokuca u kabinet premijera. Spremni smo za sve svakoga da zaštitimo na svakom mjestu i da identifikujemo imenom i prezimenom, ako neko zaista ne želi da dozvoli da nešto što treba da bude novi proizvod u Crnoj Gori, da se ne realizuje. Dakle, to važi za ovo što je problematika o kojoj ste Vi rekli, ali generalno važi za ono što su investicije. Evo pomenuo sam taj podatak od jutros da je u prvih pet mjeseci bilo 306 miliona eura stranih i direktnih investicija. Ja bih volio da se to poveća, siguran sam da nije bilo dešavanja u Ukrajini da bi to bilo značajno veće, zato što je Crna Gora sad u trendu i dešava se ono što se dešavalo kad je stekla nezavisnost 2006. godine, kad je jedno godinu, godinu ipo dana bila super atraktivna, ali nije iskoristila čini mi se na najbolji način taj period i ako došlo u tom periodu neke investicije, ali mislim da smo u mnogim segmentima pogriješili i izabrali pogrešne ljude. Sada mislim da zaštitne klauzule su nam mnogo jače i to treba da se odnosi kako za privatni sektor, tako i za javni kad je riječ kako ćemo vraćati finansirati Fond zdravstva ostaju neke dileme, znate da je novi budžet predvidio da nema više naknada odnosno odvajanja za zdravstveno osiguranje. To će stvoriti određene dubioze već ih stvara, bolja naplata poreza za sad kompezuje postojeću situaciju, mi smo imali jednu akciju za koju ste Vi upoznati pričali smo prošli put iz vašeg kluba je bilo pitanja vezano za šverc cigareta. Tada se pojavila jedna ideja da ako se realizuje ta prodaja naravno u zakonsku infrastrukturu da bi taj novac ili dio tog novca mogli da kompeziramo i za zdravstvo lično nemam ništa protiv toga, ali kada će taj momenat zaista da se pojavi i koji će to obim biti to ostaje da se vidi. Da zaključim sve što imate molim Vas jer nijesam zaista bio upoznat sa ovim vidom, Vi ste me nekoliko puta podsjećali na probleme sa stamatolozima u Crnoj Gori, ali nijesam imao do sada informaciju da neko zaista neki nelegalnim radnjama pokušava nekoga da prinudi da uradi nešto ili da postupi na neki način. Ako bude vjerujte imaćete mene prvog sagovornika da zajednički pokušamo to da raskrinkamo u koliko se radi o nekim nezakonitim radnjama. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 15:10:24)

Zahvaljujem.

Poslanica Zoronjić, ima komentar.

Izvolite.

SUADA ZORONJIĆ (27.06.22 15:10:32)

Ja bih, naravno, pohvalila sve vaše aktivnosti za otkrivanje šverca cigareta i naravno i za pokrenutu proceduru oko Zakona o porijeklu imovine. Ali kažem ovo je pitanje o kojem se rijetko može polemisati ovdje u ovom domu i ja kažem dala sam sebi za pravo da se bavim baš ovom temom danas. A više od godinu ipo ovdje u ovom domu upozoravam sve nadležne na bitnost ovoga problema, upoznala sam tadašnju ministricu zdravlja gospođu Jelenu Borovinić, koja nije uspjela za vrijeme dok je bila ovdje u prethodnoj Vladi da riješi ovaj problem. Upoznaj je tada bio tadašnji ministar odnosno direktor Fonda za zdravstvo, pokušao je da riješi problem nije uspio i ja danas ovdje javno pozivam Vas, predsjedniče Vlade, da Vi povedete računa o ovome jer je mnogo bitna tema, a problem toliko kompleksan da ne može svako da ga shvati. Zato ovdje pozivam sve da me demantuju ako nijesam upravu, pozivam stomatologe da čuju ovu priču i pozivam nadležne organe da utvrde ovo što sam pomenula, takozvani reket, ali reket na tako kulturni i fin način, pazite, Fond za zdravstvo primorava stomatologe da potpišu umanjene fakture, pri čemu se na taj način moraju odreći zarade koju su zaradili u toku mjeseca. Evo Vam primjer za dva mjeseca, samo da nebi vrijeme oduzimala, za januar mjesec ako jedan stomatolog prihoduje 2299 zapravo 3097, država odnosno Fond za zdravstvo mu uzima 797, znači njihova faktura koju je fond formirao iznosi 2299, februar mjesec te fakture su od mjeseca do mjeseca različite. Ako je stomatolog prihodovao 3289 država mu uzima 1235 ovo je ljudi reket, ovakve fakture jedan stomatolog nije htio da potpiše pa je slao svoje fakture poštom zato što nije htio da dozvoli da ga država krade, da ga Fond za zdravstvo krade.

Ovo znaju svi stomatolozi, ali ne smiju da pričaju o ovome zato što budu reketirani. Znači, dobiju otkaz za to, ne prihvataju reket, ne smiju da se igraju sa ovim. Jedan je pokušao i dobio od februara do novembra mjeseca ni centa nego je redio za državu. Očekujem, predsjedniče Vlade, da ćete vi ovaj problem da riješite u dogovoru sa ministrom zdravlja i sa direktorom Fonda za zdravstvo i da napokon stane agonija na ovu temu, a da stomatolozi svi od dana donošenja ovakve pogrešne odluke budu oštećeni. Sada pozivam ne jednog stomatologa da se bori za svoja prava nego sve pa izvolite rješavajte problem.

Stomatolozi nisu uključeni u Evropa sad, stomatolozi nisu plaćeni za pripravnost, zašto su oni druga vrsta ljekara. Zamislite dijete pošaljete na studije medicine, završe Medicinski fakultet, odnosno stomatologiju pa ih pošaljete u Beograd na specijalističke studije i dođe neko ovdje u našoj Crnoj Gori pa vrši reket nad tim ljudima. U porodici imam dva stomatologa i ovu priču znam napamet, ali i vi bi trebali da je čujete i svi građani Crne Gore i da se rješava ovaj problem. Pomenuću još reforma koja teče sada. Stomatolozi nisu u toku jer se reforma vrši netransparentno. Zato sam danas govorila o problemima i netransparentnosti rada u javnim institucijama. Znači, pozovu u Ministarstvu zdravlja stomatolozi i stručna ekipa koja će se baviti ovom temom i da budu uključeni u reformu, a ne da im neznalice kroje sudbinu.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 15:14:55)

Zahvaljujem, koleginci.
Izvolite, premijeru.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 15:15:10)

Samo da vrlo kratko zahvalim na ovim informacijama. Očekujem da mi pružite tu dokumentaciju koju ste javno pokazali i da preduzmemo mjere u domenu mogućeg. Zaista nije pitanje bilo koncipirano tako da vi ste iznijeli mnogo više podataka vezano za konkretnu problematiku. Pozivam vas da mi to prosljedite, može i odmah poslije Premijerskog sata da isfotokopiramo i da pokušamo zajednički da nađemo rješenje. Nije to jedini problem koji postoji u zdravstvu u Crnoj Gori i nije jedini problem koji postoji kada su u pitanju javni fondovi ili javna preduzeća, državna preduzeća o kojima smo danas govorili, ali dajete da počnemo od nečega. Potpuno se slažem sa vama, dajte da makar neke stvari izvolijevamo da budu kvalitetnije nego što je to bilo u pređašnjem periodu. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 15:16:06)

Zahvaljujem.
Koleginica ima pravo još na dva minuta.
Izvolite, molim vas vodite računa o vremenu.

SUADA ZORONJIĆ (27.06.22 15:16:13)

Hvala vam, uvaženi predsjedniče. Mogu samo da vam zahvalim na kooperativnosti i nadam se da ćete ovaj problem privedi kraju jer zaista stomatolozi imaju veliki problem. To godinama niko ne čuje, godinama niko ne zna da riješi problem, problem se stavlja pod tepih. Isti slučaj kao sa advokatima kad je u pitanju fiskalizacija znate da nije ni danas riješen. E, tako se odugovlače ti problemi. Zato sam rekla na početku da prestane više ovo vrzino kolo da se problemi rešavaju, da administracija završava svoje poslove, da rade posao za koji su plaćeni i da sve bude javno i transparentno. Uvijek ću bez obzira vlast ili opozicija moj odnos je uvijek isti kada su u pitanju prave teme i tačne informacije i uvijek ću se ovdje obraćati javnosti jasno, javno i transparentno i neka građani čuju sve o mom izlaganju o vašem činjenju ili nečinjenju. Znači, neka sve bude javno i transparentno. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:17:24)

Zahvaljujem, poslanici Suadi Zoronjić.
Sada prelazimo na Poslanički klub Pokret za promjene, riječ ima poslanik Branko Radulović.
Izvolite, poslaniče Raduloviću vaših pet minuta.

BRANKO RADULOVIĆ (27.06.22 15:17:38)

Hvala, gospođo predsjednice.

Gospodine premijeru, ministri, kolege, pozdravljam vas, građani Crne Gore, kumulativno ću za ono dizanje spuštanje da bih bio racionalniji.

Slušajte me dobro premijeru i ministri,

Prvo ću o kontekstu mnogim otvorenim pitanjima koji su danas. Geopozicioniranje Crne Gore ljudi nema bez reformisane Crne Gore konsolidovanoj i principijalnoj Evropskoj uniji. Evropeizacije nema bez punih reformi na temeljima osnovi Evropske unije i njenim kriterijumima i novim politikama. Kakav će biti status, da li će biti regata ili fregata ili neće ništa biti bojim se da neće zavisiti od naših reformi nego od volje Putina i geopolitičke situacije.

Kada je u pitanju vladavina prava, gospodine premijeru, razočaran sam. Hitno vaša ekipa sa ekipom u Vladi već ove ili iduće nedelje da napravimo akcioni plan što sve treba da uradimo do ljetos i u septembru.

Kada su u pitanju strateške reforme ili to vi krijete tajno ili od toga nema ništa. Kada je u pitanju Zapadni Balkan, kao neko ko najbolje zna staru državu zaprepaščen sam. Ja sam za normalni Balkan bre ljudi, što to znači, to znači da ovo što je Varhelji obećao 30 milijardi eura za zrele projekte da se mi dogovorimo i da to valorizujemo. Što znači to, gospodine Abazoviću? Kad pođete kod gospodina Vučića, nemojte ga od mene pozdravljati jer imamo jedan konflikt, ali odmah sa njim radnu grupu kako da napravimo zreli projekat saobraćajnice od Bara do Beograda do Budimpešte i pruge brze. Da li gasovod i što ćemo mi sa 12, odnosno 16 termoelektrana odmah preko posrednika ili hitno preko Ibrahimovića. Sa Republikom Srpskom i Bosnom i Hercegovinom o zajedničkim vodama što ćemo, o infrastrukturi. Sa Albanijom i sa Hrvatskom prioritetni projekat je brza saobraćajnica. To je broj jedan i odmah i to od Širokog brijega do Sukobina i Jadransko more kako da zaštitimo od plastičnih boca i mnogo čega drugog.

Ovo kada je u pitanju regulisanje pravnih odnosa sa vjerskim zajednicama. Dajte to na zakonit, ustavan način da riješimo, ali nemojte zaboraviti ni moju nikejsku crkvu pravoslavnu, apostolsku, sabornu, veliku i najveću najstariju crkvu ako ćemo da idemo na taj način.

Dalje, ovđe su se otvorila pitanja oko administracije. Slušajte me, gospodine Abazoviću, ovo pričam od kad sam se rodio i moje iskustvo sve ovđe piše u dokumentu. E uprava, kompetentnost i kontrola. Kada su u pitanju javna preduzeća ljudi ne mogu da se šokiram pa i vaše izjave neću sad da je pa pitajte Makrona što se danas dešava u svijetu, kako se fabrike prebaćaju, kome da dajemo dio profita ako imamo sve, javni konkurs, CV, program koji nude, monitoring i onda restrukturiranje. Zna li što je restroktuiranje, gospodine Ibrahimoviću i gospodine Abazoviću, nova sistematizacija modernizacija i efektni rad, ali ne možete sami da ih puštite. Ne može onako da se ne dolazi godinama na posao, a vi ništa ne pomažete. Ne možete onako sa javnim nabavkama. Ne možemo na taj način.

Pitanje je ovo, gospodine Abazoviću, sad idete na stručna moja pitanja ekspertska sledećih deset puta. Prvo je, sve ekonomija, prvo pitanje je suštinsko - kako mi da spasimo građane Crne Gore od gladi, od zime, od zdravstvenih problema? Sve više i više će ih biti i to posebno one penzionere, socijalno ugrožene, nezaposlene i gubitnike tranzicije. Hoćete li mi reći - kako? . Onaj ko kaže zima će biti ovakva ili onakva, pojma nema, bre, biće zima izazovna, ali problem je u tome što će sledeće godine biti još izazovnija i svake godine sve teža dok populacija na zemaljskoj kugli ljudi se prepolovi ili se ne opamete. Ono što je Miodrag Lekić govorio posebno lideri tih velikih imperijalističkih sila Rusije, Amerike i Kine u tome je istina. Kako da se izvučemo iz ovoga, slušajte me dobro, prvo moramo pravnu državu, pa onda reviziju, pa ko je krao, pljačkao od stanova do fabrika vrati nazad. Drugo, ovom finansijskom politikom i treće nema ništa bez velikih jakih investicija i strukturnih reformi i kad to nasložiš u sledećih pet godina bićeš u plusu. Nema veze hoćemo li iduće godine biti deficit budžeta veći spasili smo naciju.

Sledeća stvar kako sad da uradimo što ćemo da uradimo sa platama, penzijama i sve ostalo. Reper 450 eura nema spuštanja iako su nas navukli ovi dvojica koji danas osnivaju partiju i 700 eura. Odnos penzija mora da bude 70%, kumulativno socijalnih struktura 60%, nezaposlenih 50%. Premijeru, 410 miliona za zdravstvo dolazi nova epidemija davno sam rekao da će biti. Sledeća stvar, premijeru slušajte, ovo što pričaju akcize, akcize slušam ljudi ne mogu da se, nije važno koliko košta nego koliko imaš para u džepu, gdje ćeš ga nabaviti od deset stvari. Ono što moramo da djelujemo to je kombinovana metoda, to su ono što je iz fiskalnog sistema, od akciza, poreza doprinosa sve, ekonomskih, ali i od onoga što inostrani faktori treba da urade.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:25:33)

Poslaniče Raduloviću, samo vodite računa ovo je vrijeme koje je kumulativno ističe za 15 sekundi pa pošto počinjete sad novu rečenicu molila bih vas.

BRANKO RADULOVIĆ (27.06.22 15:25:47)

Rekao sam kumulativno. Znači, svi su po 15 minuta, gledao sam, ali i ovo kad sam rekao - uvažena potpredsjednice mislio sam da ćete pasti na taj kompliment pa jedno dva, tri minuta više ako ne onda barem ka drugima.

Ovo što kaže priodično, ma morate ljudi da napravite krizni tim i predsjednice moramo da budemo u stalnom zasijedanju da jednostavno na svaki način vršimo promjene zakona sve sam ih ovđe naveo. Kolko treba da se zadužimo? Ljudi je li što važnije od zdravlja i da ne budemo gladi. Zadužimo se koliko treba, ali na racionalan način. Potvrda svega ovoga stane ja sam, sve što sam pričao ovdje stanuje evo 10, 15 godina, a uostalom vi znate putujete, više nema kriterijuma iz mastrikta, zadužiš se kolko hoćeš. Štampa Evropska unija i štampa Amerika.

Na kraju, gospodine Abazoviću, jeste li vi riješili da budete reformator? Jeste li? Jeste, 10% zbog vas 90% zbog Crne Gore. Budite i ja ću vas podržati na svaki način. Nemojte vi u Vladi ni vi, s pravom što vas kritikuju, da pređete u politikante, da budete žrtve nekih interesa ili svojih sujeta i dajte zaduženje svakom ministru za nedelju dana da napravi što će da napravi reforme. Ukoliko ne može hajde družite da se rastanemo. Zna li što treba da uradite, gospodine Abazoviću, da pređete na varijantu B. Je li vam jasno što je varijanta B? Da dođete do takve reformske Vlade, ukoliko ne onda izbori u ovakvim uslovima. Zapamtite što sam vam rekao, od vas sve zavisi, programska reformska vlada mora biti. Ona mora biti političko ekspertska, ne truli politički kompromis, sa svom od vertikale do dolje, to nam treba dvije, tri godine četiri poslije toga mijenjajte se kao u svatove. Jesmo li se razumjeli? Dobro.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:28:18)

Zahvaljujem poslaniku Raduloviću.
Pravo na odgovor ima premijer.
Izvolite, premijeru.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 15:28:26)

Profesore Raduloviću,

Prošli Premijerski sat, neće zamjeriti ostale kolegice i kolege, moram konstatovati da vi stvarno potavljate stvari onako kako meni najviše prija ne u smislu političkom nego jednostavno targetujete teme koje su tačne i koje su životne i koje imaju neku viziju. Zbog toga sam vam zahvalan i odmah sam nakon što smo imali onaj Premijerski sat se interesovao za prostorni plan. Vi ste ga kritikovali, vidio sam da ste ga i javno kritikovali. Lično ne mislim da je za toliku kritiku, ali sigurno postoji mogućnost da se unaprijedi. Zašto - zato što je taj prostorni plan zapravo plan kuda ova zemlja želi da ide. Vi ste sad ovdje naveli nekoliko stvari koje građani treba da čuju koje su od presudnog značaja za našu budućnost. Slažem se ne bih bio toliko pesimista da će narod baš biti gladan ili da će doći do neke velike kataklizme. Nadamo se da neće, siguran sam da neće, ali mi moramo da djelujemo brže i ne treba da se plašimo. U ovu zemlju u ovu ekonomsku situaciju, između ostalog, drži taj iracionalni strah, strah od otvaranja, strah od investicija, strah od ulaska u velike infrastrukture projekte, strah od toga kako će da li mi to možemo. Možemo kao i sve druge zemlje svijeta. Želim da vam kažem vi ste sad pomenuli vjerovatno jer niste stigli sve da u 10 minuta objasnite, ali želim da kažem da je naša intencija da vratimo Luku Bar u 100% državnom vlasništvu. Nakon toga da se nađe svjetski operater da potpuno promijeni luku jer ko bi ušao da radi u luku na ispravan način i da uradi veliki mega hap za kontejnerske terminale taj bi morao ili bi motivaciono djelovao na investitore da odrade autoput da ga kompletiraju prema Srbiji, odnosno Beogradu i Budimpešti i modernizaciju željezničke infrastrukture jer bez toga luka nikome nije interesantna. Taj koji dođe da bude veliki operater ne interesuje ga tržište od 600.000 ljudi. To je za svakoga malo tržište. Tržište od 10, 15 ili 20 miliona ljudi može da bude jako interesantno i država sad ima šansu s obzirom da su postojeći investitori postojeća kompanija izrazila spremnost da izađe iz posla iz svojih razloga mi smo spremni da uđemo u razgovore već smo sa ministrom finansija dogovorili dinamiku da vidimo kako možemo to da preuzmemo nazad u naše vlasništvo. Dakle, treba i povećavati državnu imovinu, a ne samo umanjivati. Sa druge strane vjerujte ogroman je problem u otporu lokalnog stanovništva zbog visine cijene za brzu saobraćajnicu koja treba da vodi od Kotora prema Budvi. Lično mislim da bi trebalo da bude vrlo motivaciono za ljude da im prođe brza

saobraćajnica bilo da im prolazi kroz imanje ili pored imanja jer će to vrijednost njihove nekretnine da učini višestruko značajnim. Međutim, znate kako svi vide neku šansu, misle da je ova država Kuvajt i da ona može da svaku cijenu koju neko nametne da može da plati. To je jedan dio problema, ali potpuno se slažem da osim autoputa koji nas povezuje sa Srbijom trebamo da imamo i dobru saobraćajnicu ako ne već autoput koji nas povezuje sa Albanijom i sa Hrvatskom, odnosno Bosnom i Hercegovinom.

Kada je riječ o kriznoj situaciji. Mi smo već u Ohridu razgovarali i mi ćemo uspostaviti kriznu radnu grupu koja nema veze sa nijednom inicijativom, koja je nova u smislu da sve šokove koji se budu dešavali u regionu da imamo ljude koji će u direktnoj komunikaciji pokušati da ih riješe bilo da se radi o krizi hrane. Vi ste dobro rekli nekad je i važno, pominjao sam to za struju, nekad ni novac nas ne može dovesti do proizvoda kojeg želite. To se trenutno, znate vi ste inženjer, trenutno se to dešava sa solarnim panelima. Solarne panele može sutra da dobije neko građevinsku dozvolu i sve. 18 mjeseci je rok isporuke da mu fabrika isporuči panele. Zašto? Zato što SAD traži da se svi paneli koji se proizvode u Kinu završe na teritoriji SAD-a da su i druge države koje su vidjele problem tražile brže avansnim plaćanjem da fabrika radi za njih i da mi nijesmo toliko dobro pozicionirani. Zato nama treba regionalna politika. Regionalna politika nije slabost nego snaga. Svaki vid povezivanja nije slabost nego je snaga. Svaki vid uvezivanja i biznisa i zbog toga se ne treba plašiti nego naprotiv treba otvoriti zemlju i omogućivati lakšim procedurama, administrativnim procedurama da se ne dešava situacija da ljudi za građevinske dozvole čekaju po 10 godina i da zbog planskih dokumenata koji nema ne mogu da realizuju investicije, investicije koje su od životnog značaja za Crnu Goru mogu da se realizuju kroz UTE uslove koje će davati Vlada. Ja sam sto puta rekao to i u Privrednoj komori i ovdje. Ko god želi da radi infrastrukturni objekat koji ima društveni značaj ne koji je prevara kao u prethodnom periodu što su bili neki projekti. Veći značaj za našu državu koja može da generiše zapošljavanje, novu vrijednost i povećanje GDP Vlada će mu dati UTE uslove i tu nema nikakve dileme. Ja sam na vašem fonu, vi samo ste malo objasnili širu geopolitičku sliku na koju mi ne možemo da utičemo. Vi znate da mi ne možemo da utičemo kao mala zemlja.

Kako do vladavine prava odlukama Parlamenta, tri odluke Parlamenta nam trebaju da bi pospješili da li će sad neko reći pa da, ali evo bio je Samit pa nije bilo prostora za Zapadni Balkan koliko se očekivalo. Istina je, ali treba da krenemo od onoga završi što je do tebe, Sudski savjet, VDT i članovi Ustavnog suda da bi mogli da idemo na završna mjerila. Poslije toga možemo da zatvaramo poglavlja. Do tada 23,24 ne mogu one po novoj metodologiji ne možemo da zatvaramo ni druga poglavlja za koja smo spremni. Dakle, paralelni su procesi, ali oko investicija ja lično nemam dilemu. Želim samo, prekoračiću, ali mislim u kontekstu rasprave što mislim da treba da se uradi. Da bi se zemlja povezivala i za naredni kapitalni budžet svi putevi koji vode ka drugim zemljama regiona trebaju da se poboljšaju, treba nam aerodrom na sjeveru države, bio i mali aerodrom ne mora možda da bude veliki treba nam aerodrom na jugu države. Trebao bi nam jedan i na području Ulcinja, ali nisam siguran da se može napraviti u brzom vremenskom periodu. Treba nam bolja situacija vezano za vodeni transport, treba da razmislimo ne samo o koncesiji za postojeći trajekt koji postoji nego o drugoj stvari o kojoj ljudi ne razmišljaju, ja stvarno ne znam iz kojih razloga. Zašto bi postojala linija samo u Lepetenima. Je li to jedino mjesto gdje se može preći Boka Kotorska? Treba razmisliti i o drugim mjestima pa iako je putovanje pet minuta duže ili deset minuta duže da bi se rasteretio saobraćaj, da ljudi ne bi u kolonama stajali satima i satima i treba da radimo na produženju turističke sezone. Produženje turističke sezone nemoguće je ako ne budemo imali kvalitetne hotele. Zašto? Zato što moramo da prodamo proizvod za čartere, ako ne prodamo proizvod za čartere mi ćemo biti vječno osuđeni da nam sezona onaj špic traje 45 dana i tu ćemo biti osuđeni, a ako budemo išli da radimo rizorte visoke kvalitete hotela da spasimo Žabljak, na Žabljaku nemamo ni jedan hotel koji može da da neki dodatni sadržaj, a biser je od (prekid). Imamo Šavnik za koji treba da se rade vi znate projekti u energetici, to je jako značajno, imamo Rožaje koje ima potpuno neiskorišćene turističke potencijale, Gusinje koje ima najbolje, on ima definitivno nešto što je unikat Grebaje je nešto unikat što ne znaju ni građani Crne Gore gdje je to, to je unikat i da promijenimo ritam. Da bi do toga došli moramo još jednu stvar da uradimo u narednom periodu koja je strateška, da uvedemo i vize da bi danas neko došao u Crnu Goru iz Saudijske Arabije, DHL-om idu papiri u Abu Dabi, iz Abu Dabija idu DHL-om u Podgoricu, vraća se iz Podgorice u Abu Dabi da bi neko dobio vizu u Crnoj Gori. To jako mali broj država savremenih koristi. Umjesto da ljudi na kompjuter apliciraju da im neko pređe aplikaciju za dan dva i da im vrati pozitivan ili negativan odgovor. Ako ćemo da dovedemo ljude ljudima treba olakšati da dođu, ako ćemo da se konzerviramo i podignemo zidove i budemo dovoljni sami sebi onda je i to legitiman put da se izabere. Ja za to nisam i siguran sam da ni vi za to niste.

Ova zemlja nije važno hoće li da ide prema novom zaduženju, vjerovatno će ići, ali mora se zadužiti sada skupim novcem. To je problem zato što su kamate iznad šest i po%, sada nema novca na tržištu sada je novac jako skup. Ima jedna metoda sa kojom smo podijelili sa ministrom finansija koje nas može dovesti do jeftinog novca, ali ono je kratkoročno i nije važna ja mislim da ćemo mi nekako prevazići ovu situaciju. Nije to problem-problem je razmišlati strateški i nerazmišljati o GDP od pet milijardi nego razmišljati o GDP

od deset milijardi i ne razmišljati o Crnoj Gori koja ima 600.000 stanovnika nego o Crnoj Gori koja ima 750,800.000 stanovnika za 20 godina. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:39:11)

Zahvaljujem premijeru i za prvi i za drugi krug je objedinio zajedno odgovor i tu je takođe prešao vrijeme koje je predviđeno Poslovníkom.

Uvaženi poslanik Radulović ima pravo na dva minuta za završni stav. Izvolite.

Kolege, ja koliko se sjećam mi smo izvršile izmjene Poslovníka da bi poslanik imao završnu riječ i zašto bi se to uopšte uskraćivalo.

Izvolite, uvaženi poslanice Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (27.06.22 15:39:39)

Ljudi moramo strašno da pitamo pamet, moramo da pomišljamo, moramo da padnemo na zemlji. Ja vidim da ima dobrih razmišljanja u ovoj Skupštini i u Vladi, da imamo na Univerzitetu koji je zaspao, da ima u Crnogorskoj akademiji, da što nam fali da kupimo, ali nemojmo da prodajemo zato što je nesposoban neki menadžment ili je na kraju Vlada nesposobna, nemoj da kravu muzaru da prodajemo bre ljudi zbog kilo mesa. Kad su jednostavno procesi sasvim drugačiji.

Druga stvar, nemojte donositi odluke preko koljena. Morate prvo napraviti projektni zadatak, pa kroz benefit analizu, pa idejni projekat, pa onda glavni projekat, pa ići u investicije, pa uzeti pare od Evropske unije, pa uzeti pare od komercijalnih banaka sad da ne pričamo, to ću kroz sledeća tri meseca ću vas pitati o tržištu kapitala mnogo teško, pripremajte se, pa onda na taj način ljudi nije važno, znate li de stoji najveći resurs? Najveći resurs je oče, shvatite to, moramo da se okrenemo. Drugo ljudi ja sam na jednu emisiju prije dvije noći rekao "život krug je na kraju, ako si uzeo nešto nezasluženo vrati ga, nemoj da brukaš unučad, nemožeš ga u grob ponijeti, vrati narodu, nemoj na prokletstvo da učiš svoje potomstvo" moramo se vratiti moralnim vrijednostima ako ih je bilo, a bilo ih je i moramo se promišljanju vratiti i tako promišljeni bićemo dio jednog velikog (prekid) odbrambenog ja se nadam da će na kraju pobijediti pamet u Evropskoj uniji kako odbrambeni jaki demokratski sistem, a ne sad rasuto sve da bi mi mogli da odgovorimo na ove tri velike imperijalističke sile. Ljudi, Kina ima svilen gajtan pa ti oduzima teritorije, Putin u stvari krenuo je ovako siledžijski, Amerika i NATO pa je su li bili juče, prekjuče da ne spominjemo od Avganistana, velika priča. Potrošio sam moj štos. Prijatno i hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:42:47)

Zahvaljujem poslaniku Raduloviću.

Prelazimo na sledeće pitanje i riječ ima poslanik Amer Smailović.

Izvolite, kolega.

AMER SMAILOVIĆ (27.06.22 15:42:58)

Uvažena predsjednica Skupštine, poštovane kolegice i kolege, uvaženi predsjedniče Vlade sa ministrima,

Dakle, predmet mog interesovanja na ovom Premijerskom satu je svakako jedna od tema koja je aktuelna ovih dana i za koju po mom skromnom sudu smatram da je ipak najvažnija u ovom trenutku, a tiče se standarda građana, ekonomske krize koja je u toku i koja svakako nije zaobišla Crnu Goru. Imali smo danas kroz vaše odgovore i kroz neka druga poslanička pitanja dosta riječi o svemu ovome što sam ja želio da pitam. Dakle, moje pitanje se prije svega oslanja na ove poznate činjenica da imamo enorman skok cijena kako goriva tako i životnih namirnica i svih ostalih proizvoda. Nestabilnost je na svjetskom tržištu. Takođe, moje pitanje se oslanja na neke vaše izjave iz prethodnih dana kada ste i vi iznijeli vaše predviđanje kako će ova ekonomska kriza imati uticaja na standard naših građana i kako će se dalje odvijati. Takođe i brojni i ekonomski analitičari su iznijeli svoja predviđanja da će ipak sve ovo potrajati, da će imati možda još više izraženije efekte na našu državu i ono našta se posebno reflektuje jeste energetski sektor i tržište hrane. Poznata je činjenice da smo mi uvezno zavisna zemlja oslonjena na sektor turizma i sektor usluga tako da moje konkretno pitanje bi bilo šta Vlada na čijem ste čelu planira da uradi kako bi

ublažila negativne efekte ekonomske krize na standard građana i da li imate viziju kako stimulisati domaću proizvodnju i smanjiti uvoznju zavisnost.

Vjerujem da je ovo jedno složeno pitanje na koje ne možete odgovoriti ili dati sve odgovore u jednom Premijerskom satu, ali vi kao ozbiljna Vlada i mi kao poslanici koji podržavamo ovu Vladu moramo imati određene odgovore i rešenja za ovu situaciju i u prvom planu treba postaviti određene prioritete. Smatram da su prioritete u ovom trenutku one najugroženije kategorije stanovništva kojima treba urgentno da pomognemo, a to su penzioneri naravno sa niskim primanjima. Imamo preko tj. oko 17.000 penzionera koji prima minimalne penzije, zatim imamo penzionera na sjeveru gdje je otprilike 30.000 od kojih zaista veliki broj živi u dosta lošem stanju i koji se teško bori za sve većim cijenama. Takođe, bitno je pomoći nezaposlenim licima iako je u kriznoj jednoj situaciji teško očekivati da bude rast zaposlenih, ali svakako moramo obratiti pažnju na tu kategoriju kao i na sve ostale građane koji su na ivici siromaštva i mlade koji se susreću sa brojnim izazovima. Dakle, smatram da ipak ove teme treba da budu prioritet Vlade, to ste vi u vašem ekspezeu jasno naglasili, niste pominjali neke druge teme koje su na žalost ovih dana prilično aktuelne i dominiraju javnom scenom i zaokupljaju previše čini mi se pažnje. Ipak treba da ovo bude u fokusu, a da sva ostala pitanja ili stavimo po strani ili rešavamo po ubrzanom postupku u interesu svih građana.

Ono što je činjenica jeste da je Vlada zajedno sa nama ovdje poslanicima kako i opoziciji i vlasti donijela određen set mjera to ste i pomenuli u Odboru čini mi se poslaniku Mugoši, set mjera koji možemo nazvati antikriznim mjerama, tiču se i akciza koje su smanjene do 50% i donijet je Zakon o ograničavanju cijena proizvoda koji su od značaja za zdravlje i život ljudi, takođe ukinut je PDV, jer je smanjen PDV na brojne osnovne životne namirnice, ali sve je to zaista za pohvalu, ali postavlja se čini mi se pitanje kako dalje u uslovima kada po svim predviđanjima slijedi jedna ekonomska neizvjesnost, na mnoge stvari ne možemo da učinemo, na neke stvari zaista možemo uticati, a to je da se ipak moramo okrenuti domaćoj poljoprivrednoj proizvodnji, prije svega koliko je to u ovom trenutku moguće i nekako pomoći poljoprivrednim i svim ostalim domaćim proizvođačima da se izbore kako sa ovom krizom tako i sa svim cijenama koje utiču i na njihove rashode i troškove, ali i da im pomognemo da budu konkurentni na tržištu, da budu konkurentni u odnosu na kopmanije koje uvoze u našu zemlju.

Dakle, cijene enormno rastu, građani su zabrinuti Vlada je donijela određene mjere, MONSTAT je objavio kolika je potrošačka korpa iznosila u maju da je to 740 eura i građani očekuju da čuju odgovore od vas. Vi ste danas dosta toga kazali, ali eto da čujem vaš odgovor i na ovo moje pitanje pa ću prokomentarisati.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:48:30)

Zahvaljujem poslaniku Smailoviću.

Pravo na odgovor ima predsjednik Vlade, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 15:48:37)

Zahvaljujem uvažena predsjednice.

Poštovani poslaniče Smailoviću,

Dakle, hvala na pitanju i vaše pitanje je u kontekstu čini mi se i današnjeg Premijerskog sata vezano za životni standard građana. Slažem se potpuno sa vama da je to najvažnija stvar i da ni jedna tema ne može toliko preokupirati porodice Crne Gore kao što je to pitanje vezano za ekonomiju. Nešto smo tretirali da se ne bi ponavljalo nećete zamjeriti nešto smo tretirali danas u toku današnjeg dana, ali definitivno ja ću iskoristiti ovaj dijalog sa vama da kažem da poseban fokus mora biti na sjever da to jeste, vi s pravom neko može reći pa to je politička floskula koju slušamo decenijama razvoj sjevera, a naprotiv tamo je situacija prilično složena, ali mi evo zaista imamo veliku volju da tamo nešto efektuiramo, nešto da radimo, da zadržimo ljude koliko je to moguće bez obzira što fluktoacija naroda i migracija će postojati nezavisno čak i od nekog većeg blagostanja, ali definitivno da malo promijenimo odnos da ljudi makar osjete veće uvažavanje u odnosu na prethodni period, odnosi se na sve gradove na sjeveru.

Dakle, vi znate da je olakšavajuća okolnost to što je potpredsjednik Vlade gospodin Ibrahimović iz Rožaja zato što on pokušava nekako sa više senzibiliteta da gleda ne samo Rožaje nego cijeli sjever i to pomaže cijeloj Vladi pomaže i premijeru. Ja želim da počnem od nekih malih pobjeda koje možda za Rožaje znače puno. Ljudi ne mogu da otklone objekat Gornjeg Ibra koji je ionako u ruševinama da bi iskoristili zemlju koja je opštinska, jer treba da dobiju dozvolu i saglasnost Ministarstva finansija evo 10 godina ili koliko 15 ne mogu da dobiju saglasnost Ministarstva finansija da uklone objekat koji realno je ruševina. Žao nam je što je tako, ali to je činjenica, a koji je zauzeo pola grada na kojem mogu da se rade

druge stvari od tržnih centara do stambenih jedinica, drugo neke vrste komunalnog uređenja i mi želimo tako obećali smo to gradonačelnicima sa sjevera da neka budu i male pobjede za početak, neka budu i male pobjede.

Drugo moramo da imamo ovo povezivanje sa drugim zemljama. Zašto? Zbog veličine gradova koji su u okolini da bi ljudi mogli da cirkulišu, da bi biznis mogao da cirkuliše i svaki vid takve inicijative, evo imamo nešto i za energetiku što bi moglo tamo da se radi, naravno i za turizam, ali definitivno moramo nečim da efektuiramo i to je najvažnija stvar. Zašto? Zato što kriza biće u redu u jednom trenutku će nadamo se proći, nadamo se da neće ostaviti velike posledice, ali moraju građani da znaju da treba živjeti za pet i za deset godina i velika je razlika da li ćemo taj momenat dočekati spremni ili ćemo dočekati nespremni. Sve treba uraditi da dočekamo to spremni, da imamo dobre planove, dobre ideje, projekte razrađene koje možemo i da ponudimo investitoru i to se odnosi ne samo na sjever države nego na cijelu Crnu Goru, ali sjever čini mi se mora nekako da ima neki prioritet. Moramo da vidimo kako drugačije da se odnosimo prema tim ljudima. U Pljevljima ljudi se guše u lošem vazduhu, ložišta ne ložišta, treba im dati benefite, treba vidjeti kako ih stimulirati da prelaze na druge vidove grijanja koji su više ekološki prihvatljivi, treba vidjeti kako sa termoelektranom evo što se desi nije pomenuo prof nećete zamjeriti, ali kako je rat promijenio logiku. Išlo se sa logikom da će da se zatvaraju termoelektrane i to pod hitno, čak su bili i rokovi, sada imate države koje vraćaju termoelektrane, jednostavno između toga da nemaju struju i da imaju nešto što je ekološki neprihvatljivo oni biraju da imaju struju, vraćaju nuklearke. Međutim, one se sad više ne tretiraju kao zagađivači kao ranije zbog tehnologije, nego kao energija koja je prihvatljiva ekološki moramo to da radimo.

Mjere koje je donijela Vlada vezano za životni standard građana neće sigurno imati efekat koji je prenamješten u smislu da će to zaista promijeniti neku percepciju o opštoj krizi zbog ogromne inflacije. Ali ipak mogu da pomognu u jednom segmentu, mogu malo da im olakšaju život i to je ideja i mi ćemo (prekid) da to radimo permanentno. Rekao sam da ne treba da se zaustavimo na onim namirnicama koje su pomenute danas u toku Premijerskog sata da se može odnositi na druge namirnice. Sa druge strane tržišna logika je ta da i brojni ljudi koji se bave biznisom vide i ovo kao prostor za neki profit. Ne, ni od toga ne može država da pobjegne, to ni druge države nemaju, ali u ovom trenutku čini mi se da građani Crne Gore prihvataju kao što smo imali jednu solidarnost kad je došlo do korone. Mislim da i sada građani prihvataju da je dosta složena situacija i da to (prekid) zadovoljstva nije preveliko iz razloga što ljudi definitivno razumiju da je ovo nešto što je edukovano sa strane, da nije stvarno i ove Vlade, ni prošle Vlade, ni buduće Vlade nego jednostavno okolnosti koje su vrlo složene.

Ja vam se na kraju zahvaljujem za pitanje. Vi ste potpuno ispravno tretirali temu vezano za životni standard i ja se nadam čule su se i danas neke ideje korisne. Nadam se da ćemo u ovakvoj jednoj atmosferi tražiti ono što su najbolja moguća rešenja za naše građane. Tu smo da saslušamo sve predloge i da uvažimo sve ono što može da se implementira. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:55:04)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Smailović. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (27.06.22 15:55:11)

Zahvaljujem na odgovoru, uvaženi predsjedniče Vlade.

Drago mi je što ste potencirali temu sjevera i projekata na sjeveru dakle činjenica je da se na sjeveru čini mi se najviše utiče kriza na građane koji žive na sjeveru i zaista regionalni tj. ravnomjerni razvoj sjevera ne treba da bude floskula i nije bila floskula kada su pokrenuti brojni kapitalni projekti pogotovo u mandatu Vlade Duška Markovića gdje smo imali potpredsjednika za regionalni razvoj. Takođe imali smo u vidu kako razvijati i iskoristiti brojne potencijale sjevera i to je tačno. Međutim, neki od projekata su zaustavljeni tj. svi projekti na sjeveru koji su bili od ključne važnosti za dalji razvoj su za vrijeme Vlade Krivokapića zaustavljeni i raduje me činjenica da su neki ministri već obišli sjever, da su njihove prve radne posjete bile na sjeveru i da su obišli najvažnije infrastrukturne, odnosno kapitalne projekte i razgovarali sa građanima o njihovim potrebama. Takođe pohvale za vas što ste odmah na početku organizovali sastanak sa predsjednicima opština i ukazali na neke prioritete.

Ono što je važno reći takođe za ovo pitanje standarda građana jeste da i najugroženijih slojeva društva takođe raduju i najave ministra Adrovića i Damjanovića da će biti dovoljno novca za sva socijalna davanja kao i za penzije tj. odluku da se od jeseni, od 01.septembra povećaju penzije, to sigurno nije dovoljno, ali sigurno će značiti penzionerima da pogotovo na sjeveru prebrode ovu krizu. Dakle, kao što

sam rekao i možda niste odgovorili na taj dio, a tiče se poljoprivrede-poljoprivreda mora biti dugoročan naš cilj i moramo kao što sam već kazao pomoći i svim poljoprivrednim proizvođačima pogotovo ne samo kroz stimulaciju u smislu podsticajnih mjera već i onda kada se dese neke nepredviđene okolnosti i vremenske neprilike kao što je to bio slučaj ovih dana kada su brojni poljoprivredni proizvođači imali problema sa vremenskim neprilikama. Čuo sam jutros da je i Ministarstvo poljoprivrede najavilo da će hitno pomoći poljoprivrednim proizvođačima koji su zaista pretrpjeli veliku štetu od grada.

Ono što je važno jeste da je turistička sezona koja je na pragu očekujemo da bude dobra, da bude uspješna, da po najavama i vi ste to kazali u veoma su dobroj najavi (prekid) stabilizovati javne finansije. Očekujem i da dijaspora ove godine zaista obiđe Crnu Goru, da dođe u najvećem mogućem broju. Neka prava smo im sačuvali u Crnoj Gori. Ovo je i dalje njihova kuća i kao što smo pomagali uvijek kada je bilo najteže Crnoj Gori, kao na primjer za vrijeme kovid krize očekujemo da i sada budu uz nas i da zaista im hvala na tome. Zahvaljujem, predsjedniče.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 15:58:47)

Zahvaljujem poslaniku Smailoviću.

Da li će premijer koristiti pravo na odgovor na komentar?

Izvolite, premijeru.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 15:58:59)

Iznijeli ste činjenice i onda nemam ni mogućnost da polemišem sa nečim što je apsolutno tačno. Samo želim da kažem jeste tačno je da se desio i ovaj grad neplaniran, nanio je ogromne štete poljoprivrednicima. Jedan dio ćemo pokušati da saniramo. Inače, ono što jeste plan Vlade jeste da se napravi jedan popis velikih parcela, govorim o agrarnim parcelama poljoprivrednim koje treba identifikovati. Postoji interesovanje da ljudi to rentiraju, treba jasno objasniti gdje su te parcele i što se mene tiče po minimalnim cijenama treba ljudima ustupiti da rade nešto što je poljoprivreda. Da li se radi o stočarstvu, da li se radi o nekoj vrsti zasada, to je nevažno, da li se radi o voću, povrću, mislim da treba da imamo tu logiku, a ne da imamo logiku da država ima u posjed neku zemlju koju niko nizašta ne koristi i onda kad neko i iskaže neku želju za nekim biznisom ga istjeramo nekom visokom cijenom misleći da ćemo se tako odmah obogatiti i tražimo nekome da i uloži milione i zemlju rentira za neku ogromnu svotu novca. Ja mislim da logika treba da bude susprotna da je cilj da ljude vratimo u biznis, da oni proizvode hranu i da zapošljavaju ljude, a to da li će ta renta biti mala, simbolična ili će biti nešto malo veća može ugovorom da se odredi da kako bude rasla proizvodnja da tako raste i ono što jeste cijena tog zakupa. Definitivno to smo sa Upravom za imovinu se dogovorili, biće popis i za turističku privredu, da ne bude samo za poljoprivredu, ali generalno i za poljoprivredu koja čini mi se i u Crnoj Gori kako god da je mi smo zemlja sa najvećom neobrađenom površinom zemlje po glavi stanovnika. Ako možemo malo to da umanjimo ja mislim da će to da bude isto velika pobjeda za naše građane. Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 16:01:09)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Shvatam i da poslanik Smailović neće koristiti dodatna dva minuta i prelazimo na poslednje pitanje premijeru o današnjem Premijerskom satu.

Riječ ima poslanik Andrija Popović ispred kluba SDP-a, LP-a.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (27.06.22 16:01:28)

Zahvaljujem, predsjednice.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče i članovi Vlade,

Poslaničko pitanje glasi iako bih više volio da se bavim nekim životnim temama vezanim za život građana standard građana, ali jednostavno nedate, vi stalno forsirate neke teme koje nas dijele, to je taj neki nećete mi se naljutiti lov u mutnom i moram da pitam što se događa navodno skoro potpisivanje kontraverznih međunarodnih ugovora u okviru inicijative otvoreni Balkan kao i temeljnog ugovora sa

Srpskom pravoslavnom crkvom registrovanom u Srbiji koji je takođe međunarodnog karaktera najavljenih od strane vas kao premijera i Crnogorske Vlade nesumnjivo snažno dijele crnogorsko društvo. Dakle, niko ne zna u ovom trenutku ni vaši ministri koji nisu još videli taj temeljni ugovor, da li će to biti ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom koji vi ne možete da potpišete, mora dakle to je ovlašćenje Skupštine ili će to biti pojedinačni ugovori sa Crnogorskom pravoslavnom crkvom mitropolijom cetinjsko primorskom i ove tri eparhije. Sa Crnogorskom pravoslavnom crkvom nema problema, ali ima ovamo zato što oni, njihova teritorija prelazi daleko granice Crne Gore. Kako su međunarodni ugovori shodno Ustavu član 82 stav 17 u nadležnosti Skupštine Crne Gore izvjesno je da dovodite u zabludu našu javnost najavom da će to Vlada nelegitimno sprovesti. Zašto Vlada preduzima nelegalne protivustavne poteze beznačajne za javni interes u teškoj socijalnoj ekonomskoj situaciji uslovljenoj dominantno evropskim ratom i ruskom agresijom na Ukrajinu, a prioritet nam je ubrzani put ka Evropskoj uniji. Sve to radite u tradicionalnom roku od 100 dana datom Vladi koji treba da odgovori Liberalnoj partiji i ostalim konstituentima nove parlamentarne većine jesmo li pogriješili dajući vam podršku prije 60 dana slijedili naše preispitivanje iste.

Namjeravali nova 43 navodno evroatlantska Vlada zaustaviti ranije započet progon i hajku svojih građana i građanki, čak i nas imunitetom zaštićeni i poslanika koji smo do bola stradali u policijsko klerikalnoj ujdurmi na Cetinju i Belvederu 04. i 05. septembra 2021.godine zbog odbrane građanske države, a sada smo masovno okrivljeni i privode nas svakodnevno u cetinjski sud dakle nas nekoliko stotina građana privode od sedam ujutru do ponoći radi cetinjski sud vjerovali ili ne u ovakvoj Crnoj Gori.

Obrazloženje: Otvoreni Balkan suštinski znači zatvorena Evropa, vraćana su doba od prije 10 godina kada smo dobili status kandidata za Evropsku uniju jasno je da se manipulativno pokušava onemogućiti Crnoj Gori brzi ulazak u EU. Čeka nas višedecenijsko tavorenje u društvu država koje su daleko iza nas u evroatlantskim integracijama. Neke nijesu ni članice NATO-a. Dakle, znamo ako ne uđe zemlja u NATO nikad neće postati članica Evropske unije. Neke nemaju ni status kandidata za Evropsku uniju, odustaje se od principa regate vrednovanje napretka svake države prema EU, raduje najava osnivanja radne grupe za Otvoreni Balkan koji će vjerujem nepristrasno procijeniti koliko je ta inicijativa, dakle vrednovanje napretka svake države raduje najava osnivanja radne grupe za otvoreni Balkan koja će vjerujem nepristrasno procijeniti koliko je ta inicijativa u skladu sa ciljem članstva naše države u EU.

Potpisivanje temeljnog ugovora sa SPC ministri ga nijesu videli i za očiju javnost je bez ikakvog legitimiteta bila namjera još bivše Vlade koja je namjeravala da i to pitanje provuče kroz iglene uši i zadovolji apetite Beograda spaja prvi i drugi može. Nadali smo se da će nova Vlada koja ima jasnu proevropsku i građansku agendu ipak taktičnije pristupiti ovom pitanju na prvom mjestu štiti interese Crne Gore i njenih građana. U tom smislu želim da svi čujemo što premijer ima da kaže o ovom pitanju. Falsifikovanjem istorije kroz temeljni ugovor, odnosno nacrt koji je ranije bio dostupan javnosti pokušajem, plasiranjem neistina i mitologije želi se Srpskoj pravoslavnoj crkvi u Crnoj Gori obezbijediti položaj države u državi ili preciznije države nad državom. U samom ugovoru ranije dostupnom javnosti bar sedam članova protivno je Ustavu Crne Gore naročito doživotno davanje imuniteta sveštenicima kao poslanicima i ministrima koji ga doduše imaju samo tokom mandata itd.

Upozorili smo i ranije, a sad ponavljamo da niko nema legitimitet da potpiše bilo što u ime države Crne Gore mimo znanja Skupštine i građana naročito ne ovakav akt kojim želi ozakoniti podređen položaj Crne Gore, jednoj vjerskoj zajednici. Umjesto da svaka zajednica ima jednak položaj, a država svoje posebno mjesto i dignitet u odnosu sa svim zajednicama. Samo temeljni ugovori Srpske pravoslavne crkve, ali i Crnogorske pravoslavne crkve sličnog sadržaja u skladu sa Ustavom Crne Gore potpisanim sa katoličkom i islamskom zajednicom prije desetak godina i jevrejskom zajednicom će imati podršku Liberala. Crna Gora je sekularna država koja priznaje prava svim vjerskim zajednicama koje imaju jednako pravo da se registruju i zasnivaju pravne odnose sa državom pa iz toga i ne smije i ne može biti isključena jedino Crnogorska pravoslavna crkva kao crkva crnogorskog naroda, jer bi to bilo i pravno i istorijsko i moralno nasilje nad jednom nacijom i državom posebno u svijetlu skorog očekivanog priznanja crnogorske pravoslavne crkve od strane Vaseljske Patrijaršije kao što je nedavno urađeno sa Ukrajinom i Makedonskom pravoslavnom crkvom.

Isto tako postavlja se pitanje zašto država nastavlja da demonstrira silu nastavljajući policijsko sudsku hajku na građane i funkcionere suverenističkih partija zbog dešavanja na Cetinju i Belvederu 04. i 05.septembra kad je prekomjernom upotrebom sile i nasiljem od strane policije izvršen napad na mirne demonstrate protiv tadašnje kleronacionalističke vlasti. Dakle, evo premijeru, ja vama pokazujem sad poziv za okrivljenog. Andrija Popović poslanik mimo člana Ustava 86. mimo člana 58 Poslovnika, mimo člana 10 zakona, naravno nijesam se ja ni ranije pozivao na imunitet oču da dijelim sudbinu tih nekoliko stotina građana, građanki koji svakodnevno tamo dolaze, ali mi smo u dobroj komunikaciji, ja i vi. Konsultovao sam se sa advokatima. Svi mi tvrde da je to, tamo je bilo nekoliko desetina poslanika, ovo je Sud na Cetinju, ali je prijava policije, dakle na osnovu prijave policije da je moralo doći sa najviše adrese ili vi ili ministar Adžić, a prosto ne vjerujem u to, ali kroz čitav taj postupak i odnos prema tim građanima, znate kako se odnose

prema tih nekoliko stotina koliko ja čujem da je do sada oko 320 ljudi pozvano, kao okrivljeni moramo razjasniti što se događa, jer ta situacija je stvarno neodrživa. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 16:06:23)

Zahvaljujem poslaniče Popović.

Predsjednik Vlade ima pravo na odgovor. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.22 16:12:33)

Zahvaljujem, uvažena predsjednice.

Uvaženi poslaniče Popoviću,

Dakle, evo u dva dijela imamo ovaj odgovor. Prvi je vezano za teme koje se nameću. Ja se trudim da ih ne namećem. Vi možda to nećete prihvatiti kao argument, ali zaista se trudim da ih nenamećem. Moram da odgovoram kad ljudi nešto pitaju, odnosi se i na novinare, ne mislim na poslanike. Ne mislim da su teme koje ste naveli od presudnog značaja za Crnu Goru niti mislim da se radi nešto protiv Ustava. Ja sam vrlo odgovoran, kažem ovdje pred licem javnosti, sve što bude urađeno biće u skladu sa Ustavom i zakonom, naravno, moći će da prođe i provjeru vas kao poslanika koji dajete podršku Vladi i uskraćujete podršku Vladi i moći će da prođe provjeru i drugih instanci, institucija države Crne Gore poput Ustavnog suda ili neke druge institucije. U tome nema, vjerujte, ništa van toga. Ne bih ulazio u interpretacije koje su političkog karaktera. Ja to neću činiti, hoće li to činiti neki drugi ministri, neki drugi političari, ne znam. Ne želim da ulazim u to. Temeljni ugovor će imati, kakvo je sad trenutno stanje, 19 članova i za Vladu je interesantno samo ono što piše od člana 1 do člana 19. Ništa van toga. Ko će da interpretira, ko će da kaže šta piše, da li istorijski kontekst, nije istorijski kontekst to je to. Isto kao što sam rekao jutros, sve vjerske zajednice, što se tiče Vlade, imaju potpuno identičan tretman. Ako to ne bude iz nekog razloga ja ću biti spreman da dođem ovdje da razgovaram sa vama i formalno i neformalno i uzeću na sebe tu obavezu da se ta nepravda ispravi. Znači, svi će imati potpuno identičan tretman. To je to. Da li to pitanje istiskuje neki veći senzibilitet? Vjerovatno. Da li mi treba da o tom pitanju pričamo i narednih pet godina? Mislim da ne treba, lično mislim da ne treba. Mislim da treba da idemo dalje.

Kada je riječ o drugoj temi isto je bilo danas pitanje Otvoreni Balakan, Evropske integracije. Mi smo zainteresovani za što brže učlanjenje u Evropsku uniju. To je strateški najvažniji spoljnopolitički interes Crne Gore i ja vas pozivam, Vas lično, jer ste Vi predsjednik jedne partije da zajedno sa svojim kolegama ovdje u državnom parlamentu date doprinos da donošenjem nekih odluka ubrzamo put. Na taj način zaista pomoći ćete i Vladi, da budem iskren, ali najvažnije, pomoći ćete građanima Crne Gore. To je najvažnija stvar. Pozdravljam formiranje radne grupe, nikakav problem nemam, neka se iznesu svi argumenti i za i protiv, neka se napravi post benefit analiza i to je to. Ništa van toga, to su moji stavovi poznati od ranije. Što god se na kraju odluči većinski, demokratski kako dolikuje ispoštovaćemo, ako većina misli da to ne treba, da nije produktivno, ništa, nije ni to smak svijeta ići ćemo dalje sa onim što već imamo. Ne bih tu nikakvu dodatnu polarizaciju izazivao.

Kada je riječ o ovom drugom dijelu koji mi se čini ovako malo emotivan i s pravom, možda i malo ste povrijeđeni i lično, bio bih i ja, ne radim u Sudu za prekršaje, niti sam bilo kome davao bilo kada ovlašćenja da protiv bilo koga preduzima bilo šta, čak ni prema ljudima koji su na krajnje nekulturan, nevaspitan i prostački način se odnosili prema meni ili fizički pokušali da me ugroze. Nikada, na upit tužioca da li želite da preduzmete, jer imamo sve, imamo kamere, samo sam govrio - Ne. Zato što uopšte ne doživljavam to kao neki iskaz. Samo doživljavam to kao iskaz jedne momentalne političke frustracije koju ljudi imaju. Ja se lično ne plašim toga, nemama nikakve dileme i ne preduzimam prema drugim ljudima, niti glumim žrtvu. Žao mi je, ali ne mogu namećati šta će da radi Uprava policije ili Sud za prekršaje prema ni jednom licu. To je van moga dometa. Ako vama budu povrijeđana prava a vi to stvarno mislite da jesu, ja sam spreman da u domenu onome što ste i Vi rekli, Vi ste se pozivali na Ustav, Ustav nije u tome povrijeđen, zato što Vi nijeste lišeni slobode, ne možemo od kazni i od tih stvari, brze vožnje i svi plaćamo kazne i druge stvari, znam da to izaziva neki senzibilitet, rekao sam u odgovoru na prošli premijerski sat jer je bilo upitno da li treba da se otvori Anketni odbor da bi napravio retrospektivu i neki monitoring svega što se dešavalo, što se mene lično tiče ja sam afirmativan prema tome. Mislim da poznajem sve činjenice ali nevažno, možda ćemo u jednoj diskusiji demokratskoj naravno, svi biti pametniji. Neka dođu svi predstavnici institucija, kažu šta misle, to se evidentira kroz zapisnik, na kraju neka se donesu neki zaključci koje će Skupština Crne Gore verifikovati i nekako izaći sa nekim konačnim stavom. Zaista, žao mi je što se to dešava. Lično mislim da nije nikakav progon u pitanju politički. Nisam zadovoljan ako me pitate, radom sudova. To je moj stav, građanski, politički, svih sudova, ne odnosi se na sud za prekršaje, zaista nisam, mislim da pravda nije na

najvećem nivou u Crnoj Gori i da ima velikog prostora da se stvari unapređuju, ali ne bih sada stvarao neku zlu krv u smislu da su se sada neke institucije okomile na određeni broj građana koji misli na način na koji ima pravo. Dakle, građani imaju pravo i da se okupljaju, imaju pravo i da iznose svoje stavove, da li se nama oni sviđaju ili ne, to je druga priča, ali zaista ovdje ne vidim nešto što je u domenu rada premijera ili ministara. Pošto se pomenuli ministra unutrašnjih poslova. Nisam pitao za tu temu, pitaću, ali stvarno mislim da to nema veze sa radom 43. Vlade Crne Gore. Tu smo da nešto pomognemo ako možemo da pomognemo građanima, a da odmažemo sigurno nećemo. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 16:19:24)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Da li će poslanik Popović koristiti dva minuta, stav na odgovor?

Izvolite, poslanice Popoviću, Vaša dva minuta.

ANDRIJA POPOVIĆ (27.06.22 16:19:33)

Zahvaljujem.

Nije mi drago radi se o meni lično, prvi put, mnogo godina imam, u životu da imam problema sa zakonom. Toliko puta sam prošao svih pet kontinenata i ovdje dočekaš takvu situaciju da okrivljen je zbog toga i što nije postupio po naređenju koje je izdato putem megafona ovlašćenog policijskog službenika toga i toga o zabrani zadržavanja na prostoru Trga kralja Nikole, u trenucima kad su nas gađali gumenim mecima, naša funkcionerka Snežana Lakić je sa četiri gumena metka, evo vam ovdje dokumentacija, ranjena. U trenucima kada smo gutali tone suzavaca, bez maske, bez ičega smo mi mogli biti tu na tom prostoru i bačane su šok bombe, ali o tome ćemo i dalje pričati.

Ovdje kao stav, taj završni neki samo da kažem obratite pažnju, molim vas, idete koliko znam u Beograd, svi mi volimo Srbiju, volimo Albaniju, volimo Sjevernu Makedoniju, mi njima ne možemo pomoći, a oni će nama odmoći sa svim ovim. Znete kako smo mi svi poniženi svih 81 poslanik koji ne može praktično da uđe u Srbiju. Morate to pitanje da riješite, to se ne može odlagati, jer to ponižavaju i Vas kao premijera. Mi idemo u Open Balkan sa državom koja ne dozvoljava poslanicima koji predstavljaju 550.000 građana Crne Gore da uđu u Srbiju.

Drugo, Open Balkan, figurativno, slikovito ovo je kao da mi smo jahta, Crna Gora je jahta koja je prošla Lamanš ide prema Briselu, Sjeverno more i mi se sada vraćamo u Jadransko more da pokupimo i šlepamo tri kruzera ogromna. Ma nemojte molim vas, pa kako ćemo ih mi šlepati, kako da ih mi odšlepamo. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 16:22:26)

Zahvaljujem poslaniku Popoviću. Sa ovim smo iscrpili pitanja koja su postavljena predsjedniku Vlade.

Zahvaljujem predsjedniku Vlade i dajem kratku poauzu kako bi smo prešli na postavljanje pitanja ministru vanjskih poslova. Znači, kratka pauza od par minuta samo.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:29:54)

Kolege poslanici, nastavljamo rad.

Prelazimo na pitanja ministru vanjskih poslova Ranku Krivokapiću.

Prvo pitanje će postaviti poslanik Andrija Popović.

Izvolite, kolega Popoviću, imate riječ.

ANDRIJA POPOVIĆ (27.06.22 16:30:22)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crogorske dijaspore, poštovani ministre Krivokapiću.

Poslaničko pitanje glasi:

Što će 43. Vlada preduzeti da se poboljša status crnogorske dijasporu koju je, posebno prethodna Vlada dovela u nezavidan položaj, nikad gori; Kako još najmanje jedna Crna Gora živi van naših granica, razmišljate li o konačnom rješavanju statusa naših iseljenika, poput ostalih demokratskih evropskih država, koje bi podrazumijevalo državljanstvo i pravo glasa po rođenju i porijeklu, potom zastupljenost naše dijasporu u crnogorskom Parlamentu, pravo glasa u diplomatskom-konzularnim predstavništvima Crne Gore u svijetu, pravu naših iseljenika da biraju Savjet za saradnju sa dijasporom i vjerovatno najvažnijem uspostavljanju ministarstva dijasporu u okviru crnogorske Vlade?

Što se tiče obrazloženja, crnogorska dijaspora je ogroman potencijal naše države i već godinama imamo jasnu želju i težnju sa obje strane, učvršćivanja postojećeg i izgradnje novog koncepta dvosmjernih odnosa matične zemlje i dijasporu. Odnosno svih onih koji potiču iz Crne Gore, a u različitim periodima i pod raznim okolnostima su je napustili, crnogorska dijaspora je brojčano mala, ako se uporedi sa drugim državama, ali je kvalitetno iznad i najbrojniji dijaspora. Dokazi, za to su brojni uspješni naučnici poslovni ljudi umjetnici, sportisti, koji u zemljama u kojima žive pružaju nemjerljivim doprinos njihovom razvitku i pozicioniranosti u globalnim okvirima. Sagledavajući trenutni nivo saradnje države kao matice sa našim iseljenicima zaključuje se više nego očigledno da je nivo komunikacije nedovoljan i neefektivan, ekonomske i kulturne veze pripadnika dijasporu, njihova specijalistička znanja i iskustva rada i življenja u zemljama Evropske unije i svijeta mogu a i moraju da daju veliki doprinos u procesu ispunjavanja uslova po pojedinim pregovaračkim poglavljima. Liberalna partija će se angažovati na permanentnoj kontinuiranoj, po potrebi dnevnoj komunikaciji sa našim iseljeničkim društvima kako bi doprinijela boljem međusobnom povezivanju i razumijevanju matice i dijasporu pa i tokom nedavnog boravka delegacije Liberalne partije u Njujorku usaglašeno ono što su potrebe dijasporu a što bez dileme korespondira i sa interesima matične države.

Shvatajući važnost istorijskog momenta, ali i kompleksnost društvenopolitičke i ekonomske situacije u kojoj se nalazi Crna Gora i njena dijaspora koja je uvijek dijelila i osjećala sudbinu svoje matične države i vjerujući da kroz jačanje međusobnih odnosa možemo pružiti snažan doprinos i novi zamah razvoju ekonomskog i kulturnog, socijalnog ali u smislu međunarodnog pozicioniranja Crne Gore i zajednički ubrzati proces modernizacije društva koja tretira sve važne aspekte saradnje sa dijasporom naše države, njihovog položaja i doprinosa pravo je vrijeme da konačno pokrenemo neka pitanja sa mrtve tačke, kako bi dodatno obezbijedili mehanizme za korišćenje svih navedenih kapaciteta. Vlada mora pokrenuti konkretne akcije koje se tiču zaštite i ostvarivanja prava dijasporu koja daje ogroman doprinos svojoj državi. Crna Gora i onako brojem malo društvo i moramo voditi računa da svaki ljudski resurs držimo na okupu, naročito u sve globalizovanijem svijetu u kojem je najveći resurs upravo čovjek, znanje, nauka, sport, ali i uvezanost sa svim krajevima svijeta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:35:08)

Zahvaljujem.

Ovdje imam nešto, kolegu Nikolu Janovića pretpostavljam da je to slučajno, da nije nešto proceduralno? Vidim elektorski.

Izvolite, ministre Krivokapiću pravo pet minuta na odgovor.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 16:35:25)

Hvala Vam, kolegice. Ovo kolegice po navici, nije po funkciji, ne želim da mijenjam dobru naviku, neke treba i sačuvati.

Hvala vam na ovom pitanju na kojem svi možemo dati zajednički odgovor. Jedno od rijetkih pitanja u ovom Parlamentu gdje možemo dati zajednički odgovor je naša dijaspora ili iseljenici, kako god se odlučimo, za grčki termin rasijanje ili spore, ili ono što jeste da su iseljeni iz Crne Gore čak i sematički je tu problem. Davno sam to definisao, a posle su to preuzele neke moje kolege, ja sam ih zvao Crnogorci svih vjera i nacija rasuti po svijetu, jer je to crnogorstvo što ih objedinjuje, držano crnogorstvo, najbolje se osjeća u dijaspori. Vjerovatno se nigdje ne voli Crna Gora kao kod ovih koji su daleko od nje, razumljivo je to. Mnogo je tu osjećanja ali ta ljubav njihova ima i krajnji materijalni iskaz. Ovdje su ustvrdilo odavno da je to najveći donator u GDP-u Crne Gore. Najviše prihoda Crna Gora dobije od svojih iseljenika jer nema nikakve troškove. To je išlo od 500 miliona kroz one uobičajene tokove prometa novca, ali kao što svi znamo dolazili su i dolaze i sa gortovinom koju daju svojim rođacima i tako imamo privrednu granu koja u neto iznosu donosi više od turizma, jer nema troškova. Nema ničega osim neto prihod GDP-a Crne Gore, odnosno društvenog proizvoda Crne Gore. To je najvažnija ekonomska kategorija Crne Gore po svemu onome što sam ja uspijevao da istražim i saznam u tim vremenima traženja. Da stvar bude bolja to su oni

koje smo na ovaj ili onaj način istjerali iz Crne Gore. Sad pogledajte kakva je Crna Gora. Najviše je vole oni koji su zbog ove ili one muke političke, ekonomske, tokom rata političke, posle toga ekonomske otišli iz nje i oni joj najviše ekonomski doprinose. To je onda svaki kompliment i svaki atribut uz to je mali, da je to najbolji dio Crne Gore po onome što sam nabrojao.

Crna Gora jeste donijela među prvima u regionu, taj zakon o svojoj dijaspori i iseljenicima, ali im je dužna kad znam ulazne pokazatelje koje sam naveo strostruko. Trebaće mnogo strpljenja a mislim da imamo konsenzus, mudrosti da ih dobijemo što više za Crnu Goru. Od svih investitora najrealni su oni, odnosno najmanje su realni oni, jer oni investiraju ne samo realnošću nego investiraju i osjećajem za Crnu Goru. Kod njih investiranje u Crnu Goru nije samo broj, kod svih ostalih investitora je broj. Neće nam niko doći da ne bi zaradio više nego na drugim lokacijama, oni će doći i ako zarade manje nego na drugoj lokaciji. To je naša greška što taj dio resursa koji je ogroman ne zahvatamo na pravi način. Time obavljamo sve ono što ste vi rekli, poštovani kolega, time ih i vraćamo u zemlju, time ih vežemo za ovu zemlju, a što je meni ne manje važno, time i mi postajemo bolji. Dobijemo jednu kulturu rada koju su naučili tamo, znanje, obrazovanje, jednostavno evropski dobitak na mnogo načina, u svim kategorijama življenja u ovoj našoj maloj zemlji. Tako da je ta multiplikativnost nemjerljiva za zemlju kao što je Crna Gora. Imao sam tu privilegiju da ih obilazim, od Kanade pa više ne znam gdje, praktikovao sam gdje god pođem da okupim naše iseljenike. Onaj dio koji biste vi možda rekli na početku, a možda i ja u nekom drugom vremenu govorim na kraju. Da jednostavno oni su bili uz Crnu Goru u svim teškim trenucima. Oni su bezbroj puta oprostili Crnoj Gori. Ako nešto treba da učinimo međusobno to je koliko su oni puta oprostili onima koji su ih na ovaj ili onaj način istjerali. Ne lociram, ponavljam, ko, kad i kako, govorim samo što mi i u političkom životu treba da učimo od njih. Taj model življenja, shvatanja i pravog patriotizma prema Crnoj Gori. Na našu veliku muku ili još veću odgovornost to su uglavnom manjinski narodi, brojčano manji narod, ja koristim tu formulaciju jer kod menje je manjina samo broj nije kategorija druge vrste. Kod mene su svi ovi narodi državotvorni narodi, a manjina je samo broj, brojčano manji narod. Tako da je naš grijeh veći i ta obaveza da moramo da o njima brinemo mora postati organizovana. Ozbiljna nacija kao što je Češka je davno donijela svoj program demokratske politike i ne dešava joj se ono što nama, da ne ulazimo u bijele pokazatelje, a mogli bi da ih dobijemo. U Evropskoj uniji mi ćemo postati zemlja, nadam se prijatnijeg i boljeg življenja. Ta veza između čovjeka i tla je iskonska i nije ni objašnjena, ali je svakome ljepše živjeti onamo gdje ima svoje korijene, pogotovo nama koji smo svi tako vaspitani, koje god bili vjere ili nacije u Crnoj Gori, i za manje nego negdje drugo gdje taj život manje ima konekcije porodične a one znače emotivne, socijalne i sve ostalo.

Jednostavno, Crna Gora mora imati mudrosti da to uradi, a Ministarstvo vanjskih poslovaće pokušati razvijati diplomatiju na taj način, kroz ekonomske diplomatije, veće brige o dijaspori i kroz novi generalni direktorat koji će se baviti i ekonomskom i kulturnom diplomatijom gdje njih možemo zahvatati i na taj način, ali u cjelini to je nešto što traži ozbiljnu strategiju i ozbiljan konsenzus u ovom parlamentu za više Vlada. Mi nismo ušli u to svih ovih godina, nismo uspjeli da donesemo plan razvoja Crne Gore našta nas obavezuje Ustav koji bi obavezivao više vlada. Mi smo ušli u jedan ciklus rotacija vlada koji je neizbježan poslije dugog vladanja jedne partije, ali u tom ciklusu bojim se ćemo izgubiti suštinu. Postaćemo forma koja više ne stvara ni suštinu koju je stvarala prije i u toj formi izgubiti dodatno vrijeme, o dvojnem državljanstvu kasnije ako bude trebalo. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:41:58)

Zahvaljujem, ministre Krivokapiću.

Izvolite, kolega Popoviću, imate pravo na komentar u trajanju od tri minuta.

ANDRIJA POPOVIĆ (27.06.22 16:42:06)

Zahvaljujem.

Ministre, zahvaljujem se na Vašem odgovoru, a zahvaljujem se i na pisanom odgovoru koji sam dobio. Ranije veoma rijetko prije sjednice uglavnom, poslije sjednice je to uručivano, ali dobro valjda će se i to popraviti.

Ovdje, Vi ste rekli da nigdje se ne voli Crna Gora kao što se voli u svijetu, u dijasporu naši iseljenici. Stvarno, nedavno sam bio zvanično u posjetu na poziv naše dijaspore u Njujorku. Tamo je većina ljudi iz plavso-gusinjskog kraja koji su zbog raznih muka pobjegli tamo, ali to je nevjerovatna bezgranična ljubav. To sam još jedino doživio kad sam bio prije nekoliko godina u Lovčencu i Vrbasu od naših iseljenika, to su uglavnom kolonisti crnogorski u Vojvodini, odnosno Srbiji. Kako da mi tu našu dijasporu koja bezrezervno voli Crnu Goru, a puno, puno i tome ste govorili ima razloga da je ne voli jer su mnogi na ovaj ili onaj način

onda išćerani iz Crne Gore, mnogo iz je pošlo iz ekonomskih razloga, ali mnogo ih je otišlo iz političkih razloga kako toj dijaspori koja samo godišnje oko 700 miliona eura kroz doznake uplaćuje Crnoj Gori, kako da damo status koji objektivno im pripada, naravno znamo svi da ima tu puno ograničenja, da kroz reformu izbornog zakonodavstva, kroz Zakon o državljanstvu koji mora biti ispravljen kako da tim ljudima damo prava koja im pripadaju i koja imaju gotovo sve dijaspore svijeta, recimo to ćete se vi morati boriti za to, da naši iseljenici glasaju u diplomatsko konzularnim predstavništvima Crne Gore u svijetu, kao što to pravo imaju svi i građani Srbije i Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država i tako dalje. Znam da ćemo morati mijenjati nekoliko zakona, ali moramo od nečega početi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:45:33)

Zahvaljujem kolegi Popoviću, a sada dajem riječ kolegi Draganu Bojoviću, jer iz izvršena rotacija. Izvolite, kolega Bojoviću, imate pravo tri minuta da postavite pitanje.

DRAGAN BOJOVIĆ (27.06.22 16:45:46)

Hvala, potpredsjednice.

Dame i gospodo, uvaženi građani,

Ja sam gospodinu Ranku Krivokapiću, ministru vanjskih poslova postavio sledeće pitanje:

Kojim pravnim aktom države Crne Gore je propisano da se Ministarstvo vanjskih poslova bavi pitanjima crkvene autonomije i crkvene autokefalije, a s obzirom da ste se 14. i 15. maja 2022. godine u Berlinu u odvojenim susretima sa šefovima diplomatije dvije države intezivno bavili upravo ovim pitanjima, nastupajući više kao svešteno lice ili kao teolog, a ne kao ministar spoljnih poslova?

Poštovai građani,

Jasno je da gospodin Ranko Krivokapić, koji je nekim čudnim i zakulisnim putevima iz duboke opozicije i veoma visoke tenzije došao na poziciju ministra spoljnih poslova, nema pravo da se sa te pozicije bavi crkvom i crkvenim pitanjima. To vam, gospodine Krivokapiću, ne dopušta Ustav koji, između ostalog u članu 14. jasno propisuje ne samo da je crkva odvojena od države, već da su vjerske zajednice autonomne u obavljanju svojih vjerskih obreda i vjerskih poslova. Nijedna od 27 nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova koji su propisane u Zakonu o vanjskim poslovima ne predviđa čak ni u naznakama da se vi bavite organizovanjem crkava, osnivanjem crkava, vjerskih zajednica i tako dalje. Možda vi lično imate te afinitete da postanete jedan od vjerskih poglavara, da osnujete svoj kurt i tako dalje i vi to imate pravo na ličnom planu, ali kao ministar spoljnih poslova koji predstavlja, između ostalog i mene i ubjedljivo većinu građana koji pripadaju tradicionalnim, vjerskim zajednicama, vi nemate pravo da sa te pozicije osnivate crkve ili se bavite tim vrstama pitanja. I vjerujte mi, mi nemamo tu vrstu afiniteta da u vas vidimo mesiju ili totema i tako dalje, razumjećete me zašto nemam te vrste preferencije u odnosu na vas. Vi ste u pisanom odgovoru i zahvalan sam vas, naravno na pisanom odgovoru naveli da zaista Ministarstvo vanjskih poslova se ne bavi ovim pitanjima i nije propisano da se bavi ovim pitanjima, ali kažete da ministar, u zavisnosti od susreta, može da kandiduje određene teme pa i ovu temu.

Međutim, tu griješite, jer prema Poslovniku Vlade, pored ovih, znači pravnih akata i u Poslovniku Vlade stoji da protokol, odnosno platformu za međunarodne susrete utvrđuje Vlada, a u hitnim slučajevima kada Vlada ne može da zasijeda platformu utvrđuje premijer Vlade. I ministar u skladu sa tom platformom, onda prezentuje teme koje mu je odredila ili Vlada ili premijer, tako piše makar u Poslovniku Skupštine. Vi ste se na Vladi bavili ovom tematikom, odlučeno je da se osnuje neka, koliko sam shvatio, ako sam dobro razumio, vjerska komisija koja će da se bavi ovim pitanjima i da potpisuje ugovore. Evo, sad na identičan način vjerovatno i sa Crnogorskom katoličkom crkvom, tu postoje dvije jedna u Baru, jedna u Koturu, pa se sad osnovala i neka jevrejska nova organizacija - zajednica, pored one autentične pa vjerovatno sad sa svim tim pseudovjerskim organizacijama ćete ulaziti u ugovorne odnose, ako sam ja to dobro razumio. Ostavimo to pitanje po strani, meni je bitno ova primjedba koja vama nije upućena u Vladi i kojom ja sada saopštavam kroz ovo pitanje da vi kao ministar spoljnih poslova nemate ovlašćenje da se bavite ovim pitanjima u naše ime, jer vi predstavljate državu Crnu Goru. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:49:46)

Zahvaljujem kolegi Bojoviću. Pravo na odgovor ministar Krivokapić. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 16:49:51)

Poštovani poslaniče,

A možda bih se i bih se ina ličnom planu, naravno objasniti vam kako je i na političkom, jer i ta crkva meni popunila freskvu a nije me pitala ni za autorsko pravo ni za način kako će me tretirati u svom objektu, to je inače državni objekat, jer puno novca je dala država Crna Gora, prikazala me je na fresci. Kao što vidite, kada sam postao freska crke, već sam na neki način postao dio života crkve, makar za one koji idu u tu crkvu i mogu redovno da je gledaju. Reći ću vam što je rekao kolega ministar Ukrajine citat:"Drago mi je što mi je na prvom sastanku sa mojim kolegom novim ministrom vanjskih poslova Crne Gore, koji je stari prijatelj Ukrajine. Svi se sjećamo njegovog proaktivnog stava tokom ruske agresije na našu zemlju 2014.godine. Jako dobro je da ministar bude neko ko razumije ovo pitanje". Mogu vam dalje čitati on je govorio o crkvi, još imate jedan problem sa mnom. Ja imam ovdje ukrajinskog patrijarha i po toj temi je gospodin kolega otvorio temu, jer kao odlikovano lice u njihovoj crkvi ima potrebu da mi saopšti što misli i o našoj zemlji.

Postoji nešto drugo što će vas više zabrinuti od toga, a kao što znate Vlada se bavi tim pitanjem, skoro na svakoj sjednici, pitanje crkve i ako smo sekularna država, pa dio toga su iskustva u okruženju, od tomosa koji je dobila makedonska crkva za sad samo od srpske crkve ali uskoro vjerovatno i od Vaseljenske patrijaršije do ovoga da predsjednik Makedonije tražio to, da to spada u političku i vanjsku politiku države, do onoga što je najveća briga za vas. Kako je nastala Srpska crkva? Stvaranjem Jugoslavije, nestaje Jugoslavija, nestaju i djelovi te crkve, kao što vidite. Jedan po jedan i to je neumitno u pravoslavlju, još i u hrišćanstvu od 1555.godine *Quis regio eius religio*, neću vam prevoditi, pošto ste vi u crkvi pa ćete to naučiti, ali u svakom slučaju dešava se to. To se dešava i neizbježno je. Ono što me obavezuje, pošto sam bar potpisao i proglasio ovdje, obnova nezavisnosti Crne Gore. Dio te nezavisnosti je bila i Crnogorska pravoslavna crkva, pošto nema pravoslavne zemlje sa većinskim pravoslavnim življem da nema svoju autokefalnu crkvu, to su postupci koji idu u vanjskoj politici i to me pitao kolega, a na meni je da odgovorim kad me pita. Sticajem okolnosti, kao što znate, ukrajinska crkva je vratila svoju autokefaliju poslije više vjekova, u našem slučaju će to biti dvije zaokružićemo jedan vijek, ne mnogo više od toga. Makedonija moguće i poslije milenijuma, ali kao što vidite ta pitanja idu sa državom. I ko je mislio i ko zna kako je nastala Srpska pravoslavna crkva sa kojim spajanjem, onda može da zna. Inače, ima još jedna veza s Ukrajinom. Pošto ste bavite crkvom, onda se i ja moram baviti crkvom, taj dio prostora Crne Gore je bio u nadležnosti autokefalne ukrajinske crkve. To je Boka, a ja sam iz Boke, iz Cuca šljego u Boku, ali iz Boke. Bukovinska dalmatinska mitropolija bila je autokefalna, sjedište u Ukrajini i bila je nadležna, isto je bila autokefalna, da vam pomognem, kao i Karlovačka mitropolija, i one su bile autokefalne, ali ona je bila nadležna upravo nad Bokom i Dalmacijom. I da vam pomognem ko su joj sve bili episkopi - Grasim Petranović, Dositej Jovović i Vladimir Boberić. Tako da je to bila još jedna veza između Ukrajine i Crne Gore o kojoj smo morali razgovarati, kolega me, kao što vidite, smatra prijateljem Ukrajine, ne od juče nego od 2014. godine, i ta pitanja su bitna za Ukrajinu. Ako su bitna za naciju od 40 miliona onda su bitna i za ovako malu naciju kao što je Crna Gora, a već je to imala, a državu je obnovila, a s državom, kao što vidite, *quis regio eius religio*. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:54:19)

Zahvaljujem ministru Krivokapiću na poštovanju vremena.

Samo da kažem da svi povedemo računa o vremenu jer ministar posle sedam ima obavezu, pa da budemo u vremenu koje je propisano Poslovníkom.

Pravo na komentar odgovora kolega Bojoviću. Izvolite.

DRAGAN BOJOVIĆ (27.06.22 16:54:41)

Hvala, potpredsjednice.

Gospodine Krivokapiću, imam i ja puno originalnih knjiga iz kojih biste mnogo toga mogli da naučite o crkvi i o Srpskoj pravoslavnoj crkvi koja je vjekovima na ovim prostorima. Izražavati vaše anticrkvene stavove koji ste prepoznati po tome i po jednoj, moram to da kažem, srbofobnoj politici, vi to možete s nivoa partije, s pozicije ministra vanjskih poslova ne.

Moram da podsjetim zbog građana na jedan pozdrav pri nacističkom pozdravljanju zi haj, znači obično se stavljala ruka na srce, a onda se podizala ta ruka uvis. Ne znam da li vas to podsjeća na izvjesne fotografije i na neke pozdrave koje ste sami sprovodili.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:55:41)

Kolega Bojoviću, moram vas opomenuti. Molim vas samo da povedete računa o tim poređenjima jer nema potrebe za tim. Ako bude potrebe, nakon vas, daću i ministru Krivokapiću riječ. Izvolite.

DRAGAN BOJOVIĆ (27.06.22 16:56:07)

U redu, nema nikakvih problema.

Ne znam da li ste upoznat da je taj pozdrav zabranjen svuda, i u Njemačkoj, i u Ukrajini, i svuda na svijetu. Vi ste zagovornik ako ne i tvorac jedne dosta ekstremne političke platforme. Nedavno ste u jednom govoru rekli da nema pomirenja s, doslovno ste se izrazili, kvinslinzima. Sada koga podrazumijevate pod kvinslinge, onoga ko ne misli jednako kao vi, onoga ko ne shvata istoriju i tumači istoriju Crne Gore jednako kao vi. Reći ću vam da mislim da vi dajete jednu falsifikovanu sliku istorije Crne Gore. Ne slažem se s tom slikom, i vi me onda proglasite za kvinslinga.

Gospodine Krivokapiću, znate šta je ključno pitanje - na koji način ste se kandidovali za ministra koji će nas predstavljati u svijetu, da li na osnovu desničarske ideologije koju zastupate, da li zbog toga što imate namjeru da se obračunate s kvinslinzima, da li zbog vaše visoke penzije. Sigurno nije vaša podrška u biračkom tijelu. Ne može se, dakle, gospodine Krivokapiću, vladati silom protivno volji naroda. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 16:57:23)

Zahvaljujem.

Kolega Bojoviću, da li je ovo pitanje koga smatra kvinslingom bilo vaše dopunsko pitanje za ministra?

Izvolite, imate pet minuta.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 16:57:42)

Ruku na srce je jedno, a zi haj je drugo, kao što znate. Uzmite od američkog predsjednika, pa sve ostale američke kongresmene i senatore, pa ih strpajte sve zajedno u fašizam. Većina su Jevreji, pa ćete to teško uspjeti. Tako da je to podmetanje. Podliježete propagandi svojih medija. Ne vjerujte to što gledate. Ne vjerujte lažima. Mislim da ste vi ozbiljan čovjek i da nećete vjerovati televizijama koje inače plaća ova država. Niti sam za zi haj, neko, kao što znate, vrlo crven, vrlo antifašista i vrlo lijev, ali dobro. Podlegli ste propagandi, ja to mogu da razumijem.

Srbofobija je način da pravdate svoju grižu savjesti. Ja sam vrlo prosrb i više sam doprinio demokratiji u Srbiji nego vi. Samo ste vi za one snage u Srbiji koje ukopaše Srbiju, za one koji podržavaju zločine, koji su vršile zločine, a ja sam za onu drugu Srbiju Zorana Đinđića, Vuka Draškovića, hoćete li dalje da nabrajam, Stambolića iz kreča, a vi ste za one koji su trpali te ljude u kreč. To su te dvije Srbije. Ja sam do Cetinja popio više suzavca za tu Srbiju nego vi. Vi ste vazda na pogrešnoj strani, na onoj Srbiji zločina koji svijet osuđuje. Nijesmo za istu Srbiju, niste glasali ni za šta od ovoga što sam rekao u ovom parlamentu, i to je to.

Kvinslinzi su dio života svih i mnogo ozbiljnijih nacija od nas. Bilo je nobelovaca kvinslinga. Nije to ništa. Desi se to posrnuće u istoriji. Nisam na tome da ocjenjujem ko je kvinsling ovdje, na tu temu, nikada nisam čak rekao ni riječ o tome. Želim da čekam poslednji trend da to vidim. Znam oko srbofoba, vaše šefovi partije i klubova su oslobodili zato što sam ja svjedočio za podrivanje ustavnog poretka 2015. godine. Čitava presuda je napisana o mom svjedočenju, srbofob bi ne strpao u zatvor nego bi ih lažno svjedočio i gospodin Mandić i gospodin Radunović su na slobodi na mom svjedočenju. Znaete ko je sudio? Specijalni tužilac Novović tada. Kompletna presuda je, uzmite je, na mom svjedočenju. To ne rade srbofobi nego to rade kojima je srpstvo profesija, pretvaraju neprijatelje Srba da bi razađivali na tome. Ne trebam vam ja da biste vi zarađivali na svom srpstvu. To možete na druge načine da radite, a ja vrlo pazim svoj etički kodeks ovih 30 godina.

Oko penzije, da me ne biste prozivali, pošto vi tako radite nezakonite stvari, istu je penziju prvo dobio Momir Bulatović dogovorom u ovom parlamentu prije mene. Manje je bio predsjednik. Ja sam se trudio da je dobije tada jer je bilo sramota da predsjednik države prodaje rakiju po Beogradu. Mene je ođe bilo sramota. To smo konsenzusom ođe dogovorili. Nijesam je uzeo dok sam bio u vlasti, a mogao sam je od 2000. uzeti kao poslanik, kao što su mnogi koji su poslanici uzimali od 2001. godine, možda sam

pogriješio godinu, dozvolite mi da sam godinu promašio, pa je nisam uzeo 2014. godine kada sam mogao kada sam bio predsjednik Parlamenta nego sam je tražio 2016. godine kada sam pošao u opoziciju, i tražio i dobio iz opozicije ne iz vlasti.

Prema tome, nemojte mi udarati na etiku jer čak, da ne budem više od zakona, da ne budem više etičan nego što je to zakon. Odrekao sam se od 2016. do 2020. godine pismeno, iako sam imao zakonsko pravo kada sam ostao bez primanja. Prema tome, ostavite se toga. Sa mnom na etici nećete se mnogo izvagati jer ona traje preko 30 godina. Naći ćete i u Srbiji i druge ljude koji će vam to posvjedočiti. Ne treba vam ovdje niko i nemojte tako da se igrate s mojim autoritetom koji je meni važan. Dokle će dobaciti, možda samo jednu klupu odavde, ali je meni vrlo važan i zato lako mogu govoriti o svakom vremenu. Mislim da je to važno za sve nas, da govorimo o onom što smo radili. Prema tome, nema srbofoba nego dvojica su na slobodi zahvaljujući meni i još je jedan na slobodi bio nekoliko puta zahvaljujući meni, ali o tome da ne govorim. To je sve bio moj odnos upravo prema Srbima u ovom parlamentu.

Takva svjedočenja i takvu harangu nisam prolazio za nekog drugog, ni za svoju familiju. Ovako kako ste meni poništili penziju, tako ste supruzi poništili diplomu ljekara i išćerali je 1994. godine iz Crne Gore. Tako da je to ista priča koju prolazim, mnogo puta progon na ličnoj osnovi. Kao što vidite, nisam nikad vlast koristio za to. Sve sam se borio kada odem u opoziciju jer mi je iz vlasti bilo neprimjereno da se borim za svoja prava jer bi to bila zloupotreba nego iz opozicije. Kako sam došao ovdje? Ja sam ovdje 32 godine. Vi ste došli prvi put. Budite barem pristojni, pa ispoštujte te 32 godine ođe. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:02:40)

Zahvaljujem.

Pošto je, ministre Krivokapiću, u vašem odgovoru na dopunsko pitanje bilo kvalifikacija koje zaslužuju odgovor, shvatila sam da kolega Bojović ima neki komentar, ako niste u međuvremenu odustali. Izvolite, kratko i da završavamo. Da vodite računa samo da ne izazivamo dodatno replike. Izvolite.

DRAGAN BOJOVIĆ (27.06.22 17:03:10)

Gospodine Krivokapiću, nemojte ni vi moju etiku da dovodite u pitanje. Vi imate kontinuitet i politički kontinuitet. Raspravljao sam se s vama politički, s vašim političkim stavovima, nisam svodio na ličnu stvar. Pitanje penzije je pitanje koje je otvoreno u javnosti. Nisam ga lično otvorio, a imam pravo da ga spomenem. Samo jednu stvar da vam kažem. Vi ste već s vašim stavom da postoji zločinačka Srbija koja je oficijelna očigledno, oficijelna zločinačka Srbija izrazili ponovo jednu vrstu srbofobije i mene svrstali da ja podržavam zločinačku Srbiju itd. Već ulazite u te vrste kvalifikacija. Nemam takav spor sa Srbijom, nemam takav spor ni s kim u okruženju. Vi kao ministar vanjskih poslova ne smijete da imate po poziciji koju pokrivete takve vrste stavova koje javno izričete. Da ne otvaram dalje polemiku. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:04:15)

Zahvaljujem kolegi Bojoviću.

Sada dajem riječ kolegi Marku Milačiću da postavi pitanje. Izvolite, tri minuta.

MARKO MILAČIĆ (27.06.22 17:04:27)

Hvala vam.

Gospodine Krivokapiću, drago mi je da vas vidim, nisam ni sanjao da ću vas gledati ovdje kao ministra vlasti. Niste vi krivi za to, krivi su neki drugi koji su prodali 30. avgust. U svakom slučaju, nastavili ste tamo gdje ste nekada stali, u politici koja je, u suštini, antisrpska. Koliko god vi sada pričali o tome kako ste vi veći Srbin nego svako u Srbiji, kako ste vi na strani neke prave Srbije, istinske Srbije, civilizovane Srbije, ta priča vam neće proći. Najbolji primjer je moje poslaničko pitanje, pročitacu ga, a onda ću pokušati da dam kratak odgovor.

Rekli ste da, citat, Crna Gora zna i najbolje razumije ukrajinski narod jer ima sličnih problema s velikim susjedom tj. Srbijom, istorijski, kao Ukrajina sada s Rusijom. Pitao sam na koje probleme mislite, s obzirom na to da su građani Crne Gore i Srbije uvijek bili u dobrim odnosima. Hvala vam na pisanom odgovoru, naravno kojim nisam zadovoljan, gdje ste vi rekli, a to je česta mantra, naročito onih koji se predstavljaju za demokrate kako su elite jedno, a narod nešto potpuno drugo. Međutim, demokratija nije to.

Dakle, ako bismo išli tom logikom onda ste vi upravo najbolji primjer toga da su elite nešto što je odnarođeno, a naročito, kada govorimo o sadašnjim elitama i tome što ste vi ministar u ovoj vladi bez ikakvog legitimiteta, pa i legaliteta. Dakle, šta je suština ove priče. Mnogo je dublja čak i od pitanja Ukrajine i ovog rata u Ukrajini.

Prvo, koliko vidim, vi se u parlamentarnoj većine utrkujete ko će više dnevno-politički jedan sukob, jednu patnju koja je širih razmjera od dnevne politike da se dodvorite nekima. Mrtva trka je između vas, Đukanovića, Abazovića i drugih. Evo i ja sam želio da kažem upravo da pomenem primjer koji je maloprije rečen, gdje ste govorili o pitanju crkve, autokefalnosti s ministrom u Ukrajini, usred rata. Dakle, on ministar usred rata priča o autokefalnosti Crnogorske pravoslavne nazovi crkve usred rata, a to govori o njemu. Ginu ljudi, a vi pričate o crkvi.

Pitanje Srba i našeg, kako ste rekli, velikog susjeda je mnogo kompleksnije od vaše interpretacije, naročito u kontekstu dnevne politike, naročito u kontekstu rata u Ukrajini. Srpstvo u Crnoj Gori je temelj Crne Gore, vi to dobro znate, istorijski. Koliko se preivalo iz Beograda, iz Srbije to srpstvo na Podgoricu i Crnu Goru toliko i s druge strane iz Podgorice prema Beogradu itd. Kada govorite o tom kontinuitetu koji zloupotrebljavate i često i najčešće istrgnete iz konteksta, upravo se za vrijeme i kralja Nikole i Tita govorilo i srpskim, srpskohrvatskim jezikom. Dakle, pitanje Srba u Crnoj Gori nije tako malo pitanje za dnevnu politiku, a naročito za politiku koja je vezana za rat u Ukrajini. Privodim kraju. Ovdje pitanje odakle i šta je vas ponukalo da, kako ste ovdje rekli, ekspanzionistički nastrojene elite našeg velikog susjeda, dodali ste istorijski, dovedete u vezu s jednim ovakvim ratom kao što je u Ukrajini. Šta je vas ponukalo, a nije samo istorijski, da to sada pominjete, da na neki način raspirujete loše odnose sa Srbijom, ne s građanima samo Srbije nego i s elitama u Srbiji i da na taj način, ipak, mogu da kažem, stvarate i preduslove za neke negativne scenarije generalno koji se dešavaju u Ukrajini. Vi ste taj s Đukanovićem koji ste godinama stvarali, dakle obrnuto, preduslove za neku vrstu ukrajinizacije koju ovdje pominjete.

Šta se ovdje dešava. Mi ovdje imamo obrnut proces, da upravo jedna kvazielita u Crnoj Gori tri decenije želi da asimiluje, guši i slične stvari. Upravo je suprotno. Vi ste jedan od najodgovornijih upravo za ono što se dešavalo 30 godina kada govorimo o Srbima u Crnoj Gori, o jednoj antisrpskoj politici. Često govorite o toj fresci u hramu. Vidim da vam to smeta. Nije mitropolit Amfilohije, ako ste i vi taj, neko ko nije bio mudar čovjek. Nemojte da mislite da bi tek onako dodijelio takav status nekome ko to ne zaslužuje. Bolje da se vi zapitate zbog čega je to tako.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:09:44)

Izvolite, ministre Krivokapiću.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 17:09:50)

Ta ista Srbija i ta ista elita u Srbiji kaže da je agresija na Ukrajinu Ujedinjene nacije, da ne kažem sukob. Znači, vi ste u sukobu s tom istom elitom. Ona kaže agresija u Rezoluciji Ujedinjenih nacija. Ta ista elita koju sada branite od mene. Znači, vi ste u sukobu s tom elitom, ne samo ja, a tom vašom simplifikacijom koja je neodrživa mogao bih da idem da ste i protiv srpskog naroda jer je elita tamo rekla da je agresija na čelu s predsjednikom Srbije. Tako da nemojte o simplifikaciji, opasne su.

Ono što ste rekli na kraju, naravno, a to je ukrajinizacija Crne Gore. E, to je ono što smo se našli i vi i ja. Sami ste rekli ukrajinizacija Crne Gore. Prije vas je to rekao mitropolit Srpske pravoslavne crkve, da je Crna Gora projektovana da bude mala Ukrajina. Rekao je prije mene. Nije vidio kolebu, ja sam ga vidio mnogo puta, on ga nije vidio, ali se složio sa mnom da postoji ta sudbinska povezanost između Crne Gore i Ukrajine. Slažemo se mitropolit Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori i ja. Što sam ja tu kriv, šta je to antisrpstvo kada se slažemo do svakog slova koji je rekao samo što nam motivi nisu isti. Što nisam uzeo svoje monaško ime, ime čovjeka osuđenog za ratni zločin koji je bio kolaboracionista fašista, nisam ga uzeo, a mogao je da bira i neko drugo ime. Nije morao uzeti Joanikije II. Znamo čije je ime uzeo. Tu nismo isti. Niti će Crna Gora od ikoga da pravi Ukrajinu, a on bi da pravi od Crne Gore Ukrajinu, e sada je pitanje s kim. Nešto sam pokušao da vidim da je to Italija, nikako nisam mogao da ukopčam da je to Italija. Što je još bolje, imamo istorijsko iskustvo. Elita Srbije rođena na Cetinju koju smo nosili do Srpske ambasade, ne bi mogao biti kralj da nije rođen u Ambasadi preko puta je svoga đeda i njegovu državu, a zvali su ga Crnogorac na dvoru, okupirao i ukinuo i nasilno anektirao. Zamislite neđe bilo koju zemlju u Evropi, hajde da odemo do Austrije, da neko slavi anšlus, da neko kaže slavimo to što je Njemačka okupirala i ukinula Austriju. Mislite da je to antinjemačka logika. Nije, to je logika odbrane svoje zemlje bili vi Srbin, Crnogorac, Albanac, bilo ko, vi morate biti lojalni Ustavu zemlje, a ne možete biti lojalni dva gospodara.

Vežano za crkvu. Elizabeta I koja je to naslijedila od oca da rešava pitanje crkve koja je, takođe, bila oruđe druge države u njihovoj državi i nije napravio crkvu zbog razvoda nego zbog uticaja Španije i pape nije napravio zbog razvoda iako mu tako prišivaju. Ona je rekla vi muškarcu ne možete biti vjerni dvojici gospodara. Tako ne možete biti vjerni Crnoj Gori i drugoj državi bilo kojoj, morate biti vjerni Crnoj Gori, a pogotovu ako je ta država već jedanput ukinula vašu državu, a kako da odemo do etike koja nam je zajednička nadam se. Tako što ste je branili na Mojkovcu, izginuli za nju, a ta druga država ne Srbi, nemojte svoje pogrešne stvari kriti iza Srba, najveći neprijatelji Srba su oni koji se kriju i pokušavaju da zločince pravdaju srpstvom. Ne, zločinci nisu Srbi, oni su zločinci. Zločinci nisu Srbi, oni su zločinci. Crnogorski zločinci nisu Crnogirci, oni su zločinci, a vi branite to, kao što sada branite agresiju na Ukrajinu. To je po svakom međunarodnom standardu uključujući i Srbiju agresija, a ne sukob. Prema tome, vi ste dali te paralele isto kao ja svjesni ili manje svjesni od mene, a ja sam ga našao u istorijskom i aktuelnom trenutku vrlo identičnom jer i ruska crkva koju kažete da se ne bavi politikom negira Ukrajinu isto kao što sve ove koje ste nabrojali negirali Crnogorce. Što sad mi smo krivi što nas neko negira, mi smo krivi što nam ne daju da budemo to što jesmo, a mi nikog ne krivimo što je dvije trećine ovih koji su sada nešto drugo prije je bilo drugačije, da ne kažem bivši Crnogorci. Nikoga ne krivimo, to je pravo na promjenu uvjerenja. Isti ljudi, zreli ljudi '91-ve nije bio na vlasti Ranko Krivokapić nego je bio u debeloj poziciji na istim stavovima kao sada protiv rata kao i sada, a na vlasti je bila takva koalicija velikosrpska i bila je toliko Srba sad ih je dvije trećine više. Kažem to je normalno, to je njihovo pravo. Pa, nisam bio ja tada kada ih je bilo manje. Prema tome, nemojmo da uprošćavamo. To je stvar ličnosti, privatnosti svačije nacionalno osjećanje, promjenjivo je. U istoj porodici svako od nas ima više nacionalnih osjećanja. Mislim politički da je to, prije svega, politička identifikacija u Crnoj Gori nekome zbog nepravde, nekome zbog obrazovanja, ne govorim (prekid) može biti i Crnogorac i može biti Srbin i zbog nepravde i zbog drugačijeg obrazovanja, ali ostavimo to privatnosti. Nemojmo kriti naše politike iza loših politika sa one naše ili druge strane. To nije nacija, nacija je star privatnosti, prije svega, i zato mi imamo, ponavljam, i stričeve i đecu i braću druge nacionalne pripadnosti u Crnoj Gori. To će vrijeme riješiti. Namam nikakvu brigu kako će to vrijeme riješiti, ali imam brigu naravno da jedna politička, parapolitička organizacija radi protiv interesa države Crne Gore. To imam brigu, to imam brigu i tražim rješenje da se to riješi kao u svim drugim pravoslavnim državama. Ako mi možemo mimo svijeta da imamo našu državu, a tuđu pravoslavnu crkvu koja je ovdje došla na bajonetima vi mi to objasnite. Možda ću ja i shvatiti, ali sva iskustva istorijska govore da to nije moguće. Ako smo mislili da smo toliko blesavi, pa nismo toliko blesavi došli smo i do nezavisnosti i do NATO-a pa doći ćemo i do Evropske unije uprkos ovima kojima vi brinete. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:16:34)

Zahvaljujem.

Kolega Milačiću, imate tri minuta da iskomentarišete odgovor ministra Krivokapića. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (27.06.22 17:16:43)

Prvo moram da vam kažem kao mlađi čovjek pošto ste vi ipak ministar u takvoj Vladi nemojte da držite ruke u džepovima dok pričate za ubuduće. Najmanje je bitno. Čisto savjet. Bitno je ministar, ne ide, najmanje je bitno. Idemo dalje.

Od ovoga posljednjeg što ste rekli da je Srpska pravoslavna crkva došla na bajonetima. Dakle, to je najveća moguća neistina koja postoji. Sveti Sava je došao sa bajonetima. Pa, Sveti Sava je Srpska pravoslavna crkva i to svetosavlje koja je najljepša odlika upravo naše crkve. Nije na bajonetima nego na nečem drugom to je na vjeri, na žrtvi, na nadi. Govorim o Svetom Savi. Nije to bilo prije 100 godina nego prije osam vjekova. Nisu to bili bajoneti to je bila vjera koja je održala i vas i vaše pleme i našu Crnu Goru.

Priča o Srpskoj pravoslavnoj crkvi je priča o najvećem povjerenju koje postoji. Ne bi bilo Crne Gore da nije Srpske pravoslavne crkve nikada. To je konstanta Crne Gore. To je temelj. Srbi u Crnoj Gori su svoju nacionalnu svijest gradili upravo na državotvornoj ideji Crne Gore. Dakle, Srbi gradili Crnu Goru. Vi govorite sada o Ukrajini da upravo naš mitropolit želi da je ukrajinizuje. Ne, nego vi želite da je ukrajinizujete. Inače, svaka vam je priča kao ova oko imena mitropolita Joanikija. Nije mitropolit Joanikije dobio ime po Joanikiju Lipovcu nije nego po Joanikiju Svetom velikom čisto da znate. Nije moguće nego sigurno, ali takva vam je svaka istina. Ne može tako da se priča da se etiketira i sl. Vi želite da ukrajinizujete Crnu Goru. Znao što je rekao papa prije neki dan, ali mediji ovdje neće da prenesu o Ukrajini jeste li čuli to. Papa Franjo rekao je da je "Lajanje, citat, NATO-a pred vratima Rusije možda dovelo do invazije Vladimira Putina na Ukrajinu". Papa "Lajanje NATO-a pred vratima Rusije". Nema šta da provjerite.

Pa vidite vrlo pazim šta pričam, provjerite i hrvatske medije, provjerite i medije na N1 ove koje vi poštuje itd. u Srbiji. U svakom slučaju to je rekao papa. Dakle, kako je došlo do sukoba u Ukrajini vi mislite olako da prihvatimo vaše propagandne floskule, dnevne politike, vaše ratno huškanje i da gledamo istoriju od juče. Kako je došlo ko je ukrajinizovao Ukrajinu. Onakvi u Ukrajini kao što ste vi. Ko želi da napravi dvije crkve? Ko želi da napravi dvije akademije? Ko želi da napravi dva jezika? Samo što su oni pojačani onim azovima, ajdarima i sl. a i vi koliko vidim želite da im doturate oružje i to intimno pa nemamo informaciju o tome.

Gospodine Krivokapiću, vi i vama slični ukrajinizujete Crnu Goru, a mi vam to nećemo dozvoliti jer želimo mirnu prosperitetnu Crnu Goru koja neće kidati svoje korijene, a korijen Crne Gore jedan od najžešćih korijena i najčvršćih je Srpska pravoslavna crkva. Smeta vam to Srpska pravoslavna crkva, ali moraćete da naučite da živite sa tim. U litijama vidjeli ste (prekid) jedan od najvećih Srba vaš pokojni sveštenik Krivokapić iz Kotora ima li ljepšeg izdanka upravo one iskonske Crne Gore od našeg sveštenika. Nema. Dakle, kako vi mislite da možete da prodate priču o tome evo on otac Momo i vi istog prezimena iz istih krajeva, znam da ste rođaci, šta vi mislite da ste vi nešto drugo. Ne, nego vi i po plemenima, a rekli ste nedavno, završavam, rekli ste da bi neka plemena u Crnoj Gori se ponašali kao paravojne organizacije itd. opet ili slične stvari da biste odmetnuli ili sl. to je suština i bratstva da bi se odmetnula. U svakom slučaju za sam kraj, dakle, niko ovdje ne želi da ukrajinizuje Crnu Goru do vas. Dakle, molim vas šta Crna Gora misli o Srbina pokazala je na litijama. Oni su donijeli slobodu, prije svega, srpski narod od vaših politika od vaših ideologija od vaših ukrajinizacija od vaših majdana, od vaših zelenskih. Mi vodimo politiku mira, tolerancije i suživota, a ne suprotno. Nisu bili bajoneti godinu i po dana nego ikone i krst i vjera i nada i vizija i mi ćemo pobijediti.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:22:22)

Hvala, kolega Milačiću.

Samo da vam kažem u prvom javljanju kad ste postavili pitanje prekoračili ste dva minuta zbog toga sam dala ministru Krivokapiću tako da ste ipak vi u prednosti i mislim da treba da budete kao poslanik.

Sada dajem riječ poslaniku Adnanu Strikoviću da on postavi pitanje ministru Krivokapiću.

Izvolite.

ADNAN STRIKOVIĆ (27.06.22 17:23:01)

Hvala, uvažena potpredsjednice.

Naravno pozdrav za uvaženog ministra Ranka Krivokapića. Žao mi je u startu ministre što ću morati da vas ovako preselim iz recimo nekih osam, pet ili dva vijeka unaprijed iz 13. 15. 18. 19. 20. u 21. vijek. Suština mog pitanja je upravo ono što se dešava u 21. vijeku i ono će Crna Gora stremi. Mislim da smo jedan od glavnih spoljno-političkih ciljeva u ove države zaokružili još prije pet godina, a to je članstvo u NATO i da nam ostaje jedan spoljno-politički cilj, a to je članstvo u Evropskoj uniji oko čega makar se nadam i makar ovako, da kažem, deklarativno nemamo nekakvih nesuglasica u Crnoj Gori, a to je da svi želimo da vidimo Crnu Goru što brže u Evropskoj uniji.

Ja vas, kao političara o čijim su za vrlo kratko vrijeme aktivnostima političkim, diplomatskim govorili prethodni poslanici, a evo ja sam naravno u pripremi ovog pitanja pokušao da izvadim neke glavne vaše aktivnosti za ovih dva mjeseca koliko oste ministar i tamo sam našao da ste pored mnogobrojnih sastanaka sa ambasadorima raznih velikih i manje velikih država Evrope itd. od ambasadora Francuske Timoniea prako ambasadora Sjeverne Makedonije Trtovskog da ste razgovarali, kao što je već pomenuto sa ministrom vanjskih poslova Ukrajine gospodinom Kulebom, da ste recimo u Berlinu na sastanku ministara vanjskih poslova razgovarali sa sekretarom Sjedinjenih Američkih Država gospodinom Blinkenom, ministrom vanjskih poslova Njemačke Berбок, ministrom Turske Čaušoglom, šeficom diplomatije Ujedinjenog Kraljevstva Liz Strans, da ste na sastanku Ministarstva vanjskih poslova u Briselu razgovarali sa visokim zvaničnicima, da ste bili na Komitetu ministara vanjskih poslova u Torinu, da ste razgovarali sa ministrom vanjskih poslova Hrvatske i da ste razgovarali sa ministarkom za Evropu i klimu Njemačke Anom Lurman. Da ste u Solunu n sastanku šefova diplomatija procesa za saradnju Jugoistočne Evrope takođe imali značajnu diplomatsku aktivnost, da ste razgovarali sa zamjenikom ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, da ste razgovarali sa ministrom vanjskih poslova Slovenije Tanjom Fujon, da ste, što vidim kao naročito značajno, imali sastanak sa predsjednikom Evropskog savjeta Šarl Mišelom, da ste na kraju razgovarali sa ministrom Slovačke ministrom vanjskih poslova Korčukom itd. itd. Ovo bi trebao da bude odgovor na neka pitanja nekih poslanika koji su izrazili čuđenje zašto Ranko Krivokapić na mjestu ministra vanjskih poslova. Naravno ja sam kao neko ko pripada partiji kojoj pripadate i vi imao razgovore sa mnogim

građanima oko pozicije naših ministara, odnosno ministara Socijaldemokratske partije u ovoj Vladi i evo da ne budem pretenciozan i tendenciozan, ali sigurno da je ovako uopšteno mišljenje svih ljudi sa kojima sam razgovarao, naravno nisu svi članovi Socijaldemokratske partije, da je izbor Ranka Krivokapića na mjesto ministra vanjskih poslova jedno od najboljih mogućih rješenja, da ne kažem, najbolje, iz iste smo partije, jedno od najboljih mogućih rješenja koje je Crna Gora u ovom trenutku mogla da ponudi i da u vama vide čovjeka koji je zaista spreman da da dodatni napor što se i vidi iz ovih diplomatskih aktivnosti da Crnu Goru u narednom periodu učini prvom narednom članicom Evropske unije. Čini mi se da je 42. Vlada i pala iz toga što je usporila taj evropski put, a vi ste neđe u prvim izjavama nakon imenovanja rekli da je smisao formiranja ove vlade u suštini vraćanje na taj građanski i evropski kolosjek i kazali ste da bi ona trebala da predstavlja tzv. wind of change u politici Crne Gore, odnosno politici pridruženja Evropskoj uniji. U tom smislu molim vas da zbog građana Crne Gore naravno ne zbog mene imam više prilika da dobijem odgovor od vas na to pitanje, ali zbog građana Crne Gore da nam prokomentarišete i kažete kakva je trenutno pozicija Crne Gore u NATO i kakva je perspektiva skorijeg, odnosno budućeg učlanjenja Crne Gore u Evropsku uniju. U tom kontekstu zbog nekih tumačenja koje smo i danas čuli medijski (prekid) ljudi koji treba da formiraju partiju i da su je formirali ne znam, da mi kažete i kakvo je vaše mišljenje o imenovanju Torina Picule izvjestiocem za novu strategiju proširenja u Evropskoj uniji. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:27:26)

Hvala, kolega Strikoviću.
Izvolite, ministre Krivokapiću.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 17:27:32)

Hvala, predsjednice.

Hvala vam na komplimentima koji prijaju iako i nijesu možda tačni, ali vazda prijaju našoj političkoj sujeti svi smo ovdje što imamo malo više sujete nego obični ljudi. Taj nas ego vuče u politici nekad, ali ne smije da prevlada našim ponašanjem. Imam tu privilegiju da sam došao ostvaren na ovu funkciju, prvi put sam ministar tako da ne moram da dodatno učim taj posao, ali činjenica je da ovo prilika za Crnu Goru da ubrzanim korakom stignemo do Evropske unije. To je motiv za sve nas. Nadam se da će ta svijest prevladati, da ćemo izaći iz ovoga čime se sada bavimo nije naš evropski put nije rešavanje pitanja crkve, a i kad bi se počelo rešavati morali bi po Rezoluciji Evropskog Parlamenta o miješanju u demokratske procese. Ta rezolucija nije donešena povodom Crne Gore nego je donešena povodom Evrope gdje se konstatovali da se crkve na negativan način miješaju u demokratske procese i sad ću biti blag da ne bih citirao. Znači, nijesam ja izmislio problem crkve u Crnoj Gori nego je izmislio izgleda i Evropski Parlament, ali na temii demokratskih procesa u Crnoj Gori. Hajmo to da ostavimo 42. Vladu iza sebe i da zajedno pokušamo dobiti ono što smo svi dobitnici. Oni koji su stvarno lojalni državi Crnoj Gori neću dalje reći jasno je da je evropski put čista dobit. Znam politiku Rusije u regionu, biću direktan, neću se libiti da to kažem jer to će ući u Madrid i u zvaničnu strategiju NATO-a da je nekima što gore to bolje, da je nekima cilj da čitav region pa i Crna Gora ne dođu do Evropske unije. NATO to definiše, a mislim da ćete svi zajedno čuti za nekoliko dana Rusija je postala prijetnja po bezbjednost mir i stabilnost. Vidjećete to možda i pogriješim, ali ne čini mi se da ću pogriješiti kao što ni gospodin Koleba nije pogriješio kad je spominjao crkvu, a Makedoniji se poslije toga desilo ovo što se desilo kao što vidite. Ti tokovi postoje za one koji ne znaju ja sam vasseljenskog patrijaha vidio prije više od deceniju, prije više od deceniju i na ovu temu razgovarao sa njim toliko sam anticrkven i antihrišćanski tip, ali moje hrišćanstvo je generacijsko, pordično i običaj pravoslavlje i nije nacionalno samo da vam kažem nego je kao što je običaj u Crnoj Gori vezano za familiju i za tradiciju.

Crna Gora ima dodatne benefite, tu smo da iskoristimo da uđemo u Evropsku uniju što prije. To za naše građane kako god se nacionalno osjećali znače gomilu benefita, znače dostupnost i školovanja i diploma i pomoć ono što smo slabi, kao sirotinja u mnogo čemu finansijski izdašne fondove. To bi negdje bilo milijardu ove godine da smo u Evropskoj uniji dodatne pomoći Crnoj Gori. Znate što bismo sve mogli sa milijardu. Nama je 90% ekonomije vezano za mala i srednja preduzeća. Dajte im te kredite bespovratno samo ako zaposle ljude i održe ih neki period pa bismo svi bili dobitnici. To je naša zajednička politika. Zato u ovoj Vladi stav je moj ne mora ga niko poslušati ostavimo i Zakon o vjerskim slobodama kao što vidite nikad ga nisam spomeo u Vladi, ne otvaram ga jer mi to sad nije prioritet, ne otvarma ga kao što vidite, a mogao bih i ja isto da ga otvaram čak i sa ustavnog načela, ali nebitno je to sada. Ponavljam nebitno je to sada, dajte se fokusiramo na evropsku agendu i onda kad dođemo tamo hajmo opet da otvorimo naše zaostale probleme tog tipa. Crna Gora treba dogovorom, vi znate i ovdje dok sam sjedio da sam to radio,

treba dogovor i mi se u mnogo suštinski težim trenucima nego sad ostvarivali taj dogovor. Da nije bilo tog dogovora da opozicija nije podržala izmjene Ustava 2013. godine ne bismo išli dalje ka evropskim integracijama. Glasala je opozicija je glasala za izmjene Ustava u pravosuđu. Imali smo toliko dogovora ovdje koji su bili dobrobit Crne Gore pokazivali političku zrelost i plediram da se to vrati u ovaj Parlament, da se to vrati. Ako bude agenda istorijska pitanja tzv. nećemo se mrdnuti, nećemo se mrdnuti niđe, doćemo do toga da odluči neki slijed događaja. Znam i tada ko će biti pobjednik, kao što sam znao da će biti nezavisnost. Pa smo znali da će biti i NATO, pa znam da će biti i Evropska unija i znam što će biti sa pitanjem, pokušao sam to kolegi da kažem na način bez emocije principom čija država toga i crkva ništa više od toga. To je neupitan put, ali ostavimo to ponavljam, ostavimo to, niko ne dira Srpsku pravoslavnu crkvu neka radi svoj posao u okviru ovog zakona, a mi zajedno moramo se baviti ne bih išao to životom građana jer je to postala floskula rekao sam neki dan otprilike pričamo -n bolje biti zdrav nego bolestan, bolje biti lijep nego ružan, i to vam je postala politika. Rezultata nema. Rezultat će biti ovakvim kapacitetima kakve imamo, da što prije, a za to imamo kapaciteta da što prije iskoristimo mentu i uvedemo Crnu Goru u Evropsku uniju u ovih dvije i po godine ko god bio u Vladi te dvije i po godine. Ako bude pad Vlade osporićemo, izgubićemo vrijeme, ako napravimo širu, dogovorenu, konsensualnu svi u Vladu kako god hoćete moj jedini cilj je da što prije uđemo u Evropsku uniju. Koji god to model bude obezbijedio i ako bude Vlada od 81 poslanika biću za tu vladu, ako je to način da se što prije uđe i sa tim završavam, ne sa onim prethodnim pitanjima, učenja kako će biti. Valjda ovo što smo do sada ostvarili pokazuje da mi znamo kako će biti, nemojte da se trošite na izgubljene bitke po ko zna koji put. Nekima govorim a zdravo bili pa videli.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:33:58)

Hvala ministre Krivokapiću. Shvatila sam da poslanik Striković neka komentar. Zahvaljujem vam se. Sada dajem riječ kolegici Jeleni Božović, da postavi pitanje ministru vanjskih poslova.

JELENA BOŽOVIĆ (27.06.22 17:34:16)

Hvala, potpredsjednice.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani i građanke,

Shodno Poslovniku, moje pitanje postavljam ministru vanjskih poslova gospodinu Ranku Krivokapiću i ono glasi:

Kada će Vlada Crne Gore povući Odluku o protjerivanju ambasadora Republike Srbije Vladimira Božovića? Podsjetiću da je ambasador Srbije protjeran iz Crne Gore krajem novembra 2020.godine, razlog za ovakav potez bivšeg režima je neopravdan budući da stav o velikoj skupštini srpskog naroda ili podgoričkoj Skupštini održanoj krajem novembra 1918.godine zbog kog je ambasador Božović protjeran dijeli većina građana Crne Gore. Naglasiću da ambasadora Božovića nije protjerala Crna Gora niti je to bila volja crogorskog naroda, već je ambasadora protjerao montenegrinski ekstremizam to je pojava koja je u sukobu sa istinskom tradicionalnom Crnom Gorom. Umjesto da sa Srbijom koja nam je najbliža, koja je isto što i mi Crna Gora gradi najbolje odnose sve bivše vlade su se utrkivale koja će više narušiti odnose sa Srbijom. Od vlade Zdravka Krivokapića se okeivalo da pokaže diskontinuitet od prakse svojih prethodnika i politike koja se dugi niz godina zasnivala na antisrpsstvu i mržnji, a ne na diplomatiji.

Nažalost, ni vlada Zdravka Krivokapića, ni miistar vanjskih poslova Đorđe Radulović u to vrijeme nijesu opozvali Odluku o protjerivanju ambasadora Srbije u Crnoj Gori, te već 19 mjeseci ovo pitanje stoji bez odgovora.

Odnos prema ambasadoru Srbije diplomatski skadar ovakav incident međunarodnim odnosima odavno nije zabilježen.

Neophodno je pod hitno raskinuti sa politikom ponižavanja srpskog naroda kakvu je sprovodio bivši režim i graditi dobre odnose sa Srbijom, jer su građani Crne Gore 30.avgusta upravo glasali da se ti odnosi poprave.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:36:35)

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre.

Ovdje u principu neće biti dobro ako nastavimo sa tim da viktimizujemo žrtve, a Crna Gora je žrtva. Crna Gora je bila žrtva i to je lako iskorijski dokazivati. Ne može biti da nije Crna Gora žrtva, ako nečija vojska dođe kod vas i ukine vam državu protivno Ustavu, Zakonu i svemu ostalom. I ako mi o tome budemo raspravljali, mi ćemo ostati tako kako ćemo ostati. Ja opet vam ponavljam. Znam, ko će gubitnik. Nemojte da vodimo politiku na štetu naroda koji vi branite. Ja tu uporno tvrdim, uporno sam tvrdio stalno. Nažalost to se potvrdilo, od održave gdje su sve Srbi živjeli u jednoj državi Jugoslaviji crtanje granica se došlo do toga da 15% teritorije i od one Republike Srbije iz Jugoslavije priznato kao nezavisna država Kosova od strane Crne Gore. Ja misim kud će više pouka, poslije 100.000 poginulih u tim ratovima na prostorima bivše Jugoslavije. Kud će više pokušaja da se ispravi istorija. Nije kralj Nikola bio savršen vladar. 2005.godine ću vam dati govor gdje sam rekao, ako lojalnost krune ne zamijenimo lojalnost državi pred referendum, to je pred referendum. Onda Crna Gora će ponoviti iste greške kao kralj Nikola. Nijesam ja za to uopšte pred referendum na probleme lošeg vladanja u Crnoj Gori ni sa kraljem Nikolom ni sa onim prije znate dobro moje kvalifikacije u tom načinu vladanja iz vlasti ne iz opozicije. Niti sam ja kritikovao niti branio vlast zato što je crnogorska, pa govorim da je sve idealno, a bili su Crnogorci više nego ikad zajedno sa mnom. Nijesam govorio loše i to, ima tu kolega koji dobro znaju od pohvale pa do drugih kategorija koje sam uveo u ovom Parlamentu. Zato nemojte od mene da branite Srbiju, jer ja mislim da sam učinio više o onih koji su na vlasti za sad. Ja to tvrdim. Loša procjena moguće moja, a imam svjedoka dovoljno. Umro je i Zoran Đinđić, umrli su još neki ali nije Vesić umro pa ga pitajte, nijesu umrli neki ljudi u Srbiji koji su u radikalnoj situaciji, pitajte njih, nemojte pitati nekog drugog.

Na kraju, da vas podsjetim kad me već provocirate na taj način. Ja sam prvi sa Balkana zbog kojeg je sazvana svečana sjednica Skupštine Srbije. Prvi sa Balkana. Sasvana je svečana sjednica Skupštine Srbije na kojoj sam se samo ja obratio, a nijesam ni Srbin, znači antisrbin i najduži aplauz koji sam dobio, dobio samu tom Parlamentu. Znači, nemojte meni objašnjavati, jer vi do toga nivoa poštovanja u Srbiji nijeste stigli. Ja u Srbiji idem kao građanin Crne Gore za onoga koga je to bitno kao Crnogorac i za takvoga je sazvana sjednica Skupštine Srbije 11.jula 2013.godine, precizno da vam kažem i datum. Mogu vam i saziv za sjednicu donijeti, a možete i sami pronaći. Prema tome nemojte sa mnom da se mjerite koje važniji u Srbiji, to je bila Vučićeva Srbija samo da vas podsjetim kad je Vučić preuzeo vlast, ali me poštuju zbog drugih stvari zbog digniteta, principijelnosti i onamo gdje sam im mogao pomoći. Prema tome i ambasador Božović tako mora poštovati Crnu Goru i ako ja mislim da ima dvojno državljanstvo neka mu je srećno mimo zakona, nije to glavni razlog, razlog je da ne možete ukidanje države slaviti, a u toj državi biti ambasador. Rekao sam vam prije, ne mogu ja poći u Austriju za ambasadora i reći anfus Austrije opravdana stvar, probajte. Neka srpski ambasador to kaže u Beču, neka kaže anfus Austrije opravdana stvar, da vidimo kad to nije problem koliko će ostati za ambasadora u Austriji. Evo, neka to kažu. Evo, ja vam dajem sugestiju kako to možete da provjerite da li ja govorim istinu, ako ste toliko ubijedeni da je to istina. Opet vam ponavljam.

Demokratski front i njegovi činoci, ja znam period kada su vodili moderniju politiku. Kad smo zajedno upirali da ovo bude demokratska zemlja. SDP je tri put otišao svojom voljom u opoziciju. Jedanput 2016.godine sa prelaznom vladom. I ovi mlađi su svjedoci toga već su oni uhvatili taj period naš je politički aktivizam. Dobro znate ko je bio fokusiran na metu u tom periodu i koliko. Prema tome nemojmo da zajednička dostignuća tako lako bacamo pod noge, jer ozbiljni parlameti, ozbiljne države i ozbiljni ljudi na tome grade budućnost na zajedničim dostignućima ne na neslaganjima, podmetanjima. Vrlo mi je neprijatno, ili mi je prijatno da poslije 20 godina u vlasi mi prigovore penziju, a vi dobro znate što se na Balkanu može 20 godina vlasti zaraditi kao formalno drugi čovjek u državi. Znači nemojte da igramo dječjih igara. Nigdje to tako ne ide, to su diplomatski uzusi i to su pravila koja se poštuju. To je isto da ja pođen u Srbiji i kažem nešto što njih boli, što ih boli da im kažem neću reći bilo bi nepristojno, čak u aluzijama neću da kažem, a znam šta bi zaboljelo. Moje nacionalne istorija kad sam učio fakultet srpske istorije, ja sam učio nacionalnu istoriju Srbije, ne nacionalnu istoriju Crne Gore na fakultetu, tako da me nemojte baš toliko pocijeniti da ne znam kako je šta i đe.

Ponavljam sugestiju, kao neko ko je dugo ovdje sjedio ovim klupama, rekoh 32 godine se sada skupilo u raznim - u četiri države, u razim vremenima. Gradite te odnose i na ličnom i na političkom planu. Vi ste bili da bismo svi zajedno uspješne politike. To je moguće već sad savjet starijeg, ali Vi shvatite kao stalni zadatak pred svima nama i pred ovim starijima da to pokuša da uradi. Vi ste vidjeli u ministarstvu, ja nikoga nijesam primijenio. Pitajte me kako sam se sa njim rastao, kako sam ga ispratio, čeranje nije moja politika, da Vam kažem ambasadori da je bio 100 puta Crnogorac, a mislim da nije u nekim situacijama nije bio mali Crnogorac gospodin Božović, neću reći kako i neću reći kada. Ovo je princip da oko toga ko god da je vidjeli ste nije Vlada bila ova nego prošla, morala je to da uradi. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:43:46)

Hvala Vam, ministre.

Izvolite, kolegistica Jelena Božović, ima pravo na komentar odgovora.

Izvolite kolegistica.

JELENA BOŽOVIĆ (27.06.22 17:43:54)

Hvala na odgovoru.

Gospodine Krivokapiću, ja sam u pisanom odgovoru koji sam dobila od Vas dobila informaciju da je 6.juna 2022. godine, u Podgorici Ministarstvo vanjskih poslova vraćena diplomatska legitimacija ambasadora Božovića, i članova njegove porodice. Što Vi sada nijeste ponovili ovdje, nijeste to izgovorili, potvrđujete to u redu, to je vrlo važna informacija koju mi nijesmo do sada znali i naravno svakako iz Demokratskog fronta u narednom periodu provjerićemo tačnost te informacije. Podsjetiću još jednom vrlo je važno da smo u proteklom periodu više puta mi iz Demokratskog fronta pozivali da se povuče odluka o protjerivanju ambasadora Božovića, ali nažalost prethodna Vlada su se ponašale kao i Vlada DPS-a što se diplomatije tiče, sve ono što su radile prethodne Vlade pod vodstvom Demokratske partije socijalista radila je i Vlada Zdravka Krivokapića nakon 30.avgusta, pa da umjesto imamo jednu politiku kontinuiteta prethodnih Vlada, a to sada vidimo i kroz ovu Vladu.

Ja se nadam gospodine Krivokapiću, da vaš stav o velikoj Skupštini srpskog naroda nije stav Vlade da ste Vi sa takvim stavom manjina u Vladi kao što se pokazalo i po nekim drugim mnogo važnim pitanjima u ovoj Vladi da nemate usaglašene stavove. Što se tiče, vođenja moderne politike Demokratski front je uvijek bio za vođenje moderne politike Vi se dobro sjećate perioda kada ste bili predsjednik Skupštine,kada smo Vas pozivali na tu saradnju u ono vrijeme najkritičnih trenutaka, kada smo svoja prava pokušavali da ostvarimo na ulici Vi ste kao predsjednik Skupštine u tom krucijalnom trenutku pokazali da Vam zapravo do takve saradnje nije stalo u to vrijeme Demokratski front, lideri sve pristalice Demokratskog fronta trpjeli su najstrašnije torture, progone i sve one strašne situacije kojih se sjećamo gdje su i vojska, odnosno konkretno policija bili uključeni u mirnih demonstranata i političara Demokratskog fronta.

Što se tiče, neistine da je Podgorička skupština nelegitimna, velika skupština srpskog naroda 1918.godine predstavlja zapravo najdemokratski izraz narodne volje za koji je do tada Crna Gora znala. Ta Skupština je bila samo izraz viševjekovnih težnji našeg naroda za ujedinjenje, a tako veliki čin kao što je ujedinjenje je prirodno došao nakon jednog veličanstvenog događaja, a to je oslobođenje Prvog svetskog rata. Nakon odluke Podgoričke skupštine nastala je jedna velika država koja je trajala sve do Drugog svetskog rata što je još jedna potvrda da odluke te Skupštine nijesu bile nelegitimne i nelegalne. Tu državu je podržavalo ogromna većina građana Crne Gore, bilo je međunarodno priznata, a odluke Podgoričke skupštine potvrđena su samo dvije godine, na konsult naroda,odnosno 28.novembra 1920.godine, koji je podržan u saglasnost kralja Nikole i Vlade u egzilu pod kontrolom velikih sila saveznica. Građani Crne Gore izjasnili su se da Crna Gora bude sastavni dio jugoslovenske zajednice, to su činjenice, to su istorijske činjenice sve ostalo je politička relativizacija istorije čemu Vi težite. Što se tiče, kritike na račun Srbije za potez iz 2008.godine, potpuno je razumljivo i očekivano da svaka država reaguje na taj način, a posebno u slučaju kada je Crna Gora priznala takozvanu državu Kosovo i to protivno volji 85% građana Crne Gore, kako je u to vrijeme saopštio tadašnji premijer Duško Marković. Zapravo se to zove direktno miješanje unutrašnje stvari neke države i ta mrlja i danas je ostala na obrazu Crne Gore.

Mi iz Demokratskog fronta istinski očekujemo da se najzad završe ove vještačke izazvane svađe sa Srbijom koje pretežno podstiče bivši režim u Crnoj Gori, odnosno podsticao je i da ćemo uskoro imati odnose kakvi treba da budu između dvije najbliže države i jednog istog naroda. Nadamo se da će i ova posjeta premijera Dritana Abazovića, koja je najavljena biti na fonu otopljanja odnosa sa Srbijom i ako kao što vidimo i u Vladi i novoj parlamentarnoj većini koja tu Vladu podržava postoje oni kojima su Srbija, srpski narod i Srpska pravoslavna crkva trn u oku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (27.06.22 17:49:16)

Zahvaljujem kolegistici Božović.

Sada dajem riječ da postavi pitanje kolega Nikola Janović.

Izvolite, kolega Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (27.06.22 17:49:28)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi građani, poštovani ministre Krivokapiću,

Svjedoci smo da je prethodna Vlada dvije godine nanijela štetu gotovo u svim oblastima za koje je bila zadužena. Možda je ta šteta i najveća bila u oblasti međunarodne da kažem politike i šteta u ugledu, imidžu i reputaciji koja je naša država stekla do 30. avgusta 2020. godine.

Dakle, teško da postoji jedna međunarodna aktivnost bivšeg premijera Zdravka Krivokapića, a da kao da namjerno je koristio za upravo rušenje reputacije koja je Crna Gora stekla, pa ćemo se tako sjetiti da je i NATO u određenom trenutku jednu zabrinutost izrazio povodom dijeljenja informacija sa Crnom Gorom. Takođe, vrhunac tog nekog odnosa bio je odnos prema diplomatsko-konzularne mreže naše države, svi zajedno se sjećamo da je tada zbog u izlivu bijesa zbog nepoznavanja ustavnih ovlaštenja i ingerencija između Vlade i predsjednika države i rekao bih nepoznavanje pojma kohabitacije došlo do opoziva velikog broja naših ambasadora, koji su dakle vraćeni u Crnu Goru, rezultat takvog jednog odnosa je da Crna Gora kao punopravna članica NATO-a kao država koja je otvorila najviše poglavlja u pristojnim pregovorima sa Evropskom unijom u ovom trenutku ima devet aktivnih ambasadora u svijetu. S obzirom i shodno okolnosti da geopolitičkoj okolnosti nakon invazije Rusija je na Ukrajinu koja je dodatno da kažem usložnjava ovu sliku.

Postavio sam Vam sledeće pitanje:

Kakve ćete aktivnosti preduzeti povodom popunjavanja diplomatsko-konzularne mreže države Crne Gore, s obzirom da zahvaljujući politici prethodne Vlade u oblasti vanjskih poslova naša zemlja, kao članica NATO-a i kandidat za članstvo u Evropsku uniju ima samo devet aktivnih ambasadora u svijetu.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 17:51:59)

Ministar vanjskih poslova Ranko Krivokapić.

Izvolite, ministre.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 17:52:02)

Hvala Vam, predsjednice.

Vi, poslaniče Janoviću, ste bili među najboljim ambasadorima Crne Gore, biti kapiten reprezentacije koja je 13. jula 2008. godine osvojila prvo evropsko zlato za Crnu Goru je najveća privilegija i najbolji ambasador države, male države, koja je tada pobijedila svjetskog olimpijskog šampiona. Moram priznati da nijesmo mi krivi što je tada bila Srbija, nego se radujemo što je to bila Srbija i olimpijski svetski šampion, ali nam je još bilo milije da je 13. jul i da smo mi kao mala zemlja postali prvi put evropski prvaci. To je sve, svi smo mi iz male zemlje pomalo ambasadori, poslanici prije svega, a onda svi ljudi koji su preduzetni i upravo naša dijaspora koju je kolega Popović, su ne manja ako ne ponekad i više ambasador ove države od naše diplomatske mreže. Ono što se desilo je bilo ćeranje po nacionalnoj, po političkoj je bilo i prije ćeranje moram reći, a ovdje je bilo očigledno da ima ćeranja po nacionalnoj osnovi iz naše diplomatske mreže pa onda po političkoj, i onda sve ono što smo već više puta videli. Rekao sam prije nisam čovjek od ćeranja, ali jesam objašnjenih stavova i jasne odbrane svojih stavova, ali nisam od ćeranja i pokušavam da dođemo do dogovora o ambasadorima što prije. Sa ustavnim donosiocima tih odluka da nađemo neki model afirmisanja struke, ali i gdje treba kvaliteta, mala smo zemlja, sve velike zemlje sve više traže da u ambasadore idu oni koji govore njihov jezik, to postaje neizbježno, nije više dovoljan engleski, morate imati u Njemačkoj logično onog ko govori njemački, već u Španiji morate imati koji govori španski itd. Svi generalni direktori koji su u našem vd stanju tamo su i dalje. Želim da od njih vidim koliko se može dobiti rezultata, rezultata ima manje ili više, ali neće biti ćeranja ni po nacionalnoj ni po političkoj osnovi. To nije bilo ni u Parlamentu Crne Gore kad sam ga preuzeo 2003. godine mogu vam dati primjere kako ga nije bilo, apropos ovoga antisrpsstva, ko je dobio prvo rešenje za stalno ovdje itd. u susret referendumu, a kamoli posle i mislim da ćemo pokušati da dođemo do kvalitetnih kadrova. Ono što je problem kod ovakve nestabilnosti što je veći kvalitet teže se prihvata i imate to. Što je veći kvalitet ima izgrađen svoj autoritet negdje u inostranstvu koji bi donio puno Crnoj Gori taj se teže prihvata dužnosti, a nije partijski onda dodatno nema ni tu obavezu da vas ispoštuje.

Činjenica da smo sada slabašna mreža, ali ne bi bio ni tu pesimista. Imamo druge, treće ljude u ambasadama koji rade predano svoj posao, nema on tu reprezentativnost, nemamo to što se zove, a u diplomatiji vrlo važno i simbolika i forma i pravila ponašanja nemamo, ali ćemo pokušati da zabavimo tu mrežu na način da ti ambasadori budu toliko dobri da kako se god budu mijenjali u Vladi da neće ući više u

taj ciklus da ih mijenja zbog političkog uvjerenja, nego da pokušamo da održe taj kvalitet nekim konsenzusom koji treba da traje i poslije ove Vlade ili posle ove vlasti da tako upotrijebim tu formulaciju. Mala zemlja pred tim izazovima. Završavam sa tim da ne bih i ja po ko zna koji put danas prekoračio, a znam to iz parlamentarizma.

Mi smo sa parlamentarnom diplomatijom obavili ogroman posao u Crnoj Gori. U susret referendumu uspjeli smo da dobijemo parlamentarnu misiju OEBS-a u Crnoj Gori što je bio presedan i da neke duhove koji su postojali među nama o ratnom referendumu smirimo u tom oktobru mjesecu, a referendum je bio u maju kao što znate. Uspjeli smo da kroz razne oblike parlamentarne diplomatije da dobijemo podršku da taj postupak ide mirno, stabilno i to su dostignuća. Ja ću vas ovdje stalno podsjećati na naša zajednička dostignuća da dođemo do zakona konsenzusom o referendumu i da posle prođemo kroz referendum bez velikih turbulencija. To su zajednička dostignuća i vlast i opozicija tada čak i više opozicija na neki način, jer je mogla u zajedničkoj državi da pravi veću destrukciju i na tome smo dužni da idemo dalje i u Vladi i u parlamentarizmu i to inkluzivnost. Inkluzivnost je na istim vrijednostima, sa nekim stvarima se ne smijete pomiriti, jer vam je to dužnost da branite vrijednost, ljude smo zbog odbrane vrijednosti. Ali o zajedničkim vrijednostima ovdje je 70% ljudi za Evropsku uniju, sad je već 80% za nezavisnost računam, dajte da to stavimo po strani iako neke politike to i dalje ne shvataju. Ono što nas okuplja, a diplomatija treba tome da služi, a radimo zajedno i bolje i želim da kao bivši parlamentarac poseban senzibilitet prema vama da sve svoje sugestije i predloge i vrlo želim sa vama da razgovaram na tu temu i na taj način dati ono što sam davao, a snagu Parlamentu da o ukupnosti svih poslaničkih iskaza tražimo i vanjsku politiku koja će nas ipak ujedinjavati. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 17:57:28)

Zahvaljujem ministru Krivokapiću.
Pravo na komentar ima poslanik Janović.
Izolite, poslaniče Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (27.06.22 17:57:35)

Želio bih da vam se zahvalim na sadržajnom odgovoru, prije svega da vas se zahvalim na lijepim riječima koje ste kazali na početku, jer zaista bila mi je čast i privilegija i uvijek se lijepo osjećate i svih tih trenutaka. Jedinstveni osjećaj kada ste na postolju i kada zbog vas i vaših saigrača odzvanja himna vaše države, kada zbog tih rezultata svako u svijetu i u Evropi čuje za Crnu Goru i zna da postoji jedna tako moćna reprezentacija koja je tih godina dolazila iz Crne Gore i koja na najbolji mogući način predstavlja svoju državu.

Ono što sigurno mogu reći da prije 30.avgusta za sve bivše Vlade i za DPS moramo biti svjesni toga da ima mnogo politika i u mnogim oblastima u kojima je bilo s pravom da kažem nekih rešenja za koje treba svi zajedno da kažem to kritikujemo i da budemo toga svjesni. Sa druge strane moram da kažem i mislim da ćemo se tu svi usaglasiti da je ponajbolja politika bila u upravo da kažem spoljnoj politici Crne Gore. Podsjetiću da od crnogorske nezavisnosti pa do 30.avgusta 2020.godine postali smo punopravna članica NATO-a da smo otvorili sva poglavlja u pristupnim pregovorima sa Evropskom unijom da smo primjer države koja njeguje dobrosusjedske odnose u regionu i koja usaglašava sve svoje da kažem spoljne politike sa politikama Evropske unije. Zato i ohrabruje ovaj vaš odgovor gdje ste kazali da ćete da kažem ubrzanim koracima ići ka popunjavanju diplomatsko konzularne mreže i naravno u saradnji i vašim da kažem autoritetom ne samo sada kao ministra već i kao bivšeg šefa Parlamenta i našto ste ukazali da kažem svih tih godina da ćete negdje kolegama i u Vladi i predsjedniku Vlade imati da kažem i mogućnosti i svakako obavezu da kažete šta znači način saradnje sa predsjednikom države gdje ćete sigurno imati uvijek ispruženu ruku da za sva ona rešenja u diplomatiji, za sva ona rešenja i one osobe koje su lojalni prije svega i državi Crnoj Gori i državnim interesima Crne Gore, a nakon toga kompetentni za obavljanje da kažem te funkcije imati punu podršku. Mislim da svi zajedno kao što ste rekli treba da se okrenemo našem glavnom prioritetu, a to je da finalizujemo sve što nam je potrebno da bismo na kraju došli do toga da postanemo članica Evropske unije i da što prije izlazimo iz svih ovih stranputica koje mjesecima unazad da kažem gledamo i poslednjih dana govorimo o nekim inicijativama, regionalnim i ostalim da kažem inicijativama, jer nama ne trebaju regionalne integracije nego evropske integracije. Mislim da ćemo svi zajedno ići ka tome i želim vam uspjeh u daljem radu.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:00:43)

Zahvaljujem poslaniku Janoviću.
Riječ ima poslanica Tamara Vujović da postavi pitanje.
Izvolite kolegkinice.

TAMARA VUJOVIĆ (27.06.22 18:01:03)

Hvala, gospođo Đurović.

Dame i gospodo, poštovani gospodine Krivokapiću, moja pitanja glase:

Da li dijelite mišljenje premijera Abazovića da o inicijativi Open Balkan nema nijednoga argumenta protiv, da kako je kazao manje granica, manje šverca? Da li mislite da bi Crna Gora pristupanjem ovoj regionalnoj inicijativi skrenula fokus i na neki način udaljila se od puta ka ispunjavanju kriterijuma i mjerila ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji. Da li je po vašim dosadašnjim saznanjima o inicijativi ona sačinjena po evropskim standardima i ko upravlja ovim sporazumima o ovim procesima? Kako vidite odnos Open Balkana prema zajedničkom regionalnom tržištu koje proističe iz berlinskog procesa?

Obrazloženje i razlog za postavljanje ovog pitanja, jer razlog je u tome da su brojne dileme koje ovo pitanje izaziva i u javnosti među građanima, ali i među samim članovima Vlade. Od formiranja ove Vlade šalju se na sjednicama podijeljene i pomiješane poruke oko Open Balkana. Inicijativa Open Balkan zamišljena 2019.godine kao mali Šengen, a pod novim je imenom od jula 2021.godine zamišljena od strane predsjednika Republike Srbije, Albanije i Sjeverne Makedonije. Paralelno sa ovom inicijativom kroz berlinski proces koji je osnovan 2014.godine donesen je praktično takođe u ljeto 2020.godine akcioni plan za zajedničko regionalno tržište sa jasnim planom rada, memorandumom i sporazumima za period od 2021.godine do 2024.godine i sasvim razvijenom cijelom mapom puta, a čiji su potpisnici svi lideri Zapadnog Balkana. Naravno, moram da napomenem da niko razuman nema ništa protiv regionalne saradnje, ali građani, svi mi imamo pravo da nam se kaže zašto da a zašto ne ovoj regionalnoj inicijativi. Najnovije informacije koje imamo sa Ohridskog samita, gdje je gospodin Abazović bio kao gost, ukazuju da je jasno da je za pristupanje inicijativi potrebna detaljna analiza i predlaže da se u radnu grupu uključe Ministarstvo finansija, poljoprivrede, kapitalnih investicija i vanjskih poslova i evropskih poslova. Negdje vidim prema nadležnosti vašoj da bi Vi trebali da imate ako ne odlučujuću onda vrlo važnu riječ u argumentima i u ovoj radnoj grupi.

Kazalo nam se da se nije čuo nijedan argument protiv i da je to neka vrsta švetskog stola gdje mi uzimamo one sporazume koji nam odgovaraju a koji ne moramo da potpišemo, da nema veta i tako dalje. Ipak, naglašavam, da mi moramo ratifikovati, usaglašavati poslije sve te zakone. Napominjem da Crna Gora učestvuje već u 35 regionalnih inicijativa i da svaka inicijativa mora biti na jasnim principima, ravnopravnosti i uzajamne koristi. Ne sporim i stoji da regionalna saradnja popravlja susjedne odnose ali da li ima moć da pacifikuje potencijalne sukobe i da relativizuje pitanje međusobnog priznanja koje imaju Srbija i Kosovo. Da li može ekonomija da riješi baš pitanja, ako znamo da Berlinski proces uključuje i nestale osobe i deklaraciju protiv korupcije i dijeljenje podataka o bezbjednosti borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije? Ovdje smo danas čuli da nije žurba, međutim, na svakoj sjednici Vlade apsolutno se izražava da je to jedna žurba, čak se upućuje i radna grupa da požuri i da da analizu u razumnome roku. Dakle, da prosto vidimo da li je žurba ili nije žurba. Naravno, svi smo svjesni da svaka inicijativa ovog tipa mora biti prihvaćena na političkom nivou u Vladi, ali i da se razmotri u Parlamentu.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:05:11)

Kolegkinice Vujović, Vi imate pravo da dopunsko pitanje u drugom krugu, sad je već vrijeme isteklo.

TAMARA VUJOVIĆ (27.06.22 18:05:16)

Završavam, vrlo mi je važno, jer u odgovoru nisam dobila neke detalje pa mi je vrlo važno da otvorim ovdje ovu diskusiju. Dakle, slobodan protok roba posebne trake za građane i robu koja dolaze iz Open Balkana država, uspostaviće se granične putanje gdje neće biti čekiranja. Skoro bez fito i veterinarske inspekcije na zajedničkim prelazima i bez dužih procedura. Takođe, važan je rizik povezan sa vladavinom prava, sa trafikom droge i drugih oblika kriminala u regionu bez ovih granica. Nemoguće je takođe kontrolisati ulazak državljanja trećih država, uvoz izvoz robe sa drugih tržišta, razne carinske politike i uvozne dažbine kao i problem sa brojem inspektora. Takođe, ovim završavam, ako se odnosi na

zajednički vizni režim i velika politička podrška ovih država zbog benefita za ljude i biznise, četiri slobode mogu da vode do kreiranja neke vrste zajedničkih regionalnih institucija i spoljnih tarifa. To može da bude jedan opravdan razlog za strah od olaganja proširenja Evropske unije i kreiranja nekih vrsta institucija Balkanske unije. U dodatku svaka država ima svoje carinske tarife i različite aranžmane sa trećim državama. Takođe, znamo da u Berlinskom procesu postoji jedna velika podrška pretpristupnim procesima balkanskih država i ta poruka raste kako se proces približava kraju i znamo tačno i da su te veze povezane sa prtpristupnim fondovima i sa strogim nadzorima od strane evropskih institucija. Evo otvorili smo neka pitanja, čekam odgovore pa da nastavimo.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:06:51)

Hvala poslanici Vujović.

Pravo na odgovor ima ministar Krivokapić. Izvolite, ministre.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 18:06:58)

Sama činjenica da neki u vlasti su bez ikakvog argumenta protiv i neki u opoziciji bez ikakvog argumenta protiv i obratno, da su neki u vlasti sa puno argumenata protiv i u opoziciji sa puno argumenata protiv, sama ta činjenica na logičnom novou smo riješili ima li argumenata protiv ovoga, ima i u vlasti i u opoziciji, kao što i argumenata za ima u vlasti i opoziciji.

Ovo je jedna od tema koju ćemo pokušati zbog toga, nadam se, lakše rješavati argumentima. Najduži odgovor koji smo dali na neko pitanje danas je taj koji ste Vi dobili. Vaša partija se detaljno bavi, primijetio sam, i poslušao sam i Vas i kolegu Krapovića, vašu argumentaciju koja je više od tri minuta i smatram je vrlo značajnom za ukupno sagledavanje politike u Crnoj Gori na ovu temu. Smatram je vrlo značajnom i hvala Vam na tom doprinosu da argumentovano ste ušli u ovu temu braneći svoje činjenice i na kraju i političke stavove.

Ajmo ono što je, obično kažu najvažnije, život građana, a u životu građana je najvažnije zdravlje. Nema većeg bogatstva od zdravlja što bi rekli, zdrav čovjek ima milion problema, a bolestan samo jedan - zdravlje. Mi smo usvojili oko pet hiljada propisa i to je poznato vezno za fitosanitarnu i veterinarsku zaštitu. Svake godine, neću reći zemlju ili zemlje, mi vratimo oko hiljadu tona proizvoda sa naše granice zbog toga što nisu u skladu sa tim standardima. To su evropski standardi. Naši susjedi nisu ni otvorili to poglavlje, neki do njih. Hiljadu tona je, svi znamo, sto šlepera hrane. Sto šlepera hrane koja nije u skladu sa standardima Evropske unije je argument za razmišljanje. Argument za razmišljanje u više nivoa, svi ćemo reći. Zdravlje, pod jedan, mada to ne mora biti hrana koja nije za upotrebnu, a nije za upotrebu u Evropskoj uniji. Jeste za upotrebe u regionu, ali nije za upotrebe u Evropskoj uniji. Neka neko od ovih koji dolaze od turista uz nekog novinara koji neće biti dobronamjeran kaže - Crna Gora prodaje hiljadu tona hrane koja nije za upotrebu u Evropskoj uniji. Znači, neće reći ovo što sam ja sada pošteno rekao kad ovdemo negdje u susjedstvo i ja jedem vjerovatno i vi jedete, ali neka neko od novina od konkurentskih zemalja, o Mediterana ne mora biti ni susjedstvo, kaže - Crna Gora prodaje turistima hiljadu tona hrane preko Otvorenog Balkana koja nije za upotebu u Evropskoj uniji. Nećete više imati gužve na granicama i neće niko čekati pet sati više, jer je zdravlje prva stvar, hrana je neodvojiv element od zdravlja. Hrana, voda i vazduh plus struja sad u modernom društvu, rekoh neki dan to vam je moderan život. Od turizma nema ništa ove godine ako bi se to desilo. Sa takvih nekoliko nedobronamjernih konkurentskih novina, brću vrlo precizan, koji imaju mnogo više moći i mnogo više načina da nas tu zaustave.

Kriminal, dobro smo slušali priču svi zajedno i znamo, nebitno je ime, ali reći ću ga Belivuk koji je ušao u Crnu Goru zato što je neko skinuo zabranu da on uđe. Ako otvorimo granice neće nas niko moći optužiti kako je ušao u Crnu Goru, ulaziće kad hoće i izlaziće kad hoće. Milion Belivukova, niko nas neće moći optužiti da smo nešto zloupotrijebili ali će moći da uđe i obrano iz Crne Gore kriminalci tamo i kriminalci ovamo. Kako ćemo to objasniti našim evropskim partnerima, kako da se borimo protiv kriminala, što bi rekao jedan poslanik bivši, konfederacijom kriminala očigledno ili federacijom kriminala u tom slučaju. To ne možemo odbraniti. Naše prvo je uslov 23 i 24. Borba protiv kriminala, korupcije isvega ostalog. Da ne govorim kako bi se mogao novac iznositi onda u šleperima i još što šta u tim šleperima može proći kao što znamo, barem mi sa obale.

Čak to i da dođe, to bi ga dočekali, to bi bila najmanje opasnost, u svemu ovome što nabrajam to je najmanja opasnost, da se prošeta i da pođe.

Treći dio, pošto imam ograničeno vrijeme, politički, oni su potpisali, isti su lideri bili u Bukureštu zajedničko regionalno tržište. Posle Novosadskog sporazuma o Otvorenom Balkanu gdje su se obavezale da će graditi zajedničko regionalno tržište koje podržava Berlinski proces, Evropska unija, proces radnje u

Jugoistočnoj Evropi koji mi sad smo preuzeli, koji ima 46 partnera i gdje je njemački kancelar rekao da će ojačati berlinski proces. Imaju sve više i sve bolje i sve organizovanije, ne zato što su Njemci nego zato što je već razrađen proces koji traje 20-ak godina, nego što Otvoreni Balkan nema ili vrlo tanko ima.

Zbog vremena, da dodam i poslednju tezu. Prije četiri dana to je djelovalo kao odvojeni Balkan. Jesu li oni razmišljali hoće li otići na Samit u Brisel, e zamislite to neko kad razmišlja hoće li bojkotovati šefove država i vlada Evropske unije a hoće u Evropsku uniju. Moram priznati tu pretencioznost nisam čuo ni u ratnim vremenima, kad su govorili pobijedićemo NATO ili neke slične teze. Tu pretencioznost nisam čuo jer je ta pretencioznost na štetu svog naroda. To nije približavanje Evropskoj uniji. Razmišljati hoćete li poći na Samit NATO-a i vikati da je to dostojanstvo, sada govorim s više godina od vas, to je koštalo užasno neke narode na prostoru Balkana, to junačenje po grbači naroda. Crna Gora je mjesto u vozu koji je već ušao brzim ulaskom u Evropsku uniju pomoći će svima i ovim u regionu, stimulisaće ih, i završavam tom prostom tezom, najmanje je pametna, a narodski najasnija. Kada obični ljudi u regionu budu vidjeli da ovakva Crna Gora može biti tamo, biće to vrlo stimulatívno za sve demokratske procese u regionu i pomoći će tom običnom osvješćavanju da te elite koji neki imaju čistu autokratiju kao model vladanja budu više demokratski odgovorni. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:13:43)

Hvala ministru Krivokapiću.

Ministre Krivokapiću, dugo ste bili u ovim klupama, tako i s ove strane, pa da gledamo kako da rasporedimo vrijeme i kako da ga trošimo.

Poslanica Vujović ima pravo na komentar.

Komentar ili dodatno pitanje? Samo komentar. Izvolite, kolegínice, vaših tri minuta.

TAMARA VUJOVIĆ (27.06.22 18:13:57)

Dobila sam jedan opsežan odgovor. Međutim, moram da kažem da je ovaj odgovor sadržao set pitanja, što dovoljno govori koliko ima nepoznanica kada vi kao odgovor postavljate set pitanja koje ćete vi plasirati kroz radnu grupu. Tako da odgovori vaši nisu mi mnogo toga razjasnili već su postavili dodatni set pitanja o kojih mnoge i ona koja sam ja, a ovaj vaš odgovor sadrži mnogo sumnji i dilema i prilično je obojen strahom od kreiranja političkih aranžmana. U odgovorima nema konkretnih odgovora na pitanja koja sam tražila, a upravo nam konkretni odgovori trebaju da bi razvijali sumnje oko ovog procesa.

Što se tiče dijela odgovora koji ste ponudili, a to je, što je rekao i njemački kancelar, da će se ponovo oživjeti berlinski proces raduje da se vraćamo, u stvari, na te kolosjeke. Samo bih napomenula ovdje šta su neka od dostignuća CEFTA koja se procjenjuje da sve zemlje koje su 1991. godine učestvovala u CEFTA su povećali i svoju međusobnu robnu razmjenu, ali i robnu razmjenu sa drugim državama i trgovinu čak za 40% do 80%. CEFTA je postala dio akcionog plana za zajedničko regionalno tržište, pa će rezultati koji se tu zapravo pokazuju uticati i na uspjeh ovog akcionog plana. Takođe da kažem da su sekretarijati stacionirani u Briselu, a da je do nekakvog zastoja, da tako kažem, na ovom dobro razrađenom planu i došlo zbog relacija između dvije članice potpisnice zajedničkog regionalnog tržišta. Dakle, ovo ponovo govorim za malo argumenata, a u stvari otvaram neka dodatna pitanja.

Upravo pitanje ovog tipa treba da nam posluže za jednu otvorenu debatu, argumentovanu. Nema protivljenja regionalnim inicijativama. Mi ovdje najmanje iz moje partije komentarišemo političku komponentu i šta bi moglo da proizađe iz te regionalne inicijative. Ako ste primijetili, a i sami mislim da ste kazali, mi učestvujemo stručno, trudimo se da dođemo do argumenata i gdje treba izražavamo sumnje. Nema ovdje nikakve podjele, kao što smo prije čuli, amerikanizam, antiamerikanizam niti nešto što se podrazumijeva ako smo mi u opoziciji da ćemo biti za ili protiv ovog. Naš stav ne zavisi od stavova ni drugih država ni drugih partija, pristupamo stručno, a rekla bih da neko ovdje bježi od stručne rasprave i sprovodi agendu ili možda ispunjava neka prethodno preuzeta zaduženja. Otvoriću ovdje još neka pitanja, priznavanje diploma i naučnih zvanja, sporazum koji je potpisan i koji bi otvorio veliki broj spornih diplomata koje bi mogle ući u Crnu Goru. Potvrđivanje Sporazuma Srbije i Albanije o odobrenju ovlašćenih subjekata za sigurnost i bezbjednost i apsolutno jedan novi mehanizam koji su od ove tri zemlje primijenile samo Srbija i Sjeverna Makedonija, a Albanija nije. Završavam s jednom tezom i obraćam se gospodinu Krivokapiću. Retorička su pitanja, više su komentari. Zaključujem brzo, samo moram da kažem i ovaj komentar.

Kao ministar vanjskih poslova u nelegitimnog 43. Vladi na samom početku mandata poslali ste neke za mene sporne poruke prema regionu, na izvjesni način otežali korake ka uspostavljanju dobrih

međususedskih odnosa s našim većim susjedom i bez obzira što mi odlučimo o Otvorenom Balkanu to ne doprinosi saradnji.

S druge strane, moramo da iskomentarišem i nedavno završeni Samit koji ste vi spomenuli Evropska unija - Zapadni Balkan i moramo da sumiramo i te poruke. Te poruke nam nisu dale, tako da kažem, neki vjetar u leđa, a i vi ste komentarisali da nije Evropska unija kriva ako smo mi loši đaci i ne ispunjavamo naše dužnosti. Samo bih htjela još ovim da zaključim, da se mora bolje artikulirati naš stav, gospodine Krivokapiću. Jer, ako smo mi zemlja koja je najviše uradila u procesu evropskih integracija, da se vratimo na onaj princip regate, vi i ja smo s primorja pa znamo da u regati može biti samo jedan šampion ili onaj koji prvi ulazi, da ne krivimo nas jer mi smo praktično sve uradimo i sve radimo da bi bili prva naredna članica Evropske unije. Vi ste nekada obnašali značajnu funkciju u Crnoj Gori i međunarodne funkcije. Plediram na vas da se vratimo na ono prva naredna članica, da nije da smo loš đak i da svakako zaslužujemo da budemo prva sledeća članica Evropske unije, a Evropska unija, takođe kroz vaše susrete da se opredijeli i da svoje poglede razbistri ili da pruži potpunu podršku Otvorenom Balkanu i nas natjera još tri članice da se pridružimo toj inicijativi jer ona je praktično duplikat zajedničkog regionalnog tržišta ili da insistira na odblokiranju berlinskog procesa i uspostavljanju akcionog plana (Prekid)

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:19:33)

Zahvaljujemo kolegici Vujović.

Ovim smo završili ovu debatu oko ovog pitanja, ali imamo slični opseg pitanja.

Nastavljamo dalje.

Poslanica Aleksandra Vuković postavila je dva pitanja.

Prvo pitanje, poslanice Vuković. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (27.06.22 18:19:53)

Hvala na riječi, predsjednice Đurović.

Pozdravljam drage građane i građanke Crne Gore. Postavila sam pitanje ministru vanjskih poslova Ranku Krivokapiću, s obzirom na to da u srijedu imamo najavljenju posetu premijera Dritana Abazovića Srbiji, dakle 29. juna, kakav mu je stav prema toj poseti, kakva su mu očekivanja i, naravno, kako on kao čovjek koji je dugo u politici Crne Gore gleda na odnose Srbije i Crne Gore, s obzirom na to da možemo čuti disonantne tonove. Neki kažu da su ti odnosi izvanredni, da nikada nijesu bili bolji. Govorili su to i drugi u prethodnim vladama, pa da mi to isprovjeravamo.

Zašto sam postavila ovo pitanje?

Intrigantno je crnogorskoj javnosti da li crnogorski premijer ide da potpiše tzv. temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom, intrigantno je i meni, s obzirom na to da on kaže da nema više potrebe za učenjem istorije, produblivanjem i udublivanjem u nju. Da li je premijer dovoljno zagledan u problem koji Crna Gora nije riješila čitavo jedno stoljeće i je li baš on junak našeg doba koji će riješiti tu bolnu tačku koja muči Crnu Goru sve ovo vrijeme? Zašto ovo kažem?

Mi smo vazda željeli dobre odnose sa Srbijom, bez obzira na istorijski kontekst koji smo i danas čuli i teško breme koje smo sto godina nosili nakon ukidanja crnogorske državnosti 1918. godine koja je oblikovana specifičnom duhovnošću, kulturom i slobodoljubljem koje bih rekla da je i bilo glavna okosnica crnogorskog identiteta. U prvoj Jugoslaviji Crna Gora je bila gubitnica, u drugoj Jugoslaviji je povratila svoju državnost, a Crnogorci nacionalnu posebnost, a od Načertanija Ilije Garašanina 1844. godine preko homogene Srbije Stevana Moljevića koja je ispisana, vjerovali ili ne, u Nikšiću 1941. godine i Memoranduma SANU-a iz 1986. godine provijavala je i katkad se, na žalost, ostvarivala velikodržavna ideja Srbije i zato danas čitamo o srpskom svetu koji je prvo najavio ministar Vulin i ovako o njemu zborio i zbori: "Vučić treba da stvara srpski svet. Beograd mora da sebi i oko sebe okupi sve Srbe, a predsjednik Srbije je predsjednik svih Srba. Vulin je, takođe, s mjesta ministra unutrašnjih poslova Srbije objasnio da geopolitičke okolnosti danas Srbiji ne idu na ruku u ujedinjavanju svih prostora na kojima žive Srbi, ali da vjeruje da će se to desiti za deset, dvadeset ili pedeset godina. Svugdje gdje oni žive u Srbiji, Crnoj Gori, Republici Srpskoj, nama je potrebno da se briga o cjelokupnom srpskom narodu vodi iz jednog centra, a to je Beograd, i ne vidim šta u tome ima sporno."

Inače, naglasila bih zanimljivu sličnost sudbine Memoranduma Srpske akademije nauka i umjetnosti i projekta Srpskog sveta, jer nijedan projekat nije postao zvaničan. Pušteni kao neupokojeni velikosrpskog nacionalizma da zapošednu političku, kulturnu i medijsku sferu Srbije i da svojim malignim dejstvom drže vječno živom ideju o prekranju granica na Zapadnom Balkanu. Završavam ovo obrazloženje pitanja.

Koncept Srpskog sveta je kreiran u političko-bezbjednosnoj sinergiji Srbije i Rusije i to ne smijemo izgubiti iz vida u svjetlu agresije Ruske federacije na Ukrajinu.

Zato vas, gospodine Krivokapiću, kao poznavaoca ove tematike pitam i molim vas da produbimo ovu temu i da otpočnemo dobre odnose sa Srbijom na način što ćemo iskazati ono što su naši strahovi u duhu pitanja koje vam je postavila poslanica Vujović i istog pitanja kojeg sam vam postavila ja kako bismo na zdravim osnovama mogli otpočeti to poboljšavanje odnosa s najbližom nam državom, geografski najbližom, Srbijom.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:24:01)

Zahvaljujem poslanici Vuković.

Odgovor će dati ministar vanjskih poslova. Izvolite, ministre Krivokapiću.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 18:24:08)

Hvala vam.

Ono što sam siguran je da premijer ima volju da popravi te odnose i nadam se da će ga tako dočekati. Već sam spomenuo kako je dočekan njegov prethodnik Zdravko Krivokapić, ponižavajuće i trebalo je da se vrati s aerodroma istog trenutka da šedne u avion i da se vrati posle tog poniženja koje je doživio tamo. Ali, to je ono gdje smo mi sebe doveli. Opet ne krivim njih, krivim sebe. Uvijek krivim nas kada idemo neđe i tako nas dočekaju. On je vodio politiku koja je bila snishodljivost, pa onda u drugu stranu, da sada bježim od tih brastveničkih rasprava o politici. Mislim da je naučio lekciju da ne možete obećati nešto što ćete uraditi kao snishodljivi, mogao bih da kažem i težu riječ, a onda se odjednom početi buditi kada vas neko po malo sa strane ohrabri. Sjećam se da je rekao da su ga zapadne diplomate, to je rekao u intervjuu Mondu, tek primile 09. novembra, a izbori su bili 30. avgusta. Tako da onda možemo objasniti sve druge stvari koje su išle oko te vlade. Ovo su javni podaci, ne govorim ništa što ne možete naći u pariškim novinama. Nije moj izvor nego njegov intervju Mondu. To pokazuje zašto je to lelujanje bilo.

Zato ja nisam imao problema u Beogradu. Uvijek sam išao isti u Beograd, sa svojim stavom, sa svojim dostojanstvom. Čak je zastava visila u saveznom parlamentu kada nije mogla da visi ođe, kada su momci suđeni što su je objesili ođe pred crnogorskim parlamentom. Jedan momak Ražnatović, mislim da je umro i još jedan, a mi smo je objesili usred Beograda 1993. godine i prije je tamo mogla da se viori nego ovdje, da vam i to kažem. Nije tako sve crno bijelo. Želja je svima nama i dužnost da popravimo te odnose. To je naša dužnost. Oni su uvijek teški. Nema perioda u istoriji Crne Gore kada nijesu teški. Pokojni Andro Mugoša, jedan od predsjednika Parlamenta mi je objašnjavao da su bili teški među komunistima, da je velikospstvo i tada bilo problem u Savezu komunista. Zato je Crna Gora dobila poslednja univerzitet posle Prištine, poslednju dnevnu novinu, poslednju televiziju, prije je dobila Priština nego Crna Gora, a prva štampala knjigu kod Južnih Slovena, opet zbog iste relacije. To je istrajnost jedne velike zemlje. Da se ne bi neko naljutio, da je Crna Gora toliko veća od Srbije ne bi se baš mi drugačije ponašali, moram vam reći, da su obrnuti brojevi. Da su Crnogorci deset puta veći nisam siguran da bismo se drugačije ponašali. Tako da ovo nije na nacionalnoj osnovi nego je samo na igri brojeva i politici koja mislim da je prevaziđena. Ali, bez obzira na sve to, mi moramo graditi najbolje moguće odnose. To je floskula koja važi u diplomatiji. Uvjeren sam da će premijer to pokušati. Ovo je Vlada koja je vrlo specifična, koja je manjinska Vlada, koja ima više ministara nego poslanika koji su izvorno njena podrška i sve to nije lako na vanjskoj političkoj sceni. Meni je mnogo lakše jer sam na Zapadu i tamo nas doživljavaju programski. Kada idete u ovakve posjete doživljavaju vas i brojevima. Nas doživljavaju kao partnera ili saveznika, saveznika u NATO-u, partnera u Evropskoj uniji. Uvjeren sam da će sve ono što jeste teret, gdje ja pokušavam svaki dan da učim o istoriji i nađem i jedno i drugo da bih bolje razumio, ali premijera ne čeka ni malo lak posao u Beogradu. Što god bude uradio, smatraću to pomakom od silaska na aerodrom, pa na dalje, u ovakvim okolnostima to može biti dobro i za jedne i za druge. Nisu to odnosi naroda, ponoviću po stoti put. Kao što odnos s Italijom nije bio odnos s režimom 40-ih godina. Kao što odnos s Njemačkom nije odnos s nekim režimom nekih drugih godina. Da ne uprošćavamo to jer ćemo djelovati primitivno. Vlade dolaze i prolaze, čine zlo i dobro, a narodi ostaju i ne mogu biti krivi. Da ne ponovimo to na drugim primjerima, da lakše shvatite na primjeru Njemačke i Italije nego izgleda u našem komšiluku.

Ono što vas je interesovalo, postoji ta konstanta koju svi zovu, koju Radomir Konstantinović zove prva Srbija i ono što se zove druga Srbija. Ta knjiga je prije 53 godine štampana i ona je najbolja definicija onoga kako ja shvatam Srbiju. Problem Srbije, želimo da vidimo modernu Srbiju jer kada je Srbija moderna i demokratska svi smo mi korisnici toga i beneficijari i dobitnici toga. Zato što sam radio, bilo je uvijek da dobijemo Srbiju koja će biti takva, pomoći takvu Srbiju i biti protiv one Srbije kojoj je suđeno u Hagu, da ne

idem dalje, protiv onih koji su tamo suđeni kao pojedinci, a ne kao Srbija i ne kao narod. Ponavljam, kao što su neki Crnogorci suđeni za neka nedjela, nisu suđeni kao narod, ni kao Crnogorci nego kao pojedinci. Sve ostalo će biti prevara.

Nadam se da će u ukupnim okolnostima koje su teške, rat u Ukrajini, pozicija Srbije koja je nedefinisana biti prostora za pomak. Da je to lako u ovom trenutku, nije ni malo lako, ali poseta koja će imati elementarna dostignuća nadam se biće dobra. Ona počinje 29, a mislim da putuje na Vidovdan. Dako ga ta dobra slava dočeka na dobar način od onih kod kojih je išao često, a od kojih se nadam da će biti dobrih vijesti. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:29:50)

Zahvaljujem ministru Krivokapiću na odgovoru i interesantnim analogijama.
Poslanica Vuković ima pravo na komentar. Izvolite, poslanice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (27.06.22 18:30:01)

Zahvaljujem, ministre Krivokapiću.

Viđeli smo da se u medijima plasira kvantitet delegacije koja ide u Srbiju. Mislim da je bitan kvalitet, ko su ti ljudi koji će ići tamo. Na primjer, bilo bi jako dobro da ste to vi, s obzirom na to da ste pominjali da ste fresko, na svježem malteru islikali temelje Srpske pravoslavne crkve. Bilo bi lijepo i izazovno kao vjerovatno čovjek koji bi imao problema na granici sa Srbijom da je pređe, a da ga ne zadrže tri sata kao što to rade s poslanicima koji su glasali u Parlamentu, budete vi, ali evo nijeste. To bi bio, čini mi se, najznačajniji iskorak. Ali, da se vratimo ovome.

Ne smijemo smetnuti s uma da je najdraža tema predsjednika Vučića i premijera Abazovića Otvoreni balkan, a takođe i da je ministar spoljnih poslova Sergej Lavrov kazao i otvoreno podržao Otvoreni Balkan, kritikujući NATO i Evropsku uniju što hoće da zatvore Balkan time što nijesu za otvoreni.

Podšetila bih, takođe, na jedan govor estonskog predsjednika Lenarta Merija u Hamburgu 1994. godine kome je prisustvovao i Vladimir Putin i koji je napustio i kada nije imao sve ove funkcije koje je imao bio je zamjenik gradonačelnika - bili smo zapanjeni kada smo vidjeli da je Zapad pozvao ruske trupe i tenkove u Sarajevo. Još od Bizmarka i Berlinskog kongresa 1878. godine politika Zapada je bila da zarad mira drži Ruse što dalje od Balkana. Otvorenim Balkanom, ne treba to skrivati, širom se otvaraju vrata ruskom uticaju kome Crna Gora nije uspjela zatvoriti vrata ni ulaskom u NATO 2017. godine. Srbi će u ovoj generaciji političara stvoriti Srpski svet, riječi su srbijanskog ministra odbrane i kasnije unutrašnjih poslova i stvoren je medijski i politički predložak za to jer, kako reče predsjednik Srbije, nakon poslednjih parlamentarnih izbora Srbija se dramatično pomjerila udesno. Epidemija desnila koja nije zahvatila samo Srbiju nego i brojne članice Evropske unije, prijeti da se prelije i u Crnu Goru, sekularnu i građansku državu koja je tokom vladavine 42. Vlade klerikalizovana u tolikoj mjeri da i danas kada imamo 43. Vladu tema crkve je aktuelnija nego tema crkve u Svetoj Stolici.

Da postoji naročita strategija Srbije prema Crnoj Gori će bi koncept srpskog sveta dostigao svoj zenit, nesumnjivo kazuju medijska politika u dugom trajanju će se s nacionalnih frekvencija Srbija i Crna Gora i crnogorski državnici tretiraju kao slučajna nepogoda, a o crnogorskoj naciji, jeziku i crkvi vodi se smišljena kampanja koja ima za cilj njihovo umanjivanje, ponižavanje i poništavanje. Zna se da je zbog takvog odnosa prema Crnoj Gori djelovao više puta prekidanjem emotiviranja sadržaja Pinka i Happy-a zbog promovisanja mržnje, netrpeljivosti i diskriminacije prema pripadnicima crnogorske nacije.

Otkada su u crnogorskom Parlamentu poslanici i poslanice 17. juna 2021. godine izglasali Rezoluciju o Srebrenici, oni trpe maltretiranje na granici sa Srbijom gdje ih zadržavaju od tri do četiri sata, bez ijednog objašnjenja. Crnogorski premijeri išli su u posetu Srbiji, ali samo je 2013. godine, kada je premijer Milo Đukanović bio u zvaničnoj posjeti Srbiji ta poseta uzvraćena. Nedugo potom Crnu Goru je posetio premijer Ivica Dačić. Od tada se nije desila uzvratna poseta srpskih zvaničnika Crnoj Gori, a potrebno je pomenuti da se u novembru 2021. godine desio diplomatski skandal koji je pomenuo i ministar Krivokapić kada je premijer Crne Gore zvanično posetio Beograd i kada ga je dočekao ministar poljoprivrede u džinsu.

Dobro je što će premijer Dritan Abazović otići u posetu Beogradu, ali se nadam da će svoju poziciju iskoristiti da bolje pozicionira Crnu Goru u političkom i medijskom miljeu Srbije. Ukoliko ne pokrene temu tretiranja crnogorskih poslanika na granici sa Srbijom, blaćenja crnogorske države, negiranja crnogorske nacije i bestijalnog poricanja crnogorskog jezika i crkve, uzalud je Srbiju pohodio. Vjerujem da nas premijer kome smo dali povjerenje u težini od 29 poslanika iz Kluba Demokratske partije socijalista neće iznevjeriti. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:33:11)

Zahvaljujem poslanici Vuković.

Ovo je bilo prvo poslaničko pitanje kolegkinice Vuković.

Poslanice Vuković, vaše drugo pitanje. Izvolite, vaše vrijeme.

Poslanice Vuković, da li vi želite da postavite postavite pitanje? Izvolite, dala sam vam vrijeme.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (27.06.22 18:35:13)

Uvažena predsjednice Đurović, kada me pitate da li želim da postavim pitanje, morate znati da sam ja kao poslanica u crnogorskom parlamentu otkad sam postala to 2016. godine, iskoristila svoje pravo da postavim po dva pitanja na svakom premijerskom i poslaničkom satu, tako da to da li ću postaviti pitanje i nije pitanje.

Postavila sam pitanje slično onome koje je postavila kolegkinica Vujović, ali bitno je, ipak ga postavljam iz druge perspektive. Iako je prikladnije možda ministarki Marović, htjela sam vas pitati, s obzirom na to da ipak smatram da ste vi čuvar nekih vrijednosti zbog kojih smo mi i podržali manjinsku Vladu na čijem čelu je Dritan Abazović.

Povodom inicijative Otvoreni Balkan Vlada je najavila formiranje Radne grupe u kojoj bi predstavnici više ministarstava procjenjivali usklađenost inicijative Otvoreni Balkan s ciljem članstva države u Evropsku uniju. Ko će sačinjavati Radnu grupu, po kojim kriterijumima će se birati njeni članovi, odnosno koje kompetencije će morati da zadovoljavaju. Kada će javnost Crne Gore moći da se upozna s nalazima Radne grupe, budući da je stvorena konfuzija oko ovog pitanja.

Počecu tako da vas pitam svi da li se šććate možda govora Mila Đukanovića u Evropskom parlamentu u oktobru 2018. godine, naravno vidim osmjehe, tada je on doživio ovacije. Znamo da je prethodnom ministru vanjskih poslova u Crnoj Gori bilo veoma važno da doživi standing ovations na Tviteru, a kamoli uživo u Evropskom parlamentu i tada je bio veoma kritičan prema Evropskoj uniji, ako se šććate. To je u crnogorskim medijima iskarikirano kako, eto jedan predsjednik jedne male države se našao da se sukobljava s Divom i da Divu ispostavlja račune kako je pokazala slabost u odnosu na integraciju država Zapadnog Balkana. Tada je on rekao da Evropska unija, propusti li još jednu priliku da integriše Zapadni Balkan, to će nositi veliku opasnost političkog upliva trećih zemalja koji nemaju iste strateške ciljeve kao Evropska unija, što bi ostavilo naš region u zoni konflikta, a evropski kontinent činilo nedovoljno stabilnim i nejedinstvenim. Zato je proces proširenja i punog ujedinjenja Evropske unije optimalan put i za Crnu Goru i za region i Evropu u cjelini.

Zamislite, bijaše Đukanović prorok. Tada je plašio, kako se to ođe komentarisalo, svijet tim baukom zvanim Rusija, ali četiri godine nakon ovog upozorenja, imamo rat u Ukrajini i šest miliona izbjeglica u državama Evropske unije. Imperijalne ambicije Vladimira Putina ostvaruju se, kao što znate, na ovim prostorima iako se pred tim zatvarali oči, odnosno to vam je bilo politički profitabilno jer je trebalo tada proglasiti stabilokratiju nečim što je veoma opako po integraciju Crne Gore u Evropsku uniju, ali Putin je imao veliku podršku u Beogradu, kao i u Crnoj Gori. U određenim političkim i medijskim strukturama koje danas kao najveći promoteri ruskog uticaja u Crnoj Gori i kreatori malignih proruskih medija, vrše funkciju rektora Univerziteta i njima premijer Dritan Abazović zahvaljuje za to što je, zahvaljujući francuskoj Vladi šćđište regionalnog centra za borbu protiv sajber kriminalom u Crnoj Gori. Zamislite paradoks, da iza bezbjednosnog projekta stoji čovjek koji je život posvetio širenju ruskog svijeta na Zapadnom Balkanu, naročito u Crnoj Gori i to u njegovom najgorem vidu. Zašto ovo naglašavam.

Jedan od glavnih medija srpske propagande u Crnoj Gori dio je tzv. propagandnog ekosistema ruske kampanje dezinformacija, stoji u izvještaju američkog Stejt Dipartmenta u kojem su predstavljeni stubovi ruske kampanje dezinformacija, to je bilo 2020. godine, a zamislite osnivač toga portala koji je ovako tretiran od Ministarstva spoljnih poslova Sjedinjenih Američkih Država jer to Stejt Dipartment jeste, danas se tretira u Crnoj Gori od strane premijera Abazovića na ovaj način.

Ovo sam navela kao jednu vrstu skepse, zebnje, iako smo dali povjerenje. Želim da vjerujem da taj mladi čovjek Dritan Abazović ima i ovo u vidu, a povodom ovoga što stalno ističemo da projekat Otvoreni Balkan ima podršku Amerike. Molim ministra Krivokapića da crnogorskoj javnosti objasni, pošto smo čuli ambasadorku Rajnjke, u kom obimu postoji ta podrška, kako su je i ambasador Srbije u Americi u Ohridu i ambasadorka Amerike u Crnoj Gori objasnili, da predoči crnogorskoj javnosti jer mislim da je veoma važno da je ne zbudujemo i da znamo da smo mi za evroatlantske integracije, da Demokratska partija socijalista ništa nije radila bez svojih evropskih i američkih partnera, ali takođe nikada nije ćutala i nikada nije bila ponizna kada je trebalo da brani nacionalne i državne interese Crne Gore.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:40:17)

Hvala poslanici Vuković.

Ministar će dati odgovor na postavljeno pitanje. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.22 18:40:24)

Hvala, predsjednice.

Odmah s tim što ste me pitali na kraju. Bilo je jasno u izjavi ambasadorke da ta inicijativa zasad ne ispunjava uslove, nema inkluzivnost svih šest, to je bila prva njena teza, drugo ne može biti bez fusnota, a to znamo što je zvjezdica, kako se stavlja, nema ni taj element, nema EU standard. Govorio sam o hrani, koleginica je govorila još detaljnije, nema EU standard i da ostavimo otvoreno ona politička pitanja koja idu dalje. To je rekao i Gejb Eskobar, ekonomski dio, nešto ranije, i to su dinamičke stvari. Kako ta inicijativa više traje više se otkriva šta je ona u stvari i ovi poslednji kriterijumi koje je ambasadorka saopštila jasno ne ispunjava te kriterijume i njena privlačnost sama po sebi pada. Za mene posebno važno ono što sam nazvao odvojeni Balkan, taj politički stav koji je trebalo da dovede da, ako smo dio toga, ne prisustvujemo Samitu u Briselu, što je pojava iz devedesetih godina i mislim da sam davno zaboravljen na Balkanu od lidera koji misle da je oponiranje način politike ako ste krivi, ne ako ste pravi, ako ste krivi dodatno u toj čitavoj priči i onome što zastupate. Činjenica da ona ima sve te elemente.

Kada vidite toliko žrtava u Ukrajini, ja nisam bio, moj kolega je to rekao, 2014. godine sam tvrdio da je to početak agresije na Ukrajinu. Nije to nikakvo vizionarstvo, to je samo iskustvo s Balkana i po istom modelu, negiranje postojanja Ukrajinaca. Vidjeli ste ruskog patrijarha što je govorio dotle, da nije bilo oponiranja Mađarske, htjeli su zabraniti da putuje, a svešteno je lice, kao opasnost za naše saveznike i partnere u Evropskoj uniji. Vidjeli ste gomilu definicija koja se zove ruski mir, što u prevodu znači ruski svet i ove politike u Srbiji koja je to bukvalno prevela, pa je nazvala na isti način srpski svet. Sve to zajedno stvara i ovaj politički dio iskustvenih strahova. Nisu to apstraktni strahovi. Učesnici te politike su bili učesnici i ratova. Tako da sve to nas tjera na opreznost ne na odbijanje apriori, ne na odbijanje apriori, ali na opreznost koju smo vidjeli da raste i kod naših partnera. Nismo dovoljno ishvalili Berlinski proces, proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi zajedničko regionalno tržište, 46 podržavaoca među kojima Evropska komisija, zemlje Evropske unije, Svjetska banka, AMF, drugi donatori. To sve nismo dovoljno ishvalili to je ono što bi rekli da birate među fiće i mercedesa. Imate njemačkog mercedesa čak se tako i zove Berlinski proces i imate sa druge strane jednog fiću koji se izgleda i prestaje proizvoditi na veliku žalost u regionu, odnosno C500, nije baš fića nego remodelirana stvar, i mi treba da odlučimo. Elementarna logika svakog čovjeka, a kamoli države da se druži sa boljima od sebe. Oni zaostaju za nama u evropskim integracijama. Zašto i kako nije naša tema danas. Mi smo naprijed otišli. Mi možemo ugrabiti u ovoj momentum ,zahvaljujući kao i uvijek i nekim političkim okolnostima. To je ugrabila i Rumunija i Bugarska neke političke okolnosti, ali mi realno jesmo bolji bili prije toga. Koleginica je rekla regata se zna, nije regata konvoj da se kreće po najsporijem, konvoj se kreće po najsporijem. O Otvorenom Balkanu bi se mi kretali po najsporijem. Vidimo da nisu dobili pregovore neki neopravdano, neki opravdano i zašto bismo mi sada se zakačili za konvoj kad smo već lideri u regati. Taj princip je star sad će 20 godina u stvari iduće godine od Soluna. On se pokazao kao stimulativan. Evropska unija na njemu insistira. On je tada izvukao Balkan iz zaostajanja i propadanja, otvorio nam put ka Evropakoj uniji. I vraćam se sa onim što sam danas više puta ponovio po drugim temama. Dajte da vi što možete u Parlamentu ne možete sve ne aboliram Vladu, mi smo u Vladi najodgovorniji da ne bismo vama prebacili taj teret, ali vi možete dosta. Možete stvoriti klimu dogovaranja da bismo došli do dogovora. Nije to lako, ali je put kojim se mora krenuti do dogovora, prije svega, u pravosudnim funkcijama, u ovom parlamentu ako je moguće. Uvjeren sam da poslije svih i pozitivnih i negativnih iskustava poslednje dvije godine, odnosno sad i više od dvije godine, možete na tome izgraditi i korak zajednički kad je interes zajednički. Svi ćemo mi biti najbolji u ovom vremenu i budućem vremenu ako dovedemo ovu zemlju do Evropske unije. Ko će tog trenutka biti Vlada, ko će biti premijer, ko će biti predsjednik Parlamenta, države to vjerujte mi neće biti važno, zaboraviće se, kao što se ne pamti ko je bio predsjednik parlamenta, države oko NATO itd. Ostvarićemo ono zbog čega jesmo u politici, a to je primarni javni interes naših građana da budu u najboljem društvu koje je dato i da budu sigurniji, mirniji, bezbjedniji, kao što su sa NATO-om dobili bezbjednost i mir da dobiju i mnogo veći standard sloboda, ali i ekonomski standard koji donosi članstvo u Evropskoj uniji. To je moja završna riječ na ovim poslaničkim pitanjima. Hvala poslanicima koji su sačekali da završimo, cijenim to da smo imali parlamentarnu atmosferu, a ne prazne klupe. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:46:34)

Hvala ministru Krivokapiću.
Pravo na komentar ima poslanica Vuković, tri minuta.
Koleginice Vuković, izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (27.06.22 18:46:46)

Vlast je vazda budna i treba da bude vječno budna i ona je danas sa nama u Parlamentu. Vlast je vlast, a čast je čast, je li tako. Bitno je da se sačuva čast, bili ili ne bili vlast. Malo rimovanja, ali hajdemo da ozbiljno razgovaramo o ovoj ozbiljnoj temi.

Ima jedna knjiga Meša Selimovića koja se zove "Za i protiv Vuka". To je knjiga za i protiv jezičke reforme. Naravno za ono što je progresivno, moderno i protiv onoga što je progresivno i moderno. Kao što i ovde imamo vidimo u svemu podijeljenu Crnu Goru, onu za Otvoreni Balkan i onu protiv Otvorenog Balkana. Slušala sam pažljivo političare koji su za Otvoreni Balkan. Oni kažu mi smo za Otvoreni Balkan, to je veoma dobro region se otvara ko bi bio protiv regionalnih inicijativa. Kad čujem političare koji govore protiv Otvorenog Balkana vidim produbljene analize, vidim sinteze, vidim razmišljanje, vidim činjenice, vidim jedno istinsko produbljivanje i želju da se crnogorskim građanima, a i nama samima odgovori na taj izazov koji je pred nama stoji i koji nam je, na žalost, nametnut od 43. Vlade, a to je trebalo da bude ne sekundarna nego poslednja tema ovoga svijeta. No, da vidimo.

Zašto ne vjerujem ideji Otvorenog Balkana? Prvo ne vjerujem zbog toga što znam odakle dolazi i od koga dolazi. Drugo, u odgovoru ministra Krivokapića takođe nalazimo i jednu važnu stvar koja je meni bila indikativna ova inicijativa prvo se zvala mali šengen, a onda je u jednom trenutku, vi ćete sada čuti i u kome, prezvana u Otvoreni Balkan. Vi znate šta znači jezik njime se sve mapira i označava. Ko može imati otpor prema nečemu što se zove Otvoreni Balkan? Konačno se Balkan otvorio, konačno Zapadni Balkan nije ksenofobičan i u tome jeste stupica ili, kako bismo možda razumljivije rekli, zamka, jer to se dešava baš u trenutku kada kancelarka Angela Merkel, kao idejna tvorkinja Berlinskog procesa 2014. godine kada, šećate se dobro, Junker kaže da Evropska unija ostaje privržena politici proširenja, ali da proširenja neće biti do 2020. godine i da države članice Evropske unije treba, onih 28, da se pozabave sopstvenom problematikom, a da onda razmislija o tome kako će uvoditi države Zapadnog Balkana u Evropsku uniju nastaje Berlinski proces. Dakle, kao proizvod euro skepse koja ja nastala u cijeloj Evropi, prije svega, euro skepse država Zapadnog Balkana koje su prestale da vjeruju da će ikada biti integrisane. Drugo, kada je kancelarka Merkel odlazila sa svoje pozicije, a vladavina joj je bila ukupno 16 godina u završnim danima svoga rada pošetila je baš Beograd i Tiranu. Što mislite zašto? Upravo zbog toga da bi pošto je videla da se vrše pregovori u vezi sa Otvorenim Balkanom primoljala predsjednike Vučića i premijera Ramu da potpišu sporazume na koje su se obavezali kada su prisustvovali samitima koji su se odnosili na ono što su tekovine i dobrobiti Berlinskog procesa. To smo čuli naravno i od ministra i od ljudi koji su zainteresovni za ovu temu to je, prije svega, ideja zajedničkog regionalnog tržišta. E, sada zbog čega se odustaje od Berlinskog procesa koji je podržan od njemačke Vlade i prije svega ima jednu superviziju Evropske unije, ako iz Evropske unije danas dobijamo informacije da nijesu za Otvoreni Balkan i sa nivoa zemalja država članica i sa nivoa Evropskog Parlamenta i sa nivoa Evropske komisije. Ako kancelar Šols samo dva poslije Samita u Ohridu odlazi u Beograd i kaže otvoreno da on nije za Otvoreni Balkan, zašto bismo mi onda pristajali na neka alternativna rješenja koja se ni po čemu ne podudaraju sa Berlinskim procesom i koja su, da kažemo, nazadnija u odnosu na ovaj projekat? Crna Gora je prema principu regate pokazala da je najbolja jedriličarka u regionu, da smo postigli nevjerovatne rezultate. Zašto bismo se mi sada povinovali principu konvoja da pokažemo, kao što smo to pokazivali na početku stoljeća na Mojkovcu da smo veoma lojalni, da smo solidarni sa svojim susjedima? Jesmo, i lojalni i solidarni, ali u njihovom napredovanju da im pomognemo u tome, da ih povučemo za sobom, da i oni otvore i zatvore svoja pregovaračka poglavlja, a ne da idemo nazad, jer mi to više ne želimo. Jednostavno Crna Gora ima samosvijest i dobila je nevjerovatnu priliku, a posebno u kontekstu, završavam, onoga o čemu smo slušali, na žalost, toga što je zaista ukrajinizacija Crne Gore nešto što nije floskula, nešto što se upotrebljava samo u političkom narativu i u predizborne svrhe nego nešto što je sudbina Crne Gore, tome svjedočimo prethodnih 100 godina. Ako smo kao mala država sa svega 600.000 stanovnika uspjeli da se u najvećoj mjeri približimo Evropskoj uniji, hajde da uradimo ono zbog čega je 29 poslanika Demokratske partije socijalista podržalo ovu vladu i zbog čega će je podržavati, a to je da pravosuđe krene da radi svoj posao, da izglasamo većinski članove Sudskog savjeta, da izaberemo sudije Ustavnog suda, da pokrenemo pitanje korupcije i organizovanog kriminala, da se pokažemo zaista kao ozbiljna kandidatkinja koja će do 2024. godine, one magične Junkerove godine, zaista i postati 29. članica Evropske unije. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (27.06.22 18:53:08)

Zahvaljujem poslanici Vuković.

Takođe, zahvaljujem ministru vanjskih poslova gospodinu Krivokapiću koji je ovdje sa nama bio danas. Uvažene kolegice i kolege, sa ovim smo završili današnji radni dan. Nastavljamo sutra u 10. 30h sa postavljanjem pitanja potpredsjednici Vlade i ministarskih evropskih poslova Jovani Marović. Hvala vam.
PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 10:47:21)

Kolege poslanici i kolegice poslanice,, ovdje prisutni u sali, nastavljamo Šestu - posebnu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja.

Još jednom vas podsjećam na proceduru postavljanje poslaničkih pitanja. Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta, predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade, odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta kometariše odgovor i može da dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koji se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje, to znači u trajanju od pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Prije nego što pređemo na pitanja koja su dostavljena redoslijedom kako su dostavljena, odnosno po veličini klubova, koristim priliku da pozdravim potpredsjednicu Vlade i ministarku evropskih poslova doktorku Jovanu Marović, koja je ovdje sa nama, kao i njenog saradnika, pomoćnika ministra Marka Mrdovića, dobar dan i dobro nam došli.

Doktorki Jovani Marović, potpredsjednici Vlade za spoljnu politiku evropske integracije regionalnu saradnju i ministarki evropskih poslova postavljaće prvo pitanje poslanik Dejan Đurović.

Izvolite, kolega Đuroviću, Vaših tri minuta.

DEJAN ĐUROVIĆ (28.06.22 10:49:04)

Zahvaljujem predsjednice Skupštine, uvažena gospođo ministarko, dame i gospodo narodni poslanici,

Prvo želim da čestitam svim pravoslavnim vjernicima veliki srpski praznik Vidovdan, praznik posvećen velikom mučeniku knezu Lazaru i svim srpskim mučenicima koji su živote dali na današnji dan 1389. godine na Kosovu polju. Kosovo polje je najbolje opisao Vasko Popa kad je rekao „Polje kao nijedno nebo iznad njega, nebo ispod njega“. Kosovo polje je bilo inspiracija i vladiki Radu Petroviću i Rusija mu je bila inspiracija, eto danas se desilo da ja postavljam pitanje oko snakcija Ruskoj Federaciji. Moje pitanje se odnosilo, na sankcije uvedene Ruskoj Federaciji od strane Vlade Crne Gore 8. aprila koje podrazumijevaju i zamrzavanje imovine i ekonomskih resursa dijelu ruskih državljana.

Politički odnosi Crne Gore i Rusije datiraju preko 300 godina, 1711. godine je veliki ruski car Petar poslao svoje diplomate u Cetinje, kod vladike Danila. Veliki ruski car Nikolaj je 1828. godine vladiki Petru Petroviću I Petroviću, oprostio sve dugove Crne Gore. Nemjerljiva je pomoć i finansijska koju Rusija pružila Crnoj Gori u vrijeme Petra II Petrovića Njegoša kad počinje da se finansira i crngorska vojska i Ministarstvo finansija i dvor i bogoslovija, bolnica Danilo I. Godine 1852. knjaz Danilo je u zvaničnoj posjeti Rusije osim počasti dobija i priznanje knjaževine. Od 1879 do 1889.godine Crna Gora je praktično živjela od pomoći Ruske carevine, kralj Nikola je 1908. godine posjetio Rusiju. Oružje za balkanske ratove dobili smo saradnjom vojnog ministra Crne Gore generala Iva Đurovića i ruskog minsitra vojnih poslova.

U posljednoj deceniji Crnu Goru je snažno obilježilo i prisustvo ruskih kompanija i pojedinaca čija su ulaganja bila ogromna, što je značajno uticalo na privredu i budžet Crne Gore, u kratkom bilansu 1,5 milijardi je investiranog novca iz Ruske Federacije, milijardu za kupovinu nekretnina i 500 miliona za trurističke objekte, 30 miliona od poreza na promet. U 2016. godini, 316.000 tursita je imalo tri miliona.noćenja što je dodosilo negdje oko 250 miliona evra Crnoj Gori po sezoni.

Na kraju konstatacija koja nije tako poznata da je prošle 2021. godine, najviše stranih investicija došlo upravo iz Rusije u visini od 165 miliona. Crna Gora je zavela sankcije Rusiji.

Postavio sam pitanje koja je to odluka Savjeta bezbjednosti i zbog čega smo se prihvatili da sankcije jednoj prijateljskoj zemlji, na što nemamo nikakvu obavezu da to uradimo smo uradili. Mi smo mala zemlja, mali ekonomski sistem i u ovakvim trenucima apsolutno nam nije bilo potrebno da se zamjeramo

nekim velikim silama, a te velike sile, što ću pokazati kasnije, i te kako dobro saraduje u vrijeme ovih sankcija koje su trenutno na sanazi.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 10:53:30)

Zahvaljujem poslaniku Đuroviću.

Riječ ima doktorka Jovana Marović, potpredsjednica Vlade.
Izvolite.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 10:53:37)

Dobar dan svima, poštovana predsjednice Đurović, poštovane kolege poslanice i poslanici, poštovani gospodine Đuroviću, hvala Vam na pitanju.

Uvođenje sankcija Rusiji u potpunosti je u skladu sa principima međunarodnog prava u skladu sa zajedničkom spoljnoj i bezbjednosnom politikom Evropske unije, u skladu je i sa moralnim i ljudskim principima.

Obrazložiću.

Najprije Crna Gora želi da postane članica Evropske unije na tom putu smo otvorili veliki broj poglavlja, možemo se složiti da smo negdje postigli manje, da smo negdje postigli više, ali tamo gdje smo čini mi se i najbolji jeste Poglavlje 31 koji se odnosi na vanjsku, bezbjednosnu i spolju politiku Evropske unije. Prije svega mi smo se i do sada priključivali sankcijama i mjerama i odlukama koje je Evropska unija definisala, uostalom to nam je i obaveza u skladu sa Poglavljem 31, pregovaračkom pozicijom koju smo predali i prihvatili i procesom pregovora koje vodimo u okviru Poglavlja 31 na koje se odnosi na vanjsku, spoljnu i bezbjednosnu politku Evropske unije. Dakle, mi smo u obavezu da u okviru pristupnih pregovora usklađujemo sa vanjskom politikom Evropske unije.

Drugo, naš Ustav propisuje da opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava su iznad domaćeg zakonodavstva. Princip suvereniteta i teritorijalnog integriteta jeste princip međunarodnog prava koji mi poštujemo, i ovdje je nesumnjivo Ruska Federacija izvršila agresiju na Ukrajinu, na njen suverenitet i teritorijalni integritet, to je drugi osnov na osnovu kojeg smo mi uveli sankcije Ruskoj Federaciji.

Treći osnov odnosi se na ukupnu moralnu i ljudsku obavezu kad znate da je jedna država koristi silu u 2022. godini kada umiru civili na teritoriji Ukrajine i kada se koristi sila protivno međunarodnom pravu. Mislim da se uvijek ovdje i u ovakvim okolnostima otvara pitanje odnosa sa Rusijom, prijateljskih tradicionalnih odnosa sa Rusijom. Ne sporim i naravno crnogorski narod je ponosan na veze koje ima sa Rusijom, ali ovdje pričamo o vezama sa ruskim narodom, ne pričamo o vezama sa nedemokratskim praksama i sa nedemokratskom vlašću.

Podsjetila bih najzad da je Međunarodni sud pravde donio u martu mjesecu privremene mjere kojim se osuđuje i naređuje zaustavljanje agresije i ruske aktivnosti na teritoriji Ukrajine, tako da Rusija trenutno krši i međunarodno pravo. Najzad, podsjetila bih i na jedan tekst koji se odnosi i upravo zahvaljujući ovim vezama o kojima ste Vi pričali Crne Gore i Rusije, odnosno ruskog naroda, ruske književnosti, kulture i tradicije, postoji tekst koji je analiza Bulgakovog djela „Majstor i margarita“ jedan od tri najbolja djela koje sam u životu pročitala. Kaže se „Kome je dato da govori sudi ili čuti“, Crnoj Gori nikad nije dato da čuti, Crna Gora nikad nije čutala, uostalom to je svojstveno Crnogorcima i Crnogorkama, odnosno svim građankama i građanima Crne Gore, da imaju istančan osjećaj za pravdu i slobodu. U ovoj situaciji ponosna sam što Crna Gora ne čuti, što se priključila rezoluciji i zajedno sa 140 država svijeta, a kojom se poštuje teretorijalni integritet i suverenitet Ukrajine.

Dakle, Crna Gora nije čutala izuzetno sam ponosna na reakciju Crne Gore u ovoj situaciji.

PEREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 10:57:10)

Zahvaljujem potpredsjednici Vlade.

Pravo na komentar u trajanju od tri minuta ima poslanik Đurović, ima pravo i na minut ukoliko postavlja i dodatno pitanje.

Samo da Vas podsjetim na odredbe Poslovnika, onda kada postavljate dodatno pitanje imate još jedan dodatni minut, znači tri plus jedan u tom slučaju potpredsjednica Vlade odgovara u trajnju od pet minuta i nemate pravo poslije na dva minuta stava. Sa tim se završava procedura. Znači, bez dodatnog pitanja?

Hvala.

DEJAN ĐUROVIĆ (28.06.22 10:57:47)

Gospođo Marović, Crna Gora je članica Ujedinjenih nacija i za nju su obavezujuće samo rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, a upravo taj Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 24. aprila usvojio jedno saopštenje od početka ruske vojne akcije u kojem se izražava snažna podrška naporima generalnom sekretaru Antoniju Guterešu, da pronađe mirno rješenje spora u Ukrajini. Ove riječi agresije nijesu u saopštenju rezolucije odnosno, saopštenju koje je napravio Savjet bezbjednosti. Samo Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija može da uvede sankcije nekoj od članica, legalne sankcije se uvode isključivo na osnovu člana 41 Povelje Ujedinjenih nacija i donosi ih Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Za sada takve povelje nema, pa se postavlja pitanje da li se Crna Gora pridružila nelegalnim sa aspekta međunarodnog prava, sankcijama Ruskoj Federaciji. Ovo je jedino relevantno sa aspekta međunarodnog prava, ostalo su sve političke sankcije i neobavezujuće osude Generalne Skupštine Ujedinjenih nacija.

Ja se duboko saosjećam sa ukrajinskim narodom zbog situacije u kojoj se nalazi, u ovoj okrutnoj ratnoj igri između dvije vatre, gdje su žrtve samo statistički broj koji može da donese još malo podrške novčane ili u oružju ili još veći profit onima koji vuku konce. Želim da napomenem da se ovih dana održava Ekonomski forum u Sankt Peterburgu i da su najbrojni delegacije bile iz Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije, od 195 zemalja da Vas malo popravim, koje čine Ujedinjene nacije njih 130 se nije priključilo sankcijama prema Ruskoj Federaciji među kojima su - Kina, Indija, Brazil, Izrael, Turska, Meksiko, Južna Afrika, Saudijska Arabija, Ujedinjeni Arapski Emirati i Nikaragva. Crna Gora je uvela dodatne sankcije 8. aprila odlukom Vlade gdje je donijeta i odluka o zamrzavanju imovine, vjerovatno na osnovu Poglavlja 31.

Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Crna Gora je izrazila svoju opredijeljenost da se uzaglašava sa odlukama Evropske unije. Dakle, ne radi se o imperativnim ili obaveznim normama, a posebno nigdje ne piše da se to radi ako je to protiv interesa Crne Gore. Želim da napomenem da jedna vrsta Ustava Evropske unije, Lisabonski ugovor, a preambuli tog dokumenta piše da su članice, ne kandidati, nego članice, riješene da uspostave zajedničku spoljnu politiku, da li to uspostavljane takve politike i u suprotnom Španija bi morala da prizna Kosovo, a Mađarska bi morala da osudi Izrael što se nije desilo.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:00:40)

Kolega Đuroviću, samo mala napomena, izvinjavam se, mala ispravka. Znači, sa ovim Vašim komentarama ukoliko ne postavljate dodatno pitanje ministarki, odnosno potpredsjednici Vlade, sa ovim se završava Vaša diskusija. Tako da računajte na to.

Hvala.

DEJAN ĐUROVIĆ (28.06.22 11:00:55)

Obavezne norme Evropske unije su samo ekonomske prirode, pa i Španija i Mađarska kao što do sad nešto nijesu uradili što je protiv njihovih interesa, ali ekonomski oni su radili priznaju politiku npr. Centralne evropske banke.

Postavljam dodatno pitanje - vjerovatno ne znate, a ako znate baš me interesuje da li znate da je tačno prvih 100 dana rata u Ukrajini od 24. februara do 4. juna, napravio sam presjek, 20 najvećih uvoznika ruske nafte i gasa ko su pretpostavljam da znate da su na snazi ljute i opasne snakcije koje Zapadna Evropa i NATO zemlje uvele Rusiji. Vrhunac da ne kažem licemjerja slijedi ovim podacima, 20 najvećih uvoznika, energenata iz Rusije u prvih 100 dana rata, su 14 koje pripadaju NATO bloku. Od prvih 20 uvoznika nafte i gasa iz Rusije prvih 100 dana rata, Ukrajini čak je 13 zemalja Evropske unije. Drgui najveći uvoznik nafte i gasa iz Rusije je Njemačka sa 12,5 milijardi, treća zelja po uvozu nafte je Italija, četvrta zemlja je Holandija. Napominjem da je u Holandiji u zadnjih 100 dana rata uplovilo 79 naftnih tankera, šesto i sedmo mjesto zauzimaju Poljska i Francuska.

Zemlje Evropske unije čine 70% od ukupno 98 milijardni dolara koliko su Rusi izvezli energenata s početka rata. Zemlje koje pripadaju NATO bloku su u vrijeme sankcija i rata potrošile preko 54 milijarde dolara na rusku naftu, a šta mi radimo-uvodimo sankcije pod izgovorom da smo NATO zemlja i kandidat, ne član Evropske unije, a ovo su sve članovi Evropske unije i NATO zemlje. Rezultat takve politike - imamo jedno od najskupljih goriva u Evropi dok država trpi enormne gubitke u budžetu zbog smanjenja akciza. Mi uvozimo upravo gorivo iz ovih zemalja koje su uvezle gorivo iz Rusije. Umjesto da se ponašamo u skladu

sa interesom svojih građana kako bi im obezbijedili niže cijene goriva i gasa baš kao što to rade članice NATO-a i Evropske unije mi hoćemo da budemo veći katolici od pape zaklapajući oči pred podacima koje nedvosmisleno govore o licjemjerstvu zemalja i našoj pogubnoj politici podaništa i autokolonijalizma koje skupo sad već plaćaju naši građani iz džepa, a u jesen ćete objasniti građanima kad ne bude pšenice, jer pšenica se više na svjetskom tržištu ne plaća novcem nego se plaća energentima šta ćemo da radimo i ovoga ljeta ćete objasniti građanima primorja đe su im turisti iz Ruske Federacije.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:03:59)

Zahvaljujem poslaniku Đuroviću.

S obzirom da ste koristili institut dodatnog pitanja u skladu sa članom 193 potpredsjednica Vlade ima pravo na odgovor na dodatno poslaničko pitanje u trajanju od pet minuta i takođe ovim odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se i postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Potpredsjednice izvolite, Vaših pet minuta.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 11:04:22)

Zahvaljujem.

Ja ću Vam još jednom reći da argumentacija da je ekonomski interes iznad svih ostalih principa koje sam Vam ja u prvom odgovoru nabrojala zaista sporna, po više osnova. Obajsnila sam principe, evo još jednom ću Vam ih objasniti. Dozvolite da odgovorim, već ste imali svoje vrijeme.

Dakle još jednom, predložili smo sankcijama Ruskoj Federaciji u skladu sa pregovaračkom pozicijom Poglavlje 31 koje se odnosi na vanjsku politiku i bezbjednost Evropske unije. To je naša obaveza u pristupnim pregovorima. Mi želimo biti članica Evropske unije, mi dijelimo evropske vrijednosti i to je naša obaveza. U Ustavu crnogorskom piše da su pravila i principi međunarodnog prava iznad domaćeg zakonodavstva. Suverenitet i teritorijalni integritet je iznad svega i to je pravilo, princip međunarodnog prava. Dakle, to su dva principa na osnovu kojih smo mi, Vi pričate o državama koje se nijesu priključile. Zaista mislim da ne treba da uzimamo nedemokratske zemlje, odnosno mi treba da uzimamo za reper one države koje njeguju demokratske principe. Evo da pokušamo da definišemo koje su to države u Evropi koje se nijesu priključile sankcijama Rusiji. Druga stvar jeste da Evropski parlament usvojio rezoluciju u kojoj se jasno i oštro osuđuje agresija Rusije na Ukrajinu i isto tako 140 država, već sam Vam rekla, se priključilo posebnoj rezoluciji kojom se priznaje teritorijalni integritet i suverenitet Ruske Federacije. Mi ovdje pričamo o evropskim vrijednostima, pričamo o tome da ovo nije čak ni prvi put da mi uvodimo sankcije Ruskoj Federaciji, počeli smo 2014. godine zato što mi dosljedno primjenjujemo politiku Evropske unije. Ako želite da postanete članica vi se morate toga pridržavati, ali to za mene nije odlučujući princip i nije odlučujući uslov ja sam Vam to već objasnila.

Dakle, mi slijedimo politiku Evropske unije, 2014. godine smo prvi put smo zbog aneksije Krima i od tada smo imali mnoge uspone i padove u odnosima sa Ruskom Federacijom. Vi ste svjesni takođe i već ste to više puta istakli da je nama vrlo važno da Rusi dolaze u Crnu Goru, naša ekonomija je zasnovana na turizmu, sve to stoji. Rusija je dugo bila i čak i tokom prethodne dvije godine bila pri samom vrhu po stranim direktnim investicijama, nakon 2014. godine, nakon 2016. godine kad smo uvodili sankcije, oni se jesu povlačili, ali su se vraćali. Oni imaju ovdje interes, pričamo o interesu, a druga je stvar da li mi u ovom trenutku treba da pristajemo na takvu politiku, odnosno da li nam je taj ekonomski interes preči od bilo čega. Na stranu što ova vlada ima opredijeljen stav u odnosu na agresiju Rusije na Ukrajinu, a to je uostalom potvrdio i uvaženi premijer posjetom Kijevu, odnosno posjetom Ukrajini gdje je dao nedvosmislenu podršku ukrajinskom predsjedniku i izrazio solidarnost sa ukrajinskim narodom. Mislim da sam vam detaljno obrazložila ukoliko smo mi na bilo koji način, a nijesmo prekršili međunarodno pravo mislim da je to uradila odlučujuća i velika većina država Evropske unije, odnosno same Evrope i na taj način iskazala solidarnost jedino što je ispravno u ovom trenutku u odnosu kažem na agresiju jedne države na drugu državu i na njen suverenitet i teritorijalni integritet.

Mi smo u obavezi da poštujemo međunarodne ugovore koje smo zaključili, mi imamo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji smo zaključili sa Evropskom unijom, mi imamo pregovarački proces sa Evropskom unijom i mi smo u obavezi da usklađujemo svoju politiku, apsolutno smo u obavezi. Evo da vas ja podsjetim da smo mi najbliži toj Evropskoj uniji, a zapravo smo i dužni da se solidarišemo i da slijedimo evropske vrijednosti. To su sve principi i međunarodnog prava i već sam vam više puta naglasila zbog čega je poštovanje međunarodnih ugovora naša obaveza, mi već imamo tu ugovornu obavezu sa Evropskom unijom i obaveze koje moramo poštovati. Mi smo u procesu pristupanja i mi smo, još jednom ću vam reći ...

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:09:02)

Molim zaista poslanika Đurovića da se suzdrži od komentara bez mikrofona i dozvolite potpredsjednici Vlade da završi svoj odgovor.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 11:09:12)

Dakle, mi smo u potpunosti uskladili svoju zajedničku, spoljnu i bezbjednosnu politiku i zbog toga u procesu pristupanja imamo jasnu i podršku ovom našem procesu, jasnu podršku našim naporima i demokratizaciji i našu jasnu opredijeljenost da ubrzamo proces pregovora sa Evropskom unijom i da postanemo članica Evropske unije. Uostalom mislim da biste Vi teško to što govorite objasnili i građankama i građanima Crne Gore. Vidjeli ste jasno kakvo je bilo raspoloženje nakon početka agresije i način na koji su se oni uopšte ponašali u skladu sa tom agresijom i solidarnost koju su pokazali sa Ukrajinom, mislim da su građanke i građani u ovom trenutku, kao i uvijek, na pravoj strani istorije. Tako da ovdje imate nedvosmisleno saglasnost i nedvosmisleno podršku na odluke Vlade Crne Gore koje se odnose na konkretan ovaj slučaj. To je to što se tiče mog odgovora, mislim da sam detaljno objasnila, šta je osnov i zbog čega smo se odlučili za ovakvu odluku.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:10:16)

Zahvaljujem potpredsjednici Vlade.

Sa ovim smo završili odgovor na ovo pitanje.

Sljedeći pravo na postavljanje pitanja ima poslanik Andrija Nikolić.

Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (28.06.22 11:10:29)

Hvala, predsjednice Skupštine.

Poštovana potpredsjednice Vlade, gospođo Marović, postavio sam Vam sljedeće poslaničko pitanje - kako ocjenjujete zaključke Evropskog savjeta, u dijelu koji se odnosi na Crnu Goru, i šta Vaše Ministarstvo radi da ojača pregovaračku strukturu Crne Gore sa Evropskom unijom?

Želim da Vam dam priliku da kroz odgovor malo detaljnije pojasnite ono što su glavni akcenti za Savjet, a onda ću vjerujem uz uvažavanje racionalnosti vremena prilikom postavljanja pitanja i sam dati komentar.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:11:12)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću na vrlo kratkom korištenju vremena za postavljanje pitanja. U svakom slučaju da, iznenadio nas je sve. Potpredsjednica Vlade ima pravo na pet minuta odgovora na postavljeno poslaničko pitanje.

Izvolite, potpredsjednice.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 11:11:36)

S obzirom da je iznenađenje mislim da je ovo poprilično konkretno pitanje koje omogućava Mep-u da objasni šta trenutno radi u oblasti evropskih integracija. To nam je zaista i centar dešavanja i centar aktivnosti u ovom trenutku. Što se tiče zaključaka sa Evropskog savjeta Crna Gora nije mogla mnogo da očekuje od tih zaključaka. Period stagnacije u procesu evropskih integracija traje već posljednjih par godina ako ne i duže. Mogli bismo da se složimo da je proces apatije dosta dugo trajao u pregovorima. Što se tiče same Vlade ona je izglasana prije dva mjeseca, teško da smo u tom periodu mogli ispuniti ono što nam je trenutno na agendi, a to su privremena mjerila koja se odnose na poglavlja 23, 24, odnosno na vladavinu prava i ta privremena mjerila smo dobili prije osam godina. To je dakle jedan dosta komplikovan zadatak, nijesmo još ispuniti te uslove. Kao opredeljenje uz prioritete koje smo definisali, što se tiče 43. Vlade uz jasnu sliku da mi ne možemo da fingiramo reforme, mislim da možemo sa više optimizma čekati zaključke

Evropskog savjeta krajem godine, i naš cilj je da do kraja godine dobijemo završna mjerila što se tiče vladavine prava. Ukoliko to ne bude krajem godine želimo da dobijemo jasnu sliku, jasnu poruku, da smo svoje ispunili ili zašto nijesmo u tom procesu ostvarili još jedan stepen dalje u odnosu na članstvo u Evropskoj uniji.

Što se tiče konkretnih aktivnosti u samo Ministarstvo evropskih poslova i pregovaračke strukture mi želimo da ojačamo pregovaračku strukturu, ali u isto vrijeme želimo da rekonstruišemo budući da je institucionalni okvir za evropsku integraciju sama pregovaračka struktura tokom ovih deset godina pregovora više puta su mijenjani, ali to nije nužno bilo dobro za pregovarački proces. U ovom trenutku mi želimo da iskoristimo naučene lekcije, želimo da se te naučene lekcije reflektuju na samu pregovaračku strukturu. Prva naučena lekcija jeste da mi želimo da zadržimo sve one ljude koji su od početka tu, odnosno koji su nosili ovaj proces sve vrijeme to je vrsta institucione memorije, i oni treba da budu tu u samoj pregovaračkoj strukturi.

Drugi princip kojim se rukovodimo jeste da ta pregovaračka struktura ne može biti više toliko glomazna, da mora biti efikasnija, fleksibilnija, kompaktnija, zbog toga želimo da smanjimo broj uključenih u same pregovaračke radne grupe. Treći princip jeste da ta pregovaračka struktura mora biti usklađena makar djelimično sa novom metodologijom Evropske unije odnosno Evropske komisije koja je objavljena u februaru 2020. godine, koju smo mi prihvatili u maju 2020. godine. U tom smislu već smo otpočeli razgovore sa šeficama i šefovima radnih grupa, sa njima želimo da racionalizujemo tu samu strukturu, odnosno sve pregovaračke radne grupe, raspisali smo poziv 13. juna za člana Savjeta za vladavinu prava iz reda nevladinih organizacija. Na taj način želimo da pokažemo transparentnost i želimo da uključimo sve raspoložive kapacitete u društvu. Nevladin sektor nam je od samog početka bio kredibilan partner u ovom procesu zbog toga želimo da otvorimo Savjet za vladavinu prava za nevladin sektor.

U naredom periodu, odnosno tokom sljedeće nedjelje raspisaćemo poziv za članove nevladinih članica i članove nevladinih organizacija u svim pregovaračkim radnim grupama, ograničićemo broj članova na dva i to ide u skladu sa principom racionalizacije koje želimo da sprovedemo, ali ćemo ići ka tome da se sjednice budu otvorene za nevladin sektor i javnosti ko god želi da prisustvuje i ko god želi da doprinese tom procesu. Dakle, cilj nam je da se sve odluke koje se odnose na pregovarački proces nađu na dnevnom redu Vlade do kraja jula mjeseca, krajem jula bi trebalo da imamo kompletnu pregovaračku strukturu. Čisto da podsjetim da prethodna Vlada to nije uspjela ni za godinu i po dana, odnosno nije rekonstruisala pregovaračku strukturu ni za godinu i po dana.

Novina koju uvodimo jesu šest pregovarača koji ili pregovaračica, koji će biti iz raznih sfera javnog života, koji treba da budu nepristrasni, koji treba da budu nezavisni, iznad svega stručni. Na taj način želimo da oslobodimo pregovaračku strukturu bilo kakvih uticaja, političkog ili bilo kakvih političkih promjena. Ona mora da bude i da ostane čvrsta i efikasna bez obzira na političke promjene. Sve ove promjene i kompletna vizija koju imamo ide u pravcu našeg skorog zatvaranja pristupnih pregovora.

Dakle, imamo ciljeve koje smo naveli, imamo viziju skorog pristupanja Evropskoj uniji i mislim da ono što sam Vam trenutno objasnila ide upravo u tom pravcu. Želimo jednu modernu pregovaračku strukturu, želimo fleksibilnu, želimo češće sastajanje, želimo utvrđenu odgovornost i želimo šest lica koja će biti lica našeg pregovaračkog procesa.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:16:19)

Zahvaljujem, potpredsjednici Vlade na odgovoru.

Prije nego što dam pravo na komentar poslaniku Nikoliću, samo jedna blaga sugestija od strane Skupštine, možda malo i zloupotrebljavam pa nećete mi zamjeriti, ali mislim da smo svi na istom fonu. Nekada je bila dobra praksa da u okviru pregovaračke strukture različitih poglavlja budu takođe i predstavnici stručne Službe Skupštine, mislim da su to i zaključci našeg Odbora za evropske integracije negdje i preporuka da razmatrate i tu mogućnost jer upravo dobra saradnja između Skupštine kao zakonodavnog doma i Vlade kao izvršnog, a zajednički cilj su evropske integracije onda mislim da bi bilo od velike koristi.

Kolega Nikoliću, izvinjavam se što sam Vam upala u prostor.

Izvolite, Vaše pravo na komentar i naravno dopunsko pitanje u koliko želite da koristite taj institut.

ANDRIJA NIKOLIĆ (28.06.22 11:17:15)

Nema potrebe za izvinjenjem, kvalitetno ste iskoristi ovu intervenciju, pridružujem se Vašem apelu i siguran sam da će gospođa Marović, uvažiti Vaš zahtjev.

Znači, nalazimo se u presudnom trenutku za evropske integracije Crne Gore. Evo ja ću reći ono što ste možda Vi iz političkog opreza propustili da saopštite da Crna Gora mora da isporuči rezultate da bi dala povod za nastavak procesa proširenja. Odnosno, ukoliko uspijemo u tome Evropska unija će morati da uzvрати, evo neka to bude glavni naslov onoga kako Crna Gora tumači zaključke Evropskog savjeta. Iako se o Crnoj Gori nije konkretno govorilo može se reći da ipak Samit Evropske unije nije dao suštinu i konkretne rezultate, Crna Gora i Srbija su formalno ostale na istoj kvoti, Bosna i Hercegovina nije dobila status kandidata, Kosovo nije dobilo viznu liberalizaciju, a Sjeverna Makedonija i Albanija nijesu dobile početak pregovora. Zašto, mogli bi da se nađemo svi zajednički na jednom zaključku da se u regionu još uvijek nije dogodila kvalitetna društvena transformacija zato što političke elite nijesu u stanju da izađu u susret onome što su zahtjevi građana po pitanju evropskih integracija. Za Crnu Goru bi se u tom smislu moglo reći da je dobar primjer, jer izglasavanjem manjinske Vlade u ovom parlamentu predstavlja korak ka kompromisu i korak ka neophodnim društvenim reformama. Mislim da ta percepcija postoji u Briselu i u zemljama članicama Evropske unije. Pored toga što je važno što se popravlja demokratski imidž, imidž Crne Gore, važno je čini mi se i da uključivanje više partija proevropskog profila postane standard i za sve buduće političke dogovore o formiranju izvršne vlasti. Mi smo podržali manjinsku Vladu da bi deblokirali proces pregovora sa Evropskom unijom, svjesno žrtvujući dio naših političkih interesa. Jasno očekujući i poručujući konstituentima ove vlade i onima koji tu Vladu podržavaju da će stabilnost te Vlade zavisiti od rezultata u smislu pregovora sa Evropskom unijom. Ovaj parlament ima veliku obavezu da bude dobar saradnik Vlade Crne Gore na tom polju. Očekuje se da u ubrzanom proceduri dođe do političkog dogovora, širokog političkog konsenzusa o reformi i institucijama pravosuđa.

Potrebno je da Skupština Crne Gore da presudan doprinos u tom poslu, i kad je riječ o vrhovnom državnog tužioca i kada je riječ o članovima Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika i kad je riječ o sudijama Ustavnog suda. Dakle, to je posao koji nas sve zajedno očekuje i to je najmanje što možemo da uradimo u ovom trenutku da bi se preporučili za dinaminiziranje procesa pregovora sa Evropskom unijom.

Dozvolite na kraju, samo jednu ocjenu o pregovaračkoj strukturi što sam pažljivo saslušao i ono što je bila Vaša opservacija na tu temu ...

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:21:07)

Kolega Nikoliću, vrijeme predviđeno za komentar je isteklo, ako možete vrlo brzo.

ANDRIJA NIKOLIĆ (28.06.22 11:21:13)

Privodim kraju, ali jednako kao što sam uputio kompliment na prethodnoj intervenciji sada imam zamjerku, jer sam veoma racionalno koristio vrijeme u postavljanju pitanja, da bih sebi dozvolio makar malo prekoračenja u komentaru koji ću dati.

Dakle, završiću sa nekolike rečenice.

Izgubili smo dragoceno vrijeme i Vi ste to negdje sami konstatovali, a Brisel u prethodnom izvještaju upozorava da je pregovaračka struktura Crne Gore značajno oslabljena ostavkom ili smjenom 110 njenih članova uključujući 16 pregovarača za poglavlje i 24 šefa radnih grupa. Ovo je najteža ocjena iz prethodnog izvještaja o napretku Crne Gore sa Evropskom unijom, istovremeno najobavezujuća politika za Vaše Minsitarstvo. U tom smislu potpuno saglasan sa ocjenom da nam je neophodno institucionalna memorija koja neće zavisiti od svakog buduće diskonuiteta izvršne vlasti. Važno je uvažiti i ovaj apel koji dolazi iz Skupštine da svi ljudi koji poznaju proces evropskih integracija, a jedan od njih je nesumnjivo i Vaš kolega sa kojim sam nedavno imao saradnju u Berlinu na jednom prestižnom međunarodnom skupu, dakle, potrebni su ljudi koji poznaju ovaj proces koji su lojalni svojoj državi i koji su spremni da lične interese podrede institucionalnom napretku države u poslu pregovaranja sa Evropskom unijom.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:22:48)

Zahvaljujem, kolega Nikoliću.

Ukupno kada saberemo i jedno i drugo tu ste taman u odnosu na vrijeme koje je predviđeno Poslovníkom. Nastavljamo dalje.

Sljedeći je poslanik Jovan Jole Vučurović koji je postavio dva pitanja. Krećemo sa prvim pitanjima. Izvolite kolega Vučuroviću.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:23:10)

Hvala.

Evo ja bih prije svega iskoristio priliku da čestitam Vidovdan našem narodu dakle posebno onim ljudima na Kosovu i Metohiji i naravno da čestitam Vidovdan Crnoj Gori koja jeste bila i ostaće čuvar kosovskog zavjeta. Negdje je u pravu bio, ako sam toliko u sposobnosti da kažem i veliki Ivo Andrić kada je rekao da se u tim brdima sve što je dolazilo na svijetu u tim brdima rađalo se sa refleksom kosovske krvi u pogledu tako da još jednom srećan Vidovdan svim pripadnicima našega naroda od Kosovske Mitrovice do Banja Luke, od Nikšića do Subotice.

Evo da krenemo sa pitanjima - kako kao potpredsjednica Vlade za spoljnu politiku, evropske integracije, regionalnu saradnju i ministarka evropskih poslova komentarišete stav Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sadržan u dokumentu koji nosi naziv prilozi za zaštitu hrvatskih nacionalnih interesa prilikom pregovora Republike Hrvatske sa Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Srbijom u pogledu njihovog ulaska u Evropsku uniju? Dakle u tom dokumentu najvažnije hrvatske naučne i kulturne institucije koji je između ostalog upućena i predsjedniku i premijeru ove države koji je praktično i obrazac u putokaz kako će se ova država odnositi prema Crnoj Gori navodi se između ostalog da Crna Gora treba da ustupi djelove svoje teritorije Hrvatskoj, da traži se i ratna odšteta zbog navodne agresije i izvinjenje zbog počinjenog zla. Poziva se Crna Gora da ne prisvaja izvjesnu hrvatsku kulturnu baštinu na ovim prostorima, prijeti se blokadom integracija, ucjenjuju se građani i država Crna Gora itd. i pitao sam da li je ovo i najava da će Crnoj Gori biti blokiran nastavak evropskih integracija od strane ove države.

Ja sam ovo pitanje, pravo da vam kažem, najviše postavio zbog toga što nijesam primijetio adekvatnu reakciju Vlade Crne Gore na ovaj ucjenjivački i provokatorski akt koji je došao iz Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, akt u kome se između ostalog atakuje na teritoriju Crne Gore, a valjda je Vlada ta koja je prva trebala da reaguje. Mi smo bili svjedoci da je čak reagovala, što je bilo opšte iznenađenje javnosti i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti kao jedna ovako rekao bih anemična institucija koja ne reaguje ni povodom nekih ovako važnijih stvari. Takođe, ne računam u reakciju ni ono što je političko tumaranje ministra vanjskih poslova koji gotovo da se složio sa ovim što se nalazi u dokumentu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji i ne pokriva tu funkciju ministra vanjskih poslova da bi štitio interese Crne Gore već se sve više ponaša kao političar neke od zapadnih država. Više se ponaša kao marioneta u rukama tih država. To je otprilike moje pitanje. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:26:37)

Zahvaljujem poslaniku Vučuroviću.

Potpredsjednica Vlade pravo na odgovor u trajanju od pet minuta.

Izvolite potpredsjednice.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 11:26:44)

Zahvaljujem.

Prvo da dam direktno odgovor na pitanje.

Ne očekujem da će Hrvatska otvarati bilo kakva bilateralna pitanja i da će biti kočničar u procesu evropske integracije Crne Gore, a takav zaključak prije svega zasnovan je na dosadašnjem iskustvu u pregovaračkom procesu sa Republikom Hrvatskom.

Prvo znate i sami da je Hrvatska posljednja država koja se priključila Evropskoj uniji. Mi smo pregovaračko iskustvo Hrvatske od samog početka koristili u pregovaračkom procesu, između ostalog postoje neke osobenosti koje su se kasnije prvo primjenjivale na Crnoj Gori. Prije svega jedinstveno poglavlje podijeljeno na 23 i 24 koja su sad dva ključna poglavlja u odnosu na oblasti koje se odnose na vladavinu prava. Isto tako mi smo pregovaračku strukturu stavili po uzoru na Hrvatsku, u tom procesu smo imali njihovu nesebičnu podršku, kako stručnu tako i u pogledu konsultacija, ali i kroz ekspertsku podršku TAIX misija to je značajna stručna podrška koja je obezbijedena u mnogim oblastima, ali i najviše u oblastima vladavine prava, poljoprivrede i politike konkurencije. Dakle, Hrvatska od samog početka pomaže pregovarački proces Crne Gore i to na vrlo stručan način, kako savjetima, a i neposredno ekspertskom podrškom.

Drugi stav jeste politički stav Hrvatske, prije svega oni su najglasniji u Evropskoj uniji što se tiče politike proširenja i konkretno Crne Gore, evo uzela bih za primjer samo članove Evropskog parlamenta ili konkretno izvjestioca za Crnu Goru koji je zaista prijatelj Crne Gore, koji se od samog početka otvoreno zalaže za ubrzani prijem, odnosno za ubranu demokratizaciju, pa samim tim i skoro članstvo i za to da

Crna Gora postane sljedeća članica Evropske unije. Sa zvaničnih adresa u Hrvatskoj isto tako ne možete čuti takve stavove, odnosno to nije zvanična politika Vlade Republike Hrvatske. To je samo određeni predlog koji apsolutno nije naišao tamo ni na interesovanje ni na podršku što se tiče same zvanične politike.

Mislim da takvi stavovi ili već sami znate kako, nažalost, funkcionišu bilateralni sporovi u samoj Evropskoj uniji politici proširenja, mislim da ti sporovi se negdje provlače od samog početka evo uzmimo primjer Sjeverne Makedonije, od samog početka imala je problem sa Grčkom pa sada sa Bugarskom. To nije nešto što moguće može da se čuva naravno i za sam kraj procesa pregovora, ali mi nemamo takvu vrstu spora i mislim da ćemo sve moguće nesuglasice rješavati zaista izvan pregovaračkog procesa. Mislim da to neće biti predmet pregovaračkog procesa i da zaista to neće na bilo koji način kočiti našu dinamiku procesa pristupanja.

Istakla bih takođe i da što se tiče Hrvatica i Hrvata u Crnoj Gori oni su sada zastupljeni u Vladi Crne Gore i to nas utoliko raduje što je to naravno i pozdravljeno od strane Vlade Republike Hrvatske, što je to takođe garant da su sve građanke i građani u Crnoj Gori zastupljeni. Ja bih takođe naglasila kao ponosna Bokeljka da sam odrasla u jednoj sredini koja je multikulturalna i da su Hrvatice i Hrvati dali jedan doprinos gdje se njeguje kultura suživota, zaista ne očekujem da će ta pitanja koja ste Vi pomenuli u platformi i koju ste naveli da će moći ugroziti naše odnose i da će na bilo koji način ugroziti prvo naš suživot, a onda i bilateralnu saradnju sa Hrvatskom. Hrvatska je naša najbliža članica Evropske unije. Mi smo od samog početka imali isključivo samo podršku, kako političku tako i ekspertsku, i zaista ne očekujem da se to može produbiti, odnosno da se može pokvariti ta saradnja i da se bilo koji bilateralni sporovi mogu staviti u prvi plan.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:30:56)

Zahvaljujem potpredsjednici.

Pravo na komentar u trajanju od tri minuta ima poslanik Vučurović i samo da se informišem da li će koristiti institut dodatnog pitanja?

Zahvaljujem, poslaniče Vučuroviću. Svakako procedura Vam je poznata ukoliko koristite institut dodatnog pitanja onda potpredsjednica Vlade ima pravo na odgovor u trajanju od pet minuta. Poslije toga Vi nemate pravo na komentar. Hvala Vam.

Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:31:07)

Meni je bilo bitno da Vi iskomentarišete ovaj dokument, sad Vi minimizirate ulogu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ja ne bih baš bio toliko siguran da hrvatsko rukovodstvo ne sluša ono što saopštava ta institucija. Vi ste saopštili podatak da je to nebitno, da predsjednik i premijer Hrvatske nijesu uzeli u razmatranje ovo. Imam informaciju da i Parlament i predsjednik i premijer Hrvatske su veoma uzeli u razmatranje dokument Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, jer ovo je uostalom i stara politika ove države. Rekao sam i u jednoj izjavi prije desetak dana kad se ovo pojavilo da ovo nije slučajno, da je ovo direktno usmjereno, da je meta srpski narod, meta ovoga dokumenta i u Crnoj Gori, jer ovo se odnosi na Srbiju, Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu, kao i srpski narod u Republici Srpskoj.

Dakle, nijeste se baš osvrnuli na ono što sam pitao. Čuo sam ovdje, nemojte zamjeriti tirade o evropskom putu, i o saradnji sa Hrvatskom i opet je ministar vanjskih poslova, vraćam se na njega kazao, ne znam imate li ovaj podatak. Da je on već imao razgovor sa hrvatskom stranom i da ona nije baš kako ste Vi rekli da nije obratila pažnju na ovo nego su oni kazali da oni ne traže previše, samo da se kaže u Crnoj Gori njeguje kultura sjećanja. To je stav hrvatske strane za koji vi nijeste znali i složio se kaže ministar vanjskih poslova. Zamislite tu, evo ja bih nazvao političku drskost da ta država nas poziva na njegovanje izvjesne kulture sjećanja. Čeka mi to treba da se sjećamo u odnosima sa Hrvatskom da bi mi trebali da gajemo kulturu sjećanja? To meni nije baš najjasnije, jer ja ne vidim da na primjer ta država gaji kulturu sjećanja na genocid u Jasenovcu na Loru, evo ako ćemo da povežemo s Crnom Gorom na Prebilovce, na Jadovno, na Glinu, na Gospić, na logore za djecu ne vidim na primjer da gaji kulture sjećanja na to, nego sa druge strane čak i proslavljaju etnička čišćenja i zločine u Oluji i Blijesku.

Nadam se, mislio sam da postavim možda i to dopunsko pitanje, ali neću evo da izrazim očekivanja i nadu od Vlade Crne Gore da neće ove godine slati svoga predstavnika na obilježavanje zločinačke Oluje u Knin. Evo, da ostane ovdje što sam kazao, ja se nadam da nećete obrukati Crnu Goru i učiniti taj potez koji je uradila jedna od prethodnih vlada Crne Gore. Vidim da se u tom dokumentu, to nije novo, Vi se očigledno skoro bavite politikom, rekao bih, nije novo ovo što piše u ovome dokumentu i priča o Hrvatskoj,

pominje se Hrvatska kulturna baština da je ugrožena. Ja ne znam gdje je to ugrožena u Crnoj Gori hrvatska kulturna baština, ponekad postavljam pitanje o čemu se radi koja je to baština i možda se to odnosi na austrougarsku, njemačku, italijansku kulturu, Boki kotorskoj i ja sam iz Krivošija Vi ste iz Grblja, pa možemo i da razgovaramo o kulturi Boke kotorske koja je, rekao bih dominantno srpska kultura. Ako ćemo baš tako da pričamo, jer Boka kotorska je u sastavu Crne Gore, to ćete se složiti sa mnom ...

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:35:07)

Ja bih molila i poslanika Vučurovića i potpredsjednicu Vlade da se ne prebacuju sa pitanjima bez mikrofona, prvo to. Poslanik Vučuroviću završavajte, s obzirom da je isteklo vrijeme koje je predeviđeno. Izvolite, poslaniče Vučuroviću.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:35:29)

U krajnjem Boka kotorska je u sastav Crne Gore koliko znam ušla '45 ili '46. godine.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:35:36)

Zahvaljujem poslaniku Vučuroviću.

Sada prelazimo na drugo pitanje takođe poslanika Vučurovića. Izvolite Vaša tri minuta za postavljanje drugog poslaničkog pitanja.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:35:46)

Nedavno su se na javnoj sceni, to jest iz dijela Vlade, ponovo čuli stavovi da pozicije diplomatije ne mogu da pokrivaju ljudi kojima nijesu bliske evroatlantske integracije i ne samo u diplomatiji, već se ta ja bih nazvao ekstremistička logika preselila i na javna preduzeća i druge sfere života ponovo nakon dvije godine.

Da li je to poštovana gospođo Marović najava nove diskriminacije za koju smo mislili da smo je pobijedili 30. avgusta 2020. godine, odnosno poruka da slijedi politički progon preko 50% građana Crne Gore, što je svakako, možda ćemo se složiti narativ iz nekih prošlih vremena, iz vremena vladavine bivšeg režima. Ovo je, nažalost, tema koja je ponovo prisutna u Crnoj Gori i moramo joj se vraćati sve dok postoji jedan jedini narod u Crnoj Gori koji se osjeća ugroženim.

Juče se čulo lijepo, pričamo o ekonomiji, pričamo o socijali, o većim platama i ostalo, ali bez ovoga nema ni toga. Dok je god koji narod u Crnoj Gori ugrožen ne može biti ni boljeg života ni bilo čega drugog, evo čak i prilikom, gledali smo sve to, pošto imamo to zadovoljstvo da pratimo prenose Vlade, da i prilikom izbora člana borda direktora Elektroprivrede Crne Gore čulo se od strane potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova kaže šta će taj čovjek tamo, pa on ne podržava evroatlantske integracije, šta će nam reći neki tamo partneri iz NATO-a. Crna Gora se vraća tim narativima, nažalost, i mi ne snosimo odmah da vam kažem krivicu zato što je ponovo na dnevnom redu tema diskriminacija već je problem u tome što se u Vladi ponovo nalaze perjanice takve politike. Nije DPS vas podržava manjinski, oni nijesu perjanice, takve politike oni su priučeni, ali u Vladi se nalazi jedan Rano Krivokapić, koji jeste perjanica antisrpske politike u Crnoj Gori i njemu je i još nekima i dan danas problem da se Srbi nalaze na bilo kojem vodećem mjestu u državi ili će to javno reći, ili će to možda zadržati u sebi vidjećemo dalje.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:38:14)

Poslaniče Vučurović, ja samo da reagujem, ministar vanjsih poslova nije ovdje, negdje u komunikaciji postavljaju se pitanja direktno ministru vanjskih poslova.

Sada postavljamo pitanje potpredsjednici Vlade.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:38:33)

To mene savršeno ne interesuje je li on ovdje ili nije, on je javna ličnost, i ona je nadređena ministru vanjskih poslova, je li tako?

To je bilo moje pitanje. Ovo je da konstatujem manjinska vlada da se ograničim trajanjem tako je rečeno, a srpski narod jeste većinski u Crnoj Gori i traje i trajaće uprkos svim protivnicima i uprkos diskriminaciji koja je u najavi, a ja se nadam i mi se nadamo da to neće biti dugog vijeka ta najava diskriminacije. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:39:08)

Zahvaljujem poslaniku Vučuroviću i zahvaljujem na vrlo racionalnom korišćenju vremena za postavljanje pitanja. Pravo na odgovor ima potpredsjednica Vlade u trajanju od pet minuta. Izvolite potpredsjednice.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 11:39:20)

Prvo, ja bih rekla da niko nema ništa protiv trajanja srpskog naroda u Crnoj Gori i da to niko ne spori da upravo ova vlada zastupa interese svih građanki i građana u Crnoj Gori. Ja ću Vam sad to obrazložiti. Ako se kaže da neko treba da njeguje evroatlantske vrijednosti to nije upućeno protiv bilo koga u Crnoj Gori, to je prva stvar. Treba poći od definicije šta to znači, evroatlantske vrijednosti. Vi sami znate da su vanjsko politički prioriteti Crne Gore od obnove nezavisnosti bili prvo članstvo u NATO-u koje smo ostvarili prije pet godina, bilo bi bolje da je članstvo u Evropsku uniju možda bilo i prije, ali sljedeći vanjsko politički prioritet jeste članstvo u Evropskoj uniji. Valjda Vam je jasno, da kad neko istupa vani odosno kad neko zastupa naše vanjsko-političke ciljeve i prioritete onda on ne može biti protiv NATO-a, jer smo mi članica NATO-a, jer mi smo se obavezali pristupnim ugovorom na određene principe, na određene aktivnosti i sve ostalo i to je pretpostavljam trebalo da bude jedan od motiva zbog čega se tako nešto moglo čuti.

Međutim, to ne može biti kriterijum pri zapošljavanju. To može biti kriterijum u radu, ali ne može biti kriterijum pri zapošljavanju zbog toga što mi prije svega često nešto govorimo da moramo zbog toga što je to obaveza u pregovaračkom procesu. Mi ne moramo da zapošljavamo na osnovu zasluga, zato što je to nešto obaveza iz pregovaračkog procesa i reforme javne uprave, nego zbog toga što nas je dugo i još uvijek je to tako, priča pratila da imamo manjak administrativnih kapaciteta i da sporo povlačimo rezove što se tiče racionalizacije, modernizacije javne uprave. Mi zaista moramo da zapošljavamo najkvalitetnije kadrove i valjda je jasno da na tom javnom konkursu da u toj samoj proceduri potoje odedeni kriterijumi koji se isključivo odnose na radno mjesto i šta taj potencijalni kandidat ili kandidatkinja treba da radi.

Prije svega, tako bi trebalo da se odvijaju i raspisuju javni konkursi i moraju se zapošljavati najbolji kandidati i kandidatkinje. Prošlo je vrijeme kad smo se politički zapošljavali iako naravno, uvijek postoji i ova tema da Vlada nije uradila dovoljno, da partije i dalje vode određene dilove, odnosno da imaju određene interese. Ja sa pozicije koju pokrивam moram da vam kažem da se isključivo rukovodim principom zasluga, odnosno angažujem samo one kadrove koji su zaista visokostručni i koji mogu da nam pomognu u pregovaračkom procesu. Prije svega, to je bio princip i biće princip kod rekonstrukcije pregovaračke strukture. To je bio princip kod izbora državnog sekretara i to je uostalom princip za sva zapošljavanja koja će biti u Ministarstvu evropskih poslova. To je nešto što sam ja više puta istakla na samoj Vladi da mi nemamo luksuz da nekoga politički zapošljavamo ili da nekog politički mijenjamo, ako neko prije njega prethodno je dobro radio svoj posao.

Što se tiče diplomatsko-konzularnih predstavništava mi nemamo popunjenu, odnosno imamo samo 14 ambasadori i ambasadora od ukupno 38 to je nešto na čemu treba da radimo. Već sam Vam objasnila da taj neko zastupa interese i ugled Crne Gore u svijetu i isto tako vodi računa o našim državljanima i državljanima svuda u svijetu. Za mene jeste sporno da taj neko negira članstvo u NATO-u ili da govori nešto loše za NATO. U tom segmentu zaista smatram da je potrebno da neko njeguje evroatlantske vrijednosti. Za sve ostale pozicije su zaista potrebni samo stručni kvaliteti ono što je predviđeno konkursom. Mi moramo da jačamo našu državnu administraciju, odnosno i lokalnu i državnu i to je nešto prioritet u radu ove vlade.

Najzad, rekla bih da ako neko kao što ste Vi već rekli ima namjeru da diskriminiše taj neko nema većinu u samoj Vladi i to ste uostalom vidjeli i na samoj sjednici Vlade tokom kojeg se ta priča pokrenula. Prema tome, mislim da nema razloga za zabrinutost. Mi smo se borili da ovo društvo bude manje polarizovano, da Vlada bude inkluzivna da sve građanke i građani budu zastupljeni i da konačno imamo najkvalitetnije kadrove u javnoj upravi. To su principi koji ako sad ne dođu u prvi plan doći će tokom sljedeće vlade, ali mi moramo napraviti put ka takvim principima. Lično svojim primjerom dajem i želim da

ukažem i ostalim članovima i članicama Vlade da ovo moramo poštovati i da su to jedini principi koji nas zaista mogu voditi ka Evropskoj uniji.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:44:28)

Zahvaljujem potpredsjednici Vlade. Jeste zaista zabrinjavajuće da Crna Gora, kao strateški buduća članica Evropske unije, od 27 država Evropske unije ima samo četiri ambasadora na diplomatskom nivou, sve ostalo su predstavnici na nižem diplomatskom nivou. Mislim da je vrlo zabrinjavajuće i što definitivno treba mijenjati.

Poslanik Vučurović, Vaše pravo na komentar u trajanju od tri minuta. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:44:55)

Ja Vas moram podsjetiti, gospođo Đurović i gospođo Marović da Crnu Goru u 25 država zastupa Turska na nivou da li ambasada, da li konzularnih predstavništva i to moramo ovdje pomenuti jer diplomatija je očigledno najslabija karika u Crnoj Gori, ne samo sada kada je to izvjesno kada su ova rješenja kadrovska u Crnoj Gori nego je bilo i u prošloj Vladi i u vladama prije toga. Mislim da ste gospođo Marović sami sebe demantovali kada ste kazali da je Vlada inkluzivna, da nema podjela i ostalo, samim tim što ste iz toga što ste rekli da ambasadori ne mogu biti oni koji se protive ili su se protivili NATO integracijama, a to je više od 50% građana Crne Gore. Jeste li tako rekli? Oni koji se protive NATO integracijama to je preko 50% Crne Gore za njih su vrata diplomatije crnogorske zatvorena, a rekli ste da je Vlada inkluzivna. Znači samo dogovorite se sa vašim timom ili sami sa sobom.

Što se tiče crnogorske diplomatije, ovdje se juče čulo nešto što prevazilazi skandal i mene čudi od medija u Crnoj Gori da li su im otupila čula ili su nama ovdje predsjedavajućima otupila čula, mislim da je bila gospođa Bošnjak juče kada je Ranko Krivokapić odgovarao na pitanja. Ne krivim naravno ni vas ni gospođu Bošnjak, jer čuje se ovdje dosta toga i ne može se ispratiti, ali naime Ranko Krivokapić je, evo tu sam i zapisao nekoliko puta uporedio Srbiju sa nacističkom Njemačkom. ovdje direktno. Niko nije reagovao više puta pominjući termin anšlus. Eto tu ima istoričava i znate i ostali svi što znači riječ anšlus stavljajući to u kontekst da je nešto slično Srbija izvršila nad Crnom Gorom. Možete uzeti stenogram da preslušate i čućete i to je bilo baš u odgovoru na poslaničko pitanje gospođe Jelene Božović i Krivokapić je otprilike poručivao ambasadoru Božoviću koji je isticao značaj Podgoričke skupštine i zato protjeran iz Crne Gore da ode u Austriju i tamo saopšti da je anšlus Austrije opravdana stvar.

Zamislite ovdje u Parlamentu Crne Gore, ministar vanjskih poslova čija je riječ ustvari riječ Crne Gore, zvanične Crne Gore, valjda je tako po zakonu i Ustavu, on upoređuje Srbiju i srpski narod sa nacistima. Narod koji je poslije Jevreja, Rusa i Poljaka najviše stradao od toga najvećeg zla u istoriji čovječanstva. Ne znam šta treba taj čovjek više da uradi da bi bio sklonjen sa toga mjesta koje ne zasluhuje i kojega apsolutno nije dostojan da on takav predstavlja Crnu Goru u svijetu. To je ono to sam vam obratio pažnju prije da je crnogorska diplomatija najslabija karika već godinama u sistemu vlasti u Crnoj Gori i da je prosto, makar proteklih 10-15 godina da su se tu rađali najekstremniji kadrovi u Crnoj Gori, umjesto da su diplomate i da predstavljaju čitavu Crnu Goru. To meni nikada neće biti jasno šta se tu dešavalo svih ovih godina, jer sam mislio da su tu ljudi posebnog senzibiliteta, ali evo prevario sam se nažalost i kao što rekoh, gospođu Đurović, smetaju Srbi, ali zato ne smeta da Turska predstavlja Crnu Goru u 25 država svijeta. Volio bih da obratite pažnju na ovo što je kazao gospodin Krivokapić i možda to da naiđe na osudu čitavog Parlamenta. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:49:07)

Zahvaljujem poslaniku Vučuroviću. Sa ovim smo završili postavljanje pitanja od strane poslanika Vučurovića. Proceduralnu reakciju želi poslanik Striković. Poslaniče Vučuroviću, jučerašnje izlaganje ministra vanjskih poslova moža je negdje imalo neka drugačija upoređenja. U jednom trenutku bih rekla da je možda neobičan način poređenja koje je koristio.

Što se tiče političkog stava ministra vanjskih poslova svakako i Vi kao poslanik imate mogućnost komunikacije direktniji. Takođe, molim što se tiče samog ministra vanjskih poslova, mislim da je negdje bilo i uputnije da je neko od vašim predstavnika, ukoliko imate stav, da je juče u toku rasprave uzeo učešće, a naravno imate i druge instrumente i načine kako možete doći do dalje komunikacije oko toga.

Poslanik Striković traži povredu Poslovnika, samo budite ljubazni, pa mi recite na osnovu kog člana, poslaniče Strikoviću?

ADNAN STRIKOVIĆ (28.06.22 11:50:34)

Ne znam na osnovu kojeg člana, jer prije svega mislim da je Poslovnik ove skupštine jako loš i da treba u narednom periodu pristupiti izmjenama tog Poslovnika, ja Vas u tom pravcu pozivam ne samo zbog ovakvih stvari koje se dešavaju nego zbog mnogo drugih stvari oko nefunkcionisanja odbora skupštinskih, nepotpunih krnjih odbora i tako dalje. Mislim da to jako ugrožava posao svim nama poslanicima, pogotovu nama novim poslanicima koji nijesmo članovi nijednog skupštinskog odbora. Složit ćete se da je to ogroman hendikep za jednog poslanika da obavlja ovu odgovornu funkciju na način ...

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:51:06)

Poslaniče Strikoviću,

Minut je vrijeme proceduralne reakcije i još uvijek nijeste dali osnov, molim Vas da riješimo.

ADNAN STRIKOVIĆ (28.06.22 11:51:18)

Možda ja proceduralnu reakciju ne bih ni imao da ste Vi prokomentarisali, pa čak i na način na koji ste prokomentarisali, ali prije nego što sam se ja javio za tu proceduralnu riječ. Nijeste imali tu namjeru, tek kada ste shvatili kako ja i zbog čega želim da reagujem onda ste i Vi reagovali i hvala Vam opet na tome. Kada neko komentariše bilo koju ličnost koja nije u sali i koja ne može uzvratiti, mislim da je osnovni red da makar poslaniku date mogućnost da prokomentariše netačne, neistinite, ja bih rekao ovako vrlo navode koji upućuje da neka partija, neki povjek i tako dalje gaji u sebi nekakvu mržnju prema nekoj naciji, prema nekom narodu i tako dalje. Mislim da ko god je bio juče prisutan, a bili su prisutni i poslanici iz vaše partije, postavili su pitanje u tom pravcu i čak imali mogućnost da iskomentarišu ukoliko je to percipirano tako kako Vi govorite i pominjanje tih riječi, zna se u kojem je kontekstu bilo. Bilo je u kontekstu da ne možete ići u neku državu kao predstavnik države, a vrijeđati tu državu i apsolutno nije došlo do poređenja, nijedan narod nije nazvan fašističkim, a kamoli srpski narod čak i gospodin Ranko Krivokapić vrlo afirmativno u nekoliko navrata govorio o srpskom narodu, čak je bio rezervisan kada je govorio i o vlasti u Srbiji, protiv koje i on i ja.

Molim Vas da ubuduće nema potrebe da ovako reaguju poslanici, nego Vi reagujte kada se iznose ovakve stvari. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:52:37)

Zahvaljujem.

Sad kada Vi sjednete ja ću vam reći da je ovo drugi put da sam ja danas reagovala kada je bilo pominjanje ministra vanjskih poslova, Vi nijeste bili prvi put u sali. Prema tome, nemojte meni molim vas spočitavati, ja sam drugi put danas reagovala kada je bilo pominjanje ministra vanjskih poslova, pa možda Vi nijeste čuli, pošto je bio odgovor i na prvo i na drugo pitanje.

Kolega, hoćete biti ljubazni da mi Vi kažete osnov za reakciju.

Znači proceduralna reakcija ne znate ni Vi. Ja mogu da razumijem kolegu, s obzirom da je on novi poslanik, ali baš za Vas da ne znate koji je član Poslovnika, to bi me iznenadilo. Vrlo kratko poslaniče Vučuroviću.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.06.22 11:53:18)

Ovo je baš procedura. Ja se upravo zbog procedure javljam i rekao sam tokom moje priče da iskoristimo stenogram i da vidimo šta je čovjek rekao, ako ja griješim, pogriješio, šta ćemo sad, ali mislim da sam vrlo pažljiv slušalac onoga što se dešava i posmatrač onoga što se dešava u Skupštini, tako da teško da sam pogriješio, a i rijetko griješim.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 11:54:00)

Zahvaljujem poslaniku Vučuroviću i zahvaljujem negdje i na sugestiji. U svakom slučaju vi jako dobro znate da se naše sjednice snimaju i da se i uživo prenose, da postoji i video zapis na Youtube kanalu Skupštine, prema tome ne postoji uopšte nigdje mogućnost da se bilo što sakrije i imate u svakom slučaju priliku da nađete sve što je tačno i kako je tačno rečeno i shodno tome i zauzimate stavove. Nastavljamo dalje. Još jedno pitanje za potpredsjednicu Vlade. Zadnje pitanje danas, koje je predviđeno za potpredsjednicu Vlade, postavlja poslanik Nikola Janović. Izvolite kolega Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (28.06.22 11:54:39)

Hvala predsjednice Đurović.

Koristim priliku da pozdravim ministarku Marović i njenog saradnika, moje Kotorane, kolegice i kolege, uvažene građane,

Poslije svega ovoga što smo čuli sada u prethodnom periodu čovjek ne može da se zapita, recimo šta je meni nejasno u svemu. Meni je nejasno da se nama može desiti kao državi da nam na čelu Odbora za ljudska prava i slobde bude čovjek koji iznosi ove stvari koje iznosi u ovim prethodnim diskusijama. To je ono što smatram pražavajuće, što se dešava u našem društvu. Ovo je možda još jedan argument, gospođo Marović više, za ovo društvo koje govorimo i koji su toliko govorljivi kada je u pitanju Open Balkan i benefiti koji Open Balkana samo oni mogu da vide.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:00:09)

Poslaniče Janoviću, ja Vas molim da se skoncentrišete na pitanje bez komentara ostalih kolega, negdje nije baš uputno da dovodimo do nekih dodatnih rasprava. Ajde da koristimo institut poslaničkog pitanja i da direktno postavljamo pitanje predsjednici Vlade.

NIKOLA JANOVIĆ (28.06.22 12:00:12)

U svakom slučaju posljednjih mjeseci svjedočimo neusklađenosti verbalne podrške Evropskoj uniji od strane Vlade i ove i bivše da kažem Vlade u onome što je formalno naš cilj, a to je pristupanje Evropskoj uniji i ovih nekih alternativnih novih mogućnosti i po ko zna koji put inicijativa mislim, da je tridesta u redu, regionala inicijativa Otvoreni Balkan. Mislim da umjesto toga, negdje ste i Vi to kazali treba da se skoncentrišemo i da se fokusiramo da sve svoje kapacitete administrativne, a resursi su nam baš nijesu veliki, da ih negdje usredsredimo ka našem jedinom putu, jedinom prioritetu to je da idemo ka Evropskoj uniji. Nelogično je, toliko smo ovih dana slušali i vidjeli smo mnogo argumenata protiv Otvorenog Balkana i zaista je nelogično da želimo kao država koja je najviše odmakla u pristupu pregovorima sa Evropskom unijom da se vraćamo korak unazad u društvu onih država koje ili nijesu otvorile poglavlja ili su daleko iza nas. Još više nelogično je iz razloga što imamo Berlinski proces, CEFT-u, dakle one procese u kojima je Crna Gora od 2014. godine i koji su apsolutno kompatibilni sa Evropskom unijom i uz to procesi koji su inkluzivni, za razliku od Otvorenog Balkana, koji nijesu.

Takođe Otvoreni Balkan znači lokomotiva Otvorenog Balkana treba da bude država koja ne usklađuje svoju spoljnu politiku. O tome ste govorili veoma sadržajno. Mislim da je prvo pitanje bilo na odgovor poslaniku Đuroviću, govorili ste o ruskoj agresiji i o tome kako treba da se i Crna Gora prema tome ophodi.

Ono što definitivno mora da nam negdje budi sumnju to je što očigledno države koje žele taj Otvoreni Balkan vidimo da onako negdje ne sakrivaju ni tu neke velikodržavne aspiracije od kojih mislim da Crna Gora treba i te kako da bježi. Crna Gora nikad nije imala velikodržavne aspiracije i nema potrebe da na bilo koji način imamo sumnju, jer znamo da i čovjek koji je lansirao priču o Open Balkanu ima i te kako svaki dan preko svojih nekih ljudi iz svog političkoga establišmenta trudi se da ruši dobrosusjedske odnose sa svim susjedima u regionu.

Takođe, ono što dodatno moram da kažem to je da, zvuči nelogično da i ne samo mi u Demokratskoj partiji socijalista, već i Liberalna partija i Socijaldemokratska partija i Socijaldemokrate su protiv Otvorenog Balkana. Mogu da kažem da i kolege iz Demokrata su takođe izrazile jednu rezervu ili dilemu u odnosu na Open Balkan takođe iz ugla nacionalnih i državnih interesa Crne Gore. Neće biti da toliko poslanika i toliko partija ne vidi nijednu dobru i pozitivnu stvar u ovome, a da jedino vaša partija koja je konstituent vlasti, a mislim na predsjedništvo URA-e, naravno ne računajući Demokratski front koji ipak se vodi nažalost interesima druge države a ne naš. Bilo bi u tom smislu dobro i zato sam vam postavio pitanje da mi odgovorite konkretno kakav je vaš stav kao potpredsjednica Vlade, ministarke evropskih

poslova, a posebno kao dugogodišnja aktivistkinja civilnog društva u oblasti evropskih integracija na temu Otvorenog Balkana, isključivo iz ugla nacionalnih interesa Crne Gore? Hvala.

DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:00:21)

Zahvaljujem poslaniku Janoviću koji je nešto duže koristio vrijeme za postavljanje pitanja. Pravo na odgovor ima potpredsjednica Vlade u trajanju od pet minuta.

JOVANA MAROVIĆ (28.06.22 12:00:22)

Zahvaljujem.
Hvala na pitanju.

Ovo je, čini mi se pitanje koje je najviše u fokusu crnogorske javnosti, crnogorske političke scene u posljednje vrijeme. Volim da kažem da nikad nijesmo o jednoj temi više diskutovali, a nikad nijesmo manje znali. Mislim da sa ove pozicije potpredsjednice Vlade za ... regionalne inicijative i ministarke evropskih poslova prvo što ja ne smijem da uradim, da šaljem ishitrene poruke i zaključke, nijesam to radila dok sam bila samo potpredsjednica URA, a ovom temom se bavim od 2019. godine otkad je mini Šengen uopšte pokrenut i moje mišljenje se u odnosu na Otvoreni Balkan nije bitno promjenilo od te 2019. godine do danas.

Prva i osnovna stvar jeste da vjerujemo da su se Sjeverna Makedonija, Albanija i Srbija udružile i odlučile da integrišu da bi ostvarile određenu ekonomsku dobrobit. U središtu ove inicijative je potencijalna ekonomska korist za države koje u njoj učestvuju. To je prvo i osnovno zbog čega je sama inicijativa nastala.

Međutim, odmah je otvoreno pitanje, odnosno logično se postavilo pitanje da li inicijativa ima smisla kao regionalno i možemo li uopšte zvati regionalnom, ako ne učestvuje svih šest država Zapadnog Balkana. To je prva stvar.

I druga stvar. Da li ta inicijativa nudi nešto više u odnosu na postojeće regionalne inicijative, kojih je dosta i u kojima Crna Gora učestvuje? To su dvije bitne stvari. U međuvremenu potpisan je niz protokola. Crna Gora je ishitreno prvoinicijativa donijela zaključak da neće učestvuje, da mi možemo da se priključimo Evropskoj uniji za godinu, dvije, tri, pretpostavilo se da ne možemo i da taj put zahtijeva određene uslove. Onda se postavilo pitanje, dobili smo zapravo razne reakcije i što se tiče Evropske unije i što se tiče Sjedinjenih Američkih Država, ali izričito ni jedna ni druga strana nijesu niti podržale niti odbile samu inicijativu Otvorenog Balkana.

Konkretno, što se tiče Evropske unije, tu imam iz država koje su za, ima niz zvaničnika koji je otvoreno podržavaju Otvoreni Balkan, ali nemamo jedinstveni stav i u tom smislu nam bitno otežavaju našu odluku. Zbog toga smatram da je najbolji pristup, a zbog djelimično, usudiću se da kažem histerije, što se tiče Otvorenog Balkana, u dijelu crnogorske javnosti, kažem bez konkretnih argumenata i analize, mislim da je najodgovorniji pristup da uradimo jednu intersektorsku analizu da razmotrimo temu Otvorenog Balkana sa svih aspekata. Da vidimo šta je to potencijalna ekonomska korist za Crnu Goru i da li je ta inicijativa u skladu sa našim primarnim ciljem da postanemo članice Evropske unije. Nas zanima prvenstveno da budemo članica Evropske unije, a sve druge regionalne inicijative samo ako služe toj svrsi, odnosno ako su one korak u integrisanje, kao mala studija slučaja, ka tom članstvu u Evropskoj uniji. To je prvo i osnovno.

Podsjetila bih da je primjer dobrog integrisanja, inicijativa o zajedničkom regionalnom tržištu, inicijativa oko koje su se složili svi lideri i liderke u Sofiji 2020. godine i to je nešto gdje sad postoje predlozi da se spoji sa Otvorenim Balkanom i onda bismo imali jedno zajedničko tržište u kojem bi bile svih šest država Zapadnog Balkana i gdje bi dijelom uslove određivala Evropska unija. Tako da nije da Otvoreni Balkan nema potencijala, ali postoji niz zatvorenih pitanja i ako ta pitanja ne budu riješena mislim da mi ne treba da žurimo sa odlukom. Svaku odluku isključivo treba da donesemo na osnovu analiza, a ja kao nekad aktivistkinja civilnog sektora i sada kao predstavnik Vlade Crne Gore uvijek ću donositi odluke, odnosno tada sam predlagala odluku, a sad donosim odluke isključivo u interesu Crne Gore i svih građanki i građana Crne Gore.

Otvoreni Balkan ne bih a priori odbacivala, ne bih a priori ni prihvatila, nego je to nešto što je predmet rasprave i mora da bude predmet stručne diskusije, ta tema treba da bude zastupljena, ali na stručan način, a ne na ovakav koji je politikanski i koji je bez konkretnih argumenata. Što kaže uvaženi premijer trebalo bi da relaksiramo atmosferu i trebalo bi konstruktivno da se bavimo ovom temom zaista na jedan stručan i odgovoran način.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:04:48)

Zahvaljujem potpredsjednici Vlade, pravo na komentaru u trajanju od tri minuta ima poslanik Janović, naravno ima i minut za dodatno pitanje ukoliko želi da ga postavi, ne želite, u redu. Vaših tri minuta. Izvolite.

NIKOLA JANOVIĆ (28.06.22 12:04:58)

Samo ću iskomentarisati.

Histeriju o Otvorenom Balkanu ne pravimo mi nego pravite vi. Kad kažem vi, ne mislim Vi lično, ali kažem to je krenulo prije nekih par mjeseci. Sad je meni nelogična jedna druga stvar. Ako već govorite o tome da treba sad da se to analizira onda bi bilo logičnije da se analizira prvo, pa da onda vidimo koji su benefiti toga, a ne da cjelokupni javni prostor je pričom o Otvorenom Balkanu, pri tome dobro ste rekli nema argumenata za, a toliko smo argumenata čuli protiv. Evo ja ću pomenuti samo jedan detalj, to smo juče čuli. U fitosanitarnoj oblasti 5.000 propisa koje je Crna Gora već usaglasila po standardima Evropske unije, nijedna od ovih država koje pominjete nema ni približno toliko propisa. Mi se praktično sa tim vraćamo nazad.

Pomenuli ste predsjednika Vlade, koji često voli da kaže da se relaksiramo. Mene to više nekako podsjeća na saunu i na neku rekreativu, mislim da ne treba da se relaksiramo nego treba da racionalno razmišljamo i razgovaramo i uozbiljimo oko ovakvih tema. On je izjavio i da manje granica manje šverca, pa naravno zato što neće više niko da kontroliše šverc. To je isto kad kažemo manje zakona, manje kršenja zakona, manje poreskih zakona, manje utaje poreza. Mislim to je logično.

Prema tome, govorim o tome da negdje o toj nekoj ozbiljnosti koju moramo svi da pokažemo i da vicimo zato sam Vam i postavio pitanje - koji je naš nacionalni interes da bi došli i da bi ušli u Open Balkan. Mislim da sa ovim analizama koje Vi pominjete, super i pozdravljam to da se sve sagleda, ali kažem trošimo resurse, a treba da idemo ka Evropskoj uniji, da idemo principom regate, a ne konvoja da zavisimo od onih članova koji usporavaju i koji nijesu nam ni primaći nego su regate, kao što je išla Hrvatska 2013. godine.

Mislim u tom smislu da je ta neka nedosljednost, ima ih dosta, a ja sam onako negdje kad aludiram na to kažem, ne mislim na Vas lično, ali vezano i za partiju vašu govorim o tome da znate. Danas su vam puna usta NATO-a, koliko je dobro što smo članica NATO-a tada kada je bilo glasanje za NATO, ne sjećam se da je URA glasala za NATO. Znači, zalažemo se za evropske vrijednosti i evropske integracije, a na čelu jednog od najznačajnijih naših preduzeća nalazi se čovjek koji je da li 2019. ili 2020. godine, je bio prisutan tada kao poslanik gdje se palila zastava Crne Gore u Beogradu. Pokušavam da zamislim, živio sam po inostranstvu, živio sam u Italiji, da zamislim situaciju đe poslanik te države gleda đe se pali zastava svoje države, đe je poslanik, on vjerovatno pored toga što bi bio kažnjem, on bi završio u duševnoj bolnici - Dobroti, pored mene ima ustanova jedna za takve osobe.

Prema tome, moramo malo više da se držimo neke principijelnosti i da pokušamo svi zajedno da sve, naše mogućnosti, naše kapacitete usmjerimo ka tome da postanemo prva sljedeća članica Evropske unije i da na tome radimo i da bez nekih floskula kojima smo ovako dosta skloni da pribjegnemo da radimo jedino u tom interesu.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:08:45)

Zahvaljujem poslaniku Janoviću. Takođe, sa ovim smo iscrpili pitanja koja su bila postavljena potpredsjednici Vlade. Zahvaljujemo potpredsjednici Vlade dr Jovani Marović sa svojim saradnikom koja je danas bila sa nama ovdje u Skupštini.

Nastavljamo dalje. Pitanje ministarki ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Ani Novaković - Đurović, imamo samo jedno pitanje, postaviće poslanik Dragan Krapović.

Kolega Krapoviću. Izvolite, Vaša tri minuta.

DRAGAN KRAPOVIĆ (28.06.22 12:09:17)

Hvala Vam na datoj riječi.

Tačno je, ja sam postavio pitanje uvaženoj gospođi Novaković - Đurović koju pozdravljam ovom prilikom i molio bih prije nego što pročitam pitanja da i ona i svi u sali, naravno čitam ih zbog ukupne

javnosti, obrate pažnju na ono što su pitanja, a pogotovo na ono što je odgovor koji sam dobio od Ministarstva.

1) Koliko je pravosnažnih rješenja u rušenju bespravno sagrađenih objekata Direktor za inspeksijske poslove licenciranje i drugostepeni postupak donio u periodu od januara 2021 do danas? Takođe, kako bih stavio u odnos s tim i pokazao jednu vrstu efikasnosti ili neefikasnosti pomenutog Direktorata, pitao sam koliki je ukupan broj nesprovedenih pravosnažnih rješenja o rušenju i kada će ona biti sprovedena?

2) Koliko je novih inspektora zaposleno u Direktoratu za inspeksijske poslove licenciranje i drugostepeni postupak u istom periodu januar 2021. do danas i koji je njihov obrazovni profil i prosječna starost i godine radnog iskustva?

3) Koliko je pomenuti Direktorat uputio zahtjeva za rušenje preduzeću Zaštita prostora DOO u periodu od januara 2021. do danas? Koliko je ovo preduzeće porušilo bespravno sagrađenih objekata? Tražio sam to izraženo u broju objekata i bruto razvijenoj građevinskoj površini. Koliko je novca bilo predviđeno budžetom za rad preduzeća Zaštita prostora DOO Crne Gore u 2021. odnosno 2022. godini? Kolika je ukupna cijena mehanizacije i opreme koje je ovo preduzeće nabavilo u tom istom periodu?

4) Koliko je aktivnosti u periodu od januara 2021. do danas Direktor za inspeksijske poslove, licenciranje i drugostepeni postupak preduzeo na izradi registra licenci shodno članu 140 Zakona o planiranju prostora izgradnji objekata?

Ja ću sada prekinuti. Nijam iskoristio cijelo vrijeme. Moliću Vas da mi dozvolite u ukupnosti kad budem komentarisao odgovor da iskoristim puno vrijeme. Hvala Vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:11:32)

Naravno poslaniče Krapoviću, ovaj minut koji je preostao dobićete poslije komentara.

Odgovor na postavljeno pitanje ima ministarka, gospođu Novaković - Đurović još jednom Vas pozdravljam dobro došli i imate pravo na pet minuta odgovor na ovo postavljeno pitanje. Izvolite.

ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ (28.06.22 12:11:49)

Zahvaljujem uvažena predsjednice, poštovani poslaniče Krapoviću, hvala Vama na pitanju.

Otvarate jedno od vjerovatno ključnih pitanja u funkcionisanju ovog resora i meni je drago da imamo priliku da razgovaramo na ovu temu. Dobili ste pisani odgovor. Tu ima dosta i statistike, ja ću je naravno pomenuti, ali ću je svakako i prokomentarisati, jer mislim da je poenta da otvorimo suštinska pitanja vezana za funkcionisanje i direktorata i rada Ministarstva u ovoj oblasti.

Dakle, u odnosu na pitanje koliko je pravosnažnih rješenja o rušenje bespravno sagrađenih objekata Direktor za inspeksijske poslove i licenciranje drugostepenih postupaka donio u periodu, Vi ste pitali, od januara 2021. godine do danas. U odgovoru je data i informacija da je doneseno ukupno 478 rješenja o zabrani građenja, ali ono što je konkretno pitanje jesu 102 rješenja o rušenju od čega 18 rješenja o administrativnom izvršenju što znači da 84 rješenja o rušenju nijesu realizovana. Ovaj podatak dovoljno govori za sebe i vjerujem da niko od nas ne može biti zadovoljan efikasnošću Direktorata u ovom periodu za koji ste Vi pitali, ali vjerujem bićemo objektivni i Vi i ja da i za period 2020. i 2019. godine i prije toga na žalost, ne možemo govoriti o većoj efikasnosti ovog Direktorata, naprotiv od svega na nekoliko srušenih objekata u skladu sa rješenjima o izvršenju. Govorimo o jednom kontinuitetu u neefikasnosti i samog Direktorata i Ministarstva i djelovanja Ministarstva u ovoj oblasti. Puno je razloga za to, ali ne bih se vraćala na ono što je bilo, izvinjavam se vama odgovaram ako vas interesuje odgovor. Dakle, ne bih se vraćala na ono što je bilo u periodu dok nijesam bila na čelu Ministarstva, puno je razloga zašto nije funkcionisao Direktor za inspeksijske poslove i licenciranje u godinama unazad već bih rekla šta je, a negdje se nadovezuje konkretno i na Vaše pitanje kada će biti realizovana ova rješenja šta će Ministarstvo uraditi ili šta je već u cilju poboljšanja efikasnosti rada Direktorata. Po dolasku sam u Ministarstvo zatražila podatke vrlo slične koje ste i Vi, koliko je dakle pristiglih rješenja o rušenju i koliko je realizovano. Odmah se krenulo u realizaciju. Trebalo je da već prije nekih dvije nedjelje imamo izvršenje rušenja jednog objekta u jednom gradu na primorju. Međutim, tu se prilikom realizacije otvorilo pitanje nadležnosti sa komunalnom policijom. Sad se to pitanje rješava i vjerujem da će vrlo brzo biti riješeno i da ćemo imati u jednom gradu na primorju realizaciju izvršenja.

Isto je i u Glavnom gradu. Dakle, krenulo se sa realizacijom rušenja određenih objekata. Tu se otvorilo drugo pitanje, a sve pominjem jer je zaista sve direktno vezano i za ostale odgovore i za kompleksnost rada ovog Direktorata, a to je slaba saradnja sa drugim institucijama. Vjerujem da vi znate jer pretite ovu oblast da samu akciju rušenja ne sprovodi samo Ministarstvo, odnosno nema te nadležnosti već to podrazumijeva koordinaciju sa drugim službama uključujući i policiju nerijetko i centre za socijalni rad što

je bio slučaj u Glavnom gradu. Vjerovatno ste upoznati dešava se da građanke i građani svojim tijelima brane objekte tako da se u odnosu na to uspostavlja mnogo bolja koordinacija sa ostalim institucijama kako bi se ova rješenja o rušenju, dakle puno ih je preostalih, u nekom razumnom periodu realizovala. Dakle, uspostavljena je dinamika već se krenulo u realizaciju i paralelno sa tim u preduzimanju svih drugih aktivnosti koje su potrebne da bi se ovo zaista desilo na terenu, a to je i koordinacija sa drugim organima i drugim službama, ali i naravno povećavanje finansijskih sredstava u vezi sa tim.

Drugo pitanje bilo je vezano da pojednostavim kadrovski potencijal u Direktoratu. Dobili ste odgovor koji takođe ukazuje na ono što je zatečeno stanje. Sistematizovano je 65 radnih mjesta od čega je trenutna popunjenost Direktorata ispod 50%, a u ovom periodu za koji Vi pitate je angažovano 15 inspektora. Obrazovni profil je uglavnom polje građevinske tehnike, inženjerske arhitekture i građevine, ali u svakom slučaju nedovoljno i za ovo što je broj zatečenih neizvršenih rješenja i za ono što su rješenja koja pristižu i obaveze koje imaju inspektori, naravno ne samo u Glavnom gradu, nego i u svim drugim opštinama.

Što se tiče daljih koraka Ministarstva u odnosu na ovo pitanje mi smo u procesu izrade akta o sistematizaciji i naravno da će se posebna pažnja posvetiti upravo ovom Direktoratu zbog snaženja efikasnosti u narednom periodu, a to će, između ostalog, uključivati i personalne promjene.

Završavam, ostala su dva pitanja jako kratka.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:17:28)

Zaista se izvinjavam ministarki. Znači, vrijeme koje je predviđeno za odgovor je isteklo. Ako sad odgovarate tek na druga pitanja. Kratko, dvije rečenice. Izvolite. Mislim da će i poslanik cijeniti da dobije odgovor, pa ćemo dozvoliti. Izvolite.

ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ (28.06.22 12:17:46)

Hvala Vam.

Što se tiče registra licenci u procesu je sprovođenje postupka javnih nabavki. Dakle, nije uspostavljen kao što je trebalo. Od 2018. godine ove informacije se mogu naći na sajtu. Vjerovatno ćemo se saglasiti potpuno sam nezadovoljna kako to izgleda trenutno na sajtu i koliko je pregledno tako da se intezivno radi na izradi registra licenci. U odnosu na zaštitu prostora oni su izvršili ovih 18 rušenja i imate u pisanoj informaciji ove statističke podatke u vezi sa iznosom sredstava i osnivačkim kapitalom preduzeća koje je osnovano u maju 2020. godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:18:29)

Zahvaljujemo ministarki.

Pravo na komentar ima poslanik Krapović, tri minuta ima i minut koji mu je preostao iz prvog dijela i ima pravo još dodatni minut ukoliko postavlja i dopunsko pitanje.

Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (28.06.22 12:18:39)

Neću postavljati dopunsko pitanje. U svakom slučaju dobio sam Vaš odgovor neposredno pred početak današnje sjednice i moram da kažem da nijesam zadovoljan odgovorom, ali koliko vidim iz Vašeg izlaganja nijeste ni Vi zadovoljni odgovorom. Svakako ću prokomentarisati i zašto nijesam zadovoljan odgovorom uz naravno konstataciju činjenice da pomenuti Direktorat vodi izvjesni gospodin Konatar koji nije ni danas sa Vama kada se odgovara na ova pitanja, a pripremio Vam je ovakve odgovore. Tog javnog funkcionera od kad je na toj poziciji javnost još nije upoznala i vidjela. Mislim da je i to onako dosta značajna činjenica.

Dakle, rekao sam da se obrati pažnja na odgovore koje sam dobio jer su ovdje nabrojane stavke, Vi ih naravno nijeste pročitali, ali nabrojano je još desetak stavki o kojima ja uopšte nisam pitao kako bi se valjda stvorila neka vrsta utiska da Direktorat radi nešto. Dakle, u odgovoru se, uz nabrojanje stavki koje nijesam pitao, priznaje da se od januara 2021. godine do danas donešeno je 102 rješenja o rušenju. Za 84 se daje obećanje da će biti sprovedena u nekoj budućnosti. Ne daje se odgovor na drugi dio pitanja - koliki je ukupan broj nesprovedenih pravosnažnih rješenja o rušenju. Zašto se prikriva od strane gospodina

Konataru i Direktoratu taj podatak? Da li zato što se radi o stotinama objekata i ko je odgovoran, ukoliko ne onaj koji je na čelu Direktorata.

Što se tiče pitanja broj dva u odgovoru se priznaje da je od januara 2021. godine do danas zaposleno kao što ste rekli čak 15 inspektora, a to je od ukupnog broja 25% predviđenih sistematizacijom mjesta. Iz ostatka odgovora se razumije da Ministarstvo od januara 2021. godine do danas nije bilo zaposleno više od 15 inspektora. Taj podatak zvuči nevjerovatno i treba ga dobro provjeriti. Međutim, ono što je krajnje zabrinjavajuće je da je taj dio zaposlenih, Vi ste rekli, uglavnom, ali ne znamo tačan broj obrazovnog profila koji jednostavno ne odgovara ovim poslovima i pritom prosječne starosti od 30-ak godina i nije lako da neko bez obzira na intelekt itd. recimo sa društveno-humanističkih nauka uđe u ono što je izuzetno složena problematika urbanističkog planiranja arhitekture i građevinarstva. Dakle, mislim da se potpuno apsurdno radilo u tom Direktoratu. Takođe, pitanje tri, nemamo odgovor na koliko je zahtjeva za rušenje inspekcija uputila zaštitu prostora, ali se iz odgovora vidi da je broj sprovedenih rješenja i ukupna kvadratura porušenih objekata baš mali. Dakle, nekih 5.000 kvadrata ukupno. To je otprilike jedna stambena zgrada srednje veličine i to govori o totalnoj neaktivnosti ove inspekcije. Dakle, ukupno je negdje po Ministarstvu 60.000 nelegalnih objekata zvanično u Crnoj Gori, a špekuliše se cifrom od 100.000 objekata, nezvanično. U odgovoru se kaže da i nekoliko rješenja nije izvršeno zbog izostanka asistencije ostalih državnih organa. Ne znam šta znači nekoliko i da li neko ovaj odgovor nekoliko smatra ozbiljnim egzaktnim kada se radi o ovako ozbiljnim stvarima.

Takođe, nevjerovatna stvar da je potrošeno ukupno milion eura za mehanizaciju za preduzeće Zaštita prostora, a da ima ovako loše rezultate i naravno institucionalni upravni nadzor vrši vaše Ministarstvo.

Što se tiče pitanja broj četiri Vi ste sami rekli suština odgovora je da još uvijek nije uspostavljen registar licenci. To znači da Ministarstvo ima neku svoju evidenciju koja nije adekvatno ni klasifikovana ni sistematizovana ni javno dostupna. Ukupno, zaključak, kada se vidi ovo što smo iznijeli i Vi i ja je da ništa rabota ne valja u tom Direktoratu i da pod hitno mora doći do smjena. Nadam se da će to tako biti. Vi ste to i javno obećali, rekao bih, prije jedno mjesec dana na nastupu u Bojama jutra, čini mi se, na TV Vijesti da svako ko nema rezultate i ko nije radio u skladu sa zakonom, a vjerujem da ovi odgovori jasno pokazuju da je u oba slučaja vrlo izvjesno da je to slučaj sa gospodinom Konatarom neće ostati u Ministarstvu. Vidjećemo šta će biti Vaši budući potezi i naravno nastavićemo komunikaciju i preko odbora i putem člana 50 i mnogih drugih mehanizama. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:23:47)

Zahvaljujem, poslaniku Krapoviću.

Takođe, zahvaljujem ministarki Novaković Đurović na učešću na današnjoj sjednici.

Pozdravljamo ministra unutrašnjih poslova gospodina Filipa Adžića koji je sa svojim saradnicima Kristinom Đukanović, šeficom kabineta i Mirkom Kovačevićem, savjetnikom danas ovdje sa nama da odgovori na poslanička pitanja koje su kolege poslanici dostavili.

Prvi koji će postaviti pitanje, uvaženom ministru unutrašnjih poslova, biće poslanik Maksim Vučinić.

Kolega Vučiniću, izvolite. Imate pravo na Vaša tri minuta.

MAKSIM VUČINIĆ (28.06.22 12:24:29)

Zahvaljujem, uvažena predsjednice Skupštine.

Poštovani građani, uvažene kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre sa saradnicima,

Svjedoci smo kontinuiranih i prizemnih manipulacija od trenutka pada režima Mila Đukanovića pa sve do ovih posljednjih zbog aktuelne teme o Otvorenom Balkanu. Patriote tvrde da neko hoće da nas okupira i da nam oduzme državu. Stoga bih podsjetio na taj čuveni patriotizam DPS kadrova koji najbolje razotkriva Sky aplikacija. Pa, ukazao bih upravo na one najtvrdje i ogolio to licemjerje. Za njih institucije ne znače ništa iako se deklarativno zalažu za EU integracije, a o poštovanju zakona ove države da i ne govorim. Zvijezde Sky aplikacije i Sky prepiske svakako su iz redova policije i pravosuđa pa pitao bih ministra - da li se država čuva, između ostalog, i opstrukcijom disciplinskog postupka unutrašnje kontrole policije koji se vodio protiv policajca Marka Lazovića zbog udarca koji je zadao nemoćnom momku kom su ruke bile vezane jer su ga privodili policajci na košarkaskoj utakmici Budućnost - Voli i Crvena zvezda - Beograd?

Lazović se nije pojavio ni na jednom ročištu tako da ista nijesu ni održana. Zbog čega se Lazović nije priveo ministre? Ometanje pravde je očigledno.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:26:27)

Zahvaljujem poslaniku Vučiniću.

Pravo na odgovor u trajanju od pet minuta ima ministar unutrašnjih poslova.
Izvolite, gospodine Adžiću.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 12:26:35)

Uvažena predsjednice, poštovani poslanici, uvaženi građani,

Na samom početku bih negdje skrenuo pažnju da ne vršimo klasifikaciju onih koji su predstavnici Demokratske partije socijalista i svrstavao ih sve kao patriote ili sve kao prestupnike već da malo vodimo računa da se to svede na neki nivo pojedinaca i onih koji su zaista prekršili zakon i onih koji su časno i pošteno obavljali svoj posao pa bez obzira da li oni dolazili iz Demokratske partije socijalista, URA, Demokratskog fronta ili bilo koje druge partije.

Ono što je očigledno svakako je da je u proteklom periodu, kao što ste i dobro primijetili bilo opstrukcija, da su te opstrukcije rađene na svim nivoima. Dakle, i od samog Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, ali i nivoa Tužilaštva i sudstva. Mi smo negdje to i kao opozicija, a naročito kao u kratkom periodu i vlast odmah nakon smjene prethodnog režima i detektovali i pokušali da otklonimo sve one ljude koji su u prethodnom periodu vršili opstrukcije. Znete i sami da to nije jednostavan proces da nije lako bilo da nije postojala ingerencija Vlade u dijelu promjena u nekim drugim granama vlasti, ali konkretno što se ovog slučaja tiče ja sam vam i dostavio pisani odgovor, ali bih volio i javnost da upoznam sa onim što je detaljan naš odgovor.

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je tokom aprila i maja mjeseca 2019. godine sprovelo postupak unutrašnje kontrole povodom dopisa pomoćnika direktora Uprave policije za Sektor kriminalističke policije, uz koji je Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije dostavljena izjava policijskog službenika Odsjeka za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija Lazović Marka i snimak incidenta sa košarkaške utakmice između KK „Budućnost-Voli“ i KK „Crvena zvezda“ odigrane u Sportskom centru „Morača“ u Podgorici dana 17.04.2019.godine, u kojem je učestvovao imenovani policijski službenik.

U postupku unutrašnje kontrole je utvrđeno postojanje osnovane sumnje da se u konkretnom slučaju radilo o ponašanju i postupanju policijskog službenika koje je bilo suprotno Kodeksu policijske etike, a koje je ispoljeno van službene dužnosti, usljed čega je izvještaj o izvršenoj kontroli, sa spisima predmeta, dostavljen Etičkom odboru na ocjenu etičnosti postupanja policijskog službenika u predmetnom događaju.

Imajući u vidu činjenicu da je Etički odbor, aktom br. 01-151/19-16054 od 13.08.2019. godine, obavijestio Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije da je, nakon razmatranja dostavljenog Izvještaja sa spisima predmeta, donio mišljenje da je postupanje policijskog službenika Lazović Marka u predmetnom slučaju prekršen čl.6 stav 4 Kodeksa policijske etike, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je primjerak predmetnog izvještaja uputilo direktoru Uprave policije na dalje postupanje - preduzimanje zakonom utvrđenih mjera u cilju pokretanja postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti imenovanog policijskog službenika, zbog načina postupanja u predmetnom slučaju, imajući u vidu činjenicu da je pokretanje disciplinskog postupka, shodno odredbama Zakona o državnim službenicima i namjestenicima u isključivoj nadležnosti starješine državnog organa.

Disciplinski postupak protiv policijskog službenika Marka Lazovića vođen kod Disciplinske komisije Vlade Crne Gore okončan je Rješenjem broj 09DP-151/19-89 od 5.10.2021. godine kojim je imenovani oglašen odgovornim za težu povredu službene dužnosti iz člana 106 stav 1 tačka 4 Zakona o unutrašnjim poslovima zbog povrede službene dužnosti učinjene u Sportskom centru „Morača“ na pomenutoj utakmici. Dana 24.06.2022. godine Disciplinska komisija je obaviještena da je Marko Lazović protiv navedene presude Upravnog suda, Vrhovnom sudu Crne Gore podnio Zahtjev za ispitivanje sudske odluke.

Na osnovu zahtjeva postupajućeg državnog tužioca, Ministarstvo unutrašnjih poslova je u vezi predmetnog slučaja dostavilo izvještaj o izvršenoj kontroli Osnovnom državnim tužilaštvu Podgorica na dalji postupak i konačnu ocjenu i odlučivanje o postojanju elemenata krivične ili prekršajne odgovornosti u radnjama i postupanju policijskog službenika u navedenom događaju. Nakon toga, Osnovno državno tužilaštvo Podgorica je dopisom Ktr.br 721/19 od 14.02.2019. godine obavijestilo Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije da je ocjenom dostavljenih spisa u vezi predmetnog slučaja našlo da nema osnova za preduzimanje krivičnog gonjenja protiv bilo kog lica za bilo koje krivično djelo za koje je gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Dakle, na osnovu prethodno navedenog, nesporno je da je od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja u vezi predmetnog slučaja, preduzeto sve zakonski i

radnje iz nadležnosti ovog organa u cilju pokretanja postupka pred nadležnim organima za utvrđivanje odgovornosti imenovanog policijskog službenika i način njegovog postupanja u predmetnom događaju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:32:14)

Zahvaljujem, ministru unutrašnjih poslova.

Pravo na komentar ima poslanik Vučinić u trajanju od tri minuta. Takođe, ima pravo i na dodatno pitanje u trajanju minut ukoliko želi da iskoristi taj institut i posle toga nema više pravo na komentar.

Izvolite, poslaniče Vučiniću.

MAKSIM VUČINIĆ (28.06.22 12:32:30)

Iskoristiću institut dodatnog pitanja.

Gospodine ministre, iako sam dobio Vaš odgovor u pisanoj formi negdje pred početak sjednice nije teško zaključiti ni sada iz Vašeg čitanja da vi odgovornost za ovaj konkretni slučaj pokušavate da prebacite na pravosudne organe, odnosno tužilaštvo. Ali, postavlja se pitanje jednostavno kakav je taj sami izvještaj unutrašnje kontrole jer se vidi da je on lako oboriv i da upravo tužilac iz tog izvještaja nije mogao dalje nastaviti postupak.

Takođe me zanima da li je izdat nalog za privođenje njegovog brata Petra Lazovića zbog Sky prepiske i da li isti izbjegava da dođe na informativni razgovor? Ni njega izgleda ne možete da nađete. Postoje saznanja da se sakrio da i da ne dolazi na posao. Možemo li iz ANB dobiti podatak da li je to tačno i kako pravda nedolaske, s obzirom na to da se zbog tri izostanka gubi posao?

PREDSJEDNIK DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:33:48)

Zahvaljujem poslaniku Vučiniću koji je iskoristio svoje pravo na dostavljanje dodatnog pitanja.

Ministar unutrašnjih poslova ima pravo na odgovor na dostavljeno pitanje u trajanju od pet minuta, i time se završava komunikacija, odnosno odgovor po ovom pitanju. Izvolite, ministre.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 12:34:00)

Da krenem od drugog pitanja.

Ono što je nadležnost drugih organa, mi se u taj dio ne možemo miješati. Nadam se najiskrenije da će i rukovodioci tih drugih organa koji imaju i obavezu zakonsku da pokrenu odgovarajuće postupke na osnovu određenih saznanja, to u najskorijem vremenskom periodu i učiniti ako već nijesu. Dakle, što se tog dijela tiče, to je moj odgovor.

Što se tiče prvog dijela pitanja, nije prebacivanje odgovornosti već samo pokazatelj da određene institucije u Crnoj Gori ne funkcionišu. Kao što smo konstatovali na samom početku, bilo je opstrukcija. Ako imate bilo kakva saznanja, Ministarstvo unutrašnjih poslova u ovom periodu, ali pretpostavljam da je tako bilo i u posljednjih godinu i po dana u odnosu na ono što jesu izvještaji nadležnih je bilo transparentno i bilo otvoreno za sve kritike i primjedbe, ali ako imate konkretno neke činjenice koje bi uputile da je neko iz Unutrašnje kontrole napravio taj izvještaj u skladu s onim da bude lakše oboriv ili odbačen od strane tužilaštva ili sudstva, zaista bih volio da podijelite sa mnom te informacije.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:35:24)

Zahvaljujem ministru unutrašnjih poslova.

Već je postavio dopunsko pitanje i iskoristio je pravo. Upozorila sam poslanika na proceduru.

Nastavljamo dalje.

Sljedeće pitanje postavlja poslanik Dragutin Papović. Izvolite, poslaniče Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 12:35:46)

Hvala Vam, uvažena predsjednice Parlamenta.

Ministru unutrašnjih poslova gospodinu Filipu Adžiću postavio sam pitanje:

Kakav je Vaš stav o ukidanju državne zastave sa zgrade Opštine Nikšić 2. juna ove godine?

Uvaženi građani Crne Gore i Nikšića, da vam ovo obrazloženje počne s jednom istorijskom paralelom.

Naime, kada je austrougarska vojska 1916. godine okupirala Crnu Goru na kraljevskom dvoru na Cetinju je ostavila crnogorsku državnu zastavu. To je bio znak poštovanja prema državi koju je Austrougarska okupirala, ali je nije anektirala. Austrougarska okupacija je bila brutalna, jedna od najtežih u crnogorskoj istoriji, izazvala je pobunu, internacije, glad, bolesti, ali i pored ovog ogromnog neprijateljstva austrougarski okupator državnu zastavu nije oskrnavio. Tu zastavu s dvora na Cetinju su nakon dvije godine, odnosno 1918. godine skinuli bjelaši i besprizorno je oskrnavili. To nije Crna Gora doživjela ni od jednog okupatora od tada ni do danas, odnosno do 02. juna 2022. godine u Nikšiću. Antridržavna vlast Opštine Nikšić skinula je sa zgrade Opštine i oskrnavila državnu zastavu Crne Gore. Ono što najgori okupatori Crne Gore nijesu uradili, dakle uradila je opštinska vlast Nikšića slijedeći zlodjelo svojih bjelaških uzora iz 1918. godine.

Na sličan način je ova vlast pokušala i da prizemnim provokacijama oskrnavi proslavu Dana nezavisnosti 21. maja u Nikšiću. Cilj anticrnogorske vlasti u Opštini Nikšić je da grad Nikšić, perjanicu crnogorske kulture, građanskog duha i gospodstva pretvori u šovinističku kasabu. Zato se obračunavaju s državnim praznicima, naročito sa državnom zastavom, a u obrazloženju ove odluke nadležnog opštinskog sekretarijata kojom su naredili ukidanje državne zastave, navodi se da je zastava uklonjena shodno Zakonu o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola i da su državnu zastavu tretirali kao nacionalni simbol. To je protivzakonito jer se neisticanje državne zastave ne može primijeniti Zakonom o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola već samo Zakonom o državnim simbolima.

Ovo nije neznanje već jasna poruka da opštinska vlast u Nikšiću zastavu Crne Gore ne tretira kao državnu već kao zastavu crnogorske nacije. Tako je opštinska vlast sknavljenjem državne zastave u stvari izjavila da ne priznaje državu Crnu Goru i da su Crnogorci za nju manjinska i čak nepoželjna nacionalna zajednica. Ovo je, prije svega, udruženo zlodjelo Demokratskog fronta i Demokrata koji su tako još jednom pokazali da ne poštuju ni državu ni državne simbole ni crnogorsku naciju.

Ipak, najgora strana u ovoj vlasti je nikšićka URA. Anticrnogorsku vlast u Nikšiću su formirali DF i Demokrate na platformi srpskog sveta koju je propisao predsjednik Srbije Aleksandar Vučić. DF i Demokrate sami imaju većinu u nikšićkom parlamentu. URA nije morala da bude dio ove vlasti već je sama objavila da bude sluga Vučićevim slugama u Nikšiću. Tako je URA postala dobrovoljni saučesnik u sknavljenju državne zastave u Nikšiću, izrugivanju Dana nezavisnosti, negiranju Crne Gore i ponižavanju Crnogoraca. Zašto?

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:39:36)

Poslaniče Papoviću, ono što moram da reagujem, mislim da je neprimjereno da legitimno izabranu vlast jedne lokalne samouprave okarakterišete kao anticrnogorsku i okupatorsku. Mislim da je to neprimjereno.

Ministre unutrašnjih poslova, izvolite pravo na odgovor.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 12:39:55)

U pitanju kolege Papovića čuli smo niz političkih kvalifikacija. Danas bih, ukoliko je to moguće, izbjegao s obzirom da dolazim kao ministar unutrašnjih poslova, a ne kao predstavnik političke partije. Stoga bih rekao moje mišljenje i viđenje kompletne situacije u odnosu na pitanje koje ste mi postavili.

Dakle, zagovornik sam da se zastava Crne Gore ističe u skladu sa Zakonom o državnim simbolima i Danu državnosti koji je jedini legitiman u odnosu na ono kako treba isticati crnogorsku zastavu. U odnosu na ono što su moje emocije prema crnogorskoj zastavi, volio bih da je vidim na svakom prikladnom mjestu u Crnoj Gori bilo gdje zato što ne samo ja nego i ljudi koji nemaju posebne emocije prema njoj nego su je u vizuelnom smislu ocjenjivali i kažu da je to jedna od najljepših zastava u svijetu tako da ne bih imao ništa protiv da se nalazi bilo gdje i na bilo kojem mjestu koje je prikladno za njeno isticanje. Stoga, ukidanje zastave sa Opštine Nikšić smatram apsolutno nepotrebnim i smatram jednim vidom političke igre koja je nastavak onoga što se dešava proteklih 30 godina. Gledam kao skretanje sa onih svakodnevnih životnih problema, kao nemogućnost da se iznađu neke teme koje su od životnog značaja za građane Crne Gore već nas konstantno guraju u one podjele, vještački izazvane i onemogućavaju nas da se konačno u Crnoj Gori pomirimo. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:41:37)

Zahvaljujem ministru unutrašnjih poslova.

Pravo na komentar ima poslanik Papović. Negdje prije je poslanik Momo Koprivica tražio proceduru. Znamo kako i u kom terminu ide procedura.

Izvolite, poslaniče Papoviću, pravo na komentar u trajanju od tri minuta. Takođe, imate pravo na dopunsko pitanje u trajanju od minut. Ukoliko želite da koristite taj institut samo obavijestite. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 12:42:02)

Aktuelna opštinska vlast u Nikšiću je formirana na talasu bitke za Nikšić koju je proglasio režim Aleksandra Vučića prošle godine na lokalnim izborima i njegove odborničke liste, odnosno one koje je on podržavao su preuzele vlast. Tako da ono što je predsjednica Parlamenta prokomentarisala dovoljno govori o tome da li sam ja argumentovano izrekao ove ocjene. Takođe, šta je to državno u skidanju državne zastave sa zgrade Opštine Nikšić i to protiv zakona? U tome nema ništa državnički.

Gospodine Adžiću, lijepo je što Vi kažete da biste ovako radili, lijepo je što Vi mislite da to nije prikladno urađeno, ali Vaša partija u Nikšiću ovim povodom ništa nije uradila. Ona je dio vlasti, nije se čak ni oglasila. Ne zamajavajte ili ne pokušavajte da ovo prikrijete pričom o podjelama i to vještački izazavnim, pričom o ekonomiji. Recite ili neka bilo ko odgovori sebi kome smeta državna zastava na zgradi Opštine Nikšić da unapređuje crnogorsku ekonomiju? Da li je ona smetanja prevazilaženju podjela? Ovo što je urađeno u Opštini Nikšić prvo je protivzakonito, a zatim to je ispod svake časti. Naveo sam na početku primjer iz istorije, to nije radio nijedan okupator u istoriji Crne Gore i uz to onako, možemo reći, ruganje Danu nezavisnosti 21. maja u Nikšiću, što vaša partija takođe nije osudila. Zašto ste dio takve vlasti u Nikšiću, gospodine Adžiću, zašto vaša partija učestvuje u takvoj vlasti?

Vi načelno osudite, a u praksi je sasvim drugačije. To nije dobro. Ne može Nikšić biti grad srpskog sveta, ne može Nikšić biti grad kojim će se upravljati iz druge države iako se to prilično radi, a vi svemu tome dajete legitimitet. Državni simbol je simbol države, onako kako se odnosite prema simbolu države tako se i odnosite prema državi. Nečasani pad državne zastave u Nikšiću je u stvari pad i državnog autoriteta u Nikšiću. Kada se državna zastava postavlja ona se postavlja ili podiže uz svečanost ili uz svečan čin na isti način i kada se skida, odnosno uklanja. Ničeg svečanog nije bilo u tome 02. juna 2022. godine. To ni okupatori nijesu radili. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:45:09)

Poslaniče Papoviću, ponovo reagujem da je neprihvatljivo da se lokalna vlast bilo koje opštine izjednačava, odnosno dovodi u kontekst da je okupatorska. Mislim da je sa te strane neprihvatljivo.

Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 12:45:32)

Uvažena predsjednice, nijesam rekao da je ova opštinska vlast kao okupatorska nego da je gora od okupatorske.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:45:40)

Definitivno mislim da je ovo potpuno neprihvatljivo, mislim da zaslužuje i opomenu na ovaj način kako ste to rekli. Zaista smatram tako.

Nastavljamo dalje. Kolega Koprivica tražio je reakciju, tražio je proceduralno. Hoćete biti ljubazni da mi kažete član Poslovnika po osnovu kog tražite reakciju?

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:46:06)

Tražim po osnovu člana 101 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Želim da Vam kažem pošto ste predsjednik Skupštine, a i radi cijelokupne crnogrske javnosti da se ja jarbolu ispred Opštine Nikšić nalazi državna zastava. Nalazi se i opštinska zastava, Opštine Nikšić i nalazi se krstaš barjak koji ima veliko istorijsko utemeljenje jer je jedan od simbola oslobodilačke borbe naroda Crne Gore kroz istoriju za pravdu i za slobodu.

Želim da tu činjenicu navedem, pošto su se čule netačne tvrdnje kojima su iznijete uvrede na račun institucije lokalne samouprave, ne uvrede neko kvalifikacije koje su nedostojne ovog visokog doma, neutemeljene u elementarnom etičkom kodeksu koji treba da vlada ovoj skupštini i neutemeljene u istini. To je činjenica.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:47:09)

Poslaniče Koprivica, ja bih molila, sad ovdje već zalazimo u domen rasprava. Ja sam reagovala prije od Vas. Vi biste mogli da reagujete da ja nijesam reagovala, ali ja sam reagovala. Molim vas, ovdje sad zalazimo.

Nemojte da zloupotrebjavamo proceduralne reakcije. Trenutno četiri poslanika Demokrata pokušavaju da reaguju bez mikrofona. Znači, poslanik Koprivica, /upadica/ da, znam, imam i ja isto član Poslovnika 101 otvoren ispred mene.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:47:48)

Samo želim da Vam kažem da smo imali priliku da se poslaničko pitanje zloupotrebjava na način da se iznose negativne kvalifikacije u odnosu na konkretnu političku partiju i ona se pominje po imenu. Dakle, Vi ste na jedan dio ovog skandaloznog izlaganja reagovali, ja govorim o jednom drugom aspektu, gdje je pomenuta partija kojoj pripadam na neistinit način, na uvredljiv način i u odnosu na to želim da reagujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:48:20)

Izvinjavam se poslaniče Koprivica, nije pomenuta partija.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:48:25)

Jeste, pomenute su Demokrate i URA i DF i još druge političke partije.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:48:26)

Ovako, znači poslaničko pitanje ima tačno član 188, dala sam proceduralnu ...

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:48:44)

Gledajte, jeste li dali poslaniku Konataru kaznenu repliku kad sam ja govorio sa Abazovićem na premijerskom satu? Konatar je to dobio.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:48:53)

Znači, imamo poslaničko pitanje, stav 5, poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja, odgovora na poslaničko pitanje i komentare odgovora drugog poslanika.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:49:01)

Dozvolite mi, dvije rečenice jer imam pravo na repliku negativno je pomenuta partija.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:49:12)

Interesantno kako dolazimo odmah do podizanja tenzija.

Ja bih molila poslanika Koprivicu, poslaniče Koprivica, da li možete biti ljubazni zaista dvije rečenice da završimo ovo? Možete li biti ljubazni?

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:49:36)

Ne može se poslaničko pitanje koristiti za iznošenje negativnih kvalifikacija na račun drugih partija.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:49:42)

Hoćete biti ljubazni samo da kažete, znači, Vi ste tražili proceduralnu reakciju, Vi uporno tražite proceduralnu reakciju.

Vi ste tražili proceduralnu reakciju, proceduralno sam Vam dala da kažete minut, minut je već istekao, pod jedan. Pod dva, proceduralno sam reagovala i ja na izlaganje poslanika Papovića prije Vas.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:50:04)

Zato sam ja povukao proceduru i tražim pravo kroz proceduru na repliku. Razumijete li o čemu se radi? Vi ste reagovali i izrekli ste opomenu, ali Vam govorim da je iznijeta i negativna kvalifikacija, vrlo uvredljiva, na račun političke partije kojoj pripadam. To je suština.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:50:09)

Zaista, iskreno nijesam čula pominjanje vaše političke partije.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 12:50:26)

Jeste, evo dajte pauzu pa pogledajte.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:50:27)

Pauza, da konsultujemo stenogram.

/Pauza/

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:57:03)

Nastavljamo dalje sa radom.

Proceduralna reakcija poslanik Papović.

Izvolite, poslaniče Papović.

Po kom članu Poslovnika?

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 12:57:11)

Predsjednice Đurović, mislim da nijeste imali pravo da mi izreknete opomenu. Ovdje sam iznosio političke stavove. Moj stav o opštinskoj vlasti u Nikšiću je politički stav. Dakle, imam pravo na to. Ovdje su iznošeni politički stavovi i gore od toga na račun DPS-a i niko na osnovu toga nije dobio opomenu.

Kada je naš predsjednik Kluba ili neko ispred Kluba reagovao na brojne uvrede tipa - DPS mafijaška hobotnica, mafijaška vlast, najgori izdajnici u istoriji Crne Gore, Vi i ostali predsjedavajući ste uvijek to tretirali kao politički stav i niko zbog toga nije dobio opomenu, niko. Dakle, tako da mislim da niste bili u pravu da mi izreknete opomenu na osnovu mog političkog stava. Imam pravo da iznesem kvalifikative o nekoj politici, o nekoj vlasti na način na koji mi to Poslovnik dozvoljava. Ovaj Poslovnik mi dozvoljava da kažem takav stav o opštinskoj vlasti u Nikšiću na osnovu čistih dokaza, na osnovu jasnih argumenata.

Takođe, da Vas podsjetim na član 188 posljednji stav - poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja odgovore na poslaničko pitanje i komentar odgovora drugog poslanika. To je uvijek bila praksa u ovome parlamentu, dakle, da je institut poslaničkog pitanja isključivo odnos između poslanika i ministra kojem upućuje pitanje, da se niko drugi ne može uključiti u to pitanje, odnosno u tu raspravu. Dakle, molim Vas da se i u prvom slučaju prilikom izricanja opomene i ovome slučaju držite Poslovnika. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 12:59:03)

Zahvaljujem, poslaniku Papoviću.

Očigledno ćemo morati više da reagujemo jer vrlo česte se čuju različite kvalifikacije koje nijesu adekvatne. Danas sam već više puta reagovala kada su bila druga poslanička pitanja ili ćemo doći do te faze da budemo korektni svi u komunikaciji ili ćemo morati koristiti više institute koje imamo na raspolaganju. Slažem se što se tiče ovog dijela koji kaže član 188 stav 5 da se ne koristi u ovom dijelu. Međutim, procjena je ipak takva da postoji i član 101 mislim da ste neadekvatno kvalifikovali određene političke subjekte i mislim po tom osnovu da imaju pravo na repliku.

/upadice/ Dajem pravo na repliku u tajanju od tri minuta poslaniku Koprivici koji je reagovao ispred Kluba.

Izvolite, poslaniče Koprivica.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 13:00:18)

Zahvaljujem.

Naravno sad ste pravilno protumačili Poslovnik na bazi činjenice, a koja je evidentna i koja proizilazi iz izlaganja. Da podsjetim i crnogorsku javnost ne javljam se da komentarišem nečiji odgovor niti poslaničko pitanje. Dakle, to nemam pravo po Poslovniku niti mi pada na pamet, ali po članu 101 Poslovnika Skupštine Crne Gore imam pravo da zatražim i dobijem repliku s obzirom na to da je u negativnom, krajnje negativnom kontekstu, pomenuta politička partija kojoj pripadam. Koristim pravo na repliku i zahvaljujem Vam se što ste to omogućili i ako je bilo vrijeme i potreba da se to odmah učini.

Razumijem određene poslanike da imaju određenu vrstu nezadovoljstva ili političke frustracije zato što nijesu dio delegacije Vlade koju podržavaju, a koja ide u posjetu predsjedniku Srbije, gospodinu Vučiću. Ovdje kritikuju Vučića kao kreatora srpskog sveta, a onda Vlada koji oni podržavaju ide u posjetu zvaničnu tom istom vlastodršcu u Beograd. Da se radi o jednom dubokom političkom licemjerju koje želi da sakrije činjenicu da podržava Vladu u kojoj sjedi čovjek koji je Crnogorce nazvao istorijskim falsifikatom žele sakriti i činjenicu da podržavaju Vladu u kojoj sjedi čovjek koji je rekao da 21. maj je nebitan datum i da ga ne treba slaviti. E sad se želi tom visokoparnom retorikom sve to skloniti, baciti u drugi plan, želi se i sakriti činjenica da na kanabeu sa gospodinom Vučićem sjedi njihov šef sa Dahlanom, bezbjednosno interesantnim licem rečeno terminologijom domaćih propisa, osvjedočenim kriminalcem kojeg potražuje više država uključujući i njegovu matičnu državu. Sad se želi pobjeći od svega toga ovom pričom. Dozvolite.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:02:16)

Poslaniče Koprivica, izvinjavam se zaista, molim Vas nemojte prozivati druge ljude i molim Vas nemojte izazivati dodatne tenzije.

Poslaniče Koprivica, iskoristite pravo na repliku onako kako je predviđeno Poslovnikom.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 13:02:42)

Ovdje vidimo jednu sjediljku na ovom kanabeu, šefa upravo partije čiji poslanik kritikuje ovog vlastodršca, a zajedno sjede na ovo kanabeu i dogovaraju. Beograd na vodi, iz te koalicije Beograd na vodi proističe i ova vlada i ovi aranžmani i rušenje prethodne Vlade. Ako ste toliko osjetljivi na Vučića sa čijim se stavovima ja apsolutno ne slažem i o tome ne treba trošiti riječi, zašto onda njihovi funkcioneri sjede u odboru direktora Elektroprivrede Crne Gore ili će da sjede tek pošto su imenovani zajedno sa eksponentom provučičevske partije. Zamislite to licemjerje, kako oni naravno tvrde. E, želi se to sakriti ovom retorikom, ovom pričom, bacanjem prašine u oči građanima, da bi se skrenula pažnja sa ovih činjenica, a zapravo ko su najveći devastatori Crne Gore? Ko su najveći neprijatelji Crne Gore? Biće riječi danas o njima, to su vođe kriminalnih klanova i škaljarskog i kavačkog koje su za vrijeme njihove vladavine doživjeli uspon, devastirali Crnu Goru: Neprijatelji Crne Gore, uvažena koleginice Đurović, su oni koji su oteli od usta crnogorske sirotinje deset miliona kroz "Limenku" i kroz sve one afere kojima je oštećena crnogorska sirotinja, narod Crne Gore koji je onemogućen da ostvari i pravo i rad i pravo na sigurnu budućnost.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:04:22)

Poslaniče Koprivica dobili ste pravo po Poslovniku tri minuta.

Nastavljamo dalje, pravo na repliku ima sljedeći poslanik ispred Demokratskog fronta.

Koji član Poslovnika, poslaniče Koprivica?/ugašen mikrofona poslaniku Koprivici/

Poslaniče Koprivica, zaista nemam šta da kažem, sve Vaše riječi govore o Vama. Hvala Vam.

Poslanik Maksim Vučinić ima pravo na repliku i ime Kluba. Poslaniče Vučiniću, izvolite, tri minuta.

MAKSIM VUČINIĆ (28.06.22 13:05:55)

Samo bih prokomentarisao pominjanje u kontekstu okupatorske vlasti u Nikšiću i kako je rekao, više nego okupatorska vlast. Znao sam, ja sam Maksim Vučinić, potomak onih Vučinića kojima odem 09. maja na spomenik i ponesem vijenac, iz antifašističke porodice. Za razliku od nekih kojima su puna usta antifašizma, a kliču ovoj državi na drugom jeziku ja imam kome da se poklonim. Što se tiče bitke za Nikšić koju tako često spominjete jeste to je bila bitka za Nikšić, ali onoga kriminalnog dijela DPS-a čiji su glavni junaci prepiske iz Sky aplikacije.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:06:52)

Poslaniče Vučinić, reagujem na kvalifikacije za političku partiju.

MAKSIM VUČINIĆ (28.06.22 13:07:07)

To je bila ta bitka za Nikšić koja je imala za cilj da osujeti našu pobjedu u Nikšiću. Ne bi smjeli više da dozvolite, predsjednice Skupštine, da jedan profesor koji je bacio svoju diplomu profesora istorije pod noge da bi postao apartčik Demokratske partije socijalista dijeli ovdje lekcije koja je vlast okupatorska koja nije. Ja sam dio vlasti u Nikšiću, ja ću biti dio vlasti u Crnoj Gori i samo je narod taj koji može da da sud o bilo kojoj vlasti.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:07:29)

Poslaniče Vučiniću, smatram neadekvatnim Vašu reakciju koju ste imali. Ima pravo, ovo se definitivno odnosi konkretno na poslanika Papovića i odobriću repliku na repliku.

Poslaniče Papoviću, izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 13:07:52)

Hvala Vam predsjednice.

Nažalost ovo se dešava kada se ne pridržavao Poslovnika o radu na osnovu člana 188, sad ste uveli praksu da ćemo i u okviru poslaničkih pitanja imati pravo da koristimo replike. Na ove prizemne uvrede od prethodnih poslanika se ne bih osvrtao, to govori više o njima nego o meni. Ponoviću, rekao sam

- isključivo politički stav u svome poslaničkom pitanju i odgovorima, ono što je ministar Adžić odgovorio na to pitanje. Konkretno, recimo, sad su bile baš lične uvrede koje shodno Poslovniku Vi kao predsjednica treba da kvalifikujete kaznom, odnosno opomenom. Mene ste opomenuli zbog političkog stava. Reći da je jedna vlast gora od okupatorske to je politički stav i čula se u ovoj skupštini nebrojeno puta kada se upućivala DPS-u, odnosno kada se upućivala vladama i funkcionerima DPS-a. Sve je to ovdje prolazilo kao politički stav. Mi smo to tako bili prinuđeni da trpimo. Kada mi iz DPS-a iznesemo tešku političku kvalifikaciju, ali ne uvredljivu, i to na osnovu argumenata onda se primjenjuju drugačiji aršini, drugačija pravila. Molim Vas da zbog Skupštine i zbog Vas i zbog onoga što Vam je dužnost kao predsjednice da vodite sjednice ujednačite aršine. Najbolje bi bilo da se držite Poslovnika jer onda ne bi dolazili u ovakve situacije. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:09:49)

Zahvaljujem poslaniku Papoviću.

S obzirom na to da ste i prozvali vezano za to koliko se koristio institut replike ili nije se koristio u okviru tematskih sjednica, Premijerski sat i poslanička pitanja iz zapisnika sa Sedme posebne sjednice Prvog redovnog zasijedanja u 2019. godini 26. saziva, repliku je koristio tadašnji ministar odbrane magistar Predrag Bošković, ovo je jedna koja je izvučena ovdje i svi učesnici u raspravi znate kako se koristi. Naravno, više bih voljela kada bi smo imali takvu situaciju da nemamo potrebe da koristimo takve institute uopšte u zasijedanjima ne samo kada su u pitanju posebne sjednice, ali eto nekad imamo i potrebu za tim. Zaista bih voljela da svi imamo dodatnu odgovornost u tom dijelu. U svakom slučaju s ovim smo zaključili ovaj dio.

Nastavljmo, sljedeće poslaničko pitanje koje ministru unutrašnjih poslova postavlja poslanik Vladimir Martinović, on je postavio dva pitanja.

Poslaniče Martinoviću, Vaša tri minuta za prvo pitanje, izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:11:08)

Uvaženi građani Crne Gore, uvažene kolegice i kolege,

Samo na samom startu da Vam se izvinim, kolegice Đurović, ukoliko budem poremetio Vaš politički mir jer ću tokom svog poslaničkog pitanja pominjati lica iz kriminalnog miljea, pa se tako nadam da mi nećete oduzimati riječ i upadati dok o tome budem govorio, jer primjećujem da Vam je jako neprijatno kada se ta lica pominju.

Ja sam na osnovu važećeg Poslovnika, uvaženom gospodinu Filipu Adžiću koji nelegitimno obavlja funkciju ministra unutrašnjih poslova postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Gospodine Adžiću, da li je Uprava policije vršila provjeru imovnog stanja Ljuba Milovića, službenika Uprave policije i da li se isti nalazi na teritoriji Crne Gore? Da li ste upoznati sa sadržajem razgovora na Sky aplikaciji koju je dostavio Europol, da li ste upoznati da je u transkriptima razgovora preko Sky aplikacije 30. novembra 2020. godine Ljubo Milović pitao Petra Lazovića da li ima nekog ko ima pristup luci, jer može da pošalje pošiljku iz Ekvadora u bilo koju luku?

Da li ste upoznati sa imovnim stanjem ovog lica od više miliona eura i vršili provjeru istog? Da li ste vršili provjeru, da li je ovo lice i dalje na teritoriji Crne Gore i koje mjere ste i kada preduzeli kada je u pitanju ovo lice? Dakle, smatram da je ovo pitanja veoma važno za crnogorsku javnost s obzirom na to da se radi o policijskom službeniku, koji se finansira takođe sa računa svih građana Crne Gore i konačno postavlja se objektivno pitanje, da li su optimistične i euforične najave da kada je bezbjednost u pitanju neće biti zaštićenih, da li to zapravo ima uporište samo kada pričamo deklarativno, odnosno kada pričate deklarativno dok u praksi to znači nešto drugo?

Molim da preostalo vrijeme mi dozvolite da koristim kada budem imao komentar.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:13:34)

Zahvaljujem poslaniku Martinoviću, imate nepuni minut koji ćete dobiti dodatno u drugom krugu.

Pravo na odgovor ima ministar unutrašnjih poslova.

Izvolite, Vaših pet minuta, ministre.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 13:13:47)

Poštovani kolega Martinoviću,

Ne znam da li uopšte imam potrebu da odgovaram ako ste postavili pitanje nelegitimnom ministru unutrašnjih poslova, ali zbog javnosti i zbog ostalih poslanika ipak ću odgovoriti. Znao da mi nemamo što da krijemo. Znam, gospodine Martinoviću, da Vas jako boli to što ostvarujemo odlične rezultate kada je bezbjednosni sektor u pitanju, znam da Vas boli i onaj Izvještaj Evropske komisije koji je pohvalio upravo sektor bezbjednosti kojim je rukovodio gospodin Abazović, sadašnji premijer, a tadašnji potpredsjednik Vlade i znam da Vas sa političke strane to izuzetno boli. Žao mi je što nemate senzibilitet prema građanima, žao mi je što nećete ni sami da date podršku ljudima unutar policije koji za izuzetno male plate u izuzetno teškim uslovima daju nadljudske napore da bi se razračunali sa mafijaškim organizacijama koje imaju enormno bogatstvo, koji imaju enormnu logistiku ne samo u Crnoj Gori nego i širom Crne Gore, ali gospodine Martinoviću možda će doći i to vrijeme da ćete shvatiti da je interes građana na prvom mjestu i da ćete upravo zbog toga dati vjetar u leđa onima koji se zalažu za interese Crne Gore.

Što se tiče Vašeg pitanja, žao mi je što dio vaših kolega nije bio na sjednici Odbora za bezbjednost gdje bi mogao preciznije da čuje informacije vezano za Vaša konkretno postavljena pitanja, upravo iz razloga što dio tih podataka je označen stepenom tajnosti nijesam u mogućnosti javnost u potpunosti da upoznam, ali Vaše kolege zbog njihovog nedolaska nije ni održana sjednica Odbora za bezbjednost nijesu čuli informacije koje bi vjerovatno i Vama olakšale i dale Vam određena saznanja u odnosu na ova lica.

Pored aktivnosti koje se odnose i na pokretanje i vođenje odgovarajućih postupaka uključujući i disciplinski, a u odnosu na pojedine radnje koje su predmet Vašeg pitanja shodno novoj mogućnosti koju predviđa Zakon o unutrašnjim poslovima, a u vezi preduzimanja mjera i radnji u odnosu na lice Ljubo Milović, Uprava policije je pred Komisijom za provjeru bezbjednosnih smetnji za dalje vršenje policijskih poslova pokrenula postupak koji je u toku i koji će, u zavisnosti od ishoda, imati i posljedice u odnosu na radnopravni status policijskog službenika.

Uvaženi kolega Martinoviću, da se radi samo o mom potpisu, ja da Vam kažem sad pošto vidim da Vi ovdje izigravate i određenu hrabrost i da negdje pokazujete da biste vi efikasnije i bolje određene stvari radili, da zavisi ovo udaljenje sa posla izvjesnog Ljuba Milovića od mog potpisa vjerujte mi da bi još prije mjesec dana bio udaljen sa posla. Ja kao ministar unutrašnjih poslova sam primoran da se pridržavam nekih pravila, nekih procedura i zakona i upravo zbog toga, žao mi je što i javnost, ali i Vi možda duže nego što je potrebno čekate da se ova aktivnost realizuje.

Kao najvažnije u odnosu na odgovore na sva Vaša postavljena pitanja prvenstveno ukazujemo da je postupanje sa podacima koji su dobijeni od strane Europol, a koji su vezani za komunikacije koje su obavljane posredstvom aplikacije Sky, od strane Specijalnog državnog tužilaštva formiran predmet koji se odnosi na preduzimanje procesnih mjera i radnji u vezi s utvrđivanjem svih činjenica u odnosu na lica i upite o radnjama koje pominjete u Vašim pitanjima. Shodno podjeli nadležnosti i odredbama pozitivnih zakonskih propisa Uprava policije, Sektor za borbu protiv kriminala, u konkretnom predmetu preduzima mjere i radnje shodno nalogima i uputstvima Specijalnog državnog tužilaštva. Uvažavajući Vaše interesovanje i interesovanje javnosti za detalje koji se odnose na komunikaciju i informacije koje su objavijene u medijima i ishode aktivnosti organa za sprovođenje zakona i nadležnog tužilaštva, naglašavamo da zbog konspirativnosti, procesnih specifičnosti i zakonskih ograničenja, u ovom trenutku ne možemo saopštiti više detalja. Ono što možemo sa sigurnošću tvrditi, jeste da će Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije, preduzeti sve mjere i radnje radi uspješnog i efikasnog obavljanja policijskih poslova i sprovođenja policijsko - tužilačkih aktivnosti u odnosu na predmet, odnosno lica i radnje koje su predmet Vašeg pitanja.

Dakle, ne možemo na osnovu političkih stavova, ne možemo na osnovu medijskih natpisa ljude osuđivati ili ljude zatvarati, postoje nadležne institucije koje će to raditi, sviđalo se to vama ili ne, mi moramo poštovati zakon. Znamo da ste u vašim saopštenjima izuzetno jaki na riječima, pokazali ste koliko ste obećanja ispunili vezano za neka hapšenja koja ste pominjali u Nikšiću, kao predizborna obećanja, ali u svakom slučaju ono što bude zavisilo od mene, što bude zavisilo od Ministarstva unutrašnjih poslova vjerujte da će biti u najboljem interesu građana i da će bezbjednost u Crnoj Gori biti na još većem nivou nego što je danas, a značajno veća nego što je bila prije desetak godina.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:19:05)

Zahvaljujem ministru unutrašnjih poslova na odgovoru.

Pravo na komentar ima poslanik Martinović, takođe ima pravo na korišćenje instituta dodatnog pitanja. Da li ćete koristiti dodatno pitanje?

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:19:17)

Neću koristiti jer je gospodin Adžić sve rekao o svom radu.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:19:23)

Zahvaljujem. Onda poslaniče Martinoviću s obzirom na to da Vam je nepunih minut, ali neka bude minut, ostalo iz prethodnog kruga imate četiri minuta na komentar. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:19:32)

Vi ste gospodine Adžiću tim političkim govorom umjesto profesionalnim rekli sve u odnosu na ono što sam Vas ja pitao i zapravo time pokazali da štite mafiju u Crnoj Gori. Samo na samom startu kada već govorite ko koga štiti upravo ste danas uradili nešto što nije ni čojski ni crnogorski kada zloupotrebijavate jednog kolegu poslanika da nije došao na sjednicu Odbora za bezbjednost samo zato što je bio sa bratom na vrlo teškoj i opasnoj operaciji. To je prva stvar. Druga stvar, gospodine Adžiću, ne odbacujte mi ja Vama nijesam, znam da ste nervozni...

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:20:28)

Zaista molim i ministra i ostale kolege da ne odbacujemo jedni drugima, da uvažavamo, evo ja poštujem, uvažavam, uvaženog poslanika Martinovića, samo izvolite, poslaniče Martinoviću, nećemo dati da Vas niko uznemirava.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:20:44)

Drago mi je što ipak ste malo postupili korektnije, ali nemojte samo kad budem o mafiji.

Uvaženi gospodine Adžiću, onda kada je Odbor za politički sistem i pravosuđe htio da utvrdi dnevni red ko je ukinuo zabranu ulaska Belivuku i Miljkoviću, tim kasapima u Crnoj Gori, znate li ko se nije pojavio i ko nije u stvari glasao za taj dnevni red, upravo poslanici iz Vašeg poslaničkog Kluba i samim tim ste dokazali i pokazali da ste Vi glavni promoter i zaštitnik mafijaških struktura u Crnoj Gori. Dakle, gospodine Adžiću, zašto ja nemam potrebu da Vam postvljam dodatno pitanje, Vi ste ovdje kazali da ćete raditi ono što je iz Vaše nadležnosti, a gle čuda u odgovoru na poslaničko pitanje nelegitimni ministar mi ne daje odgovor da li je službenik Uprave policije koja je u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, Ljubo Milović, na teritoriji Crne Gore. Znao kako, gospodine Adžiću, evo malo kada govorimo i o Vašoj profesiji i Vašoj vokaciji znate da recimo kada dođete u hotel i kada hoćete da uđete da negdje se smjestite morate dati ličnu krtu, morate se čekirati, neko vas evidentirati i isto tako kada izlazite i napuštete taj hotel. Tako je to u turizmu, da vam objasnim na plastičnom primjeru, a kamoli li kada pitamo o onim policijskim službenicima koji na svojim računima imaju desetine i desetina miliona eura koji su na kriminalnim strukturama stekli taj novac.

Gospodine Adžiću, ako Vi ne vjerujete Europolu, ako Vi smatrate da je Europol politička partija za nas to nije. Za nas su dokazi Europolu nešto što je jako validno i nešto gdje smatramo i na čemu može da se temelji i vaš rad i drugih organa. Ja sam, gospodine Adžiću, i Vašeg prethodnika koji je takođe sada u ovoj nelegitimnoj Vladi, gospodina Sergeja Sekulovića pitao 23.11.2021. godine, da li je angažovan gospodin Ljubo Milović u Policiji i da li je Policija vršila provjeru njegovog imovnog stanja? Znao li kakav sam odgovor dobio, da će to raditi ASK. Ne, gospodine Adžiću, osim ASK-a dužni ste i Vi, dužna je i Policija i Ministarstvo unutrašnjih poslova da provjerava imovni status svojih službenika. Vi danas ovdje pred crnogorskom javnosti ne želite da date odgovor da li je Vaš službenik na teritoriji Crne Gore. Sada opravdano sumnjam da Vam je taj gospodin Milović izmakao ili ako bih bio politički nekorektan da kažem, da ste ga možda namjerno pustili da napusti granice ove naše države Crne Gore. Da li Vi ili oni /prekid/ svejedno je, jer ste vi neki u kontinuitetu vršili koordinaciju nad bezbjednosnim sektorom.

Takođe, kažu neki da se DPS nije vratio na vlast. Da li možda neko obmanjuje javnost ili možda sada upravo neko drugi, odnosno mafijaške strukture ponovo koordiniraju kao prije 30. avgusta bezbjednosnim sektorom, štite Ljuba Milovića, Petra Lazovića o kojem nijeste ni smjeli da u odgovoru njegovo ime pomenete i tako dalje.

Gospodine Adžiću, upravo ova moja priča je na fonu zatvaranja poglavalja 23 i 24, a ne da nelegitimni ili legitimni kako god ga ko ovdje oslovljava ministar unutrašnjih poslova ne zna ili ne smije da kaže građanima Crne Gore da li se službenik njegove uprave nalazi na teritoriji Crne Gore, a pritom je predmet na Sky aplikacijama koje je dostavio Europol. Ako Vi potcjenjujete Europol, ako Vi ne vjerute Europolu onda očito više vjerujete mafijaškim strukturama, gospodine Adžiću.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:25:10)

Zahvaljujem poslaniku Martinoviću.

Ovim smo zaključili odgovor na prvo pitanje. Sada poslanik Martinović ima pravo na tri minuta postavljanja drugo poslaničkog pitanja.

Poslaniče Martinoviću, izvolite tri minuta Vaša.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:25:27)

Uvažena gospođo Đurović molim Vas što mi ostane od ovog vremena pošto neću imati dopunsko da mi uračunate kada budem imao komentar.

Dakle, gospodine Adžiću, postavio sam takođe pitanje - koliko je i ko su lica iz Crne Gore koja su prijavila nadležnim državnim organima da posjeduju kriptovani telefon? Koliko je i ko su lica van Crne Gore sa boravkom u Cmoj Gori prijavila nadležnim državnim organima da posjeduju kriptovani telefon? Da li je i ako jeste kada, gospodin Dritan Abazović i kom državnom organu prijavio da ima kriptovani telefon? Da li je i ako jeste kada i kom državnom organu Dritan Abazović podnio informaciju da više ne posjeduje kriptovani telefon?

Gospodine Adžiću, ovo pitanje je od velike važnosti za građane Crne Gore, iz prostog razloga što oni se pitaju i oni koji i prate i ne prate politiku šta će poštenom čovjeku kriptovani telefon i šta će poštenom čovjeku Sky aplikacija koja košta više hiljada eura.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:26:49)

Zahvaljujem poslaniku Martinoviću. Minut i po je ostao za drugi krug.

Ministar unutrašnjih poslova pravo na odgovor u trajanju od pet minuta. Izvolite, ministre.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 13:26:59)

Stvarno su mi nejasna konstantna pitanja i konstantno ponavljanje istih tema nego znate kako kažu u narodu, sto puta ponovljena laž postoje istina, možda se tom praksom vode kolege iz Demokratske Crne Gorre, ali opet potpuno opravdano i legitimno i upravo zbog toga želim da dam odgovor na ovo pitanje.

Odredbama pozitivno pravnih propisa u Crnoj Gori nijesu definisane bilo kakve zabrane koje se odnose na posjedovanje i korišćenje uređaja za tzv. kriptovanu komunikaciju. U kontekstu navedenog, naglašavamo da posjedovanje ili korišćenje navedenog uređaja ne predstavlja bilo kakvi oblik nezakonitog, odnosno nedozvoljenog ili kažnjivog ponašanja, koje podliježe reakciji nadležnih organa. S tim u vezi, ukazujemo da ne postoji obaveza bilo kojeg lica da posjedovanje ili korišćenje predmetnih uređaja za elektronsku komunikaciju prijavi državnim organima.

Ono što želim da kažem je da je omogućavanje ili usmjeravanje na vršenje krivičnih djela posredstvom ove aplikacije ili bilo koje druge ili regularne komunikacije krivično djelo i u odnosu na to Uprava policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzimaju sve mjere i radnje kada su takve komunikacije u pitanju. Kriptovani telefoni ili kriptovanu komunikaciju možete obavljati i u drugim državama Evrope i možete nabaviti te uređaje bez bilo kakve smetnje i to nije nezakonito, što sam i pomenuo u dogovoru na Vaše pitanje.

Ono što je problematično u ovoj situaciji je što Vi pokušavate kriminalizovati premijera Abazovića, radite isto ono što je radio Šešelj kada je u pitanju pokojni premijer Zoran Đinđić. Ne znam koje su Vaše namjere. Zaista mi je žao što ste zbog politike spremni da ljude sa kojima ste do skoro dijelili i neke iste stavove i neka ista razmišljanja, sa kojima ste mnogo puta i jeli i pili, u ovom momentu samo zarad političkog profita pokušavate kriminalizovati i pokušavate ugroziti njihovu bezbjednost i život.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:29:10)

Hvala ministru unutrašnjih poslova.

Molim i kolege i ministra, poslaniče Bečiću, molim Vas, zaista da ne dobacujete. Poslaniče Bečiću, možete li da ne govorite uglas u sali, zajedno sa ministrom unutrašnjih poslova. Poslaniče Bečiću, možemo da nastavimo. /upadice/

Dajem pauzu.

Uvažene koleginice i kolege nastavljamo sa radom. Odgovor je dao ministar unutrašnjih poslova uz određene kvalifikacije koje na početku i ja nijesam bila saglasna, ne možemo govoriti o poslanicima na način kako iznose stavove da se dovodi bilo ko u kakvu konotaciji sa riječima laž. Mislim da je sa te strane neprimjerno.

Sada pravo na komentar na odgovor ima poslanik Martinović. Tri minuta plus još minut i po koji je preostao iz prethodnog kruga, znači, četiri i po minuta ukupno i shvatam da ne postavljate dodatno pitanje.

Četiri i po minuta, izvolite, poslaniče Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:35:04)

Hvala.

Dobro, ja se ne čudim što Vi gospodine Adžiću nemate odgovore na ova pitanja, jer kako Vi da znate i da štite državu od kriminalaca kada ne znate ili nećete ili ne smijete da nam date odgovor da li je vaš službenik gospodin Milović na teritoriji naše države.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:35:38)

Ministre, ja Vas molim, poslanik Martinović postavlja pitanje, mislim da je pitanje konkretno pročitao, s obzirom na to da poslanik Martinović ne koristi institut dodatnog pitanja onda nemate mogućnost da odgovorite. Poslanik Martinović koristi institut samo komentara na odgovor.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.06.22 13:35:57)

Gospođo Đurović nijesam ja pomiješao pitanja, nego želim da vratim gospodina Adžića na put ovdje da makar dio istine govori javnosti, a ne da je obmanjuj. Dakle, ako ne zna da li mu je službenik Policije na teritoriji Crne Gore, što je bilo prethodno moje pitanje, koji posjeduje desetine i desetine miliona eura, kako od tog čovjeka možemo očekivati da štiti javni interes i kako da očekujem od njega osim da se služi grubim neistinama i da napada ljude na pravdi boga bez i jednog dokaza. Mi ga i ovim putem pozivamo da svakog funkcionera Demokratske Crne Gore, svakog našeg poslanika koji je bilo kada na bilo kom mjestu sjedio sa bilo kim iz kriminalnog miljea, da to ovdje javno saopštite, da protiv nas podnesete sve pravne radnje koje su neophodne, da nas procesuirate a mi ćemo tražiti da nam poslanici ukinu imunitet. Ukoliko to ne uradite, gospodine Adžiću, Vi ste onda najveći politički prevarant u Crnoj Gori, Vi i onaj koji danas je na putu ka Beogradu i kažete da smo mi neko ko je desnica, a upravo sjedite i pregovarate sa onim ko je produkt Šešelja i njegove politike, a to je gospodin Vučić. O tome koliko je ko desnica najbolje govori da morate ići na kanabe upravo sa onima koje je politički profilisao, iznjedrio ili politički rodio gospodin Šešelj.

Takođe, danas ste u koaliciji sa onima koji su Šešelju čestitali slobodu, gospodine Adžiću. Dakle, ne bi ovo pitanje oko kriptovanih telefona i Sky aplikacija bilo nešto čudno da se upravo nelegitimni premijer i sam nije zapetljao u odgovorima na ono što su ga pitale moje kolege iz poslaničkih klupa. Ne bi bilo ništa čudno da nije u jednoj rečenici, odnosno u jednoj minuti dva puta izgovorio neistinu. Isto kao što je juče pokušao da obmane javnost da će on povećati penzije na 36% penzionerima, što je notorna neistina, jer je to rezultat glasova parlamentarne većine od 30. avgusta i onih zakona koje smo usvojili u decembru, a ne ove nove prekomponovane i nelegitimne parlamentarne većine.

Da vas podsjetim, gospodine Adžiću, ako ne pratite gospodina Abazovića, makar ako ga ne pratite onoliko koliko on prati Vučića i Šešelja da je on priznao da je posjedovao kriptovani telefon, da je imao instaliranu Sky aplikaciju i da je putem nje komunicirao sa trećim licima, a onda i u narednoj rečenici kazao kako nije koristio kriptovani telefon, samo gle čuda malo se igrao kako se ta Sky aplikacija koristi. Znam ja, gospodine Adžiću, šta je zakon i da nije on bio dužan po zakonu da to prijavi, bio je dužan da prijavi ko mu je kupio, poklonio, možda i znamo ko mu je poklonio, jer je poklon veći od 50 eura, ko je finansirao tu Sky aplikaciju i to je ono što crnogorska javnost ima pravo da zna.

Sa druge strane, gospodine Adžiću, kao neko ko je obavljao funkciju koordinatora bezbjednosnih službi, bilo je elementarno pristojno i korektno prema građanima da ih makar upozna, jer znate kada se koriste kriptovani telefoni za najviše državne funkcionere, onda kada imate neku kontraobavještajnu aktivnost ili opasnost i onda obavještavate građane da bi se taj funkcioner zaštitio. Međutim gospodin Abazović nije opovrgao naše tvrdnje već naprotiv sam se zapetljao u svoju kučinu, onako kako je to njemu svojestveno, onako kako ćete se svi vi zapetljati koji štitite ljude poput Petra Lazovića, Ljuba Milovića i svih onih za koje vas pitamo.

Gospodine Adžiću, koliko god da ste Vi ostrašćeni prema nama, prema meni, mojim kolegama, mi gospodine Adžiću, se ne plašimo niti Vas, niti kriminalaca i nećemo ustuknuti od njih ni za jedan milimetar, ali znajte, gospodine Adžiću, da je naša obaveza, kao poslanika, da građanima saopštavamo istinu i da je borba protiv organizovanog kriminala i korupcije nešto što za nas nema cijenu. Mi na tom putu nećemo stati i niko nas neće prepasti. Dobro znate da one za koje nam ne smijete dati odgovore se možda ovih dana i mjeseci raspituju, pitaju, eventualno prate nas iz Demokratske Crne Gore, ali nas za to nije briga. O tome, gospodine Adžiću, ko kome crta mete najbolje govorite Vi i najbolje govori Vaš rad, i najbolje govorite upravo kada štitite ovakva lica. Prema tome, gospodine Adžiću, vjerujte mi ili ne, ja Vama želim u ljudskom smislu svako dobro, ali je Vaša obaveza, gospodine Adžiću, da ovdje govorite istinu, da iznosite činjenice, a ne da u nedostatku argumenata, evo na jedno vrlo prosto pitanje da li je gospodin Milović vam utekao ili ste ga pustili iz zemlje, Vi se služite najgnusnijim neistinama i pri tom kažete ima vremena, nešto ćete saopštiti. Ne, nema vremena već kažite ko od nas koji sjedimo ovdje saraduje sa ljudima koji su iz miljea kriminalnog i organizovanog kriminala i korupcije. Ako ne, onda prestanite zauvijek da obmanjujete, da ne kažem težu riječ, građane Crne Gore, jer dobro znate, gospodine Adžiću, da ovo što ja govorim je istina, a ono što Vi govorite je gruba obmana građana Crne Gore.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:42:04)

Zahvaljujem poslaniku Martinoviću. Poslaniče Martinoviću, koliko god vremena da dobijete na raspolaganje uvijek izađete iz dogovorenog vremena, ali eto to nam je praksa.

Nastavljamo dalje. Sljedeće postavlja pitanje poslanica Daliborka Pejović.
Koleginice Pejović izvolite, tri minuta za Vaše pitanje.

DALIBORKA PEJOVIĆ (28.06.22 13:42:24)

Uvažena predsjednice, mi smo možda da kažem kao poslanici DPS-a manje zainteresovani za ove aktuelne političke teme, a iz razloga i najviše zato što želimo da se bavimo nekima koje smo očigledno zaboravili, a bojim se da će nas neki događaji na neki način dovesti u situaciju kad ćemo imati grdan problem kako to da riješimo na zadovoljstvo svih.

Moje se pitanje odnosi na odluku o sticanju crnogorskog državljanstva koje je donijela tada krnja Vlada prethodnog premijera gospodina Krivokapića i tražila sam statističke podatke u odnosu na to da li je po tom osnovu u međuvremenu neko stekao crnogorsko državljanstvo, jer se radi o zaista liberalnom pristupu koji može dovesti u pitanje, mogu slobodno reći, legitimitet izbornih procesa i ove i naredne godine. U izbornim smo godinama i kao što sam rekla bojim se da će nas neki događaji možda prešćiti i dovesti nas u situaciju da imamo ozbiljne probleme u odnosu na samu regularnost izbornog procesa i njihove rezultate. To je jedan dio pitanja koji sam željela da postavim.

Drugi dio pitanja se odnosi na priču o tzv. ekonomskom državljanstvu. Uvezana je i jedna i druga tema i moram da priznam da mi je jako žao što se u javnosti nije više polemike povelu oko toga na koji način kako i u zadnje vrijeme je ovaj proces tekao kada je u pitanju Vlada premijera Krivokapića. Evo iz kojeg razloga, ako su moje informacije tačne do kraja 2020. godine ukupno od 2008. godine od kada je donijet Zakon o crnogorskom državljanstvu dato je 390 tzv. ekonomskih, odnosno počasnih državljanstava. Ako su moje informacije tačne u roku od 14,5 mjeseci dodijeljeno je čak 317 ovakvih državljanstava, to nije bio predmet po ovoj specifikaciji moga pitanja, ali je vrlo indikativno da mi i dan danas još uvijek nemamo listu lica koja je dostupna javnosti, koja su po ovom osnovu dobila državljanstvo. Što je još gore od tih 317 za deset lica se uopšte ne zna i nikad niko nije utvrdio ko je dao predlog da im se dodijeli i da li je ispoštovana zakonska i svaka druga procedura.

Ne insistiramo uvaženi ministre, da mi date odgovor ovom prilikom i ovo nije ni forma dodatnog pitanja prosto ovo navodim da bi šire elaborirala zašto sam i iz kojih razloga tražila ovakve informacije, jer ovo nije kraj vjerovatno moga upornog postavljanja pitanja sa ovim u vezi, jer smo ovo tražili kada je u pitanju izborna zakonodavstvo i radne grupe, nijesmo od tadašnjeg ministra kao što ni do dan danas nijesmo dobili nikakve baze podataka, a tražili smo ih. Od sad ćemo, vjerujte, ako ne kroz formu

poslaničkog pitanja ja sigurno koristeći član 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore tražiti u kontinuitetu podatke da bismo napravili konačno presjek i vidjeli gdje se Crna Gora nalazi. Da li mi to srljamo u dodjeli crnogorskih državljanstva, da li pratimo taj proces, da li su zbilja zakonske procedure ispoštovane? Naravno, da građani i javnost Crne Gore konačno zna ko su ti zaslužni građani koji su stekli crnogorsko državljanstvo, insistiram posebno u zadnje vrijeme. Pošto ja imam informacije /prekid/ i ne mogu se čudom načuditi koji su to razlozi bili da im se da. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:45:37)

Zahvaljujem poslanici Pejović.

Odgovor ministar unutrašnjih poslova, Vaših pet minuta ministre.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 13:45:45)

Zahvaljujem poslanici Pejović na postavljenom pitanju.

Ovo je zaista jedno osjetljivo pitanje, jedan sam od onih koji zbog malog broja stanovnika u Crnoj Gori zagovaram da kažem malo strožiji i konzervativniji pristup kada je dobijanje crnogorskog državljanstva u pitanju. Međutim, svi imaju pravo na svoje mišljenje i nekad nam se pogledi i u tom dijelu razlikuju, nekad misli da je šansa Crne Gore mnogo veća kada je otvorenija, kada u nju dolaze ljudi koji posjeduju novac, koji posjeduju ideje, koje imaju mogućnosti za ostvarivanje biznisa za otvaranje novih radnih mjesta. Upravo u tome i jeste negdje mogućnost da vodimo određenu polemiku da zajednički dođemo do određenih rješenja. Ono što svakako stoji je da treba bolje preispitivati ko su ljudi koji su dobijali državljanstva pogotovo na preporuku premijera, predsjednika države ili predsjednika Skupštine. Znamo da su nam se u proteklom periodu, pričam o periodu od prije desetak godina potkradala neka lica koja su izuzetno problematična, ali u svakom slučaju što se tiče konkretno Vašeg pitanja ja ću Vam iznijeti ono što su podaci koje sam dobio od nadležnih direktorata.

Dakle, od stupanja na snagu 19.02.2022. godine Odluke o izmjeni odluke o kriterijumima za utvrđivanje uslova za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom zaključno sa 27.06.2022. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova nije donijelo nijedno rješenje o sticanju crnogorskog državljanstva prijemom po pomenutoj odluci, što ne znači da nije bilo ljudi koji su aplicirali. Dakle, više od 1.400 ljudi je apliciralo za dobijanje državljanstva po ovom kriterijumu i rok odlučivanja za dobijanje njihovog državljanstva je godinu dana. Za sada ne postoji nijedno lice koje je po osnovu ovog kriterijuma dobilo državljanstvo.

Prema evidenciji koja se vodi u ovo Minstarstvo u skladu sa članom 12 Zakona o crnogorskom državljanstvu i odlukom o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredu i ekonomski interes Crne Gore zaključno sa 25.06.2022. godine donijeto je ukupno 409 rješenja o sticanju crnogorskog državljanstva prijemom po osnovu posebnog programa- ekonomsko državljanstvo za aplikante i članove njihovih porodica.

Mi imamo i statistički prikaz tu svih lica dakle, lica su iz Ruske federacije i Kine, Libana, Egipta, Pakistana, Ukrajine, Kazahstana, Sjedinjenih Američkih Država sve sam Vam dostavio. Dakle i ovo je pitanje koje nije pokrenula ova vlada sadašnja. Još 2019. godine je počeo program usljed kovida i zdravstvenih problema i nemogućnosti da ljudi ostvare svoju mogućnost za dobijanje pasoša, to je produženo za još godinu dana. Taj program će trajati do kraja ove kalendarske godine i vjerujemo da iako nije, po mom mišljenju, na najbolji mogući način iskorišćena mogućnost dobijanja ekonomskog državljanstva iako nijesu u programu ušli ljudi koji možda pojedinačno sa svojim projektima koji su ogromnih novčanih vrijednosti aplicirati za ovaj program već su kod određenih privatnih lica aplicirali za dobijanje ovog državljanstva, smatram da opet donosi izuzetnu korist za Crnu Goru, za budžet Crne Gore i bez obzira što će se broj naših državljanata povećati. Sada trenutno nemamo konačan spisak pa ne možemo reći, ali to u najvišem do 3.000 aplikacija može da bude. Dakle, iako će se broj povećati to će povećati umnogome i ekonomsku aktivnost Crne Gore, omogućiti otvaranje novih radnih mjesta, omogućiti kako turističkoj privredi razvoj tako i u nekim drugim granama kao što je poljoprivreda. Tako da u tom dijelu smatram izuzetno korisnim iako još jedanput ponavljam mislim da je mnogo bolje mogao biti iskorišćen ovaj projekat da se od starta ušlo drugačije u realizaciju projekta. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (28.06.22 13:50:18)

Zahvaljujemo ministru Adžiću.

Pravo na komentar ima poslanica Pejović, takođe ima pravo na dopunskom pitanju ukoliko će ga koristiti.

DALIBORKA PEJOVIĆ (28.06.22 13:50:27)

Ne, hvala predsjednice, neću koristiti dopunsko pitanje iz prostog razloga što mislim da je odgovor koji sam dobila i stav uvaženog ministra Adžića meni potpuno prihvatljiv. Pretpostavljam da crnogorska javnost zna da su poslanici i poslanice DPS-a zagovarali ovaj model. Bila sam jedna od onih koja je predlagala amandmansko rješenje kada su u pitanju spajanje porodice u odnosu na sticanje ekonomskog državljanstva i saglasna sa tim da ovo može biti jako dobra ekonomska korist za državu Crnu Goru. Da potkrijepim stav ministra, a posebno moj, ne znam da li ima ta saznanja i da li je to nešto što u Vladi već funkcioniše kao informacija oko koje treba svi da se zabavimo i da pomognemo, a to je da se u Fondu za manje razvijena područja sada je trenutno operativno 12 miliona eura, a odnosi se na koncept ekonomskog državljanstva, da 50 miliona može biti operativno ukoliko se završe procedure u roku od 30 dana gdje ostajemo dužni ljudima odgovor na to šta je sa njihovim projektima da li su održivi, je su li prihvatljivi. Što je najvažnije skoro 150 miliona eura je operativno u bankama kao deponovana sredstva međunarodnim finansijskim institucijama da se neki projekti realizuju. Dakle, negdje /prekid/ 20 miliona koji su sad na raspolaganju državi Crnoj Gori, odnosno Vladi Crne Gore koje bi trebalo, nadam se vrlo brzo, konačno riješiti tako što će ljudi dobiti odgovor i znati da li ili ne dalje da funkcionišu u ovom sistemu. To je prvo. Druga moja konstatacija, ministre, donijeta je nenormalna odluka. Ona je uzburkala crnogorsku javnost imali smo proteste ispred Vlade Crne Gore. Tada je spočitavano da DPS i predsjednik Đukanović podgrijava proteste iz ne znamo kojih razloga. Mi smo se kao politički subjekt u odnosu na to odredili. Ostajemo dužni građanima odgovor što ćemo sa ovom odlukom. Dajte, ubrzajte postupak za njeno poništenje, njeno potpuno anuliranje, jer ostaje crv sumnje da je neko znajući sve ove okolnosti o kojima ste Vi govorili, iz ne znam više kojih razloga u nenormalnoj atmosferi, u vrijeme smjenjivanja aktuelne Vlade tražio da se odluka donese. Dakle, takav politički manir ili manevar još nijesam zapamtila u istoriji crnogorskog parlamentarizma i funkcionisanja Vlade i dajte skinite tu anatemu nenormalnih postupaka kad su u pitanju ove stvari.

Na kraju Vas molim, mada ću iskorošiti tu priliku, dajte obznanite spisak ovih 14 i po mjeseci što se dešavalo kada su u pitanju počasnica državljanstva i ekonomska državljanstva. Mislim da ćemo tamo otkriti nenormalne stvari. Pomenuću samo da sam bila zapanjena da se kao deficitarno zanimanje u Crnoj Gori pominje defektologija i da je to činjenica da neko dobije crnogorsko državljanstvo. Ako smo sveli manir crnogorskog državljanstva i njegovu vrijednost, ako smo svjesni što to znači, na ovakve grane i ako smo to dopustili više nemam komentar. Imam samo čuđenje šta se ovdje dešava i kome ova država što znači. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 13:53:24)

Zahvaljujem kolegici Pejović.

Time su pitanja koja je ona postavila i odgovori ministra završeni.

Sada ću dati riječ kolegi Draganu Krapoviću.

Izvolite, kolega Krapović, Vaših tri minuta.

DRAGAN KRAPOVIĆ (28.06.22 13:53:47)

Hvala Vam, uvažena potpredsjednice Bošnjak.

Prije svega, kolega Adžiću prije nego Vam postavim pitanje moram Vam uputiti nekoliko stvari vezano za vaš nastup danas ovdje. Mislim da ste danas veoma neprimjereno bili daleko, daleko ispod nivoa koji je potreban za ovu raspravu. Prije svega, tako što ste počeli targetirajući mene i kolegu Bogdanovića vezano za prethodnu sjednicu Odbora za bezbjednost. Dakle, tu situaciju sam ja neposredno objasnio ovdje u Skupštini. Kasnio sam nekih desetak minuta na tu sjednicu, a kolega Bogdanović, kao što ste čuli, je imao porodične obaveze zdravstvene prirode. Ispod svakog nivoa je targetirati politički tako nešto. Ukoliko tražite krivca za neodržavanje sjednice pogledajte u Vaše koalicione partnere koji nijesu prisustvovali ni onoj prije toga zakazanoj, dakle nije jedini put, ni ovoj sad i rekli da neće prisustvovati i iznijeli razloge. Pogledajte u vaše koalicione partnere i tamo potražite krivca. Mi smo uvijek na liniji onoga

što su interesi crnogorskih građana, uvijek transparentni i uvijek spremni da čujemo sve moguće informacije i argumente. To je jedna stvar.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 13:55:08)

Pređite na pitanje, kolega.

DRAGAN KRAPOVIĆ (28.06.22 13:55:11)

Hoću, uvažena potpredsjednice Bošnjak.

Postaviću kratko pitanje pa ćemo imati priliku da porazgovaramo o tome.

Dakle, ja sam Vas u svijetlu najnovijih događaja u bezbjednosnom sektoru i ukupnoj bezbjednosti države pitao da li smatrate da su kriminalne grupe ohrabrene pojedinim promjenama u bezbjednosnom sektoru?

Takođe, pitao sam Vas - da li sumnjate da su lica iz bezbjednosnog sektora pružala logistiku narednodavcu ili izvršiocu ubistva koje se desilo 17.06. u Budvi ispred Starog grada, odnosno da su činjenjem ili nečinjenjem pomogli izvršenje ovog krivičnog djela?

Nakon ubistva u Budvi Vi ste javno najavili, a mediji su u nizu tekstova špekulisali da će novi načelnik biti, da će biti kadrovskih promjena u Budvi, da će novi načelnik biti gospodin Nikola Terzić i to upravo na Vaš predlog. Zamolio sam da mi odgovorite da li je informacija tačna i ako jeste što je to konkretno gospodina Terzića preporučilo za mjesto načelnika CB Budva u ovom veoma delikatnom trenutku?

Ovdje završavam i molim Vas da mi date kad budem komentarisao ovo vrijeme koje mi je preostalo. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 13:56:24)

Zahvaljujem.

Izvolite, pravo na odgovor ministar Adžić.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 13:56:32)

Uvaženi kolega Krapoviću,

Nijesam targetirao i nijesam rekao da ste opstruirali već da se nijeste pojavili, niti sam ulazio u razloge zašto se nijeste pojavili, već samo rekao da se nijeste pojavili, a da ste bili na toj sjednici imali bi kvorum i mogli bi da čujete upravo informacije koje me sada pitate, a koje ja nijesam u mogućnosti zakonskoj da iznesem pred širom javnošću zato što su označene stepenom tajnosti. Mislim da sam tu bio dovoljno jasan.

Kada su u pitanju Vaša postavljena pitanja dao bih Vam jedan odgovor koji sam Vam i u pisanoj formi dostavio.

Svjedoci ste da je tokom vremenskog perioda od posljednjih godinu dana napravljen značajan pomak kada je riječ o borbi protiv svih oblika teškog i organizovanog kriminala, sa posebnim fokusom na suzbijanje djelovanja organizovanih kriminalnih grupa i rasvjetljavanje teških krivičnih djela protiv života i tijela. U navedenom vremenskom periodu riješeno je više teških krivičnih djela protiv života i tijela, koja su počinjena kao posljedica sukoba organizovanih kriminalnih grupa, i procesuiran veći broj pripadnika navedenih struktura, među kojima su i ona lica koja su imala status vođa i visokopozicioniranih članova organizovanih kriminalnih grupa, zaplijenjene rekordne količine narkotika i cigareta, što je u značajnoj mjeri uslovlilo i održavanje stabilnog bezbjednosnog ambijenta.

Upravo su ostvareni rezultati koji su konstatovani i u izvještajima Evropske komisije i međunarodnih partnera najbolji pokazatelj da promjene u bezbjednosnom sektoru nijesu ohrabrile kriminalne grupe.

Iako su promjene u svim društvenim segmentima, uključujući i oblast unutrašnjih poslova, odnosno oblast bezbjednosti, neminovnost, one nijesu i ne predstavljaju podstrek za djelovanje pojedinaca i grupacija koji svoje aktivnosti sprovode u oblastima teškog i organizovanog kriminala.

Mora se imati u vidu da organizovane kriminalne grupe karakteriše veoma široka saradnička mreža uspostavljena na transnacionalnom nivou i njihovo strateško usmjerenje ka primjeni nasilja i izvršenju

najtežih krivičnih djela protiv života i tijela, te su u pitanju izazovi sa kojima se susrijeću organi za sprovođenje zakona u zemljama regiona, i šire, pa i u Crnoj Gori.

Imajući to u vidu, moramo biti svjesni činjenice i realno konstatovati da postoji izvjesnost da će se sukobi između organizovanih kriminalnih grupa nastaviti i u narednom periodu, ali samim tim i borba protiv organizovanog kriminala u cjelini.

U tom kontekstu podsjećamo da su na osnovu najnovije Procjene opasnosti od teškog i organizovanog kriminala u Crnoj Gori definisani nacionalni prioriteti u borbi protiv teškog i organizovanog kriminala, te da će shodno tim prioritetima organi obavještajno bezbjednosnog sektora u narednom periodu planirati i realizovati planove i aktivnosti u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Uprava policije će u narednom periodu nastaviti i intenzivirati otpočete aktivnosti, ali i inicirati nove mjere i radnje prevashodno sa cijem proaktivnog djelovanja, jačanja međuinstitucionalne i međunarodne saradnje u borbi sa bezbjednosnim izazovima, što se u prethodnom periodu pokazalo kao dobar i efikasan način borbe protiv teškog i organizovanog kriminala.

Takođe, značajne aktivnosti biće preduzete i u odnosu na jačanje kadrovske strukture Ministarstva unutrašnjih poslova - Uprave policije.

U odnosu na teško krivično djelo izvršeno u Budvi dana 17.06.2022. godine ističemo da se od strane nadležnih organa preduzimaju sve raspoložive mjere i radnje sa cijem rasvjetljavanja navedenog krivičnog djela i identifikacije i pronalaska njegovog izvršioca, kao i svih drugih lica koja su na bilo koji način učestvovala u ovom događaju, te je osnovan profesionalni optimizam u odnosu na ishod aktivnosti koje se preduzimaju.

Imajući u vidu kontekst događaja proteklih godina i do sada raspoloživa saznanja, ne isključuje se mogućnost da je i ovo krivično djelo posljedica sukoba između organizovanih kriminalnih grupa.

Konkretno, trenutno ne postoje saznanja koja bi ukazivala da je neko od zaposlenih u sektoru bezbjednosti pružao logističku ili bilo kakvu drugu podršku licima koja su učestvovala u izvršenju ovog krivičnog djela. Naravno, ukoliko se kroz sprovođenje policijsko tužilačkih aktivnosti dođe do bilo kakvih saznanja o eventualnoj umiješanosti, podršci ili propustima zaposlenih u bezbjednosnom sektoru, odnosno Ministarstvu unutrašnjih poslova - Upravi policije, protiv istih će biti preduzete mjere i radnje u cilju utvrđivanja njihove odgovornosti.

U kontekstu drugog pitanja, kadrovske promjene su sastavni dio procesa rukovođenja i upravljanja ljudskim resursima, ali ih u konkretnom slučaju ne treba povezivati sa konkretnim događajima. Takođe, one će se podrazumijevati i u kontekstu skorog donošenja novog akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova imajući u vidu i neke novine, prvenstveno u odnosu na pojedine promjene u organizacionoj strukturi.

Takođe, zakonska novina je da će se radna mjesta rukovodilaca pojedinih unutrašnjih organizacionih jedinica (načelnika odsjeka, centara i odjeljenja bezbjednosti, kao i komandanata jedinica) popunjavati na osnovu internog oglasa unutar organa čiju će provjeru, nakon odluke direktora o pokretanju postupka vršiti komisija koju obrazuje ministar, a na predlog direktora. Poslije obavljenog razgovora sa kandidatima sa rang liste za izbor kandidata, direktor Policije donosi odluku o izboru kandidata uz prethodnu saglasnost ministra. U međuvremenu, do donošenja podzakonskih akata koji će bliže razraditi pomenuti postupak, radna mjesta pomenutih rukovodilaca, pa i načelnika Centra bezbjednosti Budva, popunjavaće se raspoređivanjem policijskih službenika koji ispunjavaju uslove za to radno mjesto, a najduže do šest mjeseci. Nakon donošenja ove odluke stećiće se preduslovi da dobijete odgovor na vaše pitanje u odnosu na personalno rješenje o čemu će i javnost biti blagovremeno obaviještena.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:02:40)

Zahvaljujem ministru Adžiću.

Izvolite, pravo na komentar odgovora, kolega Krapović.

DRAGAN KRAPOVIĆ (28.06.22 14:02:48)

Hvala Vam, na odgovoru.

Dakle, jeste bili jasni tačno je, ali nijeste bili korektni već ste na konstataciju i objašnjenje kolege Martinovića vikali dva poslanika - dva poslanika sa mjesta. Dakle, trebali ste da kažete i to bi onda bilo jasno i korektno. Odsustvovali iz opravdanih razloga. To bi bilo korektno i onda ne bismo imali potrebu za ovakvom polemikom koja je u suštini digresija u odnosu na ono što sam vas pitao, ali dobro široka je tema pa imamo mogućnosti da raspravljamo u mnogo pravaca.

Dakle, Vi ste konstatovali da promjene u sektoru bezbjednosti ne predstavljaju podstrek za djelovanje kriminala pojedinaca itd. Govorim jezikom činjenica, gospodine Adžiću. Decenijama unazad, za vrijeme bivšeg režima prije 30. avgusta, koji su sačinjavali, odnosno dominantno predvodili vaši današnji koalicioni partneri gotovo svakodnevno su se dešavala ubistva na crnogorskim ulicama, gotovo svakodnevno su se dešavala ubistva u mom rodnom gradu tokom ljetnjeg perioda upravo na lokaciji na kojoj se i ovo posljednje desilo. Kulminacija tih uličnih obračuna je bila tokom mandata 41. Vlade, tokom perioda 2016 - 2020. godina. Znate li kako je došlo do tog stanja, gospodine Adžiću? Došlo je tako što se kadrovski djelovalo u sektoru bezbjednosti na politički motivisan način i postavljani su ciljano ljudi na mjesta koja bi trebala da se bave obračunom sa kriminalom, ciljano ljudi, lojalni bivšem režimu, ali kao što vidimo iz Sky aplikacije afere lojalni i kriminalnim klanovima. Država, odnosno bezbjednosni sistem je srastao sa kriminalom. Dakle, gle čuda i tada smo dobijali odgovore poput tog kojeg ste Vi meni dali i koje ste malo prije iznijeli prije nekoliko dana u javnosti situacija je bezbjedna, policija radi svoj posao itd. Međutim, složićete se da je notrona činjenica da se to nije dešavalo u ovom intervalu od godinu i po dana, dakle, za mandata 41. Vlade. Dakle, kadrovski se djelovalo i kao posljedica toga dolazilo je do obračuna i ubistava i mnogo drugih vrsta krivičnih djela.

Šta vi danas radite, i tu dolazim do finalnog mog pitanja vezano za načelnika CB Budva, radite istu stvar, gospodine Adžiću. Radite istu stvar i ubjeđujete nas da će to riješiti stvar. Evo na primjer odmah po dolasku u Ministarstvo uklonili ste jednog direktora Direktorata, gospodina Koprivicu konkretno, koji nije član nijedne političke partije, provjerili smo to, koji je profesionalac sa izuzetnim CV, sa obrazloženjem da je blizak našoj političkoj grupaciji. Odmah ste ga uklonili praktično prvi dan kada ste došli. Sada postavljate gospodina Terzića na mjesto načelnika CB Budva u ovom veoma delikatnom trenutku pritom, neću se osvrutati na ono što su bile medijske špekulacije jer ne poznajem čovjeka, imao je i bio je učesnik jedne afere iz koje je izašao kao oslobođen čovjek. To neću komentarisati niti imam pravo na tako nešto, ali hoću komentarisati činjenicu da je ranije bio kandidovan za vrijeme mandata 41. Vlade za direktora jednog od direktorata, u MUP-u i da je upravo vaš prethodnih, a današnji savjetnik gospodina Abazovića odbio da ga postavi na mjesto direktora direktorata i dodijelio mu utješnu ulogu, odnosno nagradu savjetnika njegovog. Mislim da to dovoljno govori.

Sad ukoliko je to uradio sa nekim obrazloženjem gospodin Sekulović zašto ga Vi danas predlažete za načelnika CB Budva, a to Vas pitam zato što se u Budvi spermaju izbori i imate funkcionere URA koji u ovom trenutku idu gradom, neću ni njima pominjati ime, vrbuju ljude i građane uz obrazloženje da kontrolišu stvari preko Vlade Crne Gore, a da će uskoro imati /prekid/ načelnika centra bezbjednosti. Mislim da je to krajnje neprimjereno u izbornoj kampanji i mislim da će to izazvati velike probleme. Mi svakako nećemo ostati nijemi na takve pojave.

Završavam, uvažena potpredsjednice. Da ne ostanem dužan, jednu insinuciju koju ste nam uputili da neko od nas ima nešto neku lošu namjeru prema gospodinu Abazoviću ili da bi eventualno ugrozili njegovu bezbjednost, nema ni govora o takvom nečemu, bez obzira što smo ljuti politički protivnici u ličnom smislu želimo sve najbolje i njemu i Vama i svima. Međutim, kriminalci prijete, gospodine Adžiću, samo onima koji ih ugrožavaju, a ponašanje gospodina Abazovića u stilu Eliota Nesa koje smo vidjeli unazad godinu i po dana jednostavno nije prijetnja kriminalu u Crnoj Gori. Veća prijetnja kriminalu u Crnoj Gori od crnogorskog Eliota Nesa je jutarnja nes kafa, gospodine Adžiću. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:08:14)

Zahvaljujem kolegi Krapoviću.

Sada imamo dva pitanja od kolege Luid Škrelja.

Izvolite, kolega Škrelja. Postavljanje prvog pitanja, tri minuta.

LUID ŠKRELJA (28.06.22 14:08:26)

Hvala, uvažene potpredsjednice.

Uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolege i kolegice poslanici, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Napraviću jednu malu digresiju, sličnu mom uvaženom kolegi gospodinu Krapoviću, prije nego što postavim pitanje i da kažem da, kao čovjek sa dugim stažem u Parlamentu ne mogu da ne kažem da Parlament ima svoju draž, ima svoju ljepotu, ima svoju interesantnost, ima svoje karakteristike, ali ima i svoje stresove. Neće mi zamjeriti danas moj kolega Martinović svaki put kad je pomenuo jedno ime koje je slično mom ja sam streknuo i plašio se da ne dođe ruka pravde da konačno me uhvati za vrat i da me negdje vodi kao čovjek sa onoga spiska đe se nalazim, ali eto ostadoh živ izgleda.

Uvaženi ministre, moje pitanje, znate sigurno ste pročitali, a imali ste prilike i sami da vidite atmosferu u kojoj sam postavio pitanje.

U skladu sa obavezama poslanika da obještava i bude obaviješten o svim pitanjima od opšteg interesa društva i države postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Uvaženi ministre, da li možete da saopštite koje radnje ste preduzeli u cilju rasvetljavanja afere kupovine glasova na lokalnim izborima u Ulcinju, u kojoj su prema video snimku koji je postao viralan i koji je uznemirio sve građane Ulcinja, a i šire za razliku od Vas, a u kojoj su učestvovali i bili akteri visoki državni i lokalni funkcioneri pojedinih političkih partija.

Rekao sam da ću obrazloženje dati samoj sjednici, vrlo kratko.

Kao čovjek koji dugo pamti i dugo sam u ovim procesima mogu slobodno da kažem da u posljednjih 25 godina na svim izborima se pojavila jedna opšta karakteristika koja je obelježila te izborne radnje. Oni koji su izgubili pripremili su se da izlaze na ulice, da blokiraju puteve, da idu prema Briselu, da bojkotuju državne institucije, a naravno oni koji su bili pobjednici, kao što je bio DPS pripremili su se za ono što su obećali građanima na izborima. Jedino se to nije desilo na zadnjim izborima 30. avgusta kada je Demokratska partija socijalista priznala da ne može sama kao dosad i sa svojim koalicionim partnerima da formira vlast i nije čekala niti ulicu, niti proteste da bi priznali izbore.

Gospodine ministre, znate dobro da su 27. marta izbori bili u Ulcinju. Znate dobro da su tod dana, na izborni dan, paradirali džipovi, crni džipovi, da su tog dana bila raznorazna obezbeđenja, da su uhapšeni neki aktivisti Demokratske partije socijalista i nakon toga se pojavio video snimak koji dovoljno sam za sebe govori. Dalje ovog momenta neću o tome, reći ćete nam Vi na osnovu moga poslaničkog pitanja koje sam Vam postavio. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:11:53)

Zahvaljujem kolegi Škrelji.

Izvolite ministre, pravo na odgovor.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 14:11:58)

Uvaženi poslanice Škrelja,

Ono što ste vi nama govorili dugo godina ko gubi ima pravo da se ljuti tako mogu i ja Vama danas reći. Potpuno mi je jasno Vaše pitanje, jasno mi je i da je tih dana bilo prisutno više ljudi koji nijesu iz samog Ulcinja i da je kampanja bila prilično intezivna. Mogu Vam reći da sam ja samo jednog dana čitavog perioda kampanje bio dolje i žao mi je što nijesam mogao više da pomognem svojim kolegama, ali ne u ovim aktivnostima koje Vi pominjete već da obiđemo građane da čujemo njihove potrebe i neđe tako da u odnosu na to i djelujemo i reagujemo.

Što se tiče konkretno Vašeg pitanja sprovedeno je niz aktivnosti i u vezi objavljenih audio i video snimaka i fotografija, kao i saznanja o mogućim zloupotrebama i narušavanju izborne volje na dan lokalnih izbora u Ulcinju 27.03.2022. godine kao i u susret ponovljenim izborima za 6.04.2022. godine na jednom izbornom mjestu u Ulcinju policijski službenici su preduzeli sljedeće mjere i aktivnosti.

- Dana 27.03.2022. godine nakon zaprimljene prijave od strane dežurne službe OB Ulcinj policijski službenici su izašli na lice mjesta, na Bulevaru Teuta, te je nakon preduzetih aktivnosti identifikovano i pronađeno pet lica od kojih su prikupljena obavještenja. Nadležni tužilac u Ulcinju se izjasnio da u odnosu na ovaj događaj nema elemenata bilo kojeg krivičnog djela.

- Dana 04.04.2022. godine, na jednom od portala objavljen je audio-zapis sa fotografijama funkcionera pojedinih partija. Na navedenom audio snimku se na albanskom jeziku čuje komuniciranje lica, gdje je sačinjen simultani prevod, a na kojem se određena lica navodno dogovaraju oko kupovine glasova na izborima u Ulcinju. Od strane nadležnog Osnovnog državnog tužilaštva u Ulcinju dobijene su instrukcije o postupanju u navedenom predmetu. U skladu sa instrukcijama, policijski službenici su preduzeli niz radnji uključujući i prikupljanje obavještenja od svih lica koja se navodno pominju u predmetnom snimku, kao i od lica D.A. u odnosu na ovo lice izvršen je pretres stana i privremeno oduzimanje mobilnog telefonskog aparata u cilju vještačenja. Ovaj postupak je u toku pred nadležnim tužilaštvom.

- Dana 05.04.2022. godine, na drugom portalu objavljen je audio-zapis sa fotografijama pojedinih funkcionera partija. Na navedenom audio-snimku se na albanskom jeziku čuje komuniciranje lica, a na kojem se određena lica navodno dogovaraju oko kupovine glasova na izborima u Ulcinju. Od strane nadležnog tužioca, u Osnovnom državnom tužilaštvu u Ulcinju, dobijene su instrukcije u postupanju u navedenom predmetu, u cilju utvrđivanja okolnosti vezanih za pomenuti snimak, kao i u cilju prikupljanja

potrebnih obavještenja u odnosu na objavljeni audio-zapis. Ovaj postupak pred nadležnim tužilaštvom je u toku.

- Dana 06.04.2022. godine policiji je prijavljena navodna kupovina glasova u jednom ugostiteljskom objektu, a saznanje na osnovu kojeg je izvršeno prijavljivanje je poticalo od javnog pogovaranja. Policijski službenici u prostorijama lokala nijesu uočili lice ili radnje koje bi ukazivale na okolnosti prijave, ali su preduzete aktivnosti u cilju izuzimanja snimaka postojećeg video nadzora u objektu. Nakon konsultacija Policije i nadležnog tužilaštva inicirano je izdavanje naredbe za pretres objekta od strane nadležnog sudije za istragu koji je odgovarajućim rješenjem odbio zahtjev za pretres, a prethodno na njegov zahtjev u smislu pojašnjenja navoda iz prikupljenih obavještenja, lice od kojeg su prikupljena obavještenja nije ukazalo na bilo kakva konkretna saznanja.

- Dana 06.04.2022. godine, na društvenim mrežama se pojavio snimak dva nepoznata lica koja su se nalazila na stotinak metara od biračkog mjesta, na ponovljenim izborima u Ulcinju. S obzirom da je postojala sumnja da se radi o nezakonitim radnjama u vezi izbornog procesa, odnosno da lica na snimku razmjenjuju određene olovke, policijski službenici su obavijestili nadležnog tužioca, te preduzeli mjere i radnje u cilju identifikovanja i pronalaska lica sa video-snimka. Lica su identifikovana, a tokom prikupljanja obavještenja jedno od lica je dalo obavještenje čiji sadržaj je ukazivao na sumnju na postojanje krivičnog djela. S tim u vezi, nadležni tužilac je kvalifikovao krivično djelo kao povredu slobode opredjeljenja pri glasanju iz člana 186 Krivičnog zakonika Crne Gore. Lice A.B. je lišeno slobode, izvršen je pretres stana, lice je uz krivičnu prijavu privedeno nadležnom tužiocu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:16:48)

Zahvaljujem, ministre.

Izvolite, kolega.

Imate pravo na komentar odgovora.

LUID ŠKRELJA (28.06.22 14:16:54)

Hvala ministru.

Zahvaljujem na zanimljivom odgovoru i uloženom trudu.

Čitajući odgovor koji sam neposredno prije početka sjednice dobio i slušajući sada stiče se utisak da vi indirektno priznate da je bilo zloupotrebe izborne volje građana i da je svih tih zloupotreba bilo na terenu da ste to konstatovali samo nije bilo dobre volje da se stane na put i da se to dalje procesuiru za razliku od nekih drugih slučajeva koji su se ranije pojavili. Nijesam očekivao da ćete da mi odgovorite na način što ćete mi reći da ko gubi ima pravo da se ljuti. To je svojstveno političarima, a ne ministru unutrašnjih poslova. Pitao sam Vas, kao ministra unutrašnjih poslova države Crne Gore, a ne kao funkcionera URA tako da ne znam šta bi trebalo da znači da ministar unutrašnjih poslova saopštava poslaniku da ko gubi ima pravo da se ljuti. Ako hoćemo tako politički mogu politički da nastavljam, pa da se vratimo malo i na ruku pravde, ta čuvena iskonska ruka pravde koja je stigla svugdje u Ulcinju, počev od Valdanosa, pa je stigla u lokalnu vlast, pa je pošla do Solane, ali nikako da ide u kancelarije pojedinih političkih partija koji su i ovo uradili i zloupotrijebili izbornu volju građana.

Stiče se utisak na osnovu toga da više ta ruka pravde koja je tako željno čekana u Crnoj Gori, koja je maltene prijetila svakome građaninu, da su polovina građana Crne Gore spavali, a polovina su bili budni, ne samo što je utrnula, da u ovom slučaju i politički rečeno ona je potpuno paralizovana što nije dobro za nikoga jer dolazimo slobodno izraženom voljom naroda. Građani će znati to da cijene jer sem ruke pravde postoji i nešto drugo i u političkom smislu. Ukoliko ruka pravde ne stiže svugdje i ne pravi razlike će da ide narod će nam dati nogu pravde onda niko neće biti na dobiti. Tako da nemojte na politički način na konkretne stvari da mi odgovorite, meni ne smete, znači vrlo korektno ste odgovorili. To se desilo u Ulcinju priznali ste da se to desilo i zahvaljujem Vam se na odgovoru. Toliko, hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:19:24)

Zahvaljujem kolegi Škrelji.

Imate pravo sada postavite i drugo pitanje.

Izvolite.

LUIĐ ŠKRELJA (28.06.22 14:19:42)

Uvaženi ministre, koristeći institut poslaničkog pitanja, kao poslanik koji nikada nije želio da nastupi u Parlamentu budu iskorišćeni za sticanje jeftinih političkih poena, niti kao razlog da isti na bilo koji način izazove duševne i emocionalne bolove svima onima koji su na bilo koji način imali zlu sudbinu da se suoče sa takvim događajima i uz puno poštovanje prema porodicama istih, postavljam Vam sljedeće poslaničko pitanje:

Koji su Vam kriterijumi u vršenju populističke selekcije bavljenja nerasvijetljenim ubistvima koja su se desila u našoj državi? Na koji način ocjenjujete prioritetsnu istragu za pojedine slučajeve, zar sve žrtve i ljudski životi ne zaslužuju i nemaju isti tretman, ako ne politički makar ljudski, i da li imate informaciju dokle se stiglo sa istragom oko nerasvijetljenog nestanka i nastradanja visokog policijskog funkcionera iz Ulcinja Rudolfa Elezovića?

Isto tako dobio sam odgovor u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:20:49)

Zahvaljujem kolegi Škrelji.
Izvolite, ministre, odgovor.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 14:20:55)

Uvaženi kolega Škrelja,

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Uprava policije kao jedan od organa obavještajno bezbjednosnog sektora i jedan od nosilaca sistema bezbjednosti ne poznaje princip selektivnog pristupa kada je riječ o preduzimanju mjera i radnji koje se odnose na obavljanje policijskih poslova, a pogotovo rasvjetljavanja teških krivičnih djela iz oblasti krvnih delikata. U tom kontekstu, kada je u pitanju princip neselektivnosti pristupa, lično, i kao ministar, dijelim isti stav i pristup koji podržavam i koji ću zahtijevati dok budem obavljao ovu funkciju.

Pored postignutih rezultata u rasvjetljavanju teških krivičnih djela iz oblasti krvnih delikata želim da Vas podsjetim i da je u prethodnom periodu najavljeno i sistematizovano posebnih radnih mjesta policijskih službenika koji će biti specijalizovani za rasvjetljavanje i otkrivanje izvršioaca teških krivičnih djela u odnosu na čije događaje postoji značajan protok vremena, što je još jedan od argumenata koji potvrđuje neselektivnost pristupa.

Preciznije, ne želeći da umanjujem odgovornost, ali i podsjećam na jasnu podjelu nadležnosti između organa koji su nadležni za postupanje u odnosu na krivična djela za koja se gone po službenoj dužnosti, u koju spadaju i krivična djela protiv života i tijela i naglašavamo da je shodno odredbama Zakonika o krivičnom postupku, za rukovođenje istragom nadležno Državno tužilaštvo.

S tim u vezi, a u odnosu na ona krivična djela protiv života i tijela koja se trenutno vode kao nerasvijetljena naglašavamo da službenici Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, postupaju po nalozima i uputstvima nadležnih tužilaštava i instanci. Istovremeno se, kao što je već rečeno, kroz kontinuirane aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, i njenih organizacionih cjelina preduzimaju mjere i radnje koje se odnose na prikupljanje novih informacija i novih saznanja korisnih za utvrđivanje činjenica u sklopu izviđaja istraga, kako to i nalažu odredbe pozitivnih pravnih propisa o svim informacijama i saznanjima, bez daljeg odlaganja, obavještava se nadležna tužilačka instanca u cilju planiranja i preduzimanja daljih policijskih, tužilačkih i procesnih mjera i radnji. Samim tim možemo zaključiti i još jednom konstatovati da svi predmeti formirani povodom izvršenih teških krivičnih djela protiv života i tijela, imaju podjednak tretman, a dalje podrazumijevaju mjere i radnje u okviru ovih predmeta. Ponajviše zavisi od novih saznanja i informacija, odnosno novoutvrđenih činjenica koje determinišu dinamiku, intenzitet i obim daljih aktivnosti.

Na kraju, u odnosu na istragu koja je vođena u vezi sa smrću službenika Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Rudolfa Elezovića ističemo da je nakon preduzetih policijskih, tužilačkih i svih sprovedenih vještačenja, nadležno državno tužilaštvo - Više državno tužilaštvo, utvrdilo da nema osnova za pokretanje krivičnog postupka protiv bilo kojeg lica povodom smrti policijskog službenika Elezovića.

Meni je zbog familije koja prolazi težak period žao što se ovo pitanje i na ovaj način nekako dovodi u fokus javnosti. Bio sam proteklih dana u Ulcinju i znam da je to jedna od najaktuelnijih tema. Ono što su nadležni utvrdili, vjerujem da je kompletna istina.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:24:27)

Zahvaljujem ministru.
Izvolite, kolega Škrelja, da komentarišete odgovor.

LUIĐ ŠKRELJA (28.06.22 14:24:35)

Hvala, potpredsjednice.

Ostajem principijelan po tom pitanju i na osnovu uvoda koji sam iznio da neću da komentarišem niti da zloupotrebavam tragične događaje pojedinih porodica, a i bližnjih koji su ovdje.

Zahvaljujem na odgovoru koji, po meni, nije bio odgovor nego čisto izvod iz sistematizacije radnih mjesta koja radite. Ali, moram nešto da Vam kažem, uvaženi ministre. Mislim da mi nećete zamjeriti, Vi ste sada došli, nije vama upućena niti oštrica kritike niti bilo što nego kao poslanici mi moramo da djelujemo na način kako narod i građani traže, a sami ste rekli da je to u Ulcinju dosta aktuelno. Ako se resorno ministarstvo na čijem ste Vi čelu odnosi prema svojim visokim funkcionerima, sa visokih pozicija koji su završili na način kako je završio Rudolf Elezović moj komentar je- no coment. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:25:47)

Zahvaljujem kolegi Škrelji.
Sada prelazimo na pitanja kolege Danila Šaranovića. On, takođe, ima dva pitanja.
Izvolite, postavite prvo pitanje.

DANILO ŠARANOVIĆ (28.06.22 14:25:58)

Hvala Vam, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, koristeći svoje poslovničko pravo ovdje prisutnom gospodinu Adžiću na današnjoj sjednici postavio dva poslanička pitanja.

Prvo je glasilo - Poštovani gospodine Adžiću, nakon što ste izabrani na funkciju koju danas obavljate, u svom kabinetu ste zatekli pet direktora direktorata. Moje pitanje glasi - koji od njih su i danas na tim funkcijama, koji su raspoređeni na druga mjesta u Ministarstvu i koji od njih više nijesu angažovani u Ministarstvu i uz koje obrazloženje?

Dobio sam od Vas pisani odgovor. On je u jednom dijelu sličan sa nekim informacijama kojima sam raspolagao i prije dobijanja Vašeg odgovora. To je da od pomenutih pet direktora direktorata koje ste zatekli u kabinetu od strane bivšeg ministra gospodina Sekulovića tri su ostala na tim pozicijama, a jedan je raspoređen na drugo mjesto unutar službe, odnosno samog ministarstva, a jedan od njih više nije angažovan u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dakle, radi se o profesionalcu, njegovo ime je Petar Koprivica, čovjeku sa bogatom biografijom koji nikada nije bio član nijedne političke partije i pouzdano znam da i vi to znate. Takođe, znam za razgovor koji ste obavili sa njim. U tom razgovoru koji je, čuo sam, bio vrlo korektan u jednom dijelu, Vi ste njemu kazali da Vi nemate pritužbe na njegov rad u Ministarstvu u kapacitetu direktora Direktorata, naprotiv, da ste Vi stekli utisak da je svoj posao obavljao vrlo profesionalno i u interesu države Crne Gore, da je takav utisak ostavio na sve kolege sa kojima je saradivao u Ministarstvu. Međutim, prosto nema prostora da više saradujete iz razloga što kao ministar unutrašnjih poslova nemate autonomiju u formiranju sopstvenog kabineta, te da imate ogromne kadrovske zahtjeve od strane političkih subjekata koji učestvuju u formiranju manjinske Vlade. Međutim, pošto mi ističe vrijeme za postavljanje pitanja, nastaviću u komentaru. Volio bih da mi odgovorite na dva dodatna pitanja, ako mi dozvolite da ih postavim.

Imajući u vidu da, kako je jedan moj kolega prije nekoliko dana kazao, gospodin Koprivica nije angažovan u Ministarstvu unutrašnjih poslova zbog toga što, kako je taj kolega kazao, malo miriše na Demokrate, a imajući u vidu da ste Vi, dakle na Vaš predlog je Vlada visokog funkcionera Demokratskog fronta, odnosno konkretno Nove srpske demokratije gospodina Vešovića kojeg, ovom prilikom ističem, ne poznajem niti osporavam, dakle Vi ste ga predložili i on je na Vladi izabran za direktora Direktorata. Imajući prethodno rečeno da imate kadrovske pritiske i vidimo u određenim imenovanjima da neki ministar iz URA nema za državne sekretare iz svoje partije već iz ostalih partija, Demokratske partije socijalista i da ne nabrajam dalje, onda je logično da Vam postavim pitanje, evo neka je manje bitna žrtva profesionalca Petra

Koprivice, ali mislim da je logično da vam postavim pitanje ko vam je onda nametnuo gospodina Miodraga Bešovića, člana najviših organa Demokratskog fronta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:30:20)

Zahvaljujem kolegi Šaranoviću.
Izvolite, imate pravo na odgovor pet minuta.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 14:30:34)

Zahvaljujem kolegi Šaranoviću na postavljenom pitanju. S obzirom na to da se više puta ime jednog korektnog momka, makar onako kako sam ga ja doživio u nekoliko razgovora koje smo obavili, provlači kroz određene medije ili portale ili društvene mreže, zaista nijednog trenutka iz razgovora sa njim nijesam osjetio niti zaključio da je član bilo koje političke partije, ponajmanje da je član Demokratske Crne Gore. Kada smo razgovarali o nekim našim budućim planovima i aktivnostima i njemu, kao i svima ostalima sam rekao da nemam nikakvu obavezu prema ljudima koji su trenutno na određenim pozicijama kao ministar koji je preuzeo dužnost od drugog ministra sa kojim imam korektnu relaciju, ali nijesam smatrao da moj tim treba da bude potpuno identičan kao njegov. Shodno tome sam i birao ljude u koje imam povjerenje i negdje vjerujem da mogu dati rezultate.

Dakle, od postojećih pet direktora direktorata zadržana su tri direktora direktorata, dva nijesu, istekli su im mandati, nijesam im ja dao otkaz, nijesam ja prekinuo njihov radni angažman u Ministarstvu nego jednostavno im je isteklo v.d. stanje koje je bilo na period od pola godine ili šest mjeseci. Kada govorite konkretno o gospodinu Bešoviću, cijenio sam, s obzirom na to da predstoji period požarnih sezona i da je ovo period kada punim kapacitetom treba raditi u tom direktoratu, da nije pametno do završetka sezone dirati to kadrovsko rješenje. Ni s njim nijesam razgovarao kao ni sa mojim saradnicima nikad o političkoj pripadnosti ili bilo kakvom političkom angažmanu, sve ljude koji rade u Ministarstvu unutrašnjih poslova isključivo gledam kao profesionalce i kao ljude koji mogu da daju doprinos i rezultat i tako se odnosim prema njima.

Vjerujem da bivši kolega Koprivica koji jeste obavio nekoliko razgovora sa mnom ni u jednom momentu nije rekao da je imao bilo kakav partijski pritisak ili da sam mu rekao da miriše na Demokrate ili da zbog toga što podržava neku političku opciju ne može biti dio tima. Jedini razlog zašto on trenutno nije angažovan u Ministarstvu unutrašnjih poslova je to što on ni prije imenovanja nije bio zaposlen u Ministarstvu unutrašnjih poslova, samim tim istekom v.d. stanja on je ostao bez posla. Drugi koji nijesu izabrani tj. kojima nije produženo v.d. stanje su prije toga bili raspoređeni na određenim pozicijama unutar Ministarstva unutrašnjih poslova i samim tim su se samo vratili na pozicije koje su prije toga pokrivali. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:33:33)

Zahvaljujem ministru.
Imate pravo na komentar odgovora i, eventualno, još neko dodatno pitanje ako imate.

DANILO ŠARANOVIĆ (28.06.22 14:33:37)

Nemam dodatna pitanja, s obzirom na ono što je danas gospodin Adžić pokazao, naročito u odnosu prema kolegama iz mog poslaničkog Kluba, cijenim da je potpuno besmisleno postavljati dodatna pitanja.

Dakle, gospodine Adžiću, istine radi, a mislim da biste morali da vodite računa, u kapacitetu ministra unutrašnjih poslova, da ne postoji to što za Vas treba da bude djelimična istina već potpuna istina. Nije gospodin Koprivica jedini koji prije imenovanja na poziciju direktora direktorata nije bio zaposlen u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Vaše obrazloženje da od pomenutih pet on kao jedini koji danas više nije angažovan u Ministarstvu unutrašnjih poslova je posljedica toga što ranije nije bio angažovan na nekoj drugoj poziciji u Ministarstvu unutrašnjih poslova je neistina jer neke koje ste Vi imenovali prije nego što su postavljeni na pozicije direktora direktorata nijesu bili angažovani u Ministarstvu unutrašnjih poslova, i to dobro provjerite.

Ne da se radi samo o korektnom momku nego se radi o vrhunskom profesionalcu za kojeg odgovorno tvrdim, mislim da je svako dostupan u Crnoj Gori osim kriminalna lica čija imena u značajnom

dijelu ne smijete da pomenete, dakle dostupan je i gospodin Petar Koprivica. Možemo ga pitati da li je i kada na bilo koji način član Mjesnog odbora Šavnik Demokratske Crne Gore vršio politički pritisak na njega u vrijeme dok je vršio funkciju direktora direktorata u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Zbog javnosti, mislim da je veoma važno kakav profesionalac je žrtva političkih igara i nove manjinske Vlade u Crnoj Gori.

Dakle, riječ je o čovjeku koji je završio Vojnu akademiju i to deset semestara, magistrant sajber bezbjednosti. Bio je nosilac čina oficira Vojske Crne Gore. U svojoj bogatoj radnoj biografiji bio je godinama angažovan na visokim pozicijama u Generalštabu Vojske Crne Gore, Ministarstvu odbrane, Direkciji za zaštitu javnih podataka, čovjek koji je polaznik desetina raznih kurseva, obuka i nosilac brojnih sertifikata pod pokroviteljstvom NATO-a.

Nadam se, gospodine Adžiću, da ste Vi kao čovjek koji je došao na poziciju ministra unutrašnjih poslova, bez dana radnog iskustva kada su u pitanju unutrašnji poslovi, poslovi bezbjednosti, da ste osjećali barem i zeru griže savjesti što ste čovjeku s ovakvom biografijom kazali, a pritom profesionalac nikad nije član niti jedne partije, kazali da za njega više nema mjesta u sektoru bezbjednosti u Crnoj Gori. Vi ste odgovarajući na prethodna pitanja ovdje lamentirali nad sudbinom policijskih službenika, hrabrih policijskih službenika, profesionalaca, a Vi ste jednog od najboljih svojom odukom poslali kući i kazali mu u razgovoru da je došao na kvotu Demokrata, a ostavili ste visokog funkcionera Demokratskog fronta. Možda je to samo još jedna u nizu potvrda one opšteprihvaćene teze u javnosti da današnja vlast u Crnoj Gori i ova parlamentarna većina i Vlada u kojoj Vi sjedite ima u opoziciji svega 12, 13 poslanika. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:37:34)

Zahvaljujem kolegi Šaranoviću.

Sada imate pravo da postavite i drugo pitanje. Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (28.06.22 14:37:42)

Zahvaljujem.

Moje drugo pitanje koje sam, takođe, postavio gospodinu Adžiću glasi - Poštovani gospodine Adžiću, na kojoj poziciji u bezbjednosnom sektoru je angažovano lice Ljubo Milović? Ako ima zasnovan radni odnos, da li redovno dolazi na posao? Da li su protiv njega do sada pokretani disciplinski postupci, a ako jesu kada i zbog čega? Da li je protiv njega pokrenut bilo kakav postupak zbog tajnog praćenja bivšeg predsjednika Skupštine Crne Gore Alekse Bečića? Da li je Uprava policije povodom saznanja da je ovo lice član kavačkog klana preduzela bilo kakve mjere i, ako jeste, koje?

Pri nego što dam komentar na odgovor gospodina Adžića, dozvoliću njemu da ga i on predstavi ovdje i Skupštini i cjelokupnoj crnogorskoj javnosti. Ali, u jednoj rečenici samo ću reći da je njegov odgovor skandalozan. Odgovorno tvrdim da na ovakva pitanja na ovaj način ne bi odgovorio nijedan prethodni DPS ministar unutrašnjih poslova. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:39:08)

Zahvaljujem, kolegi Šaranoviću.

Izvolite, ministre Adžiću, dajte odgovor na ovo pitanje.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 14:39:13)

Uvaženi kolega Šaranoviću, da odgovorim na Vaše pitanje.

Protiv Ljuba Milovića je u proteklom periodu vođen disciplinski postupak tokom kojeg je bio privremeno udaljen sa rada tj. suspendovan zbog teže povrede službene dužnosti, ponašanja suprotno kodeksu policijske etike. Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i činjenicu da su u toku aktivnosti koje se sprovode i odnose se na pokretanje i vođenje odgovarajućih postupaka uključujući i novi disciplinski postupak, imenovani koji je u prethodnom periodu obavljao poslove u zvanju samostalnog policijskog komesara nije radno angažovan niti mu je doneseno rješenje o raspoređivanju shodno važećem aktu o sistematizaciji.

Povodom pitanja koje se odnosi na navedeno tajno praćenje bivšeg predsjednika Skupštine, podsjećamo da su aktivnosti u odnosu na taj događaj, podrazumijevajući odgovarajuće provjere preduzimane kako od službenika koji su obavljali poslove obezbjeđenja štice ličnosti u tom periodu

Odjeljenja bezbjednosti Cetinje, odnosno Odsjeka za obezbjeđenje ličnosti. Ishod ovih provjera i aktivnosti nije bilo postojanja osnova sumnje u odnosu na postojanje bilo kog krivičnog djela ili prekršaja, te iz tog razloga Odsjek za obezbjeđenje ličnosti nije inicirao preduzimanje bilo kojih daljih mjera i radnji. U prilog ovome navodimo i činjenicu da u odgovarajućim procjenama Agencije za nacionalnu bezbjednost, iz tog perioda, nije bilo elemenata koji bi upućivali na suprotan zaključak.

Kada su u pitanju saznanja, odnosno podaci vezani za komunikacije koje su obavljane podsredstvom aplikacije Sky od strane Specijalnog državnog tužilaštva je formiran predmet koji se odnosi na preduzimanje procesnih mjera i radnji u vezi sa utvrđivanjem svih činjenica u odnosu na upite o preduzetim mjerama i radnjama prema licu koje je pomenuto u Vašem pitanju. Preciznije, Uprava policije, Sektor za borbu protiv kriminala, u konkretnom predmetu preduzima mjere i radnje shodno nalogima i uputstvima Specijalnog državnog tužilaštva.

Uvažavajući Vaše interesovanje koje se odnosi na preduzimanje mjera i radnji u konkretnom predmetu, naglašavamo da zbog konspirativnosti procesnih specifičnosti i zakonskih ograničenja u ovom trenutku ne možemo saopštiti više detalja. Ono što možemo sa sigurnošću tvrditi jeste da će Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije, preduzeti sve mjere i radnje radi uspješnog i efikasnog obavljanja policijskih poslova i sprovođenja policijsko tužilačkih aktivnosti u odnosu na predmet, odnosno lice i saznanje koja pominjete u Vašem pitanju.

Takođe, povodom dijela pitanja koja se odnosi na preduzete mjere i radnje, pored već pomenutog člana 162 Zakona o unutrašnjim poslovima propisano je da bezbjednosne smetnje za dalji rad, između ostalog, postoje ako policijski službenik održava veze sa licima koje neovlašćeno prikupljaju tajne podatke teroristima, saboterima, članovi organizovanih kriminalnih grupa ili lica koja se osnovano sumnja da ne pripadaju takvim grupama. S tim u vezi Uprava policije je u skladu s pomenutim članom pokrenula postupak pred Komisijom za provjeru bezbjednosnih smetnji za vršenje policijskih poslova radi utvrđivanja postojanja bezbjednosnih smetnji za dalji rad čiji ishod pored odgovarajuće odgovornosti ima i posljedicu u odnosu na radnopravni status. Shodno odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima, Izvještaj Komisije za provjeru bezbjednosnih smetnji u vršenju policijskih poslova biće dostavljen i Odboru za bezbjednost i odbranu.

Dakle, još jedanput ću pomenuti kako god to Vama izgledalo, da zavisi samo od potpisa ministra ili od riječi ministra taj čovjek ne bi dana jednog bio pripadnik Ministarstva unutrašnjih poslova. Pošto poštujemo procedure, pošto poštujemo zakon ovo ide svojim tokom onako kako je tim zakonom i predviđeno. Prema mojim informacijama, Milović nije prelazio granicu Crne Gore od prošle godine. Nemam informaciju da je prešao granicu od prošle godine.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:43:27)

Zahvaljujem ministru.

Sada pravo na komentar odgovora ima kolega Danilo Šaranović. Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (28.06.22 14:43:37)

Gospodine Adžiću, ovim usmenim odgovorom ste pružili dodatne, iako mi je stvarno bilo teško to očekivati, razloge koji vaš odgovor na moje pitanje čine dodatno skandaloznim. Dakle, da li Vi shvatate da ste Vi sada kazali da je besmisleno to što se Vi nalazite na poziciji ministra unutrašnjih poslova. Vi ste maltene kazali da stvari ne zavise od Vas, i ne samo mojim kolegama. Vi ne smijete novinarima već 20 dana da odgovorite na pitanje da li se Ljubo Milović nalazi u Crnoj Gori. Zbog čega je, takođe, dodatno skandalozan Vaš odgovor. U prethodnom periodu se tvrdilo da mi, kada smo govorili da smo praćeni i prisluškivani, da su to nekakve vaše fikcije, zamisli, je li danas nepobitna činjenica da se bivši direktor ANB-a gospodin Peruničić nalazi tamo gdje se nalazi zbog prisluškivanja i tajnog praćenja i političara i drugih lica iz javnosti.

Ono što je skandalozno jeste što Vi u kapacitetu ministra unutrašnjih poslova ovdje relativizujete praćenje bivšeg predsjednika Skupštine Crne Gore od strane visokog rangiranog pripadnika kavačkog klana. Dakle, Vi praćenje Alekse Bečića nazivate, pazite, ne pominjući ime Ljuba Milovića, navodnim praćenjem. Zna li da su to upravo policijski službenici stavili u službenoj zabilješci. Dakle, to su utvrdili pripadnici Uprave policije koji su se nalazili u pratnji štice ličnosti i pripadnici Centra bezbjednosti Cetinje. Rekao bih da je ovo možda, ovakvi Vaši odgovori su, u suštini, pravi odgovor na pitanje zbog čega je Zoran Lazović danas u Crnoj Gori štice ličnost, a Aleksa Bečić kojeg prate visoko rangirani pripadnici kavačkog klana je neko ko više nije štice ličnost i kome nije ugrožena bezbjednost.

Dakle, ovaj odgovor i najbolji odgovor na pitanje zbog čega je, opet ponavljam, i dan danas Zoran Lazović šticećena ličnost čiji je sin zajedno s Ljubom Milovićem organizovao milionski šverc narkotika u Crnoj Gori koji se nalazi na fotografijama sa licima za koje je tvrdio Aleksa Bečić među prvima, ako ne i prvi da su povezani s porodicom Lazović. Taj čovjek čiji je sin na slici sa ljudima koji dobijaju nadimke mesari, ne zbog toga što su radili iza rashladnih vitrina u Voliju nego zbog toga što su kasapili pripadnike drugih organizovanih kriminalnih grupa u Crnoj Gori. Za vas ovo nije prekršaj jer je ovo mafijaška prijetnja, jer se sve ovo dešavanja, praćenje Alekse Bečića 15 dana nakon što se desio Aleksi Bečić onaj incident na aerodromu Crne Gore koji je bio vrlo indikativan. Prvi put se dešava onaj kvar na avionu vrlo indikativan, mjesec dana nakon što je Aleksa Bečić tvrdio koje su veze Zorana Lazovića s ovom ekipom.

Konačno sam dobio priliku da Vam nešto lično kažem, gospodine Adžiću. Imajući u vidu sve ovo što ste pružili kao odgovore meni i mojim kolegama, moram da Vam kažem da sam lično razočaran, gospodine Adžiću jer Vi i ja se dobro znamo iz nekog drugog vremena. Vi i ja se znamo iz vremena kada smo se zajedno borili protiv onih za čija imenovanja glasate ovih dana. Znamo se iz vremena kada smo se borili protiv onih za koje ste, koliko do juče vi tvrdili da bi Crna Gora imala budućnost oni moraju postati prošlost.

Gospodine Adžiću, Vi i ja se znamo iz jednog vremena kada smo se zajedno rame uz rame borili protiv onih crnih kapuljača i naoružanih lica na Cetinju, kada su prebijani i vaši i naši članovi i slobodni građani Cetinja. Vi dobro znate, gospodine Adžiću, da ja nijesam čovjek koji bježi. Znaete da nijesam pobjegao ispred onog pištolja koji mi je uperen u glavu na Vašem rodnom Cetinju. Onako kako ste Vi pobjegli iz onih klupa kada niste smjeli da glasate za Zakon o slobodi vjeroispovijesti. Zbog svih ovih razloga lično sam razočaran, gospodine Adžiću jer dobro znate da sam jedan od onih ljudi koji voli da pravi dobre međuljudske i građanske relacije i iz toga proizvodi političku korist u javnom interesu. Ali, s Vama više ne mogu zbog dubokog i ličnog i političkog razočarenja u Vas zbog svega ovoga što Vi radite. Jer, dan danas kada se sve ovo uzme u obzir, slobodni građani, naši prebijani prijatelji i ja smo i dalje na jednoj istoj strani na kojoj ste vi nekada bili, a više nijeste.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:49:09)

Zahvaljujem kolegi Šaranoviću.

Ovim su pitanja koja je kolega Šaranović imao za ministra Adžića završena.

Sada dajem riječ kolegi Budimiru Aleksiću. Prije nego što počne, želim da pozdravim ministra Dukaja i da kažem da smo napravili malu rotaciju zbog toga što smo bili u prolaznom vremenu dobri. Ministru pravde može tek u 15.30 h da se postavlja pitanje, zbog svojih obaveza tako da smo u saglasnosti sa poslanicima koji imaju pitanja za ministra javne uprave dogovorili da odmah nakon ministra Adžića bude ministar javne uprave, a poslije toga će biti ministar pravde.

Izvolite, kolega Aleksiću.

BUDIMIR ALEKSIĆ (28.06.22 14:49:59)

Moje pitanje ministru Adžiću glasi - šta je Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzelo protiv nasilnika učesnika anticrkvenih protesta na Cetinju 04. i 05. septembra prošle godine koji su nasilnim putem pokušali da spriječe ustoličenje mitropolita crnogorsko-primorskog Joanikija i da izvedu državni udar?

Dakle, kao što je poznato tokom ta dva dana pripadnici ondašnjeg desnog sektora, člnovi raznih ekstremističkih i nacionalističkih grupacija, osvjedočeni militanti, pripadnici raznih političkih stranaka koje se lažno predstavljaju kao građanske, a u stvari su nacionalističke i desničarske, pripadnici nevladinih organizacija, interesnih struktura, neformalnih grupa, djelova ove nereformisane Udbe koja ovdje djeluje, zloglasne Titove i Jova Kape Udbe koja ovdje djeluje od 1945. godine. Oni su, dakle, bili, svi su se tamo okupili i odlučni u namjeri da spriječe jedan vjerski čin koji je u svakoj normalnoj danas evropskoj i civilizovanoj državi elementarna stvar. Krivično djelo izazivanja nacionalne i vjerske mržnje i netrpeljivosti. Ne treba da vas podsjećam kakve su se skandalozne parole čule tamo tokom ta dva dana. Školski primjer izazivanja vjerske i nacionalne mržnje i netrpeljivosti, sve su to mediji zabilježili i kamere i sve to može da se dokaže i dokumentuje najjednostavnijom analizom. Osim toga krivično djelo sprečavanja ugrožavanja vjerskih i građanskih prava i to jedne pravoslavne crkve, dakle naroda.

Ovdje, da vas podsjetim, po popisu stanovništva 75% građana pripada pravoslavnoj vjeroispovijesti. Onda se nađe tako jedna manjina od tih militantata po svim realnim procjenama od 1.500 do 2.500, možda jedno 300 Cetinja jer hipoteka ide za čitavo Cetinje zaboga za taj ideološki projekat koji ovo organizuje i sprovodi. U pitanju je oko 300 do 400 Cetinjana, ostali su došli sa strane. Sami u ovom odgovoru kažete da su podnesene krivične i prekršajne prijave protiv ne znam dva lica sa teritorije opštine Bijelo Polje, Kolašin, Tuzi, Herceg Novi, Budva, Nikšić, Podgorica. Dakle, to su ljudi skupljeni iz čitave Crne Gore sa jasnom

namjerom, to su lojalni predsjedniku Crne Gore Milu Đukanoviću koji ih organizuje po nekim informacijama to ne mogu naravno da dokažem, ali se priča da ih on plaća, naravno ima od čega on je jedan od najbogatijih evropskih političara i državnika i ta manjina želi da nasilnim putem osvoji vlast. Vidjeli ste kako su se ponašali prema pripadnicima policije, znate šta je radio bivši direktor Policije Veselin Veljović pa je onda oslobođen optužbe, a za mnogo manje i benignije djelo predsjednik Demokratske narodne partije i član predsjedništva Demokratskog fronta Milan Knežević je osuđen na četiri mjeseca zatvora, ali to je priča o crnogorskom pravosuđu, to ćemo nekom drugom prilikom kad budem na dnevnom redu.

Dakle, moje je pitanje bilo šta je MUP preduzeo protiv ovih izgređenika i Vi ste mi evo dali ovaj odgovor sa konkretnim podacima na čemu Vam zahvaljujem, a Vi ćete ga pročitati.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:53:45)

Zahvaljujem kolegi Aleksiću.
Imaćete pravo poslije da iskomentarišete.
Izvolite, ministre Adžiću.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 14:53:53)

S obzirom da sam sa Cetinja, uvaženi poslanice, nekako su mi uvijek ove aktivnosti koje su bile 04. i 05. u nekom ružnom sjećanju, kao pretpostavljam i većini građana u Crnoj Gori, ono što sa sigurnošću možemo konstatovati sad poslije protoka određenog vremena je da tog dana nije bilo zadovoljnih ni onih koji su pokušali da spriječe čin ustoličenja i nijesu uspjeli ni oni koji su od jednog čina koji je trebao da bude svečanog karaktera napravili da imamo jednu situaciju filmsku sa nekim scenama koje ne možemo pamtitii po lijepom. Došlo je do odrađivanja tog vjerskog čina dakle, zaista nešto što je trebalo u svakom slučaju izbjeći tj. napraviti neku vrstu kompromisa. Jedan sam od onih koji je više puta pozivao na kompromis, pozivao na razum, pozivao na razgovor, da nađemo rješenje kako ne bi gledali scene koje smo tih dana gledali. Ipak moram reći da je tog dana spriječen građanski rat, da su pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije bez obzira što imamo određeni broj pritužbi zaista odradili jedan značajan dio posla, ono što je najbitnije da tog dana nije bilo stradalih, bez obzira na tenzije koje su bile izuzetno visoke, da nije bilo teže povrijeđenih. Dakle, tog dana smo spriječili jednu situaciju da možda potencijalno u budućnosti imamo takve događaje u svim gradovima po Crnoj Gori gdje bi se odvijali određeni vjerski obredi.

Kada govorimo konkretno o onome što su bile aktivnosti povodom pomenutog dešavanja, ja ću vam reći da je podnijeto devet krivičnih prijava i to protiv devet lica i to osam krivičnih prijava zbog krivičnog djela iz člana 376 KZ, napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti. Jedna krivična prijava zbog krivičnog djela iz člana 403 KZ nedozvoljeno držanje oružja eksplozivnih materija, lišena su slobode četiri lica zbog počinjenih krivičnih djela, zadržana su tri lica za koja je od strane nadležnog tužilaštva donijeto rješenje o zadržavanju. Donijeto je jedno rješenje za jedno lice o određivanju pritvora od strane sudije za istragu, 18 predmeta je dostavljeno na ocjenu i odlučivanje nadležnom državnom tužiocu. Osim krivičnih prijava podnijeto je i 68 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i to protiv 68 lica, 50 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv 50 lica zbog počinjenog prekršaja iz člana 12 Zakona o javnom redu i miru, nepostupanje po naredbi policijskog službenika, 16 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv 16 lica zbog počinjenog prekršaja iz člana 11 Zakona o javnom redu i miru, ometanje ili omalovažavanje policijskog službenika i dva zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv dva lica zbog počinjenih prekršaja iz člana 11 i 12 Zakona o javnom redu i miru, ometanje ili omalovažavanje policijskog službenika i nepostupanje po naredbi policijskog službenika. Podnijeto je 11 prekršajnih naloga protiv 11 lica i to protiv devet lica zbog počinjenog prekršaja iz člana 323 stav 1 tačka 9, protiv dva lica zbog počinjenog prekršaja iz člana 321 stav 1 tačka 1.

Takođe, procesuirana su ukupno 52 lica čije je prebivalište kao što ste i pomenuli nije na teritoriji Cetinja, tj. vodi se na teritoriji drugih opština u Crnoj Gori pa tu imamo 24 lica iz Podgorice, 16 iz Nikšića, Bijelog Polja, Kotora, Kolašina, Tuzi, Herceg Novog itd. U saradnji sa Osnovnim državnim tužilaštvom na Cetinju primjenom mjera tajnog nadzora i drugih istražnih radnji prikupljeni su dokazi u odnosu na 28 lica zbog postojanja osnova sumnje da su izvršili krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti. Predmet je u radu nadležnog tužilaštva. Vidite i sami da je policija zaista intezivno radila na procesuiranju svih onih koji su tog dana se ogriješili od zakona.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 14:58:31)

Zahvaljujem ministru Adžiću.
Izvolite pravo na komentar odgovora Budimir Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (28.06.22 14:58:38)

Pa evo komentar na ove Vaše opaske pošto dolazite s Cetinja i kažete da nije bilo zadovoljnih. Zamislimo situaciju sad neki pripadnik rimokatoličke vjere ide na misu i onda se tamo pojave neki militanti koji mu ne daju da obavi taj vjerski čin, jer su oni nezadovoljni što će on da upražnjava ustavno pravo na slobodu vjeroispovijesti. Onda između tih kriminalaca i militantata koji potpuno nezakonito i neustavno to rade ovaj koji želi da upražnjava to svoje elementarno ljudsko pravo, a to je vjersko pravo, jer vjerska prava spadaju u korpus elementarnih ljudskih prava treba da onda oni nađu kompromis. Ja odem sad da primim platnu na banku i na bankomatu neko oće da mi otme taj novac i onda ja snjim treba da napravim kompromis. Da li da mu dam pola, kompromis je, od toga novca? Ne možemo tako u Evropu.

Evo ovdje nas je ministar vanjskih poslova juče vazdan ubjeđivao i prethodnih dana da mi pičimo ka Evropi. Svi drugi u okruženju su veli na stanici, on plastično predočava, a Crna Gora juri i negdje smo sad u tom vozu prošli smo Minhen otprilike po njegovome. U Beogradu stoje, u Tirani, u Skoplju, u Sarajevu, a mi smo već negdje kod Minhena, otvorili poglavlja, poštujemo evropske standarde i onda treba sa kriminalnim grupama oko nekih elementarnih prava da pravimo kompromis, ne može to tako. Šta je njihov motiv za krivično djelo? Pazite oni za krivično djelo traže uporište u istoriji, jer im se ne sviđa kakva je bila istorija, ne sviđa im se što je Ivan Crnojević prenio sjedište Mitropolije na Cetinju krajem 15. vijeka i sad nekome se ne sviđa istorija, pa će na temelju toga i na toj platformi izvršava više krivičnih djela. Ne može to tako.

Dakle, zamislimo da sad ustoličenje biskupa u Kotoru ili ustoličenje muftije u Rožajama ili u Podgorici želi neko da spriječi i nađemo uporište u istoriji. Neko kaže znate islamska vjera je ovdje došla sa turskom okupacijom, pa je prošla turska okupacija, pa sa okupatorom treba da ode i ta vjera je li. Uporište u istoriji. Zemlje koje teže Evropi i evropskim standardima vi ste kažete reformska Vlada obećali ste da će bezbjednost biti na većem nivou i ja očekujem da zaista i ostvarite i realizujete to svoje obećanje. Da svak ima pravo na vjeroispovijest, da se ne prave s kriminalcima kompromisi, da se uhapsu i oni koji su kamenovali djecu na Cetinju zato što su pjevala srpske pjesme. Možete misliti taj zločin pjevati srpske pjesme na Cetinju. Evo danas čitam *Glas Crnogorca* od 27. juna 1889. godine, na naslovnoj strani prva vijest udarna u antrfilu, okruženo ono, istaknuto, kaže "sjutra će se", to je zapovijest Vlade i kralja Nikole da se sjutra dan tj. na Vidovdan ponavljam 1889. godine "u svijem crkvama u Crnoj Gori služi parastos kosovskim junacima". Danas na tom Cetinju grijeh je pjevati pjesmu Veseli se srpski rode nego se /prekid/ kriminalci i zaspu kamenicama djecu koja su to pjevala.

Evo recimo pitanje da li su istražni organi nešto uradili po tom pitanju, je su li ti huligani identifikovani i procesuirani? Ne može to da se dešava u prestonici jedne zemlje koja ide ka Briselu i koja se poziva ovdje na evropske vrijednosti poštujete kažete međunarodna dokumenta. Evo jutros nam je ministarka evropskih integracija saopštila zašto su uvedene sankcije Rusiji, jer mora da poštuje zaboga međunarodno pravo, iako to nema veze s međunarodnim pravom, to je poslanik Đurović dobro objasnio. Sve se pozivate i ova vlast i prethodna i vaša sadašnja na evropske vrijednosti, na međunarodna dokumenta itd. pa da vidimo to u praksi očekujem da se sprovodi, a ne da se ova čuda dešavaju. To što se desilo toga dana to je ravno čudu da se u 21. vijeku 2022. godine tako nešto dešava. Nekome se ne sviđa neka vjerska zajednica i onda treba zasuti kamenicama eksplozivnim napravama i sa čudima da se spriječi jedan vjerski čin. To je van pameti. To samo ovdje još uvijek može, to vodi u građanski rat, tako počinju ratovi, manjina može o jadu da zabavi većinu, jer 2.000 huligana može čudo da napravi.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:03:50)

Zahvaljujem kolegi Aleksiću.

Sad samo da pojasnimo Vi ste imali pitanje, da li je bilo retoričko kolega Aleksiću ili je ovo bilo retoričko pitanje ili retorički je li, nije dopunsko?

Sada prelazimo na pitanja kolege Moma Koprivice i time ćemo kad se ove polemike završe završavamo sa pitanjima koje su za ovu sjednicu namijenjene bile ministru unutrašnjih poslova.

Izvolite kolega Koprivica.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 15:04:24)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice Bošnjak.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani Crne Gore, uvaženi gospodine Adžiću,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore postavio sam pitanje - da li su Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije utvrdili na koji način su pojedini pripadnici kriminalnih klanova izbjegli hapšenje u aprilu prošle godine tokom velike policijske akcije?

Promijenili ste načelnika Centra bezbjednosti Budva nakon ubistva u Starom gradu, a postavlja se pitanje ko je smijenjen nakon bjekstva ovih pripadnika kriminalnih klanova tokom policijske akcije iz 2021. godine. Da li je utvrđena bilo čija odgovornost povodom tih bjekstava i tih izbjegavanja hapšenja i smatrate li da im je pomogao neko od pripadnika policije ili bezbjednosnog sektora uopšte?

Obrazloženje za ovo pitanje sam takođe dao u pisanoj formi tiče se legitimnog prava javnosti da zna o volji i riješenosti Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije kao i o kapacitetima da se uhvate u koštac i suoče sa organizovanim kriminalnim strukturama i da ih i zajedno sa drugim institucijama privedu lice pravde. Radi javnosti, Vi pretpostavljam da imate odgovarajuće informacije i da ste prepoznali moje pitanje, radi javnosti mislim na bjekstvo šefa kavačkog klana Radoja Zvicera i kad govorimo o pripadnicima policije koji su mu moguće asistirali mislim na Zorana Lazovića, Petra Lazovića, Nebojšu Bugarina i Ljuba Milovića, a znamo dobro da imaju ovi odgovarajući materijali dokazi i u dostavama Europolu o njihovim zajedničkim sesijama pa pretpostavljam i o zajedničkim akcijama na planu izbjegavanja ruke pravde. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:06:29)

Zahvaljujem kolegi Koprivici.
Izvolite ministre.

FILIP ADŽIĆ (28.06.22 15:06:34)

Zahvaljujem na pitanju uvaženom kolegi Koprivici.

U odnosu na aktivnosti koje su tokom prethodne godine preduzimali organi za sprovođenje zakona, a koji se odnose na procesuiranje većeg broja lica zbog počinjenih krivičnih djela iz oblasti teškog i organizovanog kriminala ukazujemo da se mjere i radnje u navedenom segmentu preduzimaju po nalogu i uputstvima nadležnih tužilačkih instanci Specijalnog državnog tužilaštva. Ono što možemo konstatovati jeste da trenutno ne postoje saznanja koja bi ukazala da je neko od zaposlenih u sektoru bezbjednosti pružao logističku ili bilo kakvu drugu podršku licima koja su izbjegla hapšenje. Naravno, ukoliko se kroz sprovođenje policijsko-tužilačkih aktivnosti dođe do bilo kakvih saznanja o eventualnoj umiješanosti, podršci ili propustima zaposlenih u bezbjednosnom sektoru, odnosno Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije, protiv istih će biti preduzete mjere i radnje u cilju utvrđivanja njihove odgovornosti.

U odnosu na Vašu konstataciju da je promijenjen načelnik Centra bezbjednosti Budva nakon ubistva u Starom gradu ona nije tačna, a kao što je već unaprijed konstatovano nije bilo razloga koji bi ukazivali na odgovornost policijskih službenika.

Konstatovano je u prvom dijelu odgovora da ne postoje saznanja u odnosu na zloupotrebu službenog položaja pa samim tim ni odgovornosti policijskih službenika. Takođe, moram napomenuti da je lociranje vođe visokopozicioniranih pripadnika organizovanih kriminalnih grupa složena aktivnost, s obzirom da isti u cilju izbjegavanja lišenja slobode od strane organa za sprovođenje zakona, ali i zbog svoje lične bezbjednosti koriste lokacije koje su u najvećem broju slučajeva nalaze van Crne Gore. Imajući u vidu navedeno bez obzira na činjenicu da pojedina lica, članovi organizovanih kriminalnih grupa nijesu lišena slobode naglašavamo da se u kontinuitetu preduzimaju intezivne mjere i radnje naročito u dijelu međunarodne operativne policijske saradnje usmjerene na prikupljanje informacija neophodnih za precizno lociranje i lišenje slobodne navedenih lica. Najbolji pokazatelj su i nedavno nerealizovane aktivnosti u jednoj od zemalja regiona u okviru kojih je locirano i lišeno slobode lice koje se u evidenciji Uprave policije tretira kao visokopozicionirani član jedne od visokorizičnih organizovanih kriminalnih grupa.

Dakle, drago mi je što ste dopunili vaše pitanje u usmenoj formi jer ste precizno targetirali određene policijske službenike s obzirom da kada ovako postavljate uopšteno pitanje negdje targetiramo sve one časne i poštene policijske službenike koji zaista obavljaju izuzetno dobar dio posla na rješavanju svih ovih djela koji se dešavaju na teritoriji Crne Gore. Mogu Vam reći da bez obzira što Vi ne cijenite i ne vidite napredak u sektoru bezbjednosti da je on konstatovan i u međunarodnom izvještaju, da je stopa kriminaliteta u Crnoj Gori u padu, da su rasvijetljena brojna krivična djela koja u prethodnom periodu nijesu bila rasvijetljena, da su spriječene brojne likvidacije, da smo dobili izuzetno povjerenje od naših

međunarodnih partnera. Poboljšano je funkcionisanje ovih sektora bezbjednosti tj. odjeljenja koje funkcionišu u sektoru bezbjednosti, ali i institucija u čitavom tom sektoru, da su već počele da daju određene rezultate. Zaista mogu sa velikom sigurnošću reći da ćemo u narednom periodu imati rješavanje još nekih krivičnih djela koja do sada nijesu bila rasvijetljena i isto tako ćemo preduzimati sve mjere i radnje kako bi spriječili ono što jeste neminovnost, a to je nastavak obračuna kriminalnih klanova koji nije stao i neće stati ni u Crnoj Gori, ali ni u drugim državama. Ono što je na nama je da im na svaki mogući način onemogućimo da to ne kažnjeno vrše u Crnoj Gori i da u saradnji sa našim međunarodnim partnerima sprečavamo te pokušaje likvidacije, jer onemogućavamo njihovo slobodno kretanje tj. ljudi koji su došli da počine krivična djela, slobodno kretanje kroz Crnu Goru.

Takođe bih naglasio da određena kadrovska rješenja koja konkretno pominjete nijesu uslovljena onim što se desilo u Budvi, o kadrovskim rješenjima se govori unazad nekoliko mjeseci, a i sami akt unutrašnje organizacije i sistematizacije podrazumijeva novo raspoređivanje policijskih službenika. Dakle i uredbom koju smo donijeli gdje možemo na bolji i efikasniji način raspoređivati policijske službenike želimo da povećamo efikasnost Ministarstva unutrašnjih poslova, da iskoristimo sve službenike koji imaju značajno iskustvo i znanje da u najboljoj mogućoj mjeri odgovore o onome što jeste izazovan period koji je pred nama. Zaista vjerujem da ćemo u toj borbi svi dati zajednički doprinos da ćemo staviti sa strane ono što jesu politička prepucavanja i nadgornjavanja da ćemo zajednički dati vjetar u leđa policijskim službenicima koji zaista imaju nezahvalan posao. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:12:02)

Zahvaljujem ministru.
Izvolite pravo na komentar odgovora.

MOMO KOPRIVICA (28.06.22 15:12:07)

Zahvaljujem, potpredsjednice Bošnjak.

Ovim birokratskim odgovorom vi ste izbegli odgovor na suštinsko pitanje kroz birokratsku formu politički ste pobjegli od suštine i ništa o bjekstvu Radoja Zvicera u crnogorskoj javnosti nijeste rekli. Na ovaj način ste pokazali da najodgovornija lica kad je u pitanju bezbjednosni sektor ne posjeduju dovoljan kapacitet i dovoljnu hrabrost da se suoče sa organizovanim kriminalnim strukturama i da se uhvate u koštac sa tim što te organizovane kriminalne strukture, njihovi čelnici, izbjegavaju primjenu zakona i bježe pred bezbjednosnim organima. Kako neko može pobjeći, a da nije bilo propusta u bezbjednosnom sektoru. Ovo Vas ne pitam nego je ovo retoričko pitanje, jer ne bih na suštinsko dopunsko pitanje dobio ništa drugo do birokratski odgovor, pa nema ni političkog smisla postavljati to pitanje, ali radi javnosti da kažemo šta je istina. Dakle, kako neko može pobjeći, a da nije bilo propusta u bezbjednosnom sektoru, ne targetiram sve policijske službenike zato sam i po imenu naveo određene pripadnike Policije, navodi ih Europol, ne samo ja, da imaju veze sa njim.

U Policiji je ogromna većina časnih ljudi koji uprkos i malim materijalnim primanjima posvećeno rade svoj posao. Ovo nije floskula nego zaista vjerujem u ovu činjenicu i naglašavam i pokazali su ti policijski službenici, brojni, ogromna većina i nakon smjena vlasti privrženost u svom poslu i profesionalizam. Tu nema nikakve dileme. Govorimo o odgovornim ljudima o pojedincima sa konkretnom ulogom u realizaciji aktivnosti tih kriminalnih klanova. Dalje, retoričko pitanje koje je veoma važno za crnogorsku javnost jeste - kako može da se desi da svaki korak šefa najmonstruoznijeg kriminalnog klana nije ispraćen od bezbjednosnog sektora i koga prate ako ne prate šefa tog najmonstruoznijeg kriminalnog klana, koga prate? Političare, opoziciju, novinare, e to su pitanja koja govore o tome šta radi policija i zašto postoji. Ako policija ne može da utvrdi kako je on pobjegao i da upozna crnogorsku javnost sa tim postavlja se pitanje ko je ovdje odgovoran, ko ozbiljno pristupa svom poslu, a ko ne? Očigledno kad je riječ o Zviceru i Miloviću prestaje sva priča, padaju u vodu svi standardi, ali mene to ne čudi s obzirom da imamo premijera koji je potvrdio da ima kriptovani telefon i pristup Sky aplikaciji, ne čudi me ni zato što je on kao politički funkcioner jedne države, sastajao se sa bezbjednjacima drugih država, onda ne treba da nas čudi zašto šefovi najmonstruoznijih kriminalnih klanova bježe ispred policije. Sigurno to nijesu uspjeli, a da im neko nije pomogao ili da se nije desio nečiji ozbiljan i težak propust.

Dok se te stvari sistemski ne postave na pravo mjesto imaćemo te skandalozne pojedinačne slučajeve koji govore o ozbiljnoj kompromitaciji bezbjednosnih službi. Da su radili ovi organi precizno i valjano imali bismo akt o sistematizaciji na vrijeme. Zakon je nalagao u roku od jednog mjeseca, ali taj zakon je usvojen u julu prošle godine, nemamo ga ni do danas. Da li je usvojen akt o provjeri životnog stila imovine policijskih službenika - nije, pa da se provjeri kako je Ljubo Milović stekao bogatstvo koje ima i kako

ima zajmove od 200.000 eura. Zajam od 200.000 eura čovjek koji ima platu od 700 eura. Da li biste se Vi usudili da uzmete, ovo je retoričko pitanje, siguran sam da ne bi, sa platom koju imate, zajam od 200.000 eura. To je van pameti. Pitali se ko, kako je to učinjeno, je li to neko skrivanje stvarnih izvora prihoda? Jeste. Nemojmo da se pravimo naivni.

Mislio sam danas gospodine Adžiću, i polako privodim kraju pošto sam i u odnosu na prvi dio kraće govorio, mislio sam da je najveća nelogičnost ako jedan čovjek optuži određenu lokalnu vlast da je šovinistička, a dvije partije iz te lokalne vlasti na državnom nivou uvede svojim glasom u Vladu i daje im još mjesto premijera i najveći dio u Vladi. Ja sam mislio da je to najveća nelogičnost, ali nije. Najveća nelogičnost je zapravo danas Vaš odgovor da tvrdnja oko ovih kadrovskih promjena u Budvi, a u vezi sa ubistvom u Starom gradu, a podsjećanja radi od 30. avgusta do ove smjene vlasti nije bilo ubistava i obračuna kriminalnih klanova na ulicama to je važno istaći. Vi kažete da nije tačna ta tvrdnja, mislio sam da Vi držite do svoje riječi, možda greškom povjerovao u Vašu riječ. Dana 19.06. za medije crnogorske ste, gospodine Adžiću, izjavili nakon ubistva Milića Minje Šahovića u Budvi "Doći će i do određenih kadrovskih promjena. Želimo jasno pokazati da je država jača od svakog klana i kriminalca". Ja sam vjerujući u ovu Vašu riječ mislio da ste Vi zato doveli do određenih kadrovskih promjena u Budvi, ali evo Vi kažete da nijeste, nelogičnost ili možda Vi ne smijete da kažete da je do te smjene došlo zbog ovog ubistva. To je još gore.

Ja sam po članu 50 Poslovnika pitao predsjednika Vlade, nelegitimne Vlade koja nema ustavno utemeljenje, ali obavlja tu funkciju na način na koji obavlja, da li je ovaj kriptovani telefon prijavio Agenciji za sprečavanje korupcije ne zato što postoji obaveza da se telefoni prijave nego se pokloni prijavljuju. On kaže nijesam dobio to, nije to poklon i nijesam ga prijavio kao što svi mi ne prijavljujemo. Nemamo svi mi kriptovani telefon, a on je ovdje u Skupštini rekao "Dobio sam ga od jednog kolege", dobija se poklon, nije rekao nabavio sam ga, kupio sam, da ga je kupio ne bi imao obavezu što se tiče ASK-a nego kaže dobio sam ga od jednog kolege.

E zamislite tih, uvažena potpredsjednice Bošnjak, nelogičnosti tih nedosljednosti i tih nekozistentnosti, a zapravo to govori da su diskutabilni i upitni kapaciteti da se suoče ovi organi sa organizovanim kriminalnim strukturama, ne zbog policijskih službenika nego zbog onih koji su na vrhu, a čuli smo i danas krajnje neuvjerljive i neautoritativne odgovore birokratske od ministra unutrašnjih poslova kojim se želi pobjeći od suštinskog pitanja - ko je pomogao Radoju Zviceru da pobjegne iz Crne Gore i kako se to bjekstvo desilo? Nema tog odgovora zato što nažalost ove državne službe nijesu jače od svakog kriminalca i kriminalnog klana uprkos vašim proklamacijama.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:20:22)

Zahvaljujem kolega Koprivica.

Ova je rečunica je baš bila složena, ali evo smo tačku vidjeli na kraju.

Zahvaljujem i ministru Adžiću. Ovim je set pitanja za Vas završen, a sada ćemo preći na pitanja koja su poslanici imali za uvaženog ministra Dukaju, ministra javne uprave, i prvo će pitanje postaviti moja uvažena koleginica Maja Vukićević.

Izvolite.

MAJA VUKIĆEVIĆ (28.06.22 15:21:05)

Poštovane kolege, poštovani ministre Dukaju, uvaženi građani, u skladu sa svojim poslovnim mogućnostima postavila sam ministru javne uprave Marašu Dukaju sljedeće poslaničko pitanje - da li Vi kao ministar javne uprave podržavate stavove koje je izrekao vaš državni sekretar o Srbima i da li su ga te izjave koje je dao preporučile za mjesto državnog sekretara Ministarstvo javne uprave?

Naime, kako smo mogli da vidimo u medijima nedavno izabrani državni sekretar u Ministarstvu javne uprave gospodin Camaj prije nekoliko godina je imao mogu vam reći jedan težak verbalni incident kada je vrijeđao srpski narod, vrijeđao srpske izbjeglice, pozivao na bljesak i oluju, a podsjetiću Vas da su to ratne operacije u kojima je srpski narod brutalno protjeran sa svojih ognjišta imao nemali broj ljudskih žrtava. Nije, da budem potpuno precizna, tom prilikom vrijeđao samo Srbe već je uvrijedio jednog kolegu iz Socijaldemokratske partije. Ovo pitanje koje sam Vam postavila i na koje sam u međuvremenu moram Vam reći dobila odgovor kojim sam prilično zadovoljna, ali pitanje sam postavila iz razloga što prilikom formiranja ove 43. crnogorske Vlade poruka onih koji su je formirali je bila da ulaze u taj projekat da bi stvarali evropsku Crnu Goru - Crnu Goru u kojoj su svi građani jednaki, ali nekako gospodine Dukaj, to u praksi uvijek završi tako da Srbi budu malo manje jednaki. U vrijeme kada je dao ovu izjavu gospodin Camaj, je bio angažovan u Minsitarstvu kulture u Vladi koja je Demokratska partija socijalista bila u punom

kapacitetu i čak i takva Vlada je smatrala da nakon tih izjava on ne treba da nastavi svoj radni angažman. Ova 43. crnogorska Vlada formirana na način da je dio partija koji su pobijedili na izborima 2020. godine formirala Vladu sa partijama čija je politika poražena, sada postavlja ovakve kadrove, a podsjetiću Vas da su za promenu vlasti u Crnoj Gori glasali građani koji su dominantno izjašnjavaju kao Srbi, a čija je izborna volja na nekin način zloupotrijebljena jer je formirana ova Vlada koja ne odgovara toj izornoj volji iz razloga kažem, ne odgovara iz razloga što smo svi izašli na izbore sa nekim programima, koji su podrazumijevali da nema saradnje sa Demokratskom partijom socijalista. Čuje se ovdje ovih dana i da je 30. avgust bio prevrat, 30. avgust nije bio prevrat već jedna veličanstvena pobjeda koja je nažalost 42. Vlada koja nije imala jasnu politiku prokockala.

Kao što sam rekla prilikom formiranja ove Vlade poručili ste da će ovo biti Vlada koja će raditi na pomirenju Crne Gore, ali prosto postavljanje ovakvih kadrova šalje jednu pogrešnu poruku iz tog razloga me zanimalo baše mišljenje po ovom pitanju. Jer mislim da građani imaju pravo da znaju kakve vrijednosti dijele ljudi koji vrše važne državne funkcije. Hvala..

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:23:45)

Zahvaljujem kolegici Vukućević.
Izvolite, ministre, imate pravo na odgovor.

MARAŠ DUKAJ (28.06.22 15:23:50)

Poštovana gospođo Bošnjak, gospodo poslanici, poštovani građani Crne Gore, uvažena gospođo Vukićević.

Na pitanje koje ste postavili odgovoriću jasno, konkretno i kratko.

Gospodin Agron Camaj je pogriješio, ako je prije 10 godina na svom Facebook profilu napisao, neprimjeren komentar, koji se odnosio na pripadnike jednog od naroda koji zajedno sa svima nama čine našu državu Crnu Goru. Isto bih kazao i da je bilo koji uvredljiv komentar bio upućen bilo kojem narodu u Crnoj Gori, pa i šire. Uvjeren sam da je i gospodin Camaj svjestan da je tada napravio grešku, koju ne smije ponoviti nijedan čovjek koji drži do časti, poštenja i poštovanja pravnog poretka. Iskreno vjerujem da se radi o osobi kojoj je stalo do ostvarenja slobode i dostojanstva svakog čovjeka. Da budem jasan ne dijelim stavove koji su tada iznijeti već ih uvijek i u svakoj prilici osuđujem. Neupitna preporuka za gospodina Camaja bilo je njegovo obrazovanje, stručnost, strani jezici koje govori, tehničke vještine i druge profesionalne kompetencije. Ali dozvolite da imam pravo da ne sudim ponovo, i svakog dana, za ono što se dogodilo prije deceniju, u nečjoj mladosti i afektu. Budimo svjesni da se čovjek tokom života mijenja, pa dajmo ljudima priliku da rastu i sazrijevaju, da nauče iz grešaka koje su činili, te da ih vrednujemo u ovom trenutku po patriotizmu i društvenoj odgovornosti.

Na kraju, treba istaći i činjenicu da su o izjavi gospodina Camaja riječ dali nadležni državni organi i taj slučaj je u zakonskom postupku zaokružen u vremenu kada se i dogodio. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:26:21)

Zahvaljujem.
Pravo na komentar odgovora ima kolegica Vukićević.
Izvolite, kolegice.

MAJA VUKIĆEVIĆ (28.06.22 15:26:29)

Hvala na odgovoru, gospodine Dukaj.

Ja sam rekla već da sam zadovoljna Vašim odgovorom i meni je lično drago da Vi ne dijelite ove stavove koje je ranije izrekao gospodin Camaj.

Dozvolićete mi da imam malu rezervu, lično smatram da postavljanje ljudi koji su javno izricali ovakve stvari nije dobra poruka, ma koje političkoj opciji da pripada, bilo da su sa moje strane ili sa vaše. Mislim da treba svi da budemo vrlo oprezni.

Ovo pitanje je važno jer ljudi koji su u Vladi pokazuju kakav je karakter te vlasti, salažem se Vama da mi ne treba da budemo previše osuđujuće naklonjeni i da treba da damo drugu šansu i da ljudi imaju pravo da promijene svoje stavove, ali da moraju jasno pokazati distancu o tih ranije izrečenih stavova.

Ova 43. crnogorska Vlada formirana je, kako su rekli ovi koji su u tome učestvovali, da bi odblokirala proces evropskih integracija i da bi stvarali građansku i evropsku Crnu Goru. Građansku evropsku Crnu Goru ne mogu da stvaraju ljudi koji ne vrednuju na jednak način glasove crnogorskim građana, koji odlučuju o tome ko može biti dio izvršne vlasti, ko može raditi u državnoj upravi to su prosto jedne pogrešne poruke. Često se i tokom mandata 42. Vlade govorilo o kadrovima, o tome kakvi su ti kadrovi bili, ja ću iskreno reći da i 42. Vlada nije bila ništa bolja od ove 43. Vlade, u njoj su svoja mjesta našli neki ljudi iz prošlih vremena, visoki funkcioneri, partije koje su na izborima poražene, a prosto nije bilo političke odlučnosti da se sa njima obračunaju. Upravo su ovih dana najglasniji oni koji su pokazali politički kukavičluk, pa onda kada je trebalo pokazati političku hrabrost i distancirati se od politike koja je Crnu Goru mogu reći uništavala skoro tri decenije.

Nažalost dio naših kolega iz nekadašnje parlamentarne većine riješio je da uđe u ovaj projekat manjinske Vlade, i daće ovih dana, vidimo, neke rezultate. Pojedini ministri pritom, ne mislim na Vas gospodine Dukaj, ovih dana šalju neke poruke gledaju krvnu sliku i mjere krvna zrnca ljudima koji nijesu iz njihove političke orbite, dok istovremeno isti ti ljudi, predlažu navažne funkcije, ljudi koji su već bili u sistemu, uništili državna preduzeća, potpisivali sami sebi kako možemo da vidimo neke novčane pomoći, povoljne kredite, dobijali povoljne kredite za stanove od države koji su plaćali svega nekoliko desetina eura mjesečno, dok i sami znate da građani moraju proći komplikovane procedure i plaćati po nekoliko stotina eura mjesečno ratu kredita. Takvi ljudi nama danas govore o nekakvim evroatlantskim i NATO vrijednostima, pa gospodo iz 43. Vlade mnogo važnije su neke ljudske osnovne vrijednosti kojima svi treba da težimo.

Meni se čini, da nekima iz 43. Vlade su mnogo bliskije vrijednosti aparthejda i segregacije i nekog ograđivanja žicom, ali što su ograđivali ograđivali su to im ovaj narod više neće dozvoliti. Moram da se osvrnem na nešto što se ovih dana čulo u ovom Parlamentu, a to je neko navodno zapošljavanje za vrijeme mandata 42. Vlade. O tome nam govore oni čiji su partije upravo simbol partijskog zapošljavanja, mene prosto to iritira i moram da kažem da mi je čudno kako se ti veliki borci za pravdu i građansku Crnu Goru nijesu oglašavali u prethodnom periodu, prethodne tri decenije, kada njihove komšije, prijatelji, sugrađani, nijesu mogli da riješe osnovno životno pitanje. Samo zato što su bili politički nepodobni i nacionalno nepodobni.

Činjenica da je Crna Gora podijeljena zemlja, činjenica je da su je podijelili oni koji su njome vladali skoro tri decenije jer su samo na podjelama mogli i da opstanu, činjenica je da je opustošena i osiromašena jer su mislili da osiromašenim narodom mogu da vladaju vječno. Meni je žao što ova Vlada formirana bez izbora, jer mislim da je poštenije bilo da izđademo na izbore, pa da oni koji dobijaju povjerenje građana formiraju Vladu. Žao mi je što su naše kolege ušle u ovaj projekat manjinske Vlade, na neki način izigrali povjerenje koje su dobile od građana. Crna Gora treba da se miri to je činjenica, ali mislim da je ne mogu pomiriti kadrovi koji sjede u 43. Vladi, mnogi ovih dana pokazuju svojim izjavama, ne mislim na Vas koji tu sjedite, ali na neke vaše kolege, sigurna sam da znate na koga mislim, pokazuju svojim izjavama da nijesu za politiku pomirenja da je politika podjela jedini ambijent u kojem oni mogu da politički profitiraju i trude se da Crnu Goru, ne da je mire, nego da je svađaju. Meni se čini, da Crnu Goru nećemo nikada pomiriti sve dok jedan od vas Srbe posmatra kao građane drugog reda i ne samo Srbe, nego bilo kog čovjeka u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:31:20)

Zahvaljujem kolegici Vukićević.

Sada dajem riječ kolegici Suzani Pribilović, ona je imala pitanje za ministra javne uprave. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.06.22 15:31:31)

Hvala Vam.

Poštovana potpredsjednice, uvažene kolegice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, uvaženi ministre Dukaj.

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore ministru javne uprave gospodinu Dukaju, postavila sam sljedeće pitanje.

Da li je postupak razrješenja glavne uprave inspektorke Jelene Pajković, sprovedena u skladu sa zakonom, i koji su bili razlozi zbog kojih je pokrenuo postupak njenog razrješenja? Ovo pitanje postavila sam ministru iz razloga da je gospođa Pajković, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima postavljena za glavnu inspektoriku dana 5.02.2022. godine, na mandatu od pet godina, što

znači da joj je mandat trebao isteći tek 2025. godine. Samo mjesec i po dana nakon preuzimanja funkcije, više od dvije i po godine prije isteka njenog mandata gospodin Dukaj donosi odluku da pokrene postupak za njeno razrješenje tražeći od Vlade saglasnost za to. Kako u ministrovom predlogu za razrješenje glavne upravne inspektorke, koje je javno dostupno, nije navedena ni jedna činjenica kao ni dokaz, koji bi bili razlog za pokretanje postupka za njeno razrješenje postavila sam ministru ovo pitanje kako bi crnogorska javnost bila upoznata sa detaljima ovog slučaja. Evo toliko što se tiče pitanja, pa ću ako bude trebalo produžiti u komentaru. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:32:59)

Zahvaljujem kolegici Pribilović.
Izvolite ministre, pravo na odgovor.

MARAŠ DUKAJ (28.06.22 15:33:05)

Uvažena gospođo Pribilović.

Postupak razrješenja glavne upravne inspektorke u Odjeljenju upravne inspekcije pokrenut je u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, a u vezi sa članom 72 stav 1 tačka 5 Zakona o inspekcijskom nadzoru s obzirom na to da prilikom obavljanja poslova u vršenju inspekcijskog nadzora glavna upravna inspektorica nije postupala u skladu opisom poslova svog radnog mjesta shodno kojem je bila u obavezi da, između ostalog, organizuje rad, rukovodi i koordinira Upravnom inspekcijom, te da vrši inspekcijski nadzor u najsloženijim pravnim stvarima, odnosno, glavna upravna inspektorica nije postupala u skladu sa obavezama i ovlaštenjima utvrđenim zakonom.

Članom 100 Zakona o upravnom postupku propisano je da će upravni organ pokrenuti upravni postupak po službenoj dužnosti, između ostalog, i kada utvrdi ili sazna da s obzirom na postojeće činjenično stanje postupak treba pokrenuti radi zaštite javnog interesa. Takođe, prilikom pokretanja upravnog postupka po službenoj dužnosti javnopravni organ uzima u obzir i eventualne predstavke građana i drugih subjekata. Uvidom u Godišnji izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija za 2021. godinu, konstatovano je da Odjeljenje upravne inspekcije nije postupalo u 15% podnijetih inicijativa. S obzirom da se radi o Odjeljenju upravne inspekcije čiji je posao zapravo zaštita zakonitosti u sistemu javne uprave, koji posao se mora raditi u zadatak obimu, ali u potrebnom kvalitetu, te blagovremenosti koja je jedno od obilježja djelotvornosti inspekcijskih organa, zaključeno je da je ovaj nedospustivo loš rezultat za resor koji je zadužen za vođenje politika dobre uprave i uspostavljanja efikasnog sistema javne uprave. Na problem neriješenih predmeta, neblagovremenog postupanja po inicijativama, ili uopšte nepostupanja po inicijativama u dužem vremenskom periodu, Ministarstvu javne uprave su redovno, a može se reći i svakodnevno, ukazivali podnosioci inicijativa. Takođe, rad Odjeljenja upravne inspekcije pratile su pritužbe kako sa lokalnog tako i sa nivoa organa državne uprave, uključujući u pojedinim slučajevima i dijametralno suprotne nalaze nakon inspekcijskog nadzora u konkretnim predmetima.

Posebno treba istaći i činjenicu da je glavna upravna inspektorica više puta sama ukazivala na problem organizacije posla, odnosno dodjeljivanja predmeta u rad upravnim inspektorima, kao i prilikom određivanja postupajućih inspektora, i određivanja rokova za preduzimanje konkretnih radnji u postupcima. Kako je i Zakonom o upravnom postupku propisano, da se postupak po službenoj dužnosti treba pokrenuti radi zaštite javnog interesa, te da se u obzir uzimaju i predstavke građana i drugih subjekata, Ministarstvo javne uprave je pokrenulo postupak razrješenja glavne upravne inspektorke. Zakonom o državnim službenicima i namještenicima propisano je da glavnog inspektora, uz saglasnost Vlade, postavlja starješina državnog organa. Analogno tome, starješina organa, uz prethodnu saglasnost Vlade, može razrješiti glavnog inspektora. U vezi s tim, Ministarstvo javne uprave uputilo je Vladi predlog za davanje saglasnosti da se gospođa Jelena Pajkovic razriješi dužnosti glavne upravne inspektorke u Odjeljenju upravne inspekcije u Ministarstvu javne uprave, o čemu je Vlada odlučivala na sjednici održanoj 23. juna 2022. godine.

Ministarstvo javne uprave će nakon dobijanja verifikovanih zaključaka Vlade, koji se odnose na davanje saglasnosti, u skladu sa zakonskom procedurom donijeti rješenje. Posebno ističem, da je dosadašnji tok postupka u potpunosti sproveden u skladu sa pozitivnopravnim propisima. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:38:37)

Zahvaljujem ministru.
Pravo na komentar odgovora ima koleginica Suzana Pribilović.
Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.06.22 15:38:44)

Hvala ministru na dostavljenom odgovoru.

Ja sam imala prilike da se upoznam sa istim jer je sve to što se danas iznijeli sadržano je u Vašem predlogu za razrješenje glavne upravne inspektorke, ali mislim stvarno sam dovedena u situaciju da Vam moram skrenuti pažnju, da skoro već dva mjeseca obraćajući se crnogorskoj javnosti, sa te funkcije, obećavate zaštitu zakonitosti u sistemu javne uprave, a sa druge strane svojim postupcima radite upravo suprotno, što se i pokazali i dokazali na ovom konkretnom slučaju. Ja ću Vam dati argumente i razloge za to. Jasno je da ovaj postupak samo što je pokrenut u skladu sa zakonom, a sproveden je suprotno zakonu i sudskoj praksi. Naime, Zakonom o inspekcijskom nadzoru, na koji se Vi pozivate, jasno je propisano da će se inspektor razriješiti ako nesavjesno ili nestručno vrši inspekcijski nadzor. U Vašem predlogu za razrješenje glavne upravne inspektorke nije naveden ni jedan konkretan predmet u kom je ona nesavjesno i nestručno vršila inspekcijski nadzor, moraćemo se složiti jer ste predlog sad pročitali. Isti zakon dalje propisuje da inspektor odgovara za povrede službene dužnosti u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, da bi inspektoru kao državnom službeniku prestao radni odnos, u skladu sa zakonom, treba da se sprovede disciplinski postupak od strane disciplinske komisije, u kome će se utvrditi dokazati da, između ostalog, nije izvršavao ili je nesavjesno ili neblagovremeno ili nemarno vršio službenu dužnost. U konkretnom slučaju jedino i isključivo je disciplinska komisija bila nadležna da sprovede postupak i donese eventualno odluku o prestanku radnog odnosa glavne upravne inspektorke.

Ministre, zabrinjava činjenica da predlog za razrješenje glavne upravne inspektorke nijeste dostavili disciplinskoj komisiji, kako to kaže zakon, već Vladi. To zabrinjava još više ukoliko znamo da je još 2018. godine sud rekao da je disciplinska komisija nadležna za postupanje u ovim predmetima, a o tome se Vi lično bili upoznati, a i Vlada, i pored te činjenice sprovedi ovaj postupak do kraja. Koji su bili razlozi i motivi za ovakvu Vaše ponašanje ja znam, a vrijeme će pokazati i građanima Crne Gore.

Ministre, o kojoj neozbiljnosti i neodgovornosti se radi dokazuje Vaš stav kao starješine, da je razlog za razrješenje glavne upravne inspektorke činjenica da 15% inicijativa, tačnije njih 63 u 2021. godini, nijesu uzete u rad. Da ste htjeli da objektivno i zakonito pristupite potpunom utvrđivanju činjenica i da ste se upoznali sa kompletnom situacijom u Odjeljenju upravne inspekcije, a što nijeste učinili, vidjeli biste da Upravna inspekcija na čelu sa gospođom Pajković, uz smanjene kapacitete kao što znate dva inspektora su 2021. godine, napuštili Upravnu inspekciju, da je određeni broj inspektora bio zbog bolesti na opravdanom bolovanju ostvarila 100% godišnjeg plana redovnih nadzora. Takođe bi utvrdili da je netačno, neistinito konstatuje kada 15% inicijativa nije uzeto u rad, jer je značajan broj od tih inicijativa uzet u rad samo nije bio poznat ishod postupka.

Ministre, znali biste, takođe, da je samo u novembru i decembru mjesecu 2021. godine primljeno u rad 110 inicijativa od kojih 45 u decembru.

Ministre, da biste me shvatili o čemu govorim i što ste napravili predlažem Vam da po povratku u Ministarstvu uzmete da pogledate samo jedan predmet nadzora kako biste se upoznali što rade upravni inspektori, koja je njihova nadležnost i ovlašćenja. Predlažem Vam da po mogućnosti to bude predmet nadzora za koji znam da je u toku i čija dokumentacija obuhvata hiljade strana.

U konačnom, ministre, glasajući za Vladu čiji ste dio, sigurno to nijesam učinila kako bi se nastavilo sa samovoljom i nezakonitim praksama ministara iz Vlade gospodina Krivokapića. Ovakvim svojim postupanjem doveli ste sebe u ravan na primjer sa ranijim ministarkama Injac i Bratić koje su u cilju ostvarivanja svojih političkih interesa bacale pod noge ljudske sudbine, zakone ove države i odluke crnogorskih sudova. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:43:28)

Zahvaljujem koleginici Pribilović.

Ministre nemate pravo.

Ovim je posljednja poslanice Pribilović, a ona nije imala dopunska pitanja. Jedino bi imali u slučaju da su bila dopunska pitanja tako da nemate pravo na komentar.

MARAŠ DUKAJ (28.06.22 15:44:16)

Uvažena poslanice Pribilović,

Dozvolite da se u jednom dijelu lično odredim kako prema Vama, kao prvoj ministrici javne uprave tako i prema pitanju koje ste izabrali da mi postavite danas za naš prvi susret u Parlamentu.

Želim da odam priznanje 41. Vladi, odnosno mandataru gospodinu Markoviću, koji je prepoznajući potrebu jačanju sistema javne uprave, kao servis koji treba da bude u službi građana po prvi put konstituisao Ministarstvo javne uprave, kao zaseban resor i dao mu sistemska ovlašćenja. U mandatu njegove Vlade znate Vi sami, kao bivša ministarka da ovo ministarstvo urađen je veliki broj, odnosno veliki posao koji naravno treba i ubuduće nadograđivati, a nikako devastirati naravno da je to poseban izazov i za mene sad kao ministra. Upravo zbog toga neefikasnost i neprofesionalizam, ponavljam, koji je pokazala Upravna inspekcija predvođena gospođom Pajković je nešto što ja, kao ministar neću tolerisati.

Ministarstvo javne uprave treba da bude servis svih građana, a Upravna inspekcija garant i kontrolor poštovanja zakona takoreći od Vlade, pa do svake lokalne samouprave. Postavljanje ovog pitanja u kontekstu jedne uobičajne kadrovske izmjene njegovo potenciranje u političkim krugovima, pa i danas u Parlamentu, ne vidim kao dobar put za napredak u institucijama. Dok budem na čelu Ministarstva javne uprave tamo neće stanovati politika, nepripijalnost i neprofesionalizam. Da je tako i da moja stranka ne dovodi partijske kadrove podsjetiću vas baš i u ovom domu. Gospođo Pribilović, od kadrovskih rješenja na nivou visokorukovodnog kadra vratio sam i postavio osobe iz sistema javne uprave koji su upravo obavljali poslove i u Vašem timu. Dao sam im priliku, zašto, zato što su stručni i kvalitetni ljudi.

Na kraju, budite sigurni da od mene uvijek ćete dobiti korektan odgovor, korektnu saradnju, odlučnost i naravno po Ustavu i zakonu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJICA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:47:03)

Zahvaljujem. Ovdje smo malo prekršili Poslovnik.

Dajem kolegici Pribilović riječ ako želi da prokomentariše jer ovo je zaista bio komentar na komentar odgovora kolegice koji je imala.

Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.06.22 15:47:14)

Kolega Dukaj, hvala Vam na pohvalama i svjesna sam koji trud i koje rezultate je Ministarstvo javne uprave za vrijeme mog mandata, zahvaljujući svim ljudima koji su bili tamo angažovani, postiglo. Svjesna sam i dan danas da je sve to što je Ministarstvo javne uprave uradilo više cijenjeno u zemljama koje su pratile naš rad nego što je to bilo među našim kolegama unutar same Crne Gore. Mislim to su bile politički motivisani razlozi, ali dobro, vrijeme je pred nama i sve će to pokazati. Mojim obraćanjem i skretanjem pažnje na ovo što je urađeno jeste upravo bilo upućeno Vama jer Vi kažete nećete tolerisati, da Vi nešto ne biste tolerisali kada je državni službenik u pitanju to mora utvrditi disciplinska komisija. Znači, razloge da su ispunjeni razlozi za njegov prestanak radnog odnosa ne možete donositi Vi niti može Vlada. Skrenula sam Vam pažnju, a i znam da Vam je dostavljena ta presuda i ukazano na presudu suda iz 2018. godine gdje je sud jasno rekao kada je u pitanju glavni upravni inspektor da se mora viditi disciplinski postupak. Pored te činjenice krenuli ste ovom procedurom. Stvarno sam morala reagovati i upoznati, od Vas hajde manje više niste pravnik, ali sam očekivala posebno od ljudi koji su angažovani u kabinetu premijera, da će skrenuti pažnju i povesti računa o tome. Mislim to je još jedan sudski postupak koji će se okončati, ubijeđena sam, na način da će ova država morati plaćati odštetu.

Moja Vam je sugestija da ne govorimo više o političkim partijama. Ubijeđena sam isto dok sam bila na čelu Ministarstva javne uprave da tamo nijesu bili političari nego da su bili profesionalci, dokaz tome jesu da se pojedini od njih i danas nalaze u Vašem timu. Nadam se da ćete u tom duhu nastaviti. Kažem potrudite se, ne zahvaljujući Vašoj odluci zato što ste Vi procijenili da je to neispravno, morate baratati činjenicama, argumentima i na osnovu njih donositi onaj organ koji je nadležan odluku, a ne Vi i Vlada samoinicijativno i politički. Eto samo toliko.

PREDSJEDAVALJICA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:49:44)

Zahvaljujem kolegici Pribilović.

Ovim je set pitanja za ministra javne uprave gospodina Maraša Dukaja završen. Zahvaljujem Vam.

U međuvremenu nam se pridružio ministar pravde, Marko Kovač, želim Vam dobrodošlicu. Prvo pitanje za Vas će postaviti moj uvaženi kolega Budimir Aleksić.

Izvolite, kolega Aleksiću.

BUDIMIR ALEKSIĆ (28.06.22 15:50:15)

Uvažena predsjedavajuća, uvaženi ministre Kovač, poštovani građani,

Moje pitanje se odnosi na odnos ove države prema žrtvama komunističkog terora iz Drugog svjetskog rata, žrtvama koji su bili građani ove zemlje, a prema kojima se dosadašnja vlast odnosila na jedan izuzetno nehuman i necivilizovan način. Kao što iz istorije znamo samo ću u jednoj rečenici.

Komunističke glavešine u Crnoj Gori su sprovodile praksu brutalne likvidacije svojih potencijalnih političkih protivnika tako što su ih bacali u brojne jame po Crnoj Gori. Pa je tako samo u Mačkovoju jami na Štitovu iznad Župe Nikšićke po brojnim svjedočanstvima i izvorima Jovo Kapičić bacio 200 italijanskih zarobljenika i oko 4.000 stanovnika nikšićkog kraja. Jedna od tih jama je i tzv. Kotor jama kod Nikšića u koju nisu kako ste Vi u odgovoru naveli likvidirani samo civili sa prostora opštine Nikšić nego i šire sa prostora Pive, Drobnjaka, Hercegovine, čak iz Mostara itd. U tu jamu je bačeno preko 300 ljudi.

Moje pitanje glasi - kada će nadležne državne institucije otpočeti ekshumaciju posmrtnih ostataka žrtava komunističkog terora iz te jame kod Nikšića?

Naime, nadležne državne institucije još nijesu započele ekshumaciju posmrtnih ostataka iz jame Kotor kod Nikšića iak su istražne radnje u ovom slučaju započete još u februaru 2018. godine. Naime, više državno tužilaštvo je krajem jula 2019. godine obavijestilo Savjet za građansku kontrolu rada policije jedinu državnu instituciju koja se tada intezivno interesovala za ovu temu da je Uprava policije preduzimala određene mjere i da je u toku definisanje pojedinosti vezanih za učešće neophodnih službi i definisanje načina ekshumacije posmrtnih ostatak kostiju iz te jame. Punih 76 godina nakon tih monstruoznih zločina reporteri dnevnog lista Dan, su u februaru 2018. godine potvrdili postojanje masovne grobnice u blizini Nikšića, jame zvane Kotor. Po prvi put od tih surovih zločina koji su u kontinuitetu trajali više od godinu dana od marta od početka 1942. do marta 1943. godine tajnu jame bezdanice u mjestu Dubrava iznad nikšićkog sela Šume ekipa lista "Dan" je otkrila fotografijama posmrtnih ostataka stradalih mučenika. Iako je dan nakon objavljivanja ove informacije Tužilaštvo najavilo reakciju konkretnih pomaka u tom pravcu nije bilo još uvijek ih nema.

U martu 2020. godine Savjet za građansku kontrolu rada policije pozvao je Institut za javno zdravlje da Višem državnim tužilaštvu u Podgorici bez daljeg odlaganja dostavi izvještaj o mikrobiološkoj analizi vazduha u toj jami jer to nije učinjeno ni nakon pola godine. Naime, sanitarno-ekološki inženjer Instituta za javno zdravlje Dušan Kostić je još 16. februara 2019. godine sa zida te jame na dubini od 2,5 m vatenim štapićem izuzeo uzorak vazduha zbog mikrobiološke analize, ali o tome nije dostavljen odgovarajući izvještaj.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je provjeravao zašto su službenici Centra bezbjednosti Nikšić tek početkom marta 2020. godine Višem državnim tužilaštvu dostavili službenu zabilješku o aktivnostima sanitarno-ekološkog inženjera Instituta za javno zdravlje Kostića koju je on napravio pola godine ranije. Od tada pa do danas nadležne državne institucije ništa nijesu preduzele po tom pitanju. To me je motivisalo, uvaženi gospodine ministre, da Vam postavim ovo pitanje sa nadom da ćete autoritetom svoje funkcije podstaći nadležne za ozbiljan i odgovoran pristup ovom problemu jer bilo bi prirodno i logično da konačno i Vlada Crne Gore pokrene proces suočavanja sa prošlošću, proces kome treba pristupiti objektivno, naučno, moralno i bez selekcije.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:54:54)

Zahvaljujem kolegi Aleksiću.

Kasnije ćete imati pravo na komentar.

Izvolite, odgovor ministre Kovač.

MARKO KOVAČ (28.06.22 15:55:04)

Uvažena potpredsjednice Bošnjak, uvažene poslanice i poslanici,

Eto počeo bih, uvaženi poslanice Aleksiću, od Vaše posljednje rečenice.

Dakle, potpuno se slažem da je suočavanje sa bolnom prošlošću i tragičnim događajima koji su je obilježili neminovno u vezi svih nas, bez selekcije, i da sve nadležne institucije moraju preduzeti sve kako

ne bi postojalo ni trunke sumnje da smo prema bilo kome se ogriješili i da smo propustili da otkrijemo počinioce eventualne u pogledu bilo kog krivičnog djela koje se desilo u prošlosti.

Što se tiče konkretnog vašeg pitanja dao sam vam osnovni odgovor imajući u vidu da ste ga poslali 26. čini mi se, to je bio petak. U međuvremenu sam dobio neke informacije od strane Vrhovnog državnog tužilaštva pa bih prešao konkretno na taj dio imajući u vidu da su neke konkretne stvari stigle kao odgovor.

Vrhovno državno tužilaštvo je Ministarstvu pravde dana 27. juna 2022. godine dostavilo informacije za koje cijenim da je neophodno iznijeti kroz dopunu odgovora na poslaničko pitanje, odnosno kroz ovaj dopunjeni odgovor, s obzirom da Poslovnik Skupštine u formalno-pravnom smislu ne poznaje dopunu odgovora.

Naime, u Višem državnom tužilaštvu u Podgorici formiran je predmet povodom novinskog članka objavljenog u dnevnom listu "Dan" dana 26.02.2018.godine pod naslovom "Ubijeno 300 civila i bačeno u jamu", autora Brašnja Biljane, kojim je predstavljeno da su reporteri snimili kadrove posmrtnih ostataka - više ljudskih kostiju u jami u mjestu Kuline, opština Nikšić.

U predmetu su dati nalozi policiji da se lice mjesta identifikuje i obezbijedi, da se saslušaju određena lica u svojstvu građana. Takođe je traženo dostavljanje izvještaja Instituta za javno zdravlje u cilju provjere sanitarnih uslova u jami, zatim preduzimanja radnji od strane Odsjeka za zdravstveno-sanitarnu inspekciju Uprave za inspekcijske poslove, radi obezbjeđivanja bezbjednog ulaska u jamu, sve u cilju obezbjeđivanja zdravstveno-sanitarnog zaštite lica koja budu preduzimala radnje vezane za ulazak u jamu radi uviđajnih radnji, pregleda, snimanja i radnje izuzimanja posmrtnih ostataka - veće količine kostiju.

Kako je ocijenjeno da postoji osnov sumnje da je u konkretnom izvršeno krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 428 Krivičnog zakonika Crne Gore ili neko drugo krivično djelo protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, to su dana 09. juna 2022. godine, spisi predmeta dostavljeni na nadležnost Specijalnom državnom tužilaštvu, koje je shodno članu 3 stav 1 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu nadležno da postupi.

Specijalno državno tužilaštvo dana 20. juna 2022. godine formiralo je predmet, koji je dostavljen od strane Višeg državnog tužilaštva, a vezano za novinski članak objavljen u dnevnom listu "Dan" dana 26.02.2018. godine pod naslovom: "Ubijeno 300 civila i bačeno u jamu", kojim je predstavljeno da su reporteri snimili kadrove posmrtnih ostataka.

U dosadašnjem toku postupka, prikupljeni su podaci koji ukazuju da se u predmetnoj jami nalaze posmrtni ostaci većeg broja neidentifikovanih lica - civila sa prostora opštine Nikšić, pa je u nastavku postupka potrebno utvrditi identitet eventualnih žrtava, kroz odgovarajuća vještačenja, te istovremeno utvrditi uzrok i vrijeme smrti.

U tu svrhu, preduzete su radnje određene Zakonom o krivičnom postupku iz nadležnosti tužilaštva radi prikupljanja dokaza u cilju donošenja konačne odluke u predmetnoj krivično pravnoj stvari.

Na samom kraju, stojimo Vama i ovom visokom domu na raspolaganju, kako bi Vam u koordinaciji sa nadležnim tužilaštvom dostavili sve potrebne informacije u ovom slučaju. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 15:58:51)

Zahvaljujem ministru.

Izvolite, kolega Aleksić imate pravo na komentar.

BUDIMIR ALEKSIĆ (28.06.22 15:58:57)

Zahvaljujem, gospodine ministre na odgovoru.

Svakako ću pratiti dalji rad nadležnih državnih institucija po ovom pitanju. Ovo sam postavio Vama jer ste jedna Vlada koja dolazi poslije ovih promjena 30. avgusta 2020. godine. Prije toga sam ovo posmatrao u ključu jedne ideološke paradigme jer kao što znamo ovdje se vlast nije mijenjala od 1945. pa sve do 30. avgusta 2020. godine. Jednostavno nije postojala politička volja da se ova pitanja niti postavljaju, a posebno da se rešavaju jer je ta vlast koja je toliko ovdje vladala smatrala da žrtve komunističkog terora nijesu vrijedne ljudskog i civilizacijskog odnosa prema njima i da nemaju čak pravo ni na grob. Podsjećam da su sve zemlje u okruženju napravile taj civilizacijski iskorak obilježile su sva stratišta na kojima su stradali i civili i pripadnici radnih vojnih formacija samo je Crna Gora u tom pogledu bila zaista jedna tačka i pravo čudo kako je to ovdje još moguće bilo da u 21. vijek uđemo bez takvog elementarnog odnosa prema žrtvama odnosa prema istoriji i prema našim građanima itd. Ovdje sam predlagao i rezoluciju o osudi zločina komunističkog režima što su takođe sve evropske zemlje usvojile i Evropski parlament, ali ovdje nije bilo volje i nije bilo većine koja bi podržala takvu jednu rezoluciju.

Dakle, podsjećam i da je prethodna vlast, ona vlast od 1945. do 30. avgusta 2020. godine preuzela obavezu da istraži i ispita, uredi i obilježi groblje pripadnika nad okupacionih nacističkih formacija u Crnoj Gori. Što su obrazložili upravo ovim razlozima civilizacijskim obavezama prema mrtvima itd. ali i prema svojim građanima civilima koji su bez suda, bez presude, potpuno pravi zdravi završavali u tim stravičnim jamama o čemu je epski pjesnik Radovan Bećirović pjevao jednu divnu pjesmu ispjevao o "Jame u Crnoj Gori", koja je evo da ovom prilikom i to pomenem došla do hrvatskog pjesnika Ivana Gorana Kovačića koji je onda na temelju te pjesme Bećirovićeve epske deseteračke spjevao onu svoju veličanstvenu poemu "Jama", koja govori o ustaškim zločinima nad srpskim narodom na prostoru nezavisne države Hrvatske.

Dakle, ohrabren sam ovim Vašim obećanjem i to zaista budi nadu da i ovdje dolaze normalnija vremena, vremena istine pravde i humaniteta uopšte i ja ću kao što sam rekao pratiti rad nadležnih državnih institucija po ovom pitanju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:02:05)

Zahvaljujem kolegi Aleksiću.

Sljedeće pitanje za ministra pravde postaviće kolega Dragutin Papović.

Izvolite, kolega Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 16:02:15)

Hvala Vam, uvažena potpredsjednice.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre, postavio sam Vam pitanje - ko u ime države Crne Gore pregovara o sklapanju ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom, koji je naziv ugovora i kada ćete objaviti postojeći nacrt ili predlog ugovora?

Ovo pitanje je jedno od najznačajnijih, najaktuelnijih političkih pitanja. Oko njega nema dovoljno relevantnih informacija, prije svega, iz Vlade iz resornog ministarstva.

Sredinom maja iz Vlade je saopšteno da će ugovor biti ubrzo potpisan. Koristeći poslaničku mogućnost da od Vlade dobijem taj dokument tada sam uputio zahtjev Vladi da mi dostavi nacrt ugovora koji ona želi da potpiše sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Dobio sam odgovor 27. maja iz Vlade da Vlada ne posjeduje nacrt ugovora. Istog dana vi ste za medije izjavili da će Temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom biti potpisan do kraja juna. Potom su slijedili izjave premijera Abazovića od 8. juna i 25. juna gdje on kaže da postoji taj ugovor. Na osnovu ovoga što mi je zvanično odgovoreno iz Vlade, dakle, vi treba da do kraja juna potpišete nešto što Vlada nema. Dakle, ovo je veoma neodgovorno ili ne saopštavajte ništa ili kada saopštite saopštite precizne, tačne informacije.

U pregovorima sa Srpskom pravoslavnom crkvom važne su nekolike stvari, izdvojiću tri. Prvo naziv ugovora zato sam vas i pitao. Naziv ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom ne može biti temeljni. Taj naziv dobija samo Sveta stolica, odnosno Katolička crkva jer Sveta stolica je subjekat međunarodnog javnog prava i ona takođe upravlja međunarodnom priznatom državom Vatikan. Sa tog aspekta svi ugovori države između Vatikana, odnosno Svete stolice su međunarodnog karaktera i zato se ugovori sa Katoličkom crkvom sa Svetom stolicom zovu temeljni. Nekad su se zvali konkordati danas temeljni.

Srpska pravoslavna crkva niti je subjekat međunarodnog prava niti ima državni status. Dakle, sa njom se može potpisati ugovor koji će se zvati ugovor o uređenju zajedničkih interesa između Vlade Crne Gore i Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori.

Druga stvar, takvi ugovori po običaju imaju retrospektivu, odnosno istorijski kontekst. U Ustavu za Knjaževinu Crnu Goru iz 1905. godine u članu 40 piše da je - Crnogorska crkva autokefalna. Crnogorska država do 1918. godine nema nikakve ugovore, odnosno nema nikakav odnos sa Srpskom pravoslavnom crkvom jer Srpska pravoslavna crkva pod tim nazivom postoji tek od 1920. godine. Dakle, što se tiče kontinuiteta Srpska pravoslavna crkva postoji samo od 1920. godine.

Treća stvar, tiče se jednog izuzetno značajnog političkog aspekta ovoga pitanja. Naime, u strategiji Vlade Republike Srbije iz 2011. godine, dakle strategija koja se odnosi na saradnju sa Srbima u regionu, odnosno Strategija očuvanja i jačanja odnosa matične države i dijaspore i matična država i Srba u regionu navedeno je eksplicitno da monaštvo i sveštenstvo Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori treba da radi na očuvanju srpskog nacionalnog identiteta. Dakle, ovo je politička dimenzija jer Srpska pravoslavna crkva prema zakonima i strateškim dokumentima Republike Srbije ima status političkog eksponenta Republike Srbije u Crnoj Gori. Sve ono faktički što usaglasite sa Srpskom pravoslavnom crkvom tiče se i države Srbije. Prema tome, imajući u vidu naročito i izjavu potpredsjednika Vlade gospodina Jokovića, predsjednika Socijalističke narodne partije, čiji ste i Vi pripadnik ili ste ispred te partije ministar pravde koji je rekao da je za državu prihvatljivo sve što traži Srpska pravoslavna crkva. Vi morate promijeniti taj stav.

Ovdje morate razdvojiti lično, emotivno i vjersko od onoga što je Vaša obaveza kao ministra. Vaša obaveza je da štitite državni interes. Prema tome, u ovom pitanju je izuzetno značajno da postupate profesionalno. Takođe, podsjećam Vas da je prema programu rada ove vlade kojoj smo mi dali manjinsku podršku predviđeno potpisivanje, odnosno regulisanje ugovornih odnosa sa vjerskim zajednicama. Nigdje nije navedeno da se ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom mora zvati temeljni i nigdje nije navedeno koji je rok za postizanje tog ugovora. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:07:45)

Kolega Papoviću, nastavite nakon odgovora ministra.
Izvolite, ministre.

MARKO KOVAČ (28.06.22 16:07:52)

Hvala.

Pročitao bih radi Vas i radi javnosti odgovor na Vaše pitanje onda bih dopunio gdje se odnosi na neke Vaše konstatacije.

Uvaženi poslaniče Papoviću,

U cilju rješavanja ugovornih odnosa, a shodno Zaključku Vlade Crne Gore broj 04-407/2, od 23. juna 2022. godine, Vlada Crne Gore zadužila je Ministarstvo pravde da formira radni tim u vezi sa vođenjem pregovora sa vjerskim zajednicama, sa ciljem rješavanja ugovornih odnosa.

Regulisanjem ugovornih odnosa između države i vjerskih zajednica, Crna Gora će dodatno ojačati prava i slobode vjerskih zajednica zagwarantovanih Zakonom o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica i Ustavom Crne Gore.

Radni tim će voditi dijalog sa svim zainteresovanim vjerskim zajednicama koje su, shodno Zakonu, upisane u Jedinственu evidenciju vjerskih zajednica.

Za članove Radnog tima imenovani su: Sergej Sekulović, savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore; Marko Kovač, ministar pravde; Fatmir Gjeka, ministar ljudskih i manjinskih prava; Boris Marić, generalni sekretar Vlade Crne Gore dok je naknadno u ime Kabineta potpredsjednika Vlade imenovan advokat Nikola Martinović.

Nacrt ugovora, a samim tim i naziv ugovora, sa bilo kojom vjerskom zajednicom, biće dostupan javnosti na način i kada to propisuju procedure ove države, odnosno kada taj Nacrt zaista bude postojao. U konkretnom, čim radni tim bude imao usaglašen tekst Nacrta on će biti dostupan javnosti, a nadamo se da će to biti u veoma kratkom roku.

Ministarstvo pravde neće i ne želi da bilo što krije i svakako da će javnost imati priliku da se upozna sa svakim tekstom ugovorom za koji cijenimo da je u interesu svih građana Crne Gore, all i potencijalnih ugovornih strana. Uostalom, samo ugovori koji su u skladu sa Ustavom, međunarodnim izvorima koje je ratifikovala Crna Gora i zakonima ove države, mogu biti zaključeni kako bi proizveli pravno dejstvo.

Dakle, vezano za ove vaše navode da sam dužan da radim u interesu države i da ne smijem da stavljam u povlašćeni položaj bilo kojoj vjersku zajednicu mislim da sam dosadašnjim svojim radom to i potvrdio i da sam se ako hoćemo da budemo realni veoma šturo izjašnjavao o ovim aktuelnim pitanjima imajući u vidu da je ovo pitanje prvenstveno emocionalnog karaktera i da doprinosi, prije svega, nekoj polarizaciji u društvu i pravljenju podjela koja nikome ne treba. Konstanta poruka koja je slata kako od strane mene tako i od strane Ministarstva pravde i Kabineta je da ćemo prema svim vjerskim zajednicama biti ravnopravni. Ministarstvo pravde, sad ću vam to reći, namjerava da vrlo brzo uputi poziv svim vjerskim zajednicama da, ukoliko žele, delegiraju svoje timove kako bi na pravi način i u obostranom interesu sa svim evidentiranim vjerskim zajednicama zaključili određenu vrstu ugovora i regulisali međusobna prava i obaveze. Mi smo spremni da damo najveći stepen slobode i prava religijskim zajednicama i u tom smislu to je jedna od ideja koje će nas rukovoditi u daljem radu.

Što se tiče naziva konkretno kojeg ste pomenuli temeljni ugovor ne slažem se i nijeste u pravu. Nijeste u pravu zato što temeljni ugovor sam po sebi nije ugovor međunarodno-pravnog karaktera. Međunarodni ugovori ne poznaju ugovore i ne diferenciraju ih u odnosu na naziv. Karakter međunarodnom ugovora daju subjekti koji sačinjavaju taj međunarodni ugovor. Dakle, sam po sebi da li će se on zvati temeljni ili nekako drugačije potpuno je nebitno sa stanovišta karaktera ugovora da li je međunarodno-pravnog ili spada u unutrašnji pravni poredak. Da to razjasnimo jer mislim da je ta stvar prilično mistifikovana, a u suštini je vrlo prosta. Želim da vas informišem da smo upravo, eto igrom slučaja, završili određene pregovore i da smo usaglasili sa predstavnicima, radni tim tim Vlade Crne Gore je usaglasio radni dokument koji će vjerovatno predstavljati budući nacrt i predlog temeljnog ugovora i da će on koliko je

danas javno objavljen da ćete svi imati prilike da se uvjere u njegovu sadržinu da vide šta sve to sadrži. Ja sam, kao i Vlada, predano i odgovorno pristupili cijelom ovom projektu i vidjećete svi da u cjelokupnom tekstu kako u normativnom dijelu tako i u premabuli, po meni, nema ništa sporno i da se Srpskoj pravoslavnoj crkvi ne daju veća prava i obaveze nego što se daje ostalim vjerskim zajednicama sa kojima su zaključeni ugovori sličnog tipa. Kao što sam rekao Vlada Crne Gore će biti opredijeljena i spremna da sa svim vjerskim zajednicama koje izraze namjeru regulišu međusobne odnose u obostranom interesu i misim da je to jedna dobra poruka, poruka mira i tolerancije. Što se Ministarstva pravde tiče, opet Vam kažem gledamo da ovom pitanju, imajući u vidu da izaziva jake emotivne reakcije kod velikog broja ljudi da pristupamo na racionalan način, da ono što su prava vjerskih zajednica, religijska prava, smjestimo stvarno u domen religijskih prava, da mu oduzmemo notu politike koja se uporno pokušava ovdje inkorporirati i da jednostavno trasiramo put u jednom normalnoj komunikaciji gdje neće biti ni podređenih ni povlašćenih, već će država imati sa svima korektan odnos i partnerski odnos. Hvala puno.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:14:33)

Zahvaljujem ministru i izvolite kolega Papoviću, imate pravo na komentar odgovora.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 16:14:37)

Najprije gospodine ministre, ovo što ste rekli je nelogično, vezano za radni tim. Radni tim za potpisivanje ugovora se formira na početku procesa, a ne na kraju. Vi ste sada rekli da je ugovor spreman, a danas se formira radni tim. To je nelogično.

Druga stvar. Tačno je da izaziva ovo pitanje dosta emocija, ali Vaš zadatak nije da Vas vode emociji nego da Vas vodi profesionalnost, a Vašeg predsjednika partije i potpredsjednika Vlade vode upravo emociji. Ne može potpredsjednik Vlade Crne Gore da kaže da će država prihvatiti sve što kaže Srpska pravoslavna crkva. Crkva neka se bori za svoj interes, a vi ste predstavnici države, vi treba da zastupate interese države. Takođe, ovo što ste mi odgovorili vezano za naziv, za temeljni ugovor. Recite mi koja država ima sa Srpskom pravoslavnom crkvom temeljni ugovor? Nijedna. I sad bi trebala Crna Gora da bude prva koja će to da pokloni Srpskoj pravoslavnoj crkvi i to još uz ovu žurbu koju premijer Abazović najavljuje, kaže što prije, a izvinite je li neko od vas iz Vlade objasnio u čemu je žurba. Koje to posljedice trpi Srpska pravoslavna crkva? Do prije nekoliko mjeseci je postavila i upravljala Vladom u Crnoj Gori. Nadalje, čemu žurba ca Crna Gora da ugovor, odnosno potpiše ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom kad takav ugovor Srpska pravoslavna crkva nema ni sa državom Srbijom. Zašto? Ko je to nešto politički obećao, pa je ovakva žurba. Ove stvari se ne rade u žurbi. Crna Gora i Srpska pravoslavna crkva nikada u istoriji nijesu imale ugovorni odnos. Nije sad vrijeme za žurbu. Vrijeme je za odgovoran odnos prema ovome pitanju. Niko nije protiv pregovora o postizanju ugovora, ali treba da se jasno zna, šta su državni interesi u ovome, da se zna s kim se pregovara i koji se državni interesi brane, jer ako se jednom napravi temeljna greška ta temeljna greška ostaje veoma dugo i može da ima izuzetno daleko negativne posljedice. Potom, što se tiče Demokratske partije socijalista koja daje manjinsku podršku ovoj vladi mi ćemo o ovome pitanju insistirati da se o ugovoru sa Srpskom pravoslavnom crkvom postigne konsenzus u skupštinskoj većini i koncenzus u Vladi. Ovdje ne može biti preglasavanja ili ne bi smjelo da ga bude. Vi ste dobili manjinsku podršku, odnosno podršku u manjinjskoj vladi na bazi jasno definisanih teza u programu rada Vlade. Jedna od tih teza je usaglašavanje odnosa, odnosno regulisanje odnosa sa vjerskim zajednicama i to je sve.

Radna grupa koja je sada formirana treba da ovo razmatra od početka, a ne nikako da Vi na ovaj način, možemo reći, obmanjujete javnosti. Vi ste rekli prije mjesec dana ugovor će biti potpisan do kraja juna. Znači imate još dva dana da ispunite svoje obećanje ili svoj nagovještaj. To se tako ne radi.

Podsjećam i ponavljam, upozoravam i Vas i Vladu i premijera, prije svega premijera, da se ozbiljno ponaša o ovim stvarima, a ne da kao juče on, da tako kažemo, bagatelise ovo pitanje i obećava potpisanje temeljnog ugovora. Oprez, jer će to imati političke posljedice u koliko nemamo konsenzus u okviru Vlade i u okviru parlamentarne većine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:19:01)

Zahvaljujem kolegi Papoviću. Nemate pravo zbog toga što je zadnja poslanikova. Nije bilo dodatnih pitanja. Mogu jedino ako se složi kolega Papović po minut da dam, moram dati onda i njemu, molim vas u okviru minuta.

MARKO KOVAČ (28.06.22 16:19:28)

Što se tiče žurbe oko potpisivanja, mislim da oko žurbe nema nikakve, jer ovaj proces traje punih 10 godina u ovom i onom obliku, u ovoj ili onoj dinamici.

Što se tiče formiranja radnog tima. On nije danas formiran, već je formiran zaključkom Vlade dana 23. juna 2022. godine. Tačno je da su postojale i ranije komunikacije i da su postojale konsultacije na nivou između Vlade i ranijih vlada i vlada premijera Lukšića čini mi se i vlade premijera Krivokapića i da su postojale radne verzije i predlozi određenih dokumenata i nije bilo potrebe da sad opet krećemo da radimo iznova, jer je gro toga bio već manje više poznato i jasno.

Što se tiče sad ovih političkih konotacija, opet kažem, Ministarstvo pravde i Vlada su spremni da sa svim vjerskim zajednicama, ne vidim šta je sporno u tom dijelu ako kažemo da smo otvoreni prema svima. Na red je došla vjerska zajednica Srpska pravoslavna crkva sa kojima smo evo danas negdje i usaglasili radni dokument, eto nećemo ga potpisati do kraja juna, ali jeste usaglašena na neki način do kraja juna, potpisaće se kada se prođu određene procedure kako na Komisiji, pa na Vladi, kada se steknu za to svi uslovi, neće se žuriti. Svakako bih volio i u tome se slažem potpuno sa vama da postoji što veći konsenzus kako na Vladi tako i u Parlamentu i da svi ovdje podržimo regulisanje međusobnih obaveza kako sa ovom vjerskom zajednicom tako i sa vjerskim zajednicama koje izraze namjeru da to regulišu. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:21:38)

Zahvaljujem.
Izvolite kolega Papović.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (28.06.22 16:21:42)

Uvaženi ministre,

Konsenzus podrazumijeva saglasnost svih koji čine jedan tim. Pleonazam je što širi konsenzus, ili je konsenzus ili ga nema. Može da bude nadpolovična većina, ali konsenzus podrazumijeva, u ovom slučaju, saglasno svih u skupštinskoj većini i saglasnost svih u Vladi. Žurba. Ova vlada nije napunila ni 100 dana, a već hoće da riješi jedno od najznačajnijih pitanja za državu, naprečac. Pazite, ono što su radile prethodne vlade jeste korisno, ali to je rekao premijer i recimo partija kojoj Vi pripadate. Čak je uslovila ulazak u ovu Vladu potpisivanjem temeljnog ugovora, kako ga oni nazivaju, je li tako? Ugovor sa Islamskom zajednicom i Jevrejskom zajednicom zove se Ugovor o zajedničkim interesima. Po ovom pitanju mora se imati dodatni oprez. Zašto? Zato što Srpska pravoslavna crkva nije istog pločaja, odnosno nema istu unutrašnju organizaciju kao ostale vjerske zajednice. Sa svakom vjerskom zajednicom se pregovara posebno, jer svaka ima svoje specifičnosti. Kažem vam, Srpska pravoslavna crkva jeste jednim dijelom klasična vjerska zajednica i sa njom treba kao vjerskom zajednicom u Crnoj Gori pregovarati. Drugim dijelom, da Vas podsjetim, prema Zakonu o crkvama i vjerskim zajednicama Republike Srbije iz 2006. godine u članu 11 propisano je da Srpska pravoslavna crkva ima izuzetnu istorijsku državotvornu i civilizacijsku ulogu u oblikovanju, očuvanju i razvijanju identiteta srpskog naroda. Ponavljam, Vlada Republike Srbije je 2011. godine usvojila Strategiju očuvanja i jačanja odnosa matične države i dijaspore i matične države i Srba u regionu, kojom je Srpsku pravoslavnu crkvu zadužila da sprovodi njene državne interese. Pazite, ona je ujedno i politički eksponent Republike Srbije prema onome što je zakonski sistem ili pravni sistem Republike Srbije. Ovo je Srpska pravoslavna crkva prihvatila dobrovoljno. To je njen izbor. To treba da Vas pozove na oprez. Dakle, da Vi u ovom postupku potpisujete ili pregovarajući o ugovoru sa Srpskom pravoslavnom crkvom imate u vidu i ove činjenice. One se ne smiju zanemariti.

To je vaša obaveza, a ne recimo, kažete prije pet dana imenovan radi tim sporazum je već spreman, a najavili ste ga u maju i već tada rekli da je spreman. Neozbiljno. Neozbiljna komunikacija, ne toliko od strane Vas koliko od strane premijera. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:24:49)

Zahvaljujem kolega Papoviću.

Prelazimo na sljedeće pitanje i to je poslednje u nizu za ovu sjednicu za ministra pravde, kolega Branko Radulović. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (28.06.22 16:25:03)

Hvala.

Pozdravljam Vas sve u ovoj sali i van sale.

Postavio sam ministru Kovaču jedno suštinsko pitanje. Temelj na kome ćemo ili na kome se može jedino izgraditi Crna Gora. Pitanje glasi - uspostavljanje vladavine prava, revizija prošlosti i odgovornost za učinjeno je preduslov izgradnje Crne Gore kao demokratske evropske države. Šta planirate da uradite po ovom pitanju i kojom dinamikom?

Ja ću preostalo vrijeme iskoristiti za komentar i plus dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:25:49)

U redu.

Izvolite ministre Kovač.

MARKO KOVAČ (28.06.22 16:25:55)

Uvaženi poslaniče Raduloviću,

Milo mi je da će biti dopunsko pitanje da u još jednoj iteraciji porazgovaramo.

Uspostavljanje vladavine prava je ideal kojem svi moramo težiti i Ministarstvo pravde će kroz unapređenje postojećeg zakonodavnog okvira, ali i jačanje administrativnih i ljudskih kapaciteta, u skladu sa svojim nadležnostima, dati snažan doprinos u toj misiji. U vezi stim, već smo u završnim fazama izmjena i dopuna Krivičnog zakonika, Zakonika o krivičnom postupku, ali i drugih zakona iz domena krivičnog prava. Takođe, ubrzo ćemo započeti rad na izradi građanskog zakonika, kao kapitalnog djela za ovu državu i sve njene građane. Kada je riječ o prošlosti koja je za sve nas, bez obzira na nacionalno određenje, bila veoma burna, Ministarstvo pravde će izmjenama Zakonika o krivičnom postupku omogućiti i tješnju saradnju sa svim relevantnim međunarodnim sudskim instancama kako bi pravda u većoj mjeri bila zadovoljena.

Sve to, svjesni smo, neće biti dovoljno. Za vladavinu prava potrebna je još čvršća međuinstitucionalna povezanost i saradnja i nezavisnost i nepristrasnost sudova. Zato smo takođe u završnoj fazi izrade novog Zakona o Sudskom savjetu i sudijama kojim ćemo, nadamo se, ustanoviti pravičniji postupak ocjenjivanja i napredovanja ali i transparentniji proces izbora predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore. Zakon će sadržati i nove, savremenije i jasnije odredbe o etičkoj i disciplinskoj odgovornosti. I naravno, najveći izazov za nas je ispunjavanje obaveza iz Pregovarskog poglavlja 23 i naša namjera da ih sto prije pretočimo u završna, a nadamo se, sa tim otvorimo vrata ulaska u Evropsku uniju. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:27:41)

Zahvaljujem ministru.

Izvolite kolega Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (28.06.22 16:27:46)

Ministre Kovač, između Vas i mene možda ima 30 godina razlike. Da vam kažem nešto iskreno. Život vas je doveo na jednu poziciju, na jednu poziciju gdje možete da ostanete vječno u Crnoj Gori, u njenoj istoriji, kao što su mnogi ostali od Italijana, Rumunke, Bugara, mnogih koji su napravili veliko dobro. Da od jedne autokratije, lopovluka, nemoralna, svojim djelovanjem, svojim junaštvom, svojom vizijom, svojom hrabrošću, svojom etikom, napravite državu vladavine prava, da svi oni koji su bili lopovi vrata ono što su pokrali i odsluže kaznu. Tek na tim osnovama možemo razvijati društvo u kome će se izgraditi kao demokratsko, tek na tim osnovama možemo izgraditi ekonomski prosperitet, tek na tim osnovama možemo se integrisati u nekom zajedništvu u kome stanuju demokratske države. Vi ste na velikom iskušenju. Znajite nešto, ukoliko budete pokušali da budete reformator i to pokažete u meni ćete imati velikog podržavaoca, a ja sam čovjek koji se 30 godina borim protiv mafije, 30 godina. Naučio sam dobro pravo. Pročitao sam ga i vidio sam da tu ne stanuje neka nepoznanica, da možda pravo više stanuje u petlji nego u mozgu. Predložio sam mnoge stvari, mnoge zakone i mnoga rješenja. Kada sam rekao da nema isušenja moralne

kaljuge crnogorske, u kojoj se mi već nalazimo dovde, bez otvaranja tajnih dosijea, to je Evropski parlament rekao, prije možda pola godine. Kada sam rekao da nema bez lustracije od novinara, od sudija, od profesora, od svih onih koji su služili lopovlucima i lopovima, autokratama i predstavljale se na svaki način, nema izbjavljenja Crne Gore. Nijesmo dorasli dekriminalizaciji klevete, kriminalizaciju kleveta ponovo moramo vratiti ako je Šveđani vraćaju, onda je i mi moramo vratiti.

Koleginica je, u prošlom sazivu, a čini mi se i u ovom, predložila Zakon o preispitivanju imovine. Oglušila se prethodna Vlada, oglušila se o mojim rezolucijama. Vi ste tražili stručnu konsultaciju sa evropskim stručnjacima. Dobro sam pročitao one institucije koje treba da napravite, da uradite, lopovi nam poniješe u međuvremenu sve. Zatvoriše nam sve. Kada sam govorio o preispitivanju svake pozicije sudstva, sudija i tužioca, neki su kazali da to nije evropska norma, ali jeste veting, ministre. Veting je ono što evo sad neki kandidat za Sudski savjet, glasaću za toga pravnik iako kao ministar nije bio ono što je trebao da bude, da je bio tada informator ne bi danas Crna Gora bila ta, ali ću glasati zbog nekih njegovih rješenja. Sad javno to kažem. On je za usmjerenu kontrolu. Zašto ako mogu, da bog da da mogu, Albanici, ako može čak i Moldavija ako Evropska komisija to finansira, zašto mi da ne sprovedemo veting. Preispitamo imovinu svakog. Ministre, znajte nešto, proći ćete kroz golgotu kao što sam ja. Ja sam sve više otporan, hoću sad da iskoristim jednu stvar, hoću da se zahvalim građanima Nikšića i sviima koje susrijećem što laži o meni 30 godina i o mojoj porodici kao jedan nazovi ga danas portal sa jednim prezrenjem, oni se ne hvataju se na te stvari, nego misle o meni ono što sam ja. Zahvaljujem Nikšićanima na ovoj anketi od nedjelje i Televiziji Nikšić i Goranu Šćekiću i svim onima kad ja prolazim. Zna li ministre gdje je istina? Zašto ti nikogovići, zašto su postavili ono što je ispod mojih kola po drugi put, ova fascikla, pet krivičnih prijava koje su teške deset milijardi protiv 52 lica. Zna li što je specijalni tužilac prije dva dana mi odgovorio? Da je dao naredbu protiv 14 lica jer postoji osnovana sumnja da su dio kriminalne grupe. Zloupotrebom službenog položaja, predsjednici možda, ministri posebno, a da su drugi oni, onaj glazirani i svi ostali. Ovo je istina zbog toga.

Ministre, želim da Vam kažem nešto, da razmislite dobro o ovome što sam Vam danas rekao. Crna Gora je na iskušenju, strašnom iskušenju. Svakim danom sve će biti više i više. Nemojte da budete zaboravljeni, da Vam ja ime ne znam, da ono što ste učili, a bio sam, sad ću da vam kažem, bio drug i sa Vašim ocem i čast mi je to bila. Nemojte da brukate sebe, svoju profesiju, svoje ime. Budite reformator. Narod će Vas slaviti, vjerujte. Narod je željan pravde i slobode. Nemojte lopovima dati da ponovo vladaju. Ona gospođa Medenica i onaj Jovović, kako se zove, davno sam ja krivične prijave, njihov duh je još u sudstvu i tužilaštvu. Svi moraju da prođu veting ako neće izbor i reizbor, moramo ministre, šediti dva - tri dana, uzmite za jednu ruku Abazovića, za drugu ruku Konjevića ako je dio te ekipe i ministra Adžića i dođite gore na prvom spratu kod uprave ove skupštine zajedno sa svima šefovima poslaničkih klubova i sa Odborom za pravosuđe da napravimo agendu za dvije nedjelje, tri nedjelje, četiri nedjelje što ćemo raditi.

Ministre, hoćemo mi sve da izaberemo prave ljude, da popunimo sve, ali Vi morate ovo što ste mi rekli i zakon, krivični zakon, Zakon o krivičnom postupku, ministre, to je zatvoreni sistem koji smrdi. On mora biti pročišćen. Ne može disciplinska komisija da bude u sudstvu i tužilaštvu gdje će biti dominantni, gdje će biti većina oni koji su delegirani od Konferencije sudija i sve ostalo. Sve to moramo da promijenimo. Pogledajte koga su delegirali u Sudski savjet, njih četvoricu, jedan je nas, da bi se pokazao, iz Osnovnog suda, ponovo sudio. Ministre, šediti, znajte da je život prolazan, ostavite trag, budite reformator i bićete slavljani. U suprotnom ko je bio, gdje je bio, šta je radio, nula.

To je moje je dopunsko, da li ćete to uraditi?

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:37:32)

Zahvaljujem.

Izvolite, odgovor na dopunsko ministre.

MARKO KOVAČ (28.06.22 16:25)

Uvaženi poslanice Raduloviću, hvala na ovim porukama. Shvatam ih ohrabrujuće i u velikom dijelu se slažem sa Vama. Ono što je jako bitno, u čemu se slažemo, je da nam treba podrška Parlamenta. Podrška Parlamenta prije svega prilikom izbora članova Sudskog savjeta gdje eto ako mogu da apelujem da to budu ljudi stručni, profesionalni, čestiti, koji će odgovoriti ovom izazovu. Nijesmo mi ni do sada imali tako normativan okvir. Šta više kako smo unapređivali normativni okvir i prilagođavali ga sve više strandardima tako smo imali sve lošije rezultate. Znači, da nijesu problem bili zakoni, propisi, nego su problem bili ljudi. U tom smislu potpuno se slažem sa Vašim konstatacijama da je potrebno čišćenje u pravosuđu, ali ne stihijsko nego institucionalno. Postoji način, postoje mehanizmi da se za svakoga ako

postoji volja Tužilaštva, a nadam se da postoji, uvjeren sam u to, da se obezbijedi dovoljna količina dokaza i da se svi članovi pravosudnog sistema koji su činili nezakonitosti detektuju i otklone iz pravosuđa. U tom smislu, a u skladu sa nadležnostima Vrhovno državno tužilaštvo i Specijalno državno tužilaštvo će imati punu podršku Ministarstva pravde. I ovom prilikom ih pozivam da bez selektivnosti, bez ikakvog ustručavanja preduzmu prema svim ljudima, prema svim bivšim, sadašnjim funkcionerima postupke ukoliko postoje određeni stepeni sumnje da su učinili krivično djelo.

Što se tiče zakona o porijeklu imovine, tačno je da je to veoma važan zakonski akt koji je u proceduri, tj. u fazi radne grupe. Mi smo imali određene sugestije od strane Evropske komisije i u narednih desetak dana ćemo, nadam se, taj dio završiti i otkloniti neke nedoumice koje su se pojavile prilikom izvještaja i komentara na taj tekst zakona, ali opet smatram da i postojeći zakon pruža prilično mogućnosti da se sprovede finansijska istraga i da se svi oni koji su se neosnovano bogatili da se detektuju i procesuiraju. Tako da ne može nam biti izgovor nikako normativni okvir. Opet kažem, mi smo imali situaciju da institut sporazumnog priznanja krivice koji je opšte prihvaćen i koji smo i mi usvojili prije desetak godina i koji je negdje u svom tekstu sličan ili isti sa zakonodavstvima određenih zemalja u našem okruženju da ga obesmislimo i da on sada nama bude jedna od ključnih poteškoća kroz njegovu realizaciju i da nam se non stop ukazuje da moramo mijenjati njegovu primjenu i njegov normativni sadržaj.

Dakle, mi smo određene pravne institute upravo obesmislili, a upravo iz ovih razloga o kojima ste Vi pričali. Sve je podložno zloupotrebi, a opet papir trpi sve. Tako da ukoliko ne nađemo kvalitetne ljude, u čemu nam vi morate pomoći, nećemo imati ni kvalitetne disciplinske komisije, nećemo imati ni etičke komisije i onda će sav rad naš biti uzaludan. U svakom slučaju hvala puno na ohrabrenju i nadam se uzajamnoj pomoći.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:41:46)

Zahvaljujem ministru Kovaču.

Ovim smo iscrpili sva pitanja za ministra pravde. U međuvremenu nam se pridružio ministar rada i socijalnog staranja gospodin Admir Adrović, pa ga ovim putem pozdravljam kao i njegovu koleginicu državnu sekretarku Edinu Dešić .

Sada ćemo preći na pitanja upućena Vama. Prvo pitanje postavlja kolega Boris Mugoša. Izvolite, kolega Mugoša.

BORIS MUGOŠA (28.06.22 16:42:22)

Zahvaljujem potpredsjednice.

Uvažene poslanice i poslanici poštovani ministre, uvažena državna sekretarko, poštovane građanke i građani,

Pa, evo za kraj ove današnje rasprave, opet se pokušavamo vratiti na suštinska pitanja, pitanja iz realnog života. Kao što ste vidjeli danas stalno nešto vrtimo neke teme koje idu u prilog očigledno samo političarima. Te teme omogućavaju u stvari političarima da po svaku cijenu ostanu na političkoj sceni, a čini mi se da od njih previše građani nemaju koristi, pa sam ja zbog toga ponovo aktuelizovao pitanje osnovnih materijalnih davanja. Tu mislim na materijalno obezbjeđenje, ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć i pitao sam uvaženog ministra - da li Vlada planira izmjene Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti u cilju povećanja ovih materijalnih davanja, jer smo svi svjesni koliko su drastično porasli trošovi života? Negdje sam to i juče s premijerom diskutovao.

Navodio sam podatke MONSTAT-a i ako sam imam veliku ogradu prema tim podacima, jer na primjer ako bi uzeli podatak MONSTAT-a da je za godinu dana cijena ulja porasla 23% mi znamo da to prosto nije tako, ako se sjetimo da je prije godinu dana negdje oko euro bila cijena litra suncikretovog ulja, danas ona ide i do 2,40, a negdje čak na primorju vidjeli smo u jednom gradu i 3,2 da košta. Cijena brašna sa 40 centi po kilogramu na 80 centi, znači mnogo su veća realno povećanja od onoga što zvanična statistika pokazuje. U pitanju je određena metodologija neću da ulazim u to, ali prosto narod vidi da je u realnosti i da su ta povećanja mnogo veća, a davanja su ostala ista i prije ovih drastičnih povećanja izuzetno skromna, a od kada su ova drastična povećanja cijena mizerna. To tako trebamo da nazovemo, jer materijalno obezbjeđenje prima negdje oko 7.000 porodica prema najnovijih podacima rekapitulacije iz maja, to je mnogo više članova tih porodica to je od 60 i nešto eura za pojedinca do 120 za porodicu sa pet i više članova. Postavljam jedno logičko pitanje, evo porodica ima pet i više članova 120 eura mjesečno. Je li to mizerija? Mislim i više od toga.

Imate preko 3.000 korisnika lične invalidnine, to je negdje u zakonu do 170 i nešto eura, ali ako imate više prava ti iznosi se koriguju, znamo da su to lica sa teškim invaliditetom. Ako imamo dodatak za

njegu i pomoć negdje oko 20.000 korisnika, to je isto 60 i nešto eura. Znamo da je to materijalno davanje da bi se pomoglo tim licima sa poremećajima ili promjenama u zdravstvenom stanju za osnovne i lične potrebe, stvarno su preskromni iznosi i moramo hitno da ih mijenjamo. Razumijem, vi ćete mi odgovoriti na pitenje. U odgovoru ste mi naveli potpuno sam saglasan da vi planirate izmjene, međutim ja razumijem i podržavam da sistemске, krupne izmjene treba vremena. Ako pogledamo onu studiju materijalno davanja i UNDP-a koje sam i juče pomenuo, a molim građane da je pročitaju, ima je na sajtu Vlade da vide kako mi vodimo pogrešnu socijalnu politiku. Nama od ukupnih davanja za socijalu samo je 10% za siromaštvo. Znači moramo sistemski da mijenjamo neke stvari, međutim do tada mi moramo kratkoročno da povećamo ove iznose. Ova usklađivanja što će biti polovinom godine od par eura ne znače nita. Znači, moramo što prije da to povećamo i zbog toga nijesam htio da izađem ja sa predlogom povećanja, nego dajem još malo prostora Vladi, ali ako zaista se bude i dalje čekalo moraćemo mi da iniciramo, jer stvarno su ove cijene nevjerovatne. Ovo iz dana u dan je sve gore i gore. Najave su takve da će biti još problema. Tako da vas molim sve zajedno da kratkoročno, ad hoc djelujemo, moramo da povećamo ova osnovna materijalna davanja. Uvijek govorim to se sve vraća državi u budžet. To ljudi iskoriste za potrošnju ne štete te pare, nemaju što da štete, tako da u tom smislu, a evo u drugom dijelu ću se malo dodati i nekih predloga oko korisnika takozvanih socijalnih penzija zašto se ja zalažem dugo godina, ali ajde izvinjavam se već sam prekoračio vrijeme. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:47:25)

Zahvaljujem kolegi Mugoši. Izvolite ministre, pravo na odgovor.

ADMIR ADROVIĆ (28.06.22 16:47:30)

Hvala predsjedavajuća, poslanice, poslanici, uvaženi poslaniče Mugoša,
U odnosu na Vaše pitanje, dajem sljedeći odgovor.

U cilju daljeg unapređenja socijalne i dječje zaštite Ministarstvo će u potpunosti biti posvećeno poboljšanju normativnog okvira iz ove oblasti, kao i načina rada u centrima za socijalni rad i ustanovama socijalne i dječje zaštite, a sve u pravcu što kvalitetnije zaštite naših korisnika.

Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti je donijet 2013. godine i do sada je bilo više izmjena i dopuna u cilju unapređenja zakonskih rješenja. Imajući u vidu aktuelna društveno-ekonomska kretanja planirana je izmjena Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti u saradnji sa svim relevantnim subjektima, kojima će se unaprijediti materijalna davanja i usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite i preispitati uslovi za ostvarivanje materijalnih davanja kako bi se proširio obuhvat korisnika. Kroz donošenje novog zakonskog okvira preispitaćemo davanje u pravcu da ista, zaista dođu do onih kojima je to najpotrebnije, kroz pravedniju raspodjelu socijalnih davanja iniciraćemo prema Ministarstvu finansija da se u skladu sa finansijskim mogućnostima uvećaju iznosi za materijalna davanja.

S druge strane najbolji način za rješavanje pitanja siromaštva je zaposlenje. U tom pravcu ćemo kreirati politike i konkretne programe za integraciju na tržište rada radno sposobnih korisnika socijalnih davanja.

Crna Gora ima izuzetno visoku nezaposlenost i kroz sistemski pristup ovom problemu u saradnji sa drugim resorima kreiraćemo politike koje treba da mu omoguće povećanje zapošljivosti, ali i zaposlenosti. U ovim aktivnostima posebna pažnja će biti na ranjive kategorije naših sugrađana među kojima su i korisnici socijalnih davanja. U julu 2020. godine u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti vršiće se redovno polugodišnje usklađivanje materijalnih davanja i socijalnih i dječje zaštite u procentu koju predstavlja zbir polovine procenta rasta, odnosno pada troškova života i polovine procenta rasta odnosno pada zarada na osnovu statističkih podataka koje obezbjeđuje MONSTAT.

Na kraju podsjetiću da je za isplatu materijalnih davanja u 2021. godini izvojeno oko 80 miliona, a u 2022. godini opredjeljena su sredstva u iznosu od skoro 138 miliona eura, što predstavlja uvećanje od preko 70%.

Znao sam da ćete Vi iskomentarisati na ovaj način, da nećete baš biti zadovoljni ovim što ću Vam kazati, ali ono što mogu da kažem podržavam u potpunosti ono što ste kazali i svakako probaćemo da iniciramo neka rješenja, ako ne ništa drugo bar na nekom kratkoročnom nivou u skladu sa mogućnostima države da probamo nekako da ovaj period koji se najavljuje da pokušamo da sa što manje problema ga preveziđemo. Ići će neke inicijative u narednom periodu, sagledavaćemo mogućnosti sa ostalim institucijama naročito sa Ministarstvom finansija, tako da u tom pravcu moramo djelovati i svakako saglasan sa Vama na konstataciju da sva ta davanja koja damo se vraćaju u budžet, tako da sigurno neće biti izgubljena sredstva ukoliko se opredijele na taj način. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:51:09)

Zahvaljujem. Izvolite kolega Mugoša pravo na komentar odgovora.

BORIS MUGOŠA (28.06.22 16:51:11)

Hvala ministre.

Uvijek kažem kad je socijala u pitanju, tu ne bi smjeli da se dijelimo na vlast i opoziciju nego samo da se dijelimo jesmo li ljudi ili nijesmo. Mislim u ovoj oblasti da zaista je politika najmanje važna, odnosno dnevna politika. Uvijek ću biti podrška i Ministarstvu kad god radi nešto dobro za tu populaciju i uvijek ćemo imati konstruktivan odnos, jer mislim da zajedno treba da promišljamo politike u ovoj oblasti.

Vidjeli ste danas je bilo saslušanje na moju inicijativu oko kašnjenja o isplati subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom, to je katastrofa situacije. Bio je direktor jedne nevladine organizacije koja uredno dostavlja dokumentaciju, koji kaže od juna ili jula prošle godine ne plaćaju se subvencije za zapošljavanje lica sa invaliditetom i on će morati potencijalno da otpusti neka lica sa invaliditetom zbog toga što im država, shodno zakonu, ne uplaćuje sredstva. To su stvari sa kojima mi treba da se bavimo. Stalno pričamo o inkluziji, o socijalno ranjivim kategorijama, a kada se vratimo na realne stvari vidimo, nažalost, odnos države prema prema tome, a kvalitetni ste onoliko koliko se kvalitetno odnosite prema socijalno ranjivim kategorijama građanki i građana.

Što se tiče dijela i to sam govorio, materijalna davanja ćemo morati da povećamo u kratkom roku, jer je stvarno ovo neizdrživo više za te ljude. Verujte mi svaki dan mi šalju listice sa primanjima kao dokaz koliko mjesečno primaju, s tim ne može da se živi. U ovoj sad situaciji ne može da se živi. Evo vrijednost minimalne potrošačke korpe prema statističkim podacima je za godinu dana porasla preko 82 eura, a znate šta je minimalna potrošačka korpa, to je ono bukvalno jedan minimum minimuma.

Molim Vas i kad je bio ministar Purišić on je izašao u susret mom zahtjevu i tada sam mu bio zahvala. Moramo da pomognemo i korisnicima srazmjernih penzija. Često zaboravljamo te ljude. Ti ljudi imaju čak po 80, 90 eura mjesečnu penziju. Zamislite vi taj iznos. Ima ih negdje oko 6.000 u Crnoj Gori. Isto sam negdje uputio inicijativu da je zajedno formulišemo oko takozvanih socijalnih penzija. To su ljudi preko 67 godina koji nemaju ni imovinu i nemaju nikakve druge prihode i oni primaju 60 i nešto eura mjesečno. Radno su nesposobni, nemaju imovinu, nemaju druge prihode, a njih je negdje oko 550 lica u Crnoj Gori. To je oko 500.000 godišnje dodatni trošak. Ajmo da njih izjednačimo sa staračkim naknadama, a staračka naknada je dvije trećine minimalne penzije, tako da i u tom smislu daj da pomognemo i tim kategorijama. Kažem, uvijek mi ljudi govore, a odakle ćemo sredstva iz budžeta, ima prostora.

Jesmo li sugerisali opet priča ugovorima o djelu, 13 miliona godišnje se daje za ugovore o djelu, pa smo vidjeli ko dobija te pare u prethodnoj vladi, da imamo neke PR-ove iz drugih država koji su po tri-četiri posla radili za 3.000 mjesečno, a u tim istim institucijama ima po četiri, pet, šest službenika koji su zaduženi za te oblasti. Imamo reprezentaciju za službena putovanja 5.000.000 godišnje. Imamo konsultanske usluge 30.000.000 godišnje i imamo, sjećate se prošle godine onih 40.000.000 poklanjanja po milion svakom poslaniku vlasti da bi se izglasao Zakon o budžetu. Shvatamo li mi kakav nam je kapitalni bužet? Od 300 projekata 117 se pojavljuju prvi put, od tih 117, 75 imaju nižu ocjenu 50 i niže u smislu ostvarenja. Neće ni da se počnu. Ajmo te pare koje znamo da ih neracionalno trošimo, pare koje stalno nešto započinjemo, a nikada ne završavamo da usmjerimo na ovo da pomognemo narodu, a vjerujte mi sve je više i više socijalno ugroženih građanki i građana.

Završiću s tim podatkom. Broj nezaposleni na birou, on jeste manji nego prošle godine, a nemojmo da se upoređujemo s prošlom godinom, godinom kovida, znamo kakva je situacija. Ako gledamo u odnosu na 2020. 5.500 je više na Birou rada u odnosu na 2019. godinu 11.000 više na Birou rada.

Prema tome, molim vas sve još jednom koji čuju i koji ne čuju, molim vas da se fokusiramo na one kojima je podrška najviše potrebna a to su socijalno ugrožene građanke i građani. Zahvaljujem i izvinjavam se potpredsjednici na ovom prekoračenju.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 16:56:01)

Zahvaljujem kolegi Mugoši i imamo još jedno pitanje za ministra. Postaviće ga moja uvažena koleginica Jovana Laličić i kada ova polemika bude gotova završavamo današnji rad.

Izvolite, koleginice Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (28.06.22 16:56:16)

Hvala uvažena potpredsjednice, poštovani ministre sa državno sekretarkom, kolegistica i kolega, Pa evo još jedno životno pitanje koje se tiče oblasti rada i socijalnog staranja.

Ministru Admiru Adroviću sam postavila konkretno pitanje - što ćete konkretno preduzeti i kada u cilju unapređenja položaja trenutno najranjivije populacije u Crnoj Gori - penzionera? Da li ste se sastali sa predstavnicima Saveza udruženja penzionera Crne Gore, kako bi se bliže upozali sa njihovim problemima, ako niste, da li imate namjeru i kada?

Staranje stanovništva je proces koji će obilježiti 21. vijek svakako da on nije ni mimoišao ni Crnu Goru i prema demografskim kretanjima do 2050. godine broj svaki četvrti stanovnik u Crnoj Gori će biti stariji od 65 godina.

Prema podacima Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja broj penzionera je 109.541, u aprilu ove godine taj odnos penzionera prema broju zaposlenih je bio 1:199. Prosječna penzija u Crnoj Gori u aprilu iznosila je 303,69, a zarada 707 eura. Najnižu penziju u Crnoj Gori čiji iznos propisan zakonom na 147 eura prima 16.804 penzionera, a budžet Fonda PIO u ovoj godini je 466,2 miliona eura.

Program *Evropa sad* u svom fokusu nije imala ovu populacija i dovela je penzionere Crne Gore u veoma težak materijalni položaj, najgori do sada. Usklađivanje penzija koje je urađeno ispod je prosječne stope inflacije od 11,3% zbog galopirajućeg rasta cijena životnih namirnica i energenata.

Penzije, njihovo usklađivanje redovnost, ali održivost penzionog fonda je zasigurno dominantno pitanje koje muči penzionere Crne Gore.

Poštovani ministre, pitanje u vezi penzionera sam mogla adresirati slobodno ministru finansija, ali cijenim da penzije, njihova isplata i njihova redovnost jeste dominantno, ali ne jedino pitanje od kojeg zavisi kvalitet života najstarije populacije našeg društva.

Dozvolite da targetiran par tih pitanja. Oko 3.000 penzionera u Crnoj Gori nemaju riješeno stambeno pitanje. Pensioneri su s pravom zabrinuti zbog ukidanja doprinosa za zdravstveno osiguranje hoće li im u narednom periodu biti dostupne i besplatne zdravstvene usluge? Treba im nabavka zimnice u hrani pod povoljnijim uslovima, ali zasigurno zbog najavljenog postupljenja drva i peleta nabavka i ovih proizvoda pod povoljnijim uslovima. Trebaju im odmori i rekreacija. Brojnim, naročito jednočlanim staračkim domaćinstvima treba pomoć u kući kroz geronto program, odnosno geronto domaćica. Pensionerima trebaju brojni servisi u zajednici koji bi povećali kvalitet njihovog života.

Kvalitet života penzionera zavisi od naprijed navedenog, ali i njihove informisanosti, osmišljavanja slobodnog vremena, dostupnosti kulturnih sadržaja, ali od toga koliko im se pruža mogućnost da shodno svojim mogućnostima i ličnim kapacitetima participiraju društvenom i ekonomskom razvoju. Stoga je pitanje upućeno Vama, kako bi probleme penzionera sagledali iz svih ovih uglova. Daću komentar nakon Vašeg odgovora.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 17:00:16)

Zahvaljujem kolegistici.

Izvolite ministre da date odgovor na pitanje.

ADMIR ADROVIĆ (28.06.22 17:00:21)

Hvala.

Uvažena poslanice Laličić,

Vlada Crne Gore i Ministarstvo rada i socijalnog staranja nastoje da kreiraju penzijsku politiku koju ima za cilj, stabilan i održiv penzijski sistem i adekvatnost penzijskih davanja. Istovremeno u procesu kreiranje te politike posebna pažnja je usmjerena ka zaštiti penzionera i poboljšanju njihovog materijalnog položaja.

Zakonom o budžetu Crne Gore u ovoj godini opredijeljena su sredstva Fondu PIO Crne Gore za finansiranje penzijskog sistema, kao što ste i kazali, u iznosu od 466,20 miliona eura, što su svakako značajna finansijska sredstva. Penzije su, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, u ovoj kalendarskoj godini dva puta redovno usklađene. Nakon usklađenja od 1. januara koje iznosi 2,13% od maja tekuće godine izvršeno je usklađivanje penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja za 8,15% tako da najniža penzija trenutno iznosi 162,45 eura, dok visina prosječne penzije u Crnoj Gori iznosi 328,60 eura. Prosječna penzija u Crnoj Gori je veća nego prosječna penzija u drugim državama u regionu izuzev Slovenije i Hrvatske koje su članice Evropske unije. Međutim, svjesni smo da u ovim kriznim

vremenima to nije dovoljno i da treba raditi na unapređenju materijalnog položaja penzionera u Crnoj Gori u skladu sa materijalnim mogućnostima države.

Od 1. septembra 2022. godine izvršice se i treće redovno zakonsko usklađivanje penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u ovoj godini prema kretanju zarada i potrošačkih cijena u prethodnom kvartalu u odnosu na kvartal koji mu prethodi sa 75% parametara koji je veći i 25% parametara koji je manji. Osim toga od 1. septembra ove godine naše penzionere očekuje vanredno usklađivanje. Ovo usklađivanje će obuhvatiti retroaktivnu isplatu najniže penzija počev od 1. januara 2022. godine sa dodatnih 36%, pa će nominalni iznos najniže penzije iznositi preko 220 eura.

Smatram da je adekvatna briga o penzionerima najbolji način da se zahvalimo za sve ono što je ova populacija uradila tokom svog životnog i radnog vijeka. Stoga je visoko u agendi nove Vlade Crne Gore briga o položaju penzionera u Crnoj Gori. Želimo da njegujemo dobru saradnju sa Savezom udruženja penzionera Crne Gore i opštinskim organizacijama. U tom cilju, nedavno su predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, državna sekretarka i generalni direktor Direktorata nadležan za penzijski sistem prisustvovali redovnoj godišnjoj Skupštini Saveza udruženja penzionera Crne Gore. U narednim danima lično ću, sa saradnicima, održati sastanak sa predsjednikom i rukovodstvom Saveza udruženja penzionera Crne Gore. Takođe, prioritet Vlade Crne Gore i Ministarstva rada i socijalnog staranja će i u budućem periodu biti redovnost u isplati prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, održavanje likvidnosti Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore i unapređenje adekvatnosti penzijskih davanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 17:03:56)

Zahvaljujem, ministre.
Izvolite pravo na komentar kolegistica Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (28.06.22 17:04:02)

Hvala ministru na iscrpnom odgovoru, dijelom iz nadležnosti ministra finansija, ali svakako Vaše poruke su veoma bitne, djeluju ohrabrujuće za penzionere. Cijenim da valja naglasiti ono što za vrijeme 42. Vlade nije rađeno, prosto ne da bi ih sad kudili, nego da bi nova Vlada imala usmjerenje što treba raditi. Dakle, rekla sam već da za vrijeme 42. Vlade ništa nije urađeno na poboljšanje položaja penzionera, naročito kroz ovaj projekat *Evropa sad*. Podsjetiću takođe da je usvajanjem ciljanih izmjena Zakona o radu koji je izrežirala parlamentarna većina, bez ikakvih analiza, veliki boraj koji su zamrkli kao zaposleni osvanuli su kao penzioneri.

Za vrijeme 42. Vlade nije započet ni jedan novi projekat kada su u pitanju domovi za stare ili dnevni boravci, nijedna nova usluga nije uspostavljena, a već uspostavljene dovedene su u pitanje. Dnevni boravci, podsjetiću, za vrijeme korone su pripremali obroke za stare, a sada gotovo ne rade. Sve što je urađeno u sistemu socijalne zaštite ili započeto ili je završeno u mandatu 41. Vlade i ranijih vlada. U proteklih godinu i po dana humanitarnu pomoć penzionerima nijesu radile, kao što su to ranije, komisije Saveza udruženja, odnosno opštinskih udruženja penzionera, već je to preuzeo Fond i ta pomoć se dijelila samo na osnovu kriterijuma visine penzije, dok su komisije koje su bile dobro upoznate sa imovnim stanjem svakog penzionera dijelile to na bazi čitavog niza kriterijuma. Zaustavljen je postupak rješavanja stambenih pitanja koji se pokazao veoma je efikasnim u pojedinim opština u prethodnom periodu i tu zaista želim da naglasim i da pohvalim pozitivne primjene, primjene dobre prakse rješavanje stambenih pitanja u Glavnom gradu u opštini Baru, Bijelom Polju, Danilovgradu i Nikšiću. To su bile zajedničke akcije Fonda, Ministarstva i Udruženje penzionera. Izmislili su se dakle neke novi načini rješavanje stambenih pitanja, i na tome se stalo. Dakle, po sistemu do sada je bilo sve loše idemo od početka, a to novo ponuđeno 100 puta gore od onoga što je na koji je način ranije rađeno.

Imam obavezu prema Savezu udruženja penzionera da kažem, da je to najbrojnija nevladina organizacija koja broji preko 95.000 članova, nevladine organizacije Sui generis i ona bi trebala da se uvažava kao kredibilan partner u iznalaženju rješenja za probleme koje muči ovu populaciju. Stoga sam i ja postavila Vama pitanje imate li namjeru, i na tome Vam se zahvaljujem, što ćete naći načina da razgovarate direktno sa ljudima koji su dobro upoznati sa situacijom svakog penzionera u Crnoj Gori.

Evo, ne kao dodano pitanje, nego možda kao moje razmišljanje, kao neko retoričko pitanje, prosto da nametnem dilemu, da li članom Socijalnog savajeta treba da bude da postane kao sljedeći partner i Savez udruženja penzionera koji broji ovoliko koliko broji i mislim da je ovo tema o kojoj bi se u nekom narednom periodu treba razmisliti. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (28.06.22 17:07:41)

Zahvaljujem kolegici Laličić.

Ovim smo iscrpili sva pitanja za danas.

Zahvaljujem i ministru Adroviću i njegovoj državnoj sekretarki i gospođi Dešić.

Sjutra ćemo nastaviti sa radom u 11 sati, po planu prvi će na pitanje odgovarati ministar ekonomije Goran Đurović. Imam obavezu da kažem da je došlo u rasporedu, ali ne za sutra, do nekih izmjena, pa ćete blagovremeno biti obavješteni, jer neki ministri imaju obaveze i baš moraju prioritet dati tim obavezama, pa ćete dobiti naknadan raspored. Ali što se tiče sutrašnjeg dana ide sve onako kako imate u ovim papirima koje smo vam dostavili. Zahvaljujem vam se na današnjem radu i sutra startujemo u 11 sati.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:11:42)

Kolege poslanici, nastavljamo posebnu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja, šestu po redu.

Još jednom na početku da vas podsjetim na proceduru postavljanja poslaničkih pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju od najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno Poslovniku koji se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje u trajanju do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Sada prelazimo na postavljanje poslaničkih pitanja.

Danas je s nama ministar ekonomskog razvoja Goran Đurović, želim mu dobrodošlicu. Prisustvuju i Olivera Vukajlović, generalna direktorica Direktorata za unapređenje konkurentnosti i Renata Milutinović, generalna direktorica Direktorata za industrijski i regionalni razvoj. Pozdravljam ih.

Riječ dajem kolegi Milošu Konataru da postavi pitanje. Izvolite, kolega Konatar.

MILOŠ KONATAR (29.06.22 11:13:07)

Hvala.

Uvažena potpredsjednice Skupštine Crne Gore, poštovane kolege, uvaženi ministre Đuroviću sa saradnicama, poštovani građani,

Vi ste se godinama naslušali priča o tome kako je Crna Gora zemlja s velikim potencijalom. Mi godinama, na žalost, taj potencijal koji imamo, a imamo ga, ne uspijevamo da u dovoljnoj mjeri iskoristimo i valorizujemo

za dobro svih nas. Kada govorimo o potencijalima naše zemlje, prvo što nam padne svima na pamet jesu potencijali u turizmu, proizvodnji zdrave hrane. Posebno smo ovdje pričali da je strateška grana razvoja Crne Gore i energetika. Ali, htio bih, uvaženi građani, danas da razgovaram, i to je suština mog pitanja uvaženom ministru Đuroviću, o jednom sektoru koji mi se čini kao sektor kome ne pridajemo dovoljno pažnje, a sektor koji može predstavljati ako ne najveći ono jedan od najvećih potencijala za razvoj Crne Gore. Naravno, govorimo o sektoru informacionih tehnologija ili IT sektoru u Crnoj Gori. Zašto ovo govorim, poštovani građani. Podijeliću s vama nekoliko brojki.

U 2021. godini vrijednost ukupnih prihoda i prodaje IT sektora u Crnoj Gori iznosila je 147 miliona eura. Samo dvije najveće kompanije u IT sektoru su tokom 2021. godine zajedno generisale 59, skoro 60 miliona eura prihoda. Šta to, poštovani građani, znači u brojkama. Upoređiću s dvije kompanije koje jesu strateški važne za razvoj Crne Gore i koje moramo strateški razvijati, recimo Luka Bar. Luka Bar je u 2021. godini imala prihode u iznosu oko 12 miliona eura. Uzeću još jednu kompaniju koja je, takođe, ogroman potencijal za razvoj Crne Gore podgoričke Plantaže. Plantaže su imale 23 miliona prihoda. Ne govorim o dobiti, govorim o prihodima. Luka Bar i Plantaže su zajedno generisale oko 35 miliona eura prihoda na godišnjem nivou u 2021. godini. Samo dvije kompanije iz IT sektora su generisale skoro duplo više - šezdeset miliona eura. Samo IT sektor u Crnoj Gori, poštovani građani, čini oko 18% ukupnog izvoza u Crnoj Gori, a 80% prihoda koje ostvare kompanije u Crnoj Gori se odnosi na izvoz.

Dakle, kao dio grane u ekonomiji kojoj je potrebna pažnja da bi ostvarila svoj puni potencijal, pitao sam uvaženog ministra Đurovića koje su to mjere kojima će država Crna Gora pomoći IT sektoru u budućnosti, pomoći pogotovo razvoj startap kompanija u IT sektoru jer se često, kada pravimo poređenje između Crne Gore i drugih zemalja, pravimo poređenje s zemljama koje su i teritorijalno i po broju stanovnika puno veće od Crne Gore i možda nijesu za uporedbu. Ako Crnu Goru možemo da poredimo s zemljama koje su i teritorijom i brojem stanovnika vrlo slične kao što je Estonija, kao što je Luksemburg, kao što su zemlje u okruženju onda se moramo voditi tim dobrim primjerima. Primjera radi, Estonija, iako je zemlja u Evropskoj uniji je samo u prvom kvartalu 2022. godine generisala 907 miliona eura u IT industriju, odnosno u startapove IT industrije. Dakle, to je velika šansa za razvoj Crne Gore, ali tu šansu mi kao država strateški moramo prepoznati i kao strateški ulagati u razvoj i obrazovnog kadra i pomagati startap kompaniju iz ove oblasti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:18:14)

Zahvaljujem kolegi Konataru.

Sada odgovor na pitanje. Izvolite, ministre Đuroviću.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 11:18:21)

Uvažena potpredsjednice Bošnjak, uvažene poslanice i poslanici crnogorskog Parlamenta,

Gospodine Konatar, želim da vam se zahvalim na pitanju. Mislim da je ovo pitanje o kojem trebamo i više da pričamo i tema koja je vrlo interesantna i krije veliki potencijal Crne Gore, uz zahvalnost na otvaranje pitanja na ovu značajnu temu koja je fokus ove Vlade i Ministarstva. Unaprijed se izvinjavam ukoliko malo prekoračim vrijeme, cijeneći da se pitanja sastoje od četiri pitanja, a smatram da je tema veoma važna i da joj treba posvetiti pažnju.

Prije svega, osvrnuo bih se na dva od četiri pitanja koja ste postavili. Prvo, kako Ministarstvo na čijem sam čelu planira da podrži dalji razvoj jednog od sektora na kojem će počivati budućnost privrede naše države i IT sektora. Drugo, na koji način je omogućen investitorima i domaćim kompanijama da jedan dio kapitala ulože u domaće startup biznise, što je novost i što je nešto od velike važnosti i nešto s čime moramo da upoznamo crnogorsku privredu.

Digitalna transformacija je postala imperativ daljeg razvoja svake zemlje u svijetu i podrazumijeva integraciju digitalnih tehnologija uz sve aspekte razvoja privrede i društva. Ministarstvo kontinuirano radi na unapređenju razvoja digitalne infrastrukture i mreža nove generacije. Sprovode se projekti poput razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu i stvaraju se strateški normativi, uslovi za uvođenje 5G mobilne mreže u Crnoj Gori, dakle cilj nam je da uspostavimo dobru infrastrukturu. Ono što moram da kažem i da najavim da će Ministarstvo raspisati aukciju za drugu polovinu godine za 5G mrežu. Takođe, moram da vam kažem da imamo već dvije test varijante 5G mreže na sjeveru Crne Gore, mislim u Beranama i Bijelom Polju i da ćemo biti prva država u regiji koja je na jedan kvalitetan način uvela 5G mrežu koja će nam dati neslućene mogućnosti za brži i dalji razvoj privrede.

Vaše drugo pitanje se odnosi na mogućnost koje daje zakon o podsticajnim mjerama. Ovaj zakon definiše investitore kao pravna i fizička lica koja ulažu sredstva u druge subjekte koji obavljaju inovacionu

djelatnost. Ta aktivnost se ogleda kroz ulaganje u udjele i akcije startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala. Ovaj zakon daje mogućnost da investitor može ostvariti poresku olakšicu u vidu oslobađanja poreza na dobit. Obračuni porez na dobit pravnih lica umanjuje se 100% na iznos dobiti koje pravno lice reinvestira u naučno istraživačke ili inovativne projekte za period trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera. Ukupan iznos svih umanjjenja, oslobođenja i olakšica po osnovu ovog zakona za jedno pravno ili fizičko lice ne može biti više od 300.000 eura na trogodišnjem nivou.

Da se osvrnem na druga dva vaša pitanja koja se tiču mladih ljudi preduzetnika, što je takođe vrlo važno.

Naime, vi ste pitali da li smo zadovoljni efektom zakona, inovacijom djelatnosti kada se radi o novim kompanijama, ali prije svega o mladim ljudima koji žele da se bave inovativnim biznisom u Crnoj Gori i drugo šta je to što je on omogućio mladim preduzetnicima u ovoj oblasti. Ja bih želio da vam dam odgovor na vaša pitanja i da kažem da je važno istaći da ovaj zakon prepoznaje širi spektar subjekata inovacione djelatnosti u odnosu na prethodna zakonska rješenja i prvi put prepoznaje inovatore, pronalazače i frilensere. Zakonski su prepoznate ove posebne kategorije. U pogledu početnika u inovativnom biznisu koji su najčešće mladi ljudi preduzetnici u ovoj oblasti zakon definiše i startapove. Pregled subjekata inovacione djelatnosti omogućen je kroz registar inovacione djelatnosti u kojem je na današnji dan registrovano 60 pravnih i fizičkih lica od kojih 35 startapovi, sedam frilenseri, pet naučno istraživačkih ustanova i 13 ostalih subjekata inovacione djelatnosti. Ono što je najvažnije jeste da se ovaj broj u poslednje vrijeme gotovo svakodnevno povećava, što svjedoči o tome da se na crnogorskom tržištu svakoga dana prepoznaje sve više subjekata koji obavljaju inovacionu djelatnost i ulažu u istu.

Zakon je omogućio kreiranje novog i institucionalnog okvira koji je usklađen sa EU preporukama za oblast inovacije i pametne specijalizacije, uveo je u sistem Fond za inovacije, čija je svrha implementacija inovacionih programa i projekata. Osnivanjem ove institucije, tačnije Fonda za inovaciju, inovaciona zajednica uključujući startap zajednicu dobila je specijalizovanu instituciju koja će se baviti implementacijom inovacionih programa i privlačiti sredstva iz drugih izvora za podršku i razvoj inovacione djelatnosti.

Takođe, zakon je utvrdio i način finansiranja inovacione djelatnosti, što je omogućilo donošenje programa za inovacije 2021 - 2024. godine, gdje se na jednom mjestu nalaze sve relevantne programske linije podrške inovacijama koje su planirane u ovom periodu, koje će olakšati put od same ideje do njene komercijalizacije islaska na tržište.

Da sumiram, zakon je prepoznao ključne stvari vezano za inovacije i dao osnov za dalji razvoj i šansu mladim ljudima u ovoj oblasti. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:24:06)

Zahvaljujem se ministru Đuroviću.

Izvolite, kolega Konatar, pravo na komentar odgovora i eventualno dopunsko pitanje.

MILOŠ KONATAR (29.06.22 11:24:13)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Uvaženi ministre Đuroviću, hvala vam na odgovoru, hvala vam i na pisanom odgovoru koji ste dostavili prije početka sjednice.

Ovo što ste kazali zaista djeluje ohrabrujuće i ono kada sam govorio o strateškom opredjeljenju i prioritetima države. Mi danas na 500 m odavde imamo u Podgorici popularno nazvanu zgradu Limenku u kojoj se sigurno u ovom trenutku nalazi 200 ljudi koji čekaju za predaju dokumenata ili podizanje dokumenata za lične karte, pasoše, vozačke dozvole, registracije automobila, prijave boravka, radne dozvole i tako dalje. Ako se kao država opredijelimo da digitalizujemo javnu upravu, da uložimo sredstva i da iskoristimo domaće snage i domaću pamet onda ćemo pokazati stratešku spremnost da ulažemo i da Crna Gora zaista ide primjerom zemalja kao što je Estonija. Ne znam koliko su građani upoznati, pozivamo se na primjer Estonije, kako jedna zemlja te veličine može da bude uspješna priča. Ta uspješna priča duguje, da kažem svojim počecima i procesu kada su oni prije 20 godina znali šta žele da naprave.

Vi ste pomenuli sistemski okvir, taj sistemski okvir se ogleda u institucijama države kroz Tehnopolis u Nikšiću, kroz naučno-tehnološki park centar koji će početi sa radom u Podgorici sledeće godine, kroz Fond za inovacije koji već radi sjajne stvari. Uključivanjem u IT zajednicu privatnog sektora, mi ćemo stvoriti atmosferu u kojoj od godišnje 200 inovativnih ideja na kraju godine možemo da imamo 10 startup kompanija koje počinju sa radom. Ali te kompanije moraju da prepoznaju državu kao nekoga ko zaista želi da ulaže u mlade ljude. Pazite, evo Srbija je prepoznata kao zemlja čija je to jedna od strateških grana razvoja. U ovome trenutku IT industrija u Srbiji prihoduje više nego što prihoduje

poljoprivreda. Više nego što prihoduje poljoprivreda. U ovome trenutku prosječna zarada u IT sektoru u Srbiji je 1.500 eura.

Prosječna zarada u IT sektoru i u Crnoj Gori je puno veća nego prosječna zarada u svim ostalim granama privrede. Ulaganje svakako, ovo što ste kazali u okviru ulaganja u mlade ljude, u obrazovanje i da kažem preusmjeravanje na IT je nešto što možda vodi ostvarenju ovog velikog potencijala koji mi kao zemlja imamo. Nadam se da ćete i vi kao ministar i Vlada uraditi sve da ovo što ste pročitali i o čemu danas govorimo, a zagrebali smo samo po površini od mogućnosti šta sve možemo u Crnoj Gori da radimo kada je IT u pitanju, jer je danas svijet globalno selo, vi danas radite iz Crne Gore za kompanije u Japanu, Indoneziji ili Južnoj Americi. Ponavljam, 80% prihoda koje ostvari IT je izvoz, a mi smo zemlja koja je visoko uvozno zavisna i imamo istorijsku priliku u Crnoj Gori da izvozimo pamet u svijet i mislim da tu priliku ne smijemo propustiti.

Imao bih samo dodatno pitanje, uvaženom ministru Đuroviću, uklopiću se u vrijeme. Izvinjavam se.

Pošto je polovina mene, da kažem, sa sjevera, vi ste i ministar turizma, interesuje me koje su to aktivnosti koje ćete vi kao Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma uraditi kada je u pitanju promocija sjevera Crne Gore. Vi dolazite iz Bara, da kažem moje porijeklo je sa sjevera, turizam u Crnoj Gori je nešto što se po difoltu smatra uspješnim, ali ja vas pitam koji su to projekti koje ćete vi ne samo na primorlju uraditi i da Crna Gora ne bude samo prepoznata kao turistička destinacija po prelijepoj obali, već šta je ono što ćemo uraditi svi, vi kao Vlada, kada su u pitanju potencijali prelijepog sjevera Crne Gore? Hvala.

PREDSJEDAVAJUCA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:29:51)

Zahvaljujem se kolegi Konataru.

Zloupotrijebiću da dam jedan komentar, IT tehnologije kao podrška ostalim industrijskim granama je vin-vin kombinacija, pa da idemo ka tome.

Ministre, vi sada imate pravo pet minuta. Izvolite.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 11:30:09)

Hvala, potpredsjednice.

Hvala za vaše dodatno pitanje, poslaniče Konatar. Kratko bih se osvrnuo i na vaše izlaganje vezano za digitalizaciju, IT sektor. Potpuno ste u pravu, mislim da se krije ogroman potencijal za bolju digitalizaciju u Crnoj Gori, da nažalost nijesmo na nekom nivou razvoja, da smo sve ove godine potrošili a da nijesmo pratili šta se dešava u svijetu. Moramo da konstatujemo da ne pričamo o zemlji Zapada nego u našem okruženju da su napravili jedan korak ispred nas i da je na nama sada zadatak da ih stignemo, čitave Vlade i svih ministarstava koji su odgovorni za proces digitalizacije.

Na nama, tačnije na Ministarstvu ekonomskog razvoja jeste da stvorimo ambijent za IT industriju, da stvorimo ambijent koji će biti atraktivan za IT kompanije širom svijeta. Ako bih morao da kažem koji su to pravci razvoja Crne Gore, osim turizma, osim energetike dodao bih i razvoj IT, privlačenje IT industrije u našoj zemlji, jer brojne kompanije žele da budu prisutne u našoj zemlji zbog toga što je ona jedna sigurna zemlja, zemlja u kojoj su svi dobrodošli. Pogotovo sa razvojem PG mreže imaće svi preduslovi da ta komunikacija online bude bukvalno superbrza i adekvatna njihovim potrebama.

Što se tiče vašeg dodatnog pitanja, potpuno ste u pravu i ja bih htio da istaknem da prvi put ova vlada želi da promiviše sjever. Zašto? Naravno nećemo zapostaviti ni jug, nećemo zapostaviti naše primorje, ali moramo se složiti da za Budvu, Sveti Stefan, Porto Montenegro, Portonovi znaju svi. ono što želimo jeste da promovišemo sjever Crne Gore i više ćemo znatno novca uložiti u promociju sjevera Crne Gore. Moram da najavim da ćemo već od 10. jula do 15. avgusta imati jednu fantastičnu manifestaciju na Žabljaku gdje ćemo promovisati kulturne ljepote Crne Gore, gdje ćemo promovisati prirodne ljepote Crne Gore, gdje ćemo uvezati sve događaje i na taj način omogućiti svim posjetiocima Žabljaka da uživaju u događajima koji će se ponavljati iz nedjelje u nedelju. Znači, to je ideja koja je do sada nikada nije zaživjela, ova vlada je donijela odluku da Žabljak u narednom periodu bude jedna kulturna prijestonica Crne Gore. Nismo zaboravili druge, tako da moram da kažem da su u toku i razgovori sa drugim opštinama na sjeveru Crne Gore, da ćemo ulagati i u promociju Kolašina, ulagaćemo u promociju Plava, Gusinja, Rožaja, Pljevalja i svih drugih gradova koji kandiduju određenim programima manifestacije koje mogu biti od značaja za promociju te destinacije. U svakom slučaju građani sjevera moraju da znaju da je razvoj i promocija sjevera u fokusu Vlada Crne Gore i da ćemo uložiti maksimalan trud da oni budu vidljivi, da budu prpoznaviviji svjetskom tržištu i da te skrivene ljepote sjevera koje su fantastične budu dostupne svima u svijetu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:33:44)

Zahvaljujem se ministru.

Sada prelazimo na pitanja moje uvažene kolegkinice Zdenke Popović.

Izvolite, kolegkinice Zdenka.

ZDENKA POPOVIĆ (29.06.22 11:33:55)

Zahvaljum, potpredsjednice.

Poštovane kolegkinice i kolege, gospodine Đuroviću,

Na poslednjoj sjednici Vlade smanjen je minimalni iznos traženih bankarskih garancija u postupku sticanja ekonomskog državljanstva i to sa dva i po miliona eura na fiksni milion eura, dakle za 50 procenata. Pitam šta je razalog ovako liberalnog pristupa i finansijskih benefita koji će olakšati proceduru sticanja crnogorskog državljanstva i dodatno stimulisati kontroverzne biznismene za ulaganja u Crnu Goru i pored višegodišnjeg protivljenja i upozorenja Evropske komisije.

Gospodine Đuroviću, juče smo imali prilike da čujemo od ministra unutrašnjih poslova da je preko 400 stranih državljana dobilo ekonomsko državljanstvo, da je cijeli program dodjele "zlatnog" pasoša bio netransparentan, da ne postoji baza podataka iz koje bi se saznala imena svih dobitnika crnogorskog državljanstva. Vi ste, gospodine Đuroviću, i ova nelegitimna Vlada i pored ozbiljnih upozorenja predstavnika Evropske komisije, umjesto da ukinete ovaj program donijeli odluku kojom olakšavate ko zna kakvim biznismenima sa ofšor destinacija da dobiju "zlatni" crnogorski pasoš. Podsjetiću vas samo na poslednje upozorenje portparolke Evropske komisije gospođe Ane Pisonero Hernandez, mislim iz marta ove godine, koja je jasno izjavila da "Crna Gora mora da ukine svoju šemu državljanstva investitorima zbog rizika pranja novca, utaje poreza, finansiranja terorizma, korupcije i upliva organizovanog kriminala."

Evo, gospodine Đuroviću, evo i poštovani građani, kakvu percepciju o nama imaju predstavnici Evropske unije i uopšte kako predstavnici Evropske unije posmatraju činjenicu kako smo vršili kontrolu dodjele crnogorskog državljanstva. Vi umjesto da učinite sve kako bi se stavila tačka na program koji je kontroverzan i problematičan sa više aspekata, produžavate program i olakšavate dobijanje "zlatnog" pasoša. To je za

mene zaista neshvatljiva odluka koja će nas, bojim se, skupo koštati na putu ka Evropskoj uniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:36:39)

Zahvaljujem se, kolegice.
Izvolite, ministre, odgovor na pitanje.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 11:36:44)

Hvala, potpredsjednice.

Da se zahvalim na pitanju uvaženoj poslanici Popović.

Ja bih krenuo redom. Prvo, ovaj zakon nije donijela ova vlada, nego je donijela 41. vlada, popravite me ako griješim, nastavila 42. vlada i 43. vlada će da završi ovaj program potpuno svjesni svega toga što ste rekli i svih upozorenja. Ali imali smo jednu situaciju koju moramo da shvatimo, za nešto što je započeto postoje dvije opcije - ili ćemo da ga prekinemo u pola posla i da bude veliki gubitak za investitore i za državu da se nešto što je započeto ne završi ili da im omogućimo određeni rok da završe te projekte i da sa tim rokom završimo program ekonomskog državljanstva. Znači, program ekonomskog državljanstva se završava krajem ove godine.

Ono što mislim, gospođo Popović, da ste pogrešno shvatili, ja ću se potruditi da vam objasnim. Ništa nije liberalizovano po pitanju pristupa tačnije dobijanja ekonomskog državljanstva sa ovim zakonom ništa sa ovom izmjenom. Zašto? Zato što i dalje potpuno identično ostaje za svakoga pojedinca obaveza da plati 100 hiljada taksu čija sredstva idu za razvoj manje razvijenih jedinica lokalne uprave, 100 hiljada takse u Fond za inovacije, 15 hiljada ... za troškove postupka, 10 hiljada po članu porodice za najviše četiri člana i u slučaju da ima više od četiri člana porodice za svako nakon četvrtog taksa za troškove postupke 50 hiljada za svakog pojedinačno. Znači, potpuno idetično kao do sada, ništa se promijenilo nije. Onaj aplikant koji je aplicirao prošle ili preprošle potpuno identično uslove ima šta se promijenilo, promijenio se ambijent za investitore, tačnije za ljude koji grade programe hotele za ekonomsko državljanstvo. Koji je razlog bio uvažena poslanice Popović, tazlog se akrije u tome što je dosadašnja zakonska odredba odvajala 50% od investicija za garanciju, pa je samim tim investitor ima obavezu da da bankarsku garanciju na 7,5 miliona na

jugu i dva ipo miliona na sjeveru Crne Gore. Vi znate i upućeni ste ekonomista ste i znate činjenicu da kada date bančinu garanciju da je to potpuno identično kao da date novac, jer morate dati obezbjeđenje da li u vidu .... nekretnine ili bilo čega jer banka Vam tu garanciju neće dati na lijepe oči.

Šta se dešava, dešava se da imamo situaciju da tim investitorima zarobimo ogromna sredstva i da oni imaju problem da realizuju investiciju, nama je cilj da sve što je započeto se realizuje da hoteli pogotovo u Kolašinu, Žabljaku i ostalim destinacijama budu završeni i da imamo nove turističke kapacitete koji će omogućiti bolji turistički potencijal Crne Gore i tu se krije tajna svega ovoga. Ja lično smatram, a nadam da ćete se složiti samnom da garancija od milion eura nije mala i da niko nije toliko neozbiljan i neodgovoran, da bankarsku garanciju na milion eura, a da se igra da tu garanciju izgubi. Ponoviću, dvije ključne stvari sa tim ću završiti. Apsolutno se ne mijenja ništa po pitanju aplikacija pojedinaca za ekonomsko državljanstvo, uslovi koji su bili postavljeni i sada su ni bolji ni gori takvi su kakavi su, a ovaj zakon se odnosi, ova izmjena zakona se odnosi samo na investitore koji izvode radove, tačnije prave hotele, objekte koji su u programu ekonomskog državljanstva i na taj način omogućavamo da oni brže, bolje i kvalitetnije završe svoje projekte. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:40:56)

Zahvaljujem se minsitre.

Pravo na komentar odgovora ima poslanica Popović.

Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (29.06.22 11:41:06)

Zahvaljujem.

Uvažni gospodine Đuroviću, ja imam zaista dovoljno godina da ne trebate meni da objašnjavate ništa, trebate da objasnite građanima Crne Gore, i trebate da objasnite Evropskoj uniji. Zbog čega produžavate program za koga oni kažu da je kontroverzan i kako i na koji način gospodine Đuroviću, vršite kontrolu unosa....

...novca da li se radi o prljavom novcu, da li vam investitori dolaze uglavnom sa of shor destinacija, a evo u odgovoru daljem ću vam objasniti šta se dešavalo u nekom prethodnom periodu i da vas još

jednom ja ispravim imam malo više godina pa mislim da imam pravo na to odluku o tome da se donese crnogorsko državljanstvo nije donijela ni 41. a ni 42. Vlada donijela je Skupština Crne Gore gospodine Đuroviću na predlog Demokratske partije socijalista. Sad evo da odgovorim na sve ovo što ste vi sada iznijeli. Mislim da građani, a posebno bivši radnici nisu zaboravili sada već kultno rečenicu maga ekonomskog maga i profesora i teoretičara i tvorca neoliberalne ekonomske škole koji je prilikom svake privatizacije govorio mi ne prodajemo preduzeća već kupujemo investitore. Na isti način kao što vi sada kažete kupujemo investitore. Pazite, prije par godina 2019. godine kada je donijeta odluka o ekonomskom državljanstvu imali smo priliku da čujemo takođe od predstavnika Vlade iz DPS-a koji je rekao mi ne prodajemo pasoše već kupujemo odličnosti. Evo prošlo je nekoliko godina vidjeli smo ko je bio toliko odličan, ko su investitori koji su postali naši strateški partneri i naši državljani, koliko je uloženo u razvoj Crne Gore do sada i posebno na sjeveru. Činjenica je da smo prodavali državljanstvo kontraverznim biznismenima gospodine Đuroviću sa Interpolovih potjernica i da su ti biznismeni uglavnom dolazili sa of shor destinacija i sa sumnjivim kapitalom, a priča o ulaganju stotina miliona eura u razvoj Crne Gore postala je bajka. Pri svemu ovome gospodine Đuroviću znači konstatovala je i Evropska komisija dokumentacija za poseban program ulaganja na osnovu kojeg se dobija ekonomsko državljanstvo je označeno tajno. Znači, ne znamo šta je potrebno od dokumenata da bi se saznalo kako i ko je dobio ekonomsko državljanstvo. Zbog toga što su kontraverzni biznismeni poput Taksina Šinavatre koji je znamo svi nekadašnji premijer Tajlanda koji je u svojoj državi osuđen za korupciju zbog maleziskog državljanina VeinSeing Puja koji je bio uhapšen u Las Vegasu zbog organizovanja ilegalnog klađenja, zbog Mohameda Dahlana bivšeg palestinskog ministra koji je bio optužen za milionsku prevaru i kršenje ljudskih prava, a koji je postao državljanin Crne Gore dobili smo ozbiljna upozorenja od predstavnika Evropske unije koji su poručili da Vlada "mora ozbiljno da razmotri pitanje ekonomskog državljanstva kako ne bi napravila bilo kakvu prepreku na putu ka Evropskoj uniji". Zbog nedostatka jasnih kriterijuma poštovanja etike gospodine Đuroviću ekonomsko državljanstvo je nanijelo ogromnu štetu ekonomskom ugledu Crne Gore, posebno je nanijelo ozbiljnu štetu i ugledu države Crne Gore.

U izvještaju Evropske komisije za 2021. godinu je preporučeno ukidanje šeme dodjele crnogorskog državljanstva. Preporučeno je takođe pojačan nadzor nad dodjelom ekonomskog državljanstva kako bi se spriječio bilo kakav rizik u vezi pranja novca i pozdravljena je odluka bivše Vlade da se program dodjele ekonomskog državljanstva prekine nakon

2021. godine, a evo šta ste vi uradili gospodine Đuroviću. Osim što niste prekinuli ovaj program, vi ste čak i donijeli olakšavajuće neke kriterijume za sticanje ekonomskog državljanstva.

Sada želim, poštovana potpredsjednice, da postavim dopunsko pitanje gospodinu Đuroviću. Biću direktna, gospodine Đuroviću, nadam se da ćete i vi u odgovoru biti direktni.

Prije svega želim da vam pružim priliku da kažete crnogorskoj, a posebno podgoričkoj javnosti - jeste li vi nelegalni graditelj? Da li svoj poslovni objekat koji radite na Zabjelu, da li ste počeli da ga radite u skladu sa Zakonom o planiranju izgradnje objekata? Da li ste pri početku gradnje prijavili gradnju, dobili dozvolu za gradnju, dobili sve saglasnosti nadležnih državnih organa i ako to jeste uradili, ako ste legalni graditelj, zbog čega vam je građevinska inspekcija zapečatila objekat i zaustavila gradnju? Molim vas, ako ste legalni graditelj recite to crnogorskoj, posebno podgoričkoj javnosti kako bi prestali napadi na vas. Ako ste nelegalni graditelj, gospodine Đuroviću, niste dostojni da budete ministar, ja onda očekujem od vas da ćete podnijeti ostavku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:47:10)

Zahvaljujem se.
Izvolite, ministre.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 11:47:16)

Zahvaljujem na ovom pitanju, baš vam se zahvaljujem od srca.

Mislim da i vi znate, a da zna cijela crnogorska javnost. Malo mi je neprijatno u ulozi sam ministra da odgovaram za nešto što je privatno, ali pitali ste i biću iskren prema vama.

Kompanija Cerovo 32 godine posluje i od samog nastanka je na bijeloj listi Poreske uprave. O kompaniji Cerovo možete da se raspitate kod svih građana, građanki, kupaca, dobavljača da vam kažu šta oni misle i po kojim principima posluju. Ne da bih podnio ostavku, nego bih se iselio iz Crne Gore ako je jedna ta teza tačna. Vi ste, gospođo Popović, mogli da mi najavite ovo pitanje, mogli ste lično, bez ovoga, da vam donesem svaki papir koji tražite. Za početak gradnje, o tome vam pričam. Ne sada, pričam vam za početak gradnje, gospođo Popović. Znači ovako, prijavljena gradnja, UT uslovi uzeti, napravljen projekat, napravljeno rješenje, sve komunalije regulisane sa Glavnim gradom, sve rađeno po

zakonu, svaki papir imamo po zakonu, ne postoji toga papira koji vama ne mogu dostaviti. Da vas pitam - da li vi smatrate da smo mi toliko neozbiljni, da sam ja toliko neznaven i lud da počinjem da gradim jednu krucijalnu i važnu investiciju za kompaniju, a da je počinjem bez papira? To nije šupa, to nije štala, to je nešto što će biti simbol ove kompanije. Da vam kažem još jednu stvar, tamo treba da dobije posao 60 novozaposlenih, 60 novozaposlenih. To nije stambena zgrada, to je nešto što treba da privređuje, to je nešto što treba da jača crnogorsku privredu i da daje nove zaposlene. To je poenta svega, uvažena gospođo Popović. Spreman sam kada god hoćete vama i vašem poslaničkom klubu da dostavim svaki papir koji tražite, zapamtite, svaki papir koji tražite, a nema potrebe ako to nije tako da bilo ko, lično ću ga srušiti ako to ne bude tako, lično ću ga srušiti ako to ne bude tako. Ostavka je najmanji problem što mogu da vam ponudim, najmanji problem i vrlo rado ću ponuditi tu ostavku i odmah je dati, ne morate da me prozivate, ako bude ijedan detalj optužbi tačan. Koristim ovu priliku da vam se još jednom zahvalim na mogućnosti da odgovorim, a pozivam vas, kao poslanicu, kao čovjeka, kao ženu koja je dugo u ovom parlamentu i koja se bori za građane i građanke Crne Gore, da budete gost, da dođete u kompaniju i da vam prezentujemo svaki papir koji tražite. Objekat nije zapečaćen, objekat se završava, svi radovi su pri kraju, ide normalno svojim tokom. Bio je period od mjesec dana kada je inspekcija tražila da se provjere svi detalji, svi detalji su provjereni, deset puta, ne jednom, ne tri, deset puta i naravno svaki papir je validan i sve što se gradi tamo jeste u skladu sa zakonom Crne Gore. Slobodno, dostaviću vam svaki papir koji tražite, ne vama nego bilo kojem građaninu Crne Gore. Hvala vam još jednom na mogućnosti da vam odgovorim, uvažena poslanice.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:51:28)

Zahvaljujem ministru
Proceduralno. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (29.06.22 11:51:39)

Samo jednu rečenicu.

Gospodine Đuroviću, ja zaista mislim da niste u mom dopunskom pitanju vidjeli neku zlu namjeru. Živim u Podgorici, vaše partijske kolege koji su i odbornici u Skupštini Glavnog grada znaju da smo se mi

godinama, i oni i mi borili protiv nelegalne gradnje. Znaete dobro da u Podgorici se uveliko priča i diže prašina o tome da ste vi nelegalni graditelj, prosto sam htjela da vam dam priliku da javno sada saopštite i kažete je li sve ono što se priča po Podgorici tačno ili nije. Zahvaljujem na tome što ste sada iznijeli, a evo biće prilike da vidimo da li je sve što ste danas iznijeli potkrijepljeno činjenicama i papirima, od početka gradnje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:52:33)

Ovo je bila mala zloupotreba procedure, ali nije loše da se razjasnimo, mislim i da je dobro radi javnosti.

Sada dajem riječ mojoj uvaženoj kolegici Milosavi Paunović. Izvolite, kolegice, postavite pitanje ministru.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (29.06.22 11:52:53)

Zahvaljujem.

Poštovane građanke i građani Crne Gore, poštovane kolege, predsjedavajući, poštovani ministre Đuroviću,

Ja sam vama danas postavila sledeće pitanje:

Da li ste upoznati sa statusom bivših radnika Fabrike kože AD "Polimka" Berane i da li i šta planirate da preduzemetete u cilju pomoći ili obeštećenja istih?

Bivši zaposleni u AD "Polimka" Berane su dana 13. 05. 2022. godine obratili se Ministarstvu rada i socijalnog staranja kao i Skupštini Crne Gore sa zahtjevom za preispitivanje odluke o isplati otpremnina za bivše zaposlene u metalskom i rudarskom sektoru. Smatraju da su istom odlukom diskriminirani iz razloga što su obavljali poslove na kojima se računa staž sa uvećanim trajanjem, jer su prilikom obavljanja posla svakodnevno bili izloženi raznim štetnim materijama i kiselinama, zbog čega je većina imala štetne posledice po život i zdravlje. Od ovog ministarstva dobili su odgovor da je njihovo pitanje u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, pa iz tog razloga sam vama postavila i prosljedila ovo pitanje.

Ova fabrika zapošljavala je oko 500 radnika i bila je jedna od najuspješnih na sjeveru Crne Gore i u cijeloj državi. Imali su otvoreno tržište i saradnju sa mnogim zemljama Evrope, sa Njemačkom, Slovenijom, kao i najvećim dijelom sa Rusijom. Postojalo je nekoliko

pogona za proizvodnju i preradu kože, konfekcija, galenterija, prerada kože, radila je fabrika u nekoliko smjena kako bi mogli svu ugovorenu robu isporučiti. Međutim, nakon otvaranja stečajnog postupka 1992. godine, nastupio je nepovoljan period po zaposlene, gdje su određeno vrijeme proveli na Zavodu za zapošljavanje uz minimalnu naknadu. Nastavili su proizvodnju smanjenim kapacitetom sa jednim dijelom zaposlenih, dok je ostalima bila isplaćena otpremnina koju je inflacija potpuno obesmislila, tako da su bukvalno, blago rečeno, ostali na ulici. Konačno, nakon prodaje fabrike preduzeću KIPS 2006. godine, proizvodni pogoni se gase, mijenja se djelatnost firme, a zaposleni tek 2010. godine ostvarju pravo na minimalnu otpremninu od oko 1.920 evra. Kako radnici smatraju da su po mnogim osnovama oštećeni i diskriminirani u odnosu na ostale koji su radili na sličnim poslovima sa opasnim materijama po zdravlje i život i kako su se već mnogo puta obraćali Vladi javnosti da se njihova otpremnina razmotri i isplate zaostala dugovanja, to vam i postavljam ovo pitanje na njihov zahtjev u nadi da ćete imati razumjevanja za njih i u okviru svojih zakonskih nadležnosti učiniti sve što možete kako bi se nepravda koja im je nanijeta ispravila na neki način. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:55:41)

Zahvaljujem se kolegini Paunović.
Izvolite, ministre.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 11:55:48)

Hvala na postavljenom pitanju, uvažena poslanice Paunović. Probaću kratko da vam dogovorim.

Kao što je poznato, na predlog Vlade Crne Gore, Skupština Crne Gore 29. decembra 2021. godine usvojila je Zakon o finansijskoj podršci za bivše zaposlene iz sektora rudarske i metalske industrije. U cilju rješavanja socijalnih i finansijskih problema bivših zaposlenih radnika iz dva sektora - rudarske i metalske industrije, koji su uvođenjem stečajnog postupka ostali bez mogućnosti daljeg poslovnog angažovanja, ostvarivanja prava na puni iznos penzija i bez sredstava po osnovu socijalnih programa, ovim zakonom omogućena je finansijska podrška licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije, u čijoj vlasničkoj strukturi je bila država i kojima je

prestao radni odnos uvođenjem stečaja u tim društvima. U kontekstu predmetnog Zakona, napominjemo da se Zakon o finansijskoj podršci, saglasno članu 3 Zakona, ne odnosi na bivše radnike Fabrike AD „Polimka“ Berane upravo zbog djelatnosti fabrike koja je poslovala u domenu proizvodnje kože i predmeta od kože. Bez obzira na navedeno, uvažena poslanice Paunović, a imajući u vidu da u potpunosti razumijemo potrebe bivših radnika iz prethodnog perioda, Vlada Crne Gore pažljivo će analizirati sve zahtjeve ovih, ali i svih ostalih bivših radnika koji nisu obuhvaćeni predmetnim zakonom i prema istima će se odrediti saglasno raspoloživim mogućnostima i sveukupnoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji.

Ono što bih htio i želio da dodam jeste da je ugovor o prodaji Polimke 64% i nešto više akcijskog kapitala sklopljen 2013. godine, da je kupac bila kompanija KIPS i ono što ja iz ovih podataka mogu da vidim jeste izvještaj revizora da isplaćena sredstva iz socijalnog programa po osnovu plata, regresa za 2007. godinu, povezivanje staža, otpremnina za 32 radnika, te naknada čekanja na rad ukupno iznose 781.574.574 eura. Po pitanju isplate zarada revizor navodi da se iste isplaćuju u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom i Zakonom o radu kao i pojedinačnim ugovorima sa zaposlenim. Prema izvještaju revizora na dan 19.08.2013.godine u kompaniji je bilo 56 zaposlenih i svi su prijavljeni tada bili na socijalno osiguranje sa prosjekom ostvarene bruto plate zaposlenih u proizvodnji i prodaji 414 eura, administraciji 485 i upravi za menadžment 985. Tako da to je bio odgovor na vaše pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 11:58:26)

Zahvaljujem se ministru.

U međuvremenu nam se pridružio ministar sporta i mladih Vasilije Lalošević, pa ga pozdravljam.

Izvolite, kolegice, imate pravo na komentar odgovora.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (29.06.22 11:58:37)

Poštovani ministre, upravo zato sam i pročitala odgovor. Ovo su bili neki njihovi zahtjevi, to su uglavnom vremešni ljudi koji nisu više u stanju da se staraju o svojim pravima, tako da kažem, nažalost, jer je od tada prošlo više od 20 godina. Sami ste rekli, tu je bilo oko 80 radnika, znači toliko od njih 500 prilikom privatizacije, prije svega vaučerske privatizacije koja se desila prije prodaje fabrike KIPS-u. Oni smatraju da su veoma

oštećeni, tu su bile neke minimalne isplate akcija, odnosno to je bilo akcionarsko društvo koje je pripadalo svim radnicima. Tom prilikom su te dividende ili šta već bile toliko minorne da zaista nisu bile vrijedne pomena, recimo sadašnjih oko 100 evra otprilike je to bilo po radniku, s tim što se broj zaposlenih osipao, kako je koji stečajni postupak uvođen tako je i njih je bilo sve manje i sa sve manje prava koje su oni ostvarili. S obzirom na to da je ovo jedini način da se čuje njihov glas, jer se zaista radilo o preduzeću, firmi koja je bila ekonomski gigant, bukvalno u tim procesima bili su klasične žrtve tranzicije i dovedeni na zle grane. Ti su ljudi ostali, neki na Zavodu za zapošljavanje, oni koji su imali uslove za penziju su penzionisani, ali najavljuju na neki način radikalizaciju djelovanja. Ovo je moj pokušaj pomoći i njima a i vama da se na neki način postigne dogovor, ako bilo kakava šansa postoji da ih makar saslušate, da čujete njihove zahtjeve ne bi li se obeštetili. Već sam rekla, ovaj zahtjev je bio upućen ministarstvima prije nego što sam se obratila i medijima. Jasno mi je naravno i to sam im savjetovala, da ne mogu na ovaj način u okviru izmjena Zakona o obeštećenju lica koja su radila u rudarsko-metalurškom sektoru ostvariti neka svoja prava, ali biste mogli u cilju pomoći da ih saslušate, da čujete neke njihove predloge i razloge zbog čega traže pomoć. Kao što sam već rekla, njihove otpremnine su potpuno obesmišljene, izjasnili su se da su za to mogli da kupe kutiju cigareta ili veknu hleba. Nažalost takvo je vrijeme bilo, bilo je vrijeme hiperinflacije i oni nisu jedini, desilo se mnogim firmama u Crno Gori. Ono za čim naročito žale, a što definitivno do sada bar da je meni poznato nije istraženo jeste ta famozna prodaja Fabrike AD "Polimka" Berane, ne KIPS-u nego prije toga, a i KIPS- vjerovatno, to će biti posao nekih drugih organa i institucija, da bukvalno oni ne znaju šta se desilo sa njihovim novim mašinama i sa pogonima, sa novom opremom tek kupljenom. Radili su punom parom, izvozili na evropsko tržište, to je bez traga nestalo i neke indicije postoje, kako su oni u saznanju, da su te mašine upravo premještene u neke druge pogone fabrike, da i dan - danas rade, oni o tome ne znaju ništa. Moj apel i razlog zbog postavljanja ovog pitanja jeste da to ako možete u okviru svoje nadležnosti ispitajte, da pokušate na neki način da nađete zajednički jezik ili makar da ih saslušate da vidite šta ih ti ljudi hoće. Zahvaljujem na odgovoru.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:02:12)

Zahvaljujemo kolegici i prelazimo na sledeće pitanje koje ima moj kolega Maksim Vučinić.

Izvolite, kolega Vučiniću.

Daću vam minut, iako je to zloupotreba, jer to nije proceduralno, ali imajući u vidu značaj, izvolite minut, pošaljite poruku pa onda postavite pitanje.

MAKSIM VUČINIĆ (29.06.22 12:02:37)

Kontrola privatizacije Kožare u Beranama je bila u godišnjem planu rada Komisije za ovu godinu. I dalje čekamo razrešenje situacije što se tiče odbora uopšte u Skupštini. Pošto nisam imao mogućnosti da se susretnem sa radnicima Kožare i da razgovaram sa njima, ovim putem ih pozivam da se obrate skupštinskoj komisiji, mi ćemo ih ugostiti u Skupštini i razgovarati s njima o njihovim problemima. Takođe bih želio da kažem da u Zakonu za radnike rudarsko - metalnog sektora ja vidim samo model po kojem će se nadoknaditi sva šteta obespravljenim radnicima, odnosno tranzicionim gubitnicima u Crnoj Gori što se tiče bilo koje grane industrije, odnosno preduzeća u kojima je država imala vlasništvo. Ja sam već u razgovorima sa svojim pravnim timom oko pisanja zakona na osnovu zakona o ovoj pomoći radnicima rudarsko - metalnog sektora i mislim da se ovom pitanju mora pristupiti sistemski, odnosno da se na isti način obeštete svi radnici u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

Sad bih prešao na poslaničko pitanje.

Gospodine ministre sa saradnicama, radnici nikšićke Željezare Toščelik njih 229 su pred otkazima ugovora o radu, a Željezari se priprema prenamjena. Dakle, poslednjih 229 radnika realnog sektora u Nikšiću i poslednjih 229 radnika metalurškog sektora i uopšte industrije u Crnoj Gori ostaće bez jedinog izvora egzistencije za sebe i svoje porodice. Šta planirate ako menadžment kompanije Toščelik ostane dosljedan u namjeri da prekine proizvodnju, promijeni namjenu fabrike i otpusti 229 radnika?

Rekao bih nešto više o značaju Željezare za Nikšić i za Crnu Goru da je to fabrika koja je nekad imala 7.000 radnika, da je ta fabrika gradila i Nikšić i Crnu Goru, da maltene ne postoji porodica u Nikšiću koja nije imala jednog člana zaposlenog u toj fabrici i da sam ja jedno od hiljada djece koje je plata iz te fabrike odgojila i odškovala. Takođe želim da kažem da je ova željezara prodana 2012. godine turskom investitoru i taj način na koji je ona prodana, evo koleginica Popović je rekla kakva je to bila kupovina, najbolje govori činjenica da je Željezara prodana za 15,1 miliona, a da je vrijednost same fabrike procijenjena negdje na više desetina miliona eura. Kad se toj vrijednosti doda vrijednost te nove peći koja je ugrađena neposredno prije prodaje Toščeliku, a koja je koštala

poreske obveznike odnosno građane ove države cirka 32 miliona sa ugrađivanjem, vidi se jasna računica da je fabrika od nacionalnog značaja prodana u bescijenje i da je prodana na takav način da taj ugovor koji je postao javna tajna, koji je potpisan na štetu ove države i ovoga naroda, nema nikakvu klauzulu i da bukvalno ti novi vlasnici Željezare nisu imali nikakvu obavezu, osim date riječi da će investirati 30 miliona eura u Željezaru i da će napraviti oko 500 radnih mjesta. Takođe, obećali su proizvodnju 200 do 400.000 tona godišnje. Od toga nema ništa i ne samo što od toga nema ništa, turski vlasnik nije uspio čak ni da održi tehnologiju na onom nivou na kom je zatekao. Izgubio je tradicionalne partnere i sada želi toj fabrici da izvrši prenamjenu, a o značaju Željezare najbolje su vam rekli njeni radnici.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:07:58)

Zahvaljujem.

Dajem riječ ministru. Ministre, izvolite, dajte odgovor na pitanje.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 12:08:02)

Hvala, potpredsjednice.

Da se zahvalim poslaniku Vučiniću na pitanju, pitanje je aktuelno i na mjestu.

Kao što je poznato, turska kompanija Toščelik usljed nepovoljne situacije na tržištu čelika i loših poslovnih rezultata u prethodnom periodu krajem aprila 2021.godine zaustavila je proizvodnju u pogonima bivše Željezare pri čemu su radnici, njih 262, poslani na plaćeni odmor uz isplatu 90% zarade. Takođe, poznato je da je u najavi menadžmenta kompanije Toščelik o otpuštanju 229 radnika Željezare zbog odluke da zaključe svoje poslovanje u djelatnosti proizvodnje i prerade čelika te opredeljenja da nastavak svojih aktivnosti baziraju na trgovini na veliko metalima i metalnim rudama, održano više sastanaka sa predstavnicima menadžmenta iz Nikšića i predstavnicima menadžmenta matične kompanije iz Turske kao i sa zainteresovanim investitorom gospodinom Miodragom Davidovićem koji je iskazao spremnost da preuzme Željezaru i vrlo brzo pokrene proizvodnju. Tokom tih razgovora od strane turske kompanije jasno je saopšteno da se od prodaje fabrike nije odustalo, te da ukoliko postoji investitor spremni su da uđu u otvorene pregovore. Podsjećamo na činjenicu da je turska kompanije Toščelik na tenderu za

prodaju imovine te fabrike kroz stečaj u aprilu 2012.godine kupila imovinu Željezare u Nikšiću u stečaju te da se radi o privatnoj imovini i privatnoj firmi što Vladu Crne Gore veoma ograničava u pogledu mogućnosti da utiče na privatnog vlasnika i njegove poslovne odluke. Uprkos tome, imajući u vidu značaj Željezare koji je ranije imala za opštinu Nikšić i ekonomiju Crne Gore, Vlada Crne Gore ulaže maksimalne napore u okviru svojih nadležnosti da pomogne pregovore kako bi se pronašlo rješenje u korist vlasnika ili radnika. Saglasno s tim, prema najavama premijera Abazovića Vlada će nastaviti da preduzima aktivnosti i mjere kako bi se našlo zadovoljavajuće rješenje, prije svega za radnike bivše željezare Toščelik iz Nikšića imajući u vidu da je nekoliko uspješnih kompanija iz regiona pokazalo interesovanje za preuzimanje Željezare. Nadamo se da će do septembra naći se novi investitor koji bi preuzeo ovu fabriku. Time bi se riješila sudbina ne samo ovih 229 radnika već bi se kreirao prostor za otvaranje novih radnih mjesta.

U pravu ste, gospodine Vučiniću, vi sami znate da kada se desio problem, kada su nas obavijestili iz kompanije Toščelik da će na ovaj potez da se odluče, odmah sjutradan sam bi prisutan u Željezari ja i uvaženi predsjednik opštine Marko Kovačević, posjetili smo radnike. Ti radnici su i dolazili više puta u Ministarstvo, bili su primljeni kod premijera, u redovnoj smo komunikaciji, tražimo model za neko rješenje. U toku su pregovori sa gospodinom Davidovićem, a kao što je rečeno ima još par investitora koji pokazuju određeni vid interesovanja, ali u svakom slučaju sad da vam kažemo nešto konkretno ne možemo, jer to su ipak pregovori između dva privatna subjekta, između kompanija koje moraju u direktnim odnosima da rešavaju ovo pitanje. Ja se samo nadam da ipak postoji interesovanje ljudi koji imaju potencijal i mogućnost da pokrenu proizvodnju, možda da prošire, možda da inoviraju proizvodnju, tako da ne gubimo nadu, imamo još vremena i prostora da pregovaramo i nadam se da ćemo u narednom periodu doći do nekog adekvatnog rješenja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:11:52)

Zahvaljujem se ministru.

Izvolite. Pravo na komentar ima kolega Vučinić.

MAKSIM VUČINIĆ (29.06.22 12:12:00)

Gospodine ministre, zahvaljujem na odgovoru.

Znam da ste čovjek iz privrede, pošteno govorite, nadam se da ćete tako i uraditi. Moram da istaknem da eventualnim gašenjem Željezare u Crnoj Gori gasi se uopšte metalurgija u Crnoj Gori, gasi se jedna fabrika koja je bila zanatska akademija, gasi se jedna fabrika koja je bila akademija za inženjere, gasi se i Metalurški fakultet u Crnoj Gori i industrijska elektrotehnika gubi na značaju, privreda Nikšića gubi na značaju, čitav lanac preduzeća koja su naslonjena na proizvodnju željezare i repromaterijale takođe se gubi. Osim svjedočenja radnika i svjedočenja nekih uspješnih menadžemnta iz prošlosti da ta željezara može da radi u Crnoj Gori, dokaz su i željezare iz susjedne Srbije koje su takođe dijelom reciklažne željezare. Raduje me to što su iz okruženja neke kompanije iskazale zainteresovanost za Željezaru, još ako su to kompanije koje se inače bave metalurgijom i imaju iskustva u tom radu, to je obećavajuće i za građane Nikšića i za radnike Željezare.

Samo bih još ovo dopunio, pričao sam o tom ugovoru koji je potpisan tada kad je Željezara prodana u Privrednom sudu. Eventualna odgovornost za potpisivanje takvog ugovora koji je na štetu ove države i građana pripada nekom iz bivše vlasti. Ukoliko ste u mogućnosti, ja bih volio da pomognete da se utvrdi odgovornost tih ljudi koji su na ovakav način tada Željezaru prodali, a podsjetiću da je Željezara mogla da radi punim kapacitetom dok je prošli menadžment vodio, da je imala te neke doduše zastarjele tehnologije, ali koje su i dalje proizvodile. Mislim da je šteta prodati fabriku na ovakav način nekom potpuno nezainteresovanom investitoru. Taj njihov glavni direktor grupe kad je došao rekao je da Željezara ne može da radi zato što su rudnici rude gvožđa daleko ne znajući da se fabrika uopšte ne bavi primarnom proizvodnjom gvožđa, nego se bavi reciklažom čelika. Ovo najbolje odslikava koliko su oni posvetili pažnje radu te fabrike, tako da sigurno snosi odgovornost neko ko je prodao fabriku takvom investitoru, jer jednostavno on je više to gledao kao strateško nego kao ekonomsko pitanje, tako da bih volio da Ministarstvo pomogne u rasvetljavanju toga ko je potpisao ugovor takav, na štetu ove države i ovoga naroda. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:15:52)

Zahvaljujem se kolegi Vučiniću.

Sada prelazimo na poslednje pitanje u setu ovih pitanja za ministra Đurovića i dajem riječ poslaniku Nikoli Rakočeviću. Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (29.06.22 12:16:06)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Uvaženi ministre sa saradnicama, postavio sam poslaničko pitanje vezano za jednu veoma važnu temu u oblasti turizma, riječ je o Svetom Stefanu.

Moje pitanje je: Da li je na pomolu dogovor sa unvestitorima i da li će to značiti da će Sveti Stefan biti otvoren za goste u ovoj sad već započetoj turističkoj sezoni?

Nijesam slučajno postavio to pitanje, jer Aman Sveti Stefan nije tek jedan od običnih investitora u Crnoj Gori, niti je Sveti Stefan tek jedan od običnih lokaliteta za naš proizvod. Aman Sveti Stefan je vjesnik i jedan od glavnih pokretača elitnog turizma u Crnoj Gori od 2007. godine kada je sa državom zaključen ugovor. Ministre, vi to znate, ali mnogi građani ne znaju da je 13. jula 1960. godine započet rad hotelskog kapaciteta i kompleksa na Svetom Stefanu i tih godina 60-ih, 70-ih i 80-tih Sveti Stefan je bio pravi dragulj crnogorskog turizma. Tu je dolazio cijeli svjetski džet-set. Crna Gora se ponosila Svetim Stefanom. Zašto je to bilo tako jeste upravo koncept u kojem je funkcionisao Sveti Stefan tih godina, a to je koncept turističkog ekskluziviteta. To je značilo da su u kompleksu Svetog Stefana gosti imali ekskluzivitet korišćenja propratnih kapaciteta. Dakle, na plažama je funkcionisao hotelski režim, a makar jedna od plaža bila je isključivo za goste hotela. Upravo zbog toga Sveti Stefan je bio primamljiv za strane turiste, za visokoplatežne turiste i Crna Gora je tada imala šta da ponudi na svjetskoj mapi turističke ponude. Godine 90-te su ostavile traga ukupno na ekonomiju Crne Gore pa tako i na Sveti Stefan dotle da smo početkom 2000. godina došli do cijene smještaja za noć u Svetom Stefanu ispod 100 dolara prema informacijama dostupnim i cijenama koje su određivali tadanašnji turoperatora. Godine 2002/2003. Sveti Stefan bilježi minus od pet miliona njemačkih maraka. Dakle, 90-te su zaista ostavile posledice na funkcionisanje Svetog Stefana. Zbog toga je država u tom vremenu odlučila da potraži strateškog partnera i da tada nekadašnji dragulj, a sada ovovremeni dragulj Crne Gore učini primamljivim ponovo za nekog investitora, a zatim za visokoplatežnu klijentelu i uspjela je država u tome. Godine 2007. u januaru potpisan je ugovor sa renomiranim investitorom Amanom.

Od tada Sveti Stefan predstavlja, ponavljam, jednu od najprestižnijih lokacija u Crnoj Gori, ali ne samo u Crnoj Gori i ne samo u Evropi nego i na svijetu. Aman je donio Crnoj Gori direktne, ali i mnogo više od toga - indirektno benefite. Uloženo je 70 miliona eura u rekonstrukciju Svetog

Stefana, 21,5 miliona je dato za zakup do prošle godine, 22 miliona je uplaćeno u državnu kasu na ime poreza i doprinosa, više od 50% je na današnji dan zaposlenih nego što je bilo do 2007. godine prije dogovora sa strateškim investitorom, a da ne govorimo o pomenutim indirektnim benefitima za državnih budžet, za kvalitet i visinu cijene m2 u tom području, ali i ukupnom primorskom području zbog dolaska takvog renomiranog stalnog investitora i naravno dolaska i drugih stranih investitora koji su ohrabreni tako jednom uspješnom pričom koju je postigao jedan od svjetskih brendova u Crnoj Gori. Tako su došli ... na Lušticu, Ridžent Porto Montenegro, ... u Porto Novom itd. Upravo zbog toga važno je kao poruka ne samo zbog punjenja budžeta i zbog važnih direktnih benefita koje ima budžet od Amana na Sveti Stefan i indirektnih ukupno primorje i Crna Gora, nego i zbog važne poruke da je Crna Gora u stanju da poštuje te preuzete obaveze i poštuje ... (prekid) ali i da nađe zajednički jezik sa stranim kredibilnim investitorima što bi onda valjda značilo svima onima koji su potencijalno zainteresovani da ulažu u Crnu Goru da su dobrodošli u Crnu Goru, da je ovo zemlja koja privlači strane investicije, otvara mogućnosti, zapošljava ljude u realnom sektoru i brine o svom međunarodnom imidžu i brine naravno o svom benefitu u turizmu. Zahvaljujem, biće prilike vjerovatno da razgovaramo.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:21:54)

Zahvaljujem se kolegi Rakočeviću.

Pridružio nam se i ministar Adrijan Vuksanović, pozdravljam ga ovim putem.

Sada dajem riječ ministru Đuroviću da odgovori na pitanje kolege Nikole Rakočevića. Izvolite.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 12:22:11)

Hvala, potpredsjednice.

Zahvaljujem se uvaženom poslaniku Rakočeviću na pitanju.

Malo je obimna elaboracija, moraću da pročitam, ne zbog vas, vi ste dobili odgovor, ali zbog građana i građanki Crne Gore.

Sveti Stefan predstavlja jedan od tradicionalno najznačajnijih simbola crnogorskog turizma. Svakako da smo u njegovom trajanju imali periode kada je on na turističku mapu svijeta stavljao i Crnu Goru i staru Jugoslaviju, ali bili smo svjedoci i njegovog lošeg stanja i upravljanja u

periodu od 90-ih do perioda nakon referendumu. Imajući to u vidu Vlada Crne Gore raspisala je međunarodni tender na osnovu kojeg je u januaru 2007. godine sa Adriatic Properties doo Budva kao zakupcem, Aidway Investment Limited kao garantom i Aman Resorts Management zaključen Ugovor o zakupu hotela Sveti Stefan i Miločer. Ugovor o zakupu potpisan je u decembru 2012. i januaru 2013. godine, a ratifikovan je na sjednici Skupštine Crne Gore održanoj 31.07.2015. godine.

Dolaskom Amana ovaj objekat i čitav lokalitet možemo slobodno reći je povratio stari sjaj i značaj za naš turizam. Zbog specifičnih uslova poslovanja u periodu od otvaranja hotela bilo je prisutno pojačano interesovanje javnosti i lokalne zajednice. Teme koje su u tom periodu bile najviše isticanje su se uslova korišćenja zone morskog dobra. Nakon protesta mještana u proljeće 2021. godine Adriatic Properties kao zakupac i Aman kao hotelski operater obratili su se Vladi Crne Gore zahtjevom za pružanje izričitih garancija koje se tiču ekskluzivnosti korišćenja dijela zone morskog dobra. Predsjednik 42. Vlade Crne Gore je u odgovoru na navedeni zahtjev garantovao mirno uživanje imovine i svu potrebnu sigurnost u skladu sa pozitivnim propisima Crne Gore. Adriatic Properties i hotelski operater Aman su i pored navedenih garancija dodatno i ponovo zahtijevali ekskluzivitet koji se po tumačenju Vlade kosio sa zakonskim odredbama. U najkraćem, kao rezultat pokrenute su dvije arbitraze.

Dakle, Kompanija Adriatic Properties doo Budva podnijela je dana 12.11.2021. godine Londonskom sudu za međunarodnu arbitražu objedinjeni zahtjev za arbitražu, kojim su inicirali pokretanje arbitražnog postupka protiv: HTP Miločer DOO; HTP Budvanska Rivijera AD; Ministarstva ekonomskog razvoja u ime države Crne Gore i kompanije Sveti Stefan hoteli AD. Istog dana Kompanija Sveti Stefan hoteli AD je pokrenula arbitražni postupak pred Londonskim sudom za međunarodnu arbitražu protiv kompanija Adriatic Properties doo Budva, Aidway Investments Limited i Amanresorts Management B.V.

Namjera 43. Vlade Crne Gore od samog početka je da i pored arbitražnih procesa pokuša da pregovara sa zakupcem oko otvaranja hotela, ali je činjenica da zakupac u ovom trenutku nije spreman da otvori hotelske kapacitete dok Vlada Crne Gore ne pruži tražene garancije da imovinom mogu upravljati na način na koji to zakupac i Aman zahtijevaju ili dok se ne okončaju arbitražni postupci i arbitražni tribunal donese odluku o spornim pitanjima. U okolnostima u kojima je zakupac u posjedu predmetnih hotelskih kapaciteta, shodno ugovoru o zakupu otvaranje hotela je obaveza zakupca dok god je ugovor na snazi ili dok se strane ne dogovore drugačije. U ovom pogledu, Vlada je spremna da iskoristi sve

eventualne mogućnosti u cilju otvaranja hotela i upravljanja istima kako bi se obezbijedio rad u ovoj sezoni, ali bez sprovedenih pregovora za izmjenu ugovora o dugoročnom zakupu, ugovora o korišćenju morskog dobra i saglasnosti Skupštine Crne Gore, Vlada Crne Gore ne može biti spremna da svojim garancijama mijenja postojeći režim korišćenja imovine na način koji bi, po shvatanju Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma i JP Morsko dobro, bio u koliziji sa potpisanim ugovorom i pozitivnim propisima.

Bilo kakva garancija za koju ne može da se tvrdi da je potpuno pravno održiva i usklađena sa propisima mogla bi potencijalno da državi Crne Gore prouzrokuje višestruku štetu. Dakle, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma smatra da se partnerski odnos sa stranim investitorima može graditi isključivo uz vladavinu prava, pa pregovorima sa zakupcem treba pristupiti uz izraženu dobru volju obje strane, sa ciljem da pronademo kompromisno rješenje i omogućimo uspješno poslovanje. Svakako da bi u ovoj situaciji bilo najbolje kada bi se mogao postići dogovor koji bi eventualno rezultirao i povlačenjem arbitražnih postupaka.

U svom postupanju Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je dodatno ograničeno samim arbitražnim procesima i činjenicom da u eventualnom nepostizanju dogovora ne smije doći u situaciju da informacije koje se razmjenjuju u arbitražnom postupku budu eventualno iskorištene od druge strane kao dodatni argument za ostvarivanje bolje pozicije u samom arbitražnom postupku.

Cilj ove Vlade Crne Gore je da rješava probleme na uzajamnu korist obje strane, pa sam, ukoliko takav stav budu imale sve uključene strane, optimističan da se hotelski kapaciteti, ili bar dio njih, mogu otvoriti za goste ove sezone čime bi se građanima i partnerima dao jasan signal da je dogovor na pomolu. U suprotnom, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma i Vlada Crne Gore su spremni da preduzmu i sve druge radnje koje su u javnom interesu i pronađu održivo rješenje za dalji rad hotela Sveti Stefan i to u skladu sa najvećim hotelijerskim standardima kompatibilnim sa ambijentom i istorijskim posebnostima na Svetom Stefanu kao turističkom dragulju jadranske obale.

Gospodine Rakočeviću, na kraju moram da kažem par stvari. Prvo da se prilikom sklapanja ugovora morao sklopiti pametniji ugovor. Da su se tad definisale sve ove stvari, mi danas ne bismo pričali o ovome. Na žalost, tada nije sklopljen ugovor koji je definisao jasno sva prava i obaveze i evo do čega smo doveli. To se obično dešava uvijek kada imate da se propusti nešto u sklapanju ugovora. Sa druge strane pozivam i da se nađe dobra volja sa obje strane. Što se tiče Ministarstva ekonomije i turizma i Vlade CG mi smo spremni na svaki dogovor koji će

uvažiti zakone ove države i mogućnosti koje može, a koje joj te zakonske osnove daju. Sve mimo toga je nešto u šta ova vlada ne smije da uđe. Iskreno vjerujem da nikome nije u prilog ovo stanje, da je kao što sam naveo Sveti Stefan biser i dragulj Crne Gore i da je najgore što se može desiti ovo što sad ima, a to je neka ničija zemlja, pitanje je koliko se o njoj ko brine i ona uopšte nije valorizovana. Kao što ste rekli i kao što sam naveo, Aman je uspio u jednom periodu da vrati stari sjaj i to je bila jedna vrlo, vrlo prepoznata destinacija za selebritije, za bogate ljude koji su plaćali visoku, visoku cijenu noćenja u tom risortu. Iskreno se nadam, mi smo raspoloženi da sjednemo da se dogovorimo, ali opet ponavljam samo u granicama onoga što je moguće i što je zakonski dozvoljeno, a što se nas tiče oni mogu, ukoliko se uklapaju u te naše zakonske okvire, sutra da dođu i da krenu da rade. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:29:46)

Zahvaljujem, ministre.

Izvolite, kolega Rakočeviću. Pravo na komentar odgovora.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (29.06.22 12:29:51)

Hvala, uvaženi ministre.

Vi ste čovjek iz privrede, igrom slučaja smo imali više puta priliku da razgovaramo u javnim debatama i znam da imate dobar rezon, da ste čovjek koji probleme rješava.

Pomenuli ste ono što je veoma važno, a to je da je ugovor sa stranim investitorom potpisan u januaru 2007. godine i na izvjestan način ratifikovan u Parlamentu. Taj ugovor podrazumijeva vrlo eksplicitne obaveze investitora i obaveze države Crne Gore. U skladu sa tim ugovorom investitor je uložio 70 miliona eura, nisam džabe pomenuo da je ekskluzivitet postojao i 70-ih i 80-ih godina. On postoji i danas. Da biste privukli visokoplatežnu klijentelu, ekskluzivitet mora da postoji. Strani investitori u odnosu na garanciju koju ima u ugovoru da će ekskluzivitet postojati, naime i prije zaključivanja tog ugovora 2005. i 2006. godine bio je ovaj problem koji je sada zbog lokalnih moćnika ili ljudi koji tvrde da imaju neka veća prava od ostalih građana Crne Gore na morsko dobro, dakle i tada je postojao. Upravo se našao kompromis nakon kojeg je potpisan ugovor, a taj kompromis je podrazumijevao da sve staze koje povezuju Pržno i kraj do Svetog Stefana budu prohodne, dakle da mogu

svi građani i svi posjetioци da prolaze stazama koje vode kroz kompleks Kraljičine plaže i Svetog Stefana (prekid)...da mogu koristiti, naravno pod određenim režimom, ali da se mogu koristiti plaže isključujući jednu i najmanju koja pripada isključivo gostima hotela. Dakle, to je bilo kompromisno rješenje u odnosu na koje je potpisan ugovor. Taj ugovor je potpisan, investitor je uložio 70 miliona, uložio je svoje kapacitete i upravo zbog toga, moramo biti realni i pošteni koliko god da i vi i mi i svi ovdje štitimo prije svega državni interes, ne interes uz svo uvažavanje bilo kojeg investitora, ali je igrom slučaja državni interes da privučemo stranog investitora i da uloži ovdje novac i državni interes je da poštujemo ugovor, i državni interes je da na nastavimo sa arbitražom, jer država na žalost će u arbitražnom postupku izgubiti. Izgubiti zato što što je vlada Zdravka Krivokapića odlučila da ne poštuje međunarodne ugovore ili ugovore Crne Gore sa stranim ili bilo kojim investitorom. Zbog toga je nama vrlo važno da napravimo dogovor sa stranim investitorom, međutim, bojim se da Aman Sveti Stefan nema računicu da nastavi da plaća ovih 22,5 miliona koliko je platio na ime zakupa svih ovih godina, da nastavi da prihoduje na lokalitetu Sveti Stefan, Kraljičina plaža ukoliko ne bude imao ono što mu je obećano ugovorom. Najzad, da nijesmo postigli takav dogovor i potpisali takav ugovor koji garantuje ekskluzivitet Aman Sveti Stefan do ugovora ne bi došlo, a da do ugovora nije došlo ne bi bilo brojnih drugih stranih investicija i stranih investitora koji su bili zainteresovani da dođu u Crnu Goru na osnovu dobrog iskustva Aman Sveti Stefan. Zbog toga Crna Gora mora imati snagu da prevaziđe populizam i da prevaziđe anarhično ponašanje u kojem svako kome se prohtije može da radi šta god hoće jer mu je tako došlo. Mi moramo poštovati zakon apsolutno i ugovore koji moraju da štite državni, ekonomski interes. U konkretnom slučaju siguran sam da otvaranje Svetgo Stefana služi Crnoj Gori i u interesu je Crne Gore i svih njenih građana.

Zbog toga postavljам dodatno pitanje: Da li je ministar optimističan, u svijetlu svih činjenica koje smo saopštili i uvaženi ministar i ja danas, da li je optimističan da do tog dogovora može doći i da arbitražu možemo izbjeći jer Crna Gora će izgubiti silne milione na toj arbitraži ukoliko se ona nastavi? Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:34:32)

Zahvaljujem kolegi Rakočeviću.

Ministre, hoćete li odmah odgovoriti na dopunsko pitanje? Izvolite.

GORAN ĐUROVIĆ (29.06.22 12:34:38)

Hvala, poslaniče Rakočeviću, na dodatnom pitanju i šansi da kažem par stvari.

U životu sam optimista i vjerujem i evo pozivam gospodu iz Adriatika i Amana da sjednemo i da vidimo šta je moguće. Što se tiče volje Ministarstva i mene i volje ove vlade Crne Gore ona apsolutno postoji. To što je prošla vlada željela da ratuje sa investitorima, to je njihov problem, mi to ne želimo. Ono što moram da vam kažem, gospodine Rakočeviću, jeste da je u proteklom periodu, nije to samo zadnjih godina dana nego već ima izvjesni vremenski period, stvoren jedan vrlo negativan ambijent za investicije i za investitore. I ono što ste dobro zapazili - populizam i anarhija na svakom koraku, prozivanje svakog investitora za svaku investiciju. Nema dana da ne primim nekog investitora sa problemom. Reći ću vam jedan banalan problem. Jedan investitor, veliki investitor iz Crne Gore napravio je terminal za tečni gas u okviru svoga rizorta, mi mu nismo dali dozvolu. Znaete zašto? Zbog toga što nije usklađeno to što su oni napravili 2022. godine sa zakonom od 1971. godine. To je jedan od hiljadu primjera neke tihe opstrukcije investitora. Ja vam sada kažem, da nije tako mi bismo na današnji dan imali deset puta više investicije u Crnoj Gori. Ono što mi ne shvatamo, a to je da investitori komuniciraju među sobom i da svako loše iskustvo pojedinca koje ima u Crnoj Gori prenosi se širom svijeta u tren oka. Mislite da za ovaj spor i za ovu arbitražu ne znaju u cijelom svijetu? Znaju. Je li to lijepa slika? Nije, ali morate da shvatite da je 43.vlada zatekla ovo stanje koje je zatekla. Mi ne možemo da pobjegnemo od ovoga, da smo u tom arbitražnom nesrećnom postupku i da moramo da čekamo ishod. Za razliku od vas, nisam baš pesimista da će Crna Gora da izgubi. Mislim da imamo šanse, na svu sreću, jer bi bilo stvarno pogubno da izgubimo taj arbitražni postupak, a šanse se kriju u tome što je prećutno nešto bilo dozvoljeno što pravnoformalno nije. To je nešto što mi u narednom periodu moram da promijenimo, gospodine Rakočeviću. Mi moramo investitorima da kažemo šta su njihova prava i obaveze, a šta su prava i obaveze ove države Crne Gore. Jedino tako možemo ići naprijed. Nema te ambasade i ambasadora koji ima investitora nekog iz te zemlje u Crnu Goru a da nije iznio određeni problem sa birokratijom, administracijom, preprekama, biznis barijera. To je ono na čemu radimo i to je ono za šta se borimo i to je suština i fokus ove vlade da stvorimo ambijent gdje će strani ili domaći investitori biti sigurni da ulažući u Crnu

Goru mogu da povrate svoj profit, mogu da ulažu u sigurno, da će im ta investicija donijeti određenu zaradu i benefit, a opet na dobrobit privrede i budžeta Crne Gore. Još jednom ponavljam, mi moramo izaći iz sfere populizma i anarhije jer će ona biti pogubna. Lako je danas da svako protestuje na svakom ćošku protiv svakog investitora, ali čemu to vodi, kuda idemo, šta radimo? Tako se ova država ne može razvijati. Bila 43.vlada, ne bila, 44, 45, 50. ako nastavimo tako isti epilog će da bude. Zbog toga apelujem na sve da stvorimo ambijent da investitori u Crnu Goru mogu da ulažu, da su sigurni, da šaljemo tu poruku da su dobrodošli, a ne da imamo sporove, arbitraže, sudske i ko zna kakve probleme.

Još jednom, uz zahvalnost za postavljeno dodatno pitanje, hvala predsjednici, hvala poslanicima i poslanicama Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:39:18)

Zahvaljujem se ministru Đuroviću. Time je set pitanja za vas završen i ja vam se zahvaljujem. Vi ste slobodni.

Prelazimo na pitanje za ministra sporta i mladih Vasilija Laloševića. Pitanje vama, ministre Laloševiću, postavio je poslanik Janko Milatović.

Izvolite, kolega Milatoviću, imate pravo tri minuta da postavite pitanje ministru Laloševiću.

JANKO MILATOVIĆ (29.06.22 12:39:51)

Hvala, gospođo Bošnjak.

Zahvaljujem se ministru Laloševiću što je danas imajući samo moje pitanje došao i ispoštovao me, što je dao odgovor u pisanoj formi vrlo studiozno. Postavio sam pitanje oko Sportskog ribolovnog kluba Nikšić i pitanje je glasilo:

Da li je prilikom preregistracije Sportskog ribolovnog društva Nikšić u Sportski ribolovni klub Nikšić NK pribavljena saglasnost bivših članova društva? Takođe, da li Sportski ribolovni klub Nikšić posjeduje opšte unutrašnje akte u skladu sa pozitivnim pravnim propisima na osnovu kojih se organizuje rad i organizacija, odnosno da li Klub posjeduje važeći statut registrovan u skladu sa Zakonom o sportu?

Pravo da vam kažem, ovo pitanje nije moje, ovo je pitanje mojih prijatelja iz Sportskog ribolovnog bivšeg društva Nikšić koji su ljubitelji ribolova i koji se time bave preko 50 godina. Nikšić je poznat kao

destinacija koja ima dosta vodnih resursa, imamo Liveroviće, Krupac i Slano kao jezera, imamo Grahovsko jezero za približavanje, imamo rijeku Zetu. Više sam naučio za 20 dana o ribolovu nego do kraja života što ću naučiti, makar mislim da sam naučio, ali nijesam dobro izučio. Pa eto volio bih da čujem vas malo pa ću ja.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:42:05)

Zahvaljujem se.

Sada dajem riječ ministru Laloševiću da odgovori na pitanje. Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ (29.06.22 12:42:14)

Hvala vam, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani poslanici i poslanice, uvaženi gospodine Milatoviću,

Nećete mi zamjeriti što ću prije početka odgovora na vaše pitanje iskoristiti priliku da čestitam tri medalje osvojene na Mediteranskim igrama u Oranu u Alžiru našim sjajnim sportistima, biće ih još. Sad su srebrne i bronzane, mogu da budu i zlatnog sjaja. Čestitka u ime svih nas i sjajnoj Mileni Jovanović, karatistkinji i mladim bokserima Petru Marčiću i bokserki Bojani Gojković. Mislim da je ovo možda i lijepa prilika kada ministar sporta i mladih odgovara.

Uvaženi poslaniče Milatoviću, ne bih čitao pitanje, vi ste ga pročitali, ali bih sada kazao nešto i jednostavno odgovorio na vaše pitanje. Kada sam koncipirao odgovor na vaše pitanje vodio sam se sa dva logična slijeda u pitanju. To je ovaj prvi dio vezano za to da li je pribavljena saglasnost i ovaj drugi dio da li je u skladu sa pozitivnim pravnim propisima registrovano to društvo. Jednu stvar da vam kažem. Hvala vam na pohvalama za studiozan odgovor, a i za neku korektnu komunikaciju, ja sam 14 godina bio u ovom domu i smatram da je zadatak svih ministara da poslanike i u pisanoj formi obavijeste.

Ovaj problem datira još od 2014. godine, dakle nije ovo proces koji se desio prošle, ove ili prije dvije godine, on je od 2014. godine i ako se slažete ja bih sada krenuo tragom vaših pitanja.

Dakle, osim zahvale na korektnom pitanju i sam cijenim da je usklađenost sa zakonom kao i transparentnost rada sportskih organizacija od suštinskog značaja za afirmaciju sporta u Crnoj Gori na zdravim osnovama. Nema zdravog sporta i nema zdravih osnova sporta ukoliko se nešto krišom radi, ukoliko nešto nije usklađeno sa zakonom. U

spisima predmeta koje sam pronašao u sadašnjem Ministarstvu a tadašnjoj Upravi vezano za Sportsko - ribolovni klub Nikšić, a koje smo preuzeli od prethodnih organa, jer podsjetiću vas da se dugo mijenjala ta struktura ministarstvo - uprava, našli smo da je odluka o preregistraciji Sportsko - ribolovnog društva Nikšić u Sportsko - ribolovni klub Nikšić donijeta od strane skupštine ovog društva 20.02.2014. godine kao dio procesa pri registraciji u skladu sa tada važećim odredbama Zakona o sportu iz 2011. i 2013. godine. Rješenjem Uprave za mlade, koje ovdje imam i posjedujem, od marta 2014. godine, utvrđeno je da ovaj klub ispunjava uslove za obavljanje sportske djelatnosti iz sportskog ribolova i on se upisuje u registar sportskih organizacija tog 19.marta 2014.godine. Dalji spisi predmeta nalaze se, kažem još jednom, u Ministarstvu i Upravi u našoj arhivi, utvrđuje se da Sportsko - ribolovni klub Nikšić ispunjava uslove za obavljanje sportske djelatnosti sportskog ribolova, pa se upisuje u registar sportskih organizacija dana 21.07.2015.godine i to predmetnim rešenjem koji je stavilo van snage ovu odluku iz 2014.godine.

U odnosu na vaše interesovanje i na suštinu i svrhu pitanja ukazujem da se u navedenim spisima predmeta ne nalazi saglasnosti bivših članova društva, ali važno je istaći da Zakon o sportu tadašnji iz 2011. godine sa izmjenama od 2013. godine nije propisivao takvu obavezu, dakle nije bila neophodna i nužna zakonska obaveza potpisivanje ovih saglasnosti. Zakonom o sportu iz 2018. godine propisana je obaveza da sportske organizacije su dužne da usklade rad ... opšta akta sa odredbama ovog zakona. U skladu sa ovom obavezom, a kako je sadržano u spisima predmeta koje smo pronašli, Sportsko - ribolovni klub Nikšić je uskladio rad sa tada novim zakonom što je i potvrđeno rješenjem ponovo Uprave za sport i mlade od 2018. godine i konačno definisano od 25.06.2019.godine.

Po inicijativi zavedenoj pod rednim brojem, nije ni bitan sada, od marta 2020. godine pokrenut je postupak - ovo je možda i suština vašeg pitanja - inspeksijskog nadzora nad radom Sportsko - ribolovnog kluba Nikšić, a u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja vezano za zakonitost rada ove sportske organizacije i važno je navesti i vama kao jednom korektnom i zaista dragom prijatelju i poslaniku ukazujem da današnja inspekcija nije našla ništa sporno i da konkretnim povodom nije ukazala ni na kakvu preporuku. Dakle, inspeksijski organ koji je bio po tom važećem zakonu tada je definisao da tu nema niša sporno.

U ovom drugom dijelu strukturalnog pitanja koji se tiče toga da li Klub posjeduje važeći statut registrovan u skladu sa Zakonom o sportu, ukazujem da je članom 64 novog Zakona o sportu propisano da skupština sportske organizacije donosi statut sportske organizacije uz prethodno

pribavljenu saglasnost organa uprave nadležnu za oblast sporta. U spisima predmeta Sportsko - ribolovnog kluba Nikšić koji su deponovani u arhivi Ministarstva sporta i mladih postoje akti saglasnosti na dostavljene verzije statuta u prethodnom periodu. Uvidom u spise predmeta utvrđeno je da je vršeno nakon onog prvog inspekcijuskog nadzora još nekoliko inspekcijuskih nadzora po više osnova. Ovom prilikom prozivamo sve zainteresovane, dakle i predstavnike Sportsko - ribolovnog kluba Nikšić, da ukoliko smatraju da postoje određene nezakonitosti ili nedoumice pokrenu postupak pred ovim organom i uvjeravam vas, gospodine Milatoviću, da će Ministarstvo sporta i mladih sprovesti sve mjere i radnje u okviru svojih nadležnosti, jer kao što sam rekao i na početku ovog odgovora, smatram da je zakonitost rada sportskih organizacija apsolutni prioritet u kontekstu stvaranja prije svega povoljnog i dobrog ambijenta za razvoj sporta u cjelini. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:48:19)

Zahvaljujem se ministru Laloševiću.

Izvolite, kolega Milatoviću, da komentarišete odgovor.

JANKO MILATOVIĆ (29.06.22 12:48:25)

Hvala na odgovoru.

U komentaru bih dao sledeće.

To što sam ja čuo ovih dana, što je meni prezentovano od ovih starih članova društva, u najmanju ruku rade se neke nekorektne radnje počev od neobjavlivanja tendera za poribljavanje, da se neke količine ribe za poribljavanje ostavljene privatnom licu, neću pričati o brojkama, jer čim nisam bio na licu mjesta ne mogu ni da pričam o brojkama, a znam ih. Kad se kupuje ta riba za poribljavanje nema komisije koja je mjeri, nema komisije koja vozi dotične destinacije do mjesta poribljavanja i nema komisije na mjestu gdje se poribljava da bi se tačno utvrdilo količina ribe koja je ubačena u te naše vodne resurse. Takođe, još sam čuo da se službeno vozilo ne koristi u skladu sa propisima Kluba, to je donirila Elektroprivreda, da se hrana kojom se prihranjuje riba kad su takmičenja u pitanju ne nabavlja u skladu sa zakonom. Znači, to je sve što sam ja čuo i rečeno mi da su bili neke inspekcijuski nadzori, da ništa nije nađeno navodno, u stvari po vašem odgovoru nije nađeno. Ja bih vas zamolio kao korektnog čovjeka i čovjeka koji radi u skladu sa zakonom, da ja kad

iskopiram ovaj odgovor upoznam ove ljude koji su se žalili i da primite jednu delegaciju pola sata, dva do tri čovjeka, da vam oni prezentuju. Ja sam ovo zbog njih postavio, ja iz te oblasti nijesam, volio bih da ih vi primite i onda da vi ocijenite da li treba da pišu inspekciji ili ne treba da pišu inspekciji i ja vam se zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:50:51)

Zahvaljujem se kolegi Milatoviću, tim je pitanje namijenjeno ministru sporta i mladih završeno.

Sada prelazimo na pitanje koje je kolega Nikola Bajčetić postavio za ministra bez portfelja Adrijana Vuksanovića. Izvolite, kolega Bajčetiću.

NIKOLA BAJČETIĆ (29.06.22 12:51:18)

Poštovani ministre, poštovane kolege i kolegice,

Takođe želim da se zahvalim ministru što je došao isključivo zbog mog pitanja.

Pitanje je: Čime se ministar Vuksanović bavi u ovoj vladi, šta je do sada konkretno uradio i da li smatra da je njegov učinak opravdao budžetske izdatke?

Dakle, uvažavajući Skupštinu Crne Gore kao najviši zakonodavni dom i svi negdje imamo obavezu da budemo dodatno transparentni pred građanima, čini mi se da je dodatna obaveza nas poslanika tj. narodnih predstavnika da kroz rad Skupštine Crne Gore vršimo kontrolnu ulogu izvršne vlasti. Rekao bih da je i stoga proistekla moja ideja za vaš angažman, dakle u cilju dobijanja informacije na koji način pravdate budžetske izdatke ili kako se troši novac građana. Ako uzmemo u obzir ustavna načela, rekao bih da vi kao predstavnik HGI-a nijeste dio izborne volje građana pa je, po mom ličnom mišljenju, samim tim i problematična vaša participacija u 43. Vladi. Dakle, vašim ulaskom u manjinsku Vladu krši se član 2 Ustava jer vaša partija nije prešla izborni cenzus od minimum 1.300 glasova pa se samim tim i krši izborna volja građana i vaše učešće kao predstavnika HGI-a je u direktnoj suprotnosti sa Ustavom. Uprkos svemu tome očekujem od vas da čujem uvjerljivo objašnjenje koje su to konkretne aktivnosti koje ste vi do sada uradili i iz kojih oblasti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:53:37)

Zahvaljujem se kolegi Bajčetiću.
Izvolite, ministre, odgovor na pitanje.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (29.06.22 12:53:43)

Hvala vam, potpredsjednice.

Hvala i vama, uvaženi poslaniče Bajčetiću, drago mi je što ste mi postavili pitanje i dali mi mogućnost da se i na ovaj način obratim građanima i drago mi je i zbog drugog razloga. Koliko pamtim, a mislim da dobro pamtim, bilo je i prije mene ministara bez portfelja, biće ih naravno i poslije mene, ali nije bilo uobičajna praksa, što ne mislim da je dobro, da se ministrima bez portfelja postavljaju poslanička pitanja. Mislim da vi uspostavljate dobru praksu i izražavam spremnost i da na narednom Premijerskom satu, odnosno u institutu poslaničkih pitanja iskoristite to pravo i uputite mi i dalji set pitanja. Ostajem raspoložen za takav vid komunikacije, uostalom to je i vaša obaveza kao što je i moja.

Na prvoj konstitutivnoj sjednici 43. Vlade dobio sam zaduženje da vodim oblast zaštite manjinskih prava, inkluzije i promocije antidiskriminacionih politika. To je možda negdje i prirodan slijed moje političke aktivnosti iz više razloga ako se uzme u obzir da dolazim iz jedne nacionalne skupine koja je i u prethodnim vremenskim intervalima i kako u bližoj tako i u daljoj prošlosti trpjela određene diskriminacije i određene neugodnosti. Ja sam sam imao prilike da probam i taj vid društvenog angažmana, ako se mogu tako izraziti, njegove posljedice, onda je prirodno da imam i određeni senzibilitet ka tim oblastima i da kroz jedno neugodno iskustvo primijenim stečena znanja. Ovdje je važna druga stvar. Znete, u ovim našim turbulentnim društvenim okolnostima i dinamici desi se prilika da Crna Gora pokaže da živi ono sa čime se hvali. Mi se često hvalimo multikulturalizmom, uvažavanjem nacionalnih dostignuća nacionalnih manjina i njihovih prava i ovo je bio pravi trenutak za to. Istina, Hrvatska građanska inicijativa na prošlim izborima, neću sada objašnjavati što je bio razlog za to i zbog čega je došlo do takve jedne pojave, nije prešla izborni prag i našla se van ovog visokog doma, ali samim tim što smo mi participanti danas u izvršnoj vlasti desio se jedan presedan koji šalje jasnu poruku međunarodnoj i svekolikoj javnosti da Crna Gora uvažava manjinska prava i da poštuje sve ono što su te manjine uradile na kulturnom, socijalnom, političkom i svakom drugom planu. Podsjetiću vas da Hrvati su autohton narod ovdje

koji je ostavio brojne kulturološke tragove, nismo samo puko biološki egzistirali, predstavljamo u tom smislu jedno pravo bogatstvo za Crnu Goru. S druge strane meni je jako drago što ova vlada ima tu jednu uključivost i što je angažman Hrvatske građanske inicijative naišao na jednu široku podršku kako i od nekadašnjih naših koalicionih partnera iz manjinskih stranaka, tako i od drugih većih političkih subjekata, tako i od međunarodne javnosti, a na koncu došao je i konkretan poziv od tadašnjeg mandataru sadašnjeg premijera Abazovića koji smo mi prihvatili uvažavajući to kao jedan dobar gest upućen i nama, a i međunarodnoj javnosti.

Poznato je da je Hrvatska građanska inicijativa relevantan partner i za službeni Zagreb što meni predstavlja ne samo činjenicu koja ima svoju političku upotrebljivost već i u emocionalnom smislu mi to jako znači što zvaničan Zagreb i cjelokupan državni vrh, sa bilo koje strane političkog polja dolazili pojedinci, uvažavaju Hrvatsku građansku inicijativu kao autentičnog predstavnika hrvatskog naroda u Crnoj Gori. Bilo je važno još nešto, a to je da i službena Podgorica. Koliko god u ovim okolnostima bio nejasan taj pojam u političkom smislu što je službena Podgorica, ali i da službena Podgorica takođe u Hrvatskoj građanskoj inicijativi vidi autentičnog predstavnika Hrvata koji treba da predstavlja jedan autohtoni stari narod na ovim prostorima koji je doprinosa i koji će doprinosti daljem progresu crnogorskog društva.

Dakle, imali smo dobru priliku, zadovoljan sam što je ta prilika iskorišćena, što politika Vlade je inkluzivna i u ovom smislu i dobro je što to smo iskoristili na pravi način. U ovoj retoričkoj razmjeni između vas i mene, vi ste u proceduralnoj prednosti jer nakon mog izlaganja vi ćete izlagati, neću vam moći odgovoriti, ali svakako hvala vam na postavljenom pitanju i mogućnosti da u jednom ugodnom ozračju meni jako dragom razmijenimo mišljenje i stavove pa i ukoliko se ne slažemo nije problem, problem nastaje samo onda kada se ne uvažavamo što se u ovom slučaju ne može reći. Postičem vas da i dalje postavljate evo konkretno i pitanje meni kao i svim ostalima. Hvala, poslaniče Bajčetiću.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 12:59:28)

Zahvaljujem ministru.

Izvolite, kolega Bajčetiću, komentar odgovora.

NIKOLA BAJČETIĆ (29.06.22 12:59:35)

Hvala, ministre, na vašem odgovoru.

Moram priznati da u vašem odgovoru nisam primijetio da ste naveli dosad koje ste konkretne aktivnosti sprovedi kao ministar bez portfelja u ovom dosadašnjem periodu. Meni je potpuno jasno da vi sada govorite, rekao bih, iz ugla predsjednika Hrvatske građanske inicijative, te promovirate tu svoju političku poziciju i to nije ništa sporno. Rekao bih da sam čini mi se i ja negdje u svojim ranijim obraćanjima. iako sam kao mladi poslanik. više puta govorio da je dobro da manjine imamo u Vladi, ali sada ću da se osvrnem na nešto što je objavio jedan portal, a to je da ste vi istovremeno i službenik Vlade Republike Hrvatske, je li tako, i ovdje ste ministar bez portfelja, tačnije da ste član Savjeta predstavnika hrvatske manjine u evropskim državama za Crnu Goru. Ako griješim možete me ovako slobodno ispraviti. Čini mi se da ste više uradili nešto po tom pitanju, bez ikakve lične uvrede, čisto moje zapažanje, nego do sada kao ministar bez portfelja i mislim da je do sada javnost obaviještena jedino o jednom ili dva protokolarna sastanka koja ste vi imali, kolko sam mogao to da nađem na sajtu Vlade Crne Gore. Dakle, opet ponavljam, nisam zadovoljan vašim odgovorom na moje postavljeno pitanje iz prostog razloga što javnosti i građanima niste dali dovoljno uvjerljive podatke kako pravdate budžetske izdatke. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:01:30)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili ovo pitanje za vas, ministre Vuksanoviću, ja vam se zahvaljujem.

Sledeći set pitanja je za ministra zdravlja gospodina Dragoslava Ščekića. U dogovoru sa ministrom dogovoreno je da on dođe u 13.30 h zbog njegovih obaveza, tako da ćemo napraviti pauzu do 13.30 h, a onda ovdje se vidimo da nastavimo sa radom, sa pitanjima namijenjenim ministru zdravlja.

-Pauza-

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:44:46)

Kolege poslanici, nastavljamo sa radom.

Ovim putem želim da pozdravim ministra zdravlja gospodina Dragoslava Šćekića i njegove saradnike gospodina Vladimira Obradovića i Elvisa Omeragića, državne sekretare.

Počinjemo sa pitanjima. Došlo je do male rotacije pa će prvo pitanje ministru Šćekiću postaviti kolega Nikola Bajčetić.

Izvolite, kolega Bajčetiću.

NIKOLA BAJČETIĆ (29.06.22 13:45:18)

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolegice i kolege,

Moje pitanje je glasilo:

Da li će Ministarstvo zdravlja pokrenuti postupak za utvrđivanje i povraćaj utvrđenog iznosa sredstava koja su u raspodjelama sprovedenim tokom 2018., 2019. i 2020.godine podjeljene dvijema privilegovanim nevladinim organizacijama preko dozvoljenog iznosa preopisanog u članu 32 stav 3 i 4 Zakona o nevladinim organizacijama?

Dakle, u osam raspodjela sredstava za realizovanje projekata ,programa nevladinih organizacija sprovedenih u Ministarstvu zdravlja tokom 2018, 2019. i 2020. godine nezakonito je podijeljeno preko milion eura budžetskih sredstva inostranog donatora Global fonda. Od ukupno provedenih šest raspodjela je odlukama okončao bivši ministar Hrapović i kao ... nenadležni organ podijelio više od 910.000 eura. Od tog iznosa za više projekata dvijema privilegovanim nevladinim organizacijama podijelio je 684.000 ili 75%, odnosno 3/4 od ukupno dijeljenih 910.000 što je suprotno članu 32 stav 3 i 4 Zakona o nevladinim organizacijama. Takođe, član 32 stav 3 Zakona o nevladinim organizacijama glasi: "Nevladinoj organizaciji koja je na javni konkurs prijavila više projekata, programa mogu se dijeliti sredstva za finansiranje samo jenog projekta ili programa." Član 32 stav 4 Zakona o nevladinim organizacijama glasi: "Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekata ili programa ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa." Ja ću napomenuti i da je dnevni list "Dan" 04.08.2020.godine objavio tekst da je Hrapović mimo zakona podijelio 910.000 eura u kome je navedeno da iznos dat u prekoračenjima dvijema privilegovanim NVO iznosi 340.000 eura što nikako i nikad nije demantovano. Takođe, Državna revizorska institucija Crne Gore je u svom Izvještaju o reviziji završnog računa budžeta za 2020.godinu konstatovala podjelu sredstava u prekoračenju iznosa koji je propisan Zakonom o nevladinim organizacijama, a datog dvijema privilegovanim

nevladinim organizacijama u precizno navedenim procentima, koji kada se pretvore u brojke iznose 223.511 hiljada eura.

Takođe, u dnevnom listu "Vijesti" 17.03.2021.godine objavljen je tekst "Odabranim i kapom i šakom" u kome se citirao Izvještaj komisije Ministarstva zdravlja koja je utvrdila da je bivša administracija napravila krupne propuste tokom raspodjele novca nevladinih organizacija za borbu protiv side, malarije i tuberkuloze. Sredstva podijeljena preko zakonom dozvoljenog iznosa propisanog u članu 32 stav 3 i 4 nevladinih organizacija predstavljaju protivpravnu imovinsku dobit koju je dvijema privilegovanim nevladinim organizacijama omogućio bivši ministar Kenan Hrapović kroz zloupotrebu službenog ovlašćenja i dužnosti u produženom trajanju, jer je u šest raspodjela donosio odluke kao stvarno nenadležan organ uprkos presudama Upravnog suda u kojima su poništene sve takve odluke o raspodjeli sredstava nevladinih organizacija.

Ministarstvo zdravlja je dužno da utvrdi tačan iznos sredstava postupajući po presudama Upravnog suda koje je bivši ministar Hrapović kroz zloupotrebu svojih službenih ovlašćenja dodijelio dvijema privilegovanim nevladinim organizacijama. Takođe, Ministarstvo zdravlja je dužno da traži povraćaj tih sredstava koje predstavljaju protivpravnu imovinsku dobit koju su dvije privilegovane nevladine organizacije pribavile suprotno zakonu. Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:49:27)

Zahvaljujem se kolegi Bajčetiću.

Ministre, izvolite, imate pravo pet minuta da date odgovor.

DRAGOSLAV ŠČEKIĆ (29.06.22 13:49:33)

Hvala, uvažena potpredsjednice Skupštine.

Uvaženi poslaniče Bajčetiću, poštovani građani,

Mi smo svakako kao Ministarstvo posvećeni da sve radnje koje se odvijaju u okviru Ministarstva budu na zakonitim osnovama i da u tom pravcu upravo sa svojim saradnicima damo doprinos svim budućim procesima koji će se odvijati u okviru Ministarstva zdravlja. Shvatam potpuno značaj vašeg pitanja i ono ima svoju težinu i evidentno da postoji problem, ali moramo shvatiti da mi u ovom momentu nismo osim kao neko ko je dio Ministarstva zdravlja odgovorni za ono što je bilo u prethodnom periodu. Svakako mi smo dužni da ovdje održavamo

kontinuitet i čuvamo interese Ministarstva zdravlja i same institucije, ali i da iznesemo sve one činjenice koje su evidentne i na kojima se zasniva čitava ova situacija. Nešto što jeste problem u već dužem periodu, a nastojaćemo da u budućem periodu to ne bude tako, to je da moramo da nađemo adekvatne načine i prave kriterijume za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama, što ne znači da je u svakom mometu bilo nešto što nije i opravdano.

Na ovo vaše pitanje gdje ste vi pitali da li ima privilegovanih i da li su bili privilegovani i da li je urađeno nešto mimo zakona, mi smo na osnovu onoga što smo imali prilike da ustanovimo odgovorili na sledeći način:

Osnova za pokretanje postupka povraćaja sredstava nema, jer je Komisija Ministarstva zdravlja svojim aktom dodijelila određena sredstva najbolje rangiranim nevladinim organizacijama, po tačno predviđenim kriterijumima, na osnovu rang liste nezavisnih procjenjivača. Nevladine organizacije koje su dobile sredstva su ista utrošile u skladu sa ugovorom koji je potpisan i na kraju programskog perioda dostavile uredne finansijske izvještaje. Shodno navedenom Ministarstvo zdravlja nema osnova za potraživanje navedenih sredstava niti je u presudama Upravog suda to bio razlog za poništaj odluke.

Prema tome, mi kao ministarstvo ćemo se baviti ovim pitanjem, dužni smo jer je u pitanju i sudski proces, ali u svakom slučaju ćemo za buduće vrijeme ozbiljno sagledavati kriterijume i na jedan adekvatan, kvalitetan način sprovoditi raspodjelu sredstava. Nikako neće biti privilegovanih i to je ono prije svega na čemu se zasniva rad i stav ove vlade i mi ćemo upravo konkretno na terenu, odnosno u svojim nadležnostima te naše namjere i sprovoditi. Molim vas da uzmete ovo u obzir, poštujući svakako vaše pitanje, ali zajedno ćemo se svi boriti protiv nekih stvari koje su bile nelogične u prethodnom periodu, a svakako da nam budu pouka i za buduće vrijeme, ali ovo ostaje jedna tema za razmatranje i u budućem periodu, nikako da se preko ove teme pređe olako. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:53:02)

Zahvaljujem se, ministre.

Pravo na komentar odgovora ima poslanik Nikola Bajčetić. Izvolite ,kolega Bajčetiću.

NIKOLA BAJČETIĆ (29.06.22 13:53:10)

Hvala, uvaženi ministre.

Rekao bih da nisam u potpunosti zadovoljan vašim odgovorom na moje postavljeno pitanje.

Komisija za raspodjelu sredstava dužna je da postupa u okvirima Zakona o nevladinim organizacijama. U članu 32 st. 3 i 4 propisuje se da nevladina organizacija koja na konkurs prijavi više projekata ili programa može dobiti sredstva samo za jedan projekat i to ne više od 20% od ukupnog iznosa sredstava koji se dijele u toj raspodjeli. Prema tome, ako se vrši raspodjela sredstava prema zakonom propisanom limitu kao što se radi o raspodjelama koje se sprovode u Ministarstvu zdravlja to znači da je na taj način nevladinim organizacijama dobitnicama sredstava pribavljena protivpravna imovinska dobit, što je pravni osnov za pokretanje postupka za povraćaj sredstava. Tim prije što je prekoračenje zakonskog limita u sprovedenim raspodjelama u Ministarstvu zdravlja postalo praksa sa kojom se mora prekinuti, jer se suprotno Zakonu o nevladinim organizacijama raspolaže budžetskim sredstvima, što je konstatovano i u Izvještaju Državne revizorske institucije za 2020.godinu, kojim je utvrđeno nezakotino raspolaganje sredstava.

Dakle, ministre, cijenim vaš doprinos odgovorom na ovo pitanje, ali bih rekao da ovdje ima posla za Specijalno državno tužilaštvo. Pozvao bih vas da vi podnesete prijavu Specijalnom državnom tužilaštvu protiv tadašnjeg ministra Kenana Hrapovića i njegovih saradnika. Ukoliko vi to ne želite da uradite, slobodno nam recite, podnijecemo mi.

Dozvolićete mi, predsjedavajuća, ako mogu da postavim i dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:54:57)

Izvolite, imate pravo minut, a možda i više jer ste uštedjeli na vremenu. Izvolite.

NIKOLA BAJČETIĆ (29.06.22 13:55:02)

Da li će Ministarstvo zdravlja postupiti po obavezujućim presudama Upravnog suda kojima su poništene sve odluke o raspodjelama sprovedenim u Ministarstvu zdravlja tokom 2018, 2019. i 2020. godine a u kojima je podijeljeno preko milion eura?

Da obrazložim. Tokom 2018, 2019. i 2020. godine u Ministarstvu zdravlja je sprovedeno osam raspodjela budžetskih i sredstava od inostranog donatora Global fonda u iznosu od preko milion eura i sve donijete odluke o raspodjelama sredstava poništene su presudama Upravnog suda. Presude Upravnog suda imam ovde zavedene pod bojevima i mogu vam dostaviti ukoliko ih nemate u Ministarstvu, ali siguran sam da one postoje. Dakle, do današnjeg dana ni za jednu od njih ne postoji zakonita odluka. Zbog nepostupanja po obavezujućim presudama Upravni sud je donio nove presude zbog takozvanog ćutanja administracije koje se odnose na sve ranije presude i one su dostavljene Vladi i Skupštini Crne Gore kao organima koji vrše nadzor nad Ministarstvom zdravlja u skladu sa članom 58 stav 2 Zakona o upravnom sporu u vezi sa članom 29 stav 3 Zakona o državnoj upravi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:56:18)

Zahvaljujem se.

Ministre, imate dvije mogućnosti, da sada odgovorite utrajanju od pet minuta ili da naknadno dostavite u pisanoj formi odgovor na pitanje.

DRAGOSLAV ŠČEKIĆ (29.06.22 13:56:26)

Iskoristiću priliku da sada odgovorim uvaženom poslaniku. Kao što sam i prije rekao, mi smo kao Ministarstvo posvećeni rješavanju svih problema na zakonitoj osnovi. Mi ćemo i dalje biti u smjeru poštovanja zakonskih okvira. Ovo što ste vi iznijeli i što sam ja saopštio kroz odgovor na poslaničko pitanje tužilaštvo čuje i ono može da reaguje na svaku izgovorenu riječ i evo prilike da u svakom slučaju oni sami iz ove naše polemike, odnosno našeg pitanja i odgovora uzmu u obzir ovaj slučaj i krenu u ispitivanje. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 13:57:17)

Zahvaljujem vam se, ministre.

Prelazimo na sledeće pitanje koje će postaviti kolega poslanik Jevto Eraković. Izvolite, kolega Erakoviću.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.06.22 13:57:28)

Zahvaljujem.

Poštovani ministre sa saradnicima, iskoristiću mogućnost postavljanja poslaničkog pitanja. Interesovalo me je nekoliko stvari i dobio sam odgovor na pitanja koja sam postavio. Nadam se da ćete u obrazloženju biti mnogo opširniji nego u odgovoru koji sam ja dobio.

Radi javnosti, radi građana Crne Gore, ponoviću pitanje:

Molim vas da mi odgovorite da li je tačno da je potrošeno 1,2 miliona eura građana Crne Gore na način što su kupljeni, a potom i uništeni testovi u Institutu za javno zdravlje koji nijesu odgovarali standardima rada u navedenoj instituciji? Možete li mi dati podatak koliko su iznosile fakture za vakcine koje su do sada nabavljene u zdravstvenom sistemu Crne Gore i kolika je vrijednost uništenih vakcina? I finalno, da li je tačno da nema obezbijeđenih sredstava za isplatu svih plata zdravstvenim radnicima za 2022. godinu?

Krenuo bih od obrazloženja prvog od navedenih pitanja. Podsjetiću vas da smo tokom kompletnog mandata prethodnog Ministarstva zdravlja i Vlade koju su ovdje podržavali, znamo tačno ko, ukazivali na probleme sa alarmantnom situacijom u Crnoj Gori, naravno epidemiološkom situacijom, i sa problemima i kontroverzama koje su ble praćene nabavkom vakcina a kasnije se ispostavilo i nabavkom testova. Javnost Crne Gore je upoznata, ali svakako je veoma važno da ih još jednom podsjetimo da je Ministarstvo zdravlja, čućemo od vas pod kojim uslovima i kako, nabavilo od kineske kompanije Sinofarm testove, dakle serološke elisa testove, 80.064 komada po vrijednosti 9,05 eura, što iznosi ukupno 724.579 eura i 50.000 testova po cijeni od 10,70 eura što iznosi ukupno 535.000 eura, fakture su ovdje kod mene.

Interesuje me zbog koga je neko odlučio da nabavlja testove za crnogorski zdravstveni sistem ako je znao da nijedan od tih testova neće biti upotrijebljen. Dakle, neko je svjesno potrošio 1.200.000 eura građana Crne Gore znajući da nijedan od tih testova neće biti upotrijebljen. Moram biti potpuno objektivan i reći da su ovi elisa testovi mogli da budu upotrijebljeni, ovih 50.000 testova koje je obezbijeđeno, ali da su svi raspoloživi tehničari Instituta za javno zdravlje radili svaki radni dan u godini, samo da su se bavili i radili svaki radni dan u godini, oni su mogli da potroše ukupno 6.336 testova. Napominjem da nijesu nijedan potrošili, ali da su radili svaki dan mogli su da potrošiti nešto više od 6.000, a nabavljeno ih je preko 50.000.

Prema tome, radi javnosti Crne Gore očekujemo konkretne odgovore, ko je naložio i zbog čega su nabavljeni ovi testovi. U odgovoru

na vaše pitanje vezano za vakcine i vezano za plate ljekarima, odnosno za obezbijedena sredstva ću u sledećem obraćanju. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 14:01:55)

Hvala kolegi Erakoviću.
Izvolite, ministre Šćekiću, odgovor.

DRAGOSLAV ŠĆEKIĆ (29.06.22 14:01:56)

Hvala, poštovana potpredsjednice Skupštine.

Uvaženi poslaniče Erakoviću, poštovani građani,

Radi se o jednom vrlo konkretnom pitanju i ja svakako cijenim interesovanje za sva pitanja koja su vezana za rad Ministarstva zdravlja bez obzira je li to bilo u sadašnjem ili u prethodnom periodu i smatram da je u svakom slučaju bilo namjere da se radi u interesu građana i da je sve što se radilo rađeno iz urgentnih stvari i kao odgovor, odnosno trenutni momenat koji nije bio nimalo lak, s obzirom na to da znamo da je baš u tom momentu bilo velike potrebe za vakcinama i da su se neke stvari morale urgentno rješavati s obzirom na to da u prethodnom periodu od tog momenta nije bilo obezbijedenih vakcina.

Poštujući svakako potrebu da se u svakom momentu odgovori i poštuju zakoni smatram da su kontaktirani svi nadležni organi, a da je svakako, što ću i sada kroz odgovor na pitanje reći, i sama Vlada dala svoje mišljenje.

Ministarstvo zdravlja, imajući u vidu procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama i hitnost obezbjeđivanja vakcina u jeku epidemije nabavke je vršilo na osnovu ugovora sa proizvođačima uz saglasnost Vlade. Zbog ugovora koji su potpisivani prilikom svake kupovine vakcina a označeni su stepenom tajnosti što je, podsjećamo, praksa svih proizvođača vakcina kako bi uopšte mogli zaključiti ugovor o kupovini. kao ministar zdravlja nisam u mogućnosti da navodim ili komentarišem ni njihovu niti cijenu testova bilo koje vrste.

Nešto što je mene prosto iznenadilo, ako je ovaj akt i ovaj proces označen kao interno i tajno otkud se on našao baš u tom obliku javnim i svakako da u tom pravcu moramo i razmišljati kako su se sve neke stvari i odvijale. Na osnovu informacija kojima trenutno raspolazem, Ministarstvo zdravlja je na osnovu tadašnje situacije kada je pandemija bila u kritičnoj fazi, a globalna potražnja za vakcinama i testovima u

najvećem obimu, uspostavila saradnju sa Narodnom Republikom Kinom preko Ambasade u Pogorici i kineskom državnim kompanijom Sinofarm, a sve radi urgentne nabavke istih, jer nije bilo obezbijeđenih vakcina. Pregovori su se vodili i direktno sa kineskom kompanijom uz posredovanje Ambasade, s obzirom na to da je informacija o vrijednosti nabavke označena stepenom tajnosti interno, na osnovu saopštenog kineska strana u toku pregovora o zaključivanju ugovora o količini i cijeni vakcina pristala je da umanjuje cijenu za iznos vrijednosti testova. Takođe, važno je napomenuti da je kineska kompanija prije zaključivanja ugovora o kupovini vakcina i testova zbog solidarnosti sa Crnom Gorom donirala 30.000 vakcina kompanije Sinofarm.

Ovaj dio koji se tiče povećanja plata, svakako da ste iznijeli jedno konkretno i jasno pitanje interesantno za čitavi zdravstveni sistem. Imali smo prilike i na odboru o ovom pitanju i o ovoj temi da razgovaramo i konstatovali smo da ono što je bilo predloženo javnosti nije baš bilo utemeljeno na Predlogu zakona o budžetu za 2022. godinu, jer sredstva koja su populistički najavljena kroz povećanje zarada u zdravstvenom sektoru nisu i na papiru, odnosno kroz zakonski akt nisu bila predviđena i planirana. Naravno, to ne znači da ćemo mi kao sadašnja vlada i vlast taj momenat zanemarimo i stavimo ad akta, već se moramo baviti onim što je interes naših građana, prije svega interes zaposlenih u zdravstvenom sistemu i u komunikaciji koja je mogu reći skoro svakodnevna sa ministrom finansija dobili smo uvjeravanja da će kroz rebalans budžeta u narednom periodu, nadam se u vrlo skorom vremenu, ova sredstva biti obezbijeđena i da neće biti dovedena u pitanje isplata zarada zdravstvenim radnicima. Bez obzira na sve one nedostatke koji su bili u planiranju, analizi, predviđanju, a bilo ih je očito, dovoljno je reći da je samo zahvaljujući upravo tom populističkom potezu 200 miliona eura iz zdravstvenog sistema preusmjereno na zarade u javnom sektoru i onih koji su zaposleni. Znamo kako slovo stoji vezano za povećanje zarada, ali je to slovo trebalo da prati i analiza, i odgovornost, i obezbjeđivanje sredstava, a ne uzimanje od zdravstvenog sistema koji je najosjetljiviji, najranjiviji i kome su sredstva potrebna, bez očekivanja u smislu hoće li ih biti - neće li ih biti, kakva će biti naplata poreza, kakva je poreska politika, da li je suzbijanje sive ekonomije na očekivanom nivou i da se praktično naš svakodnevni život u zdravstvenom sistemu odvija na iščekivanju zato što nije dobro niti planirano, niti predviđeno. Zbog toga je 43.Vlada prihvatila breme odgovornosti i namjeru da sve te obaveze prema našim građanima i prema zdravstvenom sistemu ispuni i ja se nadam ne da ćemo samo obezbijediti potrebna sredstva za plate već na onaj

nagomilani dug iz prethodnog perioda da konačno stavimo tačku, a ubuduće da planiramo mnogo bolje. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:08:26)

Zahvaljujem uvaženom ministru na odgovoru. Ujedno pozdravljam uvaženog ministra Šćekića i njegove saradnike koji su danas sa nama.

Pravo na komentar ima poslanik Eraković. Izvolite, kolega, vaša tri minuta.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.06.22 14:08:38)

Zahvaljujem.

Prvo moram da konstatujem, ministre, da apsolutno nijeste odgovorili na pitanje.

Dakle, moje pitanje bilo zašto su naručeni testovi koji nijesu mogli da budu korišćeni u Crnoj Gori, nijeste odgovorili. Neko je naručio 1.200.000 testova znajući da ne može nijedan od tih testova da bude iskorišćen u laboratorijama Instituta za javno zdravlje, pitao sam vas zašto. Dakle, nijeste mi odgovorili na prvo pitanje.

Drugo pitanje, pitao sam vas koliko su iznosile cijene nabavljenih vakcina u Crnu Goru, na to pitanje mi takođe nijeste odgovorili. Vi kažete da su to interni dokumenti gdje stoji zabrana da građani Crne Gore znaju koliko su plaćene vakcine. Molim vas, morate mi objasniti zbog čega je zabranjeno da građani Crne Gore saznaju koliko su plaćene vakcine u prethodnom periodu. Pogledajte uporedna iskustva bilo koje evropske zemlje pa i zemalja iz regiona i vidjećete da su potpuno transparentni ti podaci.. Ali ono što je čudno, takođe ovdje u parlamentu smo isticali iz Kluba Demokratske partije socijalista i iznosili cijene nekih vakcina, ali znate odakle - od posrednika koji su bili iritirani neispoštovanim dogovorima sa Minsitarstvom zdravlja i sa tadašnjom Vladom Crne Gore i iznosili su cijene. Dakle, jednostavnim pretraživanjem internet pretraživača možete doći do cijene recimo Sputnik vakcine, koliko je koštala u Crnoj Gori. Vi ste se ovdje jasno ogradili za Sinofarm vakcinu, međutim znamo da u Crnu Goru su stizale i druge vakcine, tako da nijesam dobio odgovor ni na drugo pitanje. Mislim da moramo konačno krenuti sa jasnim odgovorima i preciznim informacijama da bi građani Crne Gore bili potpuno informisani.

Jedan odgovor koji sam dobio i koji sam očekivao da dobijem to je treći odgovor, dakle da danas u Fondu za zdravstveno osiguranje nema sredstava za plate za zdravstvene radnike za 2022. godinu. Jedini odgovor koji sam dobio je odgovor onaj koji smo mi iz Demokratske partije socijalista tvrdili u decembru prošle godine ovdje kada se slavobitno usvajao budžet, kada smo tvrdili da nema tih sredstava. Nijeste vi zato što nijeste bili u poslaničkim klupama, ali vaše kolege i mnogi drugi iz ovog parlamenta su tvrdili da ima. Dakle, u decembru ima sredstava, sada smo u junu - nema sredstava. Vi ste dali potpuno jasnu definiciju svega toga, populistički budžet i populistički zakoni, naravno da nema sredstava u zdravstvenom sistemu ako neko iz tog zdravstvenog sistema uzme dvesta miliona eura.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:12:17)

Poslaniče Erakoviću, postavljate dopunsko pitanje.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.06.22 14:13:21)

Mislim da su veoma važna pitanja za funkcionisanje našeg zdravstvenog sistema i za promašaje, predsjednice, koji su bili u prethodnom periodu. Dakle, bilo je promašaja, potpuno se slažem, i u periodu kada su bile i neke vlade u kojima smo mi činili većinu i potpuno smo spremni da ih priznamo, ali sada smo u aktuelnom trenutku kada moramo da sagledamo sve promašaje koji su se desili prevashodno u prethodnoj Vladi i svima onima koji su glasali prethodne zakone u decembru. Prema tome, zakoni su izglasani i apsolutno svi moramo da damo svoj doprinos da sve ono što je izglasano bude omogućeno građanima Crne Gore koji i te kako iščekuju rezultate (prekid)... podataka.

Prema tome, želim još jednom da konstatujem da nijesam dobio odgovore na prva dva pitanja, a odgovor na treće pitanje potvrđuje sve naše tvrdnje koje smo iskazali u decembru prošle godine. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:13:35)

Zahvaljujem poslaniku Erakoviću.

Sledeće pitanje će postaviti poslanik Miloš Konatar. Izvolite, poslaniče Konatar.

MILOŠ KONATAR (29.06.22 14:13:46)

Hvala, uvažena predsjednice Skupštine, uvažene kolege poslanici, poštovani ministre Šćekiću sa saradnicima.

Uvaženi građani, ne znam koliko vas je upoznato sa rijetkom ili specifičnom bolešću od koje boluje određeni broj pacijenata u Crnoj Gori, u pitanju je cistična fibroza. Ja sam kao poslanik prvi put upoznat sa ovom opakom bolešću na inicijativu roditelja čija djeca boluju od ove bolesti i na njihovu inicijativu sam i postavio pitanje uvaženom ministru zdravlja gospodinu Šćekiću.

Naime, cistična fibroza je genetski poremećaj, svojevrsna multisistemska bolest koja u većini evropskih populacija pogađa jedno od dvije i po hiljade do tri i po hiljade novorođenčadi. U Crnoj Gori u ovom trenutku od cistične fibroze boluju 34 pacijenta, a među njima je 27 uzrasta do 18. godine. Ova bolest je na žalost progresivna i opaka, napada pluća i smanjuje se kapacite pluća i na kraju se najčešće završava potrebom transplatacije pluća. Naravno, razvojem medicine, poslednjim tretmanom, značajno su poboljšane da kažem i prognoze i liječenje pacijenata, pa od 60-tih godina kada je većina djece umirala do pete godine, trenutni prosječni vijek oboljelih od cistične fibroze prelazi 35 godina, dok je očekivani životni vijek 40 godina. Kao što sam rekao, u Crnoj Gori trenutno od cistične fibroze boluju 34 pacijenta od čega je 27 djece do 18 godina, dok je sedam pacijenata preko 18 godina. Na žalost, životni vijek ovih pacijenata je oko 25 godina.

Suština mog pitanja jeste da se pojavom lijeka "trikafta" dešava svojevrsna revolucija u liječenju pacijenata sa cističnom fibrozom jer se značajno povećava kapacitet pluća, pacijenti dobijaju na težini jer specifično moraju unositi više hrane nego ljudi koji ne boluju od ove bolesti i upotrebom ovog lijeka se koliko - toliko omogućava normalan život pacijentima sa cističnom fibrozom.

U zemljama regiona od 2019. godine ovaj lijek se finansira od države u Sloveniji, od 2020. godine u Hrvatskoj, a takođe i u Srbiji. U Crnoj Gori, na žalost, ovi pacijenti nemaju pomoć države kada je u pitanju finansiranje za nabavku ovoga lijeka. Ako mi kao država ne omogućimo nabavku ovog lijeka, na neki način uskraćujemo ovim pacijentima pravo na normalno liječenje. U ovom trenutku u Crnoj Gori 24 pacijenta mogu da prime ovaj lijek jer se isti može koristiti nakon navršene šeste godine života.

Dakle, moje pitanje vama uvaženi ministre jeste:

Šta je Ministarstvo zdravlja do sada uradilo da se ovaj lijek nađe u Crnoj Gori i bude dostupan pacijentima, po uzoru na zemlje regiona? Da li imate procjenu koliko bi finansijskih sredstava bilo potrebno za nabavku ovoga lijeka za sve pacijente koji ispunjavaju uslove, a već sam vam rekao da u ovome trenutku 24 pacijenta ispunjavaju uslove, i da li postoje zakonski proceduralni uslovi da se navedeni lijek uvrsti u upotrebu do kraja tekuće godine i koliko je sredstava potrebno izdvojiti u te svrhe? Hvala na pisanom odgovoru koji ste neposredno prije sjednice dostavili.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:19:09)

Zahvaljujem poslaniku Konataru.

Pravo na odgovor u trajanju od pet minuta ima uvaženi ministar Šćekić. Izvolite, ministre.

DRAGOSLAV ŠĆEKIĆ (29.06.22 14:19:15)

Hvala, poštovana predsjednice Skupštine.

Poštovani poslaniče Konatar,

Prije svega hoću da vam se zahvalim na ovom pitanju koje i nama pomaže u Ministarstvu zdravlja i naše namjere koje želimo da sprovedemo u narednom periodu, radi se o pacijentima kojima je prijeko potrebna pomoć. Znaete da se radi o jednoj vrlo specifičnoj bolesti. Ako dozvoli uvažena predsjednica Skupštine, u jednom dijelu ću odgovoriti na ovo pitanje, onda u drugom dijelu bi, ako može, uvaženi doktor Omeragić, državni sekretar, u stručnom smislu iz medicinskog ugla dao svoje mišljenje, a svakako to je nešto što želimo u narednom periodu da radimo.

Ministarstvo zdravlja prepoznaje značaj rijetkih bolesti iako one imaju malu učestalost u opštoj populaciji. Svjesni brojnih izazova sa kojima se srijeću pacijenti sa rijetkim bolestima Ministarstvo ima cilj da svim građanima obezbijedi jednako pravo na zdravstvenu zaštitu koje obuhvata i pristup skupim i inovativnim lijekovima. S tim u vezi, Osnovnom listom lijekova sa posebnim režimom propisivanja predviđeni su lijekovi za liječenje rijetkih bolesti i sprovođenje transplantacionog programa koje odobrava komisija Ministarstva zdravlja na osnovu mišljenja konzilijuma doktora odgovarajuće specijalnosti i konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore. Pored posebne liste lijekova i osnovna lista sadrži više lijekova koji se koriste u terapiji rijetkih bolesti, između ostalih i cistične fibroze.

Ministarstvo je formiralo radnu grupu za izradu strategije za rijetke bolesti 2022 - 2026. godine čije se usvajanje očekuje do kraja ove godine. Aktivnosti strategije biće usmjerene na rano prepoznavanje, prevenciju i dijagnostiku kod rijetkih bolesti, ali i na dostupnost adekvatnoj zdravstvenoj zaštiti i lijekovima.

Prepoznajući značaj lijeka "tikafta" u terapiji pacijenata sa cističnom fibrozom Ministarstvo je tokom prethodne godine započelo pregovore sa referentnim centrom za liječenje cistične fibroze u Milanu. Posredstvom Ministarstva vanjskih poslova i Ambasade Crne Gore u Italiji proslijeđen je zahtjev za dostavljanje cjenovnika za pružanje usluga u referentnom centru. U cjenovniku koji je dostavljen nisu precizirani troškovi dijagnostike i terapije pacijenta koji bi bili upućeni na liječenje. Shodno tome, Ministarstvo zdravlja nema preciznu informaciju o neophodnim finansijskim sredstvima. Iz tih razloga Ministarstvo će u najkraćem roku kontaktirati sa navedenom klinikom radi uspostavljanja saradnje i otklanjanja nejasnoća i dobijanja preciznih cjenovnika liječenja.

Lijek je namijenjen pacijentima sa precizno definisanom ... gena za cističnu fibrozu čije bi se mapiranje moglo raditi u referentnom centru. Stoga jedan od uslova za njegovu primjenu je sklapanje ugovora sa klinikom u Milanu jer se na taj način omogućava njegova najefikasnija primjena. Lijek "trikafta" nije registrovan u Crnoj Gori i ne nalazi se na listi lijekova. Shodno tome, potrebno je lijek interventno uvoziti, a njegova primjena bi se odobravala shodno članu 22 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju.

Uzimajući u obzir sve navedeno Ministarstvo zdravlja će u narednom periodu detaljno analizirati dostavljeni cjenovnik i shodno tome intenzivirati aktivnosti na ovom polju.

Moram reći da naša lista jeste rasprostranjena i daje velike mogućnosti, mogu reći da je jedna od najboljih lista u regionu, možda i šire. Opredijeljena je na izlaženju u susret svim našim pacijentima, ali takođe smatram da koliko je široka lista i koliko se sredstava izdvaja čini mi se da i nema onog očekivanog efekta. U tom pravcu definitivno da moramo neke stvari mijenjati. Naravno, moramo poštovani određene zakonske kriterijume, moramo znati i proceduru stavljanja određenog lijeka u promet o čemu će svakako uvažani državni sekretar govoriti, ali mi moramo da shvatimo da sve ono što ulažemo u zdravstveni sistem da nije trošak, ali ne smijemo da ulažemo a da nema efekta. Prosto, moramo da preciznije pogađamo ciljne grupe i one pacijente kojima ćemo na pravi način da doprinesemo, a ne da budemo samo protočni bojler, odnosno momenat za omogućavanje određenim veledrogerijama da na određenim lijekovima obezbjeđuju veliki profit, a da ti lijekovi nemaju očekivani efekat

ili makar nemamo analizu u zdravstvenom sistemu efekta određenog dejstva lijekova. Prema tome, mnogo je toga što treba da se uradi. Svakako dosta je toga započeto i u prethodnom periodu, nastavićemo i dalje, ali ovo su neke stvari koje su jako konkretne i hvala vam još jednom.

Ako dozvoli uvažena predsjednica Skupštine za kratko izlaganje na ovo, radi se o jednom jako značajnom pitanju i pitanju koje treba da nama da vjetar u leđa kako bi u Ministarstvu zdravlja mogli da se posebno pozabavimo ovim problemom. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:24:55)

Zahvaljujem uvaženom ministru na odgovoru koji je što se tiče procedure iskoristio vrijeme koje je predviđeno za odgovor.

S obzirom da sam u komunikaciji sa poslanikom Konatarom shvatila da će biti i dopunsko pitanje onda ćemo omogućiti još pet minuta odgovora na dopunsko pitanje koje može uvaženi državni sekretar dati sa preciznijim informacijama vezano za ovo konkretno pitanje i na taj način i da ispoštujemo i Poslovnik, a i da dobijemo odgovore sve koji su potrebni.

Poslaniče Konatar, izvolite vaše vrijeme.

MILOŠ KONATAR (29.06.22 14:25:26)

Hvala, uvažena predsjednice.

Poštovani ministre, hvala vam na odgovoru i hvala vam na iskazanoj spremnosti da se ovaj problem riješi. Naravno, hvala i na inicijativi roditelja da se ovo pitanje postavi u Skupštini Crne Gore i da na neki način skrenemo pažnju javnosti da zaista i mi u Crnoj Gori imamo pacijente koji boluju od specifičnih bolesti i bez pomoći države liječenje tih pacijenata je nemoguće. Dakle, praktično nemoguće, a mi vidite (prekid) ... zastave, institucije, himne. Ako ne možemo da omogućimo građanima Crne Gore da država na neki način zaštiti i omogući pravo na dostojan život, u ovom konkretnom slučaju pravo na liječenje i pravo na koliko - toliko normalan život u ovom konkretnom slučaju 34 pacijenta, onda je sve što radimo uzalud. Ja vjerujem da mi kao država možemo i kao ljudi, javni funkcioneri, smoći snage da i u ovom konkretnom slučaju i drugim konkretnim slučajevima se ovim ljudima pomogne. Upravo zbog toga sam danas razgovarao sa mojim uvaženim kolegom doktorom Srđom Pavićevićem koji je predsjednik Odbora za zdravstvo Skupštine Crne

Gore i on je izrazio spremnost da organizuje tematsku sjednicu Odbora za zdravstvo na kojoj bi se razgovaralo upravo o problematici pacijenata sa specifičnim bolestima u Crnoj Gori i kako da mi kao država izađemo i pomognemo tim ljudima koji se zaista saučavaju sa jednom teškom situacijom kada je u pitanju liječenje. Drago mi je da ste pomenuli da postoji namjera za saradnju sa referentnim klinikama iz inostranstva koje su specijalizovane za liječenje ovih bolesti. Nadam se da ćemo u naredom periodu konkretizovati upravo te nedostajuće informacije o kojima ste govorili, kada je u pitanju cjenovnik tih usluga. Jer zaista ako govorimo o ovom konkretnom lijeku, ako ne omogućimo mi kao država ovaj lijek pacijentima u Crnoj Gori, praktično uskratili smo im pravo da koliko - koliko imaju normalan život i pravo na liječenje.

Hvala vam i nadam se da će i uvaženi državni sekretar dati obrazloženje vezano za tematiku koju sam pokrenuo. Nadam se i to je moja poruka roditeljima koji su se obratili ovim povodom, da ćemo tek u Skupštini Crne Gore na Odboru za zdravstvo razgovarati o svim pojedinostima kada je u pitanju ova i druga specifična bolest u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:29:02)

Zahvaljujem poslaniku Konataru.

Ovo smo definisali kao dopunsko pitanje, da damo mogućnost uvaženom državnom sekretaru doktoru Omeragiću da bliže informacije da vezano za ovo pitanje.

Gospodine Omeragiću, izvolite vaše vrijeme, imate pet minuta.

ELVIS OMERAGIĆ (29.06.22 14:29:23)

Uvažena predsjednice, poštovani gospodine Konatar,

Ja ću više stručno i konkretno ono što smo mi uradili za ovih par sedmica vezano za cističnu fibrozu.

Prva stvar, to je rijetka i veoma teška bolest i nije samo bolest pluća već je to sistemska bolest, podjednako napada i pankreas, jetru i digestivni sistem, tako da se može govoriti o vrlo, vrlo teškoj bolesti. Vi ste rekli da je dosadašnji prosjek života tih pacijenata oko 30 godina, mada ima rezultata kod nas i u okruženju, u svijetu i do 40 da su pojedini pacijenti dostizali sa današnjim terapijama, ne ... "trifakte". Ono što je bitno da se zna da lijek se sastoji od tri lijeka, tri komponente, da je prejako reći

revolucija, jeste značajan napredak, ali revolucija nije, mislim na lijek "trikaftu".

Druga stvar je, a to je mnogo bitno zbog javnosti i samih roditelja, da ne utiče na uzrok, jer uzrok je genetski poremećaj, nešto što mi nažalost još uvijek ne možemo da liječimo, ali na prvu posljedicu, a to je protein koji je zadužen da se stvara gust sekret koji onemogućava funkcionisanje endokrinih žlijezda i povlači za sobom sve ove tegobe koji imaju ti pacijenti, na neki način se razređuje i značajno pomaže. Jedini da kažem benefit trenutni jeste da je za dvadesetčetvoronedeljnu terapiju, to su i stručni časopisi potvrdili i iskustvo iz okruženja i što se primjenjuje, jedna komponenta koja se prati, a to je forsirani ekspiratorni volumen prve sekunde, znači plućna funkcija, 10 do 14% se popravi. Sve ostalo još uvijek nije pretjerano dobro, tako da ne smijemo reći ovo je revolucija i ovaj lijek će riješiti sve, da ne budu pretjerana očekivanja ljudi koji očekuju da se lijek primijeni. Inače radi se o veoma skupoj terapiji i o terapiji koja tek treba da zaživi i da krene u upotrebu.

Kada je okruženje u pitanju tačno je da su Slovenija i Hrvatska registrovale ovaj lijek. Stanje u Srbiji je sledeće - oko 200 pacijenata sa cističnom fibrozom koliko ima Srbija je prošle godine krenula sa eksperimentalnom grupom, koja ima dvije podgrupe, i ukupno 13 pacijenata su tretirani ovim lijekom i takvo je stanje do današnjeg dana. Ni Srbija niti bilo koja od ostalih država iz okruženja nije registrovala. Lijek je još uvijek inovativan, još uvijek je u eksperimentalnoj fazi i ima još mnogo stvari koje treba da se vide, da se kroz te eksperimente i kroz liječenja urade.

Šta smo mi uradili za ovih nekoliko sedmica koliko je ovo minsitarstvo i ekipa koja pripadam tu? Pokušali smo da vidimo i da rezimiramo sve što je rađeno tokom proteklog perioda, kontakt i nepotpisani memorandum sa klinikom u Italiji i da napravimo iskorak i da što prije dođemo u situaciju da pacijentima možemo da obezbijedimo lijek. Stanje je sledeće. Trenutno u Crnoj Gori ima još dva nova pacijenta, više nije broj 34 nego je 36. Ti pacijenti koji mogu da prime tj. da dobiju ovaj lijek su samo sa jednom specifičnom mutacijom, to je F508 delta mutacija, homo zigot znači i od majke i od oca da je naslijedio, i još jedna vrsta pacijenata koji imaju na jednom tom hromozomu mutaciju delta F508, a na drugom mutaciju koja se naziva ... funkcija. Samo su te dvije grupe pacijenata koji mogu da prime, ne mogu svi, tako da ne bi bilo pretjerano i da stručne stvari ipak postavimo struci i nauci. Šta mi možemo da uradimo? Znači, može da se napravi u tri koraka i u razgovorima sa ministrom najbolji taj i najefikasniji put koji bi na neki način premostio dok ne dođemo do pravog rješenja, je da preko

konzilijuma koji su relevantni onako kako propisuju zakoni u Crnoj Gori, to je konzilijum specijalista, u ovom slučaju konzilijum dječjih pulmologa i konzilijum pulmologa Kliničkog centra, konzilijum Kliničkog centra i Komisija za lijekove za rijetke bolesti u Ministarstvu zdravlja bi mogli interventno da određeni po procjeni konzilijum ljekara pacijenti počnu da dobijaju taj lijek. Inače u kontaktu smo sa kompanijom koja je zastupnik američke firme Verteks koja je proizvela lijek, oni će da uđu u proceduru registracije lijeka u Crnoj Gori i Srbiji najvjerojatnije početkom sledeće godine.

Ono što ste pitali i što možemo nezvanično reći, otprilike po pacjentu na mjesečnom nivou terapija bi koštala oko 16.000 eura. To nisu mala sredstva, znajući da sredstva Fonda za zdravstvo za rijetke bolesti, koja su značajnoj mjeri potrošena, iznose oko dva miliona eura. Znači, spremni smo, ministar je dao nama ljudima koji smo pripremali ovaj dokument i ove stvari odriježene ruke, da na najbolji i najefikasniji način uđemo u proceduru koja će za što skorije vrijeme našim pacijentima omogućiti primjenu lijeka. Ono što je bitno da svi znaju, lijek nije revolucija, on je samo jedna od metoda koja će pomoći tim pacijentima i koja će u budućnosti vjerovatno napraviti benefite, očekivani benefiti su produženje vijeka života i smanjenje tegoba. Znate i sami, to ste pomenuli, krajnji rezultat svega ovoga kakav je, a terapija jedina koja doduše se i rijetko primjenjuje jeste nažalost transplantacija pluća i u pojedinim slučajevima transplantacija jetre.

Ovo je veoma teško oboljenje i vrlo je teško u pet minuta sažeti sve ono što bi zainteresovani trebalo da čuju. Mislím da ovih nekoliko informacija, eventualno ako treba još nešto tu smo da pojasnimo, ali je priča krenula, mi smo spremni da uradimo ono što možemo, što je do nas i sve da bude u skladu sa zakonima Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:36:07)

Zahvaljujem uvaženom državnom sekretaru doktoru Omeragiću na odgovoru.

Sledeća po rasporedu je uvažena potpredsjednica Branka Bošnjak koja ima dva pitanja. Izvolite, potpredsjednice, prvo pitanje, vaša tri minuta.

BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 14:36:26)

Zahvaljujem, predsjednice.

Uvaženi ministre, moje pitanje glasi:

Molim vas da mi dostavite informacije koliko su dana bolovanja koristili zaposleni crnogorski građani u 2019, koliko u 2020, a koliko u 2021. godini? Takođe sam vas zamolila da mi ove podatke osim na nivou države dostavite razvrstano po opštinama, da vidimo koliko su naši građani bolesni i da vidimo taj raspored po regionu.

Zahvaljujem se na odgovoru koji je vrlo detaljan i koji je u tabelarnom pregledu, analiziraću to kroz statistiku ovih dana, ali je vrlo zabrinjavajuće. Prvo da vam dam obrazloženje zbog čega sam vas ovo pitala. Zbog toga što je nevjerovatna zloupotreba instituta bolovanja. Mi zajedno svi ako želimo da ozdravimo našu državnu upravu, zaposlene u državnom sektoru i javnim preduzećima, moramo da stanemo na kraj zloupotrebama bolovanja. U ovoj zgradi, da ne kažem u svim javnim preduzećima, poznajemo najmanje nekoliko ljudi koji su godinama na bolovanju, a da se ne radi o trudničkom bolovanju. Dakle, postoji zloupotreba. Mi ovdje imamo i jednu zamku zbog zaštite ličnih podataka i, naravno, nečija bolest, ne treba svako da zna da je neko bolestan i od čega je bolestan, ali moramo naći način da ovome stanemo na kraj jer ovo se nevjerovatno zloupotrebljava.

Recimo, u nekim javnim preduzećima to je tolika drskost da pojedini koji se nalaze godinama na bolovanju se drznu u svim ovim smjenama da traže neko svoje pravo i kude nekoga, a ne dolaze mjesecima ili godinama na posao, a onda oni istjeruju neku pravdu kada neko pokuša da ih vrati na posao i da ih smjesti tamo gdje im je mjesto. Obično su takvi najbučniji, a imali su nečija leđa da se tako ponašaju. Očigledno da je raniji sistem možda i gajio takve neke pojave, ali su tu krivi ljekari koji daju takva bolovanja. Znam u Skupštini da je bila osoba koja decenijama nije dolazila na posao. Mislim da i sada imaju jedna ili dvije osobe koje godinama ne dolaze na posao. Zašto te osobe ne idu u invalidsku penziju. Moramo naći način, zbog čega. Zbog toga što oni to, pojedini, koriste neke pravne nejasnoće njima korisne da dođu i uzmu malo odmora ili dođu jedan dan, dva i onda idu na bolovanje.

Moramo da vidimo koji su sve to ljekari koji daju bolovanja, kome daju, da se formira neka komisija, etička komisija koja će imati ljekare u svom sastavu, ali vi kao ministar morate to da vidite i nađete način. Jer, ovo je postalo previše skupo za državu, previše drsko prema ljudima koji rade i koji se muče, a da ne kažem koliko je bezobzirno i bestidno da takve osobe nekome čitaju moralne lekcije i pojavljuju se u javnosti i, na žalost, naši mediji koji su sve samo ne mediji, većina njih, daju takvim osobama za pravo i daju im prostor u medijima da oni blate i određene

firme i blate određene pojedince, a u stvari svi odlično znaju o kakvim se moralnim gromadama radi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:40:36)

Zahvaljujem potpredsjednici Bošnjak.

Pravo na odgovor ima uvaženi ministar. Izvolite, ministre, vaših pet minuta.

DRAGOSLAV ŠČEKIĆ (29.06.22 14:40:41)

Hvala, uvažena predsjednice Skupštine.

Potpredsjednice Skupštine gospođo Bošnjak, vi ste postavili jedno od suštinskih pitanja koje se vrlo često provlači u zadnjem periodu u javnosti. Meni je drago što je to upravo provlačenje nastalo onog momenta kada sam počeo da budem dio zdravstvenog sistema, počev od vršenja direktora za zdravstveni sistem koji prati i kroz čiji institut se provlači ovo pitanje i, mogu reći slobodno, problem. Ovo jeste definitivno jedan veliki problem, problem za cijelo društvo. Ovo je i, mogu reći, mentalitetski problem. Mi ovdje u Crnoj Gori vrlo često volimo da radimo drugima na tuđ račun. Mi se pravimo dobri uvijek na tuđ račun, nikako na svoj. Tu smo vrlo škakljivi kada treba nešto iz svog nekog domena, da se odvojimo od svog nekog interesa tu smo vrlo rezervisani, ali kada treba da radimo nešto na tuđ račun ili na štetu nečiju onda smo vrlo lake ruke. Smatram da svi zajedno u tom pravcu kao društvo trebamo da posvetimo pažnju i da promijenimo pristup. Ako nećemo da mijenjamo kao društvo onda mora da radi to sistem, moraju da rade to ljudi koji su zaduženi za praćenje zakona i za praćenje ovakvih vrlo loših pojava.

Nešto što se potpuno s vama slažem vezano je za probleme koji se stvaraju u državnom sektoru. Dopunio bih tu problem koji je, takođe, u privatnom sektoru jer se na isti način odvija ista situacija i probleme imaju poslodavci u svakom smislu. Mi smo socijalna država i socijalno društvo makar u naznaci, ali moramo biti i svjesni i svojih odgovornosti i obaveza prema državi, prema društvu, prema sistemu. Na žalost, nismo baš svjesni toga, koristimo sve te moguće popuste kako bi nanijeli štetu i državi i društvu. Konkretan primjer nanošenja štete upravo su bolovanja. Moram da kažem da tu štetu ne nanose samo oni korisnici bolovanja nego i davaoci bolovanja. U tom pravcu svi moramo da budemo svjesni i odgovorni. Mi ćemo ono što je pokrenuto u Fondu za zdravstvo u punom

kapacitetu, znam da nije lako jer ovo je nešto što mora da se bavi cijeli sistem, baviće se u ovom momentu i Ministarstvo zdravlja. Pravićemo posebne komisije upravo za praćenje bolovanja i ispravnosti davanja bolovanja. Ali, nešto što moramo da riješimo jeste kroz zakonska rešenja da tačno odredimo kriterijume, ali i da odredimo mjeru onima koji krše zakone i koji zloupotrebljavaju svoje mogućnosti da dobiju i ostvare na jedan takav, po meni, neprizoran, nekorektan način bolovanje. Mi na taj način štetimo i onim ljudima koji su stvarni korisnici i onima kojima je stvarno potrebno bolovanje. Njih uskraćujemo i njima tu mogućnost umanjujemo zato što se otvorila jedna velika opšta sumnja i onda najviše trpe oni kojima je bolovanje najpotrebnije. Ovdje se može posebno prepoznati kada je u pitanju, mada sada vidim u zadnje vrijeme i u privatnom sektoru, posebno u državnom sektoru, ako se nekome ne sviđa neki zadatak koji je ugovorom o zasnivanju radnog odnosa preuzeo obavezu istog momenta je na bolovanju. Praktično ne može da se funkcioniše. Nešto je i nerealno da imate ljudi koji su na bolovanjima 15 godina. To je katastrofa za naše društvo, katastrofa za sistem. To pokazuje i nemoć naših institucija da reaguju na kvalitetan i odgovoran način. To pokazuje koliko i ljudi koji daju bolovanja s jednom velikom neodgovornošću pristupaju državi i sistemu, odnosno umanjuju potrebe našeg društva jer ta sredstva treba da se upotrijebe na kvalitetan način. Uvaženi poslanik Konatar je pitanje postavio gdje mi dovodimo u pitanje iznos i troškove koji mogu da proisteknu za određene bolesti, za njihovo liječenje, mi to dovodimo u pitanje, a neko je ta sredstva potrošio na jedan nekorektan način.

U tom pravcu, budite sigurni, da ćemo svi zajedno, pozvani ste da budete dio tima u okviru Ministarstva zdravlja, u saradnji s Fondom za zdravstveno osiguranje koji će pratiti ovu pojavu i nadam se da ćemo imati rezultate. Bilo je promjena u prethodnom periodu ...

u Fondu promjene koje se tiču ljekarskih komisija. U ovoj godini ćemo pratiti da li je bilo. Naravno, zloupotrijebljen je i period pandemije, gdje se maksimalno iskoristila ta mogućnost, ali da vidimo. Nadamo se u boga da će pandemija polako proći i da vidimo u narednom periodu kako ćemo se prema toj pojavi odnijeti. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:46:39)

Zahvaljujem uvaženom ministru na odgovoru.

Pravo na komentar ima potpredsjednica Bošnjak. Izvolite, potpredsjednice.

BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 14:46:45)

Zahvaljujem, ministre.

Tu smo da nađemo najbolje rješenje. Ovo je postao problem ne samo Crne Gore nego i uopšte u regionu. Moramo vidjeti uporednu praksu, odnosno uporedna rešenja, ali se mora stati ovome na put. Koliko sam kratko uspjela da pogledam ove tabele, čisto radi građana, uvaženi građani, milion i 369.647 radnih dana su bolovali građani Crne Gore, što, kako sam izračunala po broju zaposlenih u 2021. godini, znači da je svaki zaposleni otprilike sedam radnih dana bio na bolovanju, svaki zaposleni u Crnoj Gori. Iz ovoga odmah vidite da je to velika zloupotreba. U ovim podacima se vidi po pojedinim gradovima i tri puta je porastao broj radnih dana bolovanja. U pojedinim gradovima enormni skokovi. Recimo, u Šavniku sa 822 na 2.885. Recimo u Podgorici 590.100 radnih dana bolovanja.

Dakle, ovo je ogroman problem. Ovaj problem moramo da rješavamo. Namjerno nisam govorila o ciframa, a koliko to košta poslodavca jer ovo vrlo košta poslodavca. Nisu krivi oni. Krivi su ljekari što su im dopustili. Među tima koji koriste godinama bolovanje ima supružnika ljekara, znam ih, koji rade u ovim nabudženim regulatornim agencijama koji imaju plate po par hiljada, a ne dolaze na posao godinama, ali im je suprug ljekar pa im može biti, on ili njihovi kolega ili neko od njih im daje bolovanje godinama. Te osobe šetaju po gradu, uživaju, svi znamo, pro forme su negdje, to svima znamo i svi zatvaramo oči. Da ne govorim o ovima o kojima vam pričam kojih su svaki dan puni mediji upravo tih nemoralnih ljudi koji sve zloupotrebljavaju, a na kraju kada to neko uoči i pokuša da ih spriječi ili da ih dovede poznaniju prava oni onda nađu nekoga da piše o njima, zaboga oni su ugroženi ili samohrani roditelji ili traže neku socijalnu dimenziju da bi se neko sažalio na njih. U stvari, kada pogledate bekgraund vidite o kakvim se osobama radi i koliko oni, na žalost, i taj svoj status zloupotrebljavaju. Toliko je nekako crnogorsko društvo postalo licemjerno po raznim osnovama, ali nekako svi mi kao javne ličnosti moramo da povedemo računa i da nađemo rješenje za ovu, a i za mnoge druge anomalije.

Iskoristiću samo jedan minut pošto se mediji svačim bave. Juče smo moja porodica i ja bili targetirani o navodnim glasanjima za Vladu, kao da nismo imali prilike, da smo htjeli biti u Vladi, nekakvih tajnih pregovora. Toliko je nemoralno, toliko je blata u javnom prostoru, a posebno na društvenim mrežama gdje svako iza svakih niknejmova, dakle ti hrabri

Crnogorci koji neće da se predstave znaju da blate ljude, blate njihove porodice, spinuju, ne napišu, a onda im prenose mediji i onda se takve laži šire. Mi moramo stati na kraj svim ovim nemoralnim radnjama koje koštaju vrlo ovo društvo. Zahvaljujem vam na ovom detaljnom odgovoru. Biće ovdje prostora da se analizira dosta. Prešla bih na drugo pitanje pošto je isto za ministra zdravlja.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:51:12)

Naravno, potpredsjednice.

Samo da obnovimo vrijeme, s obzirom na to da imate tri minuta i za postavljanje drugog pitanja.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 14:51:18)

Drugo pitanje smatram takođe vrlo važnim, posebno u ovom trenutku.

Ministre, da li ste u saznanju da postoji interesovanje za otvaranje inostranih privatnih bolnica na teritoriji Crne Gore i kakav je stav vašeg ministarstva po tom pitanju, posebno s aspekta uticaja prije svega na javni, ali i na privatni zdravstveni sistem u Crnoj Gori?

Ministre, ovo sam vas iskreno pitala. Znam da smo mi kao država, hajde da kažem, liberalni i otvoreni da svako ko ispunjava uslove može osnovati i privatnu zdravstvenu ustanovu dolazio on iz inostranstva ili iz Crne Gore. Ovo što se najavljuje i pojedini lobiji koji očigledno postoje u Crnoj Gori i ova najava ulaska, biću konkretna, turskih investitora, odnosno otvaranje turske bolnice u Crnoj Gori, a već se vrbuju neki ljekari i već su neki dali otkaz zato što će im se ponuditi ta nepristojna ponuda, odnosno veoma visoka plata da se radi o toj, mi ćemo time uništiti i naš javni zdravstveni sistem, ostaćemo bez ljekara, iako smo im povećali plate. Ovim putem želim svima da čestitam. Za dva dana će stupiti na snagu zakon kojim se konačno vraća status ljekarima koje zaslužuju, o čemu smo trebali davno da brinemo, pa ne bismo imali problema s odlivom kadrova u mjeri u kojoj imamo. Mislim da je ovo otvaranje velika prijetnja ne samo za zdravstveni sistem javni, a prvenstveno za javni nego i za privatni. Neke tu grane neće biti ugrožene, ali dosta njih će biti i te kako ugrožene.

Mislim da kao država, a vi znate da je bilo u prethodnim nekim vladama nekih inicijativa i za privatizaciju cijelog zdravstvenog sistema, što ne smijemo dozvoliti. Doći ćemo u jednom trenutku da nećemo imati kadrova u našem javnom zdravstvu, a da će naši građani morati da se liječe u tim bolnicama koje će, vjerovatno, imati cijene koje su onakve da neće moći naši građani da plate tu zdravstvenu uslugu. Moramo da povedemo računa prvo o kadrovima. Jer, znate što, džabe nama zgrade i infrastruktura, možemo mi napraviti deset bolnica, možemo ih opremiti, ak nema ko da radi u njima i ako tog nekog nećemo da cijenimo i da ga kvalitetno nagradimo za to što radi mi ništa nismo uradili. Ovo je, bojim se, velika prijetnja. Hoću da vidim da li Ministarstvo razmišlja i na koji način razmišlja, a da kroz zakonsku regulativu i kroz neko obavezivanje ili da nađemo neki način da mi ne zaustavljamo jer ne možemo zaustaviti, ali da zaštitimo naše javno zdravstvo, a i privatno zdravstvo jer su mnogi naši ljekari uložili značajna sredstva i zadužili se da bi stvorili privatne ambulante, sada će i oni imati sigurno problem da će odlaziti u ove strane bolnice koje će ponuditi, a i već nude izuzetno visoke plate. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 14:55:02)

Zahvaljujem potpredsjednici Bošnjak.

Odgovor na pitanje u trajanju od pet minuta ima uvaženi ministar Ščekić. Izvolite.

DRAGOSLAV ŠČEKIĆ (29.06.22 14:55:08)

Hvala, predsjednice Skupštine.

Uvažena potpredsjednice Skupštine Bošnjak, meni je drago da imam danas priliku da kao ministar zdravlja uopšte od svih poslanika odgovoram na jako značajna pitanja i teme konkretne koje se tiču upravo zdravstvenog sistema. Ovo je, takođe, jedna tema koja zabrinjava generalno naše građane, a posebno nas u zdravstvenom sistemu. Prosto razmišljamo u kojem će pravcu sve ovo ići poštujući zakonske mogućnosti, potpuno poštujući da mora da bude uslova za privatni sektor, za privatno zdravstvo. Mi smo kao država opredijeljeni i bićemo brzo dio Evropske unije, gdje taj privatni zdravstveni sistem ima svoju ulogu. Nešto što moram da kažem jeste da ne smijemo dozvoliti da se u kontinuitetu urušava javno zdravstvo u korist privatnog sektora. Mi hoćemo da bude privatno zdravstvo partner javnog zdravstva. Sve one,

mogu reći slobodno, neprimjerene izjave i komentari i određene priče koje se pojavljuju u medijima su netačne da mi želimo da zaustavimo privatno zdravstvo. To nije tačno. Mi samo želimo da budemo na realnoj partnerskoj osnovi i da zaštitimo javni zdravstveni sistem. To je naša obaveza. To je naša domaćinska obaveza. Zamislite kada bi ministar zdravlja dozvolio da se urušava javno zdravstvo ili Ministarstvo zdravlja kao krovna institucija. To bi bilo neprimjereno. Nemaju pravo da se ljute ako se neko na domaćinski način odnosi prema zdravstvenom sistemu i javnom zdravstvenom sistemu, bez i malo namjere, ponavljam, da ugrožavamo bilo koga. Ali, imamo neke druge situacije. Da su se u jednom momentu davale privilegije određenim privatnim klinikama, ustanovama, da se i privatnom sektoru, bez kontrole, davala prevelika važnost. Znamo svi i drago mi je što ima ovdje uvaženih doktora koji će da potvrde da svaka ozbiljna komplikacija na kraju se završi u Kliničkom centru. Samo ozbiljnu komplikaciju može Klinički centar da rešava. Nama je cilj da što više tih ozbiljnih situacija rešava upravo naš Klinički centar Crne Gore da ne moramo da tražimo pomoć i šaljemo naše pacijente u inostranstvo. Naravno, to je dug proces, nećemo se kriti iza toga i tražiti alibi u procesima. Daćemo sve od sebe da se što prije i što brže neke stvari odvijaju, da iz dana u dan bude što jače javno zdravstvo. Ove klinike koje se pominju, koje treba da dođu u Crnu Goru, one su svakako dobrodošle, zakon im to omogućava, ali mi kroz onaj zakon koji će vrlo brzo doći, nadam se, na dnevni red jesenjeg zasijedanja Skupštine. Svakako ću moliti za vašu pomoć da taj zakon bude i njegovo konačno rešenje na najbolji način urađeno u interesu države Crne Gore, u interesu javnog zdravstva, uopšte zdravstvenog sistema u Crnoj Gori. Jer, upravo kroz taj zakon treba mnoge stvari da mijenjamo i da damo jednu smjernicu kako i na koji način treba da se razvija zdravstveni sistem Crne Gore.

Želim se prosto kao građanin, ne kao ko je u ulozi ministra zdravlja Crne Gore, osloniti na zakletvu koju su položili naši ljekari, na taj moralni, etički, na taj dio koji treba da pomogne da bude naš zdravstveni sistem solidaran i socijalan. Nije sve u novcu. Mislim da mnogo toga treba, iako potpuno uvažavam njihovu potrebu za stvaranjem profita, za ono što su oni odvajali tokom svog školovanja, odricali se, potpuno poštujemo to, ali to ne smije da bude zloupotrijebljeno. To je njihov zalog prema društvu i prema građanima tamo gdje egzistiraju.

U tom pravcu očekujem njihovu pomoć i da budemo dio jednog velikog tima koji će stvarati iz dana u dan u pravom smislu socijalno odgovorno zdravstvo i solidarno zdravstvo i da neće dozvoliti da baš, posebno u ovom momentu kada su već uvaženi kroz povećanje plata, da

daju više važnosti svojoj, hajde da kažem, drugoj nekoj ulozi nego našim građanima kroz ulogu u zdravstvenom sistemu. Ovom prilikom ih sve pozivam. Smatram da naš zdravstveni sistem ima mnogo kvalitetnog kadra, mnogo ozbiljnih i odgovornih ljudi i da mogu da daju doprinos, ozbiljan doprinos da napravimo iskorake u jačanju zdravstvenog sistema da se što više usluga pruža i daje u Crnoj Gori, da što manje sredstava iznosimo iz države kako bi ovdje kroz ta sredstva zadržana kroz njihovu ulogu pomogli jačanju zdravstvenog sistema. Naravno, ono što ste rekli, da bi parirali tom privatnom zdravstvu, u zdravom smislu, moramo graditi ozbiljne klinike, moramo gradite infrastrukturne objekte da bi stvorili dobre uslove zaposlenima da mogu da funkcionišu i da rade. To je jedan vid trke. Očekujem da će u toj trci ipak javno zdravstvo pobijediti, a da će biti pomoć, a ne servilnost zdravstvenog sistema. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:01:31)

Zahvaljujem, ministru Šćekiću.

Pravo na komentar, potpredsjednica Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (29.06.22 15:01:38)

Moramo svi zajedno biti na tom putu. Prvo, ljekari su položili ispit tokom kovida. Nismo ga mi kao društvo položili jer im nismo dali taj značaj, ali oni jesu. Oni su tokom kovid krize pokazali etičnost i pokazali da su privrženi Hipokratovoj zakletvi i da su radili jedan težak posao, a mi kao društvo bogomi na startu nismo baš znali to da cijenimo onako kako treba. Zato se nadam i uzdam i u njihovu savjest. Ono što hoću da vam kažem, da moramo izdvajanje za zdravstvo da povećanje po glavi stanovnika jer mi šest puta manje izdvajamo nego Evropska unija, da ne kažem kao neke zemlje koje kao Luksemburg izdvajaju sedam hiljada, a svaki pacijent očekuje da ima otprilike istu zdravstvenu uslugu nalazio se u Crnoj Gori ili se nalazio u Luksemburgu. Tako da moramo voditi računa o tome jer je to nešto ako nismo zdravi, sve nam je ostalo džabe, ako kao nacija nismo zdravi.

Ono što mene plaši, što, na žalost, oni u Crnoj Gori koji su od piljara postali tajkuni i postali milioneri prave te lobije i malo im je sve nego hoće sada da uđu u ove grane. Zamolila bih da ipak ostanu na onom nivou na kom su sada, da ne moraju da ulaze u zdravstveni sistem i da se bave zdravstvom neki koji su se bavili prodajem prehrambenih proizvoda, pa

neka ne diraju zdravstvo jer je njima profit na prvom mjestu. Znae, oni koji se preko dana ili za vrlo kratko vrijeme obogate, čini im se da mogu sve. Da im date da voze avion oni bi rekli mogu. Tako da bih im poručila s ovog mjesta da ne diraju zdravstveni sistem i da mi zajednički ojačamo naše javno zdravstvo, počnemo da ulažemo više. Krenuli smo da ih cijenimo, odnosno kroz taj status da im vratimo koji su nekad imali i da povedemo računa o kadrovima, da se ne dozvoli da napuštaju zemlju, da odlaze jer je svakim danom sve izazovnije. Sada naši idu u ove zemlje, u Hrvatsku i okruženje gdje im je bolje, u Sloveniju, a kada budemo, ako bog da, članica Evropske unije nećemo ih zaustaviti da odlaze i u mnogo razvijenije zemlje. Norveška i skandinavske zemlje vrlo su otvorene za naše ljekare i odlaze nam najbolji. Moramo naći način da to zaustavimo. Jer, ovo o čemu pričam, pričam upravo zbog toga što, ako nam odu najbolji, mi ništa nismo uradili. Moramo cijeliti. Stalno se bavimo nekakvim problemima i nekim ko izaziva probleme, a nikada se ne bavimo onima koji su talenti, koji nam trebaju i koji zaslužuju da se njima bavimo i da im damo podstrek, njih nekako ostavimo po strani, oni se razočaraju i onda od toga što smo mi ulagali u njih koristimo i u neke druge države. To više nemamo luksuz da radimo, posebno ne u zdravstvenom sistemu.

Ministre, molim vas, pogledajte i da nađemo način da nekako kroz zakonsku regulativu ne dopustimo da nam neko dođe i uruši javni zdravstveni sistem preko noći na taj način što će ponuditi ogromne pare pojedincima da uđu u te privatne klinike. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:05:29)

Zahvaljujem.

Nastavljamo dalje.

Sledeće pitanje postavlja uvažena poslanica Lidija Kljajić. Izvolite, poslanice Kljajić.

LIDIJA KLJAJIĆ (29.06.22 15:06:02)

Hvala, cijinjena predsjednice Skupštine.

Poštovani ministre sa saradnicima, koleginice poslanice i kolege poslanici, uvaženi građani,

Već duži period svedočimo ulaganju u zdravstveni sistem naše države u pravcu poboljšanja uslova i nabavke opreme za kvalitetnije

pružanje zdravstvenih usluga građanima sjevernog regiona Crne Gore. To je bio jedan od ciljeva kada je Demokratska partija bila u izvršnoj vlasti sa svojim koalicionim partnerima.

Moje pitanje upućeno vama glasi:

Da li Ministarstvo zdravlja i Vlada Crne Gore u svojoj strategiji razvoja zdravstvenog sistema Crne Gore ima u planu izgradnju specijalizovanog zdravstveno-rehabilitacionog centra za bolesti štitaste žlijezde i plućne bolesti?

Koliko sam upoznata postojala je inicijativa za izgradnju ovakvog centra u Crnoj Gori i mišljenja sam da je za ovo odgovarajući lokalitet baš Jelovica koja je dio bjelasičkog masiva na magistralnom putu Berane - Kolašin. Dostavili ste odgovor u pisanoj formi. Zamolila bih da obrazložite i ako je moguće dopunite isti.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:07:18)

Zahvaljujem poslanici Kljajić.

Pravo na odgovor ima ministar Šćekić. Izvolite, ministre.

DRAGOSLAV ŠĆEKIĆ (29.06.22 15:07:24)

Zahvaljujem, uvažena predsjednice.

Poštovana poslanice dr Kljajić, kao neko ko dolazi upravo sa sjevera Crne Gore i upravo iz tog kraja koji ste i vi pomenuli meni je ogromna želja da ovakvi zdravstveni objekti i centri budu upravo u tom kraju. Suvišna je svaka riječ koliko bi to značilo uopšte za taj kraj i za zdravstveni sistem Crne Gore i kolika je moja želja da to tako bude.

Moram reći nešto što su činjenice, što je fakat u ovom momentu i ono na osnovu čega sam ja u prethodnih par dana mogao da se upoznam sa svim onim što je bilo u zvaničnim dokumentima Ministarstva zdravlja.

Master planom razvoja zdravstva 2015 - 2020. godine i Strategijom razvoja zdravstva Crne Gore iz 2003. godine nije predviđeno osnivanje specijalizovanog zdravstveno-rehabilitacionog centra za bolesti štitaste žlijezde i plućnih bolesti. U toku je izrada novog master plana spram raspoloživih sredstava za tu namjenu. U ovom trenutku izgradnja datog centra nije predviđena s obzirom na to da se mimo najavljenih gradnji zdravstvenih ustanova o kojima je javnost obaviještena, Ministarstvo zdravlja se posvetilo i unapređenju postojećih zdravstvenih ustanova,

između ostalih, i Javnoj zdravstvenoj ustanovi Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Jovan Bulajić", Brezovik koja je dugo vremena bila prepoznata kao kvalitetan centar, a u koji, na žalost, nije bilo značajnijih ulaganja i unapređenja i proširenja kapaciteta na šta moramo obratiti pažnju u budućnosti.

U principu nikada nisam kroz politiku nastupao populistički, a posebno ne sa mjesta ministra zdravlja gdje smatram dodatnu odgovornost da ono što se iznese u javnost i ono na koji način se iznese da bude vrlo odgovorno precizno i da ne daje lažnu nadu građanima Crne Gore.

Smatram kad su ovakva pitanja generalno svi moramo imati jedan realan pristup i početi prije svega od onog elementarnog nivoa. Mi još uvijek nemamo pripremljenu strategiju. Ovih dana smo organizovali grupu koja treba da krene u pripremu strategije, treba da razmišljamo, prije svega, o onim objektima i klinikama koje su započete jer prosto nijesmo toliko u ovom momentu jaki finansijski da možemo ispratiti i realizaciju ovih pomenutih infrastrukturnih objekata i ući u tako značajan projekat.

Nešto što moram da kažem što sam već najavio i na skupštinskom Odboru za zdravstveni sistem, da je naša namjera da osnažimo na sjeveru i na jugu određene bolnice, odnosno stvorimo određene centre u vidu kliničko-bolničkog centra Berana, takođe i Kotoru, gdje bi kao u drugim sredinama, odnosno u regionu, neki manji gradovi, manji sistemi takođe omogućavali jedan viši nivo zdravstvene usluge i zdravstvene zaštite. Smatram da je to pitanje koje se provlačilo već godinama. Drago mi je što je i na odboru vaš kolega dr Eraković takođe potvrdio da se priča već duži period oko zdravstvenog centra, odnosno regionalnog centra u Beranama i nadam se da ćemo u tom pravcu imati punu podršku kako bi ove centre osnažili i stvorili preduslove da se naši građani u što kraćem vremenu liječe u tim centrima, odnosno da skratimo put posebno kada je u pitanju ono što vi mnogo bolje znate ljekari taj zlatni sat dok se dođe do Podgorice, na žalost, mnogo se u negativnom smislu promijeni slika pacijenta kada su neke bolesti u pitanju. To su neke stvari u kojima mi moramo da vidimo našu budućnost. Svakako kada se svi ovi projekti koji su već i predviđeni, govorimo o Infektivnoj klinici, o Klinici za mentalno zdravlje djece, o Urgentnom centru, ono što je srž našeg stanovništva i najvećeg broj građana u Crnoj Gori, kada to obezbijedimo onda možemo ići u ovakve projekte kao što ste i vi pomenuli s tim što ne smijemo zanemariti naše brendove, zdravstvene brendove, kao što je Institut Igalo, kao što je Brezovik, poznat u Jugoslaviji, poznat u široj javnosti, gdje nam dolaze pacijenti iz svijeta da se liječe ili dobiju određenu zdravstvenu uslugu ili banjsku uslugu. Mnogo toga moramo da uradimo da bismo

krenuli i stvorili preduslove za te stvari. Svakako podržavam svaku naprednu i dobru ideju i u neko buduće vrijeme vjerovatno će neki drugi ministar imati prilike da to sprovodi. U svakom slučaju puna podrška, ali prvo da završimo ovo što se kasni godinama da nam ove evropske pare ne pođu, a moraćemo izgleda da pridamo i mi ono što je neko izostavio ili neadekvatno reagovao. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:13:20)

Zahvaljujem ministru Šćekiću.

Pravo na komentar ima poslanica Kljajić. Izvolite, poslanice Kljajić.

LIDIJA KLJAJIĆ (29.06.22 15:13:25)

Zahvaljujem.

Uvaženi ministre, iz vašeg obrazloženja najviše mi se sviđa ta poslednja rečenica, a to je da će se ovim problemom baviti neki sledeći ministar. Niste razumjeli suštinu mog pitanja, da ne kažem razliku između bolnice i rehabilitacionog centra. Znam da ste vi ekonomista, dozvolite mi da našim građanima pojasnim da su to dvije različite institucije i da je rehabilitacioni centar zdravstvena ustanova koja služi za oporavak pacijenata uz medicinski nadzor i njegu koju pružaju medicinski radnici. JZU "Dr Jovan Bulajić" u Brezoviku je specijalizovana bolnica za plućne bolesti. Uvaženi ministre, to je bolnica, molim vas, bolnica je nešto što liječi oboljele, tamo se liječe oboljeli od tuberkuloze. Nemojmo brkati pojmove i da pacijenti koji su na oporavku mogu biti smješteni u bolnici u Brezoviku.

Danas sam ovim pitanjem htjela da govorim konkretno o sjeveru Crne Gore. Ne razmišljam o Nikšiću, meni Nikšić ovih dana nije u glavi, tako da razmišljam o sjeveru iz razloga što dolazim sa sjevera i znam da bi ova investicija bila značajna ne samo za Berane nego za cijeli region naše države.

Zašto pominjem lokalitet Jelovica - iz razloga njegovog geografskog položaja. Uvaženi građani, Jelovica se nalazi na obroncima planine Bjelasice i tu dolazi do sudara mediteranske i kontinentalne klime. Podsjetiću vas, uvaženi ministre, da je u obližnjoj Andrijevici prije 40-ak godina postojao specijalizovani centar za rehabilitaciju za bolesnike od plućne bolesti. Osim toga Jelovica je saobraćajno čvorište i sa već započetim ulaganjima na izgradnji saobraćajne infrastrukture i budućom

izgradnjom autoputa koja je najavljivana dobili smo centar koji je dostupan svim građanima ne samo Crne Gore nego i regiona ako hoćete i Zapadne Evrope. Na ovaj način bismo državu približili Zapadu, a razmišljali bismo o razvoju zdravstvenog turizma.

Studije su pokazale da je ovo područje bogato ozonom. To je obogaćeni kiseonik koji je pogodan za liječenje ovih bolesti. Posljednjih dana smo u prilici da čujemo da je reformom zdravstvenog sistema najavljena decentralizacija i ono što me posebno raduje jeste da sam često čula da će beranska bolnica biti regionalni centar. Beranska Opšta bolnica bi sigurno bila odlična potpora jednom ovako izgrađanom zdravstveno rehabilitacionom centru na Jelovici.

Uvaženi ministre, moramo imati u vidu i ekonomsku stranu ovog projekta. To bi značilo zapošljavanje ljekara različitih specijalizacija samim tim sprečavanje iseljavanja ovog nama deficitarnog kadra, zapošljavanje nemedicinskog osoblja. Osim medicinskih sestara, fizioterapeuta, moramo misliti i o radnicima koji nisu u medicinskoj struci tehničko osoblje, ugostitelji itd. itd. Benefiti, ako bi došlo do realizacije ovog projekta bi samim tim bili višestruki, a imamo primjere u regionu, pomenuli ste brend, zašto mi u Crnoj Gori ne bismo imali naš brend i to baš na sjeveru. Ako se sjetimo da postoje regionalni centri na primjer na Zlatiboru Čigota da je postojao takav centar u Prčnju znači to su lokaliteti koji su prepoznatljivi po ovome.

Kao što (prekid)... svjedočimo odlivu zdravstvenih radnika i mislim da bi pored planiranih zdravstvenih ulaganja u zdravstveni sistem izgradnja ovog centra bila nešto što bi riješilo ovaj problem. Bilo je govora, moram se još osvrnuti, na vaš odgovor vratili ste se u 2003. godinu mislim da ima puno problema u našem zdravstvenom sistemu o kojima trebate misliti da se ne bavite retrogradnom politikom. Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:18:57)

Zahvaljujem, poslanici Kljajić.

S obzirom da je ona koristila manje vrijeme u prvom krugu pri postavljanju pitanja dozvolila sam komentar nešto duže od onog kako je definisano.

Prelazimo na pitanje koje će postaviti poslanik Halil Duković. Izvolite, poslaniče Dukoviću, tri minuta.

HALIL DUKOVIĆ (29.06.22 15:19:16)

Zahvaljujem, predsjednice.

Dame i gospodo poslanici, uvaženi ministre sa saradnicima, pozdrav i za ministarku kulture sa saradnikom koja je prisutna,

Podsjetiću kratko, prošlo je dvije godine od kada je registrovana i pandemija koronavirusa u Crnoj Gori. Da budem precizniji u martu 2020. godine registrovan je prvi slučaj koronavirusa kod nas. Od tada pa do danas pandemija je zatekla tri Vlade Crne Gore. Podsjetiću, 41. Vlada je bila kada je nastupila pandemija koronavirusa. Tadašnja Vlada koju je dominantno činio DPS sa svojim koalicionim partnerima formirala je Nacionalno koordinaciono tijelo kao tijelo koje će se baviti sprečavanjem širenja zaraze izazvane novim koronavirusom. Napominjem da je to sigurno jedan od najtežih perioda u ovoj pandemiji. Nismo znali ništa o virusu, nismo imali nijedan specifičan lijek, a šta se sve u svijetu dešavalo, s obzirom da često brzo zaboravimo dovoljno se prisjetiti svih onih slika koje su nam pristizale iz nama bliske prijateljske Italije.

Rezultati koji su tada postignuti zahvaljujući Nacionalnom koordinacionom tijelu su danas zaista impresivni. Imali smo mali broj inficiranih i mali broj preminulih. Čak smo u tom periodu za koji znamo da je najteži jer nijesmo znali ništa o virusu niti imali neki specifičan lijek za njega, postali više od 40 dana corona free destinacija kao jedina država u Evropi tada. U decembru 2020. godine na scenu je stupila 42. Vlada. Nacionalno koordinaciono tijelo je raspustila 42. Vlada, a formirala Savjet za borbu protiv koronavirusa i obećala da će borba biti bolja i efikasnija. Kako je bila bolja i efikasnija znamo svi jer smo zauzeli one gornje brojeve na svim listama po broju inficiranih i po broju preminulih. Napominjem da se radi o periodu kada su kompletirana sva znanja o koronavirusu, a i kada smo na raspolaganju imali i najmoćnije sredstvo za borbu protiv koronavirusa tj. vakcinu. Vakcinacija je počela u decembru 2020. godine, znamo ko je primio prvu vakcinu, medicinska sestra u Londonu. O vakcinaciji koliko smo ovdje pričali neću sad govoriti rezultate, svi to znamo.

U aprilu ove godine formirana je 43. Vlada pandemija još teče. Nisam bio u saznanju da ste formirali neko tijelo koje će se baviti ovim problemom zbog toga sam vam i postavio pitanje:

Koje mjere perduzimate u cilju efikasnijeg suzbijanja pandemije izazvane koronavirusom?

Zahvaljujem.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:22:48)

Zahvaljujem poslaniku Dukoviću na postavljenom pitanju.

Pravo na odgovor će iskoristiti uvaženi ministar Šćekić. Izvolite, ministre.

DRAGOSLAV ŠĆEKIĆ (29.06.22 15:22:56)

Hvala.

Poštovani poslaniče dr Dukoviću,

Vi ste dosta toga i u samom komentaru u okviru postavljenog pitanja rekli, ali evo ja ću prije svega ono što je poznato svima nama generalno u Crnoj Gori i šire kada se priča o pandemiji, o koronavirusu, prosto nešto što je problem cijelog svijeta. Mi kao država smo u svim periodima davali svoje odgovore na pandemiju i u tom pravcu ne bih rekao da je bilo koja vlada u tom periodu dala loš odgovor, dala je mogući odgovor na pandemiju koja je bila potpuna nepoznanica za cijeli svijet. Sad možemo da pričamo o nekim pojedinačnim momentima kada je nešto možda trebalo uraditi ovako ili onako, ali to su neke stvari koje se tiču možda nekih odluka više vezano za učešće zdravstvenog sistema u svoj toj priči u tom momentu, ali to je za neku drugu priču. Govorim o konkretno vašem pitanju i u tom pravcu ću i zbog naših uvaženih građana pročitati odgovor. Naravno da je tijelo odmah formirano prilikom izglasavanja 43. Vlade u onom obliku kako je ranije bilo, naravno promijenjene su ličnosti, inače prinadležnosti Ministarstva i učešće Ministarstva je isto počev sa predsjednikom Vlade.

Virus SARS- CoV-2 uzročnik oboljenja COVID-19 u Crnoj Gori trenutno pokazuje nizak intenzitet aktivnosti, široku rasprostranjenost i trend porasta. U poslednjoj nedelji bilježi se porast u broju registrovanih pozitivnih slučajeva za oko 91% dok je broj hospitalizovanih slučajeva za oko 42% manji. Porast u broju novooboljelih je očekivan s obzirom na to da je pandemija još uvijek u toku, odnosno virus je u cirkulaciji u populaciji ne samo u Crnoj Gori već i u svijetu.

S obzirom na to da je istraživanjima otkriveno da imunitet, zaštita od uzročnika naglo opada šest mjeseci nakon prirodne infekcije ili vakcinacije, a činjenica je da smo najveći talas obolijevanja imali početkom januara mjeseca, vremenski se pad kolektivnog imuniteta koji je u jednom momentu u našoj zemlji kao posljedica što prirodne infekcije što vakcinacije iznosio 85% poklapa sa šestomjesečnim vremenskim periodom od vrha talasa obolijevanja. Stoga stalno putem medija i

napominjemo da je neophodno vakcinisati se šest mjeseci nakon preležane infekcije ili vakcinacije sve dok pandemija traje.

Međutim, najznačajniji indikator epidemije broj hospitalizovanih slučajeva i smrtnih slučajeva su za sada na stabilno niskom nivou dok je četrnaestodnevna kumulativna incidencija u blagom porastu što daje nadu da je epidemija u našoj zemlji još uvijek prije svega pod prirodnom kontrolom. U poređnom analizom sa zemljama Evrope i okruženja u Crnoj Gori je trenutno epidemiološka situacija po pitanju obolijevanja od covid 19 infekcija bolja nego u Portugalu, Njemačkoj, Francuskoj, Austriji, Italiji kao i u odnosu na cijelu Evropu, dok smo u odnosu na zemlje okruženja u vrhu prije svega zbog boljeg obuhvata testiranjem i samim tim nadzora nad epidemijom što je slučaj tokom cijelog perioda pandemije. Zemlje sa mnogo višim nivoom obolijevanja imaju minimalne protivepidemijske mjere ili su čak bez mjera. To se odnosi naročito na sve zemlje kojima je dominantna grana ekonomije turizam, govorim o Španiji, Italiji, Grčkoj, Hrvatskoj, Kipru. Što se tiče smrtnosti imamo trenutno povoljniju situaciju i od zemalja Evrope i u okruženju, žao nam je što je kod njih tako.

Vakcinacija protiv novog koronavirusa nije na željenom nivou vjerovatno kao posledica smanjenog obolijevanja u populaciji u poslednjih pet mjeseci, a samim tim i medijskog prostora posvećenog ovoj temi kao i otežavajućih okolnosti izazvanih ovom činjenicom u kriznoj komunikaciji. Nastojaćemo da aktivnim prisustvom u medijima i u komunikaciji sa građanima podignemo vakcinaciju protiv covid 19 na viši nivo.

U skladu sa dnevnim praćenjem epidemiološke situacije u zemlji i svijetu te analizom gore pomenutih indikatora toka pandemije kao i aktuelnih protivepidemijskih mjera u zemljama okruženja i svijetu u saglasnosti sa metodologijom Evropskog centra za kontrolu i prevenciju bolesti i Svjetske zdravstvene organizacije predlagaćemo protivepidemijske mjere nadležnim državnim tijelima kada indikatori budu upućivali da je to neophodno. Radna grupa Instituta vezano za zdravlje Crne Gore za sada zasjeda na dvonedeljnom nivou, dok se praćenje epidemiološke situacije ostvaruje na dnevnom nivou. Sem toga, epidemiološke službe svih lokalnih domova zdravlja vrše svakodnevni nadzor praćenjem kontakata pozitivnih slučajeva čime se epidemija pokušava ograničiti. U svakom slučaju i ovo je jedan poziv posebno starijoj populaciji građana da vode računa da ipak još uvijek nije na žalost pandemija prošla, ali da moramo voditi računa i da ne šaljemo zabrinjavajuću sliku, iako u ovom momentu na našu sreću nije takva, prosto tražimo balans da budemo zemlja otvorena kao što su otvorene i druge zemlje u okruženju koje se bave turizmom ako vodimo računa koliko je god moguće o našim građanima. Toliko i hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:29:01)

Zahvaljujem ministru Ščekiću.

Pravo na komentar ima poslanik Duković. Izvolite, poslaniče Dukoviću.

HALIL DUKOVIĆ (29.06.22 15:29:09)

Zahvaljujem ministru na detaljnom odgovoru.

Svi mi očekujemo od dana pojave pandemije da ta pandemija prođe, ali ona već dvije godine i par mjeseci traje. Problem je što se mi sada ponašamo kao da je ta pandemija prošla, da je to neka emisija koja je bila i ostala iza nas. Na žalost, brojke koje čitamo svaki dan nas upozoravaju da je ona još tu. Mi u zadnjem periodu svakog dana registrujemo 100, 200 novih pozitivnih slučajeva korona infekcije, juče je bilo čak preko 200, počeo je da raste i broj preminulih i to nije samo kod nas, to je svugdje u svijetu, ali jedno pitanje moramo svi postaviti. Ako sada usred ljeta imamo po 200 pozitivnih slučajeva, šta možemo očekivati s jeseni i zimi? To smo i prošle godine upozoravali kad smo otvorili granice, kad smo rekli nemojmo da činimo to, i druge su turističke zemlje, mi ne, otvorile granice. Znae kakvu smo infekciju imali od početka avgusta pa do Nove godine. Mi moramo biti spremni, jer ovaj nas je virus toliko puta iznenadio i ko može garantovati da neće sad ponovo. Istina je da je omikron virus mnogo blaži, da zahvata samo gornji respiratorni dio, nije kao delta ili alfa soj koji je više išao u donje djelove u plućima, ali niko ne zna šta se može sutra desiti. Sami opstanak, sama cirkulacija virusa izaziva njegovu veću mutaciju. U kom pravcu može on mutirati, ni najveći stručnjaci ne mogu danas dati odgovor.

Druga stvar, vi morate povesti računa o stanju zdravstvenog sistema. Mnogo pričamo o liječenju najtežih slučajeva, dobijali smo informacije koliko je pacijenata na bolničkom liječenju i to su zaista bili najteži pacijenti, ali nismo dobijali informacije koliko je pacijenata liječeno u primarnoj zdravstvenoj zaštiti po domovima zdravlja i u kućnim uslovima preko patronažne službe. To su hiljade i hiljade naših građana i ova cifra 200 pozitivnih za jedan dan opterećuje primarno zdravstvenu zaštitu. Sreća je što nemamo težih slučajeva, ali moramo povesti računa o tome kakva nam je situacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, nije kao što je bila. Ona je zaista obavila lavovski dio posla u cijeloj ovoj epidemiji

zajedno sa svim kovid bolnicama i svim ljekarima, ali nama hronično nedostaje kadar. Taj kadar će naravno još i više nedostajati i moramo biti spremni za svaki scenario i zato kažem moramo povesti računa o tome šta nam se može desiti početkom jeseni ili zimskog perioda. S druge strane, slušam ekonomske stručnjake, ja zaista nisam ekonomista, da nas na jesen očekuje i ekonomska i energetska kriza. Mi svi znamo da svaka ta kriza utiče na zdravstveni standard pa i to moramo voditi računa.

Zaista sam zadovoljan odgovorom jer sam vidio da vam je neko stručan pomogao u sastavljanju ovog odgovora. Zahvalan na tome, jer su pomenute dvije ključne stvari što se tiče epidemija. To je vakcinacija i praćenje kontakta. Vakcinaciju ne možete vi sami organizovati, ne mogu ni ljekari, moramo svi kao društvo da radimo na tome. Zaista je neshvatljivo da imamo vakcine, a da građani neće da se vakcinišu. Druga stvar, praćanje kontakta. Drago mi je da se prate kontakti, ali ja radim isto u zdravstvu tako da znam da to praćenje nije onako kako treba. Dok god ne budemo pratili kontakt nećemo imati kontrolu infekcije. Kontakti se prate da bismo znali šta nas sutra očekuje. Ovako ne znamo šta nas očekuje sutra. Dobro ste rekli, prirodna kontrola bolesti. Mi od danas do sutra čekamo. Dobro je da povedemo računa o tome da zdravstveni sistem malo ojačamo posebno primarnom zdravstvenom zaštitom i bojim se da nam se ne desi ono što nam se dešavalo prošlih godina. Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:33:53)

Zahvaljujem poslaniku Dukoviću.

Zahvaljujem takođe i na otvaranju vrlo važne teme i evo da bude danas prilika i odavde iz Skupštine Crne Gore da apelujemo na sve građane Crne Gore da se što prije vakcinišu protiv kovid 19, jer definitivno vakcina se pokazala kao jedino moguće za sada rešenje u suzbijanju pandemije.

Hvala takođe uvaženom ministru zdravlja koji je bio danas sa svojim saradnicima ovdje i odgovarao na pitanja. Sa ovim smo iscrpili pitanja koja su bila upućena Dragoslavu Šćekiću ministru zdravlja. Hvala vam.

Pozdravljam uvaženu ministarku kulture i medija Mašu Vlaović koja je danas sa nama sa svojim saradnikom Denisom Vukotićem, državnim sekretarom u Ministarstvu, kojem će postaviti pitanje uvaženi poslanik Damir Šehović, a pozdravljamo i dr Biljanu Šćepanović, ministarku nauke i tehnološkog razvoja, kojoj će postaviti pitanje poslanik Jevto Eraković što je po redosledu za današnji dan još ostavljeno.

Prelazimo na postavljanje pitanja. Uvaženi poslanik Šehović će postaviti pitanje. Izvolite vaših tri minuta.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.06.22 15:35:10)

Hvala predsjednice.

Poštovana ministarko, drage kolege, mislim da nije nikakva tajna da će prethodna Krivokapićeva vlada ostati upamćena ne samo po najvećoj političkoj institucionalnoj krizi koju je izazvala u posljednjih nekoliko decenija, nego će na žalost ostati upamćena i po tome što je izazvala krizu u sistemima vrijednosti zahvaljujući ne malom broju ljudi sa kleronacionalističkim i šovinističkim uvjerenjima koje je postavila na čelna mjesta nekih važnih državnih institucija čime su zapravo oni dobili mogućnost da svoje lične frustracije i naopaka uvjerenja pretvaraju u zvaničnu državnu politiku.

Na žalost, gospođo Vlaović, najviše je takvih kadrova u resoru prosvjete i kulture i za tu situaciju svakako ako nijeste vi odgovorni jeste predsjednik Vlade koji ne samo da glas nije pustio kada su ta lica postavljana na tako važne pozicije nego je svako takvo imenovanje lično aminovao. Zato uostalom i nijesmo glasali za izbor nove manjinske vlade, jer nijesmo zbog šačice funkcija htjeli sebe da dovedemo u situacija da ćutimo na ono što ni Krivokapićevoj vladi nijesmo ćutali zato što nijesmo htjeli sebe da dovedemo u situaciju da doživimo političku amneziju zbog tih pozicija i da se pretvaramo, za razliku od nekih, da je Dritan Abazović bio potpredsjednik vlade Bangladeša, a ne potpredsjednik Krivokapićeve vlade za čija nepočinstva je jednako koliko i ovaj prvi odgovoran. Naši građani jako dobro znaju naš stav u odnosu na aktuelnog premijera, ali ne znaju vaš stav u odnosu na neka imenovanja u oblasti kulture koja su ne samo nezakonita nego bih rekao da imaju anticrnogorski i anticivilizacijski karakter u sebi. Zato sam iskoristio institut poslaničkog pitanja da vas konkretno pitam nekoliko stvari.

Prvo, šta mislite o tome što je na čelno mjesto važne kulturne institucije kao što je Filmski centar izabrana osoba koja ne spada u istaknute kulturne stvaraoce iako bi po zakonu morala dolaziti iz reda istaknutih kulturnih stvaralaca, ali me posebno interesuje šta mislite o svjetonazoru te osobe koja ima anticivilizacijska uvjerenja, odnosno konkretno, ministarko Vlaović, šta mislite o tome što smo nekoga ko je bio na listi moram da kažem šovinističke političke grupacije Dveri 2012. godine, dakle šta mislite o tome što takva osoba pokriva tako važnu poziciju u resoru kulture na čijem ste vi čelu? Šta mislite o osobi koja

Crnogorce smatra proizvodom komunističkog društvenog uređenja, šta mislite šta takva osoba radi na čelu Filmskog centra? Imate li problem sa tom činjenicom? Šta, gospođo Vlaović, mislite o tome što svjedočimo o tihoj okupaciji Crnogorskog narodnog pozorišta koje takođe vodi osoba koja je više vezana radnim angažmanom za nama susjednu, a ne za našu državu Crnu Goru? Je li vam poznato da, kako su mene informisali, već godinu i po dana crnogorski reditelji ne mogu da privire u tu instituciju, crnogorski ni regionalni, ali mogu iz nama susjedne države Srbije sa čim ja nemam nikakav problem, ali imam problem zašto su vrata zatvorena u Crnogorskom narodnom pozorištu za crnogorske reditelje kojih i te kako imamo sa kvalitetnim referencama? Slična situacija je i u Centru savremene umjetnosti koji vodi osoba koja nema dodirnih elemenata za savremenom umjetnošću. Zato vas u konačnom i pitam za jasan stav na ovu temu i molimo vas da mi odgovor koji ste mi prosljedili ne čitate zato što njime nijesam zadovoljan. Njime nijesam zadovoljan zato što je suština tog odgovora u tome da ćete vi da analizirate situaciju, pa ćete na bazi te analize da povlačite konkretne poteze. Ministarko Vlaović, ovdje nema šta da se analizira, ovdje je sve odavno analizirano, ovdje se postavlja pitanje vaše političke volje hoćete li vi da se obračunate sa takvim kadrovima ili nećete. Ja vas molim da to uradite zato što vam ne treba taj teret, ne treba vam teret odgovornosti da nijeste uradili ono što ste mogli, da neke ljude koji po pravilu ne bi smjeli da prođu pored institucija kulture držite i dalje na čelnim pozicijama u važnim kulturnim institucijama u resoru na čijem ste čelu. I molim vas da požurite, jer kako sada stvari stoje ovo će, sva je prilika, biti vlada sa najkraćim mandatom u poslednjih 30 godina, pa ne bih volio da vas njen pad zatekne, nego bih volio da na vrijeme zasučete rukave i da se oslobodite ovakvih kadrova koji ne trebaju građanskoj Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:41:06)

Zahvaljujem poslaniku Šehoviću.

Mi svakako jesmo danas na kraju radnog dana pa sa te strane sam i pustila poslanika Šehovića da malo duže iznese obrazloženje svog postavljenog pitanja, ali ipak, poslaniče Šehoviću, ja ću vas moliti da u drugom krugu budete malo racionalniji.

Pravo na odgovor ima uvažena ministarka Maša Vlaović. Izvolite, ministarko, imate pet minuta.

MAŠA VLAOVIĆ (29.06.22 15:41:33)

Uvažena predsjednice Đurović, poštovane poslanice i poslanici, cijenjene građanke i građani.

Poštovani gospodine Šehoviću, zahvaljujem se na upućenom pitanju i interesovanju za rad Ministarstva kulture i medija.

Vama je dobro poznato da je kultura jedan od esencijalnih resora koji kreira i sprovodi javne politike u pravcu stvaranja zdravog društva. Radi se veoma o kompleksnom i senzibilnom resoru u kome pojedini važni segmenti u prethodnom periodu nijesu funkcionisali na zadovoljavajućem nivou, a neki važni procesi rada iz nadležnosti ovog Ministarstva bili su potpuno obustavljeni. Kadrovska politika i ljudski resursi Ministarstva kulture i medija i drugih institucija u oblasti kulture mijenjaće se nakon sveobuhvatne analize zatečenog stanja unutar ovog resora i to na svim organizacionim nivoima. Moj cilj je stvaranje prije svega profesionalnog tima koji će činiti stručnjaci intelektualci iz oblasti kulture kojima je prije svega stalo do javnog interesa, a koji će kroz adekvatne kulturne politike doprinijeti afirmaciji multietničke, građanske, interkulturalne Crne Gore. Posebno ćemo insistirati na tome da kadrovi iz ove oblasti dominantno rade na zaštiti, očuvanju i povećanju vidljivosti kulturnih sadržaja kao i kreiranju brzih i kvalitetnih rešenja prilikom odlučivanja uz puno poštovanje pravila struke i zakona Crne Gore.

Na tome aktivno radimo od prvog dana preuzimanja ovog resora stvarajući stabilnu platformu koja će davati vidljive rezultate u kratkom roku. Uvjeravam vas da Ministarstvo kulture i medija već radi na unapređenju stanja u kulturi Crne Gore koja u prethodnom periodu nije tretirana ni blizu onoga kako zaslužuje. Konkretno, prvo već su preduzete aktivnosti za izradu strateškog dokumenta iz ove oblasti i nacionalnog programa razvoja kulture koji će predstavljati krovni strateški dokument u ovoj oblasti i dati smjernice daljeg razvoja kulture u naredenih pet godina. Drugo, u najskorijem roku će Vladi Crne Gore biti predložen Nacionalni savjet za kulturu i treće u djelu unapređenja kadrovske politike planirane su izmjene i dopune zakonskih propisa kako bi se uticalo na efikasnost, transparentnost i kompetitivnost procesa i zainteresovanih kandidata za rukovođenje javnih ustanova u sferi kulture.

Dok sam na čelu Ministarstva kulture i medija neću selektivno pristupati rešenju pitanja i trudiću se zajedno sa svojim timom da ponudim najbolja rešenja u pravcu prevazilaženja svih naslijeđenih problema kojih ima dosta u ovom trenutku. Međutim, da bismo ovaj proces sproveli na mjerljiv način i sačuvali ga od dnevopolitičkog narativa bez ostavljanja prostora da se naši budući potezi shvate kao revanšizam ili da se bilo koji

zaposleni unaprijed osjeti nesigurnim ili nepoželjnim, aktivno sprovodimo evaluacije rada kadrova na svim novoima i vršimo ocjenu njihovog doprinosa u sektoru kulture. Nakon dva mjeseca od formiranja 43. Vlade mi smo još uvijek u procesu kreiranja timova i klime o kojoj govorimo i taj proces će uskoro biti završen. Jedan od mojih ciljeva je da Ministarstvo kulture i medija radi na transparentnim i otvorenim osnovama i da uz sve konstruktivne sugestije koje su dobrodošle obezbijedimo raznolikost perspektiva koje stvaraju prostor za bolji rad i djelovanje svih javnih funkcionera i službenika u sistemu. Mišljenja sam da u kulturi ne smijemo više praviti kompromise nauštrb kvaliteta niti popuštati pred pritiscima ako želimo dobre rezultate. Uspostavljanje kvalitetnog sistema i kulturne politike uz angažovanje istaknutih crnogorskih intelektualaca, stvaralaca i eksperata koji dijele viziju Ministarstva kreiraćemo standarde po kojima će Ministarstvo funkcionisati.

U odnosu na vaše drugo pitanje dajem sledeći odgovor:

Uvaženi poslaniče Šehoviću, o namjeri da se nastavi sa politikama prethodne vlade, tadašnjih resora i ministara jasno je iskazana demokratska volja većine poslanika ovog uvaženog doma koja je toj vladi uskratila povjerenje. Takođe, kao što znate, još većom podrškom, odnosno većim brojem poslanika izabrana je 43. Vlada koja će sprovoditi drugačiju i bolju politiku na svim poljima, a na korist svih građanki i građana i u pravcu dalje afirmacije građanske, multietničke, multikonfesionalne, interkulturalne Crne Gore. Dakle jasno je, ova Vlada i Ministarstvo kulture i medija imaju namjeru da mijenjaju politiku u oblasti kulture uz afirmaciju navedenih vrijednosti. Kultura ne može i ne smije biti usputni resor. Ona je ključna za nadograđivanje i jačanje crnogorskog identiteta i građanskog koncepta Crne Gore. Ministarstvo kulture i medija je u konačnom dobilo ono što mu je pripadalo, dobilo je svoju samostalnost, a što takođe govori na koji način se 43.Vlada odnosi prema istoj. Dakle, stvorili su se uslovi da ovaj resor onako kao i zaslužuje država Crna Gora posveti svoj rad kulturi i unapređenju stanja u njoj.

Još jednom vam se iskreno zahvaljujem na pitanju i interesovanju za rad Ministarstva kulture i medija i ovim putem vas pozivamo da budete slobodni i date predloge za unapređenje kulturne politike u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:47:13)

Zahvaljujem ministarki Vlaović.

Pravo na komentar ima uvaženi poslanik Šehović. Izvolite, poslaniče Šehoviću, tri minuta je predviđeno. Može, s obzirom na to da ste već i dodatna tri iskoristiti u prošlom krugu, ali evo sad da pokušamo da ipak bude u okviru vremena koje je Poslovnički predviđeno.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.06.22 15:47:36)

Hvala, predsjednice.

Teško je, na žalost, izmjeriti štetu koju je prethodna vlada ovom društvu napravila, ali vjerujem da nikom nije teško da ustvrdi da je ova nova koja je nakon nje izabrana na dobrom putu da je u tome nadmaši. Priča o Otvorenom Balkanu i Temeljnem ugovoru je samo kap koja je prelila čašu. Mi ovdje imamo dublji problem, a on leži u činjenici da je Valda koncipirana na način da je nakon dva mjeseca njenog djelovanja postalo očigledno da ona na žalost ima namjeru da se obračunava sa temeljima ove države. Kad to kažem mislim na njenu namjeru da se obračunava sa građanskim, sekularnim i evopskim karakterom Crne Gore. Zato je nakon dva mjeseca postalo jasno da je SD bio u pravu kada nije želio da takvoj vladi da podršku, jer je više nego očigledno da je to vlada kojom se upravlja sa strane, da ona nije vlada koja ima evropski karakter, već da je ona u suštini Vučićeva vlada koja treba da završi ono što Krivokapićeva ili nije smjela ili nije stigla. Stoga joj hitno treba uskratiti podršku i svi oni koji se oglušše na takav naš poziv će preuzeti odgovornost za satiranje Crne Gore, preuzeće odgovornost za izvaljivanje ove države iz zglobova, a ja sam siguran da to niko nema pravo da radi. Vas, uvažena ministarko Vlaović, molim da krenete u hitne promjene, da sa riječi krenete u konkretnu akciju, jer kako maloprije rekoh, bojim se da ako ovim tempom nastavite da djelujete nećete imati vremena da smijenite ove ljude kojima nije mjesto ni u kulturnim ni u bilo kojim drugim institucijama ove države, jer ćete u suprotnom i vi sami biti odgovorni jednim dijelom za problem koji nijeste izazvali. Ponavljam, nije obračun sa neistomišljenicima kada kleronacionaliste istjerate iz resora kulture, nije obračun sa neistomišljenicima kada lica koja pripadaju političkim partijama koje tvrde da su Crnogorci proizvod komunističkog društvenog uređenja uklonite sa pozicija odlučivanja i za to vam ne trebaju analize, za to vam ne trebaju radne grupe, za to vam ne trebaju timovi, za to vam je potrebna jaka politička volja za koju vjerujem da ćete je imati, jer u suprotnom, kažem, neće valjati ni vama ni Crnoj Gori. Računam da ste dužni da branite kulturu, da ste dužni da branite ono što

kultura sa sobom nosi, jer odbranom kulture vi na najbolji mogući način stajete u zaštitu multikonfesionalne i građanske Crne Gore, a ovo društvo može opstati jedino ako je takvo. Ovi ljudi koji su na ovim pozicijama već pune dvije godine, ako sam dobro izračunao, ne doprinose tome. Vjerujem da vam to nije cilj i zato vas molim da hitno reagujete, da uradite to prije nego što ova vlada padne, a što se nas tiče ona može da padne koliko je sutra jer nije ni zasluživala da bude izabrana. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 15:51:35)

Zahvaljujem poslaniku Šehoviću.

Trebali smo krenuti od toga da bude dva minuta onda biste vjerovatno se uklopili u ono što je predviđeno tri minuta, ali dobro, evo tolerantni smo danas, a i na kraju smo radnog dana.

Sa ovim smo zaključili pitanja koja su postavljena uvaženoj ministarki Maši Vlaović, zahvaljujem se na njenom prisustvu.

Prelazimo na pitanje uvaženoj ministarki Biljani Šćepanović koje će postaviti poslanik Jevto Eraković, koje je ujedno i poslednje pitanje za današnji radni dan.

Izvolite poslaniče Erakoviću, vaša tri minuta.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.06.22 15:52:10)

Zahvaljujem.

Pozdravljam ministarku.

Dobio sam odgovor neposredno prije postavljanja ovog pitanja, ali zbog javnosti Crne Gore svakako želim da postavim pitanje. Mislim da je veoma važno da se danas čuje i odgovor, ali da čujemo nadam se i valjane argumentacije koje će preskočiti možda neke lične insinuacije, barem ih ja tako shvatam iz ovog odgovora, ali na kraju evo kroz dijalog sa ministarkom nadam se da ćemo ih riješiti.

Naime, radi se o jednom od najznačajnijih projekta koje Crna Gora ima u ovom trenutku, SEEIIST projekat koji je inicirala naša draga uvažena koleginica Sanja Damjanović sa pozicije tadašnje ministarke nauke, 2017. godine. Da bih malo približnije pojasnio građanima Crne Gore, radi se o izgradnji projekta koji nadamo se da će biti izgrađen ipak naporima zajedničkim svih onih koji mogu da pomognu na prostoru Crne Gore. Dakle, jednog centra koji bi se bavio razvojem i istraživanjem borbe protiv kancera, Dakle borbe protiv malignih bolesti, a u čijoj osnovi bi bio i

jedan terapijski centar gdje bismo pacijente koji su oboljeli od malignih bolesti tretirali na jedan potpuno drugačiji način u odnosu na to kako se danas tretiraju ne samo u Crnoj Gori nego i u drugim zemljama regiona i svijeta. Koliko bi to benefita donijelo građanima Crne Gore i regiona? Mogu da kažem da jedna takav centar, ukoliko bismo ga dobili u Crnoj Gori, u pitanju je centar gdje bi se vršio tretman sa hadronskom terapijom, omogućavala bi značajno veće preživljavanje pacijenata koji imaju pojedine posebne vrste tumora. Sadašnjom konvencionalnom radio terapijom preživljavanje 10 do 20% takvih pacijenta je od četiri do pet godina, sa protonskom terapijom bi njihovo preživljavanje bilo 50 do 60%, dok sa hadronskom terapijom, postoje zvanični podaci da bi njihovo preživljavanje bilo čak 90%.

Jedna grupa građana Crne Gore i regiona zahvaljujući ovom projektu bi imali mogućnost da čak 90% njih ima mogućnost preživljavanja oko 90%. Mislim da samo ovaj podatak koji sam danas iznio treba da upali sve moguće alarme u Crnoj Gori i da svi zajednički krenemo u realizaciju ovog projekta.

Napomenuću šta je sve Sanja Damjanović uradila u periodu dok je bila ministarka da bi ovaj projekat zaista bio u Crnoj Gori. Vi dolazite iz naučne zajednice, ja sam učestvovao u mnogo projekata, mnogi koji su učestvovali u projektu znaju šta znači biti inicijator projekta i šta znači onaj koji je pokrenuo taj projekat. Ako ima bilo kakve svijesti u ovoj državi, a na žalost izgleda nema, nadam se da će se promijeniti sa vašim rukovođenjem Ministarstvom nauke, pa ma kako se zvao inicijator tog projekta on mora da bude uključen u sve faze razvoja tog projekta. Na žalost, politika, revanšizam i ono najniže što dolazi iz ljudske prirode, ljudske sujete, učinili su da autorka projekta Sanja Damjanović apsolutno bude isključena iz svih mogućih struktura, izuzev jedne koja je zaista samo simbolična u ovoj fazi realizacije projekta.

Prema tome, ukoliko želimo dobro ovom društvu, ukoliko želimo dobro ljekarima, ukoliko želimo dobro naučnoj zajednici i ukoliko želimo dobro pacijentima i građanima Crne Gore, mi moramo te političke sujete da stavimo u sasvim sporedni ram. Biće prilike da kažem kroz komentar kada čujem odgovor uvažene ministarke, mislim da ono što je urađeno u periodu 2017 - 2020. godine je neuporedivo više nego što je urađeno u prethodnom periodu. Zbog čega? Zato što smo imali autorku projekta i zbog toga što smo imali ženu koja je na pravi način pokazala na koji način se rukovodi ovim projektom. Hvala.

Zahvaljujem poslaniku Erakoviću.

Uvažena ministarka Šćepanović ima mogućnost odgovora u trajanju pet minuta.

Dobar dan, dobro došli, izvolite vaših pet minuta.

BILJANA ŠĆEPANOVIĆ (29.06.22 15:57:56)

Dobar dan, poštovana predsjednice, poštovane kolege i kolegice poslanice i poslanici koji su danas prisutni u Skupštini.

Poštovani gospodine Erakoviću, pročitacu vaše pitanje s obzirom da ga vi niste pročitali, a iz ovog vašeg uvodnog dijela sada kada vas slušam stekla sam utisak da me želite pitati nešto sasvim drugo u odnosu na ono što je napisano u vašem pitanju. Direktno pitanje koje sam dobila u pisanoj formi je bilo - Možete li nam reći šta se od trenutka kada je Sanja Damjanović razriješena sa pozicije realizovalo finansijski, a od tada je prošlo godinu i po dana, šta je sve moglo biti realizovano, a nije, u poslednjih godinu i po dana otkako je 42. Vlada isključila autora i lidera ovog projekta, misionara naučne diplomatije i imenovala nekompetentan tim?

Moj odgovor je koncipiran kao odgovor na ovo pitanje. Sada iz ovog vašeg uvodnog dijela shvatam da ste zapravo željeli da me pitate nešto drugo, da ste željeli da me pitate o statusu moje drege kolegice Sanje Damjanović u ovom projektu, tako da se izvinjavam što je moj pisani odgovor pripremljen prema vašem pisanom pitanju, a ne prema ovom što ste pitali danas, ali možemo nekom drugom prilikom da govorimo i o tome što ste me pitali danas. Dakle, sada ću pročitati odgovor.

Iako me je Vaše pitanje prilično iznenadilo, budući da je formulisano tako da se odnosi na vremenski period rada 42. Vlade Crne Gore, te je trebalo da bude postavljeno toj, a ne 43. Vladi Crne Gore, zahvaljujem što ste mi dali priliku da Skupštinu kao i širu javnost Crne Gore upoznam sa nekim činjenicama o projektu SEEIIST koje su često interpretirane na neodgovarajući način.

Aktuelna 43. Vlada Crne Gore je, kao što vam je poznato, formirana prije dva mjeseca. U tom kratkom periodu, pored niza zahtjevnih organizacionih poslova na formiranju novog Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, nastalog objedinjavanjem resora koji su u 42. Vladi bili u druga dva ministarstva - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja - pred nama su bili raznoliki obimni zadaci: upoznavanje sa brojnim projektima i aktivnostima u portfelju

Ministarstva kao i sa problemima u funkcionisanju i realizaciji istih, uz praćenje raznovrsnih tekućih obaveza i dešavanja kako u domaćoj naučno-inovacionoj zajednici tako i na međunarodnom planu.

Tražiti da se bilo koji ministar decidno izjasni o bilo kom projektu ili inicijativi u periodu manjem od 100 dana, koliko se svakoj vladi ostavlja da uđe u posao, u najmanju ruku je neuobičajeno, tim prije imajući u vidu prethodno navedeno - da se pitanje odnosi na aktivnosti prethodne Vlade. Ipak, za 60 dana funkcionisanja Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, zajedno sa saradnicima sam obavila niz značajnih bilateralnih sastanaka sa generalnim direktorima i drugim visokim predstavnicima Evropske komisije i JRC-a (Joint Research Centre), na kojima je tema funkcionisanja i daljeg razvoja Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope, odnosno regionalnog projekta SEEIIST, bila jedna od dominantnih. Vjerujem da ste upoznati sa činjenicom da tek danas odgovaram na vaše pitanje jer sam prethodna dva dana učestvovala na ministarskoj konferenciji u Tirani, gdje sam se, između ostalog, sastala i sa Marijom Gabriel, EU komesarkom za inovacije, istraživanje, kulturu, obrazovanje i mlade, kao i sa Signe Raco, zamjenicom generalnog direktora Direktorata Evropske komisije za istraživanje i inovacije. Pitanje daljih koraka u realizaciji SEEIIST-a je bila jedna od tema u fokusu naših bilateralnih razgovora.

Iako intonacija vašeg pitanja može biti protumačena kao da samo u Crnoj Gori nisu realizovane neke aktivnosti koje su možda mogle biti realizovane u proteklom periodu, podsjetimo se, u cilju adekvatnog informisanja, da već više od dvije godine živimo u uslovima pandemije COVID-19, što je uslovalo usporavanje brojnih aktivnosti kako u našoj državi tako i u cijelom svijetu, a neminovno se odrazilo i na SEEIIST. Na primjer, konzorcijum ovog projekta jos uvijek nije definisao pravni model njegovog budućeg funkcionisanja, o čemu je, između ostalog, bilo riječi na sastanku radne grupe za pravni okvir održanom prije desetak dana u Prištini. Iako su analiza i predlog Crne Gore bili pripremljeni veoma temeljno za ovaj sastanak, tema je odložena za naredni, budući da većina članica nije pripremila svoje materijale. EU podrška koju u svom pitanju definisete kao gotovu stvar je po sadašnjem pravnom modelu nemoguća, jer je projekat registrovan po švajcarskom zakonu. Da bi se obezbijedilo eventualno finansiranje od strane Evropske komisije, koja i dalje iskazuje veliko interesovanje za to, potrebno je projekat registrovati po belgijskom zakonu. U uslovima geopolitičkih previranja, rata u Ukrajini i mogućih ekonomskih, prehrambenih i energetske ograničenja i sama Evropska komisija je značajno smanjila svoj budžet za određene aktivnosti. Takođe, ne treba zaboraviti činjenicu da, iako inicijator, Crna Gora je samo jedna

od 10 članica konzorcijuma koji okuplja kako zemlje kandidate tako i zemlje članice Evropske unije. Suprotstavljeni interesi i lobiranje za interese svojih država su konstanta svih javnih i manje javnih aktivnosti članica konzorcijuma, a neophodan uslov za napredovanje ovog projekta jeste upravo saglasnost svih članica i barem približno podjednak uloženi trud sa njihovih strana. Stoga nije u redu prebacivati našoj Crnoj Gori, niti bilo kojoj njenoj Vladi, za neaktivnost ostalih članica konzorcijuma, dok god mi završavamo naše obaveze, čak u znatno većem obimu nego što se to očekuje od nas ili bilo koje druge članice.

Želim da naglasim da do sada nijedna članica SEEIIST inicijative, a to su sve bivše republike SFRJ, Kosovo, Albanija, Bugarska i Grčka, nije uložila nijedan evro novca svojih građana u SEEIIST, onako kako jeste Crna Gora. Do februara 2021. godine iz budžeta Crne Gore je, što opravdano, što neopravdano, potrošeno preko 230. 000 EUR.

Dolaskom u Upravni odbor SEEIIST-a početkom 2021. godine, novi predstavnik Crne Gore prof.dr Mara Šćepanović je, bar što se tiče onog što je urađeno u ime Crne Gore, zatekla niz nedosljednosti i netransparentnosti. Kao vrlo hitno trebalo je riješiti pitanje druge nacionalne stipendije za jačanje kapaciteta SEEIIST-a, koja je trebalo da bude realizovana od septembra 2020. godine. U međuvremenu su sredstva koja su namijenjena za tu stipendiju, a radi se o značajnom dijelu ukupne sume tada uplaćenih 100. 000 evra od strane Crne Gore na račun SEEIIST asocijacije, tokom 2020. godine netransparentno potrošena za, u najmanju ruku, aktivnosti koje nisu bile jasno definisane dotadašnjim planovima rada SEEIIST-a - niti aktivnosti, niti njihovi nosioci.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 16:05:15)

Ministarko, moramo da zaključujemo, ipak smo prošli iznad okvira vremena koje je predviđeno.

BILJANA ŠĆEPANOVIĆ (29.06.22 16:05:23)

Izvinjavam se, požuriću. Evo jedna mala šala, profesor sam, navikla sam da govorim 45 minuta, ali neću baš toliko da držim slovo.

Možemo samo da podvučemo da je upornim insistiranjem na namjenskom trošenju sredstava crnogorskih građana ranije uplaćenih SEEIIST asocijaciji, dobitnik druge stipendije trenutno u CERN-u. Na 14.

sastanku Upravnog odbora SEEIST-a, održanom u Solunu u aprilu 2022. godine, donijeta je odluka da sve zemlje članice uplate jednokratno sumu od po 20.000 EUR na račun Asocijacije. Budući da je tokom prethodnog perioda, za razliku od ostalih članica, Crna Gora već uplatila značajnu sumu, dogovoreno je da najprije ostali završe svoje obaveze prema Asocijaciji.

Dakle, što se tiče direktno vašeg pitanja, finansijskih aktivnosti, finansijskog dijela, predstavnici Crne Gore u tijelima SEEIST-a su u mandatu 42. Vlade uspjeli da povrate finansije za drugu nacionalnu stipendiju, a što se tiče novih uplata, bar ove jednokratne pomoći od 20.000 eura, Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja 43. Vlade će nastojati da obezbijedi tražena sredstva, ali će ovog puta sačekati da sve druge članice konzorcijuma izvrše svoje obaveze.

U svom pitanju navodite da je Crna Gora obezbijedila „prva finansijska sredstva od 6,5 miliona eura za razvoj druge faze projekta". Nisam shvatila da li mislite da je taj iznos obezbijeđen iz međunarodnih fondova, posredovanjem Crne Gore, ili ga je Crna Gora obezbijedila iz svojih sredstava. Koliko je meni poznato, ta sredstva nikada nisu uplaćena na bilo koji račun u Crnoj Gori, niti su stavljena na raspolaganje direktno našoj državi u svrhu realizacije ovog projekta da bismo sada preispitali šta je urađeno sa njima za vrijeme prethodne vlade. Takođe, ova sredstva nisu uplaćena SEEIST asocijaciji od strane Crne Gore, ili bar o tome nemamo pisani trag. Vjerovatno se, kao i ja, pitate otkud sada potreba da članice konzorcijuma uplaćuju jednokratnu pomoć Asocijaciji od po 20.000 eura, čime može biti obezbijeđeno ukupno svega 200.000 eura, ako već postoje obezbijeđena sredstva u neuporedivo većem iznosu od čak 6,5 miliona eura. Izgleda da govorimo o imaginarnom novcu u milionskim iznosima.

Kažete da je Crna Gora bila „politički lider procesa lansiranja ovog projekta na Jedinствену listu evropskih infrastrukturnih projekata (ESFRI)". Da, Crna Gora jeste inicirala proces ukijučenja SEEIST-a na Mapu puta Evropskog strateškog foruma za istraživačku infrastrukturu (ESFRI Roadmap). Svojevremeno je, u vrijeme 41. Vlade, naša država prilično investirala u pripremu ESFRI Roadmap aplikacije, plaćajući strane eksperte da pomognu u tom procesu. Aplikacija je podnijeta u septembru 2020. godine. Međutim, u junu 2021. godine smo obaviješteni da aplikacija nije bila uspješna, tako da ovaj projekat, na žalost, ipak nije na Mapi puta ESFRI. Naredna prilika je za tri godine.

Izvinjavam se, ministarko, ovo je već duplo vrijeme koje je predviđeno. U dvije rečenice završite.

BILJANA ŠĆEPANOVIĆ (29.06.22 16:08:28)

U dvije rečenice. Nije lijepo govoriti o nekompetentnosti predstavnika Crne Gore u SEEIIST timu i ne treba olako ocjenjivati bilo čije kompetencije, a želim da podijelim informaciju u cilju informisanja da je Upravni odbor SEEIIST-a veoma raznovrstan i po profesijama i po godinama članova, a sve ih ujedinjuje kako zelja da ova izuzetna zamisao zaista bude realizovana, tako i povjerenje koje imaju u svojim vladama. Imam još dva pasusa kratka, odnosno to su dvije rečenice, pa mogu izostaviti jednu i pročitati završnu, mada pročitacu jednu rečenicu.

Uloge u ovom i ovakvim projektima pripadaju državama, a ne pojedincima. O ulogama pojedinaca možemo razgovarati detaljnije bez ikakve želje da osporim bilo čiju kompetentnost smatrajući da niko ne posjeduje univerzalne kompetencije i nesporni kvaliteti bilo koje osobe u svojoj naučnoj ili stručnoj oblasti ne znače automatski vrhunske menadžerske sposobnosti. Kao što rekoh, pošto uloge pripadaju državama, u ime Crne Gore Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja 43. Vlade, krećući se putem nauke i konkretnih činjenica, pri tom poštujući domaće i međunarodne propise i pravila, i nadalje će se izuzetno posvetiti cilju da nosilac realizacije SEEIIST projekta, odnosno značajne uloge u njemu bude Crna Gora.

Izvinjavam se još jednom zbog prekoračenja vremena, ali prvih minut - dva je zapravo prošlo na to što sam usmeno dobila drugačije pitanje od onog postavljenog pismeno. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 16:09:54)

Zahvaljujem ministarki Šćepanović.

Jesmo danas na kraju dana i sa te strane smo negdje i tolerantni. Možda je i bila potreba da se čuje informacija. Poslanik Eraković koji je takođe i u prvom krugu opširnije obrazlagao svoje pitanje sigurna sam da će opširnije i komentarisati, pa da onda bude izjednačen nastup u okviru ovog poslaničkog pitanja, a ujedno sa vašim odgovorom ćemo i završiti današnji radni dan.

Izvolite, poslaniče Erakoviću.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.06.22 16:10:16)

Hvala, predsjednice.

Mislio sam da nije bilo potrebno da ponovim pitanje jer ste ga dobili u pisanoj formi, pa zbog toga je bilo moje obrazloženje pitanja. Drago mi je da ste ga pročitali i shvatili da sve ono što sam rekao je i te kako povezano sa pitanjem. Zašto sam vam postavio pitanje začudilo vas je, a tek ste stupili na funkciju. Zbog toga što je ovo jedno od veoma važnih pitanja za, kažem vam, crnogorsku naučnu zajednicu, a prije svega kažem vam i kao ljekar, ovo je jedno od najvažnijih pitanja za razvoj crnogorskog zdravstvenog sistema. Ukoliko mi dobijemo SEEIIST projekat, dobićemo mogućnost da naši mladi ljekari, da naši mladi naučnici se razvijaju u jednom savremenom centru, da budu u mogućnosti da vide nove terapijske metode za onkološke pacijente kakvih danas nema mnogo u svijetu. Postoji samo 12 takvih centara u svijetu. Japan je najviše odmakao u tom pogledu i u Japanu se nalazi šest takvih centara. Ukoliko dobijemo mogućnost ovdje se ne bi tretirali samo pacijenti Crne Gore nego bi se tretirali pacijenti, ponavljam, iz cijelog regiona i mladi ljekari, mladi naučni radnici bi imali priliku konačno u Crnoj Gori, konačno kažem, jer ne vidim nijedan naučni projekat koji može biti sličan SEEIIST projektu, da bi se razvijao na ovaj način.

Koliko je važno što sam otvorio ovo pitanje zbog toga da vi ne uradite ono što je uradila prethodna Vlada. Mislim da samim tim što je vaše ministarstvo bilo degradirano na taj način da bude jedno od četiri ministarstva u okviru onog eksperimenta koji je prethodna vlada činila nad građanima Crne Gore dovoljno govori kakav je bio status projekta u državi, a ne što drugo. Prema tome, moram da pohvalim ove aktivnosti koje ste imali u prethodnom periodu i uradili ste sa pozicije ministarke moža i više nego prethodna vlada u godinu i po dana i to je dobro, ali nije dobro da nemate odnos odmah na početku projekta. Ponoviću vam, to nema veze sa Sanjom Damjanović zato što je ona potpredsjednica Demokratske partije socijalista. To nema veze sa Sanjom Damjanović zato što je ona bila ministarka nauke u Vladi koja je inicirala ovaj projekat. To ima veze sa Sanjom Damjanović kao naučnicom koja je sa svojim referencama danas priznata u svijetu, koja svoju naučnu karijeru danas uspješno gradi u Njemačkoj, a sa čije strane postoji i te kakva volja i želja da nastavi projekat koji je inicirala. Preme tome, važno je razgovarati i važno je uključiti ljude koji su zaslužni, odnosno najzaslužniji za razvoj ovog projekta. Da je to tako govori i činjenica iz vašeg odgovora da se

danas uopšte ne zna gdje se nalaze sredstva od 6,5 miliona i da ne postoji pravni okvir kako bi se ta sredstva uopšte mogla koristiti. Postoji pravni okvir kroz Asocijaciju SEEIST koja je i primila tih 6,5 miliona eura i samo vam kažem, veoma je važno političke prepreke koje su bile u prethodnom periodu izostaviti i omogućiti da ovaj projekat zaista zaživi.

Pričali ste o ESFRI Roadmap i mogućnosti koju je Crna Gora izgubila u tom periodu. Sami ste rekli kolike je napore Ministarstvo nauke tokom 2020. godine i dolaska prethodne vlade uložilo za tu aplikaciju. Međutim, znate šta je uslijedilo nakon toga? Niko se više nije okrenuo na tu aplikaciju. Potpuni politički bojkot tog projekta je uslijedio. E, zbog toga nijesmo dobili priliku da ovaj projekat bude na onom mjestu koje je zaista zasluživao. Dakle, potrebna je saradnja naučne zajednice, ali potrebna je i politička volja i politička podrška. Ponoviću još jednom, nemojte naše insistiranje na poziciji naše potpredsjednice da to bude naša politička misao. Ne. Ovo vam govorim ne kao potpredsjednik partije, nego vam ovo govorim kao ljekar, kao ljekar i kao neko ko je učestvovao u mnogim projektima. Na žalost, ne ovakvim, jer Crna Gora nikada nije imala i neće imati, siguran sam, u svojoj skorijoj budućnosti ovakav projekat ako ga sad ne iskoristimo. Rekli ste timski, moramo sve ljude koji znaju, a Sanja Damjanović najviše zna o ovome, uključiti u ovaj projekat ako želimo da on uspije. Želim da vjerujem da ćete i vi tako razmišljati, a naravno vrijeme koje je pred nama će pokazati da li ove dobronamjerne sugestije koje vam šaljem iz parlamenta ispred naučne zajednice i ispred medicinske zajednice, da li ćete ih uvažiti i da li ćete osobu koja može da pokrene ovaj projekat i postavi ga na mjesto kakvo zaslužuje zaista vratiti i ukazati joj šansu da Crna Gora dobije ono što nismo dobili unazad 70 godina. Hvala.

PREDSJEDNICA DANIJELA ĐUROVIĆ (29.06.22 16:16:59)

Zahvaljujem poslaniku Erakoviću.

Na ovaj način smo izjednačili vrijeme učešća poslanika i predstavnika izvršne vlasti u pitanjima i odgovorima. Zahvaljujem uvaženoj ministarki Šćepanović. Nema mogućnosti više poslovniki, sa ovim smo zaključili proceduru odgovora na poslanička pitanja.

Prije nego što završimo današnji radni dan, dužna sam da vas obavijestim da je došlo do određenih izmjena u redosledu odgovora ministara na poslanička pitanja, tako da ministar finansija Aleksandar Damjanović će odgovarati na pitanja poslanika u petak 01. jula od 13h, a potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede Vladimir Joković u utorak 05.

jula, precizno vrijeme ćete dobiti dan ranije. Sa ovim završavamo današnji radni dan, a sutra počinjemo u 11h sa pitanjima uvaženom potpredsjedniku Vlade Ervinu Ibrahimoviću. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:09:01)

Kolege poslanici, nastavljamo sjednicu.

Još jednom na početku da podsjetim na proceduru postavljanja poslaničkih pitanja. Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje, a najduže do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja.

Danas je sa nama potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj i ministar kapitalnih investicija Ervin Ibrahimović. Želim vam dobrodošlicu.

Prvo pitanje vama postaviće koleginica Draginja Vuksanović Stanković. Izvolite, koleginice.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (30.06.22 11:10:27)

Zavhvaljuem, potpredsjednice.

Poštovani ministre, uvažene kolege poslanici i poslanice, poštovani građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje za ministra Ibrahimovića glasi:

Kada će biti raspisan tender za izgradnju i sanaciju puta R29 dionica Sveti Ivan - Kamenički most u Opštini Bar?

Počela je još jedna turistička sezona, a građani Bara i turisti još uvijek nemaju vrlo značajni generalni put koji povezuje Crnu Goru sa našom susjednom državom Albanijom pa prolazi kroz Mrkojeviće. Na žalost i dalje će mještani i turisti imati probleme u saobraćaju zbog loše dionice puta koja je sada na tom određenom mjestu. Ovaj put, moramo naglasiti, ima vrlo važan međunarodni karakter jer je i glavna

saobraćajnica koja vodi prema graničnom prelazu Sukobin i kojom godišnje prođe više stotina hiljada vozila. Inicijativa za konstrukciju ovog puta postoji odavno, a zvanično je našla svoje mjesto u državnom i opštinskom budžetu prije sedam godina upravo zahvaljujući poslanicima Socijaldemokratske partije i njenim predstavnicima.

Želim da ukažem na činjenicu da je Opština Bar sa svoje strane uradila sve, uplaćeno je 600.000 eura za eksproprijaciju, ja se pitam na današnji dan, svi mi iz Opštine Bar i u rukovodstvu Opštine i svi građani će su te pare, jer ni vlasnicima apsolutno nije isplaćeno ono što je trebalo da se isplati na ime naknade za eksproprijaciju, a Opština Bar je izvršila sve obaveze, mi nemamo put, a vlasnici čije je zemljište eksproporisano nemaju novac. Na žalost, Vlada Zdravko Krivokapića nije ništa uradila, odnosno nije započela postupak eksproprijacije, raspisvanje tendera za izvođenje radova i time se na najočigledniji način pokazala nesposobnost prethodne vlasti koja pored obezbijedenih sredstava iz barskog budžeta nije uradila ono što je bila obaveza prema građanima Bara, ali i prema stotinama hiljada turista koji prolaze tom dionicom puta. Kako je proteklo pola godine a da se nije mrdnulo sa mjesta iako nema zakonskih prepreka da se započne sa ovim radovima, očekujem da će ova vlada uraditi nešto po ovom pitanju i da neće stati na ovome kao što je stala vlada Zdravka Krivokapića, odnosno ona nije ni počela. Ovaj put je od izuzetnog značaja za Crnu Goru, za Opštinu Bar, za mjesto Mrkojeviće, za susjednu državu Albaniju i za uspostavljanje svih drugih turističkih, privrednih i ostalih odnosa između dvije države.

Zahvaljujem, pa ću dodatno pitanje postaviti u nastavku.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:13:11)

Zahvaljujem se kolegici Vuksanović Stanković.
Ministre, izvolite pravo na odgovor.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 11:13:17)

Zahvaljujem, poštovana potpredsjednice sa saradnicom, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

Zahvaljujem na postavljenom pitanju uvaženoj poslanici Vuksanović Stanković. Pomenuli ste da su poslanici Socijaldemokratske partije se bavili ovom problematikom i evo prilika da podsjetim da su i poslanici Bošnjačke stanke bavili se ovom problematikom i neću reći da je kruna

toga bila da je ova dionica puta prekategorišana u regionalni put za vrijeme kada je bio ministar Osman Nurković, tada je ... Vlada prekategorišala ovu dionicu puta kao regionalni put. Važno je napomenuti da je dobro da se ne samo mi nego svi poslanici i svi građani interesuju za kvalitet saobraćajnica Crne Gore. Isto tako treba prije svega naznačiti važnost ove saobraćajnice. Kao što ste i rekli, od izuzetne važnosti je da se napokon nešto uradi sa ovom dionicom puta, imate sagovornika u tom pravcu. Posle ću pročitati odgovor koje su prepreke da bi se došlo do realizacije odnosno rekonstrukcije izgradnje ove dionice puta. Da podsjetim, svjestan sam šta to znači, kao što ste i rekli, za građane Mrkojevića, svjestan sam šta to znači za povezivanje ne samo Crne Gore i Albanije, nego povezivanje Crne Gore, Albanije, Makedonije i Kosova, tako da država mora prepoznati važnost ovog regionalnog puta. Isto tako da podsjetim da moramo sve uraditi kako bismo napokon kao turistička destinacija dali ponudu što se tiče i saobraćajnice i kvalitetnih puteva. Kao resorni ministar daću maksimalno doprinos da u skladu sa našim budžetskim mogućnostima dobijemo kvalitetne saobraćajnice i da budemo u pravom smislu turistička destinacija.

Vodeći računa o ujednačenom regionalnom razvoju, projektima duž crnogorskog primorja pa i onim u opštinama Bar i Ulcinj se ne pridaje manji značaj. Dinamika realizacije pojedinih projekata uvijek je uslovljena nizom faktora, od kojih neki često nisu predvidljivi, odnosno na čiju pojavu se ne može uticati. Uprava za saobraćaj je Programom izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2022. godinu predvidjela finansijska sredstva za rekonstrukciju regionalnog puta R-29 Bar - Kamenički most - Krute, sa periodom realizacije od 2022. do 2024. godine. Rekonstrukcija obuhvata dionicu puta od magistralnog puta Bar - Ulcinj, u blizini tunela Ćafe, do magistralnog puta Ulcinj - Sukobin, lokalitet Krute, dužine 14,15 km i širine kolovoza 6 m. Projektom je predviđeno: rekonstrukcija raskrsnice, prikijučka na magistralni put Bar - Ulcinj sa dodatkom jedne saobraćajne trake, rekonstrukcija postojeće trase puta i izgradnja nove dionice trase u dužini od 1,4 km, izgradnja trotoara i atmosfenske kanalizacije u naseljenim djelovima, izgradnja novog mosta dužine 19 m, sanacija klizišta na sedam lokacija. Procijenjena vrijednost radova iznosi 10.000.000 eura, a vršenja stručnog nadzora 250.000 eura. Tačan iznos biće poznat nakon sprovedene tenderske procedure i potpisivanja ugovora sa izvođačem radova i nadzornim organima. Uslov za početak realizacije su riješeni imovinsko - pravni odnosi od strane nadležnih institucija, opština Bar i Ulcinj preko Uprave za katastar i državnu

imovinu, shodno zaključenim sporazumima o sufinansiranju, koje aktivnosti jos uvijek nijesu završene.

Takođe navodimo, riješeni imovinsko - pravni odnosi odnosno pribavijeni dokazi o pravu svojine između ostalog predstavijaju dokumentaciju na osnovu koje investitor stiče uslov za podnošenje zakonom propisane prijave građenja objekta, član 91 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Opština Bar je pokrenula proceduru rješavanja imovinsko - pravnih odnosa i obezbijedila finansijska sredstva, kao što ste rekli, neophodna za isplatu nepokretnosti koje se otkupljuju za potrebe rekonstrukcije dijela saobraćajnice koja pripada teritoriji iste. U odnosu na Opštinu Ulcinj, Upravi za saobraćaj nijesu dostavljene informacije o stepenu realizacije aktivnosti na rješavanju imovinsko - pravnih odnosa sa vlasnicima nepokretnosti koje se otkupljuju za potrebe rekonstrukcije dijela saobraćajnice koja pripada teritoriji iste i pored više pisanih zahtjeva, upućenih u prethodnom periodu. Uprava za saobraćaj planira da javne pozive za izbor izvodača radova i stručnog nadzora za rekonstrukciju predmetne saobraćajnice objavi tokom četvrtog kvartala ove godine, a predviđeno je da rok za završetak istih bude 500 kalendarskih dana od dana uvođenja izvodača u posao. Da se razumijemo, uvažena poslanice, i ja sam za to da se sve preispita đe su pare, ko je uzeo, da li je neko uzeo od građana pare, ali isto sam za to da svako radi svoj posao. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:18:39)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Vlade.

Izvolite, pravo na komentar odgovora koleginica Vuksanović Stanković.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (30.06.22 11:18:47)

Vi ste očigledno, ministre, uradili svoj posao tako što ste na prethodnoj sjednici Vlade 500.000 eura koje su bile namijenje za ovaj put preusmjerili na izgradnju regionalnog puta Bioče - Mateševo - Kolašin. Zašto? Zašto su pare koje su bile planirane za ovaj put kroz Mrkojeviće preusmjerene na drugo mjesto, odakle vam pravo za to i kakave su to odluke Vlade Crne Gore, prvo je pitanje.

Sledeće, odgovor neću komentarisati, znam da ga vi niste napisali, jer da ste ga vi napisali sigurno biste bili posvećeniji, a taj ko je napisao je

jako loše ovo uradio. Kažu uslovljena je nizom faktora od kojih neki nisu često predvidljivi. Imate da nabrojite svaki faktor, ođe nijedan faktor koji je nepredvidljiv nije napisan, osim to da nemate informaciju što je uradila Opština Ulcinj sa vlasnicima zemljišta. Pribavite informacije, pritisnite ih neka vam dostave informaciju. Hoću li ja sa ove strane? To je vaša obaveza, Opština Bar je uradila sve što je do nje. Onda mi pominjete ođe riješene imovinsko - pravne odnose. Ako je nešto riješeno, što se to pominje? Barska opština je sve odnose riješila, uplatila 600.000 eura - đe su? Vlasnicima još nije isplaćena naknada za njihovo zemljište koje je uzeto, a para nema, put nije ni počeo da se gradi, ali ste vi zato, ne znam zašto i ne znam iz kojih motiva i pobuda, pare koje su bile namijenjene za ovaj put preusmjerili za Bioče - Mateševo - Kolašin. S kojim pravom? S kojim pravom ako je nešto budžetom opredijeljeno za jednu stvar, a to je od nužnosti za Opštinu Bar, za Ulcinj i za odnose sa Albanijom, vi preusmjeravate mrtvi hladni na drugu dionicu puta? Meni je stvarno cilj da se izgradi taj regionalni put, ali ovo su pare koje pripadaju našoj opštini, barskoj opštini.

Prema tome, mi smo se tih priča naslušali - mi želimo, mi ćemo da uradimo sve, mi ćemo ovako, mi ćemo onako i onda svodimo svu politiku na ono "verba volant scripta manent", a nama treba ovdje djela a ne riječi, trebaju nam konkretna djela. Pričamo o ovom putu kroz Mrkojeviće godinama, godinama i godinama i sad mi pričate o poziciji gospodina Nurkovića, neću da ga pominjem. Što mi ga hvalite, namate ga što hvaliti, jer ništa ni on nije uradio. Ne znam što hvalite se nečim što ne zaslužuje pohvalu. Ništa uradio nije. Prema tome, tapka se u mjestu, a najviše ispaštaju građani Bara, turisti i naravno građani Albanije koji su naši susjedi, koji često dolaze naravno i turistički i privredno i sve ostalo i onda se vrtimo ovdje u krug. Kaže, nismo dobili informacije od Opštine Ulcinj, pa pribavite ih, tražite informacije, pritisnite ih, kakav je to javašluk. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:22:04)

Koleginice Vuksanović samo da pitam da li je ovo vaše pitanje vezano za preusmjeravanje para bilo kao dodatno?

Imate pravo pet minuta odgovor na dodatno. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 11:22:18)

Tokom rada u parlamentu upoznao sam kako uvažena poslanica Vuksanović Stanković energično brani neke svoje stavove i neću reći koliko su opravdani, ali zbog korektnosti prema građanima da pokušam. Namjerno sam naglasio da je Opština Bar svoje obaveze završila, a Opština Ulcinj, eto zato, da znaju građani.

Naravno, ovo je dom gdje treba da prvenstveno da bude politika. Da ne bih bio oštar kao vi, ja bih vas podsjetio, kada je došao ministar Osman Nurković izvršena je prekategorizacija puta, prije toga su bili razni ministri pa to nijesu uradili. Eto zato ga pominjem. Pitajmo građane Mrkojevića da li su mu zahvalni za to, a ne samo kako mi mislimo. I naravno, ono što va posebno interesuje, Vlada Crne Gore budžetom za 2022. godinu opredijelila je sredstva potrebna za početak radova, a Uprava za saobraćaj prema planu će u IV kvartalu raspisati tender za izbor izvođača radova ukoliko svi uslovi budu ispunjeni, znači čekamo Ulcinj.

Vlada Crne Gore na sjednici 23. 06. 2022. godine zaključcima je preusmjerila sredstva, kao što ste rekli, odnosno dio sredstava na urgentnije projekte, isključivo iz razloga što su ta sredstva u ovom trenutku bila pasivna jer se na projektnoj konstrukciji puta trenutno ne radi ništa zbog neispunljivosti preduslova za raspisivanje tendera. Ali ono što je važno za građane i hvala na tom pitanju pošto je ovih dana je bilo mnogo politizacije i populističkih izjava, dakle ono što je važno da istaknem jeste da to ni na jedan način neće uticati na realizaciju plana Uprave za saobraćaj da krajem godine raspiše tender za izvođača radova i uđe u realizaciju projekta kada se ispune uslovi koji ne zavise od Ministarstva kapitalnih investicija niti od Uprave za saobraćaj.

Da još jednom podvučem, finansijska sredstva predviđena su budžetom i ona neće biti kočnica da se konačno otpočne rekonstrukcija puta Bar - Kamenički most - Krute i znajući kakvo je stanje na tom putu, kakav je intenzitet saobraćaja i da u Mrkojevićima živi veliki broj građana koji svakodnevno se obraćaju tim putem, postoji moja apsolutna podrška da se pitanje rekonstrukcija tog puta što prije riješi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:24:48)

Zahvaljujem se bivšem kolegi, a sada potpredsjedniku Vlade za regionalni razvoj i ministru kapitalnih investicija.

Nemate pravo po Poslovniku, ali s obzirom da imamo danas samo kolegu Ibrahimovića, ja neću biti stroga i volim da se ova polemika završi, mislim da je značajno. Izvolite, nemojte dužiti.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (30.06.22 11:25:24)

Prvo, kolega Ibrahimoviću, ja ne znam kakve veze moji energični stavovi imaju sa ovim postavljenim pitanjem i vaša konstatacija da neki nijesu opravdani. Da li su moji energični stavovi u ovom parlamentu opravdani ili ne o tome će cijeniti građani ove države. Oni će odlučiti kome će da vjeruju, kome neće. To je pod jedan.

Dva, ovdje nismo samo zbog politike kao što ste vi rekli. Ovdje smo prije svega zbog interesa građana. Konkretno ja imam posao na Pravnom fakultetu, jedan gospodski posao, sve svoje obaveze san na fakultetu završila do septembra i da mi nije ove skupštine, sad bih bila u Baru na plaži i kupala se lijepo sa svojom kćerkom, familijom i tako dalje, ali sam ovđe da se borim za neke interese i neke veće vrijednosti, odnosno više vrijednosti.

Ja ne mogu da vjerujem šta ste vi meni danas ovdje rekli. Da su sredstva koja su opredijeljena za put ovaj za koji mi pričamo, kroz Mrkojeviće, da su pasivna, pa zato što su pasivna vi ste ih mrtvi - hladni preusmjerili na drugi put, jer nije počela izgradnja puta. A zašto nije počela izgradnja puta - zato što Opština Ulcinj nije vas obavijestila. Pa počnite od Bara, dok stignete do Ulcinja završićete. Ne može se to kao čarobnim štapićem odjednom tap i sad se na poziciji Bara i Ulcinja izgradi taj dio puta koji prelazi tamo, jer Opština Ulcinj ima svoje obaveze.

Da li ste vi kao ministar, pitam vas lijepo, tražili informacije iz Opštine Ulcinj? Zašto oni vama nijesu dostavili te informacije? Ko meni polaže račune? Pa oni trebaju da polažu račune valjda vama, a ne sami sebi i ostalima. Zašto niste, ako već vidite, nego ste umjesto tog poteza mrtvi - hladni, kaže pasivna su sredstva i sad preusmjeravamo se sa izgradnje ovog puta na drugi put. To je stvano neprihvatljivo i neobjašnjivo i mi ćemo tražiti kroz sve medije, čitava barska opština, upamtite ovo sad, tražićemo da se ta sredstva odmah vrate. Na prvoj sledećoj sjednici Vlade, kako ste ih preusmjerili sa jedne pozicija na drugu, tako ćete vratiti sa iste te pozicije nama. To pripada Opštini Bar i to pripada Mrkojevićima i mi smo sve uradili što je do nas, ispunili smo sve obaveze i tražimo da se ta sredstva vrate. Pošto ste ih odlukom preusmjerili sad ih lijepo vratite. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:27:54)

Zahvaljujem se.

Proceduralno poslanik Radulović. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (30.06.22 11:28:00)

Koleginice Stanković,

Ja sam u istoj golgoti. Svaki dan ja ili moji pomoćnici idu u Javne radove. To je katastrofa. To nije ni nadležnost ministra Ibrahimovića, ni vaša. Znači svaki dan izigravamo službenike. Idem do Opštine za urbanističko-tehničke uslove, pa moram sam studije da pravim za onaj Komanski most, za komanski put i za onu školu, više muke sam imao za to nego cijelu godinu dana u Skupštini. Pod hitno zajednički moramo da regulišemo kako i na koji način, ako odobrimo sredstva za kapitalne investicije kako da se ona realizuju sa državnim aparatom i lokalnom samoupravom, a ne da mi izigravamo kurira i sve ostalo. To je haos, da znate, nije on adresa, ni vi, ni ja, nego adresa stoji na trećem odnosno četvrtom mjestu. To je istina jedina.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:29:12)

Zahvaljujem. Evo, ovdje je bilo neko dodatno obrazloženje.

S obzirom da posle odgovora na dopunsko pitanje nije postojala poslovnička mogućnost da se da riječ poslanici Vuksanović, ali ja sam bila tolerantna. Iz tog razloga sam tolerantna i sad i dajem vama riječ da se ova polemika završi, ali vodite računa da ne izazivate neku repliku. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 11:30:07)

Hvala vam, poslaniče Raduloviću. Naravno, ja znam da svi ovdje poslanici znaju i građani isto da nema raspisivanja tendera dok se ne riješe imovinsko-pravni odnosi i mislim da je to jasno i nekome ko ne mora da je na Pravnom fakultetu nego i građani koji imaju neko osnovno da kažem predznanje.

Sa druge strane, ja sam saglasan, naravno nismo ovdje zbog politike, ovdje smo zbog građana, ali nemojmo to onda previše politizovati. Građani prepoznaju ko se iskreno zalagao da taj put prekategoriše se u Mrkojevićima i oni su zahvalni. Ja lično sam dobio

pohvalu, da ne pričam bivši ministar Nurković, a drugi su 20 godina imali da to urade pa se nisu sjetili, i vi danas kritikujete one koji su dali maksimalni doprinos za to.

Zašto pominjemo neka svako radi svoj posao, neka opštine rade svoj posao. Molim vas, vidite, ja sam gost ovdje. Znači, neka svako radi svoj posao, neka opštine rade svoj posao, neka ministarstva rade svoj posao i to će biti dobro za građane. Još samo jednu riječ. Ovdje shvatam da svi brinemo za građane Mrkojevića i nema potrebe da unosimo ovoliku negativnu energiju, važno je reći Vlada Crne Gore radi transparentno. Znači pred kamerama bila je ova tačka, ja ne znam zašto sada neko kaže da smo htjeli krijući ovo da uradimo. Dakle, Vlada radi transparentno i ništa nije rađeno iza interesa građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:31:49)

Zahvaljujem.

Proceduralno jedino možete. Izvolite proceduralno, vodite računa.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (30.06.22 11:31:58)

Ja kao pravnik ne znam ništa, poslanici i rukovodstvo Bošnjačke stranke su iskreni, mi smo neiskreni, oni su radili sve, mi nismo radili ništa, građani vi sudite ko je u pravu. Zahvaljujem.

Ponavljam sada pred čitavom javnošću Crne Gore, tražim pod hitno da na sledećoj sjednici se pare vrata, sa pozicije sa koje ste ih uzeli da ih vratite na poziciju i da potražite informacije od Opštine Ulcinj što su uradili, pošto vi znate. Sve ispada da se ministar ništa ne pita u ovoj državi, nego se pitaju ovi iz Javnih radova, opština. Ispada da je opština iznad ministra, to je ministar kriv što sebi dozvoljava. Ja da sam ministar ne bi mi sigurno neko bio nadređen osim po Ustavu, premijer je taj koji je prvi među jednakim. Znači, tražimo pod hitno da se pare koje su bile na toj poziciji, kako ste ih uzeli tako ćete ih lijepo i vratiti na istu poziciju.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:33:11)

Zahvaljujem se kolegici Vuksanović.

Ministre, imaćete prilike danas cio dan. Bilo je kroz vašu izjavu malo aluzije na status kolegice Vuksanović na fakultetu, zato sam dozvolila.

Danas ste nam cio dan gost, pa ćete iskoristiti. Ako će biti korisno, proceduralno.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 11:33:45)

Ja ponovo kažem, mislim da smo na istom, samo kažem da svi radimo svoj posao. Ja nisam birao predsjednika opštine, možda vi jeste, znači vi ste birali. Da vas podsjetim, ja sam rekao da je Opština Bar odradila što je trebalo, nego nije Opština Ulcinj, pa ste to malo permutovali. Radimo svi svoj posao i biće dobro građanima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:34:13)

Slažem se, svi ćemo raditi svoj posao, a građani će da sude. Izvolite, kolega Vladane Raičeviću, postavite pitanje.

VLADAN RAIČEVIĆ (30.06.22 11:34:27)

Zahvaljujem, potpredsjednice, poštovane kolegkinice i kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Odgovor na moje pitanje sam već dobio od premijera, ali nije zgorega da ga postavim danas i resornom ministru.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:34:48)

Molim vas, poslanici, vodite računa, jer poslanik postavlja pitanje. Ako imate neku raspravu, možete van sale.

VLADAN RAIČEVIĆ (30.06.22 11:34:56)

Uvaženi ministre Ibrahimoviću, s obzirom na da smo kao suverena i nadam se institucionalno zaokružena država, što je složitete se ključni preduslov, krenuli u regionalnu inicijativu ili inicijative Otvoreni Balkan i Evropu, te da smo od 30. avgusta promijenili dvije vlade i vjerovatno se odaljili od pogubnog trodecenijskog posrnuća dražavne ekonomije, cijenim da smo u susret pomenutoj inicijativi morali zaokružiti jedan

prioritetni razvojni plan, a odnosi se na putnu infrastrukturu, auto-put, željezničku infrastrukturu te Luke Bar koja bi u jednom takvom ambijentu spremno dočekala šansu za svoju punu valorizaciju i kroz pomenutu inicijativu. Da bi se to ostvarilo, država Crna Gora mora vratiti u svoje vlasništvo srce luke koje je na jedan nepromiješljen način privatizovano, što je stvoreli mnoštvo problema kako bezbjednosnih tako i ekonomskih.

Moje pitanje glasi: Da li je Vlada pokrenula pitanje otkupa privatizovanog dijela Luke Bar kako bi u susret budućim izazovima bila konkurentna regionu, a samim tim i Evropi? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:36:08)

Zahvaljujem se kolegi Raičeviću.
Izvolite, ministre, pravo na odgovor.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 11:36:16)

Uvaženi poslaniče Raičeviću, hvala na pitanju i mislim da su to ona pitanja koja u pravom smislu interesuju građane. Prije toga dozvolite samo na ovu vašu konstataciju kada je u pitanju Otvoreni Balkan. (Upadica) Dobro, onda je jasno, naravno svjesni smo da je za sada nama prioritet... (Upadica)

Hvala vam na pojašnjenju i mislim da se dobro razumijemo.

Vezano za vaše pitanje, uključen je Berlinski proces. Mi imamo obavezu da ispunjavamo obaveze kada je u pitanju Berlinski proces koji se direktno tiče povezivanja i koridora. Doći ću do Luke Bar, samo minut ću iskoristiti vremena da pomenem. Znači, vrlo je važno da mi ispunjavamo obaveze iz Berlinskog procesa. Zašto? Ukoliko uspijemo da uspostavimo ove kooridore koji su pred nama i koji su zacrtani u Berlinskom procesu, mi ćemo uspjeti da valorizujemo potencijale Luke Bar. Znači, zarad građana, ukoliko uspijemo da uspostavimo ove koridore, posebno što se tiče željezničkog saobraćaja gdje ćemo povezati, evo suprotno kako će ići: Luka Bar - Podgorica - Beograd - Budimpešta i direktno se uključujemo u evropske saobraćajnice. Zašto je to važno? Dešavanja u Ukrajini su još jednom pokazala koliko je važno zauzeti poziciju na globalnoj mreži, pa kad se tiče tovara Crna Gora mora se vratiti na mapu transporta tovara, zbog svoje pozicije, zbog svoje luke. Tako da vjerujem da će u narednom periodu resorno ministarstvo a i Vlada znati značaj ovog pitanja i da ćemo uspjeti zajedno sa našim

evropskim partnerima da uspostavimo jedan koridor. Većina vas zna i neću vas opterećivati, u ovoj žestokoj konkurenciji veće države i na žalost veći lobiji usmjeravaju taj transport prema našim komšijama u Albaniji, prema našim komšijama u Hrvatskoj, tako da Crna Gora mora što prije ponovo se vratiti na mapu transporta tovара.

Čuli ste ovih dana kad je pitanje luke, maksimalno ste u pravu, ovo vaše pitanje je pravo, Luka Bar je od izuzetnog značaja za Crnu Goru. Ja sada nemam zvaničnu informaciju da vlasnik Port of Adria želi da proda ovaj dio 60% ukupnog dijela luke, da proda svoje vlasništvo, ali u razgovorima nekima došao sam do informacije da ipak ima interesovanja da prodaju ovaj dio koji su vlasnici. Naravno, čuli ste i premijera Abazovića, ja sam negdje na par mjesta izjavio da mi ne smijemo dozvoliti da neko kupi taj dio. Znači, mora država Crna Gora taj biser, taj dragulj mora sačuvati za sebe i naravno kao cjelina posle kroz jedan kvalitetan ugovor možda naći nekog investitora koji će da razvija one prednosti koja ima Luka Bar. Evo pošto sam spremio odgovor dozvolite radi građana da pročitam.

Ministarstvo kapitalnih investicija je u prethodnom periodu započelo aktivnosti na sprovođenju reformi u lučkom sektoru sa ciljem da se kroz organizacionu, upravilačku, funkcionalnu i vlasničku transformaciju omogući konkurentnija pozicija na transportnom tržištu i poveća atraktivnost za učešće privatnog sektora u operativnim djelatnostima i investiranju u razvojne projekte. Kao što je poznato, Luka Bar kao najznačajnija luka u Crnoj Gori, u kojoj se vrši pretovar tereta, u prethodnom periodu nije bila u mogućnosti da dostigne trendove razvoja mediteranskih luka i da se u značajnoj mjeri integriše u regionalnu logističku mrežu. Upravo iz tog razloga Ministarstvo će nastaviti da preduzima aktivnosti na boljoj promociji Luke Bar na međunarodnom tržištu, dok će sa druge strane voditi računa o eliminisanju administrativnih barijera u operacijama pretovara i obezbijeđivanju kvalitetnih usluga čija će cijena biti više tržišno orijentisana. U kom pravcu će se ići kada je u pitanju objedinjavanje dva terminala operatora u luci Bar će zasigurno zavisiti od više faktora, prije svega od realizacije već zaključenog koncesionog aranžmana u odnosu na investicije i pretovar kontejnera i generalnog tereta. Takođe, uz podršku Svjetske banke bi trebalo da se uradi analiza i plan restrukturiranja privrednih društava u većinskom državnom vlasništvu iz oblasti saobraćaja, što će svakako obuhvatiti i društva iz oblasti pomorstva. Kao što je premijer Abazović izjavio na nedavno održanom sastanku Privredne komore Crne Gore, država je zainteresovana da razmotri sve modele razvoja, pa i da, ukoliko

se za to stvore realni preduslovi, vrati u svoje vlasništvo i dio luke Bar kojim trenutno upravlja turski partner. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:41:29)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Vlade.
Izvolite, kolega Raičeviću, pravo na komentar odgovora.

VLADAN RAIČEVIĆ (30.06.22 11:41:36)

Zahvaljujem, uvaženi ministre, na odgovoru, sa kojim sam djelimično zadovoljan, ali ne i ubijeđen da će se zamišljeni posao tako lako realizovati s obzirom na to da je Vlada u popriličnom kašnjenju što se tiče razvojnih planova onda kada se zamajac da kažem imaginarnog prosperiteta već pokrenuo. Godinama Crna Gora, svi znamo, ne ubira pune prihode od sopstvene luke i godinama kao takva predstavlja jedan posebani bezbjednosni izazov kako za naše bezbjednosne službe, tako i za inostrane, to pogotovo vi i ja znamo kao članovi Odbora za bezbjednost i odbranu. Kao što smo ranije napominjali i upozoravali, potrebno je bilo izraditi posebni normativni okvir kako bi se srce luke bogami i dobar dio privatizovanog dijela slobodne carinske zone vratilo u jednu cjelinu, odnosno vratilo državi, kako bismo imali punu valorizaciju svega toga. Sve ovo ne bih pitao i aktuelizovao da nijesu velike svjetske kompanije pokrenule pitanje i krenule u realizaciju kupovine cijelog konzorcijuma koji gazduje našom kompanijom, odnosno dijelom naše kompanije. Prateći ta kretanja i pišući o tome unazad nekih 15 dana došao sam do podatka da je veoma ozbiljna svjetska kompanija Mediteran Shipping company dala ponudu Global forsu turskog biznismena koji upravlja privatizovanim dijelom naše luke, i to da predstavi krajnji rok prodaje kompanije do 13. jula ove godine što je, složićete se, već veliki problem za našu vladu. Pitanje je ako se ta kupovina ipak obavi da li će naša vlada moći tada da otkupi srce luke, kontejnerski terminal.

Dakle, gospodine ministre, u posljednje vrijeme su nam puna usta nacionalnih interesa, strateških interesa, evo prilike da se sa riječi pređe na djela, da sa nekih političkih razmirica i prepucavanja pređe na konkretna djela. Prilika je da se vjerovatno skupo, ali isprave greške prethodnog režima. Dakle, da bi sve to imalu punu valorizaciju i smisao mi moramo da uradimo unapređenje putne i željezničke infrastrukture

kako bismo stvorili jedan multimodalni transportni sistem na što su upozoravali i imali smo prilike da vidimo da su zainteresovani naši partneri iz Evropske unije, o koje smo se po hiljadu puta do sada oglušili, na žalost, a očekujemo brz ulazak u Evropsku uniju i mi očekujemo vjerovatno da nas posle svega oni odavde premjeste u Evropsku uniju. E to ne može tako. Ipak ćemo morati dosta toga sami da uradimo i da pripremimo, pogotovo u institucionalnom, zatim ekonomskom a onda u bezbjednosnom i svakom drugom smislu. Dakle, moramo dosta toga sami da pripremimo, da bismo mogli da idemo ka ovom inicijativama koje smo pomenuli i samoj Evropskoj uniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:44:56)

Zahvaljujem se.

Ovim smo ovu polemiku završili.

Sada dajem riječ mojoj dragoj kolegini Suadi Zoronjić. Izvollite, koelginice.

SUADA ZORONJIĆ (30.06.22 11:45:08)

Zahvaljujem, predsjedavajuća.

Poštovani ministre, uvažene kolegice, kolege, poštovani građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje potpredsjedniku Vlade za regionalni razvoj i ministru kapitalnih investicija, glasi:

Nedavno ste posjetili Bijelo Polje, tom prilikom obišli ste Bisticu i vidjeli u kojoj fazi su započeti radovi na putnoj infrastrukturi Gubavač-Bistrica koji još uvijek nijesu dovršeni, kao ni radovi na kapitalnom projektu Đalovića pećina. Šta građani Bistrice mogu očekivati od nove vlade i resora kojim upravljate kada su u pitanju ovi projekti, te zašto su oni zaustavijeni? Da li će zalaganja kao i do sada biti samo u toku predizbornih kampanja ili ćete obratiti pažnju na potrebe mještana građana Bistrice i založiti se da se završetkom ovih radova završi i višemjesečna agonija sa putnom infrastrukturom? Kada će se preći sa obećanja na djela i kada će se realizovati ovi projekti?

Vi ste dali odgovor, ja vam zahvaljujem. Zahvalna sam i na tome što ste obišli Bijelo Polje i Bisticu. Vidim da vam nije poznat ovaj drugi dio mog pitanja, da li je to dio predizborne kampanje, koji vam nije poznat da

je u pitanju. Ja mislim da i te kako je počela predizborna kampanja za sve nas i ja bi najiskrenije voljela da vi obiđete Bisticu još jednom i čak još nekoliko puta i da budete prisutni u našem Bijelom Polju dok god se ne završe ovi infrastrukturni projekti. Kad kažem prisutni ne mislim fizički, jer znam za vaše mnogobrojne obaveze, ali bih željela da budete sudionik zajedno sa premijerom, našim premijerom i cjelokupnom vladom da se definitivno stane na kraj ovoj agoniji vezano konkretno za putnu infrastrukturu koja mjesecima čak i više, evo i druga godina je u pitanju da njih guši prašina, žive mjesecima u oblacima prašine, da ne mogu doći do svojih kuća pristupačno, da ne mogu da se bave svojim primarnim zanimanjem, jer je tamo prvenstveno zastupljena poljoprivreda i stočarstvo. Znae kako je vazduh zagađen i sami ste onom vašom izjavom dali opis cjelokune situacije, kakvo je trenutno stanje u našoj prelijepoj Bistrici. Znae da nam se omladina masovno iseljava upravo iz tog razloga, da pribjegava tom trendu koji je nastao iz nevolje, jer ljudi nemaju čime da se bave i ako se stane sa razvojem ovih projekata koji su od krucijalnog značaja za naš grad, za našu Bisticu, onda naravno ne slijedi ništa drugo osim iseljavanja.

Vi kao potpredsjednik za regionalni razvoj nadam se da ćete dati primat i samom razvoju Bijelog Polja, da sjever ima značajan odnos u tom razvoju u odnosu na stalno ulaganje na jugu, jer ne mora jedno mjesto, jedan region da ima more da bi se razvijao. Treba da radimo, mi smo građani Crne Gore svi i kad treba da glasamo za zakone, državu, glasamo svi, ne može Crna Gora nekome biti majka, a nekome maćeha. Ja od vas prvenstveno tražim da se zaista založite i da naša vlada zaista bude ta koja će dati primat sjeveru. Svidjela mi se jedna vaša izjava, skoro ste posjetili Bisticu i izjavili da ako se ova vlada spotakne na Bistrici neće biti uspješna vlada, Ja to mogu da vam potvrdim, jer ako ova vlada ne prođe ispit vezano za konkretno završavanje putne infrastrukture i ovih započetih kapitalnih projekata da će zaista biti vlada o kojoj će se pričati u negativnom kontekstu. Pošto sam prekoračila vrijeme...

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:49:44)

Imaćete vrijeme posle da komentarišete odgovor.
Izvolite, potpredsjedniče Vlade.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 11:49:51)

Zahvaljujem.

Uvažena poslanice Zoronjić, vi ste se saglasili sa 99% onoga što sam odgovorio na vaše pitanje i to je dobro za građane. Kada je pitanje politike, iskreno da vam kažem, da ne budem maliciozan, možda vi bolje od mene znate da će biti neki preivremeni izbori ili nešto, pa bi dobro bilo da me informišete, to bi mi bilo vrlo značajno. Otišao sam da posjetim, kao što ste rekli, predivnu Bistričku dolinu i na vladi sam aktuelizovao to pitanje i pozvao sam premijera i sve minstre da dođu da vide Bistričku dolinu ko nije imao priliku. Ali kada imate jedan bajkoviti dio kao što je Bistrička dolina, da građani koji su učesnici te priče kažu srećni bi bili da niste ovaj put ni počinjali onda treba da se upitamo ko je gdje pogriješio i zašto građani tako misle. Dobro ste rekli, Bistrička dolina ima čak četiri ribnjaka, to je dvadesetak sela koja opslužuju dobar dio Crne Gore. Imaju preko 100 gazdinstava koja se bave poljoprivredom, stočarstvom, prodajom mlijeka, sireva. Ljudi hoće da ostanu tu i žele da rade i privređuju, a država kasni da barem im olakša uslove života ako ne možemo da im pomognemo u tom procesu privređivanja, a moramo.

Otišao sam i srećan sam da sam bio tamo, osjetio sam energiju tih mještana koji vole svoju državu, vole svoje mjesto i rekli su sve ovo što ste i vi rekli. Bojimo se da ovakav nerad Vlade će poslati i poslednju našu omladinu u zemlje zapadne Evrope ili u južni ili srednji dio Crne Gore. Otišao sam da pogledam ljude u oči kao potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj, razgovarao s njima i rekao ovo što ste vi rekli. Ukoliko Vlada ne prepozna potencijale Bijelog Polja koji su izvanredni, koji su nevjerovatni i gdje treba da Bijelo Polje bude generator svih promjena na sjeveru, a zašto ne reći kao i vi što kažete sa tako predivnim potencijalima planina, ali pošto imamo tri ista skoro pitanja, ostaviću nešto i za koleginicu Pavićević i za kolegu Smailovića. Probaću da se fokusiram na ovo što ste rekli, moramo Bijelom Polju vratiti ono mjesto koje i treba da ima. Ja misim da Bijelo Polje treba da je generator promjena razvoja i novi radnih mjesta ne samo sjevera nego cijele Crne Gore. Zbog građana moram pročitati ovu pripremu. Prije nego što pročitam ovo što sam pripremio važno je reći da smo svi spremni da pomognemo Bijelom Polju. To me raduje, ali ne treba da zaboravimo jednu stvar, 41. Vlada je pokrenula ozbiljne projekte razvoja sjevera Crne Gore. To treba reći i to građani znaju. Bilo koja da je. Ne to što je bila Bošnjačka stranka u toj 41. Vladi i što je rahmetli Rafet Husović bio potpredsjednik Vlade za razvoj, nego treba reći ko god da je bio da je tada napokon država jasno dala do znanja građanima sjevera da na sjeveru postoje potencijali i Vlada vas nije zaboravila. Vlada ne gleda samo na južni dio ili srednji, nego hoće da kaže da i građani sjevera treba

da budu ravnopravni. Svi ovdje pričamo i znamo da bez ravnomjernog regionalnog razvoja nema ni razvijene Crne Gore. A kada imate takve potencijale na sjeveru, možda sam subjektivan, ali ne vjerujem ni da Alpe imaju takve potencijale, a biću vrlo otvoren i ponoviću i kolegini Pavićević. Ono što ima Đalovića pećina nema Postojinska jama. To su mi rekli speleolozi ne iz Crne Gore nego sa strane. E sad vidite, Postojinsku jamu posjećuje 100.000 turista godišnje, a mi imamo jedan takav dragulj, ali kažem 41. Vlada je prepoznala to. Na sastanku 43. Vlade su svi ministri podržali ovu priču o Đalovića pećini, o Ski centru, ovih 8,7 km puta. Da ne čitam ovo pošto ste me nadahnuli ovom vašom pričom. Na kraju krajeva to je vaš kraj i da nije znam da biste kao jedan borac za pravdu reagovali, a poslije posjete Bistračkoj dolini kao odgovoran čovjek, kao potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj inicirao sam tačku na Vladi vezano za Bistričku dolinu i prihvatili su priču svi ministri i predsjednik Vlade. Nakon toga sam zakazao sastanak sa direktorima Štrabaga, znate da Crna Gora put za velike projekte angažuje Štrabag, došli su, obavili smo razgovore, uvažio sam sve njihove probleme koji tište sve izvođače radova, cijene koje su naglo skočile, ali sam pričajući sa njima zamolio da naprave iskorak, a Vlada Crne Gore zasigurno neće zloupotrijebiti to, da počnu radove. Tako ekskluzivno za građane Bistričke doline, za vas, za sve imam obećanje od gospodina ... i gospodina Stojanovića, da ne pogriješim direktore, da kada se ovih 10, 15 ili mjesec dana završe pripremni radovi koji nisu u nadležnosti Štrabag Crna Gora puta, počće od centra, od džamije, počinju onamo gdje su stali, dragi građani Bistričke doline, radovi na tome. Ono što moram, da ne bi po eko shvatio politički ovdje predstavljanje, da pohvalim lokalnu samoupravu Bijelog Polja koja radi nadljudske napore kako bi sve nedoknadili što su neki drugi trebali. Pohvaliću predsjednika Petra Smolovića i njegovog saradnika Ernada Suljevića. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 11:56:14)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolegini, imate pravo na komentar odgovora.

SUADA ZORONJIĆ (30.06.22 11:56:19)

Potpredsjedniče Vlade, uvaženi ministre,

Ja ću dati samo jednu informaciju u prilog ovome vezano za Bisricu i koliko je bitno razvijati taj kraj. Bistrica je prije Drugog svjetskog rata imala struju prije grada Bijelog Polja. Kada je nastupio Drugi svjetski rat Italijani su uzeli turbinu i tu je stala ta priča, ali hoću da kažem kako su tada ljudi imali viziju o razvoju Bijelog Polja i značaju i potencijalima ovog kraja. Ja očekujem da mi nećemo ići unazad, nego moramo pratiti civilizacijske tokove i moramo raditi na tome. Vi naravno, koleginica mi je pomogla u ovome, vi dovedite investitore, nije sigurno država kriva zato što se ne razvija sjever, ali dovedite investitore na sjever isto kao što ih dovodite na jug i pomozite razvoju Bijelog Polja.

Vi ste u pisanom odgovoru rekli da postoji niz problema zbog čega se nijesu mogli realizovati ovi projekti, navodeći pri tom i izmještanje groblja, pa onda vodovod, onda rasvjeta i tako dalje. Građani insistiraju na tome da oni neće praviti nikakav problem, dajte vi sve napore, dajte što je potrebno, završite put. Nije mještanima Bistrice bilo bitno da se mijenja put, nijesu oni to tražili, oni su imali uslove kakve-takve, ali za njihovo životno funkcionisanje bio je dobar. Ko je pokrenuo priču, 41.Vlada, da nastavi 43.Vlada, 42.Vlada nije bila efikasna, nije je zanimalo Bijelo Polje, ali vi ste vlada koju sam ja birala i zato vršim pritisak. Nemojte pogrešno da me shvatite, ovo su potrebe građana, ja kao predstavnik naroda moram da kažem da je ovo prioritetno za građane Bijelog Polja, za mještane Bistrice. Dali ste odgovor, naravno, jeste moje pitanje bilo prije kada datumski. Nema čekanja, nema oklijevanja, ljudi ne mogu da žive od prašine. Kada će biti gotovo? Ja sam uložila amandmane prošle godine, eto to sam postigla u prethodnoj Vladi. Ne možemo reći da Vlada ništa nije radila, zahvaljujući mojim amandmanima vezano za infrastrukturne projekte u Bijelom Polju, konkretno za Đalovića pećinu i Ski centar Smiljača, za infrastrukturnu projekciju odobrena su četiri miliona. Da li ste u toku, da li su ta sva sredstva dostupna Opštini Bijelo Polje i da li se do kraja ove godine mogu realizovati? Takođe da vas pitam šta je sa sredstvima koja su u budžetu, a vezano za izgradnju Internog odjeljenja Bolnice u Bijelom Polju. Šta je sa sredstvima za magnetnu rezonancu, šta je sredstvima za izgradnju škole u Kanjama, za fiskulturnu salu u Nedakusima? To je sve ono što interesuje građane, ne mene lično, ja sam tu njihov glas, ali to interesuje građane Bijelog Polja i ako možemo dobiti, s obzirom da se borite da Bijelo Polje postane regionalni centar jer ste upravo na čelu tog resora, da pomognete u realizaciji svega bitnog. Hvala.

Zahvaljujem se kolegici Zoronjić.

Prije nego što damo riječ sledećem poslaniku imam obavezu da vas obavijestim da je naša kolegica Marta Šćepanović podnijela ostavku na funkciju poslanice zbog nespojivosti funkcija, pa saglasno Poslovniku Skupštine objavljujem da Skupština konstatuje ostavku čime joj prestaje mandat poslanice o čemu ćemo obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta, a kolegici želim uspješan rad na novoj funkciji.

Sada dajem riječ poslaniku Raduloviću. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (30.06.22 12:00:44)

Hvala.

Pozdravljam vas sve u Skupštini i van Skupštine đe god bili, dragi moji.

Postavio sam jedno jednostavno, a mnogo složeno pitanje gospodinu Ibrahimoviću, ne da bih se pravio pametan jer za ovo trebaju godine da dobro nauči, nego zato što su ovo prioriteta pitanja.

Gospodine Ibrahimoviću, od učinka Ministarstva kapitalnih investicija u velikoj mjeri zavisiće ekonomska i ukupna održivost Crne Gore. Prioritet je sektor energetike. Šta planirate da uradite u ovom sektoru i kojom dinamikom?

Ostalo vrijeme ću u odgovoru. Imaću jedno proceduralno, nastavak i dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:01:31)

Zahvaljujem.

Izvolite, potpredsjedniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 12:01:36)

Kažu da ne može profesor za minut, dva da završi svoje izlaganje.

Uvaženi prof. Raduloviću, znam sa koliko ozbiljnosti pristupate ovakvom pitanju i naravno pripremio sam jedan veliki odgovor, ali ne bih ga čitao jer pretpostavljam da ćete i vi imati da kažete mnogo toga, ali samo par napomena.

Ne samo država Crna Gora, sve države ako žele ekonomsku stabilnost onda moraju imati energetska nezavisnost. Ova vlada kao i druge vjerujem je prepoznala važnost toga i treba da preduzme sve u pravcu toga kako bismo sačuvali energetska stabilnost u ovom izazovnom vremenu.

Sami znamo da će biti posebno sa jeseni velika bitka za energiju, tako grubo da nazovem, zbog svih hidroloških uslova i svega drugog zbog dešavanja na globalnom tržištu energije, zbog ovolikog poskupljenja energije biće izazovno i za veće države, a ne samo za Crnu Goru. Prije toga da ne bismo građane Crne Gore baš toliko zabrinuli, a oslanjajući se na vaše pitanje, samo par stvari treba napomenuti.

Država Crna Gora je, da kažemo, imate vi to često običaj da kažete, Meka za energiju. Podsjetiću sve, toliko hidropotencijal na ovoliko kvadrata Crne Gore ne vjerujem da ima ijedna država. Nisam se bavio tom statistikom, ali mislim da smo u vrhu u svijetu. Taj potencijal hidro je primarni za državu Crnu Goru. Ne smijemo zaboraviti ni solarni potencijal i vjetro potencijal. Zašto ovo nabrajam? Znači, svjesni smo da Termoelektrana u Pljevljima iako daje 40% proizvodnje električne energije na godišnjem nivou mora se rješavati ne samo zbog onoga što nas Evropska unija obavezuje nego moramo raditi na dekarbonizaciji Crne Gore, moramo raditi na zelenoj energiji Crne Gore. Na kraju krajeva imamo i usmjeravanje Evropske komisije, ali sada da ne idemo u tom pravcu. Pošto sam vam dao u pisanoj formi odgovor na to, a očekujem da ćete i vi imati zasigurno i konkretnijih nekih stvari, samo par napomena, uvažni profesore.

Ogromne, ogromne napore dajemo kako bismo pripremili strategiju. Kao što znate, zahtjevno je praviti hidroelektrane, solarne elektrane, nemamo baš toliko vremena da čekamo. Prvo moramo uraditi strategiju kako najbrže i kako najkvalitetnije iskristiti ovaj hidrosolarni i vjetro potencijal u Crnoj Gori, ali isto tako moramo naći tu ravnotežu. Znam vaš jedan vrlo tvrdi stav, ali moramo naći ravnotežu između energetske blagostanja i kako sačuvati životnu sredinu. Znači, veliki izazov je pred nama, veliki izazov pred ljudima iz struke i vjerujem da je to i Vlada Crne Gore prepoznala, 43. Vlada. Napomenuo bih da je na inicijativu Ministarstva kapitalnih investicija usvojena informacija o potrebi formiranja međuresornog radnog tijela za analizu i praćenje i sigurnosti snadbijevanja energijom i energentima i usvojeni su zaključci:

1. Vlada je usvojila informaciju o potrebi formiranja međuresornog radnog tijela sa zadatkom analiziranja i praćenja sigurnosti i snadbijevanja energijom i energentima.

2. Vlada je saglasna da se formira međuresorno radno tijelo sa zadatkom analiziranja i praćenja sigurnosti snadbijevanja energijom i energentima.

3. Obavezuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da pripremi i Vladi i dostavi predlog odluke o obrazovanju međuresornog radnog tijela za analizu i praćenje sigurnosti snadbijevanja energijom i energentima.

Uvaženi profesore, pozivam vas u skladu sa vašim mogućnostima i znanjem koje imate da u nekom sledećem periodu sjednemo, dogovaramo se i prepoznamo ljude ne samo iz Crne Gore koji mogu da urade ovu analizu, koji mogu da prepoznaju značaj energije kako bismo što kvalitetnije uradili pripremu i ne dozvolili luksuz da ovako važan potencijal ne iskoristi jedna mala dažava, a koja je bogom dana za razvoj energije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:06:18)

Zahvaljujem.
Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (30.06.22 12:06:23)

Gospodine Ibrahimoviću,

Svaki vaš neproduktivan rad, slušajte me što ću reći, košta Crnu Goru na deset miliona eura dnevno. Toliko prođe vode ili toliko ima zdravstvenih efekata na bolesti. Svaki vaš dobar potez je na stotine miliona eura plus mnogih sektora godišnje, a svaki vaš pogrešan potez može koštati Crnu Goru i milijardu godišnje. Znam da vi jednu multidisciplinarnu nauku, kojoj nijesam ni ja dostojan, 30 godina se bavim, a dio toga i predajem, a u jedan sam klub, moram reći, 30 ljudi dosta kompetentnih koji su iz tog tzv. održivog razvoja gdje smo sad imali jedan okrugli sto i jednu konferenciju na Univerzitetu, odavde su Nona Jauković, ugledni profesor, veliki profesor Miša Ostojić i ja, nas trojica, direktor Instituta dekan i ministri iz regiona i oni su u saglasju u potpunosti sa mnom. Prvu stvar, ovo proceduralno, svaka vam čast. Nisam to uspio da naćeram ni onu ni 38. ni 39. ni 40. ni 41. ni 42. a vi ste to uradili za mjesec dana, gospodine Abazoviću. Reka sam mu idi, kukavče, prvo kod komšija i dogovori se oko auto-puta. On se već sa Brnabićkom dogovorio da to bude prioritet, izgradnja auto-puta od Budimpešte i Bukurešta do Barija koji će prolaziti kroz Beograd i Bar. Modernizovati Željeznicu, koja

je bila godina Željeznice prošle godine? Vaš put, kad kažem kad treba da idete morate da idete sa tačnom namjerom, bio je fenomenalan juče, bili ste na skupu u Francuskoj u Lionu gdje ste razgovarali sa komesarkom za saobraćaj, ministrima za saobraćaj i sve ostalo. Koliko sam bio agresivan prema tome, sudio sam se sa Žderićem, sa konstruktorom, pobjeđivao ga, ali džabe, pobjeđivao sam i Lompara koji je nekada bio davno ministar, ali džabe, nisam mogao ni da dobijem informacije.

Ovo sve postoji u mojoj strategiji prije godinu i po dana, vidi koliko sam bio, gospodine ministre, da sam prošle godine htio budžet da povećam sa amandmanom za izradu studije za održivost multimodularnog i intermodularnog transporta u Crnoj Gori u iznosu od jednog miliona za dovršetak izrade tehničke dokumentacije koja mora biti od Bara, Boljara više nema, idejnog projekta, glavni projekat je prije toga studije izvodljivosti, ne znamo ni kuda će nam ići put do Bara da li preko ovamo ili onamo. Sve moramo to tačno da napravimo, moramo da napravimo potpunu studiju rekonstrukcije Beograd - Vrbica, a ne ovako kao što seradilo u prethodnom napani ga ovamo ne napani ga ovamo, uradi ovo ne uradi to, prvo da ide do istine. Tako da vaš jedan od prioriteta zadatka ovo mora da se realizuje da pretekemo i ako će biti dobar i Solun i Drač i Ploče i Kopar, znači koji su danas godinu dana, dvije godine ispred nas.

Sad hoću oko energetike, to je moja ljubav đe sam ja i profesor, onamo gdje su motori sa unutrašnjim sagorijevanjem, u stvari peći sa unutrašnjim sagorijevanjem. Imate velike probleme. Bila je prije jedna energetska mafija koja je vladala i harala Crnom Gorom jedno 25 godina. Mislim da su i sad ... još ostali od onoga Hamovića i onoga Lazarevića. Konkretno ću ime da im pominjem i da su još upleteni u nekim stvarima i da se ne radi transparentno i optimalno.

Prvo kada je u pitanju energija, znajte građani Crne Gore, nema više kupovanja kola poslije 35-e, sva su električna, čao, a ovi koji budete imali kola nećete moći ulaziti u glavne gradove dažava.

Druga stvar '30. godine se uvodi taksa. Sve je ovo Evropski parlament donio, što znači ako neko misli da izvozi struju u Italiju, a ovdje da ide CO2 i da trujemo i ubijamo 12.000 ljudi u tri godine u Evropskoj uniji i Crnoj Gori i da to košta Evropsku uniju od 35 do 70 milijardi za tri godine, grdno se vara Evropska unija da nema mehanizme. Cijena koja je tamo na vratima Termoelektrane je 45 ili 50 eura po megavat času, biće mu sa taksom 400 eura, pa druže izvozi ako ne može. Onaj koji se prči i kaže koja Energetska zajednica ili Evropa, ništa nam ne može, pa đe ćeš druže onda, kome ćeš to da izvoziš.

Gospodine Ibrahimoviću, tako da mora da imate sve. Ja ću vama sve živo da pomognem ka svima, da vas pohvalim kao i danas, ali ću lupati krivične prijave ukoliko ne budete slušali najpametnije ljude, kao što sam lupio dvije krivične prijave 41. Vladi koje su sada u optičaju.

Slušajte me dobro, Morača bujična rijeka, to svako dobro zna ko je energetičar koji zna to, seizmički problematična, geološki problematična, kulturološki problematična, demografski problematična. Pivu samo rekli da je zaštitimo, ali Dodik pravi novu hidrocentralu Buk Bijela nekoliko kilometara ispod naše granice jer Piva i Tara čine Drinu i one bup, pošto je tamo i tromeđa, Srbija ide sa desne strane Tare, sad da ne pričam ,geografiju svi znate, posebno vi sa sjevera, tako da i pet hidrocentrala na Drini, ekološki voda, jezero ispred brane, pa nema šansi da više može splavarenje i da to ne utiče.

Ostao nam je vodotok Pive. Vodotok Pive, slušajte me, ima nešto što se kaže u tehnici vršna energija, kad je nema drugi ti imaš, to je vršna energija. Duplo više košta ukoliko ima godinu nego ona koja je kad ga imaju svi, što znači postojeća hidrocentrala zajedno sa tri nove hidrocentrale Komarnicu, Pivu II i Kruševo pogledaj đe sam ja iša prije 15 godina sa najboljim inženjerima i profesorima. Ovamo su bile na lijevu stranu dvije babe žive ne vjerujem da poslije još 20 godina, ali dobro nije važno sad to, što znači Kruševo u ovom obliku kada nije reverzibilna ne valja boba i zaustavite tu sprdnju, nego dajte novi projektni zadatak da Komarnica zajedno možda sa potapanjem Šavnika, što pričam 10 godina, jer ćemo im dati svakoj kući po jedan sanduk zlata. Toliko će nam biti velika akumulacija. Ekolozi moraju da znaju da moramo da napravimo spregu između industrije i ekologije na održivi način. Ukoliko to ne napravimo moramo da se vratimo u praistorijsko doba pa da živimo onako kao što su živjeli, ne znam sjećanje ne dopire više ni đedovi ni babe nego još mnogo toga preindustrijsko doba kada je bilo. Znači, svi da imaju kompezacione bazene, da se vraće voda. Bio sam direktor pumpi i znam da to nema nikakvih problema potisnim pumpama i da imamo vodu kroz 30, 40, 50 godina kada ne bude vode u svijetu jer će to biti jedan od glavnih resursa. Zato smo se dogovorili. Šedite sa Dodikom prvo ljudski da riješite oko Buk-Bijela i oko Bilećkog jezera. Ne može više da nas pljačka pa bio nam naš brat. Onaj koji mu to dozvoljava nek mu da svoju kuću, nemoj kuću crnogorsku.

Išao sam tamo, prije kad sam bio potprešednik, organizovao sastanke, došao mu u kabinet ministru i ostalima i ja ne smijem da pričam. Koji je taj lobi, lopovluk tamo, bre, koliko nas pljačka Bilećko jezero. Napravite studiju, da li ćemo Bilećkim jezerom da ga prevodimo u

dva jezera za Perućicu ili ćemo da napravimo Boku ili neku drugu, treću zato što tu ima različitih stvari.

Termoelektrane vraćaju se sad ponovo. Ima ih u Evropi 221, u regionu ih ima 16. Kad kaže neko ekološka sanacija taj je budala, taj pojma nema ukoliko nije iz struke. To su gospodo polutanti azotni oksidi, sumporni oksidi, prije svega, čvrste čestice. Mi možemo da zadovoljimo tu direktivu, ali što ćemo sa CO₂, CO₂ nema još komercijalnu upotrebnu vrijednost. Ima jedna tehnologija u Maleziji, ali ona je još škatljiva ili je moramo rastvoriti u moru još može da primi CO₂ ili da ga komprimiramo u jamama dolje. Jedno i drugo je mnogo skupo.

Ukoliko se dogovorimo sa Energetskom zajednicom, prvo napravite ekspertizu tamo što su tajno uradili sa tom tzv. ekološkom rekonstrukcijom, 30% smo izgradili infrastrukture za drugi blok. Ukoliko će nam dati 15 ili 20 godina, daj da izgradimo još jedan blok, ali sa eliminacijom svih ovih polutanata koji izazivaju tumor, koji izazivaju smrt onih 12.000 ljudi.

Oko solara. To je jedna velika, kaže mi smo najbolji, mi smo ovo ono, svaka republika to radi i svaka država to radi sad cio region. Što ćemo sa otpadom? Cirkularno kako ga zatvorite, znajte, imate snagu imate proizvodnju, možete da kupite mercedes, a da ga vozite jedan put mjesečno ili 20 na sat, to ako nema vode. Znači, za jedan megavat, na primjer, iz hidro i iz termo koji mogu da rade kontinuitet 12 mjeseci treba četiri megavata solarno. Što znači to da ti moraš da imaš tzv. akumulator, ali ako imaš dobar miks svih tih proizvodnja onda ti to možeš da akumuliraš. Gledajte što je problem, ekološka sanacija zgrada posebno ravnih zgrada, mislim da je Evropski Parlament donio odluku do 2025. godine čini mi se da sve ravne ploče i sve javne zgrade budu imali solar gore. Zašto ne napravimo kvalitetan čak i zakon, povežete hajde sa predsjednikom opštine da napravimo da sve naše ravne zgrade, krovovi u Podgorici da ih ozelenimo i napravimo solar i da im napravimo ekološku rekonstrukciju. E, onda je ta zgrada fenomenalna i IPA fondovi će to davati. Vjetrogeneratori takođe, tamo sam glavni čovjek bio, dao sam ostavku u Savjetu za prostorni plan Crne Gore. Veće katastrofe, završavam za minut ono dopunsko pitanje, hajde ti na put, Peđa idi ti na put, znači, dvije korisne stvari. Proširite sve to da iskoristimo solar i da vidimo da rezervišemo prostor za vjetrogeneratore i jednu drugu stvar, molio sam i prethodnog što ništa nisu napravili u prethodnu Vladu, daj povežite se sa predsjednikom opštine Vukovićem napravite jednu energanu svaki skoro veći grad u Hrvatskoj ima od 10 megavata, čini mi se da su tu do 10 megavata, da povežemo čvrsto smeće i da povežemo biomasu. Znači, uvijek ću da pomažem, ali sam i lupio prijave, dvije

krivične prijave za Komarnicu 41. Vlade Dušku Markoviću, nastavio je Krivokapić, nastavio je dosad Abazović i za Termoelektranu. Rekao mi je, pismeno mi se obratio Novović za dvije je procesuirao, dao naredbu da idu, ne voli niko da ide, ali kako će da zaustavi određene gluposti, ove su dvije u izviđaju. Nemojte nego javno jasno budite ministar onaj koji pomjera stvari. Uvijek ću stojati da pružim ja i moj top tim, a moj top tim od Miša Ostojića, od None Jaukovića, od rektora nekadašnjeg beogradskog, od direktora dva projektantska u Srbiji, od onoga u Sloveniji đe sam magistrirao Jožef Štefan, najjači, svi smo još zdravi i u pamet se držimo, sve ćemo pomoći, džabe. Dajte da osnujemo institut za razvoj, tamo ću preći da radim džabe, da stvorimo Razvojnu banku zajedno sa ovim fondovima od 30 milijardi koja nudi ministarka, ali neće na lijepe oči, vi ste možda zgodna, ali nema na lijepe oči, mora da bude tzv. zreli projekti, ovo što ja pričam, idejni kroz benefit analiza i glavni projekat. Dajte da napravimo prvo ovo i drugo što Abazović mi je malo tu vrdao, brza saobraćajnica mora se napraviti od Hrvatske do Albanije. To nam je druga infrastruktura i tu smo odredili pare. Velika priča, ali stvarno da ne oduzimam. Znači, stojim vam na raspolaganju sa ove ili druge strane.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:21:17)

Izvolite, ministre.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 12:22:10)

Profesore, hvala vam na svim ovim sugestijama i na komplimentu, ali za početak da krenemo od suštinskih stvari. Naravno, moramo udružiti sve snage, sve potencijale kako bismo iskoristili ovaj trenutak, inače ako zakasnimo, na žalost, ne vjerujem da Crna Gora može kasnije stići korak sa drugim državama.

Ono što posebno cijenim kod vas što kažete sa svim svojim kapacitetom i sa kolegama koje imate sa fakulteta, sa univerziteta širom svijeta da ćete dati doprinos i kod mene kucate na otvorena vrata i vjerujem da ćemo prije odmora napraviti jedan radni sastanak tako da vjerujem da možemo udružiti snage. Ne kažem da ćemo možda biti najbolji, ali evo počeli smo da udružujemo snage. Hvala vam još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:23:13)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.
Sada kolega Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.06.22 12:23:22)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

S pravom ste slabiji na svog supruga, kolegu Radulovića, i ne možete ga zaustaviti. Pozdravljam to, ne bih ga ni ja mogao zaustaviti.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:23:38)

Ovo je radi teme bilo zbog toga što mislim da je vrlo važno i mislim da je korisno, što je i ministar rekao. Izvolite, ali danas sam inače tolerantna i zato što dobro prolazno vrijeme imamo. Ne baš do dva, tri, ali biću vrlo tolerantna.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.06.22 12:24:01)

Znači, mogu govoriti dva, tri sata. Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani potpredsjedniče Vlade Ibrahimoviću,

Iskreno, razmišljao sam da li da povučem ovo pitanje, ali u ovakvim političkim okolnostima u ovakvoj uzavreloj atmosferi koja se tiče navodnog eventualnog potpisivanja Temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom kojom se otkida čak i dio suvereniteta Crne Gore, odustaje se od one evropske agende koju smo mi zajedno usaglasili i potpisali, kao predsjednici parlamentarnih partija ipak ću postaviti to pitanje, a ne znam koliko je smisleno jer nisam siguran da će Vlada dočekati i onih tradicionalnih 100 dana nakon kojih se daju prve ocjene o radu. O tome ćemo govoriti nekom drugom prilikom.

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Što će 43. Vlada Crne Gore preduzeti da se u regionu Boke Kotorske riješe nagomilani infrastrukturni problemi saobraćajni i sportski, a odnose se na izgradnju zaobilaznice Kotor, davno projektovane trasom Škaljari iznad Starog grada do Dobrote, odnosno naselja Ljuta? Kotor, kao crnogorski izlog koji godišnje posjeti preko milion turista je gotovo jedini grad u Crnoj Gori bez obilaznice. Kotor koji je zbog svojih izuzetnih

vrijednosti upisan u Listu svjetske prirodne i kulturne baštine kao jedini u našoj državi i to je jedna od 900 svjetskih lokacija koje pripadaju čitavoj planeti Zemiji, potom izgradnja bulevara od Tivta i Kotora do Budve, odnosno od aerodroma do Jaza, najfrekventnije crnogorske saobraćajnice, izgradnja sportske dvorane u Kotoru započeta 2010. godine. Kotor je isto tako jedini grad u Crnoj Gori bez sportske dvorane. Proširenja odnosno rekonstrukciju regionalnog puta Kotor-Njeguši-Trojica-Krstac. To je dionica od 17km čuvenih kotorskih serpentina najstarijeg puta u Crnoj Gori, a to su nastavci nedavno rekonstruisanog puta Njeguši - Cetinje i Njeguši - Ivanova korita. Takođe, decenijama se čeka na zaobilaznicu na dionici Muo - Prčanj - Stoliv što bi ubrzalo urbanizaciju ovog dijela zaliva koji u turističkoj sezoni doživljava saobraćajni kolaps. Radi se o „uskim grlima“, na čije rješavanje se čeka decenijama, koji su početkom turističke sezone potpuno blokirali razvoj Boke, „nevjeste Jadrana“ koju ponovo pohode stotine hiljada turista.

Iskreno, potpredsjedniče Vlade Ibrahimoviću, polagao sam i polažem velike nade u vas. Ne znam zbog svega ovoga što će se događati sa Vladom da li će ona uopšte preteći sva ova događanja. Mnogi ministri su dolazili iz tog južnog regiona nikad ništa nisu uradili, taj južni region je ovakav kakav sam ja sad prezentirao. Vjerujem da vi imate kapaciteta i volje da uradite nešto za Kotor i Boku kotorsku. Nastaviću kasnije, hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:29:03)

Zahvaljujem.

Izvolite. Pravo na odgovor potpredsjednik Ibrahimović.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 12:29:10)

Onu prvu konstataciju nisam shvatio kao pitanje. Da li će ova Vlada preživjeti ili neće najbolje neka odluče građani tako da ne bih oko toga nešto pričao. Vjerujem da smo svi svjesni odgovornosti prema građanima i prema državi i da ćemo se prema tome i opredijeliti na sve one izazove koji stoje pred Crnu Goru.

Kao što ste rekli, u vašem pitanju je mnogo nagomilanih neriješenih problema što se tiče putne infrstrukture u Bokokotorskom zalivu. Naravno, veliki je izazov za svaku vladu pa i za ovu 43. Vladu. Dobro ste rekli stotine hiljada turista posjećuje ljepoticu Bokokotorskog zaliva. Isto tako

mislim da treba omogućiti i da dolaze i građani iz Ulcinja, Bara i svih drugih djelova lakše da dođu do Kotora i Tivta jer ovakvi putevi sigurno obeshrabre i zasigurno teško se odluče da dođu da posjete susjedne gradove, ali isto tako građani Tivta, Kotora da posjete Bar, Ulcinj i druge gradove, lijepe gradove na našem primorju. To je sa jedne strane, sa druge strane ne možemo dozvoliti ako plediramo da smo turistička destinacija ako znamo da jedna četvrtina budžeta dolazi od turizma da imamo ovakve saobraćajnice. Hvala vam na podršci. Onoliko koliko može Vlada će raditi da rješava da počne da rješava probleme. Nemojte zaboraviti da je bukvalno se odustalo od Jadransko-jonskog puta, odnosno sada se ide na plavu saobraćajnicu ili brzu saobraćajnicu za šta isto trebaju ogromna sredstva. Prof. Radulović je o tome pričao. Znači, određena sredstva su planirana, ali ovo je veliki projekat i vjerujemo s međunarodnim partnerima da ćemo nastaviti da idemo u tom pravcu, ali ponovo dolazimo do onoga da je prostorno planska dokumentacija, na žalost, uvijek problem. Kao što znate, bio je problem i u Kotoru i u Tivtu i u Budvi. Mnogo je pitanja i malo je duži odgovor, izvinjavam se, ali eto da bih ispoštovao svako vaše pitanje, pokušaću brže da čitam, ali teško se mogu, uvažena potpredsjednice, uklopiti u predviđeno vrijeme. Dozvolite možda minut i po prekoračenja.

Postavljeno poslaničko pitanje se odnosi na nekoliko raznovrsnih projekata. Još jednom podsjećamo javnost da su u nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija projekti iz oblasti saobraćaja, energetike, rudarstva i realizacija svih projekata se odvija u skladu s prethodno pripremljenom prostorno planskom dokumentacijom vodeći računa o zaštiti kulturne baštine i životne sredine i u skladu s primjenjivim propisima.

Realizacija projekta izgradnje obilaznice Kotora bila je planirana programom rješavanja uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore 2007 - 2010, kao i zaključcima Vlade Crne Gore iz oktobra 2007. godine. Shodno navedenom programu, obaveza opštinskih institucija su pripremne aktivnosti za izgradnju obilaznice kod Kotora, a to je izrada projektne dokumentacije, pribavljanje potrebnih saglasnosti, pribavljanje građevinske dozvole i rješavanje imovinsko pravnih pitanja. Opština Kotor je uradila glavni projekat i to u dvije faze. Prva faza trasa zaobilaznice počinje u Škaljarima i uslovljena je putem iz tunela Vrmac na trasi na 0,50 m priključuje put za Muo, Prčanj i Stoliv, što je, takođe, jedan od uslova koji je morao da se ispoštuje zbog uvezivanja putne mreže. Na stacionaži projektovanje vijadukt Škaljali dužine 148 m. Dalje na trasi zaobilaznice projektovan je tunel Stari grad čija je dužina 1,018 m. Izlaskom iz tunela trasa dolazi do kanjona rijeke Škudre koja prelazi vijaduktom dužine 60

m, a nakon vijadukta slijedi tunel Dobrota dužine 337 m. Trasa druge faze se nastavlja izlaskom iz tunela Dobrota koja dalje ide padinom ispod strmih litica do rijeke Ljute gdje se vrši uklapanje u postojeću magistralu. Utvrđena trasa zaobilaznice ide iznad Dobrote obrocima tamošnjih planinskih masiva. Na trasi druge faze nema putnih objekata. Komitet svjetske baštine UNESCO je Odlukom iz 2009. godine izrazio ogromnu zabrinutost zbog planirane zaobilaznice i zatražio od Crne Gore da zaustavi sva dalja planiranja zaobilaznice Kotor dok se ne ustanove adekvatni mehanizmi zaštite, bafer zona, upravljanje itd. i dok se ne uradi od strane Vlade Crne Gore i donese menadžment plan prirodnog i kulturno historijskog područja Kotora.

Postupilo se po navedenom, utvrđena je bafer zona, usvojen je menadžment plan prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor. S obzirom na to da postoji problemi po pitanju saobraćaja u Kotoru ne dozvoljavaju njegov dalji razvoj, neophodno je što prije početi izgradnju zaobilaznice Kotor koja rešava saobraćajni problem na duži vremenski period. Ministarstvo kapitalnih investicija, Uprava za saobraćaj su spremni da čim Opština Kotor sa svojim institucijama pribavi sve potrebne saglasnosti, elaborat procjene uticaja na životnu sredinu, saglasnost UNESCO-a, realizaciju projekta zaobilaznice Kotor uvrsti u prioritetne projekte u narednom periodu.

Kao što vam je poznato, rekonstrukcija magistralnog puta M1 Herceg Novi, Tivat, Budva, dionica aerodrom Tivat - Jaz u dužini od 16 km s izgradnjom bulevara s četiri saobraćajne trake i projekat čija je realizacija planirana kroz program rekonstrukcije magistralnih puteva u Crnoj Gori. Projektom je predviđena izgradnja bulevarske saobraćajnice sa po dvije saobraćajne trake širine 3,25 m u svakom smjeru kretanja. ... širine dva metra te s obostranim trotoarom u širini od dva metra na cijeloj dužini bulevara. Na trasi je planirano da bude izgrađeno 12 kružnih raskrća i pet trokratnih raskrća na mjestima ukrštanja s lokalnim saobraćajnicama. Izgradnja potpornih konstrukcija sistema za prihvatanje atmosferskih voda s ugrađenim prečistačima i ugradnja nove saobraćajne signalizacije i sistema pasivne bezbjednosti saobraćaja. Izgradnja sistema javne rasvete na cjelokupnoj dužini trase bulevara. U tenderskoj proceduri izabran je izvođač radova kineska kompaniji CCICC. Međutim, kako prvorangirani proizvođač nije u propisanom roku dostavio garanciju za dobro izvršenje pristupilo se poništenju javnog poziva i ponovnom raspisu. Predviđeno je da se ponuda otvori 18. jula ove godine nakon čega će se pristupiti izboru izvođača i radova i za očekivati je da se otpočne s izvođenjem radova do kraja godine, odnosno nakon završene ljetnje turističke sezone.

Kada je riječ o rekonstrukciji dionice regionalnog puta R1 Krstac Trojica Kotor koja predstavlja spomenik kulture pod zaštitom UNESCO-a onemogućene su sve aktivnosti vezano za unapređenje istog u savremenu saobraćajnicu. U cilju prevazilaženja navedenog problema, a u periodu izrade planske dokumentacije za teritoriju Opštine Kotor, Uprava za saobraćaj je izgradila idejno rješenje trase nove saobraćajnice čijim se položajem izbjegava kontakt s postojećim putem radi očuvanja istog. Idejno rješenje predložene trase nove saobraćajnice dostavljen je kao amandman, sugestija na Nacrt prostornog urbanističkog plana Opštine Kotor i isto je implementirano u predmetni plan, čime su stvoreni uslovi za pribavljanje urbanističko tehničkih uslova kao preduslova za izradu projektne dokumentacije, za šta je zahtjev Uprava za saobraćaj podnijela kod nadležnog Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Zakonskom regulativom koja reguliše ovu oblast propisana je obaveza izrade pojedinačne procjene uticaja na baštinu za planiranu saobraćajnicu, te je izrada iste od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara u toku.

Na kraju, ističemo da se svi projekti realizuju na bazi važeće prostorno planske dokumentacije u skladu s primjenjivim propisima, procedurama i standardima i raspoloživim finansijskim sredstvima vodeći računa o ravnomjernom regionalnom razvoju, pa se u tom smislu ne bismo složili konstatacijom o postojanju ili nemogućnosti ili nebrizi Vlade. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:37:37)

Zahvaljujem potpredsjedniku Ibrahimoviću.

Pravo na komentar ima kolega Popović. Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.06.22 12:37:46)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Ibrahimoviću, na detaljnom odgovoru i pisanom, vi ste ga i pročitali. Vjerujem da ovo puno znači građanima, građankama Boke Kotorske. Ne smije se dalje čekati s rješavanjem ovih problema. Još jedanput ukazujem na maćehinski odnos države prema svom nesumnjivo najvrednijem gradu, području, Kotoru i čitavom tom zaštićenom području koje je svijet priznao i zaštitio. Samo vam ukazujem na to imate primjer Hrvatske i njihov odnos prema još dva grada koja su na listi svjetske prirodne i kulturne baštine, Dubrovnik i Split, koliko se

sredstava ulaže u te gradove, a Crna Gora je Kotor potpuno batalila. Viđećemo kako će to ići u budžetu za 2023. godinu.

Druga strana čitavog problema je odnos lokalne uprave kotorske koja praktično i ne postoji, ona tamo i nema neke parlamentarne većine, mijenja se od prilike do prilike, od sjednice do sjednice Parlamenta i koja nikakvu inicijativu ne pokreće prema državnim organima da se riješe svi ovi nagomilani problemi.

Ovaj put zaobilaznica Kotor, radi građana, neophodna je jer se radi o jedinom putu. To je magistralni put Jadranska magistrala koja prolazi kroz Kotor koja je jutros, kada sam krenuo ovamo, dakle na jedvite jate sam izašao iz Kotora, to je blokirano u tom periodu od šest mjeseci. Danas u Kotoru su tri kruzera, danas je u Kotoru 15.000 turista samo s kruzera, a da ne govorimo sve ostale iz svih ostalih područja Kotora. Tu je problem što je taj magistralni put u jednom dijelu od početka Dobrote do početka Škaljara, tih nekih skoro kilometar na kome se nalaze dva veoma problematična mjesta, nema alternativnog puta. Ako se nešto desi Kotor je potpuno blokirano za sva vremena.

Drugo, ovaj bulevar, rekli smo, to mnogo znači građanima južnog dijela Crne Gore od Aerodroma Tivat do Jaza prema Budvi, taj bulevar je najfrekventniji put i on se mora hitno početi raditi. Sportska dvorana je, vi ste ministar kapitalnih investicija, državni projekat, dakle, sufinansiraju ga država i Opština Kotor, a prije 12 godina je počela izgradnja sportske dvorane. Znaete koliko kotorski sport strada zbog svega toga i mora se to privoditi kraju.

Put od Trojice do Krsca, to je 17 km tog legendarnog puta kotorske serpentine, 25 serpentina. On se može i na drugi način riješiti, naročito u sezoni. Jutros sam tim putem krenuo da bih nekako izašao iz Kotora, ali tu se dešava da je to uzak put. Mora se zabraniti teretnim vozilima u nekom periodu dana, naravno to nije vaša nadležnost, jeste od nekih drugih državnih organa, mora im se zabraniti saobraćaj. Jer, dva teretna vozila na tom putu blokiraju i to su kilometarske kolone svakodnevno. Napravljen je i projekat novog puta zbog svih ovih ograničenja, vi ste govorili i UNESCO, projekat novog puta Njeguši - Mirac - Dub u Gornjem Grblju. Vjerujem da će i taj projekat zaživjeti.

Što se tiče ovog puta Muo - Prčanj - Stoliv, ta divna, prelijepa naselja bokeljska imaju taj priobalni put. Od 1970. godine je krenula izgradnja zaobilaznice na tom putu. Znači, 52 godine se čeka zaobilaznica koja bi taj put koji je veoma uzak rasteretila. Izvinjam se na prekoračenju. Vjerujem, potpredsjedniče Vlade, ministre Ibrahimoviću, da ćete pomoći u rješavanju ovih stvarno nagomilanih infrastrukturnih problema u našoj Boki. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:44:21)

Zahvaljujem kolegi Popoviću.

To je zaista problem Boke.

Sada kolega Amer Smailović ima pravo da postavi pitanje potpredsjedniku Vlade. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (30.06.22 12:44:37)

Uvažena potpredsjednice Skupštine, poštovane kolegice i kolege, uvažene građanke i građani,

U skladu s Poslovníkom Skupštine Crne Gore potpredsjedniku Vlade mr Ervinu Ibrahimoviću postavio sam sledeće pitanje:

Šta ćete kao potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj preduzeti da se projekti važni s aspekta regionalnog razvoja brže realizuju kako bi došlo do bržeg razvoja nerazvijenih opština, posebno u ime građana bistričkog kraja? Dokle se stiglo s pokušajima da se ponovo pokrene zaustavljena rekonstrukcija puta Gubavač - Bistrica?

Drago mi je što je ovo pitanje danas zaokupilo dovoljno pažnje. Ovo je treće pitanje koje se odnosi baš na bistričku dolinu. Dobro je da se priča o tome. Dobro je dok se priča o pitanjima koja su konkretno vezana za probleme građana. Vjerujem da je tome doprinijela i vaša posjeta, vaša prva radna posjeta jednoj opštini, jednom projektu kao što je ovaj projekat. S pravom je to zaokupilo pažnju jer dvije godine niko nije posjetio Opštinu Bijelo Polje. Niko od ministara prethodne Vlade za dvije godine nije posjetio Opštinu Bijelo Polje. To je poražavajuće i daje odgovore na brojna pitanja.

Moje pitanje se odnosi generalno na sve projekte koji su pokrenuti i koji su zaustavljeni u periodu od 2020. godine do danas. To su uglavnom krupni kapitalni projekti, višemilionski kapitalni projekti pokrenuti u periodu od 2016. do 2020. godine, kada su pokrenuti u sklopu jedne vizije, jedne strategije ravnomjernog regionalnog razvoja. U tom periodu Bošnjačka stranka je participirala kao dio te Vlade i bila je zadužena za ravnomjerni regionalni razvoj. U tom periodu je pokrenut jedan ciklus kapitalnih investicija na sjeveru upravo iz razloga da bi se smanjila nerazvijenost sjevernog regiona u odnosu na ostatak zemlje da bi se ublažila koliko toliko nebriga države prema tom regionu decenijama unazad, da bi se u krajnjem i smanjile migracije s tog dijela Crne Gore. Ti projekti za cilj su imali

svakako unapređenje infrastrukture kako one turističke tako i poljoprivredne, da se iskoriste svi potencijali koje taj region pruža. Takođe, cilj je bio da se razvije putna infrastruktura da bi se stvorili preduslovi za razvoj i ekonomsko jačanje tog regiona. Na žalost, svjedoci smo da smo u protekle dvije godine imali jednu antirazvojnu Vladu. Osim što je bila antisekularna, ona je bila i antirazvojna Vlada i svi ti ključni projekti su, na žalost, zaustavljeni.

U tom periodu smo imali usvojena dva budžeta, dva kapitalna budžeta za 2021. i 2022. godinu. Oba ta budžeta mi iz Bošnjačke stranke nismo podržali, imali smo određene amandmane. Na žalost, obistinile su se naše tvrdnje da ova Vlada neće uspjeti da realizuje sve ono što je započeto. U tom periodu su prilikom usvajanja tih budžeta usvojeni i brojni amandmani i mnogo toga. Međutim, rezultat svega toga je danas da se mještani bistričkog kraja guše u oblacima prašine. Jer, put Gubavač - Bistrica koji se radi u sklopu projekta valorizacije Đalovića pećine, dvije godine se ne radi, to je sada makadamski put umjesto da bude moderna saobraćajnica koja će povezivati Bisticu s ostatkom svijeta kojom će turisti lakše obilaziti taj predivan kraj, mi sada imamo tu situaciju da je građanima onemogućeno svakodnevno funkcionisanje i da im je i te kako otežan život.

Dakle, posjetili ste Bijelo Polje, obišli ste to. Građani od vas očekuju da što prije krene ova rekonstrukcija puta. Niste obećali da ćete završiti, ali ste obećali da će uraditi sve što je u vašoj moći i pokrenuli ste to pitanje i na Vladi prvom prilikom. Ali, evo, da čujem i od vas odgovor, mada ste dosta toga i rekli prije, ali da čujem pa ću prokomentarisati.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:49:29)

Zahvaljujem kolegi Smailoviću.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade. Ovo je slično pitanje koje je i koleginica Zoronjić postavila, ali imate pravo na nešto dodatno ako niste stigli povodom ovoga da kažete. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 12:49:46)

Imamo tri skoro ista pitanja vezano za bistričku dolinu. Mislim da ovakva zainteresovanost poslanika u pravom smislu pokazuju da su poslanici građana i da se interesuju za probleme građana.

Uvaženi poslaniče Smailoviću, hvala vam na postavljenom pitanju i hvala vam što konstantno potencirate pitanje razvoja sjevera. Mislim da oni koji su vam dali povjerenje su zasigurno zadovoljni ovim kako ih zastupate. Vjerujem da glas iz ovog visokog doma kada je pitanje razvoja sjevera, kada se čuje od vas i drugih kolega zasigurno će biti snažan podstrek i nama u Vladi da prepoznamo određene probleme koje tište naše građane na sjeveru.

Kao što znate, 43. Vlada se jasno izjasnila kada je pitanje ravnomjernog regionalnog razvoja. Sto puta smo ponovili u ovom parlamentu da nema razvijene Crne Gore bez razvijenog sjevera, odnosno ravnomjernog regionalnog razvoja. Mislim da je 43. Vlada jasno u svojem programu naglasila da želi ravnomjerni regionalni razvoj i moj odlazak u Bistričku dolinu je bio baš zato, da ohrabrimo građane Bistričke doline da Vlada misli na njih i da Vlada u pravom smislu želi da unaprijedi kvalitet života građanima Bistričke doline. Kažem, otišao sam kao potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj samim tim sam poslao snažnu poruku da je to opredjeljenje Vlade da unaprijedi položaj građana Bistričke doline. Još jedno, i vi ste rekli, a i na prethodno pitanje sam rekao da treba možda svako od nas da obilazi ove prelijepe krajeve, ne samo sjevera nego i ovo što je uvaženi poslanik Popović rekao, da obilazimo i Bokokotorski zaliv, da obilazimo sve ove predivne predjele Crne Gore i možda tako bliže sa građanima još više da prepoznamo te probleme tih sredina. Tako ćemo možda i najbolje iznaći rješenje kako da razvijamo ovde predivne krajeve Crne Gore.

Kao što ste i rekli, priča o nastavku asfaltiranja dijela, 8,7km još je ostalo da se asfaltira, uslovljeno je iz više razloga zašto se stalo sa završetkom radova. Vi ste pomenuli jedan od razloga i ne bih se vraćao na to. Takođe treba pomenuti ne samo zbog prethodne Vlade, nego treba pomenuti i zbog visokog skoka cijena materijala na globalnom nivou, tako da su svi izvođači radova ili riješili da zaustave radove ili su zaustavili radove. Vlada iznalazi i traži način kako da izađe u susret izvođačima, kako bi oni završili započete radove i konačno se okončali radovi na određenim dionicama puta. Ono što ste i vi rekli i što sam danas rekao, ponoviću, možda još dva puta, da sam 22. juna imao sastanak sa direktorima Štrabaga i koje sam upoznao sa problemima koji imaju građani Bistričke doline, oni su kazali sa kojim problemima se oni srijeću. Našli smo neki određeni način da nađemo kompromis kako bi se ovi radovi završili i ponavljam još jednom, uz tvrdo obećanje gdje imam i pisani dopis, naravno, oprezan sam neću licitirati datume kao odgovoran čovjek, ali su u dopisu rekli kada se stvore još neki određeni nedostaci na toj dionici puta odmah će početi radove. Tako da ponavim još jednom,

znajući profesionalnost lokalne samouprave u Bijelom Polju očekujem da će brzo otpočeti nastavak radova na asfaltiranju dionice puta u Bistričkoj dolini. Tako da za građane Bističke doline vjerujem da će brzo vidjeti asfalt, a iskreno kao čovjek koji je sa sjevera i kao predstavnik Vlade, ali ni malo krivi za onakvu situaciju kao što ste pomenuli, prašinu i sve ono kroz šta prolaze sada građani Bistričke dolizne, osjećam nelagodu, a sa druge strane sam ponosan da sam ipak pokrenuo pitanje na Vladi kao što ste rekli i ono što me posebno čini ponosnim da je svaki ministar podržao da se riješi pitanje asfaltiranja u Bistričkoj dolini. Još jednom pozdravljam građane Bistričke doline i vjerujem da ćemo u sledećem periodu doći još predstavnika Vlade Crne Gore da vidi te potencijale Bijelog Polja koji su stvarno nevjerovatni i koje država Crna Gora ne smije ostaviti zapostaljenim. Hvala Vam još jednom na pitanju.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:54:50)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Smailoviću, imate pravo na komentar odgovora.

AMER SMAILOVIĆ (30.06.22 12:54:56)

Zahvaljujem.

Hvala na odgovoru, uvaženi potpredsjedniče. Zaista nemam neku preveliku potrebu da posle svega rečenog dajem neki komentar.

Važno je što ste posjetili i što ste uvidjeli značaj jednog takvog potencijala, jednog bisera na sjeveru kao što je Bistrička dolina i Đalovića pećina i što na ovaj način još više promovirate sve mogućnosti koje nudi sjever kao regija. Naveli ste i brojne kako direktne tako i indirektne stvari koje su uticale da ovaj put se još uvijek ne završava. Nekada zaista novac nije ni bitan, možemo ga obezbijediti koilko možemo, ali vizija je bitna, vizija razvoja sjevera, volja da se nešto unaprijedi, da se završi što prije, jer neka nam se možda i ne sviđaju neki projekti iz ovog ili onog razloga, nekada nisu možda ni profitabilni. Ovaj je sigurno profitabilan, ali nikako nemamo pravo da onemogućavamo građanima Bistričke doline kojih ima po zadnjem popisu iz 2011.godine blizu 2.000, da normalno funkcionišu, da se bave svojim poslovima. Imamo oko 20-ak samo farmi na tom području, vrlo uspješne farmere, nekoliko veoma poznatih ribnjaka, to ste i vi sami pomenuli, mnogo ozbiljnih poljoprivrednih proizvođača i zaista je šteta da se jedan ovakav potencijal, jedno ovakvo

mjesto ne valorizuje u pravom smislu. Zahvaljujem još jednom na odgovoru i očekujem da vrlo brzo počne rekonstrukcija puta Gubavač - Bistrica. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:56:40)

Zahvaljujem kolegi Smailoviću.

Prelazimo na pitanje koje će postaviti uvažena koleginica Suzana Pribilović. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (30.06.22 12:56:53)

Hvala vam, potpredsjednice.

Uvažene koleginice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, poštovani potpredsjedniče Ibrahimoviću,

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore potpredsjedniku Vlade i ujedno ministru kapitalnih investicija, gospodinu Ibrahimoviću postavila sam sledeće pitanje:

Koliko je lica, u periodu od 01.aprila 2021. godine, do 01. juna 2022.godine, angažovano preko agencija za posredovanje pri zapošljavanju u privrednim društvima čiji je osnivač (većinski vlasnik) država, u kojima Vlada preko Ministarstva kapitalnih investicija vrši nadzor, kao i koliko je sredstava po tom osnovu isplaćeno tim agencijama u istom periodu?

Poštovani građani, svjedoci smo da se skoro svakog dana javno objavljuju podaci i dokazi da je nakon izbora održanih u avgustu 2020.godine i promjene vlasti došlo do evidentnog nekontrolisanog zapošljavanja u privrednim društvima čiji je osnivač država i u kojima država posjeduje većinski udio kapitala. Jedna od takvih dokaza je informacija upravo Ministarstva kapitalnih investicija sa početka ovog mjeseca koja se bavila uvećanjem broja zaposlenih i povećanju troškova poslovanja i to samo u Elektroprivredi, CEDIS-u, Luci Bar i Rudniku uglja. Ova informacija se takođe bavila samo podacima o broju zaposlenih i angažovanih lica po osnovu ugovora o radu na određeno i neodređeno vrijeme, ugovore o privremenim povremenim poslovima i ugovorima o djelu u navedena četiri preduzeća i to samo za period od 31.12.2020. do 31.12. 2021. godine. Kako ova informacija ne sadrži podatke o tome koliko je lica uz to u ovim preduzećima u istom periodu bilo dodatno angažovano preko agencije za posredovanje pri zapošljavanju, što je

takođe dovelo do povećanja troškova poslovanja poslovanja ovih preduzeća, to sam se obratila resornom ministru da upozna crnogorsku javnost i o ovim podacima za period od aprila mjeseca 2021.godine do 01. juna 2022. godine. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 12:59:18)

Zahvaljujem se kolegini Pribilović.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade, pravo na odgovor.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 12:59:24)

Zahvaljujem.

Uvažena poslanice Pribilović, zahvaljujem na pitanju i samom stavu, odgovornosti kuda idu naša preduzeća, odnosno kako menadžer misli ovakom politikom da budu njima preduzeća rentabilna i da li uopšte se razmišlja o opstanku takvih preduzeća.

Naravno, poslao sam vam pisani odgovor iz kojeg se donekle odslikava i ozbiljnost menadžmenta koji vodi određena preduzeća, od 21 preduzeća gdje je resorno Ministarstvo kapitalnih investicija samo 11 nam je poslalo odgovor. To je još jedan dokaz neodgovornosti menadžmenta i na žalost moram reći neprofesionalnosti. Ono što smo mogli sa mjesta resornog ministarstva, ja sam iznio informaciju na vladi gdje smo usvojili određenu informaciju i pročitacu je:

1. Vlada je na sjednici od tog i tog dana razmotrila i usvojila informaciju o povećanju broja zaposlenih i povećanju troškova poslovanja po tom osnovu u privrednim društvima čiji je osnivač država, kao i privrednim društvima u kojima država posjeduje većinski udio u kapitalu, koja su u resornoj nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija.

2. Vlada preporučuje privrednim društvima iz tačke 1 Zaključaka da bez odlaganja obustave sve aktivnosti u vezi sa zapošljavanjem kao i aktivnosti na donošenju akata, unutrašnjoj rganizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, sve do usvajanja redovnog Godišnjeg izvještaja o radu privrednih društava.

3. Zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da o relizaciji iz tačke 2 ovih Zaključaka pripremi i Vladi dostavi informaciju sa prijedlogom mjera u slučaju nepostupanja o zaključku iz tačke 2.

Na žalost, građanima jasno poručujem da neki od direktora nisu poslušali čak ni preporuku, odnosno informaciju koja je usvojena na vladi

i ovih dana, kao što ste i rekli, i dalje nastavlja sa zapošljavanjem. Ne znam da li su svjesni prije svega odgovornosti prema preduzeću kojim rukovode a samim tim i prema građanima i budžetu Crne Gore. Tako da Ministarstvo kapitalnih investicija u skladu sa svojim mogućnostima će upozoravati, raditi kako bi menadžment, odnosno rukovodioci ipak se odnosili u skladu sa Ustavom i zakonom Crne Gore koji jasno propisuje da moramo zaštititi državna dobra. Ja sam isto tako pripremio odgovor da bi građani čuli. Na žalost, ponavljam još jednom, od 21 preduzeća samo 11 je poslalo odgovor, tako da je to još jedan dokaz da neki od rukovodilaca i dalje sjede u prošlosti ili i dalje ne shvataju da je vrijeme promptnih odgovora, promptnih poteza kako bismo za preduzeća koja su pojedina posebno nerentabilna uspjeli da stvorimo uslove kako bi bila u narednom periodu rentabilna. Ovakim načinom i odnosom prema resornom ministarstvu, bez želje za obostranom saradnjom, bojim se da će se produbiti kriza u poslovanju ovih preduzeća.

Nakon što je vaše pitanje datirano na petak 24. jun 2022. godine primljeno u Ministarstvo kapitalnih investicija odmah u subotu 25. juna elektronskim putem je proslijeđen upit na adese svih privrednih društava pod resornom nadležnošću ovog ministarstva. Do dana otpravka ovog odgovora, od ukupno 21 privrednog društva kojima je poslat upit, prispjelo je samo samo 11 odgovora i to:

- Montecargo AD Podgorica,
- Berza električne energije d.o.o. Podgorica,
- Željeznicka infrastruktura Crne Gore AD Podgorica,
- Barska plovidba AD Bar,
- Monteput d.o.o. Podgorica,
- Montenegro bonus d.o.o. Cetinje,
- Zeta energy d.o.o. Danilovgrad,
- Crnogorski operater tržišta električne energije d.o.o. Podgorica,
- Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica,
- Crnogorska plovidba AD Kotor I,
- Marina Bar AD Bar.

Od navedenih privrednih društava, u periodu koji ste naznačili u vašem pitanju, samo su Montenegro bonus d.o.o. Cetinje i Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica angažovali radnu snagu preko agencija za posredovanje i po tom osnovu imali troškove na način kako slijedi:

Kod Montenegro bonusa d.o.o Cetinje angažovano je ukupno pet lica preko agencija za posredovanje, a ovo privredno društvo je po osnovu njihovog angažovanja imalo troškove u ukupnom iznosu od 18.539,16€.

Kod Crnogorskog elektoprenosnog sistema AD Podgorica angažovano je ukupno 24 lica preko Agencija za posredovanje, a ovo privredno društvo je po osnovu njihovog angažovanja imalo troškove u ukupnom iznosu od 273.043,00€. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:04:42)

Zahvaljujem se potpredsjedniče Ibrahimoviću.
Izvolite, kolegice, imate pravo na komentar.

SUZANA PRIBILOVIĆ (30.06.22 13:04:52)

Potpredsjedniče Ibrahimoviću, meni je bilo bitno da građani Crne Gore čuju kakvo je stanje u privrednim društvima gdje je osnivač država ili većinski vlasnik. Nije mi milo što je ovakva situacija, ali mi je milo zbog građana da čuju koja su obećanja pred izbore dobijali i koje informacije i insinucije su dobijali na rad Demokratske partije socijalista, Bošnjačke stranke jer smo zajedno vršili vlast u prethodnom periodu, a kakav je odnos prema obećanjima i onome što su političke partije dale građanima a što rade danas.

Još bih dodala u odnosu na vaš odgovor da iz njega proizilazi da upravo ona preduzeća na čiji nerad u prethodnom periodu njihova rukovodstva, to su Elektroprivreda, CEDIS, Luka Bar i Rudnik uglja, nisu vam uopšte dostavili podatke. Imam još jednu poruku koju želim da pošaljem vama i građanima ujedno, da ukoliko se bilo ko do sad osmjelio da javno pokrene pitanje o nekontrolisanom i nezakonitom zapošljavanju u ovim preduzećima kao da je takao osinje gnijezdo. Taj se od strane rukovodstva ovih preduzeća pred građanima Crne Gore pokušao prikazati kao kriminalac lažnim, izmišljenim aferama i pri tom je zasut najprizemnijim uvredama kako na ličnom tako i na profesionalnom planu. Lično sam to iskusila od strane rukovodstva CEDIS-a, a prekujče je to doživio i moj uvaženi kolega koji je prisutan, Danijel Živković, od strane rukovodstva Rudnika uglja, samo iz razloga jer je postavljajući pitanje premijeru govorio o ovom problemu u tom preduzeću i pri tom iznio nesporne činjenice o alarmantnom stanju u tom preduzeću i to činjenice koje su umnogome sadržane u zvaničnim dokumentima pa i u informaciji vašeg ministarstva koja je usvojena na vladi. Osim nekontrolisanog povećanja broja zaposlenih i nepotizma u ovim preduzećima i to iz dana u dan, posebno zabrinjava činjenica da su podaci Ministarstva koje vrši

nadzor nad ovim preduzećima za vrijeme dva različita ministra i to u razmaku samo od nekoliko mjeseci toliko različite. Ono što je nesporno jeste da raniji ministar kao i vi u razmatranoj informaciji konstatujete da su to podaci koje su vam odstavila ova preduzeća. Tako u vašoj informaciji sa početka ovog mjeseca iznijet je podatak da je u periodu od 31.12.2020. do 31.12.2021. što znači za godinu dana, u Rudniku uglja došlo do povećanja broja zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme kao i angažovanih lica po osnovu ugovora o djelu za 179 lica. Nasuprot tome iz odgovora ranijeg ministra Bojanića proizilazi da je u tom istom periodu za smo osam mjeseci došlo do povećanja broja zaposlenih i angažovanih lica po istom osnovu za 222. Da bi bilo jasnije građanima, prema podacima ranijeg ministra Bojanića Rudnik uglja je za osam mjeseci zaposlio skoro 50 lica više nego što je vaš podatak o broju zaposlenih za godinu dana. Slična situacija je i kod CEDIS-a i drugih preduzeća. Za svaku pohvalu je činjenica da su informaciju koju je usvojila Vlada da se za sada onemogućili rukovodstvo Rudnika uglja u daljoj namjeri da izmijeni sistematizaciju radnih mjesta čime se stvaralo prostora da se i pored ovolikog i nekontrolisanog zapošljavanja u tom preduzeću u prethodnom periodu to učini za još 400 lica, tačnije 393. Kod rukovodstva CEDIS-a je taj plan osujećen za još mnogo veći planirani broj novozaposlenih.

Samo ću zaključiti o alarmantnom stanju koje se dešava u našim privrednim društvima gdje je vlasnik država ili osnivač, u krajnjem slučaju osnivač, i koliko pažnje moramo u narednom periodu, ali stvarno očekujem i od premijera koji je bio ažuran kad je Temeljni ugovor u pitanju da će preduzeti sve aktivnosti kada je Specijalno tužilaštvo u pitanju da se ovome stane na kraj u što kraćem roku.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:09:32)

Zahvaljujem se kolegici Pribilović.

Sada dajem riječ kolegi Danijelu Živkoviću da postavi pitanje potpredsjedniku Vlade.

Izvolite, kolega Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (30.06.22 13:09:44)

Hvala, poštovana potpredsjednice Bošnjak.

Uvaženi potpredsjedniče Ibrahimoviću, poštovane kolegice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore.

Potpredsjedniče, postavio sam vam pitanje iz domena vašeg resora, kapitalnih investicija, koje se odnosi na to kada možemo očekivati završetak radova na dionici magistralnog puta između Pljevalja i Metaljke. Radi se o regionalnom putu od višestrukog značaja za Opštinu Pljevlja, o putu koji je jedina spona sa našom susednom državom Bosnom i Hercegovinom. Taj ugovor je potpisan u maju 2019.godine i radovi traju, reći ćemo možda i opravdano i neopravdano već jedan duži period, probilo se nekoliko rokova, a moramo reći da je i došla reakcija građana, vjerovatno veoma opravdana zbog toga što nismo imali završetak tih radova u planiranim rokovima. Razumijem da smo imali niz objektivnih razloga od pandemije kovid-19 do onoga što ste vi meni dostavili kroz odgovor na moje postavljeno poslaničko pitanje, a to su nesređeni ili neuređeni imovinsko - pravni odnosi i niz drugih situacija do toga da smo imali blokadu institucija, izbor manjinske Vlade. Naravno da ne planiram adresirati odgovornost na vaš račun kao ministra kapitalnih investicija, jer ste tek došli na tu poziciju, ali ako uzmemo u obzir da je došlo do povećanja cijena energenata pa nakon toga i građevinskog materijala i da su se povećale cijene građevinskog materijala što znači u finišu povećanje cijene ukupno planiranih radova, mene konkretno zanima šta će vaše Ministarstvo preduzeti u narednom periodu da se završe ovi radovi. Znamo da je jedan dio tih radova u međuvremenu finalizovan, šta ćete vi konkretno preduzeti i kada građani Pljevalja mogu očekivati da će ova dionica biti završena? Nastaviću kada vi date odgovor na pitanje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:12:07)

Zahvaljujem se kolegi Živkoviću.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade, odgovorite na pitanje uvaženog kolege.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 13:12:11)

Što bi rekao moj prof Radulović, čudni su putevi gospodnji.

Isto pitanje sam i ja postavljao, slično, kada se radi o Metaljci. Dok je bila 41. Vlada bili su usporeni radovi, ali znamo kad je došla 42. Vlada da su bukvalno skoro zaustavljeni radovi bili. Ne samo što taj put povezuje Crnu Goru i Bosnu, što nije beznačajno, nego izuzetno značajno zbog

jačanja bilateralnih odnosa dvije države, isto tako moramo naznačiti da u tom dijelu ima određeni broj sela koja trpe već tri godine izvođenje radova na ovoj dionici, kojima je bukvalno život se učinio nemogućim. Iz odgovornosti prema njima daću maksimalni doprinos da u što kraćem roku, da kažem možda i do kraja 2022. godine budu završeni radovi na ovoj drugoj dionici. Važno je reći da u razgovoru sa direktorom Uprave za saobraćaj, pored svega ovoga, uvaženi kolega, što ste potcrtali, zbog rasta cijena na globalnom nivou čini mi se da smo blizu toga da ipak izvođač radova prihvati neke uslove kako bi završio započete radove, ali zbog ozbiljnosti pitanja kojim sam se ja bavio dozvolite mi da pročitam pitanje.

Radovi na rekonstrukciji regionalnog puta R3 dionice Pljevlja-Metaljka se izvode na osnovu potpisanog ugovora od 06.05.2019.godine između Uprave za saobraćaj i Crna Gora put A.D. Podgorica. Vrijednost potpisanog ugovora je nešto više od 12 miliona sa PDV-om, dužina trase je 16,3 km, a rok izvođenja radova je 540 dana od dana uvođenja izvođača u posao. Radovi su započeli da se izvode 26.06.2019.godine te je izvođaču radova produžen rok za izvođenje istih usled pandemije kovid virusa, te problema vezanih za imovinsko-pravne odnose kao i za izmještanje visokonaponske i niskonaponske mreže na trasi kao i zbog izmjene projektne dokumentacije usled složenih geotehničkih uslova za izvođenje radova. Rekonstrukcija obuhvata dionicu od raskrsnice Dajevića Han do Boljanića prema Republici Bosni i Hercegovini koja je sa početnih 19 km poboljšanjem elemenata puta skraćena za cirka 2,6 km tako da sada iznosi 16,4 km.

Projektom je predviđena izgradnja raskrsnice sa putevima za Metaljku i Čemerno, rekonstrukcija postojeće trase širine od četiri do pet metara sa veoma skromnim elementima puta i dotrajalom kolovoznom konstrukcijom, a nova projektovana širina puta iznosi 6,5 metara. Iako je došlo do poremećaja na tržištu zbog krize izazvane ratom u Ukrajini i poremećaja cijene na tržištu građevinskog materijala, na osnovu dinamike izvođača radova očekuje se da radovi budu završeni u toku 2022. godine.

Dakle, uvaženi kolega, prijatelju Živkoviću, vjerujem da ćemo biti odgovorni i da će prema svim mještanima, posebno selima koja su direktno upućena na ovaj put, uspjeti da pokaže ova Vlada odgovornost i da će ovi radovi biti završeni do kraja 2022. godine. Hvala vam još jednom na ovom pitanju.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:15:50)

Izvolite, kolega Živkoviću, pravo na komentar odgovora.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (30.06.22 13:15:53)

Hvala vam, prijatelju Ibrahimoviću na ovom odgovoru.

Ovo je pitanje od višestrukog značaja za Opštinu Pljevlja, ne samo ovaj putni pravac. Kada govorimo o sponi Pljevalja sa graničnim prelazima, govorimo o jednom putnom pravcu koji je u značajnijem problemu od ovog drugog putnog pravca, granični prelaz Ranče, jer i tu je došlo do probijanja određenih rokova, ali u svakom slučaju on je u mnogo povoljnijoj poziciji u odnosu na poziciju ovog regionalnog putnog pravca. Kada gledamo taj turistički aspekt, nije dobro da takvi radovi i takvo stanje puta dočekuje turiste kako sa jednog tako i sa drugog putnog pravca i ne zaboravimo da veliki broj turista koji idu preko Crne Gore dolaze iz Bosne i Hercegovine i idu preko ovog putnog pravca Žabljak - Risan tako da nije dobro da ih dočekuju takvi radovi, to je jedna stvar.

Druga stvar se odnosi na probleme koje mještani obližnjih sela imaju i to je, tačno, jedan veoma veliki problem, jer značajan dio tih ljudi se bavi poljoprivredom. Ne moram da govorim o ljudima koji se u selu Poblacé bave malinarstvom, koji moraju da prevoze dio svojih proizvoda takvim putem i da je značajno otežana komunikacija saobraćajna sa Pljevljima, a da ne govorim o amortizaciji vozila i plaćanju onoga što znači štetu na vozilima koja nastaje zbog tako lošeg stanja putnog pravca. Tačno je da je ovaj putni pravac bio zapušten i da je trebalo ranije ući u sanaciju, odnosno rekonstrukciju ovog putnog pravca, ali u suštini bilo bi dobro da se ispoštuju ovi rokovi koje ste vi sada kazali, jer ne zaboravimo da imamo skraćenu građevinsku sezonu u Pljevljima i ne zaboravimo da se otprilike do oktobra mogu izvoditi radovi i da se veoma lako može desiti da u novembru padne prvi snijeg i da nakon toga se radovi moraju obustaviti. To je jedan aspekt priče.

Drugi aspekt priče se odnosi na ono na šta vi objektivno kao ministar ili mi kao država nismo mogli uticati. To je porast cijena građevinskog materijala. Po informacijama koje sam ja dobio samo cijena bitumena je porasla za 70%, a cijena armature za 130%, no možda će kolega Radulović više o tome znati ili možda neke konkretnije podatke može iznijeti, ali sigurno da su ove cijene značajno uticale na privredu i značajno uticale na izvođače radova. Ovo pitanje se ne odnosi na završetak radova na ovom putnom pravcu. Pitanje je kako ćemo se mi kao država postaviti prema tome da nastavimo određene radove u Crnoj Gori i kako ćemo uskladiti te cijene sa onim što je porast cijena na međunarodnom tržištu. Pratio sam uporedna iskustva u Hrvatskoj, kod

njih Zakon o javnim nabavkama nije isti i kod nas, jer u našem Zakonu o javnim nabavkama postoji fiksna cijena. U Hrvatskoj to nije slučaj i oni su to regulisali jednom uredbom da se usklađuju cijene sa međunarodnim tržištem i da može država da interveniše. U našem slučaju to nije situacija. Kada se ovako povećaju cijene postavlja se pitanje da li je možda izvođaču radova isplativije da plaća penale u odnosu na povećane cijene ili na primjer od ovog putnog pravca čija vrijednost iznosi 12 miliona da on bude duplo ili 24 miliona, a da sa druge strane on plati penale i da ne izađe toliko cijena, jer realno ni država, a ni izvođač radova nisu krivi za ono što se dešava na međunarodnom tržištu. Ovo je jedan ozbiljan izazov sa kojim će morati vaše ministarstvo da se suoči i vjerujem da ćete pronaći određene mehanizme i modele sa izvođačem radova da završi ova dva putna pravca, jer kao što znate Pljevlja nemaju takvu sponu kao što će imati centralna sa sjevernom, odnosno južnom regijom kroz auto put Bar - Boljare, ali su napravljena ova tri putna pravca koja će nam omogućiti lakšu povezanost sa našim susjedima. Ono što je ključno jeste da se potrudimo da ipak ispoštujemo ove rokove do kraja ove godine, jer objektivno nezadovoljstvo građana je na visokom nivou i ne bi bilo dobro da se nastave bilo kakve blokade puteva, jer bi to siguran sam otežalo dodatno ionako komplikovanu situaciju trenutno na terenu, ali vjerujem u vašu odgovornost kao čovjeka i kao ministra i da ćete naći prave modele kako da izađemo iz ove jedne komplikovane situacije. Hvala vam na odgovoru.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:20:47)

Zahvaljujem se kolegi Živkoviću.

Preći ćemo na sledeće pitanje.

Pitanje postavlja uvažena koleginica Jovanka Laličić. Izvolite, koleginice.

JOVANKA LALIČIĆ (30.06.22 13:20:59)

Hvala, uvažena potpredsjednice.

Poštovane kolege i koleginice, građani i građanke Crne Gore, poštovani potpredsjedniče i ministre kapitalnih investicija uvaženi gospodine Ibrahimoviću,

Ja sam vam postavila sledeće pitanje:

Da li je konzorcijum kompanija Eni-Novatek koji je vršio istražno bušenje u crnogorskom podmorju dostavilo oficijelni izvještaj o izvedenim radovima i da li je konzorcijumu vraćena bankarska garancija i u kojoj fazi je realizacija projekta druge bušotine na koju su se ugovorom obavezali konzorcijum Eni-Novatek?

Dozvolite kratko obrazloženje:

Konzorcijum Eni-Novatek su u martu prethodne godine počeli prvo istražno bušenje nafte u crnogorskom podmorju. Početkom ove godine imali smo prilike u medijima da pročitamo saopštenja Ministarstva kapitalnih investicija da su koncesionari Eni-Novatek došli do kraja bušotine i da, prema informacijama koncesionara, bušotinu smatraju suvom i što se tiče proizvodnje sa te bušotine ona nije moguća. Takođe smo upoznati od strane Ministarstva kapitalnih investicija da konzorcijum ima obavezu do juna ove godine da dostavi konačni izvještaj o planu rada koji su ispunili na toj bušotini, a ugovorom je definisano da nakon revizije da li je urađeno sve po planu i programu konzorcijumu koji je izvodio radove se vrati bankarska garancija - ja sam tada pročitala iz sredstava javnog informisanja da se radi o iznosu od 73 miliona eura, vi ste u odgovoru vidim dali nešto manje - koja se nalazi u sefu Ministarstva ekonomskog razvoja.

Stoga se moje pitanje odnosi na to da li je dostavljen oficijalni izvještaj, ako jeste da li je vraćena bankarska garancija i da li je konzorcijum počeo sa radovima na drugoj bušotini za koju je položio bankarsku garanciju u iznosu, prema mojim informacijama, od 12 miliona eura. Dalje ću nakon vašeg odgovora.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:23:05)

Zahvaljujem se.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 13:23:09)

Zahvaljujem na pitanju, uvažena poslanice Laličić.

Država Crna Gora i Eni Montenegro Holandija i Novatek Montenegro Holandija su 14. septembra 2016. godine zaključili ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 411844159 i 10. U skladu sa odredbama čl. 91 i 92 ugovora o koncesiji obaveza koncesionara je da na način zadovoljavajući za organ uprave realizuje

obavezni radni program utvrđen ugovorom tj. da prikupe, obrade i dostave organu uprave podatke o izvršenim 3D seizmičkim istraživanjima za najmanje 1.228 km² na površini koja je definisana ugovorom, a potom da izbuše jednu bušotinu usmjerenu na karbonatni prospekt procijenjene dubine od 6.500 m, a potom još jednu bušotinu usmjerenu na ... prospekt procijenjene dubine od 1.500 m. Koncesionari su nakon pripremnih radova aktivnosti bušenja započeli dolaskom bušaće platforme 13. marta 2021. godine, odnosno proces izrade kanala bušotine započeo je 3.aprila 2021. godine. U procesu bušenja nabušene su sve formacije prognoziranje seizmičkom interpretacijom što je dobar pokazatelj kvalitetnog pristupa obradi seizmičkih podataka. Rezervoar formacija je probušena, urađena je analiza bušotine, ali bez obzira na sve pozitivne prognoze bušotina je negativna. Bušotina je izbušena do dubine od 5.954 m.

Koncesionari su nakon elektrokarotaznog snimanja bušotine i analize dobijenih podataka i u skladu sa propisima i pozitivnom praksom izvršili zatvaranje bušotine. Nakon završetka radova na zatvaranju bušotine, bušači postrojenja, odnosno ... platforma je napustila lokaciju 29. januara ove godine. U skladu sa odredbama člana 111 Ugovora o koncesiji svaki koncesionar je bio dužan da na dan potpisivanja istog u Vladi Crne Gore dostavi безусловnu i neopozivu bankarsku garanciju za dobro izvršenje ugovorenih obaveza izdatu od poslovne banke koja je prihvatljiva za Vladu u iznosu od 42.500.000 pričamo, U skladu sa odredbama člana 11-4 PCCR kojima je utvrđeno da kada se obavezni radni program za neki period istraživanja ispuni na način zadovoljavajući za organ uprave onda se taj dio garancije za obavezni radni program za period istraživanja koji je u pitanju umanjuje ili vraća koncesionarima u skladu sa uslovima garancije za obavezni radni program.

Imajući u vidu da su koncesionari izbušili prvu istražnu bušotinu kao i odredbe Ugovora o koncesiji umanjeno bankarske garancije je u razmatranju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:26:22)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolegice, pravo na komentar.

JOVANKA LALIČIĆ (30.06.22 13:26:28)

Hvala, uvaženi ministre.

Znam da su vam odgovor pripremali vaši saradnici, hvala vam na pisanom odgovoru, ali iz odgovora ne vidim da li je konzorcijum dostavio konačan izvještaj, dakle po pitanju kako sam ja dala.

Pitanje sam postavila iz razloga što je istražno bušenje nafte u crnogorskom podmorju nešto što je zavrijedjelo pažnju ne samo crnogorske javnosti već i mnogo šire, a usudila bih se reći i podijelilo stručnu i laičku javnost Crne Gore posebno na relaciji NVO, turističkih poslenika, udruženja ribara i Vlade, odnosno nadležnog ministarstva s druge strane. No pitam se koji je to veći projekat u Crnoj Gori prošao a da nisu bila oštro polarizovana mišljenja za i protiv. Sjetimo se samo meni najbližeg Porto Montenegra u Tivtu.

Poštovani građani, pitanje nafte i gasa je dodatno aktuelizovano upravo iz razloga energetske krize i povećanja cijena energenata, posebno nafte, koja je nastala zbog agresije Rusije na Ukrajinu. Samim tim cijela crnogorska javnost kao što sam rekla je sa velikom pažnjom pratila istražno bušenje koje je sprovodio konzorcijum Eni Novatek. Predviđanja stručnjaka su bila da razvoj projekta naftna industrija u Crnoj Gori bi mogao da obezbijedi prihode znatno veće u odnosu na turizam i što bi u kraćem roku generisalo sveukupni ekonomski razvoj. Stoga crnogorska javnost smatram da zaslužuje da čuje od nadležnog ministarstva što je u konačnom bilo sa ovim projektom.

Podsjetiću takođe da je drugo istraživanje crnogorskog primorja trebalo da radi grčka kompanija Enerdži sa ciljem da nađe prirodni gas. Ova kompanija je potpisala ugovor sa Crnom Gorom 2017. godine, a početkom 2022. godine od predstavnika Ministarstva kapitalnih investicija smo dobili informaciju da oni do 15. marta treba da obavijeste nadležno ministarstvo da li su našli partnera za istražno bušenje i da li postoji optimizam po pitanju pronalaska značajne količine gasa. Iz svih navedenih razloga uz pitanje garancija sam postavila ovo poslaničko pitanje uz želju da u narednom periodu uložite dodatne napore kako bi se aktivnosti u ovoj oblasti dodatno unaprijedile.

Pošto je moje poslaničko pitanje vezano za važne energente naftu i gas, dozvolite i malu digresiju i podsjećanje na jedan megarazvojni projekat koji je započeo 2010. godine, a stavljen je u funkciju za vrijeme 41. Vlade, tačnije 2019. godine. To je podvodni energetski kabl dužine 455 km između Crne Gore i Italije čija je vrijednost preko milijardu eura. Ovim podvodnim kablom Crna Gora je povezana sa elektroenergetskim tržištem Evrope i pravi primjer što zemlje članice Evropske unije i cijela Evropska unija mogu dati Crnoj Gori i zemljama zapadnog Balkana, a što Crna Gora i zemlje zapadnog Balkana mogu dati Evropskoj uniji.

Poštovani ministre, nadam se da će u periodu koji dolazi Crna Gora biti prepoznata po ovakvim i sličnim projektima i da će se ubrzo povratiti za vrijeme 42. Vlade ozbiljno narušen imidž Crne Gore kao poželjne investicione destinacije. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:29:59)

Zahvaljujem kolegici Laličić.

Sledeće pitanje će postaviti moja draga kolegica Vesna Pavićević. Izvolite.

VESNA PAVIĆEVIĆ (30.06.22 13:30:10)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice gospođo Bošnjak.

Pozdravljam potpredsjednika Vlade gospodina Ibrahimovića i koristim priliku da mu se zahvalim što je onako ushićeno i sa empatijom govorio o Bistričkom kraju i o Bijelom Polju uopšte.

Gospodine Ibrahimoviću, hvala vam što ste prepoznali kvalitetan rad našeg predsjednika Petra Smolovića i njegovih saradnika i mogu vam reći da Opština Bijelo Polje po tome prednjači, jer njegov rad prema opštini i prema građanima Bijelog Polja je izuzetno kvalitetan i domaćinski. S obzirom da se danas dosta toga govorilo o Bistrici u Bijelom Polju, ja ću se fokusirati na dva kapitalna projekta koja su veoma značajna za taj kraj i moje pitanje za vas glasi:

Da li će se nastaviti realizacija kapitalnih projekata u Bijelom Polju Ski centar Smiljača i Đalovića pećina?

Vrlo kratko ću dati i obrazloženje.

Projekat Đalovića pećine je višegodišnji projekat za koji je ukupna vrijednost zaključenih ugovora do sada preko 22 miliona, koji je realizovan u tri faze i to: izgradnja pristupnog puta, izgradnja žičare i unutrašnje uređenje pećine.

Projekat finansira Vlada Crne Gore, a aktivnosti na realizaciji ovog projekta sprovodi Uprava javnih radova Crne Gore i do sada je u ovaj projekat uloženo, to jest realizovana investicija u iznosu preko čak 15 miliona eura. Urađena je čak i master studija razvoja turizma za ovo područje, gdje je predviđeno da će posjetu Đalovića pećini imati preko 100.000 turista na godišnjem nivou, što bi produkovalo prihode čak preko 10 miliona eura, a to bi iziskivalo da se u samoj pećini zaposli oko 100

ljudi. Uz ostale sadržaje, ugostiteljske objekte, proizvodnju hrane, biće zaposleno i do 1.000 ljudi.

U toj istoj master studiji projekat Bjelasica je jedan od najvažnijih projekata. Za nas je to jedan veliki projekat kao i Đalovića pećina i to je takođe višegodišnji projekat čija vrijednost investicije je oko 23 miliona evra. Projekat se realizuje u dvije faze. Prva faza obuhvata radove na izgradnji putne infrastrukture, izgradnju bazne stanice sa pratećim sadržajima, parking prostorom, izgradnju elektroenergetske mreže, ski lifta, hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture, oko 3 km ski staza i nabavku neophodne mehanizacije i opreme. Druga faza obuhvata radove na osvježavanju ski staza. Ovaj projekat takođe finansira Vlada Crne Gore. Do sada je realizovana investicija u iznosu preko 16 miliona eura, planirano je da se ovo skijalište poveže sa skijalištem Žarski u Mojkovacu jer bi ukupno bilo 35 km ski staze. Po onoj istoj master studiji očekivano je da skijalište godišnje posjeti 50.000 ljudi, što bi ostvarilo prihode od oko pet miliona eura i samo skijalište bi zaposlilo oko 50 ljudi, a sa onim svim ostalim sadržajima o kojima sam maloprije govorila zaposlilo bi se oko 500 ljudi.

Nažalost, moram da pomenem da je tokom 2021. godine ovaj projekat ski centra Smiljača zaustavljen, da aktivnosti nijesu realizovane, da je ministar Milatović iz ekspertske Vlade obećao nastavak projekta, ali kao i sve drugo u našoj državi tokom rada ekspertske Vlade i ovi projekti su pretrpjeli urušavanje.

Izgradnja ski centra Smiljača i revalorizacija Đalovića pećine u Bijelom Polju bi stvorila velike šanse razvoja turizma, kako zimskog, tako ljetnjeg, zatim unaprijedila poljoprivrednu proizvodnju, povećala broj zaposlenih i uopšte poboljšala životni standard lokalnog stanovništva. S obzirom da je realizacija ovih projekata tekla planiranom dinamikom kada je premijer bio Duško Marković, nadam se da će i ova manjinska vlada koje ste vi potpredsjednik, gospodine Ibrahimoviću, nastaviti sa tom praksom kako bi ove započete projekte uspješno priveli kraju i u planiranom roku imali benefite od ovih projekata.

Nadam se da će se ovi projekti završiti u toku ove godine ili naredne. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:35:39)

Zahvaljujem se kolegini.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade, odgovor na pitanje.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 13:35:44)

Kao što sam rekao, danas je Opština Bijelo Polje u centru pažnje i mislim da je to dobro. Hvala vam na ovom pitanju i neću čitati odgovor, nego ću samo nastaviti ono što smo danas tokom dana pričali. Prije svega, ono što sam rekao danas za Bijelo Polje stvarno to i mislim. Znači Bijelo Polje je veliki razvojni potencijal Crne Gore sa svim tim preduslovima koje ima, posebno kada je u pitanju turizam.

Država Crna Gora mora snažno dati akcenat na realizaciju ovih kapitalnih projekata. Samo što ste pomenuli da projekat postoji da se dva ski centra povežu, Smiljača i Žarski, to rijetko ko ima u regionu i šire. To će napraviti takav podstrek za planinski turizam da će biti stvarno, kao što ste rekli, izuzetno dobro posjećeno. Ali isto treba podsjetiti, ukoliko budemo radili u kontinuitetu auto-put, ali brže, koliko sam upoznat od lokalne samouprave samo dva i po kilometra će biti udaljenost od auto puta do Đalovića pećine, zamislite kakva će to biti ponuda za sve one koji budu putovali ovim lijepim predjelima. Naravno, Vlada mora nastaviti sa ujednačenim razvojem regiona, a posebno kada se prepozna ovakav potencijal.

Mislim da moramo dati snažni akcenat, jer je to ono što je potreba ne samo građana sjevera, to je potrebno za razvoj cijele Crne Gore. Ponavljam, Đalovića pećina nudi takvu atrakciju da je čak prema speleolozima atraktivnija od Postojinske jame, naravno trebaće nam vremena da ona nađe svoje mjesto na toj globalnoj mapi, ali kada smo začeli tako ambiciozan plan zahvaljujući 41. Vladi i ako znamo da taj potencijal je razvojni da će generisati, kao što ste rekli, toliko novih radnih mjesta, ne zaboravimo da ovakva atrakcija kao što je Đalovića pećina i izgradnja ski centra Smiljača će dovesti nove investitore. Danas mi je postavila vaša sugrađanka pitanje. Investitori će doći sa razvojem kapitala, ne možemo dovesti na ništa investitora.

Meni je žao što je došlo do zastoja u napredovanju ovakvih kapitalnih projekata. Kao odgovorna vlada moramo snažno sve uraditi da se u predviđenom roku završe radovi, ali sa druge strane moramo biti svjesni trenutne situacije. Napomenuli su ovdje i moje kolege rast cijena građevinskog materijala. Nemojmo zaboraviti, ovaj zastoj u prethodnih 15 mjeseci sigurno će se odraziti i na dinamiku završetka radova na ova dva kapitalna projekta, tako da ovdje građanima Bijelog Polja i Crne Gore poručujem da će Vlada imati obzira da ovaj potencijal ne samo zbog građana Bijelog Polja nego zbog svih građana Crne Gore, ovaj biser, ovu turističku atrakciju približi svim građanima, ne samo Crne Gore nego i

turistima koji obilaze primorje i srednju regiju. Mislim da sjever u narednom periodu ima dosta toga da ponudi turistima. Ono što je glavno, što pričamo kako produžiti sezonu. Ako imamo da se radi žičara koja je u odmakloj fazi, koja će direktno dovesti turiste do Đalovića pećine, Bijelo Polje ima šansu, pored vjerskog turizma, gdje je blizu manastir i crkva, gdje ćemo moći da pružimo našim turistima ono što su pružile neke države koje su visoko stigle na turističkoj mapi, tako da vjerujem da je ovo snažna poruka Vlade i vama poslanicima koji se interesujete, da Bijelo Polje ima budućnost, a mladim ljudima da poručimo iz ovog visokog doma da ostaju u svojim mjestima. Niko nije srećan da je Bijelo Polje jedan od gradova gdje najviše ima migracije, gdje najviše dolaze ljudi iz Bijelog Polja. Moramo kao odgovorna država zaustaviti migracije, moramo Bijelo Polje staviti na mapu razvoja Crne Gore i ponavljam, takav potencijal rijetko koja zemlja u okruženju ima i vjerujem da će i moje kolege kao i ja sve uraditi da ubrzamo dinamiku završetka radova ovih predivnih, predivnih objekata u Opštini Bijelo Polje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:40:52)

Koleginice, imate pravo na komentar prije nego što postavite drugo pitanje. Izvolite.

VESNA PAVIĆEVIĆ (30.06.22 13:40:57)

Zahvaljujem, potoredsjednice.

Uvaženi potpredsjedniče,

Prije godinu i po dana na moje postavljeno pitanje premijeru prilikom izbora ekspertske vlade, zašto je u svom ekspozu samo u jednoj rečenici pomenuo sjever, a ovi projekti nijesu prepoznati niti ih je pomenuo, sam premijer i ta ekspertska vlada nakon godinu i po dana su nam dali odgovorom svojom nebrigom za građane sjevera i građane Bijelog Polja koji vezuju svoju budućnost za ove i te kao važne projekte. I pored obećanja resornog ministra i samog premijera važniji je bio revanšizam i ustoličenje partijskih istomišljenika, nego realizacija ovako značajnih projekata. Bila su im usta puna kritika kako je zapostavljen sjever i kako će oni nešto promijeniti. Promijenili su tako što umjesto planiranih 41 milion za ove projekte oni su konkretno za ski centar Smiljaču predvidjeli 68.000 koje nijesu ni realizovali, a onda za svaku narednu godinu po dvije hiljade. Jesu li to bi benefiti za građane Bijelog

Polja i za sjever uopšte, po dvije hiljade godišnje za takve značajne projekte? Njima je jasan bio plan. To je jasno i nama, znači htjeli su da obustave te projekte i da pokažu da 30 godina se nije dobro radilo, a onda za četiri - pet godina da pokrenu te projekte, jer su mislili da će se usločiti i da će toliko trajati, a nijesu shvatili da nema reintegracije projekata. Nema, kad se nešto zaustavi onda je gotovo, u međuvremenu su uništena uložena sredstva i ako se urgentno ne nastave ti projekti teško da sve možemo i vratiti u pređašnje stanje. To ste i vi vidjeli i to ste konstatovali prilikom te posjete. Ako se ovi projekti zaustave, potpredsjedniče Ibrahimoviću, otjeraće se mladi iz Bijelog Polja i doći će do gašenja perspektive sjevera. Hoćemo li mi ovim projektima da pojačamo iseljavanje građana ili da zaustavimo? Pa valjda nam je cilj bio da ih zaustavimo i da tu migraciju vratimo obrtno prema Bijelom Polju i da vratimo te građane u Bijelo Polje. To je bio naš cilj. Očekuje li se da građani Bijelog Polja budu zahvalni što će im se uzeti snovi i njihovu djecu otjerati u svijet da idu truhom za kruhom, pored svog imanja i pored sigurne egzistencije koju bi imali od ovih projekata? Očekuje li se da su građani zahvalni ovoj ekspertskoj vladi ili da će im uopšte oprostiti što su poslednje pare uložili u svoja imanja, u stočni fond, u etno kućice radi razvoja privatnog biznisa koji su mogli da ostvare kroz ove projekte gdje bi mogli djecu da zaposle, da razviju poljoprivredu, da razviju stočarstvo? Znači, sve im je to omogućavala valorizacija ovih projekata.

Ja sam odgovor dobila maloprije, ali mi je zapalo za oko nešto što je meni jako bitno, a mislim i svim građanima i Bijelog Polja i sjevera. U vašem odgovoru se kaže, između ostalog: "Nastaviće se realizacija kapitalnih projekata ski centar Smiljača i Đalovića pećina uz još neke projekte koji spadaju u red projekata koji će biti u fokusu razvojne politike i politike regionalnog razvoja ove vlade." Zato, potpredsjedniče Vlade, ako obećavate završetak ovih značajnih projekata, ako obećavate nastavak uspješnog djelovanja 41. Vlade na valorizaciji najvećeg turističkog i agroturističkog potencijala sjevera Crne Gore onda počnite što hitnije sa realizacijom, jer sam sigurna da će svaki građanin Bijelog Polja znati to da cijeni i da će znati da odgovori na pravi način. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:45:38)

Zahvaljujem, koleginice. Možete sad, restatovalo se vrijeme. Izvolite, drugo pitanje.

VESNA PAVIĆEVIĆ (30.06.22 13:45:46)

Zahvaljujem se, potpredsjednice Bošnjak.

Moje drugo pitanje se odnosi na aktuelnu situaciju u Crnoj Gori koja je zadesila svakog građanina, a koja može i te kako da utiče na materijalno ugrožene kategorije i penzionere. Zbog situacije u Ukrajini očekuje se nestašica gasa u Evropskoj uniji i enormno potraživanje za energentima koji bi mogli biti alternative gasa. Očekuje se velika potražnja uglja, peleta i ogrevnog drveta. Za očekivati je da će cijena ovih energenata na tržištima van Crne Gore biti prilično visoka i znatno iznad prodajnih u Crnoj Gori, što bi u odsustvu kontrole izvoza moglo dovesti do nestašica i previsokih cijena u Crnoj Gori. Građani uveliko spremaju ogrev za zimu. Tražnja koja je u ovo doba godine višestruko veća nego ranije povećala je cijene preko čak 50%.

Imajući u vidu da je pelet drastično poskupio, da je vrlo problematično pitanje i struje, sve je izvjesnije da će ove sezone mnogi građani morati da se vrate na grijanje na drva ili ugalj. Cijena peleta prošle godine je bila 170 eura po toni, a sada je preko 300 eura. Jedno prosječno domaćinstvo koje treba da zagrije 100 kvadrata, pri tom ako ima lošu izolaciju, tom domaćinstvu je potrebno pet do šest tona za jednu grejnu sezonu, što znači u ovom trenutku moraju obezbijediti od 1.500 do 1.800 eura, a pri tom treba da napomenem da je ovih dana čak i problem doći do peleta, jer ga nema kod tih proizvođača. Šta je razlog ne znam, ja misim da se tu čeka bolja cijena. Zbog te neizvjesnosti sa snadbijevanjem ovim energetima mnogi potrošači bi mogli da pređu i na struju ukoliko procijene, naravno, da im je to jeftinije i da mogu izdvojiti novac i za taj drugi, da kažem ogrev.

U tom slučaju postavlja se pitanje da li je naša proizvodnja električne energije spremna za uvećanu potrošnju, da li je spremna? Ako dođemo u situaciju da uvozimo električnu energiju, šta to znači? Onda bismo doveli situaciju u Crnoj Gori da bismo imali poskupljenje električne energije. S tim u vezi moje pitanje glasi:

Šta je država uradila i šta će uraditi po pitanju kontrole energetske sirovine ugalj, pelet, drvo i tako dalje, s obzirom na neizvjesnu zimu koja nas očekuje ove godine? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:49:02)

Zahvaljujem, koleginice.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade, odgovor na ovo aktuelno i važno pitanje.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 13:49:10)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Kao što ste i rekli, vrlo aktuelno pitanje i hvala vam, uvažena poslanice Pavićević, na aktuelnom pitanju u pravom smislu kako se vodi briga o građanima.

Prilikom pripremanja ovog odgovora razgovarao sam sa resornim ministrom poljoprivrede koji iznalazi način kako da se izađe iz ovog problema i vjerujem da u narednom periodu, kao što ste i rekli, resorno ministarstvo, samim tim i Vlada, imatće jasan odgovor na ovaj izazov koji dolazi. Dozvolite mi da pročitam, jer se radi o vrlo važnom pitanju i znam da građane interesuje.

Na samom početku želim da se zahvalim na postavljenom pitanju koje će nam omogućiti da se u Skupštini Crne Gore povede diskusija o drastičnom skoku cijena peleta u odnosu na prošlu godinu, a koja će se, ukoliko mi kao Vlada ne reagujemo i ne dođemo do adekvatnog rješenja u saradnji sa proizvođačima peleta, sigurno negativno odraziti na standard naših građana, kao što ste i rekli. Iako je rješenje ovog pitanja u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo kapitalnih investicija kao državni organ koji je nadležan za sprovođenje politike energetske efikasnosti čiji je jedan od segmenata već duži niz godina i realizacija podsticajnih programa namijenjenih građanima, a koji uključuju nabavku sistema za grijanje na moderne oblike biomase, to jest pelet i briket, smatram važnim istaći sledeće:

Od 2013. godine u okviru podsticajnih programa u oblasti energetske efikasnosti nekadašnjeg Ministarstva ekonomije, a današnjeg Ministarstva kapitalnih investicija, uključena je (prekid)... mjera kupovine i ugradnje sistema na moderne oblike biomase putem beskamatih kredita koje je naišlo na veliko interesovanje naših građana. Zahvaljujući ovim programima cirka 1.400 domaćinstava u Crnoj Gori ugradilo je kotlove, to jest peći na moderne oblike biomase od čega je značajan broj u sjevernom regionu. Na ovaj način zahvaljujući našim podsticajnim programima, pored uvođenja visoko efikasnih tehnologija doprinosa smanjenju emisije štetnih gasova kroz korišćenje energenata koji imaju manje štetan uticaj na životnu sredinu, kreirani su i uslovi za stvaranje tržišta za veću upotrebu sistema za grijanja na moderne oblike biomase.

Imajući u vidu prethodno navedeno veliko interesovanje građana, kao i ostvarene rezultate u prethodnom periodu, koristim ovu priliku da najavim da će Ministarstvo kapitalnih investicija uskoro početi sa realizacijom nove faze programa Energetski efikasni dom, a na zadovoljstvo svih uključenih strana. To je nešto što ste i vi pričali o tome.

Kada je riječ o cijeni peleta iako je Skupština Crne Gore nedavno usvojila predlog da se PDV na pelet umanji sa 21% na 7%, pored ovakvog rasta cijena ni ta mjera nije dovoljna i nažalost nije dala očekivane rezultate. Građani su se u prethodnom periodu obraćali našem Ministarstvu kako bi izrazili zabrinutost za sopstvenu egzistenciju ukoliko bi bili prinuđeni da po postojećim cijenama nabavljaju pelet za narednu grejnu sezonu.

U želji da se dođe do adekvatnog rješenja kolege iz Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede su već preduzele određene aktivnosti i prije nekoliko dana su održali sastanak sa proizvođačima peleta koji su izrazili spremnost da se nađe adekvatno rješenje.

Kao što se dešava u skoro svim sektorima proizvodnje tako je u sektoru proizvodnje peleta usled ove krize došlo do rasta troškova kako u pogledu cijene sirovina, cijene naftnih derivata, tako i u pogledu radne snage, što takođe moramo imati u vidu, jer svakako nikome nije cilj da se poslovanje naših firmi dovede u pitanje. Sa druge strane proizvođači moraju biti svjesni aktuelne situacije i spremni da se odreknu i određenog dodatnog profita, kako naša domaćinstva ne bila ugrožena. Sektor mikro, malih i srednjih preduzeća i tokom kovid pandemije pokazuje izuzetnu odgovornost prema opštem dobru i uvjereni smo da će u ovoj situaciji uraditi isto, naročito imajući u vidu činjenicu da je država u prethodnom periodu putem svojih podsticajnih programa praktično i kreirala domaće tržište za potrošnju peleta, a koje sada koriste naši proizvođači peleta za plasman svojih proizvoda.

Kada je riječ o predlozima koji su se pojavili u javnosti, a koji se odnose na zabranu izvoza peleta, sa jedne strane moramo uvažiti interese građana, ali sa druge strane i proizvođača. Imajući u vidu činjenicu da se nešto više od petine proizvedenog peleta koristi u Crnoj Gori, a ostatak je namijenjen izvozu, tako da je krajnje upitno da li je zabrana izvoza peleta adekvatno rješenje. Jedno od rješenja koje svakako kao Vlada moramo uzeti u obzir može biti kreiranje odgovarajućih mehanizama podsticaja u vidu nabavke repromaterijala, kako bi proizvođači peleta bili stimulisani da cijene peleta prilagode ovom trenutku. Na ovaj način građani bi bili u prilici da pelet nabave po pristupačnoj cijeni, ali sa druge strane mora postojati razlika u cijeni između različitih klasa peleta, tako da u tom smjeru moramo pronaći

prostor za dodatno sniženje cijene kako bi ovaj energent postao još pristupačniji našim građanima, a kako oni ne bi došli u situaciju da po istoj povoljnijoj cijeni kupuju pelet bez obzira na njegovu klasu to jest kvalitet.

Sa druge strane na lokalnom nivou postoji mehanizam i podrška građanima koji se upravo tiču ovog pitanja. Ovom prilikom bih istakao Opštinu Pljevlja koja već godinama unazad daje subvencije na kupovinu peleta u iznosu od 50%. Na ovaj način u prošloj godini skoro 1.000 domaćinstava u Pljevljima je pod povoljnim uslovima nabavilo pelet, što je svakako pozitivan primjer i drugim opštinama, naročito na sjeveru Crne Gore, da u narednom periodu i prilikom planiranja svojih budžeta određeni dio sredstava opredijele i za ovu namjenu.

Rješavanje pitanja cijene peleta koje je u ovom trenutku opravdano zabrinjava našu javnost, svakako zahtijeva i međuresorske konsultacije, blagovremeno donošenje odluke od strane Vlade Crne Gore, naročito imajući u vidu da nam slijedi grejna sezona. Uvjeren sam da ćemo u saradnji sa svim ključnim stranama doći do adekvatnog odgovora na krizu koja nas pogađa i povoljnu cijenu peleta, a koji sigurno neće biti nauštrb naših građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 13:55:39)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Vlade.
Izvolite, kolegice, pravo na komentar.

VESNA PAVIĆEVIĆ (30.06.22 13:55:40)

Potpredsjedniče, kao što ste i rekli, situacija sa peletom zbilja postaje dramatična, jer od kad se prodaje pelet u Crnoj Gori nikada se nije desilo da cijene rastu u ovom periodu, mislim u ovo doba godine, jer ne može se predvidjeti šta će se dalje dešavati, jer je pelet uvijek skuplji u toku sezone grijanja nego u ovo vrijeme i uglavnom tada ga je i teže pronaći. Postavlja se pitanje da li će se trend rasta cijena nastaviti. To je pitanje o kojem vi morate voditi računa. Ako se uzme u obzir da se na drva i na pelet u Crnoj Gori grije oko 50% domaćinstava te da munjeviti rast pored peleta bilježi i cijena ogrevnog drveta, jer jedan m³ po onome što ja imam informacije dostiže cijenu čak do 70 eura i to bez dostave, znači to može dovesti prvenstveno do nelegalne sječe, pa onda može dovesti do većeg korišćenja električne energije o čemu smo prije pričali ili većeg korišćenja uglja kojim se opet ugrožava životna sredina. Od

posebne je važnosti, moram ovo da napomenem, obezbjeđenje dovoljnih količina uglja za nesmetan rad Termoelektrane Pljevlja, jer cijene električne energije dostižu rekordne nivoe. Rudnik uglja Pljevlja je neoprezno i nepotrebno ugovorio isporuku preko 20% proizvodnje za potrebe Elektroprivrede Srbije, što može dovesti u problem obezbjeđenje potrebnih količina za Termoelektranu. Ekspertski tim Rudnika zadužen za razvoj zaustavio je kritično važan projekat za stabilno snadbijevanje Termoelektrane ugljem, izmještanje Rijeke Čehotine, pod izgovorom da će oni napraviti bolje. I šta se desilo - propala godina dana, ništa nijesu uradili niti su što unaprijedili, u stvari kao i sve. Postoji rizik sad, gospodine Ibrahimoviću, da zbog nerealizacije izmještanja Čehotine, niskog nivoa realizacije otkrivke, nepokretanja novih kopova, neoprezne prodaje uglja EPS-u, Termoelektrana Pljevlja u 2024. ili 2025. godine ostane bez neophodne količine uglja.

S obzirom na to da nam se najavljuje zima koja neće biti laka, država bi trebala da spriječi rast cijena peleta, o čemu ste već govorili, i smanji cijenu prema domaćem kupcu. To je jako važno, jer ne možemo imati istu cijenu prema onima što su ovdje i onu što izvozite gdje su povećane cijene zbog situacije u Ukrajini i da ograniči izvor drveta, zašto drveta zato što je drvo osnovna sirovina za proizvodnju peleta. Znači o tome se strogo mora voditi računa. Ova vlada mora iznaći mogućnost subvencije domaćinstvima koji za ogrev koriste pelet po primjeru Opštine Pljevlja, posebno iz razloga što se u Crnoj Gori više proizvodi peleta to ste rekli isto, više se proizvodi nego što imaju potrebe potrošači. I onda i zbog pomoći građanima da prevaziđu ovaj udar na njihov porodični budžet i u cilju zaštite životne sredine i promovisanja ekološki prihvatljivog grijanja.

Ova vlada, gospodine Ibrahimoviću, ne smije dozvoliti da povećanje cijena peleta i drva bude novi udar na novčanike građana, posebno na one materijalne ugrožene i na penzionere. Vi to ne smijete dozvoliti. Znam da imate težak zadatak, jer morate da ispravite sve što je ona nepomena, ne znam ni kako da je zovem vlada do sad uradila. Sve što su radili, zašto su se dohvatili oni su uništili, a nijesu se mnogo ni čega ni dohvatili, bez ono što je bilo u njihovom interesu. Ako se obistine prognoze o najavljenoj krizi, a meni se čini, gospodine Ibrahimoviću da hoće, onda će i ovo biti inflatorni udar na sve građane, a posebno na penzionere. Vidim u vašem odgovoru da ste već predvidjeli neke mehanizme, nadam se da ćete ih realizovati, i zato se mora hitno intervenisati i iznaći model po kojem bi građani koji su u stanju ovih potreba bili zaštićeni jer nijesu dovoljne samo ove najave koje ste vi dali i

koje ste danas rekli, nego se postavlja pitanje kako, kojim mjerama, kad, kojim intenzitetom, na koji način, ja samo kažem što prije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 14:01:25)

Zahvaljujem se kolegini Pavićević.

Shvatila sam da je ovo retorički na kraju, a ne kao dopunsko pitanje.

Prelazimo na poslednje pitanje iz seta pitanja namijenjeno potpredsjedniku Vlade i ministru kapitalnih investicija. Riječ ima poslanik Bogdan Fatić.

BOGDAN FATIĆ (30.06.22 14:01:47)

Zahvaljujem, potpredsjednice, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre,

Na osnovu čl. 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade i ministru kapitalnih investicija gospodinu Ervinu Ibrahimoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

U kojoj je fazi realizacija radova na izgradnji i rekonstrukciji puta Lubnice - Jezerine, koji predstavlja dio putnog pravca Berane - Kolašin i čijom realizacijom se skraćuje put između Berana i Kolašina za blizu 40 km? Koliko je sredstava u ovu svrhu opredijeljeno za 2022. godinu i da li se završetak radova može očekivati do kraja tekuće godine? Prostornim planom Crne Gore planirana je rekonstrukcija, izgradnja putnog pravca Berane - Kolašin ukupne dužine 22,6 km, a projekat se uglavnom finansira iz kreditnih sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj, a ovaj putni pravac ima status regionalnog puta. Godine 2015. je završena rekonstrukcija dionice puta Berane - Lubnice dužine 10,3 km čija vrijednost se procjenjuje na oko šest i po miliona eura. Preostalo je da se rekonstruiše dionica puta Lubnice - Jezerine dužine 14,4 km, koji podrazumijeva izgradnju tunela Klisura na Jezerinama dužine 2,8 km i izgradnju mosta dužine 98 m. Radovi na ovoj dionici su započeti sredinom 2017. godine, ova tehnički zahtjevna dionica savladava visinsku razliku od 500 m, a njenom izgradnjom rastojanje između centra Berana i centra Kolašina će iznositi 38 km, što znači da put između Berana i Kolašina se skraćuje za 40 km. Istovremeno, realizacijom navedenog projekta uspostaviće se kvalitetna saobraćajna komunikacija između gradova sjeveroistočnog regiona i gradova centralnog i južnog regiona. Poseban efekat ovog putnog pravca ogleda se i u tome što se njegovom

izgradnjom dodatno otvara prostor Bjelasice sa beranske strane, kao i zbog činjenice da se ovaj putni pravac direktno naslanja na prvu dionicu auto-puta, a što posebno dobija na značaju ako imamo najave da će prva dionica auto-puta biti otvorena 13. jula ove godine.

Upoznati smo sa informacijom da su radovi u tunelu Klisura na Bjelasici stopirani 2018. godine, što je trajalo svega tri mjeseca, jer su radovi na tunelu otkrili ogroman izvor vode, što je predstavljalo objektivan izazov u daljem nastavku radova. Ipak, problem je brzo tehnički riješen i radovi su nastavljeni.

S obzirom na sve prethodno što sam saopštio i na ukupni značaj ovog projekta ne samo za Opštinu Berane već i za opštine Kolašin, Rožaje, Petnjica, Gusinje, Plav i Andrijevica, postoji velika zainteresovanost građana i potreba da dobiju informaciju. Upravo sam od jednog broja građana zamoljen da postavim ovo poslaničko pitanje Vladi Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 14:05:01)

Izvolite, potpredsjedniče, odgovor na pitanje.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.06.22 14:05:06)

Uvaženi poslaniče Fatiću,

Hvala vam na postavljenom pitanju. Dosta toga ste rekli o važnosti ovog projekta za sve građane sjevera i mislim, kao što ste dobro rekli, povezaće i Plav, Gusinje, Berane, Rožaje pa i ovaj dio od Bijelog Polja, ovih mjesta niže. Radi se o izuzetno značajnom projektu, ali ne zaboravimo isto da će to možda biti dodatni motiv da povežemo dionicom auto-puta da građani sa Kosova koriste tu dionicu puta, tako da ćemo dati bolju turističku ponudu sa kvalitetnijim putevima. Naravno, kao što ste i napomenuli, izvođači imaju slične probleme, više puta smo to danas konstatovali. Firma Euro asfalt, koliko sam u kontaktu sa Upravom za saobraćaj mogao da saznam, isto imam određene uslove i određene probleme, tako da pokušavamo da iznađemo način da se ovi radovi završe do kraja. Iako je planirano do oktobra, hajde da kažemo koliko dozvoli vrijeme da budu završeni do kraja 2022. godine. Radi se o izuzetno važnoj dionici puta za razvoj sjevera, za razvoj Beranske opštine i povezivanje opština na sjeveru. Ako tome dodamo realizaciju svih ovih kapitalnih projekata, mislim da sjever postaje jedna ozbiljna

ponuda za cijeli region, ne samo za Crnu Goru nego i za Kosovo, Srbiju, Makedoniju i Albaniju, tako da moramo istrajati na ovim projektima. Vlada radi sve kako bi našla načina da budu i izvođači donekle zadovoljni, ali isto tako da zaštitimo interes države. Vjerujem u narednom periodu da će Vlada, Ministarstvo finansija već priprema neku informaciju, dakle da ćemo uspjeti da nađemo rješenje kako bi se svi ovi radovi koji su na određenim mjestima već zaustavljeni nastavili. Pošto se radi o važnom pitanju posebno za Berane, Rožaje i ovaj dio sjevera, dozvolite samo da pročitam ono što je pripremljeno zarad građana.

Shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave Ministarstvo kapitalnih investicija u svojoj nadležnosti ima projekte iz oblasti saobraćaja, energetike i rudarstva. Nekoliko je ključnih projekata iz oblasti putne infrastrukture čija realizacija je u toku gdje se upravo vežu za opštinu Kolašin, među njima je svakako i izgradnja i rekonstrukcija puta Lubnice - Jezerine. Realizacija projekta izgradnje i rekonstrukcije puta Lubnice - Jezerine počela je 18. maja 2017. godine, kao što ste i vi napomenuli, prema ugovoru koji je tašanje Ministarstvo saobraćaja i pomorstva potpisalo sa izvođačem radova kompanijom Euroasfalt d.o.o. Prvobitni ugovoreni rok za izvođenje svih radova iznosio je 1.095 kalendarskih dana odnosno tri godine, ali je zbog brojnih problema nastalih usijed pojave obilne količine podzemne vode i geološkog neslaganja stvarnog stanja na terenu sa onim iz projekta, došlo do izmjene projektne dokumentacije i obustave radova u jednom periodu, što je za posljedicu imalo produženje roka. U januaru 2022. godine potpisan je aneks 2 ugovora kojim je rok za završetak svih radova produžen do 22.10. 2022. godine. Radovi na ovom projektu ukupne dužine 14,44 km su podijeljeni na četiri dionice, i to: Lubnice, koji obuhvataju rekonstrukciju puta u dužini od 6,61 km u okviru koje je predviđena izgradnja galerije dužine 80 m; Jelovica, koji obuhvataju rekonstrukciju puta u dužini od 3,01 km; Klisura, koji obuhvataju rekonstrukciju puta u dužini od 3,87 km u okviru koje je predviđena izgradnja tunela dužine 2.814 m i mosta dužine 98 m; Jezerine, koji obuhvataju rekonstrukciju puta u dužini od 0,95 km. Trenutno se u tunelu Klisuram kao što ste i rekli, izvode radovi na betoniranju sekundarne obloge i isti treba da budu završeni do 25.07.2022. godine, nakon čega će se preći na izgradnju sistema za odvod vode i paralelno na ugradnju ventilalora i elektroinstalacija jake i slabe struje. Takođe, izvođač vrši pripremu za nastavak asfalta na dionicama Jelovica i Jezerine. Na osnovu stepena do sada završenih radova može se očekivati da će saobraćaj na ovom putnom pravcu biti omogućen do kraja tekuće godine. Za realizaciju ovog projekta u 2022. godini je ukupno opredijeljeno 18,23 miliona eura, od

čega kreditna sredstva EBRD-a iznose 13,73 miliona eura, dok je iz budžeta Crne Gore planirano 4,5 miliona eura. Tako da vjerujem da možemo građane ne samo ohrabriti nego poslati poruku, ukoliko izvođač nastavi ovom dinamikom, odnosno ukoliko nađemo još određeni zajednički imput za nastavak radova, optimista sam da će radovi na ovoj dionici puta biti završeni do kraja ove godine, odnosno kao što sam rekao, da će građani moći do kraja godine da se voze na ovoj saobraćajnici. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 14:10:45)

Zahvaljujem vam se, potpredsjedniče Ibrahimoviću.
Imate pravo na komentar.

BOGDAN FATIĆ:

Da se zahvalim ministru na detaljnom odgovoru, cijenim da je od izuzetne važnosti što je cjelokupna crnogorska javnost, posebno što su građani opština sjeveroistočnog regiona imali priliku da čuju odgovor na ovo moje pitanje, jer kao što ste i sami kazali, radi se o jednom veoma značajnom infrastrukturnom projektu. Posebno raduju vaša očekivanja da će navedeni regionalni putni pravac biti završen do kraja godine, posebno to ima značaj jer on ima na neki način multiplikativan efekat na cijelo ovo područje i s obzirom na sve one probleme na koje se naišlo tokom izvođenja radova, tu prevashodno mislim na probijanje vode u tunelu Klisura prilikom izvođenja radova. Pored toga što se značajno skraćuje putovanje između opština sjeveroistočnog regiona i centralnog i južnog regiona, kao što sam i naglasio u svom obrazloženju ovaj putni pravac se naslanja na prvu dionicu auto-puta, a ono što je značajno upravo za Opštinu Berane jeste što se realizacijom ovog infrastrukturnog projekta otvara Jelovica sa beranske strane i direktno povezuje sa ski centrom Kolašin. Sve ovo sigurno će pozitivno uticati ne samo na razvoj turizma, već će sigurno pozitivno uticati na razvoj i poljoprivrede, stočarstva, proizvodnju zdrave hrane, ali i ostalih privrednih aktivnosti. To će u krajnjem imati sigurno pozitivan efekat u smislu otvaranja novih radnih mjesta što je, rekao bih, prijeka potreba ne samo cijele Crne Gore, ali posebna je potreba opština sjevernog regiona. Upravo ovakvi i slični projekti koji su započeti u periodu prethodnih vlada do 2020. godine, mogu posebno uticati i na uvećanje broja zaposlenih, ali i ono što je

sigurno da će imati pozitivan efekat to je da će pozitivno uticati na smanjenje migracije stanovništva iz sjevernog regiona u centralni i južni region.

Svjedoci smo takođe da prethodna Vlada nije imala dovoljno senzibiliteta prema kapitalnim projektima, kako onih koji su finansirani iz kapitalnog budžeta tako i onih projekata koji su finansirani iz međunarodnih fondova. Upravo zbog ovakvog odnosa nažalost prethodnih godinu i po dana nijesmo imali realizaciju nijednog značajnog projekta na sjeveru Crne Gore. S obzirom na to da i vi dolazite sa sjevera Crne Gore i sami ste iskazali koja je važnost ovog regionalnog putnog pravca, vjerujem i znam da ćete u narednom periodu uložiti dodatni napor kako bi ovaj projekat bio završen u što kraćem roku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.06.22 14:13:41)

Ovim smo završili pitanja za potpredsjednika Vlade. Vama se, potpredsjedniče, zahvaljujem.

Ovim smo završili i današnji dan, ali prije nego što zaključim sjednicu, da vas informišem da sutra počinjemo u 13 časova zbog sjednice Vlade i biće pitanja ministru finansija gospodinu Aleksandru Damjanoviću. U ponedjeljak su pitanja za ministra odbrane Raška Konjevića i ministra prosvete, a u utorak za ministra poljoprivrede i potpredsjednika Vlade gospodina Jokovića, da bi ste mogli da planirate svoje vrijeme.

Vidimo se sutra u 13 časova.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:18:51)

Kolege poslanici, nastavljamo sjednicu, dobar dan svima.

Još jednom na početku da Vas podsjetim na proceduru postavljanja poslaničkih pitanja. Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja, vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta, predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju, posle datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor, može da postavi i dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbama Poslovnika koji se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje ili usmeno odmah od pet minuta, ili u pisanoj formi kasnije. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Sada prelazimo na pitanja, želim dobrodošlicu ministru finansija Aleksandru Damjanoviću i danas ćemo imati set pitanja namijenjen njemu, a počecemo sa kolegom Petrom Ivanovićem.

Izvolite, kolega Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ (01.07.22 13:20:29)

Zahvaljujem, gospođo Bošnjak.

Poštovani građani Crne Gore, uvaženi ministre,

Shodno Poslovniku postavio sam sljedeće pitanje:

Koliko je do danas Ministarstvo finansija prihodovalo sredstava po osnovu novouvedenih akciza na gorivo za jahte, da li je prije donošenja odluke urađena costbenefit analiza i šta su pravi razlozi koji su Vas motivisali da donesete ovakvu odluku?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, ali do ovog momenta ga nijesam dobio, nadam se da ću dobiti Vaš odgovor.

Obrazloženje:

Tokom proteklih 15 godina, Crna Gora je razvila nautički turizam, praktično od nule do veoma respektabilnog nivoa. Kroz saradnju Vlade i investitora uložena su značajna sredstva u nautičku infrastrukturu, da bi postakla razvoj, ubrzala dinamiku i mogućnost održivosti potpuno nove industrije, Vlada je iz obračuna akciza na gorivo izuzela jahte. Upravo je to privuklo neka najvećih plovila na svijetu po prvi put da posjete Crnu Goru, dok je jedan broj odlučio da Crna Gora bude stalna baza. Dolazak vlasnika mega jahti sa brojnim posadama, ne samo da je produžio trajnje turističke sezone, nego je pokrenuo i nove investicione projekte na jugu i sjevernom dijelu Crne Gore, prošireni su sadržaji koje nude marine, izgrađeni su novi hoteli, restorani, prodavnice, registrovani su novi agenti, brokeri za jahte, tur operatori, a zaposlen je i značajan broj ljudi posebno mladih. Uskoro je u Bijeloj trebalo da počne sa radom i nova kompanija za remont i održavanje mega jahti. Bilo smo na putu da postanemo vodeći centar za mega jahte na Istočnom Mediteranu, čimi bi se dao dodatni doprinos unapređenju kvaliteta života građana Crne Gore. Naravno, znam da prosječan građanin nema ni jahtu, ni mega jahtu, isto tako znam da prosječan građanin ne umije da sabira i oduzima i da razumije doprinos stranih investitora i investicionih projekata i ukupne efekte na privredu koji doprinose punjenju budžeta iz kojeg se isplaćuju penzije, socijalna davanja i razvija infrastruktura. Vjerujem da, bez obzira na to što prosječni građanin nema jahtu, razumije da kvalitet života zavisi do investicije i ekonomskog progresa. Zato ne pričam o mega jahtama, već o efektima njihovog dolaska u Crnu Goru.

Uvaženi ministre, u javnim nastupima sebe ste predstaviti kao dobrog ekonomistu. Dobar ekonomista odluke bazira na principima utemeljnim i ekonomskim školama, sprovedenim istraživanjima ili dokazima, a ne na dodvoravanju javnosti. Međutim, Vi ste odluku o uvođenju akciza na gorivo na jahte donijeli ne mareći za bilo koji ekonomski princip, važnije Vam je bi bilo da se dopadnete javnosti, tako umjesto ekonomskog principa populizam je postao osnov po vašu odluku. Posegnuli ste za brzim lakim i nadasve pogrešnim rješenjem, umjesto da ste građanima realno prikazali kompleksnost situacije. Usmjerali ste se na socioekonomski status građana i njihove emocije. I upravo zbog toga što nastoji da pokrenemo emocije kod onih kojima je upućen, populizam je blizak demagogiji. Tako ste se, uvaženi ministre, udaljili od dobrog ekonomiste koji vjeruje u jednu od ekonomskih škola i zarad pridobijanja neklonosti javnosti i birača doveli sebe u situaciju da se primaknete demagogiji.

Podsjetiću Vas na Vaše riječi, "Država je u periodu 2018.godine i 2022. godine u budžetu imala 42 miliona manje zbog nenaplaćivanja akciza na gorivo za jahte. Zato će odluka uvođenja akciza predstavljati solidarnost onih koji imaju sa građanima, koji imaju znatno manje". Ovakva Vaša izjava polazi od pretpostavke da bi broj jahti koje su došle u Crnu Goru bio isti bez obzira da li je akciza na gorivo nula ili na nivou koji ste sami odredili, a to jednostavno nije tačno. Da su postojale akcize na gorivo ne samo da bi mnogo manje jahti došlo u Crnu Goru već bi manji bili prihodi koji su se slili u budžet u istom periodu koji ste naveli. Da su postojale akcize na gorivo mnoge firme koje su osnovne za pružanje usluga jahtama ne bi ni nastale, ne bi kreirale radna mjesta, ne bi plaćale poreze i doprinose i ne bi bile održive. O tome ću više kazati u komentaru na Vaš odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:24:01)

Zahvaljujem kolegi Ivanoviću.

Dajem riječ ministru.

Izvolite, odgovor na pitanje.

Dobili smo informaciju od službe da je odgovor na pitanje stigao u Vaš poslanički klub, tako da znate.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 13:24:18)

Zahvaljujem, predsjednice Skupštine.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, poštovani poslanici,

Dakle, a propo davanja odgovora u pisanoj formi, pošto sam i ja ovdje imao prilike da ih zahtijevam i da molim da oni budu davani, bez obzira na poslaničku odredbu o tome da se mogu dati do naredne sjednice, a znamo dinamiku sjednice itd., tada sam, kažem, tražio da oni budu uvijek dostavljeni ukoliko je

to moguće unarpijed, prije početka same sjednice i što se mene tiče tako će se raditi. Žao mi je što stigao neposredno pred početak sjednice, ali ubuduće ja neću odgovarati dok Vi ne budete imali pisani odgovor da možete da ga komentarišete, jer je nemoguće raditi tako.

Dakle, kratko samo, uz naravno odbijanje da je ovo urađeno da bi se dopali javnosti jer onda bismo se sukobili sa našim Evropskim prijateljima iz Brisela koji uporno godinama traži da se ova mjera ukine. Ona je donesena vrlo promišljeno i to nakon što je Vlada Crne Gore donijela odluku o umanjenju akciza za građane, odnosno za privredu 40 pa sada 50 % sa rokom važenja do 5.jula i danas smo produžili tu odluku do 30.avgusta, kako bismo pomogli i privredi i građanima da makar u tom dijelu plaćaju ipak jeftinije gorivo. Znete i sami kako se ta cijena kasnije transportuje kroz cijenu roba i cijenu usluga. Naravno, u tom kontekstu je trebalo promišljati zbog gubitaka akciznih prihoda koji su i očekivani u kontekstu te mjere, da se na drugoj strani ti gubici nadomjeste, i u saradnji sa kolegama u ministarstvu smo doveli do izmjene pravilnika koji je sada propisao da se poslije 2006.godine, posle 15-16 godina, konačno plaćaju akcize za gorivo za jahte, komercijalne jahte, a ne za ostale. To znači da pošto nije bilo statističke osnove i podataka na žalost, mogli smo da izvadimo samo serije podataka iz 2018.godine, gdje smo utvrdili da je Budžet Crne Gore izgubio 40 miliona evra najmanje, zbog nepostojanja akcize na jahte za rekreaciju. Da li je tih 40 miliona stalo u sve ovo što ste sada Vi legitimno objasnili, vezano je za jahting industriju itd. i neke prednosti, pogodnosti možemo da se sporimo, isto kao što smatram da ipak 20 dana, na današnji dan važenja, novog Pravilnika nije možda dovoljan period da procijenimo, ali smo se potrudili i žao mi je što nemate pred sobom pisani odgovor, da i to malo proanaliziramo i neće biti baš da je to tako strašno, kao što mislimo. Dakle, Kumbor, Luka Tivat, Zelenika i Luka Tivat, podaci o tome šta je bilo 01.10.jun i šta je bilo 11.jun i 24.jun do tada imamo te neke serije podataka. Dakle, ako uporedimo momenat od kad je stupio na snagu Pravilnik i uveli smo akcize za jahte od 11.juna do 24.juna je izdato oko 553 hiljade litara goriva, za isti period u 2019.toj referentnoj godini je izdato svega 75 hiljada i 900 litara, dakle sedam puta više smo litara izdali sada nakon dvije godine, čime smo direktno za samo 13 ili 14 dana samo iz ove dvije carinske ispostave prihodovali dodatnih 100 hiljada evra u budžetu, to nekom laganom izmjenom Pravilnika, to je istina, ne dopada se svakome. Kada se na to dodaju i količine koje su izdate u Luci Bar, pumpa Jugopetrola i ovamo u ovoj četvrtoj da kažem ispostavi u Marini, ipak se može konstatovati da se dobar dio vlasnika jahti odlučio da i dalje sipa gorivo u Crnoj Gori, bez obzira na uvedenu akcizu i pokazao da nije bio samo cilj da dođe u Crnu Goru, da bi izbjegli da plate gorivo, odnosno da bi natočili gorivo bez akcize, veći im je cilj bio da malo uživaju u ljepotama, gostoprimstvu itd.

Ne zaboravite, gospodine Ivanoviću, da mi imamo još neke pogodnosti za vlasnike jahti za rekreaciju, da oni plaćaju sniženu stopu PDV-a na servis i usluge koje se pružaju u marinama 7%, da oni imaju dodatne olakšice, da plaćaju piće, duvan i hranu bez carinski dažbina, da u regionu više niko to ne radi sem nas, a da je Crna Gora bila pod žestokim pritiskom Evropske komisije na čemu mi je i čestitano na ovoj odluci. Prosto moramo da imamo uvid u realnost. I nije populizam ako kažem da je neophodna solidarnost onih koji imaju i oni koji mogu, i oni koji više zarađuju sa ostalim građanima. Na jednoj strani smanjujemo akcize i to na 50%, tako da i taj argument otpada, nije im baš ova mjera pala teško, jer u stvari sad kad podvučemo crtu, mi smo im uveli ponovo akcizu na gorivo, posle 15 godina, i ponovo punimo budžet solidnom dinamikom, kao što sam Vam pokazao u tabeli vidjećete i Vi tabelu kad budete dobili, s time što evo i oni mogu da koriste kao vlasnici jahte za rekreaciju pogodnost da plaćaju gorivo sa umanjenom akcizom sa 50% kao i svi ostali. Sad kad bi mi bili dosljedni možda malo i bezobrazni, mi to nećemo zbog naših i evropskih obaveza i prijatelja, zbog našeg gostoprimstva, možda bi mogli sa da kažemo - e ne, umanjujemo 50% akcizu samo za građane i za privredu, dok ostavljamo punu akcizu za jahte za rekreaciju. Dobri smo i korektni, nećemo to da radimo da podvajamo nikog u Crnoj Gori. U Mađarskoj ste vidjeli da je jeftinije gorivo za mađarske tablice u odnosu na tablice iz inostranstva, ne to nećemo. Oni i sada koriste pogodnost od 0.22 centa, manje plaćaju akcize za gorivo vlasnici jahti, a dinamika i tabele koje su ispred mene biće ispred Vas pokazuju da je nastavljeno da se gorivo toči u Crnoj Gori. Onaj dio gdje jahte fale, i to treba reći, kao kad se inflacija u svijetu pravda samo ratom u Ukrajini, ovdje se odlazak jahti ili dijela jahti ili manjeg broja jahti takođe pravda ovim gorivom. Ne, ne, biće da je to ipak zbog restriktivnih mjera koje Crna Gora uvela prema državljanima Rusije i Ukrajine koji su dominantno bili vlasnici jahti u Porto Montenegro. Mi smo te sankcije morali da uvedemo da bi se solidarisali i pokazali spremnost da pratimo politiku EU kao zemlja kandidat, ali su razlozi mnogo dublji. Ova mjera za sada, a rano je 20 dana je svega u pitanju, ipak pokazuje da je dobro odmjerena i da je dobro promišljena i negdje doprinosi punjenju budžeta i kompenzacijama za ono što budžet gubi zbog smanjenje akciza za ostale građane i za privredu. Hvala Vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:31:06)

Zahvaljujem ministru Damjanoviću.

Izvolite pravo na komentar, kolega Ivanoviću, dozvoliću Vam ako Vam bude trebalo još da bude ravnopravno sa ministrom.

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (01.07.22 13:31:16)

Hvala Vam.

Hvala, na pisanom odgovoru. Žao mi je što ga nisam dobio na vrijeme da se upoznam sa odgovorom, ali vjerujem da ste ga dostavili na vrijeme i nema nikakve potrebe da oko toga bilo šta zatežemo.

Što se tiče prijatelja iz Evropske unije vjerujem, takođe, da su nam to prijatelji i vjerujem isto tako da bi i u ovom slučaju mogli iskazati svoje razumijevanje da onog momenta kada Crna Gora postane punopravni član Evropske unije primjenjuje sve ono što važi kao puna pravila u Evropskoj uniji, a do tada isto tako vjerujem, a i znam iz sopstvenog iskustva da je moguće napraviti odrežene izuzetke.

Tri, isto tako vjerujem da ste mogli doći do podataka koji se odnose na Porto Montenegro, ne zato što sam ja ljubitelj Porta Montenegro ili zato što imam jahtu, nemam jahtu, ali Porto Montenegro kada gledate broj dolazaka u periodu koji ste vi naveli 2018. - 2022. godina učestvuje sa 73,76,77 i 75% ukupnog broja jahti koje dolaze u Crnu Goru. Dakle, imate samo jednu luku koja na nivou tri četvrtine onih jahti koje dolaze u Crnu Goru. Ne govorim uopšte o jahtama koji su izabrali Crnu Goru, kao matičnu luku i koji tu ostaju, a na neke od tih jahti su se, tačno je u pravu ste, odnosile same sankcije.

Da se vratim komentarom na vaš odgovor. Svakom populizmu potrebno je podijeljeno društvo u kome će razdvojene grupe biti u sukobu jedna sa drugom. Na jednoj strani su navodno čisti ljudi, na drugoj strani korumpirani, na jednoj strani su navodno bahati vlasnici jahti, na drugoj siromašni građani, na jednoj strani su nepoželjni stari kadrovi, na drugoj navodno mladi bez iskustva, ali sposobni. Zato kanite se populizma ipak pogledajte činjenice u oči. Cilj oslobađanja plaćanja akciza bio je da se privuku vlasnici mega jahti koji veoma mnogo troše na kupovinu roba i usluga. Ovu činjenicu potvrđuju brojna istraživanja koja su sprovedena na Mediteranu i u svijetu, a na kompletnu potrošnju u Crnoj Gori naplaćen je PDV bez obzira po kojoj stopi. Zato bi bilo elementarno pošteno prema građanima da ste svoju izjavu o tome koliko eura navodno izgubljeno zbog toga što nije naplaćivanja akciza na gorivo dopunili podacima o prihodima koji su ostvareni u istom periodu od strane turista koji su došli sa jahtama. Bilo bi pošteno da ste kazali, na primjer, tačno je da smo na osnovu količine izdatog goriva zaključili da zbog toga što je u tom periodu akciza na gorivo bila nula država mogla ostvariti prihod u iznosu od 42 miliona eura, ali isto tako je tačno da je, zahvaljujući broju jahti koje u uplovile u crnogorske teritorijalne vode, broj putnika evidentiran kod carinskih organa, broj noćenja registrovanih u hotelima u marinama, naplaćenim uslugama prosječnoj potrošnji evidentirano je u hotelima, restoranima radnjama itd. država samo po osnovu PDV-a u istom ovom periodu 2018. - 2022. godina ostvarila je iznos od preko 60 miliona eura prihoda. Drugim riječima nijesmo naplatili 40 miliona po osnovu akciza, ali jesmo 60 po osnovu PDV-a, a tih 60 miliona eura ne bismo imali da smo se odrekli onih 40 miliona. Dakle, neće biti ministre da je Crna Gora bila na gubitku zbog vođenja ovakve poreske politike. Poseban aspekt odnosi se na zaposlenost. Da smo imali akcize na gorivo koje ste uveli ne samo da ne bismo ostvarili pomenute prihode nego bi imali manje zaposlenih pa bi prihodi od doprinosa koji su se takođe slili u državni budžet bili manji. Da je vaša odluka pogrešna potvrđuje i podatak da je broj jahti u junu ove godine manji u odnosu na jun 2021. godine iako je prije donošenja vaše odluke broj jahti u prvih pet mjeseci ove godine bio veći nego broj jahti koji su uplovili u crnogorske vode u prvih pet mjeseci 2021. godine. Do sada je otkazano preko 30% rezervacija. Lokalne kompanije otkazuju sezonsko zapošljavanje mladih, a slična iskustva imali su i susjedi. Povećanje akciza na gorivo ne uvođenje nego povećanje akciza na gorivo koštalo je Albaniju gubitka 70% tržišta. Sada kada je gorivo za jahte preko 20 centi jeftinije u Albaniji što mislite ministre gdje mega jahte tankuju svoje gorivo u Crnoj Gori po većoj cijeni ili u Albaniji po nižoj. Zato bi bilo pošteno ministre da umjesto što ste građanima poručili da se bogati neće voziti džabe jahtama, a što je zvučelo fer solidarno i nadasve socijalno pravedno istim građanima objasniti posljedice vaše odluke da će sada biti manje jahti, manje prihoda od PDV-a i manje zaposlenih. To ste ministre uradili da bi zvučilo fer, solidarno i nadasve socijalno pravedno. Kao što znate podržavam ekonomske slobode i tržišni sistem privređivanja. Ipak teško bih se usudio da kažem da bi bilo bolje da smo kao država otplatili polovinu kredita za autoput umjesto što u istom periodu koji ste naveli 2018. - 2022. godina preko 400 miliona eura iz državne kase je izdvojeno za aktivnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja. Teško da bih ikad kazao da je bolje da smo vratili 400 miliona eura duga umjesto što se 400 miliona eura slilo u socijalnu potrošnju jer da smo vratili dio duga to bi svakako bilo bolje za zemlju nego što je otišlo u nepovrat u socijalnu potrošnju, ali kako bi živjeli građani da nisu primili socijalna primanja. Zato mislim ministre da ste vi ovom vašom odlukom vratili nautički turizam Crne Gore deset godina unazad. Ipak želim da vjerujem da ste intelektualac da razumijete da vaš

zadatak nije širenje populističkih ideja već da se uhvatite u koštac sa realnim problemima, kakvi god da su, i da predložite rješenja koja su utemeljena na dokazima. Zato, ministre, predlažem da povučete vašu odluku i da se vratimo u prvobitno stanje, iako smo dobar dio potencijalnih prihoda u prvoj godini već sada izgubili, a to će postati više nego očigledno u septembru i oktobru. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:36:22)

Zahvaljujem se kolegi Ivanoviću.

Ovim je vaša razmjena mišljenja po ovom pitanju završena.

Sada dajem riječ kolegi Nikoli Rakočeviću.

Izvolite, kolega postavite pitanje.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (01.07.22 13:36:39)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Koristeći pravo da postavim pitanje, uvaženom ministru, moje pitanje je sledeće:

S obzirom na veliki uticaj rata u Ukrajini i ukupnih dešavanja na globalnom nivou od vremenskih prilika, prije svega, rata u Ukrajini, prije toga pandemije koronavirusa, postoji značajan poremećaj cijena građevinskih materijala i opreme na svjetskom tržištu. Samim tim postoji bojazan da se značajno izmijeni finalna cijena koštanja građevinskih projekata, kapitalnih projekata u Crnoj Gori koji su ugovoreni, a koji se nijesu realizovali ili onih koji su planirani, a za koje se nije sprovela potrebna procedura da bidošlo do raspisivanja tendera i da bi se ti poslovi ugovorili. Razlog zbog čega nije došlo do realizacije tih projekata i poodmakle procedure u planiranju tih projekata je nemar prethodne Vlade. Dakle, mi znamo da u Zakonu o budžetu za 2022. godinu su vaši prethodnici projekte koji su već planirani za koje su postojali ugovori planirali na procenat od 5% njihove realizacije. Na taj način su zakočili te kapitalne infrastrukturne projekte koji služe za dalji razvoj, prije svega, sjevernog regiona, ovdje mislimo i na autoput, i zbog toga sada imamo potencijalno veliki problem da se ti projekti moraju završiti jer je od državnog interesa da se završe ti projekti da bi imali novu vrijednost, ali ipak sada će ti projekti koštati više zbog poremećaja na globalnom nivou, na globalnom tržištu. Zbog čega se oni nijesu kada su već mogli da se realizuju zašto se nijesu realizovali u prethodnom periodu odgovor je jasan nemar prethodne Vlade. Sada se postavlja jasno pitanje - šta Vlada planira da uradi povodom eventualnog aneksiranja tih ugovora jer će to značiti da će koštati više nego što je trebalo da košta i koja je to cijena koju će državni budžet da plati? Čija je to odgovornost? Da li neko u ovoj državi može da snosi odgovornost za takvo postupanje, krajnje ekonomski neodgovorno, ili Vlada ima neki drugi pristup da se neki od tih ugovora raskidaju da se čeka drugo vrijeme. Tada će se postaviti pitanje koliko zapravo država onda gubi odgađanjem krupnih infrastrukturnih projekata koji su pretpostavka za dalji rast. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:39:42)

Zahvaljujem kolegi Rakočeviću.

Ministre, izvolite pravo na odgovor na pitanje.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 13:39:48)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju koje tangira aktuelnu problematiku i negdje da se složimo da je jedan dio uzroka svakako negdje u ovim globalnim faktorima. Dakle, i ukrajinskoj krizi i inflaciji koja nije samo posljedica ukrajinske krize već i štampanja novca u periodu pandemije kovida i naravno krizi na tržištu energenata i hrane, a svakako i na tržištu građevinskog materijala, što je osnovni imput za realizaciju ugovorenih radova. Imajući u vidu ograničenja Zakona o javnim nabavkama koji dozvoljava samo 20% povećanje, usled eventualno nepredviđenih i vanrednih okolnosti, ovo se sve tako može svrstati, a što je nedovoljno kada govorimo od 20% za najveći broj izvođača ovih radova, jasno je da se mora naći neki model da se mnogo, mnogo brže, ovo nije priča od juče i od prekjuče evo dva mjeseca od kad radi ova vlada nego je ova priča trebala da bude razmatrana i da bude prioritet i kad je planiran budžet, odnosno kapitalni budžet za narednu godinu. Dakle, postoji mogućnost i postoji potreba i postoji na kraju krajeva i želja kod svih nas, evo i ovdje prepoznamo u Parlamentu i Vladi, da se pomogne izvođačima radova. Alternativa je raskidanje ugovora, alternativa je pad garancija čak i takvo se vjerovatno isplati pojedinim

izvođačima da zaustave radove i da kažu - izgubio sam što sam izgubio, ali ne mogu više da radim jer ću izgubiti sve. Država gubi, jer zaustavljanje tih radova i kapitalnog budžeta znate i sami kakva je to onda razvojna komponenta. I negdje je bilo potrebe da se brzo reaguje. I evo se mjesec dana bavimo intenzivno time. Analizirali smo sve te modele i kako je to Evropska unija rješavala i kako rješava region. Dosta dobar hrvatski model nam je bio za analizu. I evo sticajem okolnosti, naravno, ova sjednica je počela mnogo ranije, danas je bila Vlada i danas je usvojena informacija o problemima i realizaciji ugovora sa sedam zaključaka i verifikovano je to odmah, tako da se, maltene od današnjeg dana, od sutra može ići u pripremu modela nadležnih ministarstava gdje će se utvrđivati razlika u cijeni vezano za pojedinačne projekte. Kad bi je utvrdili linearno napravili bi grešku. Nisu svi u istoj situaciji pa da kažemo 50% i tako dalje. Moramo naći neki algoritam, spriječiti moguće zloupotrebe, ne vjerujem da će ih biti, ovo su ozbiljni ljudi, ozbiljne firme koje realizuju kapitalni budžet da bi se bavili tim stvarima, da nađemo mehanizam da zaista, shodno i vrijednosti faktura i deklaracijama carinski vidimo šta su bili dodatni troškovi nabavke materijala u momentu kada su zaista nastali i kada su oni negdje kao imput ušli u izgradnju, odnosno realizaciju projekata. I naravno kao dodatno opterećenje za budžet i jedan od razloga zbog rebalansa budžeta o kojem smo ovdje govorili jeste da se identifikuje što su nedostajuća sredstva i da se svaki projekat spasi, odnosno da se izađe u susret opravdanim zahtjevima privrede koja realizuje ove projekte.

Nisu samo to, i to smo pričali već, imali smo taj naš dijalog ovdje, gospodine Rakočeviću, kako je do sada realizovano za ovih prvih četiri - pet mjeseci u dijelu tih projekata, 289 projekata u okviru Uprave javnih radova sa 104 miliona i 66 kapitalna projekta, uključujući i autoput naravno, sa 137 miliona kod uprave za saobraćaj, pogotovo kod uprave javnih radova. Imamo snažno zaostajanje. Ima tu i naknadnih projekta koji su kroz amandmane ovdje ušli, nepripremljenom dokumentacijom, a onda kada su ušli i kada je bila želja da se dokumentacija i pripremi došlo je do ovih šokova sa ove strane imputa građevinskog materijala i slično, asfalt, beton, armatura, gorivo o kome evo ovdje pričamo i onda ni ako je bilo želje i volje da se ubrzano radi na toj dokumentaciji nije došlo do početka realizacije projekata. Tako da zbog važnosti kapitalnog budžeta, zbog toga što se on ne realizuje dinamikom kojom smo to htjeli, što moramo da ubrzamo realizaciju, nije to samo dovoljno govoriti o autoputu, već o silnim projektima kojih je ovdje evo preko 300, zbog šokova koji su izazvani, zbog nedostatnosti Zakona o javnim nabavkama koji nije dao mehanizam sem 20% ako su vanredne okolnosti, zbog budžetom planiranih sredstava za tekuću godinu, zbog sistemskog Zakona o budžetu koji ima svoja ograničenja u smislu preraspodjele i preusmjeravanja sredstava, postoji potreba da se na ovaj način realizacijom zaključaka Vlade, pod budnom pažnjom i ovog Parlamenta, a i u kontekstu dogovora o eventualnom rebalansu i preraspodjeli jednog dijela sredstava sa pozicija koje se ne realizuju na te projekte koji se realizuju gdje bi se obeštetili ili kompenzirali gubici koji imaju, a koji su izazvani spolja, izvođači radova, da pokušamo da ovu problematiku rješavamo zajedno. Kažem sve je bolje i doplatiti sa strane države ako treba, moraćemo to da uradimo, nego da se projekti prekinu, da njihove realizacije nema. To bi samo rezultiralo da bi smo ušli u neke nove tendere, pod nekim novim uslovima gdje bismo onda mnogo više morali da platimo i da ponudimo što se kaže ovima koji će da rade projekte, pa bi nas onda višestruko koštalo u odnosu na ovo što će sada biti potreba i mogućnost da im se izađe u susret. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:45:14)

Zahvaljujem se ministru.

Izvolite, kolega Rakočeviću, da iskomentarišete odgovor.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (01.07.22 13:45:20)

Hvala Vam, potpredsjednice.

Zadovoljan sam odgovorom iz razloga što vidim da postoji sa strane ministra finansija potreba da se nađe rješenje sa izvođačima radova. Mnogo je važno da ti projekti ne ostanu nedovršeni, budući da predstavljaju generator daljeg rasta. Ovdje prije svega govorimo o projektima na sjeveru. Ipak, tačno je, ovdje radi građana da objasnimo šta se desilo. Zbog inflacije i svog ovog niza o kojem ste govorili, efekata, na globalnom tržištu sada mi imamo povećanje opreme i cijene građevinskog materijala uključujući armaturu, beton, gorivo i tako dalje, to nije sporno. Međutim, projekti koji su planirani još 2018., 2019.godine su morali biti završeni do trenutka kada se na globalnom nivou desio poremećaj. Oni nisu bili realizovani zbog nemara i neaktivnosti prethodne Vlade. Naime, tu s ne radi samo o nemogućnosti da se ti projekti završe nego se radi o smišljenoj potrebi da se projekti u budžetu za 2021. i 2022.godinu planiraju na nivou od 5% i to nas je sada sačekalo sa znatno većim cijenama. Podvući ćemo crtu kada ispregovarate sa svim izvođačima radova pa ćemo vidjeti koliko nas to košta. U ovom parlamentu bivša parlamentarna

većina je glasala za takvu praksu bivšeg ministra finansija. Odgovornost pred građanima postoji za takvo ekonomsko planiranje.

Podsjetiću vas da je na dan 28.jun 2022.godine procenat izvršenja kapitalnog budžeta za 2022.godinu na nivou od svega 34%, tom dinamikom smijenjena Vlada došla bi na cirka 60% realizacije kapitalnog budžeta. U 2021.godini izvršenje ukupnog kapitalnog budžeta, kad se izuzme autoput, još gori rezultati, gdje je dinamika ipak dogovorena i mnogo brža iz razloga što je taj projekat već krenuo u realizaciju i pri kraju. U 2021.godini izvršenje ukupnog kapitalnog budežeta je bilo na nivou od 73% kada je i tu oduzmete ovaj dio vezan za autoput rezultati su katastrofalni. Samo ću kazati da je u 2019.godini, dakle, u poslednjoj godini pred koronu, relaizacija kapitalnog budžeta bila na nivou od 92%. Ispraviće me javnost ili Vi ministre ili bilo ko od mojih kolega ko ima više iskustva da u poslednjih deset godina realizacija kapitalnog budžeta nije padala ispod 85%. Dakle, planirate u kapitalnom budžetu ono što znate da možete realizovati. To je rad sad smijenjene Vlade i to nije važno da bi sad mi političarili o tome, nego ovdje sada usled svjetske krize u nabavci građevinskog materijala imamo ozbiljnu fakturu koju će građani da plate, a da ne pričamo o trošku što ti projekti već nisu realizovani i već nije krenulo prihodovanje i u turizmu i u poljprivredi i tako dalje.

Zbog toga ohrabruje da imate ambiciju da dogovorite sa izvođačima radova, da napravite anekse ugovora koji će biti i na nivou od 30%, pa čak negdje i do 40% u odnosu na ugovorenu cijenu, ali tu je računica jasna ili ćemo da odustanemo zbog inata pa nas višestruko košta pa se ne stvore uslovi za dalji rast ili ćemo da kažemo, ok platićemo ovo 40% više pa ćemo prihodovati od toga što će cijena onoga što će država da fakturisati kada se ti projeti zavše biti veća, ali moramo pažljivo da obratimo pažnju kako u budućem periodu planiramo finansije jer ova kriza, posebno na tržištu energenata, građevinskog materijala neće stati. Ovakav problem ćemo sa izvođačem radova imati u narednom peridou. Zbog toga dobro je da sada imamo jedno zrelije ekonomsko promišljanje i nadam se da ćemo samim tim imati i uštede i bolje planiranje što u finalu neće dovoditi do ovako visokih faktura koje građani moraju da plate. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:50:10)

Zahvaljujem kolegi Rakočeviću.

Sada prelazimo na pitanja koja ima moja uvažena kolegica Tamara Vujović.

Izvolite, kolegice Tamara.

TAMARA VUJOVIĆ (01.07.22 13:50:25)

Hvala Vam, potpredsjednice.

Ovom prilikom zahvaljujem kolegi Miomiru Mugoši za iskazanu kolegijalnost i ustupanje mjesta.

Moje poslaničko pitnaje glasi:

Poštovani gospodine Damjanoviću, vjerujem da Vam je poznata teška finansijska situacija u Bolnici Meljine i neizvjesnost njihovog daljeg normalnog funkcionisanja. U januaru mjesecu ove godine stečajni upravnik bio je najavio i gašenje bolnice. Postojao je zaključak 41. Vlade Crne Gore, kojom se obezbjeđuju dodatna sredstva za nesmetan rad bolnice, koji je djelom nastavila da ispunjava 42.Vlada. Koliko sam u saznanju, ova sredstva se više ne isplaćuju. Na poslednjoj sjednici SO Herceg Novi, 22. januara ove godine koja je bila posvećena u cjelosti stanju u bolnici Meljine, predstavnik Ministarstva zdravlja je najavio da će uskoro citiram: "Ministarstvo zdravlja Fond za zdravstveno osiguranje i Ministarstvo finansija predstaviti model izlaska iz ove situacije i trajno riješiti status bolnice Meljine." Da li je nađen model za preuzimanje bolnice i radnika od strane države u punom kapacitetu? Razlog za postavljanje pitanja vama, a ne resornom ministru Ščekiću leži u činjenici da sam dio odgovora već dobila od gospodina Ščekića na sjednici Odbora za zdravstvo, a da je najvažniji segment problema bolnice Meljine u ovom trenutku na likvidnost, odnosno problem u finansijskom poslovanju i takođe još važnije ugrožen javni interes. Takođe, još jedan je razlog u tome što je na Predlog Ministarstva finansija u 41. Vladi sugerisano da se ovaj nedostajući novac uplaćuje.

Poenta poslaničkih pitanja, vi ste dugogodišnji poslanik, je upravo da se skrene pažnja na goruće probleme i da se reaguje, jer mi dolazimo iz sredina koje različiti problemi opterećuju, tako da odgovori tipa biće informacija ili naćiće se model nezadovoljava ni lokalne parlamente, a kamoli kao odgovor državni Parlament. Zbog čega postavljam ovo pitanje? Bolnica Meljine ima tradiciju dugu 150 godina kao jedna od prvih lječilišta i to je jedan od razloga zbog kojih ne bi smjelo da se dozvoli promjena njenog statusa ili gašenja. Kada je privatizovano 2008. godine Dušku Kneževiću reći ću samo da je u Komisiji za privatizaciju bio Prvoslav Davinić, poznat kao minsitar afera Satelit, Svetozar Marović i Olivera Ilinčić-vjerujem da vam ta imena zvuče poznato. Na žalost, bolnica Meljine sa 50.000 m2 na prvoj liniji mora postala je talac svoje

lokacije i već se poslije godinu dana vidjelo da ovaj biznis nema nikakvu namjeru da ulaže u opremu u kadar i u dalje da kažemo razvijanje bolnice Meljine, već su u pitanju bile samo da kažemo želje da se ta imovina valorizuje. Kada sada pogledamo vlasnički list bolnice Meljine na tih 50.000m² vidimo da je to jedan svojevrsni rat i mir opterećen hipotekama, raznim teretima, kreditima koji je ovaj kontroverzni biznismen zaduživao bolnici i kompleks Meljine do trenutka kada su dugovi u bolnici Meljine dostigli nivo 13,3 miliona eura. Problem funkcionisanja u smislu zdravstva, a svake godine su sve izraženiji. Radnici su u više navrata štrajkovali tražeći regulisanje statusa bolnice i najavljivalo se čak i gašenje bolnice. Stečaj je uveden 2019.godine. Postojao je ovaj zaključak koji govori da se od 400.000 eura kvartalno uplaćuje za nedostaju sredstva, to je otprilike 100.000 eura mjesečno koje bolnica ne može da izvrši usluga, odnosno da fakturiše fondu.

Najtraumatičnije je bilo januara ove godine kada, kao što sam rekla, je najavljeno gašenje, a bilo je Skupštine Opštine Herceg Novi zakazana i tada je reakcijom javnosti Ministarstva finansija zdravlja obavljen niz sastanaka o pokušaju trajnog rešavanja statusa bolnice Meljine kao jedan od zaključaka koji je upućen prema Vladi, odnosno apel prema državi da trajno riješi pitanje statusa bolnice preuzimajući u sistem javnog zdravlja. Ono što dodatno otežava cijelu situaciju tj. jedan komplikovan pravni problem, i sudske, izvršne i zakonodavne vlasti, to je što je Specijalno državno tužilaštvo donijelo privremenu mjeru da stečajni upravnik ne može da raspolaže imovinom o stečaju, što bi mogao, već privremenu mjeru dok se ne okonča jedan komplikovani pravni postupak sa Duškom Kneževićem. To je ono što dodatno otežava, jer kada bi se izuzela bolnica Meljine iz ove privremene mjere, mislim da bi stečajni upravnik mogao raspolagati imovinom i barem neki od tih djelova imovine mogao bi da pripadne državi. Napominjem da su sada obadvije firme Duška Kneževića i Meljine kompleksi i Meljina bolnica u stečaju zbog višestrukih dugova, ali to na izvjesni način nam omogućava da u jednom aranžmanu rešavamo cijeli taj problem. Dakle, jedna uplata je ta aktuelna da se ne bi zatvorilo 300.000 eura stigla je u februaru.

Međutim, ovdje imamo i drugi problem sa dolaskom programa Evropa sada i povećanjem plata bolnica Meljine ne može da izvrši onoliko usluga i da fakturiše onoliko usluga da obezbijedi neto plate za svojih 150 zaposlenih. Zaposleni su zaposleni prema ugovoru o radu na tri mjeseca prema Zakonu o stečaju i možete misliti koliko to destimulišuće djeluje za jednoga ljekara ili medicinsku sredstvu da dođu da se zaposle negdje gdje imaju ugovor na tri mjeseca plus imamo neriješen status bolnice za Meljine. U situaciji gdje grad na današnji dan koji ima oko 55.000 stanovnika nema odgovarajuću bolničku njegu, ima ovaj neriješeni status zaista je to nešto zabrinjavajuće. Sa aspekta zdravstvenog turizma nedopustivo je da država ne preuzme rešavanje ovoga problema na pravi način zato što je zdravstveni turizam u strategiji pametne specijalizacije kao jedne od prioritetnih ciljeva i prioritetnih pravaca razvoja Crne Gore prepoznala baš u Herceg Novi, Institut Igalo i neraskidivo sa njm vezano za bolnicu Meljine kao jedan od prioritetnih oblika razvoja. Ovaj način odlaganja rešavanja problema za nas nedopustiv.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 13:56:48)

Izvolite, ministre ,pravo na odgovor.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 13:56:56)

Hvala, uvažene poslanice, na ovom pitanju i malo dužem obrazloženju pitanja, što mi je omogućilo da ja ne ponavljam jedan dio stvari koje su ovdje precizno intepretirane. Dakle, nedopustivo je kašnjenje i odlaganje rešavanja ovog problema koje nije rešavano dakle od momenta kada je uveden stečaj, i to je negdje kad je tražen septembra 2019.godine, pa ona pretprošla Vlada cijele 2020.godine ,pa ona prošla Vlada cijele 2021.godine sve do kraja aprila ove godine. Sto hiljada evra mjesečno košta rad ove bolnice na ovakav način minimum, i milion i po eura trebe obezbijediti sredstava koje nisu planirane u budžetu za ovu godinu ni u tekućoj rezervi od strane bivše Vlade. Žao mi je ali ispada da se nešto žalim, ali ovo vam samo govorim o sijasetu tih obaveza koje su konstituisane, a nisu izmirene ili nisu ni konstituisane, a postoje realno, i mi moramo ova sredstva da nađemo, evo naćićemo ih. Naćićemo ih, jer i vi i ja znamo da bolnica mora da radi, da grad Herceg Novi mora da ima bolnicu. I ne samo opština Herceg Novi već i dobar dio turista koji tokom sezone su u toj opštini i one druge opštine koje su tamo, imajući u vidu da imamo mi Opštinu Kotor itd, ali sve je to nedovoljno nije to više neka priča Tivta, Herceg Novoga, Kotora i Budve.

Dakle, trudimo se u ova dva mjeseca, da vam ja dam taksativno kako je to išlo. 10.maj obaviješteni od strane stečajnog upravnika u alarmantnoj situaciji, 18.maj razgovor zajedno sa predstavnicom Ministarstva zdravlja i Fonda zdravstva, onda moja posjeta Tužilaštvu specijalnom, gospođu Vujović, da sa specijalnim tužiocem razmotrimo ovaj vrlo osjetljiv elemenat, jer on presudno utiče na status bolnice, onda ponovo razgovor sa Ministarstvom zdravlja početkom juna. Onda prije desetak dana kod mene je bio

stečajni upravnik da definišemo jedan red potreba da vidimo šta možemo da radimo, i normalno ići će sada prema Vladi da u julu mjesecu, ne čekajući rebalans, sa to malo nećete mi zamjeriti na terminu mrčenih sredstava tekuće redove koje su ostala damo prioritet rešavanju problematike da bolnica ne bi stala, pogotovo jer se radi o ljetnjem periodu itd. Ozbiljan je problem, da nema privremene mjere, onemogućavanja, je li tako, raspolaganja imovinom itd. stečajni postupak bi tek tekao nekim svojim tokom ,pa bi se tu nešto možda i prihodovalo i tako dalje i ne bi morale da se stvore obaveze. A ovako postoji privremena mjera specijalnog tužioca, stečajni upravnik ne sprovodi stečaj već organizuje rad kakav takav rad sa nad ljudskim naporima i imali smo dva korektna razgovora i zahvalnosti stečajnom upravniku što u nemogućim uslovima to omogućava, rad u toj bolnici. Ona ima neke sopstvene prihode, oni nisu dovoljni, još 100.000 treba mjesečno prebacivati iz budžeta sredstava koja nisu ni planirana, niko ih nema, ali tako je kako je, da bismo sačekali momenat kada će se u trouglu države - stečajnog upravnika, sa svim problemima sada koje imamo u stečajnom sudu i nedostatak sudija itd. znamo ih već, u tom trouglu države stečajnoga suda odnosno Privrednoga suda i ovamo na ovoj trećoj strani Specijalnog tužilaštva, pokušao riješiti problem. Imovina košta, procijenjena je, 12,13 miliona itd. Vidjećemo mehanizme da se bolnica održi ,da bolnica ima razvojnu perspektivu, ne radi se tu samo o vrijednom kompleksu itd. i ovaj drugi dio kojim smo se dotakli, a o tome ćemo nadam se imati prilike nekom drugom prilikom malo detaljnije, i to je tema koja tangira, jer je tamo pokrenut postupak stečajni itd. da ovu bolnicu sačuvamo, jer treba i državi Crnoj Gori, treba Herceg Novome. Herceg Novi s jedne strane ima Meljine, s druge stran Igalo, on je bez ta dva da kažem stuba ništa u nekom smislu zdravstvenog turizma, moram ih sačuvati i zbog Herceg Novog i zbog Crne Gore košta nas, još će nas neko vrijeme koštati dok uđemo u finalnu realizaciju. Kad uđem u finanlnu realizaciju tek će da nas košta ako za ovo budemo pronašli model da država ima ingerencija nad ovom bolnicom, biram riječi i znam zašto to radim, jer materija koja je osjetljiva i veže se i za Specijalno tužilaštvo, taj razgovor je bio sa tužiocem dobar i ozbiljan, vidjećemo model. Kažem tražimo model i ako ništa makar smo mrdnuli da ovu priču riješimo. Ima troškova koji se moraju odmah platiti valuta je dan, što se kaže, to ćemo tražiti da izmirimo narednih nekoliko dana, režija itd. i osnovne neke stvari poput zarada itd. ima troškova nagomilanih koji mogu malo da sačekaju, tražimo dakle zajednički model da bolnicu u Meljinama sačuvamo, da država ima nad njom ingerencije, koštaće nas dosta. Tu se vodi i krivični postupak ,i stečajni postupak ,i parnični postupak, i arbitražni postupak. Pakao. Ja samo mogu to da nazovem jednom riječju pakao, što je ostavljeno i vama ovdje u Parlamentu i nama ovdje u Vladi. Generalno kao društvo rešavamo, moramo rešavati, ova bolnica mora da ima prioritet i ona je čini mi se sad u fokusu i Ministarstva zdravlja kako da ovo sačuvamo da ovo nastavi da radi. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:02:38)

Zahvaljujem se ministru.

Izvolite, kolegice, pravo na komentar odgovora.

TAMARA VUJOVIĆ (01.07.22 14:02:44)

Zahvaljujem se ministru Damjanoviću.

Hvala što ste dopunili ovu hronologiju dugačaja i sastanaka koji govore o tome da ste posvećeno prišli rešavanju ovoga problema. Samo hoću da napomenem da je javnost Herceg Novog vrlo uključena i prati ovaj problem. Takođe, da smo mi imali tri ili četiri tematske sjednice Skupštine Opštine koje su bile posvećene ovome, a da i čelnici Opštine Hegrceg Novi aktivno učestvuju u ovim sastancima zato što je to od vitalne važnosti za grad zbog toga što je to negdje osnovna privredna djelatnost Herceg Novog. Od kad nema brodogradilišta to su Institut Igalo sa svojih 700 zaposlenih i bolnica Meljine sa oko 150 do 200. 700 ljudi to je za nas mnogo značajno, a i da kažem da zdravstveni turizam od kadra koji je poseban koji se ne može izmisliti i naći i upravo to će biti dio moga komentara sa jednom još dopunom koja je ovako da kažem svježa. To je uglavnom jedno opšte pitanje nedostatka zdravstvenog kadra za koji mi svi znamo i u cijeloj Crnoj Gori. Međutim, ja mislim da je na primorju pogotovo u regionu Herceg Novog naročito alarmantan. Zbog čega ovo kažem? Zbog toga što je prije par dana na sastanku u Opštini Herceg Novi koordinacionog tijela za praćenje sezone to istaknuto kao jedan od većih problema i koji dolazi do mjere alarmantnog. Apelovano je na nadležne i ne znam da li znate upućen je dopis premijeru od strane kabineta predsjednika Opštine da se povede računa o zdravstvenoj zaštiti u Herceg Novom. Ovdje se misli na nedostatak kadra, opreme i finansiranja bolnice Meljine, ali se misli i na nedostatak zdravstvenog kadra u okviru hitne medicinske pomoći u Herceg Novom. Ja sam prošle godine imala poslaničko pitanje vezano za reformu hitne medicinske pomoći. Tada je bio novi direktor, nadali smo se jednoj velikoj reformi. Međutim, ovu godinu dočekujemo sa upola manje ljekara u hitnoj medicinskoj pomoći nego prošle godine tako da evo

moj je zadatak i molba je od strane sugrađana i od strane kolega da prenesemo ovaj apel, a vi ćete svakako dobiti dopis na Vladi ili ako niste direktno nadležni. Međutim, ovdje je bio jedan predlog da se razmišlja o reformi sistema hitne medicinske pomoći u smislu da on ne bude više ovako centralizovan već da se opet poveže za primarnom zdravstvenom zaštitom pa onda ljekari iskazuju kolegijalnost i uskaču kada treba.

Dakle, ono što sam takođe htjela ovdje da kažem to je da ovome problemu on čak puni i novinske članke, ne iznosim ništa novo, mi smo pokušali sa Opštinom Foča koja ima Medicinski fakultet da na taj način nekako pokušamo da dobijemo gotove ljekare da im obezbijedimo smještaj. Opština će uraditi sve što je do nje, ali apelujem ovim putem opet i na državu. Dakle, ni jedna Vlada do sada nije se usudila da zatvori ovu zdravstvenu ustanovu pored svih izazova tako da me raduje naravno da neće ni ova da će se ozbiljno prema tome odnijeti i evo jednih načina kako bi moglo da se dođe do te pozitivne nule. Možda bi se mogla povećati cijena bolničkog dana koja je već 20 godina ista, koju Fond za zdravstveno osiguranje plaća Meljinama ili upućivati brojnije pacijente za hiperbaričnu oksigenaciju koja zaista dobro funkcioniše tamo, a to je jedna od skupljih usluga. Takođe, ako se ne privuče mlađi kadar i ne nabavi oprema ovdje se spominje skener pa samim tim i radiolog puko održavanje bolnice na pozitivnoj nuli će biti uzalud, jer neće imati ko da radi. Dakle, kadar u bolnici Meljine je sveden na minimum ginekolog je jedan, radiolog po ugovoru itd. Ovo situacija do koje smo mi dovedeni govori o prioritetima koji su vladali prethodnih decenija, jer ovo stanje se u zdravstvu nije moglo napraviti za godinu i dvije dana. Podsjećam da ni jedna zdravstvena ustanova u smislu bolnice nije napravljena od 1975.godine da smo pustili da najbolje odlaze iz sistema javnoga zdravstva ili u inostranstvo, a pomagali privilegovanima da se enormno obogate i da ostanu u ovoj državi da se bahate i pokazuju na svoje bogatstvo. Sad imamo ono što imamo odbjegle biznismene za koje ima ili nema potjernica, tajkune, rezorte, jahte, a izvan tih rezorta, izvan tih mega jahti zastarjele bolnice i opremu i ojađene građane. To je nama naša borba dala i sada nam je vratila dobitnike tranziciona vlast. Može Crna Gora i ono što nismo ni u snu mislili da nam se može ponoviti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:07:15)

Zahvaljujem kolegici Tamari Vujović.

Sada dajem riječ kolegi Dejanu Đuroviću.

Ovdje smo pravili neke rotacije zbog toga što paralelno sa plenumom je i Odbor za turizam i tamo imamo neka kontrolna saslušanja i zbog toga smo pravili ove rotacije da bi kolega mogao da ide na odmor. Izvolite kolega Đurović.

DEJAN ĐUROVIĆ (01.07.22 14:07:42)

Zahvaljujem, uvažena predsjedavajuća.

Gospodine Damjanoviću, odmah jedan protest. Odgovor na pitanje sam dobio prije 15 minuta, nisam htio ni da ga pročitam, iskreno rečeno, toliko po odgovoru koji nema toga ko može za 15 minuta pročitati odgovor na ovo pitanje koje sam vam postavio, ali u svakom slučaju ja očekujem odgovor da ćete ga vi meni sad dati usmeno.

Vi znate, gospodine Damjanoviću, da kao predsjednik Odbora za ekonomiju i finansije, direktor poreskog sistema i ministar ste po ovom pitanju jedna najodgovornija osoba da kažete da li je nekadašnji vlasnik Porto Montenegro pokojni Piter Mank, vlasnik Adriatic Marines prodao svoj osnivački ulog od 89 miliona 2016.godine za 164 miliona, što je kupio Investicioni fond iz Dubaija. Prema tome, napravljena je kapitalna dobit prodavca od 75 miliona eura. Ugovor o prenosu sačinjen je i trebalo je da bude u CRPS koji je sada sastavni dio Uprave prihoda i carina, a nekada Poreske uprave.

Postavlja se pitanje da li je oporezovana kapitalna dobit, tadašnja stopa poreza je 9%, da li je u ugovoru izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa Maltom dozvoljava oporezivanje kapitalne dobiti? Iako jeste. Zašto nije izvršena oporezivanje u visini od šest i po miliona eura? Što znači da je neko omogućio pokojnom Piteru Marku da uskrati državu Crnu Goru za šest i po miliona eura. Tivatski arsenal najčuvaniji remontni zavod je prodat Peteru Marku za 3,2 miliona i zakupio ga za 90 godina. Da je ta informacija netačna moglo se vidjeti kasnije tako da je Vlada dala informaciju da je zapravo plaćeno 23 miliona evra, da bi se potom tenderska komisija ispravila i saopštila da je 29 miliona evra dok je sam Peter Mark informaciju dao da je platio 155 miliona. Iz firme Adriatic Marines javno su tvrdili da su u projekat uložili 400 miliona evra i finansijskim iskazima te kompanije, prije same prodaje nekretnina, postrojenja i opreme prikazana je u iznosu samo 89 miliona.

U julu 2014.godine Vlada Crne Gore firmi kanadskog milijardera izdala potvrdu o realizaciji minimalnih investicionih obaveza kojom se potvrđuje da su iznosile ne 89 nego 164 miliona, dok je te iste

godine u decembru ta ista firma prikazala vrijednost u visini 89 miliona evra. Dok u inostranstvu prezentaciju Pitera Marka možete vidjeti na visinu od 400 miliona evra. Pored toga, treba kazati da je kupovinom Vlada garantovala kanadskom milijarderu niz povoljnosti. Prva izdavanje lokacije u zakup na 90 godina, plansko regulisanje područja, shodno zahtjevu investitoru, proglašenje slobodnom zonom. Kanadski milijarder je u kanadskom listu dao intervju gdje je tvrdio da mu je poslovni partner Oleg Deripaska otvorio vrata za projekat u Tivtu i upoznao ga sa tadašnjim premijerom Milom Đukanovićem i ubrzo je letio avionom crnogorske Vlade iznad Crne Gore, ugledao Tivat i rekao - je to je to. Tada je rekao i čuvenu rečenicu "Volim ovog čovjeka", misleći na Đukanovića.

Privatizacioni ugovor o kupovini i prodaji investicija Arsenala i Doma Vojske Tivat je jedan od rijetkih kojem je premijer stavio potpis. Od tog Mankovog intervjua 2008. godine gdje je tvrdio da će Crna Gora biti Monako, Deripaska je pokrenuo nekoliko arbitražnih postupaka protiv Crne Gore, a Mank je digao sidro iz Crne Gore, osavljajući nama dugove.

Da li je ova rečenica "Volim tog čovjeka" građane Crne Gore koštala na desetine miliona eura?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:12:22)

Hvala, kolega Đuroviću.
Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 14:12:28)

Zahvaljujem poslaniku Đuroviću na ozbiljnom pitanju koje će tražiti da se dalje razradi u zakonskoj proceduri, počevši od ovog momenta.

Vi znate da se odgovori daju do naredne sjednice po mogućnosti, ovdje smo ga dali na jedvite jade da ugrabimo, zbog vas, prije početka sjednice. Razlog zašto mi nismo dali juče, prekjuče je to što sam više puta vraćao kolege Uprave prihoda i carina da mi dopune i dostave ozbiljan odgovor. Nije ni onaj prethodni bio neozbiljan, ali sad smo tražili pune informacije, jer je pitanje ozbiljno i moraće da se definiše u narednom periodu.

Pitali ste faktički je li ovdje napravljena poreska invazija neplaćanjem poreza na kapitalnu dobit, imajući u vidu prodaju udjela koja je izvršena 2016. godine. Prije nego što pročitam, ne bih se mnogo osvrtao na ove uredbe i ove zakonske odredbe koje i vi i ja pretpostavljam da znamo, znate da postoji ugovor o dvostrukom oporezivanju u pitanju je firma sa Malte, koja je prodala firmi sa Emirata oboje su nerezidenti itd. Znači i sami da postoji potreba da vlasnik udjela kao nerezidentno lice podnese poresku prijavu o prihodima koje je ostvario po osnovu kapitalnih dobitaka itd. to su ove famozne kupoprodaje, promjene udjela i prodjele udjela. Negdje smo dobili u tom nekom prvobitnom odgovoru koji je onako dat da je po izjavi kupca nerezidentnog lica data informacija da se imovina DOO "Adriatic Marinas" Tivat nije sastojala od nepokretne imovine u momentu prodaje udjela.

Međutim, to je bilo svima nama malo onako interesantno i, da ne kažem, čudno, pa smo tražili dodatne provjere itd. i u odgovoru koji je danas, inoviranom, meni stigao i koji sam ja jedva imao prilike da pročitam od strane Uprave prihoda i carina gospodina Rada Miloševića, na čemu mu zahvaljujem, jer je prontno odoreagovao kad sam tražio dopunu, i naravno ljudi koji su ovaj odgovor pripremili, ovlašćeni poreski inspektori, ozbiljni ljudi. Mi smo evidentirali i navodim i citiram zbog javnosti, zbog vas:

"S obzirom da nerezidentno lice, kao vlasnik udjela u rezidentnom društvu DOO "Adriatic Marinas" Tivat nije podnijelo zakonom propisanu poresku prijavu - ne raspoložemo o prethodno navedenim podacima, a time ni o vrijednosti nepokretne imovine da bi se utvrdilo da li se imovina posredno ili neposredno uglavnom sastojala od nepokretne imovine. Međutim, dajemo podatke o nepokretnoj imovini kojima sada raspoložemo, a koji se odnose na nepokretnosti koje su 2016. godine bile upisane, kao vlasništvo te firme, a koje su takođe i u vlasništvu na dan 1. jul 2022. godine". Imamo tabelu stanovi i tako, da nema neke dileme oko čega se tu radi. A ovdje imate u prvobitnom odgovoru gdje navodimo njegovu izjavu da nije bilo. Znači ima, e to što ga ima to će sad nas da navede da sprovedemo dodatne kontrole, ne nas nego Upravu prihoda i carina, poreske inspektore itd. Odavde ćemo apelovati i vi i ja zajednički da to bude prioritet svih prioriteta, jer za ovu stvar niko nije mogao da zna, ne znam vama svaka čast na informacijama koje ste dobili. Interesantno je da se evo godinama to pitanje od 2016. godine kad je došlo do te kupoprodaje nije uopšte pojavljivalo u javnosti. Čak smo mišljenja da, bez obzira na to što je sve to inicirano 2016. godine, imajući u vidu da je dinamika prodaje određene imovine nepokretnosti do tada i od tada postojala i postoji, mišljenja smo da čak nema bojazni, mišljenja smo, ni o nekoj eventualnoj poreskoj zastari kako bi se dobar dio te obaveze ako postoji i ako identifikujemo, da budemo precizni, ovdje govorimo o ozbiljnim stvarima, da bi taj dio obaveze, da kažem, zastario a time i se pojavila nemogućnost

da se naplati ta poreska obaveza. Dakle, imajući u vidu, u ovom kontekstu koji ste vi spomenuli sam imao prilike da i ja, kao poslanik ovdje razgovaram i govorim i o tome kako je došlo i do prodaje i koje su reperkusije dobre i manje dobre i manje dobre, a bilo ih je evo i jednih i drugih, da se usresredimo na ovo, da identifikujemo da li postoji ta poreska obaveza, da se obavi kontrola obaviće se, apsolutno i detaljna kontrola. I ukoliko identifikujemo da postoji poreska obaveza u odnosu na kapitalnu dobit biće svaki cent, gospodine Đuroviću, naplaćen. Vama hvala na ovom pitanju koje ste ovdje potegli. Da li će službe raditi svoj dio posla i nadam se da ćemo u nekom kratkom periodu imati prilike ponovo na ovu temu da razgovaramo, odnosno da ja vas obavijestim, iako ne bude poslaničkih pitanja o tome, šta se povodom ovog pitanja uradilo. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:17:43)

Hvala, ministre.
Izvolite, pravo na komentar.
Imate tri minuta za dodatno pitanje.
Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (01.07.22 14:17:47)

Gospodine Damjanoviću, samo sam htio da vas vratim na jedan dio koji sam pročitao. Znači, u julu 2014. godine Vlada Crne Gore je firmi, kanadskog milijardera, izdala potvrdu o realizaciji minimalnih investicionih obaveza kojom se potvrđuje da su iznosile nešto preko 164 miliona. Da bi on nakon toga u svoj osnivački dio izrazio svega visinu 89 miliona.

Drugo, dok mi djecu liječimo, a to smo se složili nekoliko puta zajedno, porukama u Crnoj Gori, komunalije je neko oprostio Piter Manku u visini od 5,6 miliona. Na račun 75.000 m² izgrađenih u Porto Montenegro vrijedna famoznih 80 miliona, a evo Vlada dokaz da je izdala potvrdu i da je uložio 164 miliona Piter Mank je trebao da plati 5,6 miliona, ali u ugovoru koji su potpisali Piter Mank i Milo Đukanović piše - da se ne plaćaju komunalije za objekte koji su postojali prije 1945. godine troškove ekološke sanacije i troškove rušenja starih objekata vojnog brodogradilišta. Ni tada ni sada ovo ne bi bilo uopšte čudno da uporište u važećim zakonima Crne Gore nema i tako nešto zakonskog osnova nakon svega ovoga podstaknuti su stalnim pozivima od strane bišeg premijera Duška Markovića i lidera DPS-a Mila Đukanovića tadašnja vlast DPS-a u Tivtu donosi odluku da oslobodi Pitera Manka 5,6 miliona. Tadašnja predsjednica opštine Snežana Damjanović odbila je da ovo potpiše i bila je smijenjena zbog toga, a zato je njen nasljednik Siniša Kusovac parafirao sporni ugovor. Pod pritiskom delegacije Evropske unije u Crnoj Gori koja je tada već duže vrijeme tražila izjašnjenje Agencije za zaštitu konkurencije koja je krajem 2019. godine pokrenula ispitni postupak. Takođe je bilo podnešeno više prijava gospodinu Katniću koji je odreagovao kao u svakom postupku gdje se spominje ime Milo Đukanović. Dolaskom na vlast nove garniture u Tivtu uplaćeno je 2,3 miliona, ali i dalje ogroman dug ostaje. Treće neplaćanje, to vam je dodatno pitanje i drugo i treće, iz povlašćenog ugovora kojim je čašćen zapravo pokojni Mank za vrijeme gazdovanja u marini Porto Montenegro prometovano je preko 55 miliona litara goriva čime se 40 centi po litru oslobođeno plaćanje pomenute firme. Da bi se upotpunila čitava priča jedne godine je prometovano deset miliona, a jedne godine jedan milion. Tako je Crna Gora na jedan način častila pomenutu firmu, odnosno Pitera Manka 20 miliona. Posebno bih naveo da ni najmanje ne bi trebalo čašćavati opraštati i taliti se ljudima koji za jednu žurku u Porto Montenegro potroše 1.250.000 eura. Na listi učesnika poznate žurke, koja je očigledno plaćena novcem građana Crne Gore, bili su osim Manka, tvorca tivatske morske tvrđave, Deripaske, čalnova najbogatije egipatske porodice Seviris i građani Crne Gore Milo Đukanović i Igor Lukšić. Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:21:45)

Zahvaljujem se kolegi, Đuroviću.
Ministre, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 14:21:53)

Uz zahvalnost poslaniku Đuroviću što je dao sada i širi kontekst i faktički sa jednim pitanjem vezanim za dodatne popuste ili beneficije koje je imao ovaj projekat otvorio je jednu temu. Naravno, pretpostavljam ni vi, a ni ja mu nismo mnogo dosadili, ali je lijepo što postoji Porto Montenegro i negdje imamo to što imamo kao jednu dodatnu atraktivnu ponudu za specifične turiste, odnosno turiste sa dubljim džepom, što nama naravno treba kao resursima ograničenoj destinaciji, jer Crna Gora teško može da podnese masovni turizam i zato nam trebaju i ovakve stvari.

Sva je suština kod ovakvih projekata da mi naplatimo ono što je naše i da negdje ustupci koji se prave za ovakve projekte, poreski i svi ostali, negdje budu dovedeni u odnos sa prednostima i sa finansijskim koristima koje moraju biti višestruke ukoliko pravimo ovakve ustupke. Bilo je i na današnjoj sjednici riječ o jednom dijelu koji ste vi sada ponovo potencirali, neću zloupotrijebiti tu diskusiju nego ću se samo fokusirati na vaše dodatno pitanje vezano je za to da je do ove odluke o izmjeni pravilnika, čime smo ponovo uveli po prvi put, je li tako, akcize za jahte nakon 2006. godine, su se stvorili uslovi da država nešto i prihoduje u tom dijelu. Sami ste i naveli koliko je samo izgubio budžet zbog te politike. Da li smo u toj mjeri dobili tih 20 miliona samo po tom osnovu, a da ne govorimo o nekim drugim osnovama određene koristi, možda bi bio i red i jedan dobar model da to neko i propita i da to neko malo onako, da kažem, prouči, pa i neku doktorsku disertaciju da napravi na tome, da uporedimo koristi i prednosti štete. Ovo govorim eventualno izgubljenju neku dobit budžeta od ovih projekata. Ali ovi projekti nam trebaju i ove projekte ćemo, bogu hvala, tamo gdje bude još mogućnosti i potrebe da razvijamo s tim da ćemo sve da učinimo, nadam se, ova vlada, ovaj parlament, naredni parlament, naredna vlada ko god bio u toj situaciji da iz tih projekata se, u skladu sa Ustavom i zakonom i propisima, prihoduje ono što treba da se prihoduje. To je sva suština ove priče.

Završavam, vraćam se na ono vaše inicijalno pitanje koje se tiče oporezivanja eventualne kapitalne dobiti u slučaju kupoprodaje od dva nerezidenta 2016. godine. Dakle, suštinski ćemo da vidimo da li je u momentu prodaje udjela bilo nepokretne imovine ili je nije bilo. Ako je nije bilo onda bi se faktički to oporezovalo u zemlje rezidenta. To je na Malti, ako je bilo, i u Crnoj Gori. Dobili smo jednu informaciju koja je bila čudna da je nije bilo. Dobili smo drugu koja je sad vjerodostojna da je bilo. Dobio sam i upravo prije dolaska na ovu sjednicu dinamiku prodaje te imovine i stanova po godinama, koja ukazuje da imovina postoji, i dobio sam dodatnu informaciju gdje se ukazuje da vjerovatno nema elemenata zastare, za makar najveći dio poreske obaveze, koju ćemo utvrditi na bazi inspekcijskog nadzora koji će poteći kao posljedica rasprave vaše i moje na ovoj sjednici u smislu otvaranja jednog potencijalnog problema. Dakle, volio bih da se ispostavi da nikakve obaveze nije bilo i da je sve kako treba. Ukoliko se uspostavi drugačije sve što bude u mogućnosti sa zakonom do zadnjega centa će biti naplaćeno u korist budžeta Crne Gore. Hvala vam na ovom pitanju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:25:46)

Zahvaljujem.

Sada ću dati riječ kolegi Miomiru Mugoši.

Izvolite, može.

Ivan Mitrović.

IVAN MITROVIĆ (01.07.22 14:26:04)

Predsjednice, vidim da niste slušali prethodnu komunikaciju između ministra ili jeste, a namjerno ste preskočili. Prekršili ste Poslovnik Skupštine Crne Gore, jer ste bili dužni da upozorite gospodina Đurovića, imajući u vidu da se negativno izražavao nekoliko puta u odnosu i na predsjednika Demokratske partije socijalista i na funkcionere Demokratske partije socijalista koji su u određenom vremenskom periodu vršili vlast u Opštini Tivat. Da ne bi izazivali unakrsne replike, molim vas da vodite računa o načinu izlaganja pojedinih poslanika zato što smo čuli niz paušalnih ocjena. Ne mogu da kažem da je paušalno ono što je kazao ministar, rekao je utvrdiće se, utvrdiće se da li je bilo ili nije, ali ocjene sa ove strane da je bilo određenog tala ili da je neko nekome opraštao dug bez ikakvog osnova mislim da je red kao predsjednica Parlamenta da upozorite poslanike kada se tako izražavaju. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:27:08)

Evo dugujem izvinjenje. Da, nijesam pažljivo slušala nisam primijetila da je bilo uvreda, a u tom smislu nekih političkih konotacija i možda mi zaista svi olako znamo da presuđujemo i prije suda i to se

dešava vjerovatno nije ni prvi put. Prihvatam da ću biti obazrivija i izvinjavam se ako sam pogriješila pa nijesam skrenula pažnju onda je to bilo i pretjerano i kršenje Poslovnika tako da prihvatam kritiku.

Izvolite, kolega Mugoša, i uz izvinjenje pošto ste čekali i bili tolerantni prema onim kolegama koji su tražili da budu prije vas iako ste vi trebali da budete ranije.

Izvolite. Imate dva pitanja.

MIOMIR M MUGOŠA (01.07.22 14:28:02)

Zahvaljujem, potpredsjednice Bošnjak.

Koleginice i kolege poslanici, uvaženi ministre, poštovani građani,

Postavio sam pitanje, uvaženom ministru Damjanoviću, vezano za prihod od elektronske fiskalizacije tokom 2021. godine i tražio naravno broj registrovanih na sistemu elektronske fiskalizacije. S tim moram da kažem da sam vrlo zadovoljan odgovorom koji sam dobio, a kasnije ću reći zbog čega.

Bio sam direktor Poreske uprave u periodu od oktobra 2015. godine do januara 2021. godine. Prva godina mandata je bila u Vladi premijera Mila Đukanovića, četiri godine su bile u Vladi premijera Duška Markovića. Kada je u januaru 2015. godine počeo monitoring Međunarodnog monetarnog fonda sektora za fiskalnu politiku koji je finansirala Evropska komisija i koji je trajao devet mjeseci u oktobru 2015. godine dva, tri dana nakon što sam došao na mjesto direktora je bio zvaničan predstavljen izvještaj MMF-a po usklađenosti Poreske uprave Crne Gore sa evropskim standardima. Upravo je bila i zvanična prezentacija i tom prilikom utvrđeno je da 50% sistema Poreske uprave je dobilo najnižu ocjenu D - da ne postoje evropski standardi, 30% je dobilo ocjenu C - da smo daleko ispod standarda, 15% je dobilo ocjenu B - da smo blizu i samo 4% je bilo usklađeno sa evropskim standardima. Naravno ovo je bio povod da Vlada Crne Gore 2016. godine da potpunu podršku potpunoj reformi Poreske uprave i opredijeli 20 miliona eura iz kredita Svjetske banke na 20 godina sa procentom od 2% kako bi krenula ova reforma. Ovo govorim jer je projekat elektronske fiskalizacije bio dio ovog ukupnog paketa 14,5 miliona je bilo predviđeno za novi informacioni sistem, a 4,5 miliona eura je bilo predviđeno za projekat fiskalizacije.

Dvije godine sam sa svojim saradnicima i svim zaposlenim u Poreskoj upravi radio na implementaciji projekta elektronske fiskalizacije. Koristim priliku da se zahvalim kolegama iz Hrvatske gdje smo imali jednu veliku pomoć i podršku od kolega iz Hrvatske jer je ovaj projekat u Hrvatskoj već od 2013. godine bio u funkciji. Imali smo prilike da vidimo njihove slabosti ili eventualno sugestije. Zaista danas se osjećam vrlo zadovoljno što sam rekao ministre jer je projekcija naša bila da će prihodi biti povećani između 13 i 17 miliona eura na godišnjem nivou. Znači, pričamo o realnim projekcijama, a ne o upalama mozga koje smo mogli da čujemo prethodnih godina da su ti prihodi uvećani i više od 17 miliona eura. Zaista mi je drago i to je potvrda da će taj projekat imati značajne benefite za građane Crne Gore.

Takođe, ono što bih želio da kažem, mogu li minut da prekoračim samo?

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:31:19)

Bila sam tolerantna i prema drugima pa i prema vama i više od minut ako treba.

MIOMIR M MUGOŠA (01.07.22 14:31:21)

Radi se o prihodima koji će, ako bog da zdravlja iz godine u godinu biti sve veći jer je ovo prihod koji je nastao kao posledica povećanja poreske discipline. Poštovani građani, ukoliko gledate ovu reklamu Kumara e to je reklama za elektronsku fiskalizaciju, mora postojati na računima i zasta možemo da kažemo da je već tokom prve godine, a to je od 01.januara 2021.godine, tokom prošle godine više od 17 miliona naplaćeno više po osnovu ovog prihoda, jedan značajan stimulans i očekujem da će u narednim godinama to biti još više. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:32:04)

Zahvaljujem kolegi Mugoši.

Izvolite, ministre, dajete odgovor.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 14:32:08)

Zahvaljujem, poslaniče Mugoša, na pitanju. Nadam se da vam je odgovor stigao u pisanoj formi, jer on daje negdje ovdje evidenciju preciznu sa ciframa, bez njih je nemoguće i komentarisati odgovor usmjereni. Dakle, 28.jun tekuće godine 29.016 obveznika sa nekih 43.827 takozvanih elektronskih naplatnih uređaja sa prihodima budžeta koji su 2021.godine kada je uvedena elektronska fiskalizacija, i to tek od polovine godine, imajući u vidu da je posle ovaj prelazni petomjesečni period s početka godine, dakle, ostvareno je 162 miliona više u odnosu na 2020.godinu ili u odnosu na plan više nekih 80 miliona. Sad da li je tih 13 do 17 miliona koje su tada bile predviđene kao dodatni efekat od fiskalizacije ostvaren, apsolutno jeste, čak i kad zanemarimo efekte koji se odnose i na inflaciju koja je tada počela po malo da se javlja i na sve ostale faktore. Ona je ispunila svoju namjeru. Mislim da u ovom trenutku fiskalni efekat takođe vidljiv, bez obzira, opet, što inflacija naduvava cijene roba i usluga, samim tim i prihode koje ostvarujemo, da ne bi bilo i tu neke velike pompe. Evo ja sam u situaciji da bi ste možda mogao i time hvaliti pa neću nego ću da kažem otvoreno da postoji dio koji je objektivan, to je inflacija koja nam naduvava prihode i od PDV-a i od akciza i dio koji je posledica uvođenja fisklane discipline, odnosno uvođenja fiskalizacije. Sami broj uređaja govori o tome da je to mnogo veći broj uređaja nego što su bile one takozvane fisklane kase. Ima još jedna stvar, a to je da je fiksalizovano, po nekim procjenama kada se uporede porezi na dobit koji su plaćani od pravnih lica, oko 86% ukupnih obveznika. Sad da li ovih 14% ima onih koji su neaktivni, pa nisu ni pristupili fiskalizaciji, ima li onih koji se nisu fiskalizovali, moguće u manjoj mjeri, ali je mnogo veći problem što su se neki fiskalizovali a ne izdaju račune.

O tome ovdje treba da govorimo i hvala što se ovu temu ponovo doveli u fokus. Ima tu i te kampanje reklamne, marketinške koja nije loša sama po sebi. Da ponovim odavde, sa ove govornice, ako ne daju račun fiskalni nemojete ga platiti. Negdje će se desiti da će se, narodski rečeno, možda pobiti neko od vlasnika sa gostom, neće to biti lijepo za Crnu Goru. Apel da se takve ne dese, ali neka se i to desi ako treba, pa da se svima nama upali lampica i da onda negdje imamo tu svijest da ne idemo tamo i u one lokalne gdje nam neće izdati fiskalni račun, jer su onda pokrali i nas i državu i napravili nas budalama, idiotima i nema razloga zaista da se to radi. Dovoljno je kad govorimo, to su prije svega usluge jela, pića u restoranima i tako dalje, je legalnih i fisklano odgovornih činioca, odnosno pružaoca usluga u Crnoj Gori i idite tamo, građani Crne Gore, gdje će vam izdati fisklani račun. Evo i to da bude poruka.

Uprkos smanjenju stope PDV-a sa 7% na 0%, što je ova Vlada uradila na brašno, hleb, jestivo ulje, smanjenjem akcize za gorivo za 50%, nižoj stopi PDV-a koja je takođe uvedena za usluge hrane i piće u restoranima imamo dodatne prihode što govori da ipak je fiskalizacija zaživjela kako treba, da je ozbiljan to bio projekat. Još smo u situaciji da ga eto, sticajem okolnosti, na terenu realizujemo, uprkos nekim otežavajućim okolnostima. Budžet nije bio usvojen prošle godine tak negdje u julu mjesecu, da vas ne opterećujem sa tim stvarima. Ajde da to podržimo.

Sledeći potez koji treba uraditi je takozvana elektronska faktura, nadam se da ćemo i oko toga da razgovaramo. Neki projekti se i dalje realizuju unutar Upave prihoda i carina, ako to bude plod vašeg interesovanja danas ili na nekoj od narednih sjednica možemo i o tome, ali generalno poruka treba da ode svim građanima - idite i koristite usluge, odnosno kupujte tamo gdje vam izdaju fiskalni račun. Za Upravu prihoda i carina ozbiljan zadatak - ljetnja sezona, moguća poreska invazija ili mogućí poreski potencijal, plažni mobilijar, desetine i stotine hiljade ležaljki na našim plažama koje u najvećem dijelu nisu oporezovane, odnosno prihod od izdavanja plažnog mobilijara. Eto odavde apel Parlamenta i Vlade prema Upravi prihoda i carina da zna što je fokus. Jedan dio koji ostaje apsolutno najveći izazov, a to je oporezivanje, odnosno fiskalizacija izdavaoca privatnog smještaja. Tu je ubjedljivo najveći poreski potencijal i uvjeren sam da ukoliko bi se on do kraja iskoristio, mislim da gotovo ne bi bilo potrebe za nekim dodatnim zaduživanjem Crne Gore za neke hitne stvari o kojima ovdje govorimo. Evo pominjali smo i bolnicu u Meljinama i tako dalje. Prema tome, dobar projekat, jedni od prvih koji smo ga sproveli u regionu. Ima nekoliko projekata koji bi se sad trebali nastaviti, o tome treba razmišljati i dao bog da se bavimo tim nekim stvarima gdje bismo uveli poresku disciplinu, ne samo zbog nas, nego da zaštitimo legalni dio privrede i legalni dio poslodavaca, odnosno ovaj nelegalni dio koji i preko njihovih leđa i preko naših leđa ostvaruje profite koji nemaju utemeljenje u poslovanju. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:38:05)

Zahvaljujem, ministre.

Zloupotrijebiću, samo jednu rečenicu. Moramo ojačati inspekciju, jer to je izgleda nama veliki problem, što niko neće da ide i da se bavi inspeksijskim poslom i da smo tu u manjku inspektora po svim granama. Tu negdje apel i za to da rade svoj posao i da nađemo model da to bude atraktivno za ljude da prihvate taj posao.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 14:38:39)

Gospodin Mugoša koji je bio na čelu uprave, evo i moja malenkost, a i Vi, dobro znate da 130-ak inspektora sa svim onim deficitima koji su tekući - bolovanaje, gneralno neko odsustvo, starosna struktura, da teoretske šanse nema da može da iskontroliše desetine hiljada objekata a još tokom turističke sezone se oni utrostruče. Jedini efekat je da bukvalno svaki građanin bude inspektor, da prijavi, da odbije da tu uslugu plati i da prosto ne ide tamo gdje mu se ne izdaje fiskalni račun i kraj.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:39:19)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Mugoša, pravo na komentar i izvinite na ovoj upadici.

MIOMIR M MUGOŠA (01.07.22 14:39:24)

Da zahvalim, gospodine ministre, dobio sam pisani odgovor. Vi ste u Vašem izlaganju kazali jedan značajan dio onoga što sam ja mislio da kažem vezano za potencijale kada je u pitanju da se prihodi povodom fiskalizacije još više povećaju. Drago mi je, naravno, što ste konstatovali da je u pitanju jedan vrlo dobar projekat. Mnogo smo se potrudili da on zaživi. A, poštovani građani, odgovorno tvrdim da kao direktor Poreske uprave, a tamo sam bio pet godina mogu da kažem i da stojim iza toga, da naša crngorska privreda ima ozbiljan potencijal i da naši prihodi državni mogu da rastu na osnovu realnih projekcija. Postoje dva faktora na osnovu kojih mogu da rastu i od kojih zavise, a to je fiskalni potencijal privrede i fiaskalna disciplina. U ovom slučaju poreska disciplina. I upavo je ovaj projekat elektronske fiskalizacije pokazao da se kroz projekat fiskalne discipline u značajnoj mjeri mogu povećati prihodi. Drago mi je i nadam se da će ova Vlada kroz projekciju rebalansa budžeta i budućeg budžeta zaista voditi računa da šaljemo jedne realne projekcije o poreskim приходima, a na žalost kao što smo imali prilike da čujemo i ja sam to ovdje u ovoj Skupštini i saopštio kada je bilo pitanju budžeta, da ove projekcije koje su za ovu godinu planirane su nerealne, jer očekivati 20 miliona od igara na sreću 10 miliona, od nelegalno stečene imovine 20 miliona, od goriva 14 miliona, da to neće da se desi, to sam rekao prije evo gotovo pola godine, pred Novu godinu i da će imati ozbiljne probleme kako da se sve obaveze iz budžeta finansiraju.

Imam dopunsko pitanje, uvaženi ministre: "Dokle ste stiglo s projektom novog informacionog sistema jer je on, takođe, bio u značajnoj mjeri pokrenut"? Pet godina sam bio na čelu Poreske uprave, mislim da je to potpuno dovoljan period za jednu poziciju, ali nije dobro da se nakon toga u godinu i po dana promijene tri direktora Poreske uprave. Jer to, bojim se, dovodi do toga da jedan krucijalni projekat, mogu da kažem kapitalni projekat za državne prihode, a to je novi informacioni sistem, na žalost, čini mi se da je negdje zastao. To je dopunsko pitanje, uvaženi ministre.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:42:06)

Zahvaljujem.

Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 14:42:14)

Hvala vam na dopunskom pitanju.

Projekat koji se realizuje sa Svjetskom bankom, nešto što bi trebalo apsolutno da promijeni potpunu paradigmu rada nekad Poreske uprave, sada Uprave prihoda i carina. Značajno kašnjenje u projektu koje sam i ja zatekao tamo, nisam imao prilike niti sam imao podrške da to ubrzamo. To kašnjenje se nastavilo. Na žalost, u pravu ste, vezano za ove promjene leteće kao u hokeju na čelu Uprave prihoda i carina, ali tako je kako je. Uspjeli smo da zadnjih mjesec dana, u razgovorima sa Svjetskom bankom, ukažemo na objektivne i subjektivne teškoće zbog kojih je projekat kasnio gotovo dvije godine. Imajući u vidu uslove projekta i korišćenje ovih kreditnih sredstava koja se moraju vraćati naponi su usmjereni ka tome da se dobije dodatno vrijeme i da se realizacija, odnosno rok za kraj projekta odloži u dijelu ovog kašnjenja kako bismo imali prilike da realizujemo sve ostale komponente.

Dakle, fiskalizacija je bila samo jedna od podkomponenti tog projekta, ona je realizovana. Čuveni tender za bazu podataka i on realizovan, to je komponenta 3, kasnilo se, ali mrdnulo se i tu. Sada dolazi do tzv. četvrte faze ili komponente RMC-a, to je ta baza podataka i poslovnih procesa itd. Kako bi se negdje sve to moglo sklopiti, dodatno otežava činjenica da je Odlukom bivše Vlade, meni faktički na nedelju dana prije nego što sam to i saznao, rečeno da će se spojiti Poreska uprava i Uprava carina. To nam je potrošilo obimnu energiju da organizaciono spojimo te dvije službe od po 500, 600 ljudi i dobijemo jedan ozbiljan sistem s 1100 ili 1200 ljudi. Spojene uprave su negdje praksa, negdje nisu. Mađarska ima, Slovenija ima, indirektno oporezivanje u Bosni i Hercegovini. Rumunija ima, Engleska ima, neke države nemaju, ali svima njima je trebalo nekoliko godina da to nekako spoje da pogotovo funkcionalno zaživi. Od sudbine i ovog projekta gdje sada imamo potrebe da u tom projektu i ovaj dio inkorporiramo zavisice brzina funkcionalnog spajanja.

Suština je, kada taj projekat zaživi, potpuno se promijeni način rada i poslovni procesi generalno u toj upravi i da sve one stvari koje su nam sada veoma problematične od povraćaja PDV-a i načina kako se ide u kontrolu, kako se identifikuju rizici da se riješe kroz taj sistem. To je šansa i da se domaća industrija uključi i da negdje dobijemo i kadrovske kapacitete. Nadam se da ćemo, ne samo zbog opasnosti da se sredstva ne povuku i da se plaćaju penali, određene kazne u odnosu na neizvršavanje projekta, da ćemo uspjeti da pomjeranjem roka i značajnim angažmanom, pokazuje se sada u Upravi prihoda i carina konačno, da realizujemo projekat onako kako je to i predviđeno. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:45:09)

Zahvaljujem, ministre.
Izvolite sada drugo pitanje, kolega Mugoša.

MIOMIR M MUGOŠA (01.07.22 14:45:15)

Zahvaljujem, ministre, na odgovoru koji sam dobio.

Drugo pitanje je glasilo: "Koliko su efekti Zakona o reprogramu poreskih potraživanja koji je od 2018. godine stupio na snagu, upravo se sada završio, pet godina, i koliko je ukupan poreski dug na 30.05?"

Obrazloženje:

Poreski dug u periodu od 2012. do 2016. godine porastao za 250 miliona eura. Na 01.01.2016. godine kada sam došao u Poresku upravu on je iznosio 587 miliona eura. Mi smo uz preporuke MMF-a donijeli jedan plan za upravljanje poreskim dugom koji je sadržao nekoliko mjera. Jedna od ključnih mjera je bio Predlog zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

Poštovani građani i uvaženi poslanici, za pet godina poreski dug je smanjen za 210 miliona eura, prije toga je porastao za 250, a na kraju 2020. godine iznosio je 387 miliona eura. Nekoliko mjera je sprovedeno, ali je najveća mjera bio Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, odnosno ideja da se poreskim obveznicima koji duguju da mogućnost da dug plate na 60 rata i vrlo značajno, ako ga izmire, da im se kamata ne obračunava.

U radnom timu koji je pripremao taj zakon bili su predstavnici svih i Privredne komore i Unije poslodavaca i Poreske uprave i Ministarstva finansija, jedna radna grupa koja je stvarno radila vrlo posvećeno i bila je projekcija da će to biti između 80 i 100 miliona benefit. Mene je baš interesovalo sada koliki su benefiti Zakona o reprogramu. Bio sam vrlo zadovoljan, da ne kažem iznenađen jer poznajem dosta ljudi u Poreskoj upravi, pa sam dobio tu informaciju da je kroz Zakon o reprogramu naplaćeno 96 miliona eura od čega gotovo 50% tog duga su platile firme poreski obveznici s crne liste. Dodatno je taj poreski dug smanjen s još 34 miliona kroz stečajevе i u tom periodu od pet godina su smanjile i poreski dug opština za 20 miliona eura. Zaista mi je posebno značajno da smo uspeli da jednom značajnom broju poreskih obveznika damo mogućnost da plate i izmire poreski dug. Kao primjer br. 1 koji potvrđuje svu opravdanost ovog zakona je Rudnik uglja. On je bio drugi na crnoj listi dužnika s 13,5 miliona eura i za tri godine oni su u potpunosti izmirili poreski dug. Ono što je, takođe, značajno ni poreski dug Montenegro erlajza koji je bio najveći poreski dužnik s 15,5 miliona eura je na kraju tog mog mandata iznosio 12,5 miliona eura.

Ministre, mnogo mi je drago i podržavam sve što je dobro za građane Crne Gore i Poreska uprava, sada Uprava carina radi ovaj posao dobro, što je sada ponovo raspisan konkurs za novi mandat, odnosno novi period reprograma, jer je ovaj pokazao jednu punu opravdanost.

Ono što mi je, takođe, važno da kažem, čuo sam u nekoj informativnoj emisiji od Miljana Perovića predstavnika radnika bivšeg Montenegro erlajza da je Poreska uprava blokirala žiro-račun prije nego što sam pošao s tog mjesta. Živa istina je sledeća. Jeste da smo blokirali žiro-račun i ne platili s jednog računa

koji je trebao taj novac da pođe za neke djelove dužnicima, mi smo naplatili 3,5 miliona eura i povezali radni staž za 12 mjeseci zaposlenima. Onaj ko to ne zna možda bi mislio da smo to uradili nekim drugim povodom. To je upravo bio povod da naplatimo i da na taj način se poveže radni staž. Ministre, apsolutno se slažem, a malo smo pričali i prije nego što je počela ova sjednica da je omogućeno da ponovo damo šansu onima koji duguju, da je to ovaj prethodni reprogram koji se završio prije mjesec dana ili ima i onih koji su se kasnije prijavili, upravo najbolji dokaz da se poreski dug može i na taj način smanjivati, a država naplatiti svoja potraživanja.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:50:18)

Zahvaljujem kolegi Mugoši.
Izvolite, ministre, odgovor na ovo pitanje.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 14:50:21)

Hvala.

Vi ste postavili faktički dva pitanja vezano za efekte reprograma iz 2016. godine i za stanje poreskog duga na 31.12. prošle godine. Taj dio da ne preskočimo, jer je on alarmantan, a sada ću vam reći u kom dijelu.

Reprogram je obuhvatio ukupno 6.857 rješenja, da znamo o čemu pričamo, pri čemu zbog nepoštovanja reprograma je ukinuto 2.200 rešenja, jedna trećina. Dvije trećine su uredno ostale u reprogramu i izmirivali obaveze iz reprograma, jedna trećina, na žalost, nije uspjela sa svim posledicama dospelosti cijelog duga, ponovnog uključivanja kamate itd. koje je jednom dijelu nanijelo ozbiljne probleme poslovanja.

U odnosu na ove koji su uredno izmirivali reprogram, a od ukupne sume po osnovu osnovnog duga i kamate, govorimo o nekim 184 miliona eura koje su potencijalno ušle u reprogram, naplaćeno je 96 miliona 50%. Jedan dio, kažem, je ukinut, jedan dio je negdje se izmiruje. E, sad moja isto ocjena da je ovo dovelo do poslednjih efekata bolje i ovo jer ne bi bilo ovoga ili najvećeg dijela ovog ne bi bilo. Bile bi prinudne mjere, bile bi blokade, bilo bi problema u poslovanju, zaustavili bi nekoga ko je imao šansu da, što bi rekli ,pretekne da može da radi i naravno plaća porez za sve to. Tako da je reprogram pokazao se kao dobar i on je naravno sada ponovo naparvljen od strane ove administracije. Dao sam dodatni rok u junu mjesecu da se ponovo, odnosno da se jave još pojedine firme koje su tražile dodatni rok itd. bilo je i potrebe i zbog nekih naših procedura i negdje očekujemo da će i taj novi reprogram dati određene efekte, nadam se i u većoj mjeri nego što smo imali ovdje. Normalno, razmišljamo o još nekim stvarima. Znete kako, kamete nisu male, bez obzira na inflaciju koja je sada takva kakva jeste i ta se zatezna kamata računa, uključujući faktor inflacije, ona će biti sve veća i veća kako je bude ova inflacija gurala naprijed. I dugovanja poreska nisu više nekad kao što su bila jeftina pa je jedan dio od privrede imajući u vidu probleme u poslovanju, probleme sa bankama sa otplatama tamo negdje tražio kod države prostor da se duguje državi da to tako čeka pa kad se državi plati. Ona ide kamata i onda idu sve one, da kažem, složene stvari koje zateknu poreskog obveznika. Opet govorim o blokadama i o nečemu što se malo radilo u upravi, odnosno gotovo nimalo, a mora da počne da se radi. Meni je žao, ali to je mjera koju rade sve države ovoga svijeta, moraće i Crna Gora, a to što je i blokirano i to što je negdje faktički kolateral obezbeđenja države da se i prodaje, da naplaćuje, to rade banke, rade izvršitelji, to mora i država da radi, nije lijepa mjera, ali nema druge kod jednog broja tzv. poreskih delinkvenata, odnosno neodgovornih poreskih obveznika.

Ovaj drugi dio koji je veoma bitan treba ovdje potencirati. Vi ćete ga naravno u vašem komentaru, odnosno drugom dijelu svakako potencirati. 483,8 miliona je bio ukupno procijenjeni poreski dug na kraju prošle godine. Tražio sam da nam daju podatke i vama da daju te podatke, ako ih niste sami tražili, namjerno sam ih dao i vama i svima nama i javnosti. Ukupni procijenjeni dug 31. maja je 607 miliona eura. Dakle, taj poreski dug je porastao za pet mjeseci 124 miliona eura. Razlog, najveći razlog, jeste što je promijenjena zakonska metodologija i što se konačno obrasci podnose polovinom mjeseca, ne onda kad bi se plata isplatila pa tamo nekad, pa da lovimo pješke što se kaže ko koliko duguje po osnovu doprinosa već što se sada to evidentira, ono što se kaže, odjednom. To je davno trebalo da bude tako. To je bilo nekad kad je bio SDK-a prije 30 godina pa se pogubilo po bankarskom sistemu, odnosno zbog loše metodologije i lošeg pravilnika i zakona. Sad smo dobili da je samo identifikovan dug koji bi se pješke morao identifikovati zbog pogrešne ili problematične metodologije, kroz novu metodologiju, što je dobra stvar, koju je uradila bivša Vlada, i sam sam bio dio te priče kada sam bio u upravi da se promijeni to. Dakle, dobili smo da je za nekih 70 do 80 miliona eura dodatno identifikovano postojanje obaveza po

osnovu poreza i doprinosa. E, ali ostaje još jedan dio od 40 miliona evra koji jeste realan rast duga. To je nekih gotovo 10%, što govori o tome da je jedan dio firmi, na žalost, zbog problema u poslovanju, i to ozbiljnih firmi koje nikad nisu ranije imale problema sa poreskim dugom je sada došao u situaciju da prosto izlaz traži u tome da ne može da svoje obaveze izmiruje redovno, i to je alarm i državi i svima nama da vidimo u kom pravcu na koji način da stvorimo uslove da jedan dio, kažem, firmi izlazi iz tih problema.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 14:55:39)

Zahvaljujem se ministre.
Izvolite, kolega Mugoša pravo na komentar odgovora.

MIOMIR M MUGOŠA (01.07.22 14:55:44)

Slažem se, ministre, apsolutno sa vašim komentarom da je povećanje poreskog duga za 120 miliona eura, rekoste vi, alarmantno. I tačno je da je to posljedica jednog dijela modifikacije, a jedan dio i ono što je stvarni rast poreskog duga.

Kad govorimo o poreskom dugu, uvijek su tu bile razne teorije zavjere da neko nekome oprašta i da neko ima privilegije. Odgovorno tvrdim za pet godina u Poreskoj upravi da smo potrudili da se poreski dug naplaćuje, čak evo imam možda i kolega iz moje partije, koji su se ljutili zbog neselektivnosti u primjeni poreskih propisa, jer obaveza da se plaća porez je za svakog ista.

Kad govorimo vezano za poreski dug vrlo je značajno, takođe, da u izvještaju MMF-a koji je imao, ministre vi to znate, tokom pet godina MMF je imao 22 misije po 14 dana. Znači, svaki kvartal u Poreskoj upravi je bio ekspertski tim MMF-a sektora za fiskalnu politiku, i to je bilo dragocjeno iskustvo i podrška da te stvari krenu u pravom pravcu.

U ovom periodu od pet godina, poštovani građani i uvažene kolege, Poreska uprava je, ministre, vi to dobro znate, naplatila 250 miliona eura više nego što je planirano. Evo radi poređenja, to je recimo tri budžeta Glavnog grada Podgorice u zadnje tri godine ili jedna četvrtina cijene autoputa, one početne cijene, od 800 miliona eura. Ovo govorim zbog toga da nije tačno konstatacija koja se stalno mogla čuti prethodne godine da je prethodna Vlada naslijedila sprženu zemlju 250 miliona više prihoda 200 miliona manje poreskog duga i odgovorno tvrdim ozbiljni poreski potencijal kojeg Crna Gora ima, a da imamo ozbiljni poreski potencijal najbolje govori u prilogu strane investicije koje su u tom periodu bile izvanredne, rast domaćih investicija, povećanje broja zaposlenih. Ministre, 5.000 novih firmi smo imali tokom 2019. godine, pa da su imali samo po jednog zaposlenog to bi bilo, je li tako, širenje poreske baze. Zaista, ne slažem se sa tom činjenicom, a milo mi je što je ministar Damjanović bio i nekih pola godine na mom mjestu i što je imao prilike da vidi da sve ovo što danas razmjenjujemo je živa istina, a ne nikakve lovačke priče.

Završio bih sa jednom konstatacijom, vrlo uvažavam kolegu Bečića, saradivali smo još u Glavnom gradu, i dijelim potpuno vaše razmišljanje da sad kroz ove aktuelne političke igre hoćemo da uspostavimo princip da oni koji su radili dobro i posvećeno da ih ne bi trebalo mijenjati samo zbog toga što pripadaju jednoj partiji. To je negdje rekao i kolega Slaven Radunović da je to stav DF-a, i potpuno se slažem sa tim.

Dozvolite minut da završim. Za vrijeme ovih pet godina u Poreskoj upravi zbog ovih rezultata koje smo postigli 2018. godine smo dobili priznanje za najbolji menadžment u državnoj upravi od struke, što je naveća zasluga od strane Asocijacije menadžera gdje je bilo 20 članova komisije. Regionalno priznanje 2019. godine za rezultate u oblasti javnih finansija, kao što ste vi dobili, kada ste bili na čelu ovog parlamenta, priznanje za najotvoreniji državni organ to je isto dobila Poreska uprava 2019. godine. Naravno, došao je ministar finansija 2. januara, pozvao me je i rekao - Miomire, sve ovo što ste radili je super, sve ovo je urađeno kako treba, ali ja imam nalog da vas pozovem da podnesete ostavku, jer DF više neće da trpi da na pozicijama u ovoj državi budu ljudi koji su iz stare vlasti. Vjerujete mi, potpuno sam saglasan da nova Vlada treba da ima na ključnim pozicijama ljude za koje oni smatraju da mogu da odgovoriti zadacima, ali posle svega ovoga što je urađeno danas govoriti da treba da ostanu kadrovi ne znam DF po dubini, po širini, nemam pojma, i Demokrata koji su radili odgovorno određene poslove, a to isto prije godinu dana je bio jedan jedini razlog revanšizama.

Završavam, vjerujte mi, ministar finansija, imali smo korektnu komunikaciju prije pola godine, mi kaže, a to sam rekao i prošli put, kaže ako podneseš ostavku, bićeš moj savjetnik od 1. maja u kabinetu jer tu mi niko ne odlučuje, a ako ne podneseš moraćemo ukinuti Poresku upravu kao samostalni organ da bi smijenili i mene i sve ostale.

Ovo što rekoste vi, ministre, period sjedinjavanja uprava trajao je tri godine u Sloveniji, a mi smo to u Crnoj Gori uradili za 15 dana. Mislim da je vrijeme da na prošlost ne možemo da utičemo, ali da

budućnost možemo da kreiramo u jednom boljem ambijentu, u jednom većem stepenu razumijevanja i da se barem složimo oko onoga što je u dobrobit građana. Zahvaljujem i zahvaljujem na prekoračenju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:01:44)

Zahvaljujem se kolegi Mugoši.

Pošto ste pomenuli kolegu Aleksu Bečića ja ću mu dati, jeste u pozitivnom, afirmativno, ali evo zaista uvijek nam je praksa da dajemo. Izvolite, kolega Bečiću, inače on uvijek korektno ne izlazi iz okvira da bi nešto repliku izazvalo

Izvolite, kolega.

ALEKSA BEČIĆ (01.07.22 15:02:05)

Hvala Vam, uvažena potpredsjednice.

Hvala, naravno, i uvaženom poslaniku Mugoši. Nisam ni ja negdje razumio drugačije, ali da ne bi ostala jedna vrstapraznine, pravilite ste vezu sa primjerima i praksom pojedinih članova 42.Vlade i to nije, naravno, predmet moje intervencije, ali želim podsjetiti, da ne bi ostao neki prostor, da mi danas iz pozicije opozicije zalažemo za jedne principe, a da sa pozicije vlasti, makar kada govorim o sebi i funkcionerima naše partije, smo imali drugačije činjenje ili postupanje, da podsjetim samo na moje postupanje kao predsjednika crnogorskog parlamenta, a znate da je to nešto na čemu se odaje priznanje od svih ljudi, bez obzira na političku pripadnost. Moj odnos prema ljudima koje sam zatekao u ovom visokom domu i ako gdje nije bilo revanšizma u Crnoj Gori i ako je to jedan zaista od svijetlih primjera to je Skupština Crne Gore nakon 30.avgusta. Sjećate se i da je generalni sekretar Skupštine koji je dolazio iz redova tada opozicione partije, nakon 30.avgusta ostao do kraja mandata, sjećate se mog odnosa i odnosa novog generalnog sekretara prema svim sekretarima skupštinskih odbora, svim zaposlenima u ovoj Skupštini, i to je nešto na šta sam ponosan.

Želio sam da zaista na ovom primjeru najvišeg zakonodavnog doma, predstavničkog doma, doma svih partija i svih građana pokažemo i napravimo iskorak. A šta da pokažemo? Da će se vlasti smjenjivati, da će se naše uloge i u vlasti i opoziciji smjenjivati, ali da je suština da jačamo institucije, jer ako jačamo institucije, ako čuvamo institucionalnu memoriju svih tih institucija, ako ti ljudi ne treba da strepe i ne smiju da strepe od promjene vlasti, ako ekonomski i politički jačamo građane, tako ćemo jačati Crnu Goru, tako ćemo čuvati vječnost Crne Gore. Zaista, gdje god sam mogao lično sam doprinio. Siguran sam da su i predstavnici političkog subjekta čiji sam predsjednik slijedili negdje taj put i da smo na taj način nastupali. Ove naše kritike koje čujete u ovim nedjeljama i mjesecima koje su iza nas su u toj funkciji, jer nije dobro da neko pozove jedan ministar u Vladi jednog direktora direktorata koji nije ni član Demokratske Crne Gore koji je ekspert, koji ima sve sertifikate iz oblasti bezbjednosti i da mu kaže sve najljepše i najbolje sam čuo od tebi i u profesionalnom i u moralnom smislu, ali prosto danas više nećeš biti u Ministarstvu unutrašnjih poslova, jer se vezuješ za jedan politiki subjekt. Ili da načelnika Generalštaba koji je izabran prije godinu dana, za koga niko nema nijednu riječ osporavanja, koji je dobio priznanje i od predsjednika države i od članova Savjeta odbrane za bezbjednost i sadašnjeg prilikom primopradaje dužnosti, da prvi potez bude na primjer njegovo razrješenje. Ili vidimo danas u nekim organima upravljanja šta se dešava i u tekstovima određenih medija da se ljudi koji imaju kapacitet i stručane reference i rezultate zamjenjuju ne sa očito ljudima sa stručanim referencama, nego sa ljudima iz nekih drugih branši koji nemaju dodira sa onim što je djelatnost tog preduzeća. Razumijem, što se tiče političkih pozicija, razumijem i odgovornost koju treba da preuzme nova većina i nova vlast na tim pozicijama, ali zaista vjerujem da ćemo svi davati doprinos, jer evo su prošla neka vremena, biće mnogo i izbora i promjena vlasti, smjenjivaće se uloge, ali da svi shvatimo - jačanje institucija, čuvanje stručnih kadrova bez obzira na partije, vjere, nacije i druge pripadnosti, jačanje političkih sloboda, ekonomskog statusa građana je zaista osnov našeg napretka i ubrzanog rasta, bez obzira u kojoj ulozi bili, da shvatimo šta su viši, šta su strateški, šta su državni interesi, da negdje damo doprinos da sve ovo ostaje svima nama, sve ono što ostavimo i kad smo vlast i kad smo opozicija ostaje jer ponovo ćemo biti ...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:06:08)

Zahvaljujem, kolega.

ALEKSA BEČIĆ (01.07.22 15:06:18)

Završavam, zahvaljujem potpredsjednice, ali zaista je nešto što je čini mi se danas i dopunjavanje i u jednom potpuno pozitivnom duhu, pozitivnoj atmosferi da šaljemo pozitivne poruke da bi konačno shvatili da smo mali, da smo usmjereni jedni na druge, da ćemo uloge mijenjati, ali da je bitno ono što ostaje iza svih nas i ono što ćemo ostaviti i kad se ne budemo bavili jednog dana ovim poslom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:06:36)

Zahvaljujem.

Sada ću dati riječ kolegi Ivanu Mitroviću da postavi pitanje ministru. Nakon toga kolginica Božović i time bi se pitanja za ministra Damjanovića završila i radni dan današnji.

Izvolite, kolega Mitroviću.

IVAN MITROVIĆ (01.07.22 15:07:02)

Hvala, predsjednice Parlamenta.

Uvaženi građani Crne Gore, uvaženi ministre,

Uvažena predsjednice Parlamenta, opet zamjerka. Ne znam po kom osnovu ste prije mog izlaganja dali kolegi iz drugog političkog subjekta riječ, a posebno imajući u vidu i izlaganje kolege iz ovog poslaničkog kluba koje je bilo kao da smo bili u amneziji u cijeloj godini i kao da ne znamo da nema kadra koji nije zamijenjen u 2021.godini i od 42. Vlade Crne Gore. Tako da bez obzira što se, kolega Bečić, poziva na ono što je on činio, koliko je meni poznato i u ovoj Skupštini su pored njega zamijenjeni ljudi u mandatu prethodne Vlade, odnosno prethodne parlamentarne većine. Ne sjećam se da je neko ostao na bilo kojoj važnoj funkciji. Moram da dam osvrt na ovo ne zbog kolege Bečića nego zbog građana Crne Gore. Isto tako kada sam vas upozorio nijesam htio da narušavam moju proceduralnu intervenciju i ako sam mogao da tražim repliku nijesam htio da je tražim zato što je kolega iz Demokratskog fronta napuštio sjednicu nakon njegovog izlaganja, a imao bih što šta da kažem imajući u vidu da je 2014.godine prihod od turizma Crnoj Gori bio 700 miliona a da je 2019.godine bio milijardu eura i da je Porto Montenegro, Portonovi, Luštica Bar i mnog drugi projekti koji su realizovani u turizmu izmijenili turističku sliku Crne Gore u svijetu i učinili Crnu Goru prestižnom destinacijom, a ovdje smo se bavili desetinama, odnosno pet miliona, šest miliona, "učinjene štete" pri tom već presuđujućim.

Da se vratim na postavljanje poslaničkog pitanja i da se vratim na ono što je aktuelni trenutak u Crnoj Gori, jer čini mi se kao da neko želi da nas zadrži u prošlom vremenu pa se ne bavimo aktuelnim trenutkom.

Imajući to u vidu, uvaženi ministre finansija, ja sam Vam postavio u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore sledeće poslaničko pitanje:

Da li je Budžetom za 2022.godinu u cjelosti ispravno planiran izdatak na poziciji (ekonomska klasifikacija) 42, Transfer i za socijalnu zaštitu, odnosno na poziciji 421, Prava iz oblasti socijalne zaštite? Neću nabrajati koja prava jer se odnosi na veinu socijalnih transfera kao što su: materijalno obezbjeđenje, dječiji dodaci, naknade za majke sa toje i više djece i ddruaga prava. Molim Vas da mi u sklopu istog odgovora, date i odgovor, da li su sva navedena prava na ovim pozicijama, do datuma odgovora na poslaničko pitanje, servisirana iz redovnih prihoda Budžeta ili je njihovo servisiranje dijelom i iz zaduženja. Takođe Vas molim, da mi date odgovor, da li će se do kraja ove kalendarske godine, sredstva predviđena na ovim pozicija, servisirati iz redovnih prihoda Budžeta?

Uvaženi, ministre finansija, mislim da smo mi već dvije godine od održavanja redovnih parlamentarnih izbora i mislim da nakon dvije godine ipak građanima treba da položimo račune imajući u vidu da smo mi ovdje izabrani ispred građana Crne Gore, da nakon te dvije godine svjedočimo određenim rezultatima one parlamentarne većine, većinom je to bila 42. Vlada Crne Gore, ali da svjedočimo i onom putu kojim je krenula 43. Vlada Crne Gore, da vidmo da li je to ispravan put, jednostavno da se suočimo sa planom. Imajući u vidu, a ne smijemo da zaboravimo, ja se izvinjavam zbog prekoračenja, imajući u vidu da smo mi ovdje samo prije nepunih sedam mjeseci čak slušali od dijela parlamentarne većine da ne treba da stane ministar finansija iza onog budžeta već treba da stane parlamentarna većina i da trebaju da budu ponosni na takav budžet. Od određenih kolega, iz dijela parlamentarne većine, čuli smo i rezervisane stavove u odnosu na budžet, da budem krajnje objektivan, ali razum u crnogorskom parlamentu kada je u pitanju politika i kada su u pitanju zakoni iskazuje se samo na jedan stav, time što ćete podržati određeno zakonsko rješenje ili nećete podržati određeno zakonsko rješenje.

Osam mjeseci nakon usvajanja takvog budžeta Vi mi odgovorite kakvi su troškovi na ovim

budžetskim linijama, a kasnije ću u obrazloženju reći zbog čega sam vas to pitao.

Hvala, ministre, na odgovoru koji sam dobio 15 minuta prije održavanja sjednice.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:11:28)

Izvolite, ministre Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 15:11:34)

Hvala, na postavljenom pitanju, poslaniče Mitroviću.

Tu sam cijenio da bih vas uskratio ozbiljne analize ukoliko vam ne bih dostavio odgovor u pisanoj formi. I evo negdje i apel ostalim kolegama ministrima da napravimo sve napore da prosto poslanicima dostavimo odgovor do početka sjednice, ne čekajući narednu sjednicu i praksu kojoj sam godinama svjedočio ovdje kada sam po par mjeseci čekao na odgovor u pisanoj formi. Nije ga lako tumačiti, pogotovu kada se radi o ovakvim stvarima, bez tabela i bez podataka. Dakle, zbog javnosti, zbog vas, naravno, a vi imate pravo da date svoj komentar, odnosno odgovor, prava iz oblasti socijalne zaštite planirana su Zakonom o budžetu, onako kako ste i vi taksativno naveli sa te pozicije, odnosno klasifikacije 4-2 u iznosu od 137,86 miliona evra. To su kako ste i naveli dječji dodaci, boračka i invalidska zaštita, materijalno obezbjeđenje porodice, porodijsko odsustvo, tuža njega i pomoć, ishrana djece u predškolskim ustanovama i ostala prava koja su negdje obuhvaćena na toj poziciji.

Dakle, na današnji dan ili, uslovno rečeno, po zadnjim informacijama, to je ovih nekoliko dana, ona su realizovana u iznosu od 57,4 miliona eura, što je negdje izvršenje u visini od oko 41,6 procenata. Ovo je negdje sa kraja juna i ovo je otprilike neka dinamika koja, da kažem, je odgovarajuća u odnosu na ono što je planirano. Naravno dato je ovdje u tabeli kako je što izvršavamo. Pa, onda vidimo da negdje tuđa njega i pomoć je i preko 50%, iskreno djeca u predškolskim ustanovama u mnogo manjoj mjeri, materijalno obezbjeđenje porodice takođe, ali generalno postoji neka dinamika shodno naravno onome što je plan budžetske potrošnje. Dodajemo još jednu kategoriju, dakle, to su u ostalim pravima iz oblasti socijalne i dječije zaštite to je ta 4218 kategorija, stavka gdje su planirana sredstva za korisnice naknada koje su stekle pravo zakonom o izvršenju odluke Ustavnog suda, dakle, Zakon za majke sa troje ili više djece. Pošto je donesen zakon o obeštećenju bivših korisnica, kao način da se prevaziđe i odluka Ustavnog suda i ukidanje stečenih prava bio sam u situaciji da i budem jedan od predlagača ovog akta i da ga branim pred Ustavnim sudom kada sam ostao zajedno sa jednim dijelom sudija Ustavnog suda u manjini. Dakle, predviđena su određena sredstva na toj poziciji. Ta je otplata počela 1. aprila 2022. godine i za te namjene je definisano 25 miliona eura. Procjena je zbog broja korisnica koje su do sada ostvarile pravo na osnovu, a njih je negdje oko 15% više do 20% koje su se javile da će biti neophodno pet do sedam miliona kako smo napisali u odgovoru. E sad imamo još jednu stavku to su pozicije koje nisu planirane za ovu godinu, a bilo je dosta polemike vezano za to i negdje sam rado bio u situaciji da pročitam na vladi na javnoj sjednici kako se neko poigrao i sa tom opcijom i podmetao ovdje famozna upustva neovjerena, nepečatirana izvlačena sa police koja nikad nisu stigla tamo gdje su trebala da stignu i pokušao da putem tvitova negdje obmane javnost. Rekao sam - ko laže taj i krade, i ostajem pri tome. Dakle, nije lijepo lagati, a još manje krasti i svi takvi trebaju da idu tamo gdje im je mjesto nadam se da će sistem da konačno radi taj dio koji treba da radi, da počne od javnih funkcionera i od eksponiranih ličnosti pa nadalje. Dakle, te naknade za novorođenu djecu onako kako su planirane mimo zakona i protivno zakonu dato kao predizborno obećanje dovešćemo u skladu sa zakonom i servisiraćemo. Evo da budem potpuno precizan da onemogućim da u tih 144 karaktera ili nešto manje neko pokuša da izvuče neku malu, da kažem, nišu pa da nešto kritikuje. Uradićemo to transparentno u saradnji sa Parlamentom i obezbijedićemo sredstva da se i ta namjena finansira. Dakle, dinamika potrošnje sredstava tekuće rezerve je takva da manje više ono što je planirano, rezervisano i utrošeno do momenta dok smo došli tu i što smo plaćali kroz kontituisane obaveze je takva da nam tu treba dodatnih sredstava. Obezbićemo ih kroz rebalans budžeta nadam se uz podršku ovog parlamenta precizno za sredstva za koje je to trebalo da se radi. Sve te namjene, da kažem, iz sfere socijalne politike cijenimo kao da je dobra namjera, ali cijenimo i potrebu da se pažljivo i održivo planiraju sredstva i dinamika tih sredstava jer negdje, iz dobre namjere, se da više pa onda fali sredstava za neke druge da kažem namjene, takođe, socijalnog karaktera, odnosno za alimentaciju osnovnih socijalnih potreba. Nije ih lako servisirati, toga je sve više i više, svjedoci ste da smo ovdje morali da rešavamo probleme povezivanja radnog staža za radnike Kombinata aluminijuma, pa onda probleme koji se tiču novog obračuna zarada kod pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova. Sve, neće mi niko zamjeriti, sve milion na milion što nam se pojavilo negdje u maju i junu mjesecu, ništa sporno, pojavljivaće se tih

nagaznih mina još. To sve nas treba da uvjeri da moramo da gledamo naprijed, da se ne bavimo zaista više onim što je bilo jer neće nas nigdje dovesti, i sam ponekad upadam u tu matricu, da ozbiljni i odgovorni budemo, ne obmanjujemo bajkama o platama o hiljadu eura i penzijama od 500 eura kao pravo oni koji su doveli do toga da je prosječna penzija sa 150 eura, 30% zarade nego da budemo ozbiljni u tome da ne obmanjujemo da će nezaposlenost ovdje biti 0%, jer ta kategorija ne postoji itd. Samo da pokažemo odgovornost i da negdje, ponavljam, nije floskula i stalno ću da ponavljam dok meni ne dosadi i svima nama, dakle, zajedno u ovom domu, zajedno Vlada i Parlament sa setom ozbiljnih zakona koje ćemo zajedno donijeti da pokušamo da i ovo do kraja tekuće godine kroz rebalans budžeta i ono za narednu godinu dovedemo u sklad i da Crna Gora ima ako ništa makar održive javne finansije. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:18:31)

Zahvaljujem, ministru.

Samo informacije radi da smo mi u odnosu na prošli saziv unaprijedili Poslovnik Skupštine i sada po novom Poslovniku odgovor na poslaničko pitanje se dostavlja do početka sjednice na kojoj se postavlja pitanje, ali smo bili fleksibilni pa onda dozvoljavamo dok taj ministar ne bude taj dan kada on treba da odgovara na pitanje da je dužan da taj dan dostavi odgovor. Tako da je to unapređenje u odnosu na prošli saziv samo da znate da je to sad i poslovnička obaveza.

Izvolite, kolega Mitroviću.

IVAN MITROVIĆ (01.07.22 15:19:14)

Hvala, potpredsjednice.

Hvala, ministre.

Ne mogu se složiti sa vama sa jednom činjenicom koju ste kazali da ne znamo kakve su bile namjere. Rekao bih da namjere danas znamo jer namjere nekoga možemo da mjerimo jedino u odnosu na rezultate. Mi smo danas već u polovini naredne godine i rezultate otprilike predviđenog budžeta za 2022. godinu mi znamo i vi znate i ja znam. Mi iz Demokratske partije socijalista smo u decembru govorili da moramo biti uzdržani kada su u pitanju određena prava implementacija njihova u tadašnjem Zakonu o budžetu, uzdržani zbog onoga što ste nam vi sada kazali. Vi ste nam kazali da će na određenoj poziciji nedostajati pet do sedam miliona. Moja procjena u odnosu na ono, a radio sam i ja analizu da bi bila do desetak miliona da će nedostajati za određena prava.

Ministre, prije nekoliko dana na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje vi ste nama dali dopis gdje je Montefarm u Fondu zdravstva uputio zahtjev da će mu do kraja godine nedostajati 92. 726.000 za medikamente do kraja godine. Ovih deset miliona to je 102 miliona. Ministre, mi smo na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje utvrdili da je dug Fonda zdravstva 25 miliona veći u odnosu na ono što je bio kontinuitet duga od 2014. do 2020. godine. Ministre, 25 miliona, je li tako. To je dodatnih 25 miliona 125 miliona. Zašto vam sve ovo govorim. Upozoravali smo u decembru da će doći do ovoga. Čuli smo ministra zdravlja prije dva dana ovdje koji je kazao isto kao što i vi sada kažete da su određene poruke bile populističke iz jednog prostog razloga zato što u Fondu zdravstva trenutno nema novca za finansiranje zarada zdravstvenim radnicima do kraja godine. Kada sve ovo imate u vidu ministre, možete da imate samo u vidu jednu namjeru da je neko htio da se dopadne građanima Crne Gore, bez realnog sagledavanja mogućnosti budžeta Crne Gore. Što je lošije od toga, ministre, rekao bih da danas Crna Gora na račun penzionera Crne Gore. Zašto to mislim. To mislim zato što je u decembru, ministre, prosječna penzija u Crnoj Gori u najnižoj zaradi koja je bila najbliža bila procentualno 116%. Nakon promjene, rekao bih, koncepta socijalne politike u Crnoj Gori taj odnos je pao za 50%, on je 67%. Nakon povećanja penzija, ministre, odnosno usklađivanja od 8,2% taj iznos je niži od decembra za 44%. Mi živimo na račun penzionera Crne Gore. Crna Gora živi na račun penzionera Crne Gore.

Uvaženi ministre, vi ste puno puta tokom prethodnog svog izlaganja kazali da je neophodna solidarnost onih koji više imaju u odnosu na one koji nemaju. Ova politika koja je iza nas je bila sve osim to. Ministre, s 52% materijalno obezbjeđenje porodice je palo na 28% u najnižoj zaradi u Crnoj Gori. Iskreirana je politička javnost u prethodnoj godini na način da se ovdje neko želio predstaviti građanima Crne Gore kao dobronamjeran u odnosu na one koji najteže žive u Crnoj Gori. Šta imamo danas. Danas imamo znatno lošiji njihov položaj, a inflaciju 11%, 3% veću od inflacije u eurozoni. Uvaženi ministre, ovo su sve ozbiljni pokazatelji urušavanja standarda onih građana Crne Gore koji najlošije žive u Crnoj Gori. Mislim, a znam da ste odgovoran čovjek, da u budućnosti moramo ovo da popravimo, iako moramo biti svjesni činjenice u odnosu na ono što su prihodi budžeta, iako su veći, čitao sam juče Izvještaj Ministarstva finansija, 156 miliona je manji deficit, ali znamo da su veći zbog toga što je inflacija i da su prihodi isključivo

zbog toga što je inflacija. Nikada nećemo dostići onaj nivo standarda koji je bio u decembru penzionera u odnosu na prosječnu zaradu. Toliko od mene. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:23:38)

Zahvaljujem.

Ovdje nije bilo dodatnih pitanja. Shvatila sam da je ono bilo retorički.

Mislim da će ispravku navoda da napravi kolega Bečić. Pretpostavljam da ste se javili i vi proceduralno, da ste čekali da se završi, tako da bih molila i vas da ostanete, pa u slučaju da bude potrebe da dobijete i vi proceduralno da odgovorite očekivala sam vašu reakciju jer sam vidjela da navodi nisu bili tačni.

Prvo se javio za proceduru kolega Bečić. Izvolite.

ALEKSA BEČIĆ (01.07.22 15:24:32)

Hvala.

Mislim da ste primijetili, tako sam razumio pozitivno jednu opservaciju, s potrebom dodatnog pojašnjenja kolege Mugoše s kojim se znam od Skupštine Glavnog grada, i moju intervenciju koja je bila u pozitivnom duhu. Mislim da nije bilo potrebe da uvaženi kolega Mitrović koji je prije toga ukazivao, a ja se slažem s tim, da treba da poštujemo negdje Poslovnik i da u komunikaciji resornog ministra i poslanika se držimo svega onoga što je razmjena argumenata i mišljenja između njih dvojice, a ne širimo opseg ili pokušavamo indirektno zalijepiti i neku etiketu.

Bio sam jasan u svom izlaganju. Rekao sam slobodno da ko god misli drugačije neka me demantuje, ali nisam čuo demanti, jer demantija ne može biti. Meni se revanšizam ne može imputirati. Jedan sam od poslednjih ljudi kojima se u Crnoj Gori može imputirati. Ni meni ni političkom subjektu koji predvodim. Znači, od naše strane, jer sam odgovoran za subjekt koji predvodim, revanšizma nije bilo, ali prema Demokratama, to vidim i u ovim danima i nedeljama, i te kako ima revanšizma, a u prethodnim godinama i decenijama bilo je i fabrikovanja i tajnog praćenja i prisluškivanja, i mnogo čega antidemokratskog zbog čega se i dan danas vode krivični i sudski postupci. Pozvao sam da se imenom i prezimenom kaže, ako znate u ovoj skupštini dok sam njome predsjedavao jedan jedini primjer među zaposlenima, sekretarima odbora, drugim rukovodiocima da je učinjen revanšizam slobodno recite, ali nije ga bilo. To su isticali, bez obzira na partiju. Ovaj drugi dio koji je pomenut ranije ulaziti neću, ko je šta dobio i ko šta danas dobija po dubini i širini, a ko šta po visini za rušenje 30. avgusta i pobjedničke parlamentarne većine i kome danas nije mrsko da sjedi zajedno po dubini i širini o tome će cijeliti građani. Čak o tome ne govorim ja, o tome svakodnevno u javnosti govori član Vlade i potpredsjednik Vlade koji upoznaje javnost da se prave trgovine zarad određenih kvalifikovanih većina i da stručne kadrove zamjenjuju oni koji nisu s tim referencama. Tako da je adresa Vlada, član ili potpredsjednik Vlade koju i vi podržavate. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:27:04)

Zahvaljujem, kolega Bečiću.

Izvolite, kolega Mitroviću.

IVAN MITROVIĆ (01.07.22 15:27:40)

Ja ću u duhu kolegijalnog odnosa pokušati malo da spustim tenzije. Rekao sam i tokom svog izlaganja da, kada je kolega Bečić pričao, ne sjećam se nikoga u crnogorskom Parlamentu ko je nastavio da sjedi. Od sekretara sačekani su isteci mandata određenim ljudima u Skupštini i nakon toga su izabrani drugi. Vi to smatrate legitimnim. Vi to, vjerovatno, smatrate držanjem institucionalne memorije. Međutim, to smatram suprotnim od toga. To smatram, ipak, drugačijim odnosom.

Podržao bih vas, neka sudi crnogorska javnost. Ne znam nijednog direktora škole koji je ostao na mjestu direktora i ne može da kažete da to nije vaša odgovornost zato što ste vi bili politički subjekt koji je bio sastavni dio parlamentarne većine i rekao bih dominantan dio parlamentarne većine, imajući u vidu da ste vi kontrolisali praktično vaš politički subjekt 42. Vladu Crne Gore. Koliko god vi ne htjeli da se složite s tim to je bila činjenica. Ne sudi crnogorska javnost, ne bih više ulazio u raspravu. Između ostalog, 42.

Vlada je i završila onako kako je završila zbog odnosa koji je imala u odnosu na prethodnu administraciju. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:28:34)

Naravno, javnost će suditi.

Mislim da nema potrebe i da smo završili.

Ako bude potrebe, ali nemojte više od 30 sekundi, molim vas.

ALEKSA BEČIĆ (01.07.22 15:28:52)

Samo ispravka navoda. 42. Vladu nisu činili funkcioneri Demokratske Crne Gore, ali 42. Vlada jeste model koji je predložila jedna politička partija s četiri poslanika ovog parlamenta u kojem su učestvovali jedino najviši funkcioneri tog političkog subjekta, a koja je tvorac i ovog koncepta manjinske vlade koji podržava trenutno gospodin Mitrović i Demokratska partija socijalista. Mi jesmo bili u parlamentarnoj većini, ali nismo bili u Vladi. Nisam generalizovao niti ja mogu nositi cjelokupnu odgovornost, punu odgovornost mogu uzeti i uvijek ću uzeti na sebe kada govorim o političkom subjektu i kada govorim o Demokratama. Znam da je bilo mnogih primjera koji nisu negdje za pohvalu, i mi smo uvijek direktno i otvoreno govorili o tome, ali s druge strane bilo je i onih primjera koje, možete naći čak i u školama koje se pominju, a uvijek sam pristalica nečeg drugog, profesionalizma i u Tuzima i u Rožajama, gdje definitivno, i u mnogim drugim mjestima u Crnoj Gori, gdje ćete vidjeti primjere koji su bili suprotni svemu onome što su optužbe za diskriminaciju. Opet kažem, odgovornost snosim za politički subjekt Demokrate, za ovaj visoki dom. Činjenica da je omogućeno svim ljudima da završe svoje mandate, koji su izabrani na mandatni period, a da nijedan sekretar odbora nije razriješen, a svi su produkt nekog prethodnog vremena u Skupštini Crne Gore, upravo potvrđuje da u ovom visokom domu nije bilo niti će ikada biti bilo gdje budem mogao da dam doprinos u rukovođenju diskriminacije ili revanšizma.

Da u optimističnom tonu negdje da završim, vjerujem da se razumijemo, da izvlačimo pouke, da ima mnogo toga što u svim prethodnim vremenima nije bilo na ponos, ali hajde iz toga da izvučemo pouke u svemu onome što donosi budućnost - profesionalizam, znanje, čuvanje institucionalne memorije. Mala je Crna Gora. Hajde da je usmjerimo tamo gdje treba da bude, a ne da produbljujemo neke podjele ili da otvaramo neke rane. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:31:15)

Zahvaljujem.

To je dobra poruka.

Izvolite, kolega Mitroviću, naravno neću vam uskratiti. Ovim završavamo ovu polemiku. Molim vas, samo vodite računa, a pretpostavljam da ćete i vi voditi kao u prethodnom javljanju da ne bude nekih komentara koji bi izazvali bilo kakvu repliku. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (01.07.22 15:31:49)

Hvala.

Mislim da nema potrebe za upozorenjem. Mislim da vodim računa ne zbog toga što me vi upozoravate nego zbog toga što mislim da je to obaveza svakog poslanika u Crnoj Gori.

Ne bih promijenio ništa od ovoga što je kazao kolega Bečić na kraju, da spustimo tenzije, da se zalažemo za profesionalizam, za profesionalce na radnim mjestima, ali mislim da to dobija istinsku snagu tek kada ste u vlasti, ne kada ste u opoziciji. To je jedna stvar.

Druga stvar, 42. Vlada je završila svoj mandat protestima na ulicama gdje su okupljeni bili protestanti samo predstavnici Demokrata i članovi 42. Vlade Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:32:20)

Zahvaljujem.

Na kraju imamo, odnosno kao posljednje iz seta pitanja za ministra Damjanovića, koleginicu Jelena Božović. Izvolite, kolegнице, uz izvinjenje za čekanje ovo na kraju, ali dobro je da se razjasnimo jer je bilo nekih stvari koje su zahtijevale razjašnjenje. Izvolite.

JELENA BOŽOVIĆ (01.07.22 15:32:44)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovane kolegнице i kolege, ministre Damjanoviću, poštovani građani i građanke,

Moje pitanje glasi: "Kojom dinamikom se realizuju sredstva iz budžeta Crne Gore za 2022. godinu koju sam kroz amandmane kao poslanica podnijela na budžet za ovu godinu"? U prilogu ministru Damjanoviću sam dostavila amandmane i sredstva predviđena budžetom i očekujem odgovor po svakoj budžetskoj jedinici.

Podsjetiću da je za mnoge projekte potrebno raspisati javni poziv, pripremiti dokumentaciju, ispoštovati rokove prije nego što se krene u realizaciju planiranih projekata. Ukoliko se hitno ne bude krenulo u njihovu realizaciju, bojim se da do kraja godine planirana sredstva neće biti utrošena posebno u onom dijelu gdje se planira asfaltiranje puteva u sjevernim opštinama budući da od mjeseca oktobra zbog vremenskih prilika nije moguće izvoditi radove. Sada ću i podsjetiti koji su to amandmani koje sam podnijela i koje su podržale i moje kolege iz Demokratskog fronta.

Rekonstrukcija zgrade na neurologiju infektivno odeljenje bolnice u Beranama, gdje je opredijeljeno budžetom 285.000 eura; izgradnja gondole na skijalištu na Jelovici Opština Berane, u pitanju je planirana izrada projektne dokumentacije u iznosu od 32.000 eura: Ski centar na lokalitetu Lokve Opština Berane 132.000 eura, objekat Kuća voća u Andrijevići 233.000 eura; asfaltiranje i konstrukcija lokalnih puteva u Opštini Andrijevica 164.000 evra; rekonstrukcija područne škole u Donjim Lugama u Beranama 122.000; izgradnja vodovoda Nedakusi Šljepašnica u Opštini Bijelo Polje 13.000 evra; rekonstrukcija lokalnih puteva . Bijela crkva, Bogaje, Bukovica u Opštini Rožaje 328.000 eura, rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva . Brezovice, Velika, Gornja Ržanica, Opština Plav 328.000 evra; rekonstrukcija lokalnih puteva u Opštini Mojkovac 213.000 evra; Izgradnja nove gradske saobraćajnice ul. Dušana Vujoševića u Beranama 504.000 evra; rekonstrukcija lokalnog puta Šljepašnica Joša, putni pravac Kisjele vode u Opštini Bijelo Polje 121.000 eura; izgradnja gradskog bazena, odnosno izrada projektne dokumentacije u Beranama s 32.000 eura; izgradnja balon sale u Andrijevići 123.000 eura; izgradnja i rekonstrukcija dječijeg vrtića u Beranama. Tu je uz planirana sredstva predviđeno još i 30.000 evra više. Rekonstrukcija spomen kuće vojvode Gavra Vukovića 12.800 eura; uređenje spomen kompleksa sponika Jasikovac u Beranama 244.000 eura, izgradnja nove zgrade Centra za kulturu u Beranama 32.000 eura i pomoć lokalnim upravama u rešavanju infrastrukturnih problema u Beranama, u iznosu od 706.00 eura.

Očekujem odgovor na ova pitanja. Već sam i i dobila pisani, ali molim vas da čujem i od vas.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:36:26)

Zahvaljujem, koleginci Božović.

Da čujemo ministra. Beranci prate sada, vjerovatno, i očekuju odgovor. Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (01.07.22 15:36:36)

Zahvaljujem poslanici Božović na ovom pitanju i na tome što je meni uštedjela trud, jer sam ja htio da čitam projekat po projekat, imajući u vidu da smo dobili tabelarno, jer sam striktno tražio da se tako napravi da bih vam dostavio, da i mi ovdje, a i javnost otprilike zna šta i kako funkcionišu stvari u našoj državi.

Ovih 19 projekata je samo dio od ukupno 289 koji se realizuju u kapitalnom budžetu kod Uprave javnih radova, s ukupno 104,7 miliona evra i ovih vaših 19 projekata koji su ušli, pretpostavljam, zbirnim amandmanom od 5,69 miliona evra, je bio pokušaj da se ti projekti negdje mrdnu, što se kaže, s mrtve tačke, odnosno da se napravi neka vrsta inicijalne kapisle kako bi se oni realizovali.

Dakle, od ukupno 5,69 miliona evra za predmetnih 19, hajmo da ih zovemo, aktivnosti na 27. jun 2022. godine utrošeno je 211.000 evra, što jasno ukazuje na, kako je ovdje navedeno, brojne probleme u implementaciji novih projekata koji postaju sastavni dio budžeta po osnovu amandmanskog djelovanja poslanika. Pri tome kao bivši poslanik, mislim da je potpuno legitimno pravo da poslanik u Parlamentu interveniše u kapitalnom budžetu, kao i na bilo koju stavku u budžetu. Normalno, idealno bi bilo da se interveniše zajedno s tzv. implementacionim jedinicama, ministartvima itd. da se vidi da te intervencije budu

onamo postoje objektivni uslovi da se ta investicija gurne ili ubrza ili zaokruži ili u neku od faza završi. Dešava se, na žalost, da one čisto budu negdje i plod dobre namjere ili želje, ali bez podloga i onda imamo probleme koje imamo.

Ministarstvo itd. i implementacione jedinice, to su Uprava javnih radova, Uprava za saobraćaj imaju problem da kandiduju te projekte koji nisu prošli procedure i ocijenjene od strane komisije, shodno Odluci o izradi kapitalnog budžeta. Zbog svega ovoga sam ovu odluku uzeo da preispitam i dostavio je Svjetskoj banci na mišljenje da bismo je promijenili, da makar kroz odluke, kroz infrastrukturu koju imamo mi ne bismo bili neko usko grlo za realizaciju projekata. Informisani smo o statusu i vas smo informisali tih projekata. To su projekti koji su dominantno na sjeveru Crne Gore. Vi znate da je turistička sezona, ljeti je negdje period kada se mogu izvoditi radovi za razliku od primorja kada se tamo blokiraju radovi tokom turističke sezone itd. Prosto je ovo alarm, ne samo za konkretne projekte, odnosno dodatna sredstva za ovih 19, kako sam rekao 289 već alarm generalno za realizaciju razvojnih projekata kapitalnog budžeta i svega onoga što je stvaranje nove vrijednosti, a da bismo imali koristi koje tražimo. Dakle, vi ste čitali projekte. Sada da ja vama uštedim vrijeme kao što ste vi meni u prvom dijelu vašeg pitanja.

Kuća voća u Andrijevici, aktivnosti koje će se nastaviti kada se definiše tehnologija proizvodnje od strane resornog ministarstva. Ski centar lokalitet Lokve, aktivnosti nije bilo što potrošačka jedinica nije dostavila tzv. ulazne podatke i prateću dokumentaciju. Jelovica Berane isto tako. Gradska saobraćajnica i trgovci, onih zbirnih 2,7 koje su se rasporedile na više tih projekata, to je nešto počelo da se realizuje. Postojala je negdje dokumentacija koja je već bila spremna u tom dijelu. Putni pravac Kisele vode, to je rekonstrukcija lokalnog puta, takođe bez ulazne dokumentacije. Onda rekonstrukcija lokalnih puteva Stevanovac - Ljuškovića potok prema Mojkovcu isto tako bez ulazne dokumentacije. Negdje ovdje rekonstrukcija lokalnih puteva, ovo su Rožaje, dakle tu se sprema ugovor s Opštinom Rožaje gdje će Opština Rožaje imati obavezu da realizuje aktivnosti da se plaća od strane uprave po fakturama koje su dostavljene itd. i tome sl. Da ne čitam, mogao bih ovako redom svih 19 projekata.

Šta nam ovo govori? Ovo nam govori da moramo dobro da analiziramo, gdje postoji mogućnost i bez ovih problema o kojima smo pričali, skok cijena, građevinskog materijala, usporavanje tenderskih procedura, problemi da se neko javi na tendere, shodno uslovima koji su definisani. Postoji potreba da se pažljivo procijeni gdje su nam prioriteti i što možemo da izvedemo. Naravno, lako je pričati o strateškim projektima, auto putevima i tako dalje. Putna mreža s jedne strane a ovdje su i neki radovi koji su na kraju krajeva i kulturološkog historijskog značaja, govorim o kući Gavra Vukovića, o malim sredstvima koja su neophodna da se tamo jedan dio fazno završava. To nam govori da niti mi ovdje u Parlamentu sa našim željama i namjerama dobrim da pomognemo i da negdje ukažemo da postoji problem i potreba da se nešto izfinansira, niti mi u Vladi koji realizujemo zbirno budžet koji se ovdje u Parlamentu donese, odnosno Ministarstvo finansija, tek kojemu je jedna od nadležnosti da samo izdvoji sredstva i da negdje to plati, niti ove resorne uprave kojima mi nijesmo, ne skidam sa sebe odgovornost naravno ni sa Vlade ni s Parlamenta kojima je nadležno neko drugo ministarstvo, ne možemo ništa da uradimo bez tog nekog umrežavanja i sa lokalnom samoupravom i sa terenom i sa potrebama onih koji su tamo, da vidimo koji su to lokalni putevi prioritetni, gdje imamo elementarnu dokumentaciju. Imamo li mi uopšte firme koje će da se jave, koje će odrade te dionice, možemo li istovremeno 50 projekata sa ovom radnom snagom i ovim kadrovima na ovakav način da odrađujemo? Mislim da ne možemo. I ovo je sjajna stvar da se upale alarmi kod svih, i kod svih nadležnih uprava, nadležnih ministarstava i ne samo njih nego, prije svega i kod lokalnih samouprava kod kompanija, kod ljudi koji su na terenu da vidimo što je realno, što možemo da radimo, pa da ga odradimo, da ga završimo pet pet projekata, a ne da počinjemo desetine i stotine projekata a da od toga veliki dio bude mrtvo slovo na papiru. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:43:28)

Zahvaljujem ministru Damjanoviću.

Izvolite, kolegice Božović, imate pravo na komentar - odgovor i eventualno dodatna pitanja.

JELENA BOŽOVIĆ (01.07.22 15:43:35)

Hvala, gospodine Damjanoviću.

Djelimično sam zadovoljna odgovorima koje sam dobila. Očigledno je da postoji negdje zastoj. Da li su zastoji u Vladi, u ministarstvima nadležnim, da li je zastoj u lokalnim samoupravama, u principu to nije nešto što građane treba da interesuje. Mi imamo kompleksnu administraciju, imamo dovoljno zaposlenih ljudi u javnom upravi i ne bi trebalo zbog te birokracije građani da trpe i da prosto iščekuju da li će neko naći zajednički jezik, da li će neko uspjeti da se dogovori, da li će se neki projekti realizovati ili ne. Ja, gospodine

Damjanoviću, sam kandovala ovo pitanje ne samo da bih dobila odgovor, što jeste meni važno da čuju i građani koje ovo interesuje kada će i kako sredstva biti realizovana, već i da pokrenem zajedno sa vama, to sam radila nebrojeno puta do sada u prethodnom sazivu Skupštine i Vlade, kakvi problemi na sjeveru postoje i koliko se stanovništvo sjevernih opština susreće sa ozbiljnim siromaštvom koje dovodi do niza drugih problema koji opterećuju ovu vladu, a čije će se posledice vidjeti tek u narednom periodu.

Mi ovdje često slušamo o evropskom putu Crne Gore, gdje Crna Gora treba da se pridruži zajednici evropskih zemalja sa visokim životnim standardima, a mi još uvijek u mnogim sjevernim opštinama govorimo o elementarnim pitanjima života, a to su obezbjeđivanje vode i puta.

Neravnomjeran regionalni razvoj, nedostatak razvojne strategije, već dovodi do niza problema u Crnoj Gori, to su problemi koji opterećuju i tržište rada i školstvo i zdravstvo, a to nije ništa u odnosu na ono što će nam se tek u narednom periodu desiti.

Ovo pitanje, razvoja sjevera nije upućeno samo vama, ovo je pitanje za čitavu Vladu. Ova ista pitanja sam postavljala vašem prethodniku ministru Spajiću, očekujući da će shvatiti ozbiljnost problema i da će kroz budžet za 2021 i 2022.godinu promijeniti one loše navike njegovih prethodnika, odnosno da će se više sredstava opredijeliti za sjever. Međutim, ni kroz kapitalne projekte ili kroz druge projekte niko nije shvatio ovu potrebu za adekvatnim regionalnim razvojem i zbog toga evo sada i sa vama pokrećem ovu temu. Bojim se da ni od ove vlade nećemo imati dovoljno razumijevanja. Odgovarajući na poslaničko pitanje, ministar Đurović je prije par dana najavio da će se i te kako ulagati u sjever, tako što će se ulagati u Kolašin i u Žabljak, međutim ulaganje samo u dvije opštine nije ulaganje u sjever. Potrebno je uložiti u svaku opštinu, jer opštine Berane i Andrijevica od ulaganja u Kolašin nemaju koristi, ako se i u te opštine nešto ne uloži, kao što ni Opština Bijelo Polje nema koristi od ulaganja u Opštinu Žabljak. Tako, opet se sjever svodi na samo dvije opštine, i to je nešto što je radila i prethodna vlast i upravo takvu politiku moramo mijenjati.

Sjever je proteklih decenija suočen sa ogromnom migracijom stanovništva i padom nataliteta. Svake godine se sa sjevera prema južnoj i centralnoj regiji odseli otprilike oko 1.500 stanovnika, primjera radi 2020.godine se odselilo 1.620 stanovnika, 2021.godine 1.360 i slično. To su podaci MONSTAT-a koji prate migraciju unutar Crne Gore. Broj onih koji se iz sjeverne regije odseljavaju van granica Crne Gore je daleko veći, među njima su i oni naši deflctarni kadrovi - i ljekari, profesori, pravnici, ekonomisti i slično. Tako da, ponoviću ono o čemu toliko slušamo, da je potrebno te ljude zadržati, ali nadam se zaista da ćemo jednom svi shvatiti ozbiljnost ovog problema i ozbiljno mu se posvetiti.

Pored kriminala, korupcije, diskriminacije po raznim osnovama koje je sprovodio bivši režim, nepotizam, nedostatak meritokratije i fer takmičenja, pored nezaposlenosti, siromaštva, to su sve argumenti koje su građani navodili kao razlog zbog čega su odlučili da se odele iz Crne Gore ili da napuste sjever.

Između ostalog, zbog ovoga je hitno potrebno sprovesti popis stanovništva da vidimo koliko građana živi na sjeveru, koliko u ostalim opštinama da bismo i na osnovu tog statističkog podatka kreirali i ostale politike, planove i uspostavili uravnoteženi regionalni razvoj.

Potpredsjednice Bošnjak, ako dozvolite samo još minut, s obzirom na to da završavamo sa ovim.

Ovo su prirodna kretanja kad država sve svoje resurse ulaže u Podgoricu u primorske opštine, a sjever konstantno zapostavljan.

Na kraju će se svi preseliti u Podgoricu, a to će dovesti do nerješivih problema, kakvi su to problemi, evo ja ću samo navedem jedan koji je aktuelan prethodnih dana. Upozati smo svi iz javnosti da u tri podgoričke škole 420 učenika je ostalo ispod crte, odnosno nema mogućnost da se upišu na one smjerove tamo gdje su planirali. U pitanju su srednjoškolci. Naravno, taj problem imamo i u osnovnim školama, dok s druge strane na sjeveru imamo mnoge smjerove koje se ukidaju zato što nemamo dovoljnog broja učenika, imamo mnoga odeljenja koja se zatvaraju, imamo škole koje se zatvaraju, imamo škole gdje uče dva učenika u cijeloj školi ili gdje ima više profesora i nastavnog kadra nego što ima đaka. To je sve alarm koji samo pokazuje koliko je neravnomjeran regionalni razvoj doveo do opterećenja i obrazovnog sistema, i to nije nešto što može samo ministar prosvjete u narednom periodu da rješava. Ovo nije, dakle, pitanje samo za vas, već za čitavu Vladu, ovaj se problem neće riješiti ove godine, mora se sa njegovim rješavanjem krenuti sad i odmah, jer se ovaj problem nagomilavao i nastao je prethodnih decenija, lošom razvojnom politikom i ja očekujem od vas i od čitave Vlade da se ozbiljno pozabavite ovim pitanjima. Nemam vremena da iznosim još neke podatke o padu trenda prvaka upisanih u opštinama na sjeveru, iako sam to pripremima. Nadam se da ćete već na narednoj sjednici Vlade predložiti i kandidovati upravo ovo pitanje, kako bi se shvatilo ozbiljnost problema i da ćete vi, ili bilo ko da bude na vašem mjestu, Budžet za 2023. i za sve ostale godine posebno usmjeriti u razvoj sjevernih opština. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (01.07.22 15:50:58)

Zahvaljujem se kolegici Božović. I drago mi je da ste otvorili ovu temu. A ja ću da dodam da moramo povesti računa svi, znači jer i prethodna i ova vlada kada gledamo kadrovska rješenja vidimo da

mi tu i sami griješimo i ljude koji su obrazovani, koji mogu da pomognu sjeveru mi ih kadriramo u Podgorici i ostavljamo sjever bez mnogih kvalitetnih kadrova koji bi mogli da povuku tamo neki razvoj. Ja se bojim da je to jedan trend koji nije dobar, a o tome ako bude priče da imate u vidu. Ovom razmjenom mišljenja više nego nekih suprostavljenih stavova završili smo pitanja namijenjena ministru finansija gospodinu Damjanoviću. I imam obavezu da kolege upoznam da ćemo u ponedjeljak početi u 10 časova, imaćemo ministra odbrane gospodina Konjevića i ministra prosvete gospodina Vojinovića. U utorak imamo potpredsjednika Vlade Jokovića. Ja vama želim svima ugodan vikend. Počinjemo, znači, u ponedjeljak u 10 sati. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:11:35)

Kolege poslanici, dobar dan želim.

Nastavljamo sjednicu. Još jednom na početku želim da pojasnim proceduru i zbog naših uvažениh kolega iz Vlade, a i poslanika. Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju, poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju od najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno Poslovniku koji se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta ili ukoliko ne može odmah da odgovori može u pisanoj formi da odgovori do sledeće sjednice. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Prelazimo na postavljanje pitanja. Želim dobrodošlicu ministru prosvjete gospodinu Miodragu Miju Vojinoviću. Takođe, želim dobrodošlicu i državnom sekretaru gospodinu Zejnelu Klimenti.

Prvo pitanje ima moja uvažena kolegica Kenana.

Izvolite, kolega Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (04.07.22 10:13:19)

Samo sam htio 30 sekundi, jer je u pitanju opšti javni interes, i negdje mi je dužnost kao poslanika da na poziv mještana sela Bare Kraljske, kojem i sam pripadam, koji su me zamolili, apelujem na sve nadležne institucije u Crnoj Gori da što prije krenu da saniraju regionalni put od Mateševa koji vodi prema selu Bare Kraljske dalje prema Trešnjeviku, jer se zaista taj put nalazi u katastrofalnom stanju. Da se nalazi u katastrofalnom stanju lično sam se i ja uvjerio, da ne bude da sam subjektivan, jer se radi o selu iz kojeg ja potičem. Zaista, uvažena potpredsjednice Bošnjak, žalosno je vidjeti u kakvom stanju se nalazi taj put. Zbog toga apelujem na sva nadležna ministarstva, na sve nadležne institucije i uprave da što prije krenu u rješavanju ovog problema, jer vjerujte ako se ovako nastavi za nekoliko dana ljudi neće moći da malim kolima dolaze do svojih kuća, a sada znate da ipak ljudi malo više dolaze, obrađuju svoja imanja i tako dalje. Izvinjavam se što sam na ovaj način zloupotrijebio proceduru, ali vjerujem da mi niko od kolega neće zamjeriti, jer zaista radi se o jednom veoma važnom pitanju. Nadam se da će ono ovih dana što prije biti riješeno na zadovoljstvo svih jer put je u katastrofalnom stanju. Zahvaljujem vam i još jednom se izvinjavam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:15:10)

Zahvaljujem kolegi Martinoviću.

Nije ni prvi ni poslednji put da koristimo ovu govornicu da apelujemo, ali radi se o javnom interesu i tu smo fleksibilni, evo i mi se pridružujemo tom apelu.

Ovo mi govori da kada budemo radili Zakon o Skupštini da razmislimo o onoj ideji koja se inače pominjala kada smo mijenjali Poslovnik, da pred svaku sjednicu ima pravo po jedan iz kluba na neku aktuelnu temu da minut da govori, jer evo vidimo da se to često nameće kao potreba, i evo još jednom apelujemo i mi da se to riješi stanje. Izvinjavam se kolegici Kenani Strujić.

Izvolite, kolegice, postavite pitanje.

KENANA STRUJIĆ (04.07.22 10:15:55)

Uvažena potpredsjednice, uvaženi ministre sa saradnikom, kolegice i kolege, uvaženi građani Crne Gore,

Na ovdje člana 187 i 18/8 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavila sam pitanje ministru prosvjete, gospodinu Miomiru Vojinoviću i ono glasi:

Da li mislite da je kompletno školstvo dovedeno do ivice funkcionisanja? Hoće li 43. Vlada i Vi kao resorni ministar preduzeti nešto da se počne raditi na saniranju štete koju je u Ministarstvu prosvjete načinila prethodna administracija?

Obrazloženje:

Imajući u vidu da je fokus rada Ministarstva prosvjete u poslednjih 17 mjeseci svedeno isključivo na revanšizam, bespravne smjene direktora, mobing i veoma malu uključenost inspekcija, misljenja sam kao i mnogi građani i prosvjetni radnici da se sve radilo isključivo i samo na štetu djece i odraslih koji pohađaju obrazovne institucije.

Vaša šutnja, ministre, ova dva mjeseca ne uliva baš nadu da će se skorije izaći iz mraka u kojem se nalaze kako institucije tako i obrazovanje u cjelosti. Svjedoci smo svi da je rad prethodne administracije na čelu sa gospođom Bratić, prema sim relevantnim istraživanjima, ocijenjen kao nazadan. Zabrinuti smo što još uvijek nije ništa urađeno da se pomjerimo sa mrtve tačke i počnemo ispravljati sve ono što nam je obrazovanje svelo na poslednju ljestvicu u sistemu državnosti. Moram napomenuti zbog građana, da je u radu, tj. neradu 42.Vlade na žalost najveću štetu pretrpjelo upravo obrazovanje. Imajući u vidu da u organizovanim društvima i sređenim društvima pored zdravstva i ekonomije obrazovanje predstavlja treću komponentu na koju se uvijek najviše ulagalo i vremena i novca. Međutim, sve tri komponente u prethodnoj Vladi su zanemarene, što je za rezultat imalo ovakvo stanje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:18:17)

Zahvaljujem, kolegice.

Ministre, izvolite, imate pravo pet minuta da date odgovor na pitanje.

MIOMIR MIJO VOJINOVIĆ (04.07.22 10:18:23)

Uvažena poslanice Strujić Harbić, dozvolite mi prije svega da se izvinim što tokom prošle nedjelje nijesam bio ovdje kada su na dnevnom redu bila poslanička pitanja. Imajući u vidu obaveze, imajući u vidu i moje učešće kao predstavnika države na forumima i vjerujem da ste u toku bili toga, ali koristim priliku da vam se javno izvinim i Vama i gospodinu Mitroviću što nijesam bio u prilici prošle nedjelje da odgovorim na vaša poslanička pitanja.

Odgovor ste dobili u pisanoj formi. Nadam se da ste makar dijelom zadovoljni onim što ste dobili kao odgovor, a dozvolićete da ja, u vremenu koje mi predstoji, ukažem na neke stvari koje ste i Vi pomenuli u svom poslaničkom pitanju, a koje ću ja kao trenutno prvi čovjek ovoga resora, naravno sa svojim uvaženim kolegama, pokušati u narednom periodu, da kako i Vi sami kažete, ispravim.

Ono što vjerujem smo saglasni i Vi i ja jeste da prethodno ministarstvo kao takvo nije moglo funkcionisati na jedan pravi, odgovoran i kvalitetan način. Imajući u vidu da je to ministarstvo kao dio svog sistema uključivalo jedna četiri izuzetno važna resora, između ostalog i ovo o čemu ste vi rekli, resor prosvjete kao izuzetno bitan, kao izuzetno odgovoran. Mišljenja sam koje dijelim u potpunosti sa Vama kao takvo nije moglo funkcionisati na pravi način i da u prethodnom periodu nijesmo mogli odgovoriti obrazovom smislu na sve one izazove koji su stajali pred nama. Ono što u ovom svom uvodom odgovoru želim da posebno podvučem, jeste da vjerujem da shvatate da protok vremena u ovom uvodnom periodu nije dozvoljavao ni meni da svojim saradnicima povučemo toliko daleke poteze čime bi ostavili neki, da tako kažem, poseban trag kada je u pitanju obrazovni sistem u Crnoj Gori. Ali budite sigurni na spremnost resornog ministara da sa svojim timom uradi sve kako bi se poboljšao status prosvjetnih radnika. Na prvo mjesto ću staviti nešto što se zove depolitizacija. Jedan od prvih i ključnih preduslova kada sam došao na čelo ovog resora, jeste da uradimo nešto skupa sa Vama, skupa sa predstavnicima svih onih koji žele dobro obrazovnom sistemu Crne Gore, kako bi na prvim mjestima obrazovnih ustanova bili kompetentni odgovornim ljudi koji će odgovoriti svom zadatku, bez obzira na pripadnost jednoj ili drugoj političkoj partiji. Vjerujem da će se u tom dijelu složiti sa mnom, da i to bi trebalo da bude nešto od prvih zadataka koji treba ovo ministarstvo na čijem sam čelu da uradi. Kao jedan u nizu sledećih zadataka jeste poboljšanje materijalnog statusa prosvjetnih radnika. Svjedoci smo na odgovornost svega onoga što uvažene kolege, profesori, nastavnici, pedagozi rade u okviru osnovnih i srednjih škola, kao što smo svjedoci da ono što im stiže kao odgovor odnosno u vidu lične zarade i materijalnog statusa ne odgovara onome čemu se oni u pravnom smislu predaju. U tom pravcu slobodan sam da kažem, da smo u saradnji sa sindikatom već dogovorili i formirali komisiju koja će raditi na izmjenama i dopunama kolektivnog ugovora, gdje će kako jedan od prioriteta biti poboljšanje materijalnog statusa prosvjetnih radnika.

Takođe, ono što želim ovdje i u ovom dijelu da ponteciram jeste da će jedan od prioriternih ciljeva ove Vlade finaliziranje sve obuhvatne analize sektora obrazovanja koji se drži niz preporuka na osnovu kojih će Vlada izgraditi višegodišnji plan za sektor obrazovanja.

Ova analiza je rezultat zajedničke inicijative i saradnje Ministarstva prosvjete i UNICEF-a i još jednu stvar, koju, cijeneći i vrijeme koje predamnom, a nadam se da ću u nastavku vašeg eventualnog dopunskog odgovora biti u prilici da odgovorim na još par detalja, jeste da ćemo raditi na unapređenjima informacionog sistema obrazovanja, stvaranju digitalnog ekosistema u školama i unapređenju digitalnih vještina i kompetencija. Imajući u vidu da je ovo i nešto što je naša međunarodna obaveza. Koristim priliku da odgovorim i nešto što ste u Vašem uvodnom dijelu potencirali kao problem, i složiću se sa Vama da jeste, a to je ona proces koji se tiče smiljenjenih direktora. Ono što u ovom trenutku mogu da Vam kažem jeste da Minsitarstvo prosvete će ispoštovati, naravno i dužno je da ispoštuje svaku odluku sudskog organa i u tom pravcu mogu u ovom trenutku odgovorno da Vam kažem, da ćemo se ponijeti najodgovornije kada je u pitanju taj proces i da ćemo gledati da iz njega izađemo sa što manje troškova kada je u pitanju resor na kojem sam trenutnom čelu.

Na kraju, zavšiću sa time. Siguran sam da ću u saradnji sa kolegama, državnim sekretarima jedan od njih je ovdje sa mnom, kolega Klimenta, koleginica Milijana Jelušić, koleginica Stevović, siguran sam da ćemo skupa kao tim moći, smoći snage da odgovorimo krupnim zadacima koji stoje pred ovim resorom u budućem periodu. Hvala vam, potpredsjednice.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:24:32)

Zahvaljujem, minsitre.

Koleginica Kenana Strujić- Harbić, ima pravo na komentar odgovora.

Izvolite, koleginice.

KENANA STRUJIĆ-HARBIĆ (04.07.22 10:24:43)

Hvala uvažena, potpredsjednice.

Vaš odgovor koji su građani sada imali prilike da čuju zapravo nabranje onoga što ministarstvo će raditi, a tiču se implementacije i informacionog kumunikacionih tehnologije u naš obrazovni sistem u cilju zadovoljenja potreba obrazovanju u Crnoj Gori. Zatim, usvajanje strategije za digitalizaciju obrazovnog sistema za period od 2022.godine do 2027.godine, koja će obuhvatiti predškolsko osnovno i srednje obrazovanje sa tri strateška cilja, unapređenje informacionog sistema obrazovanja, stvaranje digitalnog ekosistema u školama i unapređenje digitalnih vještina i kompetencija. Pored ovoga, čuli smo odgovor u formiranje komisije zajedno sa sindikatom prosvete Crne Gore, koja će se baviti izmjenama i dopunama Granskog kolektivnog ugovora i Radne grupe, zatim da nastavnici stiču digitalne stručne kompetence zbog djece koja pokazuju talente, ali i zbog primjene istih u radu sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama.

Sad se vraćam na početak Vašeg odgovora to je depolitizacija obrazovnog sistema kao vaš polazni princip. Moram napomenuti da se u odgovoru koje sam ja u pisanoj formi dobila prošle sedmice, nijeste previše obazirali na zatečene probleme iz prethodne administracije, niti smo čuli Vaš stav o istom, naprotiv umjesto toga, vrlo domišljato, rekli ste da je prethodno ministarstvo bilo obimno, no dobro. Ovo su, kao što sam rekla, vaši ciljevi za ubuduće, stim da je sve nabrojano koje ste upravo pobrojali, znači postojalo i ranije, vrlo razrađen sistem saradnje, bar u inkluziji, jer u njih ubrajamo uključivanje u redovnu nastavu, Roma i djece sa smetnjama u razvoju, uz rad sa asistentima. S tim u vezi, ako i nešto potrebno to je veći broj asistenata koji su neophodni kako u vrtićima, tako i u školama, pa se u tom smjeru treba uputiti na zadovoljstvo kako djece, tako i roditelja. Takođe, pomenuli ste tehnologiju i obrzovanje zaposlenih koji u opšte smatram da nije neka novina. Veliki broj seminara je održan, prilično su kompjuterski izmjenjeni svi naši nastavnici i profesori, a što govori u prilog činjenica da se odavno vode na primjer, elektronski dnevnic i održavanje časova putem Timsa i ostalim programima. Mada, dalji rad na tom planu je u svakom slučaju dobro došao. Hoću da kažem da Vi i oni koji su uključeni u ove planove, nijeste baš preteče ovih ciljeva i namjera, već ih je potrebno samo kvalitetno nastaviti i naravno nadograditi. Djeca sa seoskih područja takođe pohađaju tročasovni program vrtića godinama unazad. Šteta koja je nanesena po mom mišljenju ticala se narušenih međuljudskih odnosa, zanemarivanje djece, obrazovanja, unapređenja i znanja zarad fotelja i dijeljenja funkcija, kao i postojanje samo komunikacije na viber grupi oformljene od strane svih direktora. Ovo sve možete da provjerite. U tom smjeru, treba reagovati. Što se tiče namjere izrade odnosno izmjene i dopune Granskog kolektivnog ugovora za oblast prosvjete, ne treba

samo da se tiče izmjene i dopune u dijelu zarada, već da Sindikat prosvjete uzme u obzir sve druge probleme sa kojima se školstvo suočavalo, da te probleme pokušati riješiti kroz izmjene i dopune istog.

Prije svega, uvaženi ministre, treba razmisliti da li šesti stepen stručne spreme može imati pravo da bude biran za direktora ili pomoćnika direktora, i da li je neophodno da to u obrazovanju bude nastavnik, profesor, defektolog, pedagog. Dakle, uzak krug jer su to struke rukovodeće koji neizostavno podrazumijevaju poznavanje pravnih normi i propisa. Veoma vješto govoreći o kompetencijama, radu i profesionalizmu kao imperativu, to ste pomenuli u vašem odgovoru, izbjegli ste da kažete koja je aktuelna skoro dvije godine, smjena direktora i moram Vas napomenuti da sam mišljenja, a i na osnovu nekih informacija da većina v.d direktora nije izabrana na način kako to propisuje zakon. Neki od njih se nalaze već po drugi put u v.d stanju i njihovo v.d stanje teče do 12.07. jesmo li baš morali, uvaženi ministre, da baš čekamo, čak i za one koji nijesu ispunjavali uslove da budu v.d imenovani za v.d da čekamo 12.07 da se riješi to stanje? U nekim od škola i predškolskih ustanova više puta je angažovana inspekcija koja je uočila brojne nepravilnosti. Međutim, sve se svodilo na kazne za nezakonito rukovođenje, ali bez prijedloga za razrešenje, što bi bilo očekivano, s obzirom da se u pojedinim slučajevima oglašavanje o zakonske odredbe uzastopno ponavljalo. To su realni problemi, ministre, u Ministarstvu prosvjete koji su izazvali gubljenje nade kod zaposlenih da će promjenom vlasti već na samom početku biti izvršena redukcija i sve ono štetno da se eliminiše u korist dobrog funkcionisanja obrazovnom sistemu. Da li vam još treba vremena da uočite te anomalije ili nešto drugo, veoma brzo će javnost saznati. Međutim, podsjetiću vas još jednom na jedan fakat, a to je da su svi direktori na teritoriji Crne Gore smijenjeni po istom osnovu, što je apsurd, a to je da mi nisu oformili upravni, odnosno školski odbor koji je zakonski određen, a koliko su bili u neznanju zaposleni u Ministarstvu prosvjete u prilog govori činjenica da dva predstavnika u upravnom, odnosno Školskom odboru treba da postavi upravo ministarstvo što naravno nije učinilo u prethodnom periodu. Napomenuću da je presuda već donesena u korist troje bivših direktora koje su postale pravosnažne, a kao što znamo o istoj pravnoj stvari i po istom osnovu ne može se različito presuđivati. Postavlja se pitanje koliko će nas nečiji bijes i neznanje, u ovom slučaju bivše ministarke, koštati tj. koliko će koštati to državu Crnu Goru i konkretno građane Crne Gore. Završavam brzo. Izvinjavam se.

Ono što svima koji vole državu Crnu Goru treba da bude za nauk je to što nismo prethodnih godina, uvaženi ministre, a i od povratka nezavisnosti Crne Gore više pažnje posvetili kroz obrazovanje kako predškolsko, osnovno, srednje i visoko školsko u kreiranje za izučavanje kulture, identiteta, jezika i svih naroda koji ovu državu smatraju domovinom i time stvorili zdrav ambijent u naše obrazovne institucije i za kreiranje ličnosti, a ne da dozvolimo da posle 30. avgusta u naše obrazovne institucije ulaze, imenuju se oni koji baštine iskrivljene ideologije, koje su očigledno stvarane u kućnoj radinost. Zato smo tu gdje jesmo kada je obrazovanje u pitanju.

Zato sa ovog mjesta javno poručujem, a nadam se imaću podršku i mojih kolega, da ispratimo svako imenovanje direktora u obrazovnim institucijama u svim školama, ako se ne varam ima ih nešto više od 200 kao i 20 vrtića, da nećemo da dopustimo da prođu ispod radara oni koji nemaju prvo kvalifikacije i da je bilo dosta onih kojima je jedina kvalifikacija bila da na profile društvenih mreža imaju nacionalna obilježja drugih država, fotografiju sa fašističkim obilježjima, što omraženiju poruku protiv bivše vlasti ili da baštine četničku ideologiju. E to više nećemo dozvoliti. Želimo i samo zahtijevamo da naša djeca provode vrijeme u zdravom ambijentu u školama, jer cilj obrazovanja jeste da oni budu zadovoljni što u prethodnom periodu nisu bili. Nećemo više dozvoljavati da pojedinci uzimaju zakon u svoje ruke i tako donose štetne odluke, zatim da sprovode mobing nad onima koji misle drugačije i da ne dozvolimo u obrazovnim institucijama religijsko djelovanje. Hvala i izvinite za prekoračenje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:34:00)

Zahvaljujem kolegici Kenani Strujić Harbić.

Bili smo tolerantni, jer u prvom dijelu nije iskorišćeno puno vrijeme za postavljanje pitanje procedura, ali prvo se javio kolega Mitrović.

Izvolite, kolegice Jelušić.

BOŽENA JELUŠIĆ (04.07.22 10:34:28)

Djelimično za prekoračenje koje jeste korisno, ali je više upućeno generalno na pitanja politizacije školvta koja se opet negdje valjaju i konkretizovati, pa bih ja, pošto su pominjani asistenti u nastavi, podsjetila da je ova Skupština usvojila zakon po kojima asistenti u nastavi će dobiti mogućnost da im ugovori budu produženi do 31. avgusta, a od septembra će dobiti ugovore na neodređeno vrijeme. Riječ je o asistentima o nastavi neophodnim za djecu sa posebnim potrebama. Zbog čega su se škole to oglašile i

do dana današnjeg nisu asistentima produžile ugovore do 31.avgusta kako bi one ostvarila svoja prava,voljela bih da ministarka jedna od konkretnih pitanja možda u ovom roku još ima vremena riješi kako bi smo te ljude naephodne za inkluziju učinili jednakima u pravima u okviru našeg obrazovnog sistema. Zahvaljujem se ako je bilo malo zloupotrebe procedure, ali je važno da ove ljude uvažimo.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:35:29)

Svakako važna je tema i svi smo negdje da kažem informisani o tome i valjalo bi da dobijemo tokom današnjeg dana, dok je ministar tu, i odgovor na to pitanje, jer smo zaista usvojili zakon koji treba da se poštuje, jer je bila namjera da ti ljudi ne budu svake godine u dilemi hoće li im se nastaviti ili neće, već da imaju stalni radni odnos. Sada ćemo preći na drugo pitanje, odnosno i poslednje u setu pitanja za ministra prosvjete. Izvolite, kolega Mitroviću, a ministru ćemo na kraju ove polemike dati minut da odgovorim na pitanje kolegice Jelušić. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (04.07.22 10:36:19)

Uvažena predsjedavajuća Parlamenta, uvaženi ministre, uvaženi građani Crne Gore,

Ja sam iskoristio priliku i u skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore postavio ministru sledeće poslaničko pitanje. Ali prije nego što pređem na pitanje želim da, imajući u vidu da je ovo vaše prvo obraćanje u Skupštini Crne Gore u ovom mandatu, da vam čestitam na izboru za ministra prosvjete, uz nadu i očekivanje da se taj mandat neće završiti u petak. Prećiću na postavljanje poslaničkog pitanja, neću čitati poslaničko pitanje imajući u vidu da je ono više formalne prirode već ću i zbog crnogorske javnosti kazati našta se odnosilo poslaničko pitanje.

Naime, Ministarstvo prosvjete je u mandatu čini mi se 41. Vlade Crne Gore pokrenulo projekat dvojezične nastave u osnovnom školskom obrazovanju gdje su kroz projekat pilotirana određena odjeljenja u Crnoj Gori, gdje su u sklopu nastave dio nastave u osnovnim školama održava na engleskom jeziku. Od te 2016.godine do 2.000 ove školske 2021.-2022.godine iz godine u godinu je rastao broj odjeljenja, mislim da je i taj projekat pozitivno ocijenjen od strane resornog ministarstva i od strane onih mehanizama koje je ministarstvo imalo u svojim rukama da ocjenjuje kako se razvija taj projekat. Međutim za narednu školsku godinu dobili smo zabrinjavajuće odgovore u određenim osnovnim školama.

Ministre, dobili smo odgovore u određenim školama da ona odjeljenja koja su prethodnih godina pohađala nastavu na engleskom jeziku neće nastaviti da pohađaju nastavu na engleskom jeziku do kraja osnovnog školskog obrazovanja. U odgovoru koji ste dostavili meni na poslaničko pitanje vi ste kazali da će se nastaviti u novim odjeljenjima, ali vidjeli ste da sam ja konkretizovao da li će se nastava nastaviti u onim odjeljenjima koji su krenuli te 2016.godine. U tom dijelu nijesam dobio odgovor i nadam se da ćete u odgovoru na moje poslaničko pitanje nakon mog izlaganja dati taj odgovor.

Nadam se da razumijete ovo o čemu je govorila kolegica Kenana Strujić da građani Crne Gore nakon mandata 42. Vlade rekao bih klerikalizacije cjelokupnog sistema obrazovanja, onakvog revanšističkog odnosa bivaju zabrinuti. I siguran sam da je to veći dio građana Crne Gore koji Crnu Goru vide kao građansku, multikonfesionalnu, multivjersku zajednicu. Ja dolazim iz Nikšića i ta zabrinutost biva i veća, imajući u vidu da dolazim iz grada u kom kao da se ulažu najveći naponi da se uruši onaj njegov građanski i civilizacijski duh, pa vam se tako desi, a ovo vam ne govorim slučajno kao ministru prosvjete da vam bivši dekan jednog fakulteta, pri tom petnaestogodišnji direktor nikšićke gimnazije jedne od najpoznatijih gimnazija u tom periodu pođe bez pozdrava te iste gimnazije. Nakon svega toga naravno da ostajete zabrinuti, a posebno ta zabrinutost biva i veća kada nemate reakciju nadležnog ministarstva kada su te stvari u pitanju. Još samo jednu stvar da kažem, zabrinut sam i nakon onoga što se desilo prije dva dana u Tivtu, jer smo, isto tako bez reakcije nadležnog ministarstva, imali poziv jednog prosvetnog radnika učenicima osnovne škole da se pridruže proslavi jednog vjerskog praznika i mislim da je to nešto istinski narušava multivjerski sklad, odnosno ono što je Crna Gora, rekao bih u prethodna četiri mandata, evo da budem krajnje korektan, isticala kao svoju prednost nikad kao nedostatak. Mislim da to nije doprinos afirmaciji multivjerskog sklada u Crnoj Gori, ali ono što me zabrinulo nakon svega toga jeste da iskren da budem nijesmo imali ni reakciju nadležnog ministarstva na poziv tog prosvjetnog radnika.

Evo postavio sam čini mi se nekoliko stvari,ali suštinski pitanje se odnosilo ključno na ono da li će se nastava nastaviti u onim odjeljenjima koji su započeli nastavu na engleskom jeziku 2016.godine 2017.godine. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:41:02)

Zahvaljujem kolegi Mitroviću.

Izvolite, ministre, pravo na odgovor i možete daću Vam da produžite da odgovorite i na ovo što je koleginica Jelušić pitala, a u vezi sa asistentima u nastavi, jer svi negdje zabrinuti za taj status.

MIOMIR MIJO VOJINOVIĆ (04.07.22 10:41:20)

Uvažena predsjedavajuća,

Pa evo, gospodine Mitroviću, prvo naravno zahvalnost na čestitkama koje ste mi uputili. Ja Vas uvjeravam da ono što ste i sami rekli u vašem uvodnom izlaganju multietnička, multivjerska Crna Gora nema alternativu, to budite sigurni. Stav i ministra prosvete i stav partije iz koje dolazim jeste takav i ja ga danas javno, jasno još jednom podvlačim, iako on nikada nije upitan kada je u pitanju Socijalistička narodna partija, i dijelim sa vama sve te i zabrinutosti, ali dijelim sa vama uvjeravanja, da ćemo dati svoj maksimum, da se stane na kraj takvim i sličnim primjerima koje ste naveli, gospodine Mitroviću, budite sigurni. Ono što želim i danas da potenciram i vjerujem da ćete se složiti sa mnom, reforma obrazovanja nije proces koji počinje od Miomira Vojinovića i završava se sa njim. To je višegodišnji decenijski proces, mi u ovom stadijumu u ovom trenutku možemo da skupa, ja sam siguran sa svima onima koji žele onakvu Crnu Goru, kakvu je Vi i ja vidimo, onakvu Crnu Goru kako je vidimo, koleginica Strujuć i ja multientinčka, multikonfesionalna, bez kakvih vjerskih, političkih i nekih drugih podjela, ukoliko svi gledamo na Crnu Goru, na takav način siguran sam da će i u procesu obrazovanja stvari ići drugačije, u tom pravcu očekujem i vašu podršku i vašu pomoć, bez obzira kojoj političkoj partiji pripadate.

Jednu stvar i složiću se sa Vama kada je u pitanju ova tema o kojoj ste mi Vi postavili konkretno poslaničko pitanje, da upravu u saradnji sa Britanskim savjetom 2016.godine, pokrenuta je nastava je li tako dvojezičkog karaktera i ja sam Vama, čini mi se, u odgovoru naveo tačno i u kojima je školama je sproveden taj proces do kraja. Ono što dijelim zabrinuto sa Vama, i složićete se da u ovom trenutku bolje dati realan odgovor nego nešto što predstavljaju. Ja Vam mogu konkretno reći da je ponuđeno da ove godine za ovu godinu tri škole izvode nastavu uporedno na engleskom jeziku i našem maternjem jeziku i da razmatramo mogućnost sad ću Vam reći u kojim školama i iz kojih predmeta da nešto na čemu ste Vi potencirali, a ja dijelim sda Vama mišljenje da bi to trebalo u tom pravcu da se nastavi, postoje indicije postoje prepostavke, da ta nastava bude nastavljena iz određenih predmeta, ali siguran sam da ste svjesni činjenice da je za to potreban kadar, koji odgovara i znanjem i poznavanjem materije sa jedne strane, poznavanje engleskog jezika na ovom nivou koji se traži, sa druge strane bez obzira na ona kurs na koji se prolazi od četiri mjeseca, kako bi mogao taj predmet i nastavnik da odgovori svom zadatku. U ovom trenutku Imamo neke predpostavke da bi nastave mogle da se nastave iz predmeta matematike, biologije, informatike, hemije, fizike i fizičkog vaspitanja, poslije razredne nastave, odnosno da nastavi sa šestim razredom.

Dakle, u tom pravcu ćemo se truditi, uvaženi poslaniče, da pokušamo da odgovorimo ovom zadatku koji Vi potencirate, saglasan sam da treba tražiti i nalaziti mogućnosti, kao što vjerujem dijelite sa mnom mišljenje da je i u tom pravcu potreban kvalitet kako bi došlo do ovoga što i Vi i ja nesumnjivo želimo. Ja ću biti slobodan kasnije, ne znam da li ste u odgovoru dobili i tabelu za ovu godinu, kojim je školama ponuđeno da nastave sa dvojezičkim obrazovanjem, ukoliko niste dobili tabelu, ja se izvinjavam i biću slobodan da Vam poslije ovog odgovora dostavim istu kako biste imali kompletan uvid u dati odgovor. Uvažena profesorice Jelušić, u potpunosti dijelim sa Vama stav kada je u pitanju Zakon o asistentima, on je usvojen u ovom domu, mi ćemo ga ispoštovati u tom dijelu u toku ove nedelje završiće se ovo što ste Vi istakli kao problem koji postoji, kojega treba i kojega treba rješavati. Da li mogu uvaženoj poslanici, ukoliko Vi smatrate da imam minut, da dam svoje mišljenje?

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:46:26)

Vezano za ove asistente u nastavi.

MIOMIR MIJO VOJINOVIĆ (04.07.22 10:46:33)

Ne ne nego vezano za komentar, ukoliko nemam pravo ja poštujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:46:35)

Možete posle ovoga.
Zahvaljujem. Izvolite, kolega Mitroviću, pravo na komentar odgovora.

IVAN MITROVIĆ (04.07.22 10:46:47)

Zahvaljujem minsitru na korektnom odgovoru.

Zaista da kažem, vidim da se radi o čovjeku koji je svjestan činjenice da je dobio mandat ministra da mijenja ono o čemu sam konkretno i govorio u postavljanju poslaničkog pitanja. Ono što svakako da ćete imati punu podršku za afirmaciju te misli, evo da se tako izrazim, i svega onoga što znači snaženje Crne Gore, kao multivjerske i multikonfesionalne zajednice. Ali moramo da konstatujemo da smo ipak izgubili godinu ipo dana od formiranja 42.Vlade da stvorimo pretpostavke, da se dvojezična nastava nastavi u onim odeljenjima koji su završili je li tako peti razred i da konstatujemo da nijesmo stvorili pretpostavke da se ta nastava održava je li tako dvojezično do kraja osnovnog školskog obrazovanja. Vi ste ključnu stvar rekli u odgovoru na moje poslaničko pitanje. Zbog toga što nijesmo imali kadar koji može da ispoštuje, to je ustvari odgovor na važnost ovog poslaničkog pitanja, koliko je važno da se u tim godinama uči strani jezik i koliko je taj projekat bio evo ovdje je i ministar Bošković, koji je pokrenuo taj projekat, koliko je važno da se taj projekat nastavi i prosto budemo kreativni na mjestima kao što su ta mjesta u smislu inovativnih mehanizama. učenja. zato što svijet postoji sve globalizovani i Crna Gora je li tako postaje nadamo se brzo i centar Evrope u određenom smislu i koliko je važno da naša djeca u ovom uzrastu je li tako suočavaju se engleskim jezikom, ne samo engleskim jezikom nego i sa nizom drugih jezika, jer samim tim postaju konkurentniji na tržištu rada. Ali ja bih reko i ono što je više od toga u oređenom smislu jezik znači, ajde da se tako izrazim u drugačiju kulturu, a tek kada spoznate neke druge kulture možete spoznati i svoje mjesto u univerzumu, na najbolji način tako da mislim da svi skupa sa koje god političke strane dolazimo, treba da uložimo ozbiljne napore, da usmjerimo sistem obrazovanja u tom pravcu. Jer čini mi se da smo prethodne reći ću slobodno dvije godine izgubili u sistemu obrazovanja baveći se drugim temama, a ne onim što je budućnost Crne Gore. Najveća nada svaka zemlje leži u primjernom obrazovanju mladih i mislim da to treba da nam bude tema u fokusu u budućem radu. Hvala ministre još jednom na odgovoru na poslaničko pitanje.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:49:50)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili set pitanja koji je bio namijenjen ministru prosvete, ja Vam zahvaljujem na učešću i želim dobrodošlicu potpredsjedniku Vlade za politički sistem i unutrašnju politiku, ministru odbrane gospodinu Rašku Konjeviću.

Samo želim da kažem poslanicima da povedemo računa o vremenu iz razloga što predsjednica Skupštine, je službeno odsutna van zemlje. Imamo obavezu međunarodnu, imamo jednu važnu delegaciju u Crnoj Gori, tako da vodimo računa da ne bi pravili prekid pa nastavljali pošto ja imam tu obavezu da ih ugostim. Zato Vas molim da vodite računa o vremenu kako bismo sve na vrijeme završili i da ne bi imali potrebe da nastavljamo negdje kasnije popodne sa radom.

Prvo pitanje za ministra Raška Konjevića, će postaviti kolega Predrag Bošković.
Izvolite, kolega Boškoviću Vi imate dva pitanja, evo odaberite koje je prvo.
Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (04.07.22 10:51:02)

Hvala, potpredsjednice.

Uvaženi ministre Konjeviću, poštovane kolegice i kolege.

Dakle, dva pitanja koja se tiču rada resora kojim sada rukovodi ministar Konjević, pretpostavljam da neću iznenaditi, s obzirom da sam u prethodnom mandatu ova pitanja postavljao.

Dakle, prvo moje poslaničko pitanje.

Da li odluka Vlade iz septembra 2019.godine i dalje na snazi o uspostavljanju vojno srelišnog poligona Sinjajevini. Ako nije šta Minsitarstvo odbrane i Vlada prlaniraju da urade u najkraćem roku da Vojsci Crne Gore obezbijede mjesto za nesmetano vježbanje i gađanje.

Razumijem potrebu da dodatna pojašnjenja prethodnog govornika sa poslanicima, ali mogu napolje.
Zahvaljujem, biću ja kratak tako da će se uklopiti ovo vrijeme koje ste predvidjeli.

Dakle, svjedoci smo da Vojska Crne Gore nema poligon na koji može da vrši određena gađanja, kao i da radi vježbe koje su neophodne za održavanje podizanje nivoa sposobnosti koje Vojska Crne Gore ima. U prethodnim godinama svjedoci smo bili da pojedine organizacije zajedno sa određenim religijskim ustanovama nijesu dozvolile odnosno stvorile su takav javni okvir i jesu zloupotrebljavajući svoje pozicije doveli do toga da bez obzira što je odluka na Vladi donešenja septembra 2019.godine, vojska ni dan danas skoro tri godine nakon toga ne može da izvrši svoju ustvanu obavezu, niti može da radi ono za šta je i plaćena, a to je uvježbavanje podizanja i zadržavanje sposobnosti koje su neophodne za vršenje svojih ustavnih obaveza. Reći ću da bez ikakvog razloga obzirom na sve procedure koje su sprovedene, dakle je pitanje Sinjajevine stavljeno kao ekološko pitanje, već prije svega smatram da su iza toga postojali potpuno drugačiji razlozi kako bi Vojska Crne Gore bila dovedena u poziciju, da ne može kao što sam kazao niti da vježba, niti da se usavršava niti sa partnerima da ostvaruje veoma bitane funkcije, obuke i spremanja za određene misije. Pa me interesuje da li je prethodna Vlada povukla tu odluku, šta će uliniti sadašnja Vlada i ako se odustaje od poligona Sinjajevina da mi kažete koje je to mjesto u Crnoj Gori koje može da obezbijedi ono što je potrebno Vojsci Crne Gore, jer u mandatu prethodnih Vlada Sinjajevina od strane vojske bila označena kao jedino mjesto koje površinom, kapacitetima, i svemu onome što je potrebno vojsci jedina zadovoljava potrebe za stvaranje jednog ovakvog poligona. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 10:54:58)

Zahvaljujem kolegi Boškoviću.
Izvolite, ministre, pravo na odgovor do pet minuta.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 10:55:06)

Uvaženi poslanice Boškoviću, uvaženi kolego,

Najkraće da odgovorim na ovo što je bilo Vaše direktno pitanje. Da li je prethodna Vlada poništila zaključak Vlade iz 2019.godine, kojom je Sinjajevina određena kao vojni poligon? Ne, postojala je samo jedna informacija označena stepenom interno u kojoj se malo više ne kaže ništa i u kojoj nije postojao nikakav zaključak kojim bi se van snage stavila odluka Vlade iz 2019.godine, koja se odnosi na određivanje tog lokaliteta za potrebe vojske odnosno za potrebe vojnog poligona. Ne bih, posebno imajući u vidu da ste se bavili ovim poslom duži vremenski period, i da Vam je procedura i te kako dobro poznata, ne bih posebno obrazlagao što je sve urađeno u periodu 2013.godine do 2019.godine, jer određivanje vojnog poligona na lokalitetu Sinjajevine nije bio rad jedne, nego rad niza vlada, imajući u vidu da je 2013.godine, otpočeta procedura da se nađe lokalitet na teritoriji Crne Gore koji bi služio u dvije svrhe. Jedna svrha je bila uništavanje ubojnih sredstava, a druga svrha je bila vojni poligon za potrebe Vojske. U nekom trenutku se radi ubrzavanja procesa i, ako mogu tako da kažem, radi obezbjeđivanja Vojsci Crne Gore, što je prije moguće vojnog poligona odustaje od toga da lokalitet Sinjajevine bude lokalitet za uništavanje nusa, kako se to skraćeno kaže, i Vlada donosi odluku koje su bile u tom segmentu. Na žalost, prethodna Vlada je u u fukcijama više ljudi koji su bili na značajnim pozicijama, potpredsjednika Vlade do ministrice odbrane, najavljivala ukidanje te odluke, što se naravno nije desilo. Odluku je, neću reći nemoguće, sve je moguće, ali nelogično ukinuti. Zašto? Zato što je obaveza i potreba da Vojska Crne Gore, Vojska države Crne Gore, a država Crna Gora je članica NATO-a, prosto mora imati neki vojni poligon, ti vojni poligoni su postojali dok postoji Vojska. Dakle, imali ste ih na sedam, osam lokaliteta od kojih su najveći broj danas aktivni na prostoru bivše Jugoslavije.

Ono što želim da istaknem jeste da što lično mislim u tom segmentu da je izostalo jeste da u vezi sa vježbom u strelišnoj prostorijom i vojnim poligonom nije dobro urađeno, jeste komunikacija sa civilnim sektorom, lokalnim stanovništvom kojima nije adekvatno pojašnjena odluka i sve njene pojedinosti. Iz te loše komunikacije proistekla je po mom sudu politička zloupotreba ovog pitanja na kojim se prije svega izmanipulisani građani. Pitanje vježbi i strelišne prostorije, se u narednom periodu ćemo komunikacije sa lokalnim zajednicama i nevladinim sektorom razmotriti sva ona pitanja koja se tiču da kažem "suživota Vojske i građana na tom lokalitetu".Prije dvije sedmice smo u Minsitarstvu odbrane smo primili predstavnike Građanske inicijative sačuvajmo Sinjajevinu po njihovom zahtjevu sa slobodnim pristupom informacijama i omogućili da ostvari uvid u elaborat koji sadrži procjenu kao uvid rezultata tog stanja životne sredine na pomenutoj lokaciji. U jednoj vrlo korektnoj komunikaciji kako su me sad saradnici informisali, konstatovano je da su aktivnosti analize koje je Vojska sprovedla kao i pripremljena dokumentacija u skladu sa dobrim praksama i standardima. Takođe, planiramo da kroz tu komunikaciju upoznamo zainteresovane subjekte sa sličnim rješenjima za vojne poligone na lokacijama koje su popularne turističke atrakcije i parkovi prirode u Evropi. Već imamo i konkretne ponude saveznika da posjetimo te lokacije. Prije nego Vam konkretno

saopštiti pojedina rješenja, želim da zahvalim Ministarstvu odbrane i Ambasadi Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, na informacijama i iskustvima koja su podijelili sa nama, u vezi sa poligonima koje britanska vojska koristi na sopstvenoj teritoriji. Nekoliko podataka o lokalitetima u Velikoj Britaniji koji su kvalifikovani kao nacionalni parkovi ili područja posebne zaštite, a koriste se kao vojni poligoni. U nacionalnom parku Castlemartin - poligon za vježbe i bojeva gađanja tenkovskih jedinica, Nacionalnom parku Dartmoor poligon na kojem se realizuju različiti sadržaji obuke i bojeva gađanja, Ravnica Salisbury, područje pod specijalnom zaštitom - poligon kojem se realizuju isti sadržaji kao na poligonu u Nacionalnom parku Dartmoor.

Prema tome, neće baš biti da država Crna Gora na ovom stepenu društvenog razvoja više računa vodi o ekološkim pitanjima nego što to vodi Velika Britanija niti da je ukupna svijest našeg društva na većem nivou po pitanje ekološke zaštite nego što je u Britaniji. Mi ćemo organizovati jednu posjetu moguće da ćemo ponuditi i predstavnicima poslaničkih klubova koji su zainteresovani da se ovi lokaliteti podsjetu i da vidimo kako se na ovim lokalitetima organizuju vojni poligoni i ako su oni zaštićeni parkovi prirode.

Ministarstvo odbrane ima u planu da organizuje kao što sam rekao i posjetu jedne mješovite delegacije iz Crne Gore pomenutim poligonima u Velikoj Britaniji, a već imamo i ponudu naših britanskih saveznika koji bi nam pomogli u realizaciji te aktivnosti. Pozvali bismo zainteresovane predstavnike lokalnih zajednica, nevladinih organizacija, državnih institucija koje se bave pitanjima zaštite životne sredine, medija da na licu mjesta sagledaju takva rješenja, kako bi se razjasnile sve nedoumice. Ukoliko procijenimo da zajednički pozvali smo i predstavnike Odbora za odbranu i bezbjednost. Cilj je da u jednoj transparentnoj komunikaciji upoznamo sve zainteresovane subjekte sa činjenicama i argumentima, da je Odluka Vlade o prostoru na Sinjajevini nešto što je obaveza i praksa svih država, da svojoj vojsci omogućuje i da vježba i gađa na sopstvenoj teritoriji. Da je uz poštovanje propisanih procedura i standarda suživot lokalnog stanovništva i Vojske moguć i poželjan, sa obostranim benefitima. Dakle, obzirom da je Odluka Vlade iz septembra 2019. godine, i dalje na snazi Ministarstvo odbrane će pripremiti sveobuhvatnu informaciju sa predlogom da se nastavi komunikacija sa svim zainteresovanim subjektima, kako bi se razjasnile eventualne nedoumice, nakon čega bi se stvorili uslovi za realizaciju planiranih aktivnosti Vojske Crne Gore na prostoru Sinjajevine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:02:07)

Zahvaljujem ministru.

Izvolite, kolega Boškoviću, pravo na komentar. i eventualno dodatno pitanje.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (04.07.22 11:02:14)

Zahvaljujem.

Prije svega na Vašem odgovoru ispranom, koji je dao jedno drugačije svjetlo u odnosu na ono što smo imali priliku da gledamo u prethodnih godinu ipo dana. Ono sa čim se ne mogu složiti sa Vama je svakako činjenica da nije postojala komunikacija, postojala je samo što nije bilo spremnosti i bili ste drugačije političke okolnosti u svakom slučaju, u tom nekom periodu. Dakle, samo sam ja lično dva puta imao u Kolašinu razgovore na tu temu sa tadašnjom predsjednicom opštine, koja je dolazila iz Vaš redova i sa grupom ljudi koje je ona odabrala bez ijednog razloga koji je navođen itd, ovo nije naša Vojska da je u pitanju neka druga Vojska dozvolili bi sigurno itd.itd. Jer takvi su razlozi bili sasvim drugačiji jer sam siguran da se kada je kampanja u šitanju vodila i u periodu kao što ste i sami kazali prethodnih Vlada, kada se o tome raspravljalo, a da ni Vi nijeste izmislili toplu vodu i tada smo govorili da natura 2000 usko povezana, dakle nije kompromitovana jednom ovakvom akcijom stvaranja, vojno sterištvo poligona već naprotiv da mogu uporedu i tada smo navodili ove primjere koje ste i Vi danas u svom odgovoru pročitali, ali naravno tada nije bilo sluha, sluga za to. U svakom slučaju dobro je, dakle koliko sam shvatio nije se odustalo os Sinjajevine, Sinjajevina je i dalje poligon koji je jedini zadovoljava sve uslove predviđene projektom i ono što mogu sa ponosom da kazati, jeste da svi elaborati koje smo radili u tom periodu su dali pozitivan odgovor da ne može imati ni jednu aktivnost Vojske Crne Gore uticaj na životnu sredinu. Dakle, ni kada su u pitanju ni vode, ni tlo, ni vazduh u svakom slučaju nadam se da ćete sa tom aktivnošću nastaviti, da ćete projekat dovesti do kraja, bez obzira ko ga dovede. Najmanje je važno, važno je da Vojska dobije ono što je nasušno potrebno, a to je mjesto gdje može da izvodi svoje aktivnosti za obuku i usavršavanje. Zahvaljujem.

Mogu preći na drugo pitanje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:04:42)

Zahvaljujem se.

Evo samo da se restartuje vrijeme pa možete preći.

Izvolite, kolega Boškoviću, postavite drugo pitanje.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (04.07.22 11:04:50)

Zahvaljujem još jednom, potpredsjednice.

Dakle, moje drugo pitanje je odnosi se na još jednu aktivnost koju Vojsku Crne Gore neophodna kako bi se usavršavala i podiza svoje sposobnosti. Dakle, pored nespornog veoma važnog pitanja kao što je Vojno srelišni poligon, jedna od aktivnosti na kojem je Vojska Crne Gore, značajno podiže svoje kvalitete i svoje sposobnosti učestvovanje u misijama i operacijama. Obzirom da svakako 2010.godine, kada je prvi put uzeto učešće do 2021.godine, kada je završeno učešće Vojska Crne Gore u misije u Avganistanu to je svakako bila i najbrojnija i najvažnija misija u kojoj su pripadnici Vojske Crne Gore, pore d značajnog broja drugih misija o kojima se značajno manji kapacitetima učestvovali bila je od svakako velikog značaja za podizanje svojih sposobnosti. Obzirom na procjenu tadašnjeg menadžmenta Vojske Crne Gore da sa obzirom da potrebe Vojske Crne Gore mogućnosti finansijske i ostalih resursa kad su u pitanju, da je misija na Kosovu jedna od misija koje svakako od najvećeg interesovanja za učešće pripadnika Vojska Crne Gore. S obzirom da je prema Savjetu za odbor i bezbjednost još krajem 2020.godine, došao predlog za povećanje učešća broja pripadnika Vojske Crne Gore u misiji .. na Kosovu da je i ta aktivnost bila u potpunosti stopirana, zamrla od strane prethodnog menadžmenta. Ja Vas pitam da li će se raditi na tome i koje su aktivnosti koje će ministarstvo pod Vašim rukovodstvom preduzeti u narednom periodu po ovom pitanju kada je u pitanju učešće Crne Gore u misiji KFOR ili kejfor na Kosovu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:07:13)

Zahvaljujem se.

Izvinjavam se.

Izvolite kolega Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 11:07:25)

Poslaničke procedure nijesam ih zaboravio.

Zahvaljujem.

Na početku moram da kažem da je dosta drugačija okolnost, drugačiji kontekst u odnosu na period 2020. godine, na koji Vi ukazujete, odnosno na koji mislite kada govorite o prijedlogu da se prema Savjetu uputi jedna takva inicijativa. Ali radi podsjećanja dominantno javnosti i poslanika u Parlamentu, dozvolite da kratno podsjetim u čemu je utemeljeno i definisano učešće Vojske u međunarodnim misijama i operacijama. Strateški koncept NATO-a definiše tri ključna zadatka: kolektivna odbrana, upravljanje krizama i kooperativna bezbjednost. Iz zadatka upravljanja krizama proistiće potreba za sveobuhvatnim političkim, civilnim i vojnim pristupima u rješavanju kriznih situacija, zbog kojih Savez, koristeći svoje ogromne sposobnosti i kapacitete, može razmjestiti snage u zone operacija. Nadalje, nacionalnim strateškim dokumentima je propisano da je doprinos međunarodnom miru i bezbjednosti jedna od tri misije Vojske.

Shodno tim obavezama Crna Gora kao odgovoran saveznik doprinosi NATO vođenim misijama i operacijama, kao i onima pod vodstvom Ujedinjenih nacija Evropske unije. Vojska je u periodu nakon obnavljanja nezavisnosti ostvarila zavidne rezultate u okviru ove misije i u mnogome doprinijela ostvarenju jednog od ključnih vanjsko političkih ciljeva članstvu u NATO. Period 2010.godine do 2022.godine preko jedne trećine pripadnika Vojske su boravile u različitim međunarodnim operacijama. Učešćem u brojnim međunarodnim misijama i operacijama Vojska je jačala kredibilitet i pozicije Crne Gore na mapi zemalja koje doprinose naporima za očuvanjem mira i stabilnosti. Da Vas podsjetim da je zaključno kao što sam već rekao sa 2021. godinom više od jedne trećine pripadnika Vojske Crne Gore služilo u sastavu međunarodnih snaga u misijama i operacijama UN, NATO i EU. To je predstavljalo važan doprinos u dostizanju interoperabilnosti sa saveznicima i unapređenju sposobnosti, ali i ogroman benefit u sprovođenju reforme, transformacije i modernizacije Vojske. Vojska Crne Gore učestvuje u misiji na osnovu „Odluke Skupštine Crne Gore od oktobra 2018.godine. Trenutno je angažovan jedan oficir, a do

sada je bilo angažovano pet oficira i dva državna službenika. Ovih dana sam dobio predlog od načelnika Generalštaba za angažovanje još jednog pripadnika vojske u skladu sa odlukom Skupštine. Krajem 2020.godine je bila upućena inicijativa iz generalštaba da se učešće vojske u ovoj emisiji proširi upućivanjem jednom pješadijskog voda jačine do 30 pripadnika obzirom da se otvorio prostor za angažovanje nakon završetka misije vojske u Avganistanu. Međutim, tu inicijativu Ministarstvo odbrane u to vrijeme znači govorimo o periodu pred kraj 2020.godine nije prosljedilo Savjet uz odbranu i bezbjednost na razmatranju tako da je taj proces zaustavljen. U međuvremenu jedan od prvih zadataka i ciljeva novog načelnika generalštaba jeste revizija ažuriranja operativnog ciklusa za angažovanje vojske u međunarodnim misijama i operacijama budući da predstoji prilagođavanje NATO strukture snaga kao posledica ruske federacije na Ukrajinu i očekivano jačanje prisustva savezničkih snaga na istoku. Shodno tim procjenama, potrebama i zahtjevima u okviru NATO te našim nacionalnim kapacitetima i planovima biće definisan novi ili adaptiran postojeći operativni ciklus za doprinos Vojske Crne Gore u međunarodnim misijama i operacijama u narednom periodu.

Dakle, u ovom momentu ne mogu vam precizno reći za koje ćemo misije i aktivnosti Skupštini predložiti da u skladu sa nadležnostima donese adekvatne odluke o novim pravcima angažovanja vojske, ali se osim doprinosa KFORU na Kosovu, Letoniji u komunikacij sa saveznicima razmatra i novo angažovanje u okviru nove strukture NATO snaga u Mađarskoj, Bugarskoj ili nekoj trećoj zemlji na istoku alijanse. Ono što vam gotovo izvjesno mogu reći mogu potvrditi jeste da će generalštab i Ministarstvo odbrane priložiti Savjetu za odbranu i bezbjednost da međunarodni angažman vojske u 2023. godini bude znatno pojačan, a to se možda realizuje već i krajem ove godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:11:46)

Zahvaljujem se ministru Konjeviću.
Izvolite pravo na komentar kolega Boškoviću.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (04.07.22 11:11:52)

Zahvaljujem na odgovoru, bez obzira što nije dao precizno informaciju, o tome kada je u pitanju misija, ali računam da je i novom načelniku generalštaba kao i kompletnoj strukturi u Ministarstvu odbrane potrebno određeno vrijeme da sagleda situaciju i mogućnosti naravno i u skladu sa budžetom Ministarstva odbrane u svemu ostalom, ali bez obzira na sve to računam da jedna takva aktivnost kao što je učešće crnogorskih vojnika u misijama i operacijama je nešto od veoma velikog značaja za Vojsku Crne Gore i računam da tako kažem politički razlozi kao što su bili u nekom prethodnom periodu neće biti stavljeni iznad vojnih, dakle iznad onoga što je neophodno Vojsci Crne Gore, jer bez obzira na sve smatram da na bazi onih informacija kojima sam ja raspolagao, misija na Kosovu je svakako shodno mogućnostima Crne Gore i onome što ona predstavlja je misija koja obezbjeđuje najbolju operativnu sposobnost jedinica Vojske Crne Gore i samim tim može da uključi i nova sredstva i novu opremu koju je Vojska nabavila tako da računam da u tom pogledu i vi kao novi ministar nećete staviti opet ponavljam političke razloge i moguća neslaganja određenih političkih konstituenata u Crnoj Gori da onemoguću Vojsci Crne Gore da se razvija, da vježba i usavršava sa svojim partnerima, jer iskustvo koje vojnici Crne Gore dobiju u misijama, operacijama saradujući sa velikim brojem svojih kolega iz različitih zemalja, različitih vojski je nešto neprocjenjivo i ono što ne može dobiti u granicama Crne Gore i ako pitate svakog vojnika praktično u vojsci Crne Gore reći će vam to isto da je to jedno neprocjenjivo iskustvo koje je značajno doprinijelo podizanju kvaliteta svakog od njih. U svakom slučaju zato ćete imati našu podršku, iako se odlučite za to, podršku u Parlamentu makar najjačeg poslaničkog kluba neće izostati. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:14:26)

Zahvaljujem kolegi Boškoviću.
Prelazimo na sledeće pitanje.

Došlo je malo do rotacije i da kažem da zbog putovanja smo morali da mijenjamo ovaj redosled u odnosu na redosled koji ste ranije dobili, ali uvažili smo sve zahtjeve poslanika koji su imali realno opravdanje zašto traže da dođe do rotacije u postavljanju pitanja.

Sad ću dati pravo da postavi pitanje mojoj kolegici Draginji Vuksanović Stanković.
Izvolite, kolegice Stanković.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (04.07.22 11:15:00)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Poštovani potpredsjedniče Vlade, ministre Konjeviću, poštovana Skupštino, uvaženi građani Crne Gore,

Postavljam sledeće poslaničko pitanje ministru Konjeviću:

Ministarstvo odbrane za mandata prethodne ministarke bilo je prepoznato po nizu nezakonitih radnji i odluka o čemu je čitava javnost upoznata. Takođe, njen rad su pratile i brojne optužbe od diskriminatornog ponašanja i progona onih koje se izjašnjavaju kao Crnogorci. Koje je radnje Ministarstvo preduzelo na saniranju bez zakona prethodne ministarke i vraćanja ukupnog sistema u okviru vladavine prava imajući u vidu da se radi o resoru izuzetno važnom i osjetljivom za kredibilitet Crne Gore kao članica NATO-a?

Inače mi smo i ranije ukazivali kao što sam i rekla u svom poslaničkom pitanju za brojna nezakonita postupanja ministarke Olivere Injac, a jedno na žalost od tih postupanja jeste diskriminacija i kršenje Ustava Crne Gore da ne govorimo o načinu kako je njenom odlukom zadizan helikopter koji je išao na Belveder i kako je suprotno zakonu postupila ona u tom određenom slučaju. Mene zanima što ste vi konkretno ministre Konjeviću, preduzeli u tom određenom dijelu da li su pokrenute neke određene pravne procedure i ako jesu da li ste informisani o tome dokle je to stiglo. To je samo neko objašnjenje ovog mog pitanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:16:27)

Zahvaljujem kolegici Vuksanović Stanković.

Izvolite, ministre Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 11:16:32)

Zahvaljujem poštovana poslanice Vuksanović Stanković.

Rad prethodnog menadžmenta Ministarstva odbrane pratili su brojni medijski izvještaji reakcije političkih subjekata koji su ukazivali na navodno postojanje protiv pravnih postupanja kojima se ugrožava Zakon. U tom periodu su pokrenuti pravni postupci pred nadležnim institucijama kojima se zahtijeva utvrđivanje odgovornosti rukovodnog kadra Ministarstva odbrane za donošenje odluka koje su u suprotnosti sa Ustavom i zakonima Crne Gore. Specijalno državno tužilaštvo je dostavilo Skupštini zahtjev za skidanje imuniteta, za vođenje postupka protiv bivšeg starješine organa. SDT je u nekoliko navrata tražio dokumentaciju koju je Ministarstvo redovno dostavljalo. Smatramo da je u takvim slučajevima neophodno prepustiti nadležnim pravosudnim organima da sprovedu zakonom predviđene postupke dok će Ministarstvo odbrane sa punom odgovornošću u skladu sa svojim nadležnostima saradivati sa pravosudnim organima i obezbijediti im sve potrebne informacije.

U vašim navodima o diskriminaciji posebno sam obratio pažnju na nekoliko slučajeva možda se steći utisak o takvom postupanju koje je koristeći zakonske odredbe o bezbjednosnim smetnjama dovodilo do prekida radnog odnosa pojedncima na najblaže rečeno čudan način. Već je u nekoliko navrata nadležna komisija za žalbe Vlade Crne Gore poništila takva rešenja kao nezakonita, a lično sam naložio, odnosno naložiću su izradu novih procjena, jer uvidom u one koje su bile osnov za prekid radnog odnosa mogao se steći utisak o političkom motivu. Svi oni koji su iskoristili pravne lijekove, a nadležni utvrde nezakonitost i u dostavljenim rešenjima biće vraćeni na posao. Apelujem na sve i na poslanike i ministre i ukupnu javnost da afirmišemo principe zakonitog rada i postulate podjele vlasti. Kako se ne bi svi pretvarali u policiju tužioce sudije nego radili svoj posao profesionalno na način i na način koji je u skladu sa ustavnim i zakonskim ovlašćenjima.

Navešću i radi vas i radi javnosti jedan primjer koliko je uzaludno ponekad javno optuživati samo za rad trenutnog političkog interesa. Bio sam godinama predmet optužbi o nezakonitostima prilikom izrade biračkog spiska. Spominjale su se od 30 do 50.000 fantoma u njemu zavisno koja politička partija je o tome govorila, podnosile su se neosnovane krivične prijave, promijenila se vlast, prethodna Vlada - Vlada Zdravka Krivokapića. Posebnom odlukom formirala je Komisiju za kontrolu biračkog spiska na čijem čelu je ni manje ni više bio potpredsjednik Vlade. Za godinu dana rada znate šta je ta Komisija utvrdila? Ništa. Za godinu dana rada nije utvrdila ni jednu nepravilnost u biračkom spisku. Oko upotrebe resursa vojske mogu samo da vam kažem da shodno zakonu ministar odbrane ima pravo u određenim okolnostima, ima pravo izdavanja naredbe za upotrebu onoga što su resursi Vojske Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:19:46)

Zahvaljujem se ministru.

Izvolite, kolegkinice Vuksanović Stanković, imate pravo na komentar odgovora.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (04.07.22 11:19:52)

Poptuno se slažem sa vama, gospodine Konjeviću, da svaki državni organ treba da radi svoj posao, ali da radi svoj posao u interesu građana Crne Gore. Naravno da se sad ti neki postupci nalaze pred nadležnim državnim organima, ali ako se zaista utvrdi da su oni ostali bez posla kao posljedica diskriminatorne politike onda smo mi kao država u jednom velikom problemu, onda to neće biti politički interes i ubiranje političkih poena nego će biti državni interes. Znači, nije sporno da u Vojsci Crne Gore rade pripadnici raznih nacija i vjera, apsolutno ne ulazim ni u čije nacionalno i vjersko opredjeljenje je li Bog dao mi smo građanska država, ali svi trebamo jednako da služimo Vojsci Crne Gore i interesima države Crne Gore. U tom dijelu vjerujem da ćete vi sa vaše strane ono što je vaša nadležnost i uraditi sve što treba, kao što ste rekli da ne bi bilo kao što je postupala ova Abazovićeve komisija koja nije uradila ništa. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:20:53)

Zahvaljujem kolegkinici Vuksanović Stanković.

Prelazimo na sledeće pitanje i dajem riječ kolegi Draganu Bojoviću.

Izvolite, kolega Bojoviću, postavite pitanje.

DRAGAN BOJOVIĆ (04.07.22 11:21:04)

Dame i gospodo, poštovani građani,

Zapravo sam gospodinu ministru postavio pitanje koje je slično postavio gospodin Bošković, a tiče se izgradnje vojnih poligona na Sinjajevini. Pisani odgovor sam dobio prije dva minuta i to me začudilo od vas gospodine Konjeviću jer vi kao dugogodišnji poslanik i ministar itd. znate da pisane odgovore treba poslati ipak malo ranije. Imate na to pravo da ga pošaljete i sada nije problem, ali prosto nisam stigao sve da isčitam, ali čuo sam dio onoga što ste odgovorili gospodinu Boškoviću.

Gospodine Konjeviću,

Pitanje očuvanja Sinjajevine nije samo pitanje očuvanja životne sredine mada je i to jako bitno pitanje već je i pitanje zaštite ljudskih prava jer ukoliko se ova planina militarizuje preko 250 porodica moglo bi da izgubi sredstva za život jer bi bila ugrožena njihova prava da koriste pašnjake i poljoprivredno zemljište na Sinjajevini. Vi znate ili bi trebalo da znate da postoji naravno i običajno pravo i da pravo na korišćenje Sinjajevine imaju i pleme Bjelopavlića i Danilovgrađani koji su na osnovu tog običajnog prava stekli mogućnost da grade tamo kolibe i da koriste planinu u poljoprivredne i stočarske svrhe, kao i Uskoci, Rovčani, Drobnjaci, Moračani, dakle, žitelji svih onih opština koje teritorijalno isto tako zahvataju Sinjajevinu. Tamo postoje parcele, tamo postoje mjesta i pašnjaci poljoprivredno zemljište koje koriste ove porodice i sada bi trebalo da se svi ti pašnjaci i poljoprivredno zemljište pretvori u jedan ogroman vojni poligon koji je, koliko sam shvatio, planiran u obimu od 7.500 hektara pašnjaka i šuma.

Država Italija je zakonom zaštitila katunski način života i to ima svoju posebnu svrhu i vrijednost jer upravljanje Sinjajevinom zasnovano na tradicionalnim institucijama kao što su katuni čuva ne samo običajnu već i vrednosnu vertikalnu Crne Gore, čuva kao što sam rekao i egzistenciju preko 250 porodica, čuva i egzistenciju svih nas, naše životne sredine. Neću posebno da naglašavam, bitno je naglasiti koliko je Sinjajevina važna za očuvanje eko sistema Crne Gore i biodiverziteta Crne Gore. O tome su mnogo pričali iz organizacije Građanska inicijativa "Sačuvajmo Sinjajevinu". Obezbijedena je i veoma značajna međunarodna podrška sa svih strana svijeta gdje se tražilo i zahtijeva se da se Sinjajevina proglašava parkom prirode, odnosno nacionalnim parkom. Tako da gospodine Konjeviću svakako da vojska mora da ima određene poligone i mora da vježba, ali u tu svrhu treba obezbijediti prikladne lokacije, a ne da vježba baš u nacionalnim parkovima i u samom središtu ekologije, u samom srcu teritorije koja treba da očuva životnu sredinu Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:25:04)

Zahvaljujem se kolegi Bojoviću.
Izvolite, ministre pravo na odgovor.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 11:25:09)

Poslaniče Bojoviću, izvinjavam se ako je odgovor stigao tek prije dva minuta trebalo bi da je jutros poslat iz Ministarstva odbrane i ne sumnjam da je tako, izvinjenje, vjerovatno se radi ili greški službe u Ministarstvu odbrane ili možda i arhive Skupštine nebitno je sada. Izvinjenje još jednom.

Ja se i vi, gospodine Bojoviću, u jednoj stvari rekli ste na kraju slažemo da vojska mora da ima vojni poligon. Ovo je vojni poligon za potrebe vojske koji služi za realizaciju i bojevih gađanja artiljerijskim oruđima koji treba da bude širine 10km i dubine 25km. Nije Vojska Crne Gore i Ministarstvo odbrane u ovom procesu koji traje gotovo 10 godina ovaj lokalitet, ovih dimenzija smatra adekvatnim za korišćenje od strane vojske u ograničenom vremenskom periodu tokom godine. Ako neko misli da ima neki bolji lokalitet koji će poslužiti za potrebe vojske kako da ne, pomoć je dragocjena, ali ne mislite valjda da bi ljudi iz Vojske Crne Gore u ovih deset godina da je postojao neki lokalitet koji može odgovarati ne bi dali neku vrstu alternative.

Dobro je da se slažemo da vojsci treba poligon. To je ogroman napredak jer ne možemo, naveo sam vam to u odgovoru na pitanje, ne možemo imati vaterpolo tim, a nemati bazen, ne možemo imati vojsku, a ne imati vojni poligon na kojem ona treba da se obučava i uvježbava. Naveo sam u odgovoru, gospodinu Boškoviću, primjere da u Velikoj Britaniji se vojni poligoni nalaze u blizini ili u samim nacionalnim parkovima. U pisanom odgovoru ćete vidjeti da sve detalje sam naveo iz hronologije od zaključka Vlade iz 2013. godine da se krene u ovu proceduru, finalno sa 2019. godinom kada je donešeno. Dakle, vidjećete da postoje saglasnosti svih nadležnih ministarstava i poljoprivrede, i tada, čini mi se, urbanizma i održivog razvoja, kako li se zvalo, i Ministarstva finansija i Uprave za šume itd.

Finalno, gospodine Bojoviću, nije ovo bila samo odluka jedne vlade, više vlada, u jednoj od tih vlada i Demokratski front je bio dio parlamentarne većine pa ta odluka nije poništena. Znam, vi ćete mi sada reći, mogu to negdje da razumijem, nijeste imali ministre u toj vladi. Tačno, tačno je to, ali bili ste politički odgovorni ukoliko ste smatrali da ta odluka treba da se ukine. Svi oni koji su u prethodnoj Vladi obećavali da će ta odluka biti ukinuta nijesu uradili ništa. Mogu vam dostaviti, skinuću oznaku interno sa te informacije koja je bila na Vladi jer nema nikakve potrebe da bude označena bilo kakvim stepenom tajnosti u tom segmentu osim da se sakrije od javnosti, vidjećete da ne postoji nikakav zaključak prethodne Vlade kojim se dovodi ozbiljnije u pitanje odabir lokaliteta na Sinjajevini. Ovo je važno pitanje. Mi moramo i sa lokalnom zajednicom i sa NVO aktivistima itd. dakle, moramo razgovarati, moramo negdje naći jedan dobar balans između onoga što jeste interes lokalne zajednice i nevladinih organizacija, ali i Vojske Crne Gore. Mi danas imamo situacije da vojska koristi poligone u susjednim državama. Dakle, poligon u Makedoniji i prije toga poligon u Republici Hrvatskoj. Da vam naznačim koji su to kriterijumi bili po kojima je vojska tražila godinama određenu vrstu lokaliteta koji bi služio ovoj svrsi. Rekao sam već da je to veličine - širine 10km dubine 25km da je dominantno manevarsko zemljište koje omogućava kretanje terenskih i borbenih vozila i realizaciju taktičkih vježbi sa bojevim gađanjima pješadiskim naoružanjem i minobacačima do nivoa pješadiskog bataljona, da u okolini nema stalno naseljenih mjesta, da prostor nije ispresijecan šumama i većim vodenim tokovima, da prostor nije u blizini ili u zoni nacionalnih parkova, parkova kulture i zakonom zaštićenih područja. Pazite dalje, u cilju prikupljanja iskustava i podataka o uticaju vježbi artiljerijskih gađanja na životnu sredinu Ministarstvo odbrane

uputilo je molbu Ministarstvu odbrane Republike Sjeverne Makedonije za ustupanje podataka sa mjerenjima na poligonu „Krivolak“. Izvjestaj o izvršenom mjerenju radioaktivnosti u životnoj sredini, koje je sproveo Institut za javno zdravlje Republike Sjeverne Makedonije, na poligonu „Krivoiak“ tokom vježbe „Odlučan udarac“. Mjerenja su realizovana 27. maja 2019. godine (prije početka vježbe) i 24. juna 2019. godine (nakon održane vježbe), u kojima se konstatuje da na uzorcima vode za pice, površinskih voda i tla nijesu detektovane vrijednosti koje ukazuju na radioaktivnu kontaminaciju. Do desetak poligona je bilo na prostoru bivše Jugoslavije. Gotovo su svi danas u funkciji i u Bosni i Hercegovni, Hrvatskoj, Srbiji i u Makedoniji. Vojska Crne Gore je koristila nekad u bivšoj Jugoslaviji prostor koji gravitira prema Tuzima i Radovče i to u međuvremenu zbog širenja grada prosto više nije moguće koristiti, taj prostor. Ne mislim da je ovo pitanje oko kojeg ne treba da razgovaramo, jer je sasvim dovoljno ono što ste Vi rekli, da zajednički konstatujemo da je Vojska Crne Gore potreban vojni poligon. Nije Vojska Crne Gore ni Ministarstvo odbrane "zaljubljeno" da to bude na Sinjajevini, ali sve ono što je glas struke u Vojsci Crne Gore i kriterijumi koji su potrebni da bi imali vojni poligon jeste da je jedini lokalitet na prostoru Sinjajevine. Naveo sam i u odgovoru poslaniku Boškoviću šta je sve urađeno i sa aspekta zaštite životne sredine, niz nekih

drugih stvari, ali nemojte zaboraviti ovdje je takođe jednako važno da je prostor u državnoj svojini. Ja nijesam sklon i ako negdje uvažavam ali da običajno pravo bude jače od Ustava i zakona u 21 vijeku mi isto liči kao kad krenete u rat pa se pozivate na istorijsko pravo. Obično nas to ne dovde nigdje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:32:26)

Zahvaljujem ministre Konjeviću.
Izvolite, pravo na komentar odgovora, kolega Bojoviću.

DRAGAN BOJOVIĆ (04.07.22 11:32:34)

Vi očigledno, kad kažem Vi mislim sad sa pozicije ministra odbrane jeste zaljubljeni u tu lokaciju, jer očigledno da preferirate da baš tamo bude vojni poligon. Molio bih Vas, gospodine Konjeviću, da se uozbiljimo i da ne pričamo priče kao za malu djecu. Vojni poligoni su turističke atrakcije postali i oni se grade u okviru nacionalnih parkova. Dajte molim Vas da ne pričamo te stvari, dajte molim Vas da ne kažemo da pucnjava, bacanje eksplozivnih naprava, raketa, Vi sami sebe demantujete, kažete da treba, vojska je tražila da tuda prolaze vojna vozila, da se vježba i da to neće ugroziti eko sistem na Sinjajevini, uopšte da neće uticati na ekološku sliku. Sad nam kažete da DF nije ukinuo prethodnu odluku da se gradi vojni poligon na Sinjajevini. Dajem molim Vas, Vi ste u poziciji i Vi ste taj sada odgovorni koji treba da pronađe adekvatnu lokaciju gdje će se graditi, omogućiti vojsci da vježba, ali ne svakako na mjestu gdje po svim relevantnim međunarodnim istraživanjima i relevantnih međunarodnih organizacija nijesu na planini koja treba da bude proglašena zaštićenom zonom što se tiče stanovišta životne sredine. Vi očigledno se ne bavite dovoljno resorom odbrane, sem onog oglasa koji je izašao po tome da se traži nezaposleni snajperista koji treba da puca po Pljevljima i ove najave ataka novog na Sinjajevinu, Vi ste više bavite resorom ministarstva unutrašnjih poslova. Izgleda da pokušavate da preuzmete sve to kao šef bezbjedonosnih službi, da preuzmete sve bezbjedonosne službe, ali moj prijateljski savjet Vama, a Vi ga shvatite kako hoćete, bi bio da ipak se vi više bavite resorom odbrane, a da prepustite taj resor gospodinu Adžiću Ministarstvo unutrašnjih poslova, a da se Vi posvetite ovom resoru. Vidite koliko zahtjevnih pitanja ima u resoru Ministarstva odbrane. Meni je posebno interesantno posle ovog Vašeg izjašnjenja koje je prilično jasno, precizno, šta će i kako će reagovati na ovo premijer gospodin Abazović. Brojne izjave imamo gospodina Abazovića koji je apsolutno stao na stranu svih onih građana za koje Vi kažete da nije razgovarano sa njima, niti pričano bilo šta. Ja ću i ovdje sam izdvoji jednu od izjava gospodina Abazovića, koji kaže: "Kao ministar odbrane bih odmah povukao odluku da Sinjajevina bude vojni poligon i to će biti urađeno ko god bude ministar odbrane."

Šta se sad dešava Evo Vi meni kažete da to nije urađeno da to po svemu sudeći neće biti urađeno i da ćete vi graditi vojne poligone na Sinjajevini. Ja Vam kažem da u tome nećete uspjeti jer vam to neće dopustiti građani, nećemo vam dopustiti svi mi koji vodimo računa o očuvanju nacionalnih prirodnih bogatstava Crne Gore bez obzira što Vi, gospodine Konjeviću, pokušavate da se sakrijete iza pojedinih ambasada i da kažete kako ćete na taj način i odbraniti i zaštititi jednu odluku 41.Vlade da gradi poligon u zaštićenoj zoni i u nacionalnom parku. Bez obzira na to, neće Vam proći te igre i mi ćemo zaštititi Sinjajevinu u cilju zaštite životne sredine i u cilju zaštite prava građana da koriste ovu planinu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:36:44)

Zahvaljujem kolegi Bojoviću.
Sada prelazimo na sledeće pitanje koje će postaviti kolega poslanik Janko Milatović.
Izvolite, kolega Milatoviću, tri minuta za postavljanje pitanja.

JANKO MILATOVIĆ (04.07.22 11:36:56)

Predsjednice Skupštine, poštovani građani, postavio sam sledeće pitanje gospodinu Konjeviću:

Da li je Vlada Crne Gore spremna da u narednim mjesecima organizuje ekshumaciju i dostojno sahranjivanje žrtava građanskog rata 1941.- 1945. godine, koje su hladnokrvno poubijane i bačene u jame u okolini Nikšića?

Kao što je poznato u građanskom ratu u Crnoj Gori od 1941. do 1945.godine na raznim stranama stradao je veliki broj ljudi. Gotovo osam decenija kasnije i dalje imamo masovne grobnice u kojima su oni koji su likvidirani bez suđenja kao klasni politički neprijatelji u okolini Nikšića, Gornjem Polju, Krnovu i na još nekim lokacijama lokacijama su jame u kojima se i danas nalaze posmrtni ostaci hiljade ljudi. Smatramo da bi ovo bio veoma važan potez Vlade Crne Gore, odnosno prvi korak u kontekstu suočavanja sa vlastitom prošlošću, sto su već uradile sve druge države bivše SFRJ.

U obrazloženju pitanja bih navo sledeće:

Nikšćko polje kao najveće Kraško polje u Crnoj Gori i jedno od najvećeg u ovom dinarskom dijelu bivše nam države, bogato je svim kraškim oblicima reljefa pećinama i vrtačama, a najviše jamama, pogotovo obodni dijelovi nikšćkog polja su pogati jamama i na žalost bogati ljudskim kostuima. Šta me postaklo na ovo pitanje? Pisanje dnevnog lista "Dan" iz 2018.godine i ekipe gospođe Biljane Brašnje i Željka Šapurića koje je bilo na lokaciji Kotor jama iznad nikšićkih sšuma gdje su snimljeni ostaci 200 do 300 ljudi koji su tu ubačeni. Do te jame slijedi jama zvana "Boka" koja je zalivena betonom i u njoj očigledno ima puno više ljudi nego u "Kotor" jami. Sledeća je bila jama koja se zvala "Talijanska jama" tu su ubačene jedna grupa italijanskih vojnika čiji je vođa uspio da pobjegne. Ta jama je ispražnjena pod uticajem italijanskog crvenog krsta negdje posle rata. Imamo jamu koja je trebala ovih dana da se prazni ali je na žalost član organizacionog odbora za to preminuo, to je u Crkvicama u Banjanima. Imali smo neke jame, neke su se ispraznile, neke ne u Grahovskom polju u Nikšiću i kada je legenda nikšićkog planinarstva i Gorske službe spasa Stevo Vujičić praznio jednu od tih jama u kojoj je bio njegov otac. On je tada izjavio - ja sam stariji od svog oca jer je imao tada puno više godina nego otac kad mu je ubijen.

Zatim, imamo na Krnovu kod Nikšića gdje su vjetroelektrane pobijeno nedužnih, nenaoružanih 320 mladih ljudi iz Lješkopolja, Zete, Podgorice i Danilovgrada koji su se zvali Omladinski gvozdeni puk, a koji se bukvalno bio predao. To su sve bila djeca njih 320 apsolutno nijesu imali više od 20 pušaka i nijedan metak opalili nijesu. Znači, to su sve neke stvari koje su me podstakle (prekid) da postavim ovo pitanje, ali ne u cilju da se mi svađamo, ne u cilju veličanja ničije ideologije nego da ti mrtvi nađu svoj mir. Sahraniли smo što je civilizacijski iskorak, sahranili smo njemačke vojnike, evo smo dopustili da se sahrane italijanski vojnici, samo nećemo da sahranimo ove naše. To treba da uradimo jer svako živo biće, svako ljudsko biće koje je na ovom zemaljskom šaru se rodilo ima pravo na svoje grobno mjesto. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:41:44)

Zahvaljujem kolegi Milatoviću.
Izvolite, ministre Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 11:41:51)

Uvaženi poslaniče,

Odgovoriću vam vrlo kratko jer osim da ulazimo u istorijske eksplikacije slaganja neslaganja što ja ne želim, ne mislim da mi je nadležnost osim evidentnog, rekao bih, i očiglednog neslaganja da od '41. do '45. godine nije bio građanski rat nego je bio rat protiv okupatora. To bi isto bilo kao da Drugi svjetski rat proglašavate građanskim ratom, a ne borbom protiv nacizma ili fašizma. Konkretnim pitanjem, odnosno u konkretnom pitanju koje ste postavili kratko ću vam odgovoriti uz slaganje da svako ljudsko biće zaslužuje pravo na grob, ali ovo nije u nadležnosti Vlade, nije predviđeno njenim programom rada niti će se Vlada time baviti.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:42:59)

Zahvaljujem se ministru Konjeviću.
Izvolite, kolega Milatoviću.
Imate pravo na komentar odgovora.

JANKO MILATOVIĆ (04.07.22 11:43:08)

Poštovana gospođo Bošnjak, poštovani građani,

Tačno kad sam postavljao ovo pitanje znao sam kakav će mi biti odgovor. Kakav ministar, takav i odgovor. Dobio sam vjerovali ili ne odgovor u jednoj rečenici.

Vlada Crne Gore se neće baviti ovim pitanjem to nije predviđeno programom njenog rada. Ovo da je pisao razvodnik svome desetaru ne bi ovako napisao. Mogli ste se potruditi da jednom poslaniku koji vam je postavio pitanje, ali ne sa zlom namjerom, da malo šire odgovorite. Međutim, evidentno je da se vi i ja razlikujemo u mnogome. Vi ste, kao da ste izašli iz činjela Lenjina ili Truskog i vi u očima glasača Demokratskog fronta i poslanika Demokratskog fronta vi i vaša partija ste označeni kao neko ko ima najviše animoziteta prema Srbima u Crnoj Gori. Gospodin Aleksić je prije tri, četiri dana postavio slično pitanje gospodinu ministru pravde Kovaču i gospodin ministar pravde nije rekao da se neće baviti nego da će se baviti jer je to naša civilizacijska obaveza. Tu bih dodao još vjerovatno se neće baviti dok ste vi u Vladi, ali na pomolu je potpisivanje Temeljnog ugovora, vi ćete izaći iz Vlade zatresite dako se i mi malo zatresemo.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:44:53)

Zahvaljujem kolegi Milatoviću.

Sada vidim da je izašao kolega Danijel Živković on je naredni i nema u sali ni kolegice Lidije Kljajić, pa ću dati riječ kolegici Daliborki Pejović da postavi pitanje, a ovim putem pozivam kolege Živkovića i Kljajić da uđu u salu.

Izvolite, kolegice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (04.07.22 11:45:20)

Uvažena potpredsjednice, hvala vam za datu riječ.

Kratko ću postaviti jedno pitanje, uvaženom ministru Konjeviću, koji je zajedno sa mnom bio svojevremeno sudionik jedne ozbiljne rasprave na Odboru za bezbjednost, a koja se ticala, da kažem, problema i slučaja sa kadetima i njihovim školovanjem u Grčkoj.

Meni se negdje čini da ta priča nije doživjela parlamentarni epilog i upravo zbog toga i iz tih razloga sam cijenila da je važno sada u izmijenjenim okolnostima dobiti konačno odgovor šta će se desiti i šta će se raditi kada je u pitanju jedan postupak odabira kadeta za školovanje u inostranstvu obzirom da se negdje stekao i tada utisak da to može dovesti do prekida ili, da kažem, ugrožavanja međunarodne saradnje u ovoj oblasti. Sa druge strane što se negdje u javnosti zaista stvorio utisak da se radi o potpuno nekredibilnom, a evo usuđujem se reći i nezakonitom postupku.

Zahvaljujem se ministru Konjeviću što će u odgovoru koji će saopštiti javnosti negdje potvrditi sumnje koje smo i tada iznosili i koje su na žalost ostale da negdje lebde u vazduhu i do dana današnjeg. To je prvi dio mojih dilema i nešto na što sam željela da dobijem odgovor.

Drugi dio, koji je po meni jako važan i čini mi se politički dosta osjetljiv i saopštiti, a kamoli notirati, a jeste tako, to je cijeli ovaj zapravo postupak dobije svoja dva epiloga. Jedan je vezan za odluke i postupanja Komisije za žalbe Vlade Crne Gore o kojem pretpostavljam dobar dio javnosti je već upoznat i ima dosta informacija. Drugi dio je i sudski epilog ako se može tretirati to kao odluka Upravnog suda gdje se on proglašava nenadležnim upravo iz razloga što su rješenja i odluke koje su donesene ovim povodom potpuno sadržale neadekvatnu pravnu pouku. Tako da i u jednom i u drugom slučaju, a kažem politički vrlo osjetljivo iz razloga što je prvu odluku kojim je poništena zapravo rješenje Ministarstva odbrane donijela vladina komisija koja je u prošlom mandatu Vlade funkcionisala i donosila odluke istu takvu izmijenjena komisija ove vlade je takođe poništila tako da mi se zaista čini da je ovo jedan od detalja ili jedan od, da kažem, postupanja koji se negdje pridružio u svim onim konstatacijama da je bilo užasno puno propusta u radu bivšeg personala u Ministarstvu odbrane. Moja su očekivanja da će tim koji je uvaženi ministar Konjević okupio sada, a koje lično poznajem u dobrom dijelu zaista se potruditi da ispravi sve ove manjkavosti. Ovo ne iz razloga što postoji jedan vrsta političkog revanšizma, ovdje je prosto u pitanju dilema da li su donijete adekvatne procesne zakonske i svake druge mogućnosti da se ovakve stvari više ne ponavljaju. Dakle, mislim da se barem u oblasti saradnje kada je ova sektorska politika u pitanju ne smijemo brukati i ne smijemo učiniti diplomatske i druge odnose nekredibilnim jer ako bi se ponovila ista greška u nekoj narednoj proceduri ili putu zaista smatram da bi se doveo u pitanje obraz cijele države posebno Ministarstva odbrane i naravno još uvijek se desilo povređivanje osnovnih ljudskih prava pogotovo mladim ljudima koji na žalost na početku karijere treba da dobijaju jedne, da kažem, potpuno demotivirajuće odgovore od strane državnih organa smatram to apsolutno nedopustivim. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:48:36)

Zahvaljujem se kolegici Pejović.
Izvolite, ministre Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 11:48:43)

Nije, ako mogu tako da kažem, negdje bitno šta vi ili ja ili bilo ko od poslanika i ministara misli na neku temu koja je bila predmet odgovarajućih pravnih procedura. Onaj ko je trebao da da odgovor na to pitanje dao je. Dakle, komisija za žalbe je 9. juna 2022. godine poništila odluku prethodne ministarke odbrane i predmet vratila prvostepenom organu na ponovno postupanje. Ovdje se radi o pravu, ali kad pravo sada uvežete sa konkretnom stvari dolazite do ozbiljnog problema. Dakle, ovakva odluka Komisije za žalbe zasnovana je na zakonu, obrazložena, ukazano je gdje su napravljene propusti prethodnog menadžmenta, ali život nije stao, ljudi su, odnosno ti mladi ljudi su već pri kraju ili su završili prvu godinu na akademijama u Grčkoj. Na zna se šta bi bilo neodgovornije da li bi bila neodgovorna država i ministarstvo koje bi te mlade ljude vratilo kakva bi se vrsta nepravde napravila prema tim mladim ljudima, sada i prema njima ako je već napravljena prema nekome kada je ovakva vrsta odluke donošena. Vjerujte, vrlo negdje pravno i na svaki drugi način komplikovano, ali je Ministarstvo, kada izanalizira do kraja obrazloženje odluke Komisije za žalbe, u obavezi da donese ponovo prvostepenu odluku koja će proizvoditi odgovarajuće pravne posledice.

To samo potvrđuje koliko su ovakve stvari kada su obrazovanje i usavršavanje kadeta, odnosno pripadnika Vojske u pitanju, treba dobro pripremiti postupak i treba se pažljivo voditi proces kako ne bi dolazilo do ovakvih stvari. Ovo nije samo stvar da li je bilo diskriminacije ili nije, da li neko htio da iskoristi svoju političku poziciju za neku drugu vrstu političke ili neke druge diskriminacije nego se ovdje prosto radi o mladim ljudima kojima država treba da pruži šansu. Nijesu oni krivi zbog raznoraznih dešavanja koji su njih doveli u ovu vrstu pozicije i one koji su sticajem okolnosti pošli jer su bili dobri kandidati. Da li su bili najbolji to je sada pitanje i ne bih želio da ulazim u te stvari. Definitivno ne bih želio ni da demotivšem te ljude koji su već godinu dana na školovanju da to školovanje nastave. Jer, godina dana njihovog ne samo obrazovanja nego i života treba da bude za sve nas onako jedna dobra markirana linija o kojoj moramo da vodimo računa i na bilo koji način svojim odlukama ne smijemo da ih stavljamo u neku vrstu negativnog položaja. S druge strane, moramo poštovati ono što jesu odluke nadležne komisije. Ono što je sigurno da je postupanje prethodne ministarke bilo pogrešno, tu nema nikakve dileme. O tome smo i vi i ja na bazi one dokumentacije koju smo imali ukazivali na kontrolnom saslušanju i upozoravali da može doći do ovakve situacije. Ne, korišćena je politička sila. Ili ste davali pogrešne pravne pouke kandidatima, pa umjesto da je žalba Komisije za žalbe, vi kažete žalite se Upravnom sudu i ako neko ko je prošao pored Pravnog fakulteta zna da u ovom slučaju mora žalba da bude pred prvostepenim organom. Kada dođete u pravnu poziciju da vam te odluke budu poništene vi onda, gle čuda, na Vladi elektronskoj donesete odluku da se smijeni cijela Komisija za žalbe. Onda proces traje godinu dana dok se ne izabere nova komisija za žalbe i koja na kraju, jer ko god da je u toj komisiji za žalbe on mora da rešava na bazi spisa koji su u predmetu. Sada ta komisija za žalbe poništi odluku.

Pokušaćemo da riješimo ovo pitanje. Vjerujte, ono je više životno komplikovano nego pravno komplikovano. Ono negdje može da ima i o tome se mora voditi računa, neku vrstu negativne reputacije države u saradnji s partnerima. Nemojmo zaboraviti, ta školovanja na inostranim akademijama dominantno plaćaju zemlje domaćini, zemlje kod kojih se naši mladi ljudi školuju. Objasnjavati ovo o čemu vi i ja danas pričamo da neko donosi ili potencijalno donosi odluke s nekom drugom motivacijom i da te odluke se poništavaju kod nadležnih instanci je nešto što je njima neobjašnjivo. Jer, svako ko želi da drži do digniteta, ustanove u kojoj radi, do ličnog digniteta nikad po ovoj tematici, a ni svakoj drugoj, naravno, ne bi donosio odluke koje nekim mladim ljudima mogu zakomplikovati život.

Ono što će biti moja intencija, i time završavam, jeste da se nađe rješenje u kojem nadam se da svi kandidati od prošle godine budu zadovoljni. Jer, ovo već ne govorim pravno nego negdje ljudski, jednako bi bilo pogrešno da ljudi koji su godinu dana na toj Vojnoj akademiji sada nekom odlukom budu vraćeni. Nijesu oni krivi zbog nezakonitih odluka koje su donosile starješine organa, nemaju nikakvu krivicu. Oni su imali želju, imali su određen nivo kvaliteta da se školuju na jednoj najprestižnijoj vojnoj akademiji u Republici Grčkoj. Vjerujem da ćemo kroz odgovarajuće pravne procedure pokušati da iznađemo neko rješenje koje će, rekao bih, smiriti to jedno nerazumijevanje koje već godinu dana tinja kada se tiče pojedinih konkursa za kadete u Ministarstvo odbrane. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:55:05)

Zahvaljujem ministru Konjeviću.

Izvolite, kolegkinice Pejović. Pravo na komentar odgovora.

DALIBORKA PEJOVIĆ (04.07.22 11:55:12)

Hvala, uvažena potpredsjednice.

Kratko ću iskomentarisati ovo što je ministar rekao. S obzirom na to da sam dobila iscrpan odgovor, vrlo decidan, vrlo tačan. Nasloniću se samo na dvije konstatacije koje su ovdje prisutne, ministar ih nije u tumačenju odgovora do kraja pomenuo i možda samo reći još jednu stvar koja je zbilja, blago rečeno, začuđujuća i zašto sam iskoristila priliku da se posebno ovim problemom. To je to lako prelaženje preko pojma diskriminacije. Ne smijemo dozvoliti da se ona podrazumijeva u bilo kojem slučaju na bilo kojem mjestu, pogotovo kada su u pitanju postupanja i odluke državnih institucija. U ovom slučaju, na žalost, to se desilo. To je prvo.

Drugo, želim da logiciram na sledeći način. Niko ne pravi spornim niti smatra da treba sada cijelu proceduru ponavljati, što bi za posledicu imalo vraćanje dva kadeta sada u Crnu Goru, nemogućnost da oni završe svoje školovanje. Ali, onda se postavlja jedno drugo pitanje - da li njih u ovom slučaju spašava dobra volja Ministarstva i potpuno saglasje, vjerovatno svih nas da to ne treba raditi ili ih spašava činjenica da onaj koji je oštećen i diskriminisan neće postupati i tražiti kroz odštetne zahtjeve pred nadležnim sudovima da se cijela ova procedura zapravo dovede na početak i da kolateral bude upravo ovo o čemu je ministar pričao. Dakle, treba da se sada na osobi koja je definitivno diskriminirana se nadamo i iskreno želimo da ona ne potegne odštetni zahtjev i da sve ovo ne dovede u pitanje. Ne. Mi smo njega diskriminirali po dva osnova ako on to ne uradi. Da sada ne pominjemo o kome se radi, svi znaju otprilike cijelu ovu priču i cijeli ovaj koncept.

Jedna nevjerojatna stvar. Ovdje sada više nije pitanje ni nezakonitosti ni nedotatka političke volje ili diskriminacije. Ne mogu da vjerujem da postoji osoba ili da je postojala u Vladi Crne Gore koja traži pod diplomatskom misijom od Grčke treće mjesto za jednog kadeta, dobija ga, što znači finansiranje o kojem je ministar govorio bukvalno kao poklon i vi opet osobu koja je barem bila na trećem mjestu i koja je trebala da bude školovana opet tamo ne šalžete. Ne mogu da shvatim da se neko lišio te "vrste usluge". Nije ni čudo što je ministar konstatovao i potpuno sam saglasna da, ako ovako nastavimo da se ponašamo i da na ovaj način pokazujemo navodnu odgovornost tj. po meni klasičnu neodgovornost u funkcionisanju i ponašanju, mi ćemo zbuniti svakog živog na ovoj planeti, ne više ni diplomate nego pretpostavljam da će se svi čuditi kakvi ljudi i kakvo rezonovanje postoji u Crnoj Gori. Tako da, moje nadanje da će ministar sa svojim timom ispraviti ove katastrofe koje su se desile u proceduralnom smislu i u smislu donošenja adekvatnih akata da bi se ovakve priče i ovakvi problemi otklonili za ubuduće i da se zbilja neće dešavati ovakvi diplomatski skandali koji, po meni, onako kako su se desili i kako su se završili predstavljaju eklatantan primjer. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 11:58:09)

Zahvaljujem kolegkinici Pejović.

Sada dajem riječ kolegi Danijelu Živkoviću da postavi pitanje ministru Konjeviću. Izvolite, kolega Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (04.07.22 11:58:19)

Hvala, poštovana potpredsjednice Bošnjak.

Uvaženi potpredsjedniče Vlade gospodine Konjeviću, poštovane kolegkinice i kolege poslanici i poslanice, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Potpredsjedniku za politički sistem i unutrašnju politiku, gospodinu Konjeviću postavio sam jedno pitanje koje se više odnosi na domen Ministarstva unutrašnjih poslova i moguće je da je za ovo pitanje bio verziraniji ministar unutrašnjih poslova, ali samo iz jednog razloga je ovo pitanje upućeno potpredsjedniku Vlade na problem koji je nastao u pogledu statusa zaposlenih u Upravi policije prije nekoliko mjeseci, a odnosi se na način obračuna zarada i protest koji se desio od strane zaposlenih u Upravi policije prvi put nakon sticanja nezavisnosti od 2006. godine jer im je ugrožen materijalni status pošto je Ministarstvo finansija dalo nalog za novi način obračuna zarada u sektoru Uprave policije i gdje su zaposleni u ovom sektoru ostali uskraćeni ili su im zarade smanjene u iznosu između 40 i 100 eura.

Problem je nastao zbog novog načina obračuna zarada. Jer, kao što smo informisani ta instrukcija je dobijena tako što se više u minuli rad ne računa beneficirani radni staž za pripadnike Uprave policije.

Umjesto da plan Evropa sad omogući povećanje zarada, došli smo u jednu novu situaciju da je pripadnike, odnosno zaposlene u Upravi policije dočekalo neprijatno iznenađenje, čini mi se za zarade u aprilu mjesecu i dobili su zarade niže u iznosu od 40, odnosno 100 eura. Osim toga što smo konstatovali da je plan Evropa sad ugrozio pozicije penzionera, posebno onih s najnižim primanjima, pozicije lokalnih samouprava, sada dobijamo podatak i da su zaposleni u Upravi policije umjesto povećanja zarada dobili smanjenje zarada koje su do sada imali zbog novog načina obračuna zarada.

Sada mene konkretno zanima, pošto ste vi bili na sastanku sa predstavnicima sindikata Uprave policije i pošto ste komunicirali s njima šta je konkretno preduzeto po tom pitanju, odnosno koji su konkretno zasključci do danas realizovani da se popravi materijalni status i pozicija zaposlenih u Upravi policije i Ministarstvu unutrašnjih poslova, s jedne strane. S druge strane, često smo skloni da pozivamo pripadnike Uprave policije na profesionalnost i na efikasan rad, da su oni dio sistema koji je zadužen za borbu protiv kriminala, za demokratizaciju našeg društva. Sjetićemo se, ne možemo zaboraviti da su često bili na braniku odbrane pravih vrijednosti u Crnoj Gori, nakon sticanja crnogorske nezavisnosti, ne zaboravimo da su oni uvijek bili u prvim redovima kada je trebalo zaštititi ustavni poredak, kao i prava građana. Ne zaboravimo samo one velike proteste 2015. i 2016. godine organizovane od strane Demokratskog fronta kada je Crna Gora trebala da postane članica NATO saveza. Ne zaboravimo da su oni uvijek bili na meti stalnih kritika o njihovoj profesionalnosti i načinu njihovog rada, a danas raspravljamo o njihovom materijalnom statusu, nepovoljnom materijalnom statusu i o tome da su zakinuti novim planovima i programima populističkih ministara iz prethodne Vlade Spajića i Milatovića. Naravno da danas moramo pronalaziti načine kako da se država suoči s tim izazovom. Postavlja se pitanje da li će ovakav odnos države, odnosno konkretno ono što su oni zakinuti uticati na profesionalnost i efikasnost njihovog rada u kontekstu pojačanog sigurnog bezbjednosnog izazova jer se nalazimo u turističkoj sezoni, a pripadnici Uprave policije protestuju ispred zgrade Vlade, naravno opravdano zbog njihovog nepovoljnog materijalnog statusa. Postavio sam vam prevashodno pitanje da čujem da li se nešto realizovalo po pitanju zaključaka jer ste bili na sastanku sa sindikatom Uprave policije, odnosno s njihovim predstavnicima, a nakon toga ću dati komentar na odgovor na vaše pitanje koje sam u međuvremenu dobio.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 12:03:18)

Zahvaljujem kolegi Živkoviću.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade, ovo je iz tog resora za politički sistem i unutrašnju politiku.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.07.22 12:03:28)

Mislim da će tako biti bolje i pažljivije dominantno za ljude koji rade u Ministarstvu unutrašnjih poslova, odnosno Policije. Proces integracija za članstvo u Evropskoj uniji koji je strateški cilj Crne Gore ne može ga biti bez mjerljivih rezultata u oblasti vladavine prava. Zato je važno i da govorimo o uslovima rada onih koji u prvom redu te rezultate moraju da ostvare. Stoga, zahvaljujem na pitanju vezano za poboljšanje statusa policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova.

Kao što ste naveli u pitanju, Policija je izašla svoja "prava" da brani na ulici nakon što im je aprilska plata smanjena 40 do 100 eura. Poslednje povećanje zarada policijskim službenicima je bilo 2016. godine, a za razliku od njih zaposlenima u zdravstvu i prosvjeti plate su povećavane dva puta u međuvremenu. Prosječne plate policijskih službenika su daleko ispod težine posla i rezultata koji od njih očekuju država i građani. Pitanje je zbog čega povišica nije bila za policijske službenike ako je budžet Ministarstva u prethodnim godinama rastao, sada je za tridesetak miliona veći nego 2016. godine, a rashodi u jednom dijelu manji jer su poslovi koji su se odnosili na državnu upravu i lokalnu samoupravu izmješteni prije skoro šest godina u Ministarstvo. Ono što je sačekalo Vladu i resornog ministra jeste odluka iz prethodne Vladine strukture koja je dovela do smanjenja plata policajcima i dijelu zaposlenih u Ministarstvu.

Želim da afirmišem postupanje ministra Adžića i njegovog tima koji su od prvog dana mandata bili u direktnoj komunikaciji s predstavnicima sindikata. Međutim, kako rješenje nije bilo na vidiku, a policijski službenici počeli iskazivati nezadovoljstvo posredovao sam u dijalogu s pozicije resornog potpredsjednika Vlade kako bismo zajedno s kolegama iz Ministarstva finansija našli brzo i zakonito rješenje koje u kratkom roku može da nadomjesti pomenuto smanjenje plata. Kao što znate, rezultat tih razgovora jeste odluka o izmjeni odluke o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenom radnom mjestu koju je Vlada usvojila, a po kojoj svi policijskim službenicima zarada uvećana za 10%. Naredno uvećanje zarade kako je dogovoreno na sastancima kojima sam prisustvovao i koordinirao trebalo bi da se ostvari kroz izmjenu Uredbe o grupama poslova i koeficijentima za zarade policijskih službenika, a koja bi stupila na snagu od 01. januara 2023. godine. Sva ostala pitanja koja treba da dovedu do poboljšanja materijalnog

statusa policijskih službenika treba da budu riješena kroz kolektivni ugovor čiji je nacrt prema informacijama dobijenim iz nadležnih resora već sačinila radna grupa u kojoj su predstavnici sindikata MUP-a, Uprave policije i Ministarstva.

Uvaženi poslaniče Živkoviću, iako je vaše pitanje vezano za poslednja dešavanja prouzrokovana smanjenjem plata Policiji dozvolićete mi da se na ovu temu osvrnem kroz jedan širi kontekst. Bojim se da iz godine u godinu policija sve lošije, odnosno neadekvatno opremljena. Ne prate se trendovi niti se ulaže dovoljno, a budžet ministarstva je značajno rastao. Uniforme i ostala oprema za policiju ozbiljnije nije zamijenjena od 2016. godine, pa su policijski službenici prinuđeni da koriste one kojima je za pojedine djelove istekao rok. Bez ozbiljnih sistemskih i planskih ulaganja nije realno da policija može da prati na adekvatan način dešavanja iz oblasti njenog zakonskog djelovanja. Sjetimo se, recimo, da u dijelu bezbjednosti saobraćaja na putevima smo jedina država regiona, a i šire koja nema stacionarne radarske sisteme za kontrolu saobraćaja, a idejni je projekat urađen još davne 2015. godine.

Takođe, teško je zaboraviti poniženje od prošle godine kada je policija u patrole mogla samo pješke, nije bilo ni auta ni goriva zahvaljujući nesnalaženju, da ne kažem lošoj namjeri prethodne Vlade. Sve to se dešavalo usred ljetnje turističke sezone, a da stvar bude gora prethodni menadžment nije na adekvatn način pripremio, prema mojim informacijama, a Uprava za nekretnine sprovela tender za nabavljanje automobila putem rizika, pa je isti poništen i moraće novi da se raspisuje. Imali su tendersku dokumentaciju iz dva uspješna tenderska postupka iz 2015. i 2018. godine. Ali, pojedini visoki državni sekretari koji su se hvalisali po podgoričkim kafanama i po Ministarstvu unutrašnjih poslova kako će otkriti nezakonitost i koruptivne radnje u prethodnim tenderskim postupcima sada su, izgleda, dopisivali uslove i preduslove i procedure i tako ih učinili nezakonitim, pa su iste poništene. Pozivam Specijalno državno tužilaštvo da izuzme cijelu dokumentaciju i da ispita liše ministra cijeli menadžment Ministarstva unutrašnjih poslova iz prethodnog perioda, da se pozabavi ovim pitanjem i da ispita djelovanje nekih posebno državnih sekretara i njihove aktivnosti koje mogu ukazivati na koruptivne radnje zbog poništenja raspisanog tendera od strane državne komisije.

Dakle, očekivanja od policije su velika, a izazova pred njom dosta. S obzirom na to da je u toku priprema budžeta za narednu godinu, želim da sugerišem da se sve stavke sagledaju s posebnom pažnjom kako bi značajna sredstva kojima Ministarstvo raspolaže bila efikasno utrošena, a uslovi rada i zarade policijskih službenika uvećane. Žao mi je što je nezadovoljstvo unutar ove važne službe naraslo, ali ga razumijemo. Rekao sam na sastanku s predstavnicima sindikata i sada ponavljam. Policija će imati moju podršku za dodatno poboljšanje statusa i plata do nivoa do kojeg je to urađeno u relativnom procentu za sektore prosvjete i zdravstva. Rezultate treba da očekujemo, tražićemo ih od policije jer su oni važni da dalji napredak na planu EU integracija, ali je neophodno da stvorimo adekvatne uslove za rad policijskih i službenika Ministarstva unutrašnjih poslova. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 12:09:52)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar, kolega Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (04.07.22 12:10:00)

Poštovani potpredsjedniče Konjeviću, hvala vam na sadržajnom i konkretnom odgovoru iz kog izvlačim nekoliko podnaslova. Prvi je da resorno ministarstvo i vi kao resorni potpredsjednik ovaj problem ste naslijedili zahvaljujući radu i odnosu prethodnog ministra finansija. Taj način obračuna zarade je rezultat rada prethodnog ministra finansija koji su dali nalog da se u minuli rad više ne računa beneficirani radni staž i zbog toga zaposleni u Upravi policije imaju manje plate u rasponu između 40 i 100 eura. Nije mala stavka, odnosno nije beznačajno umanjenje. Jer, umjesto očekivanog povećanja zarada kojim su obuhvaćeni zaposleni u obrazovanju i u drugim djelovima bezbjednosnog sektora, pa i samom zdravstvu, zaposleni u Upravi policije, mislim da njih ima nešto preko 4.500 hiljade ostali su bez tog povećanja.

Drugi podnaslov je da ste imali komunikaciju sa sindikatom Uprave policije i da ste dali konkretne predloge kako da se prevaziđu postojeći problemi. Jer, koliko sam razumio, u budžetu za 2022. godinu postoji dovoljno sredstava na osnovu kojih se ovaj problem može riješiti za tekuću godinu, a takođe i ukazali ste na neophodnost planiranja sredstava za 2023. godinu kako bi se materijalni status zaposlenih u Upravi policije poboljšao u narednoj godini, odnosno kako ne bi bili diskriminirani u odnosu na zaposlene u drugim sektorima javne uprave.

Treći podnaslov odnosi se na ukupno status zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije jer ste nešto više govorili u širem kontekstu njihove pozicije i oko onoga za šta ste vi u prethodnom

periodu zalagali kada govorimo o poziciji Ministarstva unutrašnjih poslova. Mislim da smo mi često skloni da nepravедno i možda neopravдano dajemo različite vrste sugestija i kritikujemo rad pripadnika Uprave policije, a da prije toga nismo na kvalitetan način sagledali šta smo mi doprinijeli u pogledu normativne nadogradnje onih zakona koji su potrebni da bi se pojačala ovlašćenja zaposlenih u Upravi policije. Jer, kao što vidimo, danas imamo jednu specifičnu situaciju u kojoj zaposleni u Upravi policije često su na meti kritika i čak i napada, a da to nije na kvalitetan način obrađeno u našim zakonskim rješenjima. To je jedna stvar. Druga stvar, ne možemo učiniti njihovu poziciju boljom ako oni nemaju dovoljnu materijalnu satisfakciju, odnosno ako oni nemaju zarade koje korespondiraju sa složenošću poslova koje oni danas obavljaju.

Vi ste dali odgovore, odnosno konkretno dali ste primjer kako bi to trebalo da izgleda u narednom periodu, posebno u pogledu usvajanja, odnosno potpisivanja Granskog kolektivnog ugovora i Uredbe o grupama poslova i koeficijentima za zarade policijskih službenika koja bi stupila na snagu 01. januara 2023. godine. Naša je obaveza s tim u vezi da radimo na zakonskim rješenjima kojima ćemo nadograditi ovaj dio normativnog okvira. Obaveza Vlade je, posebno Ministarstva finansija da planira sredstva za poboljšanje materijalnog statusa zaposlenih u Upravi policije i Ministarstvu unutrašnjih poslova. Vjerujem da će zaposleni u Upravi policije biti zadovoljni s ovim odgovorom koji ste vi ponudili i naravno da ćemo njima obezbijediti bolji status i da će oni biti zadovoljni sa svojim statusom kako bi pružali još bolje i kvalitetnije rezultate u pogledu borbe protiv kriminala, protiv korupcije, u borbi za vladavinu prava na koju se često mi i sami pozivamo i u borbi za demokratizaciju dodatno našeg društva. Vjerujem da će kroz sinhronizovan rad vas kao potpredsjednika u Vladi i, naravno, resornog ministra zaposleni u Upravi policije biti zadovoljni i da ćemo adekvatno odgovoriti makar što se tiče Skupštine u pogledu usvajanja novih zakonskih rješenja kako bi obezbijedili šira ovlašćenja za pripadnike Uprave policije i zaštitili njih kao profesionalce i ljude koji su doprinijeli očuvanju mira i stabilnosti u Crnoj Gori na čemu smo im zahvalni i očuvanju onoga što su prava i slobode građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (04.07.22 12:15:41)

Zahvaljujem kolegi Živkoviću.

Imali smo pitanje uvažene kolegice Lidije Kljajić, a ona iz opravdanih razloga nije u mogućnosti bila da dođe i postavi. Pretpostavljam da je u pisanoj formi dostavljen odgovor na pitanje. Time je set pitanja namijenjen potpredsjedniku Vlade i ministru odbrane gospodinu Rašku Konjeviću završen. Vama zahvaljujem.

Imam obavezu da kolegama poslanicima kažem da ćemo sutra nastaviti jer današnji rad smo ovim završili. Sutra ćemo nastaviti u 10.00 sati s pitanjima upućenim ministru poljoprivrede i potpredsjedniku Vlade Vladimiru Jokoviću. Zahvaljujem svima.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:10:22)

Kolege poslanici,

Nastavljamo Šestu (posebnu) sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2022. godini.

Prije nego što počnemo sa radom, da još jednom pročitam naša pravila za one koji ne znaju i za goste, mada pretpostavljam da ministar, s obzirom na to da je bio naš kolega poslanik i zna, ali evo i radi javnosti.

Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Posle datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika, koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta ili, ako nije u mogućnosti, može u pisanoj formi. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja.

Prvo, želim dobrodošlicu Vladimiru Jokoviću, potpredsjedniku Vlade za ekonomski sistem i ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Tu su sa njim i Andrijana Rakočević, generalna direktorka u Ministarstvu poljoprivrede, koju, takođe, pozdravljam i gospodin Miroslav Cimbalević, takođe generalni direktor u Ministarstvu poljoprivrede. Pozdravljam i Vas.

Prije nego što pređemo na pitanja, kolegica Vujović ima proceduralnu reakciju.

Izvolite, kolegice Vujović.

TAMARA VUJOVIĆ (05.07.22 10:12:20)

Hvala, potpredsjednice.

Ja ću proceduralno i neću dužiti. Obraćam se Vama i obraćam se javnosti, a obraćam se i našim današnjim gostima koji treba da čuju jer je jedan od njih član Koordinacionog tima Vlade za zaštitu i spašavanje.

Naime, svi smo svjedoci požara koji se desio u Herceg Novom koji je trajao duže od 24 sata i na to želim ovom prilikom da skrenem pažnju. Ovaj događaj nam je pokazao da koordinacija između državnih službi sa lokalnim službama zaštite i spašavanja mora da bude daleko efikasnija. Slična situacija bila je 2017. godine na poluostrvu Luštica, kada su gradonačelnici bokeških opština morali zbog sporosti ove koordinacije i izostanka javno da traže pomoć i od drugih država. Vidimo da se po pitanju koordinacije, brzine i efikasnosti donošenja odluka nije promijenila mnogo situacija od 2017. godine, a prošle su tri vlade i zato reagujem.

Postavljam pitanje, samo ću kratko, čime raspolaže država. Helikopteri MUP-a nisu za gašenje već za osmatranje. Avioni MUP-a, su po mojim informacijama, informacijama sa Vlade, prizemljeni iz proceduralnih razloga ili oštećeni. Dakle, Ministarstvo odbrane posjeduje dva helikoptera sa vedrima od tonu i po vode za gašenje požara sa četiri tima. Smatram da je to nedovoljno za cijelo područje Crne Gore. Postoje samo dva helikoptera i ne znam da li postoji išta što se tiče Ministarstva unutrašnjih poslova. Naša lokalna služba je dobro opremljena, sa velikim brojem vatrogasaca, tri dobrovoljna vatrogasna društva i oni sasvim dobro odgovaraju na gašenje sa tla. Međutim, gašenje iz vazduha i na nepristupačnim terenima kakav je ovaj bio može biti gašen samo helikopterima sa vedrima ili kanaderima. Postavljam pitanje što su prioriteti zbog toga što je informacija o požarnoj sezoni koja je bila na Vladi, dobili smo uvjerenja da smo potpuno spremni za sezonu, da je MUP učinio sve u skladu sa mogućnostima. Naše mogućnosti nisu prave. Prema nacionalnom planu se kaže - ukoliko država ne može adekvatno da odgovori, postoji mehanizam angažovanja međunarodne pomoći. Da li smo mogli da reagujemo ili nismo mogli? Napominjem, da je Hrvatska, jer je to granično brdo, praktično dijeli dva kilometra, ponudila pomoć u smislu kanadera, kao i Republika Srbija. Vrlo je važno zato što znamo da su ljeta sve toplija, požari sve češći. Ovo je bio jedan loš primjer osim što je dobro reagovala lokalna služba. Moramo da promijenimo prioritete i da ulažemo u ovaj sektor, a ne već 25 godina da nije kupljen nijedan kanader ili helikopter. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:15:04)

Zahvaljujem.

Ovo je bila zloupotreba poslovničke mogućnosti. Ali, još jednom se iskazuje kao potreba da, kada budemo mijenjali Zakon o Skupštini, da imamo ovih minut, dva na početku svake sjednice vezano za neku temu koja je aktuelna i koja je od javnog interesa. Mislim da su ovo više pitanja usmjerena za Ministarstvo unutrašnjih poslova i za premijera. Shvatiću to kao retoričko pitanje, poziv prema Vladi i skretanje pažnje na ovu vrlo značajnu temu i mogući problem kako ide požarna sezona.

Mi ćemo preći na ovo za šta smo danas ovdje, konkretno na prvo pitanje koje će postaviti potpredsjedniku uvažena kolegica Suada Zoronjić.

Izvolite, kolegice, imate tri minuta.

SUADA ZORONJIĆ (05.07.22 10:16:05)

Hvala Vam, predsjedavajuća.

Poštovani potpredsjedniče Vlade, uvaženi ministre, poštovani saradnici tog resora, uvažene kolegice, kolege, poštovani građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede glasi:

Šta su Vlada Crne Gore i resorno Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede učinili po pitanju dodjele sirovine plavskim drvoprerađivačima radi pokretanja finalne obrade drveta koja je dosadašnjom koncesijom skoro uništena? Da li će biti pokrenute krivične prijave protiv onih lica koji su zloupotrijebili i uništili plavske šume, kao što je Malikova šuma i šume iz devetog odjeljenja i da li su oni imali izvođačke projekte?

Baveći se ovom problematikom, došla sam do određene papirologije, dokumenata iz Uprave za šume, gdje neka dokumenta govore u prilog tome da plavski drvoprerađivači, koji su godinama unazad ukazivali na ovaj problem, su 100% u pravu. Ovdje, recimo, imam dokument gdje su dva ista izvođačka projekta kopirana na istoj strani, neka vide građani Crne Gore, da je ovdje dozvoljen rad u devetom

odjeljenju u plavskoj šumi. Treći dokument ukazuje, a ja ću morati da ga pročitam radi javnosti, da isti potpisnik ovog izvođačkog projekta, po ovima je znači dozvoljena upotreba i zloupotreba šume, a isti gospodin Esmir Pupović, diplomirani inženjer šumarstva, ovo je dokument iz Uprave za šume iz Pljevalja, pa kaže sledeće - U vezi dopisa br. 01311/20, deveto odeljenje sam doznačio po usmenom nalogu šefa područne jedinice Plav u 2019. godini, a za potrebe područne jedinice Plav za 2020. godinu, a na osnovu planirane transformacije Uprave za šume u d.o.o. Iz tih razloga nijesam potpisao izvođački projekat, a za tačnost podataka u izvođačkom projektu odgovaram. Znači, potpis, pečat iz Uprave šuma Pljevalja. Ova dva dokumenta 100% švercovana govore da je bilo dozvole za krčenje plavskih šuma u devetom odjeljenju.

Pozivam Vas, potpredsjedniče Vlade, s obzirom na to da ste resorni ministar poljoprivrede i šumarstva da obratite pažnju na ovo, da se oglasite i Vi i javno tužilaštvo i da se vidi da li je potrebno pokrenuti krivične prijave i da li je moguće vršiti sječu šuma u devetom odjeljenju, iznositi sirovo drvo i koristiti, odnosno zloupotrebjavati plavske šume. Godinama unazad, kao što rekoh, plavski drvoprerađivači upućuju i ukazuju na ovaj problem, pozivaju Vladu, pozivali su i u prošlom sazivu premijera i Vas su sada pozvali. Pozivam Vas u ime njih da i Vi i gospodin Dritan Abazović, naš premijer, povedete računa, primite na razgovor drvoprerađivače iz Plava i da čujete u koliko ogromnom problemu su plavske šume, a vjerujem i sve šume u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:20:08)

Zahvaljujem kolegici Zoronjić.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade. Ovo je jedna velika tema. Da čujemo odgovor.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 10:20:16)

Hvala, predsjedavajuća.

Uvažena poslanice Zoronjić,

Vi ste postavili jedno zanimljivo pitanje. Ne znam da li ste dobili, ali poslali smo pitanje u pisanoj formi, a ja bih na kratko prokomentarisao ovo što Vi pričate kakvo je stanje u šumama. Dakle, sigurno jedan od najvećih problema što se tiče Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede su dešavanja u šumarstvu Crne Gore. Tamo imamo jednu nezakonitu i neprimjerenu situaciju, ili imamo nešto što je naslijeđeno iz nekih prošlih vremena. Ova pitanja koja Vi meni postavljate ne odnose se na vrijeme od kako sam ja ove dva mjeseca, to je u nekom prošlom vremenu. Volio bih da mi date kopirana ta dokumenta, odmah ćemo učiniti sve što je do nas da to riješimo i da ispitamo do kraja. Naravno, Ministarstvo je to koje može da izvrši kontrolu i da uputi nadležnim organima na dalje rješavanje. Šta i kako će oni rešavati - to je na njima.

Druga stvar, što se tiče prijema plavskih drvoprerađivača, uvijek su dobrodošli. Imao sam razgovor i sastanak u Privrednoj komori i prije neki dan drvoprerađivače koji proizvode pelet. Vjerujte mi, ovo Ministarstvo je krajnje zainteresovano da dobiju sirovinu oni koji će praviti finalni proizvod. Najveći problem u šumarstvu do sada su bile koncesije, koje na su sreću ove godine ističu i mi smo u procesu reforme. Vjerujem do Nove godine da će se uraditi potpuna reforma šumarstva i šumskog sektora u Crnoj Gori. Informacija za javnost i za poštovane gledaoce, Crna Gora prihoduje za prošlu godinu oko šest miliona i trista hiljada eura za šumarstvo, a izdvaja za Upravu za šume pet miliona. Dakle, ukupan neto prihod je oko milion i trista hiljada za sve što se posiječe u Crnoj Gori. Mi smo imali koncesije koje su trajale po 15 godina. Koncesionari su dobili, u ugovoru piše da će na osnovu kretanja cijena drvne mase na tržištu MONSTAT obračunavati i povećavati cijene za koncesionare koji su imali koncesije na 15 godina. Međutim, poslije prve godine, MONSTAT je prestao da obračunava cijene i te cijene su 15 godina na istom i sad su makar jedno pet, šest, sedam puta ili nekoliko puta niže nego što se postignu na javnom pozivu.

Vjerujem da ćemo mnogo toga riješiti. Da li se može sve odjednom riješiti? To je nemoguće. Iz Uprave za šume sam dobio informaciju da su oni ustanovili mnoge nepravilnosti, pa i na ovo što ste Vi rekli sad, da su podnešene krivične prijave za dešavanja u šumarstvu za: Pljevlja, Žabljak, Rožaje i u Plavu. Moraćemo izvršiti jednu ozbiljnu reformu šumarstva. Crna Gora je jedina država u regionu koja prodaje drvo u tzv. dubećem stanju, nema svoje državno preduzeće koje bi se time bavilo i to je ozbiljan problem. Donešeno je tu nekih odluka, prije nekoliko godina donešena je odluka da je zabranjen izvoz oblovine i drveta da bi se pospješila finalna proizvodnja. Vjerujem da ćemo učiniti ono što je moguće, doći će i razgovaraće naši iz Direktorata za šumarstvo sa "Srbija šumama", ići će i u Bosnu da vide njihova iskustva i u Hrvatsku. Vjerujem da ćemo doći do najboljeg mogućeg rješenja u ovom trenutku. Ja iskreno mislim, i u razgovoru sa Direktoratom za šumarstvo, da je najbolje formirati državno preduzeće Crna Gora šume, koje

bi sjeklo i izvlačilo na puteve drvenu masu i prodavalo je svima koji su zainteresovani. Ovako, neki dobijaju po 13 ili 6 eura za lišćare, 13 eura za četinare, a na tenderu dođe i 70 eura kad se raspiše javni poziv. U toku je javni poziv, ove godine kasnio. Za pet, šest, sedam dana će taj javni poziv biti otvoren. Dodijeliće se koncesije za ovu godinu. Bezrazložno se kasni, to je sezonski posao, gdje ljudi ne mogu kad je kiša, snijeg itd. raditi u šumarstvu. Vjerujem da ove godine ćemo prije Nove godine ili makar u januaru mjesecu imati sve to završeno kako bi oni koji se bave time imali čitavu godinu da rade svoj posao, a pravo prvenstva će uvijek imati oni koji prave finalni proizvod.

Dakle, i ove godine smo razmišljali, pa javni poziv je specifičan, mi smo razgovarali sa mnogim drvoprerađivačima i neki su tražili da samo cijena bude 50%, neki lokalni uticaj, neki materijalno-tehnička opremljenost. U suštini, ove godine je raspisan tender gdje je Uprava za šume i mi iz Ministarstva iz Direktorata za šume se dogovorili da 10 poena nosi lokalna samouprava. Dakle, neko ko radi drvoprerađu u Plavu, ima 10 bodova startnih, prednosti od onoga ko bi došao negdje sa drugog mjesta i eksploatisao eventualno šumu u Plavu. Dalje utiče broj radnika. Na osnovu broja radnika, dodjeljuje se po 250 ili 300 kubika, jer se smatra da toliko jedan radnik u toku godine može da preradi drvene mase. Nije bilo primjedbi na tender niti pitanja, dakle 80 bodova je cijena, 10 bodova uticaj na lokalnu samoupravu što će doprinijeti onim mjestima kao što su: Rožaje, Plav, Pljevlja, Žabljak, Plužine gdje su lokalni proizvođači i naravno 10 bodova je broj zaposlenih u šumarstvu. Ako ima dodatnih pitanja, tu sam. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:26:24)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Jokoviću.
Izvolite, kolegice. Imate pravo na komentar odgovora.

SUADA ZORONJIĆ (05.07.22 10:26:30)

Hvala Vam, uvaženi ministre.

... sam dobila odgovor, jer intencija je da Vaš resor na čelu sa Vama obrati pažnju na enormnu krađu šuma, na devastaciju koja je počinjena svih ovih godina unazad. Naravno, nisam danas prozvala Vas, već problem datira mnogo ranije. Malo se obraćalo pažnje na ovo, godinama jedino ... drvoprerađivači ukazuju na ovaj problem. Zato ja Vas javno pozivam da obratite pažnju. Zamislite apsurdna, koncesiju dobijaju svi drugi osim lokalni drvoprerađivači koji bi naravno ... sirovo drvo da bi pokrenuli finalnu proizvodnju. Na taj način bi naravno pospješili i zapošljavanje lokalnog stanovništva koji masovno iseljavaju upravo iz razloga što je Plav mjesto koje industrijski nije razvijeno. Na taj način bi pomogli lokalnoj samoupravi i da se omladina zapošljava, a da se ne izvozi u najvećoj mjeri onaj proizvod koji potiče iz opštine Plav. Ja od Vas očekujem da ćete omogućiti, a vidim da ste jako spremni za saradnju i na osnovu odgovora koji ste mi dali usmeno i na osnovu pisanog odgovora, da ćete pokrenuti proceduru i vezano za prvi problem koji sam pomenula. Ja ću Vam naravno dostaviti dokumenta da imate i očekujem da ćete u najkraćem roku primiti lokalne drvoprerađivače ne samo iz Plava. Ja imam inicijativu iz Plava, ali očekujem da iz svih drugih opština gdje ima dosta vegetacije, gdje ima šume koji imaju isti problem da se obrate i da svima izađete u susret.

Imam još jedno dodatno pitanje, kratko samo da mi kažete da li ćete učestvovati u sprečavanju enormnog poskupljenja energenata za ogrijev, poskupljenja peleta - da li ćete omogućiti da subvencija bude i na sjeveru ne samo u Bijelom Polju, Plavu i drugim gradovima na sjeveru, ne samo u Pljevljima. Zna da je Bijelo Polje bilo najzagađeniji grad tokom prošle godine. Nisu samo Pljevlja zagađena, već su zagađeni i svi drugi gradovi na sjeveru Crne Gore. Tamo gdje se masovno koristi drvo i pelet za ogrijev - da li ćete omogućiti da bude subvencije u svim opštinama na sjeveru? To je dodatno pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:29:27)

Zahvaljujem se kolegici.
Izvolite, potpredsjedniče. Imate pet minuta da date odgovor na dopunsko pitanje.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 10:29:36)

Kratak odgovor.

Dakle, što se tiče ovih stvari i te nezakonite sječe, zakucali ste na otvorena vrata - sve ćemo procesuirati i što je do Ministarstva učiniće. Ako se utvrde te nepravilnosti, to će biti procesuirano i predato nadležnim organima. Naravno, prošli put rekao u prvom obraćanju - odgovorićemo i zakazaću prijem drvoprerađivača iz Plava. Ali što se tiče održavanja šuma, to je na Upravi za šume, koja je poseban organ. Jeste negdje u sklopu Ministarstva za šume, ali je poseban organ i oni se staraju o tome (nije to direktno u nadležnosti Ministarstva).

Što se tiče ogrijevnog drveta i cijena, mnoge cijene su porasle. Ja sam imao razgovor negdje mislim 22. juna sa svim prerađivačima drveta, sa onim koji proizvode pelet. Po njihovim informacijama, enormno je skočila cijena. Prvo drvo dobijaju po većoj cijeni, cijena nafte koja i te kako utiče na proizvodnju je skočila i naravno radna snaga koja je prije, po njihovim riječima, izvozila, na put sjekla i izvlačila drvenu masu po kubiku za pet eura, sad neće bez po osam eura. Sve to na kraju utiče na cijenu. Inače, cijene peleta su svugdje u Evropi skočile: preko 400 eura je u Srbiji, oko 500 u Austriji i zemljama u Evropskoj uniji. Ja sam razgovarao i negdje smo blizu dogovora da te cijene budu, oko 20.000 kubika što je otprilike jedna petine proizvodnje, u Crnoj Gori budu ispod 300 eura. Njihova proizvodna cijena je nekih, po njihovim riječima, 210-220 eura u ovome trenutku, a kad se doda marža prerađivača plus PDV koji je smanjen na 7% ta cijena dođe otprilike tolika kolika je. Oni su izrazili spremnost da će ovaj dio koji se odnosi za Crnu Goru..., mogla bi Crna Gora da uradi da zabrani izvoz peleta, ali nekih 90.000 tona što se proizvodi, a vjerovatno i 120, 130 ne možemo zabraniti, jer oni žive od izvoza a u Crnoj Gori se troši nekih otprilike 20.000. Tako da ovdje u ovom dijelu vjerujem da ćemo postići dogovor u drugom dijelu da se njima omogući i oni nesmetano da izvoze, da ne fali peleta u Crnoj Gori.

Što se tiče ogrijevnog drveta, znamo na seoska domaćinstva da se ... po veoma povoljnim cijenama i svaki građanin Crne Gore bi mogao to dobiti. Sad je pitanje kako bi neko posjekao, izvukao, dotjerao, iscijepao opet i za ta drva neko ko siječe u svojoj privatnoj imovini, posiječe, dolazi, prodaje, cijene su sad takve. Mislim da i mediji podgrijavaju tu najavljenju grijnu sezonu, da će biti haos, da neće biti energenata, Crna Gora ne zavisi od gasa, gas je najveći problem u Evropi. Cijene električne energije na svu sreću Elektroprivreda u Crnoj Gori drži na nivou od prošle godine i mislim da su i među najnižima u regionu. Vjerujem da će biti uredno snabdijevanje električnom energijom, a ovo će se morati skuplje platiti zato što je skuplja proizvodnja. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:33:06)

Zahvaljujem.

Sada prelazimo na sledeće pitanje koje će postaviti kolega Marko Milačić.

Izvolite, kolega Milačiću.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 10:33:15)

Hvala Vam.

Drago mi je da Vas vidim, gospodine Jokoviću. Kad sam Vas zvao na TV duel, niste imali hrabrosti da dođete. Kad sam pričao da ste temelj izdaje, kad je bio memorandum, tada kada je malo ko o tome pričao i kad sam govorio da je to temeljna izdaja - tada niste imali petlje da dođete na TV duel, tako da mi je drago da Vas sad vidim. Beskrajno sam ponosan što smo na suprotnim stranama otkad ste izdali Crnu Goru. Beskrajno sam ponosan što je Prava Crna Gora opozicija, s jedne strane, kriminalu, a, s druge, izdaji. Da obrazložim.

Moje pitanje je bilo vrlo jednostavno i hvala Vam na pisanom odgovoru:

Gospodine Jokoviću, kako komentarišete zapošljavanje DPS-a kadrova na važnim mjestima po dubini od strane nove Vlade čiji ste član?

Prvo, podsjetiću Vas na Vaše, recimo, dvije ranije izjave: "Postavljanje kadrova DPS-a nije ono za šta smo se borili". Vaša izjava. Drugi citat, takođe Vaš od 30. avgusta: "Poslali smo Demokratsku partiju socijalista na margine političke istorije." To ste govorili nekada, a danas kada ste vratili DPS na vlast, govorite drugačije. Kako ste vratili DPS na vlast? Recimo imenovanjima. Vlada čiji ste Vi član je predložila Vladana Jokovića, nekadašnjeg visokog funkcionera, poznatog takođe po aferama, DPS-a, koji radi u Upravi carina, za člana Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore. On je bio na čelu ANB-a. Dalje, funkcioner DPS-a Marko Nišavić, koji je imenovan za predsjednika Odbora direktora Luke Bar odlukom vaše Vlade. Vlada je imenovala Denisa Vukotića iz DPS-a za državnoga sekretara u Ministarstvu kulture i medija. Nataša Pešić je ponovo vaskrsnula kao članica Komisije za stambena pitanja Vlade. Drago Spičanović, takođe funkcioner DPS-a, je vraćen i postao je jedan od rukovodilaca u ANB-u. Žarko Pušica, takođe funkcioner DPS-a, je vraćen. Radovan Orlandić iz SDP-a, koji je poznat po krivičnim prijavama,

vratio se u firmu u kojoj je zaslužio nekoliko krivičnih prijava. Suzana Pribilović, iz DPS-a, je na čelu jednog od ključnih odbora u Skupštini. Krsto Perović imenovan na mjesto državnog sekretara u Ministarstvu odbrane, a od ranije je poznat kao saradnik Predraga Boškovića. Milorad Vuković, otac Ivana Vukovića, nije problem što je otac, nego je iz te priče, predložen je za člana Odbora direktora održavanja željezničkih vozni sredstava itd.

Dakle, Vi govorite u odgovoru na moje pitanje, koji je naravno na nivou komedije, vjerovatno ćete i Vi pročitati odgovor, pa ću to prepustiti Vama da ne trošim vrijeme. Prije svega, niste ovdje u ovom odgovoru, da javnost zna, niste smjeli ni da pomenete DPS. U čitavom odgovoru na moje konkretno pitanje o povratku funkcionera DPS-a, Vi niste DPS ni pomenuli zato što su vaši novi koalicioni partneri. Šta Vi radite? Danas, da budem aktuelan, imamo informaciju o kojoj Prava Crna Gora trenutno i danima jedina priča - da premijer Vlade, koju vi podržavate, kaže da Vlada i CPC treba da potpišu temeljni ugovor. Nekanonska, nazovi vjerska, organizacija, nazovi crkva na čijem čelu je raščinjani /prekid/. Dakle, vaša uloga u čitavoj ovoj priči oko temeljnog ugovora jeste da popločate put da se potpiše ugovor sa tzv. crnogorskom, tzv. pravoslavnom, tzv. crkvom. To je vaš zadatak.

Takođe, da podsjetim na još nešto što ste rekli. Da li se sjećate, gospodine Jokoviću, da Mitropolija crnogorsko-primorska nije dala, reći ću u širem smislu, blagoslov da vi idite u manjinsku Vladu i rekla stav da niko od Mitropolije ne očekuje da će ona dati podršku formiranju bilo koje Vlade koja bi na mala ili velika vrata, posredno ili neposredno, vratila na vlast bivši režim. Vi ste to uradili, ušli u manjinsku Vladu i brutalno vraćate na svim nivoima taj isti bivši režim. Odgovorite mi, tu završavam gdje sam i počeo sa mojim poslaničkim pitanjem - kako komentarišete Vi kao član Vlade imenovanja DPS-a po dubini?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:38:10)

Izvolite, potpredsjedniče Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 10:38:16)

Zahvaljujem, predsjedavajuća. /Prekid/ pitanje od inspirativnog čovjeka da Vladimir Joković nešto nije smio. Zamislite, ispriječio se Marko Milačić da Vladimir Joković ne smije njemu da izađe na megdan. Pa čovjek da pukne od smijanja. Ali ja prije izlaska na megdan bilo kakav Marko Milačiću, trebao bih da znam koga imam sa druge strane. Imam jednog Marka Milačića ili drugog Marka Milačića. Da li imam Marka Milačića koji je branio mitropolitu Amfilohiju da dođe na mitinge koje je organizovao? Imam li Marka Milačića koji je glasao za samostalnu Crnu Goru, bio najveći protagonist tada, protivnik mitropolita Amfilohija i veliki pobornik ideje Demokratske partije socijalista i onih koji su bili na drugoj strani? Imam li Marka Milačića koji je govorio za Naseru Orića i Ratka Mladića da su braća po zlu, ili Marka Milačića koji posle toga ljubi na nekoj smotri zastavu Vojske Republike Srpske? Imam li Marka Milačića koji je bio vrli aktivista DPS-a, njihov pobornik, borac, koji tako ozaren sa pobjeda DPS-a izvještava, ili imam Marka Milačića koji je prevrnuo ćurak naopako kao možda i mnogi drugi i sad priča o nekim drugim stvarima? Pametnijih poslova hiljadu imam, nego da izlazim i da prepričavam sa onima koji bi trebali prvo da se sučele sami sa sobom, pa kad podnesu izvještaj jedni drugima koji su i kad se identifikuju je su li to oni iz prošlosti, ili su to oni iz sadašnjosti. Onima koji su nedosledni Vladimir Joković nema vremena da se bavi niti će se baviti. Što se tiče zapošljavanja i što se tiče šta je crkva rekla, dakle, ja poštujem Srpsku pravoslavnu crkvu i Mitropoliju crnogorsku-primorsku, ali ja vodim politiku SNP-a. Ne dozvoljavam nikome da određuje šta će SNP raditi i šta je uradio.

Marko Milačić sad izbjegava i kaže - vidite šta je uradio, potpisaće se temeljni ugovor sa samostalnom Crnogorskom pravoslavnom crkvom, a ni jednom neće da krije šta će biti u petak i o čemu će se glasati. U petak će se glasati na Vladi u potpisivanju temeljnog ugovora sa jedinom kanonskom crkvom u Crnoj Gori Srpskom pravoslavnom crkvom. Dakle, ovo izbjegavam. Marko Milačić ne priča i neće da kaže kakvo je zapošljavanje šta je Vlada, koju je on podržavao, za kojom je ne znam ni sam sve šta nije radio, učinila SNP-u kad je zapošljavanje bilo. Zašto ta Vlada nije smijenila funkcionere DPS-a i postavila SNP - ono što smo dobili u raspodjeli? Svi su ostali skoro tamo, a i neki funkcioneri od gospodina Milačića koji su bili na drugom mjestu, drugorangirani i čije je mjesto pripalo nekoj drugoj partiji su imenovani u prošloj Vladi.

Dakle, ovo je Vlada pomirenja, ovo je proevropska Vlada, ova Vlada će nastaviti da radi onako kako smo se dogovorili. Ono što je opredijelilo SNP da bude dio te Vlade mi ćemo sprovesti, a ovakve priče onih koji su mijenjali, trčali od jedne pozicije do druge, gdje god bilo malo ugodnije u nekom trenutku - tu je bio gospodin Milačić. Ja sam od prvog dana u SNP-u, nikad nijesam, niti ću ići nikad od jedne do druge partije

neću biti. I sad se pokazuje da su najveći protivnici DPS-a bivši DPS-ovci. Evo Marko će srušiti DPS sa svojom snagom, jer on najbolje zna što oni i kako rade (kad su bili zajedno) i što su radili. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:41:54)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Milačiću. Imate pravo tri minuta na komentar odgovora.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 10:41:59)

Svaka Vam je istina kao ova istina, ali prvo ću Vam pokazati ovoga čovjeka koga ste vi izdali - ako smijete da ga pogledate u oči. On je bio i ostao istina, a Vi ste izdaja. Pogledajte dobro ovoga čovjeka. Pričate opet o meni, a treba da pričate o vlasti koju formirate sa DPS-om, o koaliciji. Neću se osvrutati na ove stvari pošto su gomila neistina - od ove priče da sam ja bio na mitinzima DPS-a. Ja sam kao novinar i baš na tom izbornom procesu bio i u komunikaciji, i to dobro zna gospodin Lalošević u Baru itd. Ponosan sam i zato sam izbačen sa televizije. Mislite li da sam bio takav da bih bio izbačen iz televizije od strane i vaših koalicionih partnera danas (SDP-a i drugih)? Čitava priča, gomila neistina da sam ja ikada bio i imao ikakve veze sa DPS-om. Nikada, to svako zna, mala je Crna Gora. To su čiste insinacije. Ali, dok su mene ti iz DPS-a, vaši današnji koalicioni partneri, hapsili, progonili, upadali u moj stan sa djecom i ženom - vama su davali milionske kredite koji sada nestaju i to konstatuje ASK. Dok ste Vi taložili milione, ja sam bio na ulicama. U čitavoj borbi nemate ni prekršajnu prijavu od strane DPS-a nego kredite, milione. I dobili ste nagradu za to i vratili ste za to sada vraćajući DPS Vi. Vi meni nešto da pričate o DPS-u, Vi koji danas i današnjim govorom gazite SPC, kažete - poštujemo SPC, ali mi je preči SNP. Čuje to Crna Gora. Vama je preča partija od naše crkve. Meni nije i nikad neće biti, ne od moje partije, nego od moje porodice mi je preča Srpska pravoslavna crkva. Sad ste ovim priznali Crnogorsku pravoslavnu crkvu. Ako je zadatak i ako je uloga da se potpiše temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom samo da bi se sutradan ili neki dan kasnije ili mjesec potpisao sa nekanonskom Crnogorskom pravoslavnom crkvom, a znajući činjenicu da smo ipak zaštitili Zakonom o slobodi vjeroispovijesti Srpsku pravoslavnu crkvu - odmah da Vam kažem: sačekao bih zato što potpisivanje temeljnog ugovora koji vi popločavate sa Crnogorskom pravoslavnom crkvom je gore od onog sramnog Đukanovićevog, vašeg sada Zakona o slobodi vjeroispovijesti. To je gore. Ovo što vi radite sa pričom o SPC trenutno o temeljnom ugovoru samo da biste potpisali temeljni ugovor sa nekanonskom organizacijom je sramota i vraćanje na period davno iza 30. avgusta. Ovo što ste mi odgovorili u pitanju gdje ste rekli kako je transparentna Vlada, bolje bi bilo da nije, sjednice, pa vas tamo šikaniraju, omalovažavaju, vas iz SNP-a. Pa indirektno Vama je Vaš kolega Ranko Krivokapić rekao da ste dobili diplomu u Zatonu u Bijelom Polju. Mislio je na Vas i Vi to slušate. Ništa se ne /prekid/ u toj Vladi. Da li ćete možda, kad se potpiše temeljni ugovor sa CPC, izaći iz Vlade? Ne, nego isto kao oko gospodina Kentere ste glasali svi protiv i naravno bilo je što je bilo.

Dakle, Vi meni da pričate o borbi protiv DPS-a, vi koji vraćate udarne pesnice DPS-a, koji ste u koaliciji sa DPS-om i slično. Ali, narod sve dobro vidi, narod dobro zna. Otišli ste u opoziciju u Beranama i poći ćete na svakom drugom mjestu kako god budu dolazili izbori. Narod vam je poručio tamo šta misli o vama - niste u vlasti i nećete više niđe biti u vlasti. Ovo što ste sad dograbili, šačicu vlasti - neka vam je sa srećom. Nisam imao dodatno pitanje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:46:28)

Zahvaljujem, kolega Milačiću.

Molim vas samo, imam pravo da dam zbog toga što je bila insinucija na diplomu. Vi ste, koliko sam ja ispratila, tumačili na koga je ministar inostranih poslova Krivokapić mislio i optužili ste ovdje javno. Ja mislim da kolega Joković ima pravo na repliku.

Izvolite, proceduralno minut.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 10:47:09)

Dakle, ja ne bježim, svakako ću onda poslije toga imati ja pravo.

Da vam kažem, ako bismo tako išli, svako poslaničko pitanje u komentaru bi zavrijedilo, ali svako, i repliku i slične stvari. Ovdje ako poštujemo pravila, zna se precizno - postoji institut dodatnog pitanja. Ja ga

nisam postavio. Ja sam rekao sve što treba da kažem. Dakle, i gospodin Joković je takođe iznio niz insinucija daleko oštrijih u odnosu na to što sam ja rekao za Zaton itd.

Ukoliko Vi ovo uradite, samo da znate da kršite direktno Poslovnik, a naravno da ćete morati i meni da date odgovor onda. Slobodno, ja ne bježim.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:47:57)

Kolega Milačiću, pustila sam Vas i prekoračili ste vrijeme znatno, ali niste jedini i tu sam zaista tolerantna. U Vašem pitanju i u komentaru pitanja bio je ogroman broj Vaših političkih stavova u odnosu na ministra Jokovića. Ali, ovaj dio koji se odnosi na diplomu je nešto što je lični stav. To se lično odnosi na nešto - to ne može da se toleriše ni da se uzme kao politički stav. /Upadica/ Jeste, ali na Vladi niko nije pominjao ministra Jokovića, a Vi ste ovdje direktno optužili da to se odnosi na ministra Jokovića. Ja ću da dam ministru Jokoviću minut da obrazložite i molim vas da povedete računa da ne izazivamo dalje replike po ovom /prekid/.

ADNAN STRIKOVIĆ (05.07.22 10:49:16)

Hvala Vam, potpredsjednice Skupštine.
Poštovani građani,
Već nekoliko puta u toku dana...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:
Meni se obraćate kad je procedura.

ADNAN STRIKOVIĆ:

Da, Vama ću se obratiti, ali građani slušaju to i prate, moram da obrazložim zbog čega se javljam za ovu proceduru. Zbog toga što se već nekoliko puta u toku današnje sjednice, uglavnom od poslanika Milačića ali i drugi su pominjali Socijaldemokratsku partiju, evo i sada počasnog predsjednika Socijaldemokratske partije u kontekstu koji je, najblaže rečeno, apsolutno neprihvatljiv i netačan.

Prvo, nije tačno da je ikada Socijaldemokratska partija uticala niti na izbor, niti na smjenu bilo koga iz Televizije Crne Gore. Možda smo nekada iznosili politički stav o tome kako neki u toj televiziji rade pogotovo u pojedinom periodu, ali nikada nikog nismo ni doveli u televiziju, niti smjenjivali iz televizije. To je jedna stvar. Druga stvar. Čovjek koji je pomenut kao član SDP-a, čak dva puta je apostrofirano da je član SDP-a i protiv njega podnošeno nekoliko krivičnih prijava itd. - nije član SDP-a. Nikad nije bio član SDP-a. Vrlo je indikativno da neko pokušava na takav način da pominje političku partiju, međutim, pravo da vam kažem, meni je to drago. Drago mi je što pojedini predstavnici određenih političkih partija u SDP-u vide najvećeg neprijatelja. Nadam se da će tako ostati i u budućnosti.

Treća stvar. Kada počasni predsjednik SDP-a ili bilo koji funkcioner Socijaldemokratske partije nešto želi da kaže nekome i da spočita - onda on to kaže direktno. I sigurno da je počasni predsjednik mislio na gospodina Jokovića da bi on to kazao imenom i prezimenom. To je moje mišljenje. Nijesam tu da sudim, ali mislim da makar jednako ili malo više informacija o svemu tome imam od svih ovdje prisutnih.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:50:52)

Zahvaljujem, kolega Strikoviću. Ovo je bila mala ispravka navoda sa Vaše strane i ovo je bilo proceduralno a ne replika. /Upadice/ Molim vas, da kažem kolegi Strikoviću. Ovo je zaista politički ring i mi kada govorimo jedni protiv drugih misleći na partije, moramo biti spremni da istrpimo određeni nivo.

Kolega Milačiću, ovo je bila proceduralna reakcija prema meni. Molim Vas, nije Vas pominjao imenom i prezimenom.

Izvolite, kolega Ivanoviću, proceduralna reakcija.

DRAGAN IVANOVIĆ (05.07.22 10:51:43)

Hvala, potpredsjednice. Vama se obraćam.

Zaista moramo da vodimo računa šta pričamo u ovom domu. To pominjemo na gotovo svakoj sjednici, ali nam se ponavlja jedno te isto - izmišljotine, laži i priče. Da ne pominjem ono što se dešava na portalima i na drugim mrežama, ali ovdje za govornicom ove Skupštine izmišljati i govoriti takve priče kakve je gospodin Milačić danas, trebali ste ga prekinuti, uzeti mu riječ i da jednom za vazda završimo. Izaći, optužiti nekoga i izmisliti da je podizao kredite. Čovjek je uspješan privrednik, podizao, radio i uredno vraćao. Ja mislim da će gospodin Joković detalje o tome reći, a mogu i ja, jer cijela Crna Gora zna šta je gospodin Joković radio i u sportu, i u privredi, i u životu. I sada treba neko ovdje za govornicom ove Skupštine do te mjere da blati i traži da on ima repliku na repliku. E, pa molim vas, moramo voditi računa, a prevashodno Vi koji predsjedavate ovom Skupštinom. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:52:58)

Zahvaljujem. Baš iz razloga što je bilo optužbi i na ličnoj osnovi, a ne samo politička utakmica, izvolite. Meni se obratite.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 10:53:16)

Vama i želim da se obratim. Ako Vi želite, gospođo Bošnjak, da se ovdje javljaju ljudi koji zloupotrebljavaju procedure, da me pominju imenom i prezimenom, da iznose insinuacije, a da ja nemam pravo da dam odgovor, njima da se dozvoljava zlouporeba procedura, a da ja nemam pravo - ja to neću dozvoliti. Ovdje su pitanju ozbiljne stvari. Vrlo kratko da kažem, pošto je vrlo bitno. Ovo je na neki način ispravka navoda.

Prvo, kad sam pomenuo SDP u kontekstu toga što sam izbačen iz Televizije Crne Gore, na što sam naravno ponosan jer nijesam slučajno izbačen, tada na vlasti je bila koalicija DPS-a i SDP-a. To sam pomenuo i uvaženoj kolegini Draginji Vuksanović kada smo bili u debati tokom predsjedničke kampanje prije četiri godine, pošto govorite o demokratskim stvarima, demokratskim vrijednostima i tako dalje. A vi ste bili u koaliciji, vi koji govorite o demokratiji, u trenutku kada je jedan, neki tamo u tom slučaju, ja novinar koji je prisustvovao protestima protiv DPS-a, uz to protestima čiji je jedan od zahtjeva smjena rukovodstva Televizije Crne Gore gdje sam tada radio i bio izbačen sa posla.

Takođe, gospodine Ivanoviću, pošto on kaže - i da jednom zavazda da završimo priču oko kredita. Pa nećemo je završiti dok ne vidimo kako je gospodin Joković postao milioner za vrijeme DPS-a.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:54:57)

/Prekid/ da li je postao milioner. Izvolite, ministre Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 10:55:02)

Predsjednice Skupštine, zaista Vas cijenim i kao osobu, poslanicu i predsjedavajuću, ali moramo držati nivo ovog razgovora. Ja ću se toga držati. Morate mi dati minut, jer su ovo preteške optužbe.

Jedini kredit koji je Vladimir Joković uzeo je ovaj kredit. Hypo Alpe Adria banka 220.000 eura 2008. godine. Potpuna laž i neistina je, ne volim ovu riječ što govorim, ali potpuna laž i neistina je da je ijedan drugi kredit Vladimir Joković uzeo. Ko dokaže, slušajte me, javnosti Crne Gore, da sam uzeo i jedan drugi kredit osim ovaj - podnosim ostavku na sve političke funkcije i dajem svu svoju imovinu (prepuštam ko god hoće, zavještavam je u dobrotvorne svrhe).

Uzet je kredit 2008. godine 220.000 eura na 120 mjeseci, a oni koji pojma nemaju o finansijama kažu koliko je rata - 120 rata, a nije kredit da se vraća od 120 rata. I potpuna je laž, uzet je do 10 godina. Ovo moram pročitati - 2% obrada kredita 4.400, što je mislim protivzakonito i kamata 10,52%, plus euri libor - znači 11,8 u tom trenutku. Ostalo je sve neistina. Evo ovdje svake uplatnice za svaku godinu i evo kako se otplaćuje taj kredit. A oni koji ne znaju ništa o ovome i pojma nemaju, samo ovdje piše Vladimir Joković je dužan da vrati i vratio 131.278 eura kamata. To je tako trebalo, nešto je malo smanjeno, mislim oko stotinak hiljada pošto su kamate počele da padaju i uzet je ne kod Prve banke, kod koje nikada nijesam imao račun ni poslovni, niti privatni, uzet je kod Hypo Alpe Adria banke. Sve ostalo je potpuna neistina.

Što se tiče diplome, a ovo je istina, Marko, ja nikakvu diplomu nemam. Ja završio srednju školu, studije nijesam priveo kraju i nikakvu diplomu nemam. Evo kažu diplomu ja kupio. Pa meni niko ne može prigovoriti da sam kupio diplomu, bar meni ni da sam je prepisao, ili sam je uzeo od drugoga. To mi niko ne može prigovoriti. I ovo su te istine.

Druga stvar. Što ćemo potpisati sa Srpskom pravoslavnom crkvom? Ne kaže zašto nije potpisao onaj koga je on podržavao na najveći mogući način. Zašto nije potpisao? Dalje, narod će nas kazniti kao u Beranama. Ja pristajem da nas narod svugdje kazni kao u Beranama. Najjača politička partija je u Beranama, pobijedili svu konkurenciju, imamo najviše mandata i sad mi kažnjeni. Pristajem na ta kažnjavanja. Hvala vam i dosta više neistina.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:58:02)

Zahvaljujem. Koleginica Draginja Vuksanović. Izvolite, proceduralno.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (05.07.22 10:58:13)

Zahvaljujem. Pošto se u mom odsustvu pominjalo moje ime od strane gospodina i kolege Milačića, koji se nalazi iza mene, ja bih samo jedno zamolila - da se ubuduće moje ime u mom odsustvu ne pominje.

Pod dva, to što neko kao pojedinac eventualno radi protiv zakona i države, a postupci su protiv tog nekog u toku, utvrdiće na kraju nadležni organi ko je krivično odgovoran a ko nije. I ne mogu političke partije po bilo kom osnovu biti odgovorne zato što su pojedinci eventualno kriminalci, jer svako treba da odgovara bez obzira iz koje je partije ako radi protiv zakona ove države.

Prema tome, nemojte da dovodite u kontekst, više pričate o toj koaliciji SDP-a, DPS-a koja je trajala toliko godina, a ta koalicija obnovila nezavisnost Crne Gore i uvela Crnu Goru u NATO. I to su one prave vrijednosti na kojima se baštini današnja evropska Crna Gora. I uporno hoćete da se ogradite od DPS-a, a Vi ste trčali da izvještavate sa skupova Mila Đukanovića, nijesam ja. I Vi ste mu slavili rođendan, nijesam ja. Prema tome, ostavite se više priče i to što Vi radite. I ono što je rekao kolega Joković za Vas. Pričali ste protiv pojedinih zločinaca, a onda ste ih slavili, ljubite srpske zastave. Pazite svoja posla i ne dirajte ostale, jer ćete dobiti adekvatan odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 10:59:36)

Zahvaljujem koleginici Vuksanović.

Da čujem šta hoće kolega Milačić. Pozovite se na član.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 10:59:45)

Samo da vidim što ću prije.

Imam pravo na dvije stvari. Prvo, gospođa Vuksanović Stanković me naravno pomenula i imam pravo, jer je zloupotreba.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Naravno da Vas je pomenula kad ste Vi nju pomenuli. I tu je završena vaša polemika.

MARKO MILAČIĆ:

Znate dobro da je zloupotreba procedure.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:00:10)

Nije zloupotreba procedure. Molim Vas, kolega Milačiću, da Vam ne izričen opomene, izvolite minut i recite što ste mislili.

MARKO MILAČIĆ:

Onda replika gospodinu Jokoviću na osnovu člana 101.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK:

Samo trenutak.

Gospodin Joković uopšte Vas nije pomenuo u svom govoru. On je obrazložio ono za šta ste Vi njega optuživali u Vašem govoru. Tako da Vi po tom pitanju nemate pravo na repliku. Ali ja ću biti tolerantna i daću Vam minut, ali samo ukoliko budete pristojni i ne budete vrijeđali i izazivali dodatne replike. Ukoliko se to desi, ja ću Vam izreći opomenu i biću u stanju da Vam oduzmem riječ i da time završimo. Jer, zaista mislim da su svi bili korektni i nastojte i Vi da budete korektni.

Izvolite minut.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 11:01:12)

Radite Vi što god hoćete, gledaju ovo građani.

Prvo gospodin Joković, prije nego što počnem samo da kažem Vama proceduralno, je rekao da lažem u kontekstu kredita direktno. Vrlo sam dobro zapamtio. Rekao je da je laž što sam ja rekao, da sam ja govorio o tome i to je direktno za repliku po članu 101. Imam pravo na repliku, ne dajete mi Vi ništa što meni kao poslaniku ne pripada. Tako da tražim repliku, jer imam pravo na repliku. Evo, preći ću preko ovoga.

Gospodine Jokoviću, prije svega, govorio sam u kontekstu gospodina Krivokapića. Način na koji Vas ponižavaju na Vladi, to svi vide. To je neprijatno gledati svakom građaninu Crne Gore, vjerujte mi. /Upadica/

Građani Crne Gore... /Upadica/ Evo sad, jeste li čuli što je rekao? Je li to za opomenu?

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:02:14)

Upozorila sam. Pa jesam li opomenula?

Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 11:02:18)

Pa, šta imate da kažete da zaštitite dom? Dobro, čisto da se zna.

Vi ste podigli kredit sa ratom od 120 eura na 150 godina, gospodine Jokoviću. /Upadica/ Nisam Vas prekidao. Gospodine, Vi ste ministar u evropskoj Vladi, nemojte da dobacujete. Morate da se naučite tolerantnosti. Ovo će da bude redovno, redovno. Rekao sam Vam - Prava Crna Gora i ja ćemo Vam biti noćna mora, rekao sam zbog čega. Zbog ovoga čovjeka, zbog ovog čovjeka i tek smo počeli. Dakle, izvještaj ASK-a, vašeg sada ASK-a... /upadica/ Gospodine Ivanoviću, nemojte da mi pričate. Pođite u Kuće ako smijete. Pa, nemojte Vi da pričate meni. /Upadica/ Ja sam u toku. Ne pričam napamet, ništa ja ne pričam napamet. /Upadica/ Ne pričam sa Vama. Molim? Šta si rekao? Dođi. Tu sam. Braniš DPS i to mi pričaš.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:03:41)

Dajem pauzu.

/Pauza/

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:07:22)

Izvolite, kolega Milačiću. Imate minut.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 11:07:30)

Evo vidjeli smo kako evropska Vlada i evropska parlamentarna većina doživljava demokratiju. Kad vam nešto smeta, kad vam kažem činjenice u oči, reagujete ovako kako ste reagovali. Pošto građani nijesu čuli, ja želim da kažem gospodinu Ivanoviću - nemojte Vi da se junačite meni, nego SDP-u, DPS-u itd, tamo gdje to treba raditi.

Gospodine Jokoviću, Vi hoćete da kažete da je izvještaj ASK-a falsifikat? U njemu piše da je Vaš dug dva miliona i 220 hiljada eura. Pa dobro. To što Vi kažete recite onda ASK-u, koji vi kontrolišete. Ne vi lično, nego kažem u smislu procedure nova parlamentarna većina. To Vi njima kažete, nijesam ja Vama adresa. Nijesam ja adresa ni gospodinu Ivanoviću. Vi objasnite sve što imate meni građanima Crne Gore. Ako je vama uspjeh što ste otišli u opoziciju u Beranama, da bog da vazda tako pobjeđivali i uspijevali u životu.

Što se tiče prethodnog, takođe da kažem, pošto je izrečeno još neistina, još desetak sekundi.

Rekli ste da ja prećutkujem to što će temeljni ugovor da se potpiše u petak. Ne prećutkujem ja to, ja sam i rekao da je tekst dobar, a to je vjerovatno zahvaljujući što ste taj tekst bukvalno skoro prepisali u odnosu na prethodnu vladu, skoro potpuno prepisali u odnosu na prethodnu vladu. Ali, ja sam rekao, gospodine Jokoviću, sad Vam to kažem jer ta tema dolazi brzo, ako je cijena potpisivanja temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom, koja Vam je manje preča u odnosu na SNP, to da se potpiše temeljni ugovor sa Crnogorskom nekanonskom pravoslavnom crkvom, ja bih rekao - ne u ovom trenutku, jer je to gora priča od Đukanovićevog Zakona o slobodi vjeroispovijesti.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:08:37)

Zahvaljujem, kolega Milačiću. I minut preko ste imali.
Proceduralna reakcija. Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 11:09:42)

Hvala.

Kratko ću, nije nivo predsjednika SNP-a da se raspravlja na ovaj način.

Dakle, u bankarstvu ono što neko naziva rata je broj rata za koliko se rata vraća, koliko je rata. To je 120 rata 10 godina, a anuitet je koliko vraćaš mjesečno. Nikad niko nije podigao kredit na ono što pričaju, niti sam podigao drugi kredit. Svu svoju imovinu dajem onome ko kaže ili dokaže da je ovo istina, svu svoju imovinu odmah potpisujem sad, da sam ikakav drugi kredit podigao osim ovaj. Mi smo tada ručno slali ASK-u, pa su oni /prekid/ miliona i dvjesta, pa jedan isti kredit u jednom dijelu piše 220.000 a dolje dva miliona i dvjesta, pa broj rata 120. Oni koji o ovome pojma nemaju, jer samo primaju platu, onda su rekli 120 rata. Toliko o tome. Sve dajem svima i pristajem da glasam ako budu te partije tada postojale za njih do kraja života. Naravno da vjerovatno neće, a neće ni dokazati.

Druga stvar. Ovdje neki pokušavaju da izazovu empatiju kod nas - vi ste izdali ovoga čovjeka i pokazuju sliku prvog predsjednika SNP-a Momira Bulatovića, a neće da kažu gdje su bili kad je bio referendum. Vladimir Joković dva dana nije iz kuće izlazio poslije rezultata, a ti su tada slavili na ulicama protiv volje i mitropolita i Momira Bulatovića. Njima ništa nije sveto, sve mogu samo da bi nekoga blatili i pričali kad nemaju ništa drugo. Sve što je rečeno neistina je - i za diplomu, i za kredite, i za izdaju. Ali, kad bismo pričali o rezultatu u Beranama, najbolje bih ja mogao reći na koji način, gdje i kako je neko dobio neki mandat. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:11:21)

Zahvaljujem kolegi Jokoviću. Procedura, kolega Martinović.
Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (05.07.22 11:11:29)

Uvažena potpredsjednice Bošnjak, obraćam se Vama, jer ste Vi danas prekršili član 192 i član 193 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u kojima se jasno i nedvosmisleno navodi da ukoliko poslanik, ma o kom se poslaniku radilo, ne postavi dopunsko pitanje, njegova je zadnja u ovom Parlamentu.

Takođe, uvažena potpredsjednice Bošnjak, uz visoko uvažavanje prema Vama lično i prema načinu kako vodite sjednicu, jer zaista imate dosta puta senzibiliteta i date poslanicima da završe svoju misao, a nećete mi zamjeriti, danas pomalo vodite sjednicu na način kako to radi nelegitimno izabrana predsjednica Skupštine kolegistica Đurović. Ja Vam ovo govorim ne zbog toga da bih ulazio u sadržaj izlaganja bilo kog poslanika, bilo kog ministra, legitimnog ili nelegitimnog, nego zbog toga što se mora štiti dignitet ovoga doma. Ne ulazim u sadržaj, međutim, da neko ovdje nekom poslaniku, bilo kome, dobacuje, da poziva na fizičke obračune, da se čuju raznorazne uvrede, pogotovo od strane onih koji su ovdje gosti danas i koje bira ova Skupština - smatram da je zaista nedopustivo.

Ponavljam, uvažena potpredsjednice Bošnjak, ovo ne govorim da bih stao na stranu bilo koga. Svaki poslanički klub i svaki poslanik odgovara za ono što javno izgovara i za svoje postupke, ali isto tamo moraju da znaju i oni koji dolaze ovdje u ovaj visoki dom da svakog poslanika moraju na jednak način uvažavati i poštovati. Nemojte, gospođo Bošnjak, molim Vas da dozvoljavate kršenje Poslovnika na ovaj način. Ja Vam ovo govorim dobronamjerno, jer ako smo danas krenuli da kršimo član 192 i 193, gdje onda uvijek možete naći razlog da date nekom repliku na repliku, ili po jedan minut - onda zaista mislim da kršimo Poslovnik, a Vi ste neko ko se uvijek na taj Poslovnik poziva. Ja Vas molim da ne vodite sjednice kako to radi uvažena kolegistica Đurović.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:13:52)

Zahvaljujem kolegi Martinoviću. Prihvatam primjedbu da se ovo omaklo kontroli, odnosno da je prešlo u neke proceduralne reakcije i da sam dozvolila više nego što treba Poslovníkom, a da se to zloupotrijebilo. I ako hoćemo da idemo dalje, po Poslovníku, dajem riječ kolegi Adnanu Strikoviću.

Da čujem, kolega Milačiću, šta sam prekršila.

MARKO MILAČIĆ (05.07.22 11:14:28)

Nijeste Vi meni ništa dali što meni Poslovníkom ne pripada. Čisto da se zna. Ne tražim ja nikakvu milostinju od bilo koga, nego samo ono što je po proceduri po Poslovníku, po Zakonu i po Ustavu.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Budite onda u minut pošto nije milostinja i ... po proceduri.

MARKO MILAČIĆ:

Prvo sam rekao više puta da je po institutu poslaničkog pitanja posljednja poslanika. To je jasno, to piše u Poslovníku. Ja dosta imam povjerenja i samoupoznanja da građani dobro vide i cijene i mjere, ali govorimo samo o proceduri. Gospodin Joković je opet rekao niz neistina, rekao da nije istina. Ovog puta nije rekao laž, nego je to neistina i direktno uputio na mene. Ponavljam ovdje da u zvaničnom izvještaju ASK-a stoji ovo oko kredita. Gospodine Jokoviću, ako je to tačno što pričate,

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Proceduralna je reakcija, obraćate se meni.

MARKO MILAČIĆ:

...ko je onda izdao svoje ideale? Ko?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:15:29)

Građani će da sude. Zahvaljujem, kolega Milačiću.

Idemo dalje i ne dozvoljavam uopšte dodatne replike po ovom pitanju. Da znate, ubuduće ćemo poštovati slovo Poslovníka i neću dozvoljavati ni minut preko - ako već se zloupotrebljava na ovaj način tolerancija koju imam.

Izvolite, kolega Strikoviću. Izvinjavam se zbog toga što ste ovoliko čekali i nakon ovih raznih proceduralnih reakcija.

ADNAN STRIKOVIĆ (05.07.22 11:16:07)

Hvala, potpredsjednice Skupštine. Pozdravljam poštovanog potpredsjednika Vlade i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Mene Vaše imovinsko stanje, pravo da Vam kažem, toliko ne privlači, ne bih da o tome razgovaram. Ja bih želio i volio da ste Vi bogat čovjek, a to želim svima građanima Crne Gore i u tom materijalnom smislu. Međutim, građani Crne Gore, pogotovo oni na sjeveru Crne Gore, ne žive baš tako dobro. Misim da će predstojeća grijna sezona, sve ovo što prati tešku finansijsku situaciju, naročito cijene peleta i drva za ogrijev, uticati i te kako da se finansijsko stanje njihovih domaćinstava pogorša. U tom smislu sam Vam i postavio poslaničko pitanje i neću ga sada trenutno dodatno obrazlagati. Očekujem Vaš odgovor koji sam dobio u pisanoj formi, na čemu Vam zahvaljujem, pa ću nakon Vašeg odgovora prokomentarisati.

Moje pitanje glasi:

Koje aktivnosti je Ministarstvo, na čijem ste čelu, preduzelo kako bi se normalizovalo stanje na tržištu peleta za ogrijev, budući da je njegova cijena u samo godinu dana porasla za više od 100%?

I drugo pitanje:

Da li vaše Ministarstvo ima plan pomoći i podrške građanima koji koriste drva za ogrijev? Molim Vas da mi odgovorite, a onda ću prokomentarisati. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:17:28)

Izvolite, ministre Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 11:17:33)

Poštovani gospodine Strikoviću,

Zaista ovo pitanje je dobronamjerno i drugačije ga i ne tumačim. Daću odgovor.

Dobili ste odgovor u pisanoj formi, a ja ću sad pojasniti radi građana Crne Gore.

Svi smo svjedoci zbog dešavanja na globalnom nivou kakva je energetska situacija. Struja je poskupila 8-9 puta. Cijena peleta u Crnoj Gori je poskupila za 50%, u državama u regionu, u Srbiji je preko 400 eura, u Bosni i Hercegovini takođe. Ni jedna ni druga nemaju dovoljno peleta za izvoz i onda se otvara mogućnost našim drvoprerađivačima da izvoze taj pelet.

Peleta se ukupno iz Crne Gore prošle godine izvezlo u vrijednosti oko devet miliona eura nekih 70.000 tona. Rekao sam u odgovoru na prošlo pitanje da je Crnoj Gori potrebno oko 20.000 tona. Mi smo preduzeli korak kad smo vidjeli kakve su te cijene, 22. jula, prije ovih pitanja, pozvali smo proizvođače peleta. Tražimo rješenje da pelet u Crnoj Gori bude ispod 300 eura. Je li skupo - jeste. Znam kakva je materijalna situacija i kako je teško obezbijediti sirovinu za grijnu sezonu.

Ministarstvo nema niti je planirano u budžetu, a inače je taj budžet kada sam ja došao bio potpuno ispražnjen. Za investicije nije ostalo skoro ni jednog eura, subvencija podijeljeno je oko pet miliona svim domaćinstvima po 200 eura, tako da Ministarstvo nije imalo ni u programu, niti načina da pomogne. Neke opštine, kao što su Pljevlja, do dvije tone subvenciraju onima koji se griju na pelet 50%. Možda bi to mogle da urade i druge opštine na sjeveru Crne Gore. Programom za ovu godinu, koji mi nijesmo pravili nego prošlo ministarstvo, 55.000 kubika je opredijeljeno seoskim domaćinstvima i onima koji bi posjekli drvo i koristili ga za ogrijev i to po veoma, veoma povoljnim cijenama.

U Crnoj Gori se na čvrsto gorivo grije oko 130.000 domaćinstava, 122.000 po procjenama na drvo i oko 8.000 domaćinstava se grije na pelet. Vjerujem da će naši proizvođači peleta, pošto oni sirovinu kupuju od Crne Gore, oni su građani, plaćaju porez, razvijaju svoj biznis, učiniti sve da na najnižu moguću cijenu za ovu kriznu godinu spuste cijenu peleta za domaće tržište. Što se tiče izvoza, sve one viškove koje imaju, a imaju 4/5 sigurno, ili 5/6 se izvozi da tu mogu ostvariti i iskoristiti ovu priliku da ostvare značajniju dobit. To su veoma teški poslovi. Nijestu to previše profitabilni poslovi, poslovi koji zavise od mnogo parametara, tako da računam na njihovu, a iskazali su volju da daju ispod 300 eura. Košta prevoz, PDV, marža trgovaca i to dođe do neke takve cijene. Radimo sve što je u našoj moći. Prošlo je pitanje bilo šta ćemo uraditi za sjever. Crna Gora je jedinstveno tržište, ne može se donositi zakon i uredbe za jednu opštinu, a posebno za drugu to isto da ne važi, da zabranimo izvoz da bi se smanjila cijena. Izgubili bi ozbiljan prihod i profit naši peletari, jer od 120.000 proizvedenih 20.000 tona se koristi u Crnoj Gori i to je nešto što možemo dogovoriti i negdje je načelno i dogovoreno. Možemo i precizirati, a 55.000 kubika koje je opredijeljeno - mogu se i sad javiti. Uprava za šume će izaći u susret da doznači drva, ako neko ima mogućnost da ih

posiječe da bi ih koristio kao ogrijevno drvo, po veoma niskoj cijeni, mislim da je šest eura drvo u dubjećem stanju lišćar i ... Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:21:59)

Zahvaljujem ministru Jokoviću.
Izvolite, kolega Strikoviću. Imate pravo na komentar.

ADNAN STRIKOVIĆ (05.07.22 11:22:05)

Hvala, Vam, uvaženi potpredsjedniče Vlade i ministre Jokoviću. Ja sam dobio Vaš pisani odgovor i sve što ste Vi sada u suštini naveli da se nalazi u tom odgovoru. To su ocjene, procjene stanja na tržištu, šta je do sada, kakvo je stanje na tržištu, kolike su cijene, uopštena, nekakva generalna situacija na svjetskom tržištu, na našem, na regionalnom tržištu.

Pravo da vam kažem, niti građane Crne Gore, niti mene lično ne interesuje kakva je situacija u Srbiji, u Bosni i Hercegovini kada su u pitanju ove stvari. Znači, pelet i drva za ogrijev.

Pitao sam jasno u svom pitanju šta je Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo na čijem ste čelu uradila po ovom pitanju. Iz svega onog što sam pročitao i iz ovoga što sam čuo, jedina stvar konkretna koju smo uradili - nije ste, nego smo - to je Skupština Crne Gore, manje je značajno što je to krenulo od poslanika Socijaldemokratske partije, smanjila PDV sa 21 na 7%. To je jedina konkretna mjera koja je urađena, smanjen je PDV na pelet sa 21% na 7%. Onda ne možemo govoriti o tome da je cijena PDV-a nešto što opredjeljuje da sada ovoliko skaču dijene.

Drugu jednu vrlo značajnu stvar kada je industrija peleta u pitanju da kažem. Prikupljaju se potpisi, peticije u Crnoj Gori i tako dalje sa izgovorom ili realnim razlozima da se sačuva životni standard građana, ali ja ću reći svoj lični stav - apsolutno sam protiv zabrane izvoza peleta. Nije logično da ako neko proizvodi pet puta više nego što mu je potrebno ne izvozi. Ja sam zato da se makar ta jedna petina obezbijedi građanima Crne Gore i to obezbijedi po nekakvim "pristojnim cijenama". Još jedna aktivnost koju ste u tom pravcu uradili je taj sastanak 22. juna koji ste imali sa proizvođačima. U suštini se taj sastanak sveo na to da su oni vama rekli da, po njihovim procjenama, njih košta oko 220 eura proizvodnja peleta. U obrazloženju kažu - da bismo sačuvali likvidnost, mi ćemo prodavati na našem tržištu za 320 eura. Kakvo je to čuvanje likvidnosti ako zarađujete 100 eura po toni? Zar ne treba da bude 220 eura onda cijena za građane Crne Gore da ne zaradite ništa ako ste društveno odgovorna kompanija i Vlada, a da 4/5 toga izvezete na tržišta gdje je to 420 eura kao što je u Njemačkoj ili u Srbiji. Mada ne znam koliko je isplativo da neko izvozi za 400 eura u Njemačku ako je cijena na domaćem tržištu 320 eura. Ja mislim da to nije isplativo, ali evo nijesam ja iz te oblasti pa ako je nekome to isplativo, neka tako i radi.

Druga stvar. Što je mnogo značajnije, cijena drva za ogrijev, koja, sami ste u odgovoru napisali, sada dostiže cijenu od 70 eura po m³ - to je znači za nekih 10 m³ 700 eura. To je već neka cijena gdje, pravo da vam kažem, građani - možete da se grijete i na struju. Ja se čitavog svog života otkako sam se odvojio svoje porodice i otkako živim sa svojom novom porodicom u stanu grijem na struju i ja znam koliko to košta. Cijene ovog peleta i drva za ogrijev ove godine apsolutno ne odgovaraju stanju da je isplativo da se griju na takav način. Ja znam koliko struje potrošim, a znam koliko će ovo da košta građane. Nema kuće koja koristi pelet da će da potroši ispod četiri-pet tona tog peleta, a vi izračunajte onda koliko to košta. I nema kuće na sjeveru koja će manje od 10 m³ drva da potroši za jednu grijnu sezonu.

I kada pitam šta je Vlada u tom pravcu radila, ja očekujem da kažete - proizvođači imaju interes da to rade toliko i toliko, mi ćemo pokušati da im snizimo cijenu sirovine, što ste vidim već i uradili. Ako je PDV manji, ako je sirovina manja - kako onda samo baš ta cijena goriva koja je povećana može toliko da utiče da se cijena poveća duplo? To meni nije jasno. Volio bih da oni, a i Vi objasnite. To je jedna stvar.

I druga stvar. Šta ste vi, ako je čak sve to i tako, uradili da neke subvencije sa nivoa države obezbijedite za te porodice koje se griju na drva? Ovo rješenje oko seoskih domaćinstava poštujem, prihvatam, ali šta sa ogromnom većinom od 78.000 porodica /prekid/, po vašim procjenama, u prigradskim, gradskim naseljima koji će morati da plaćaju cijenu za 1 m³ drva čak i do 100 eura su pretpostavke tih proizvođača. Kako to da neko plati? Pozdravljam opštine koje su u tom pravcu preduzele određene korake, lokalna samouprava Pljevlja, naročito u tom pravcu pozdravljam. Pozivam sve ostale opštine na sjeveru države da u skladu sa svojim mogućnostima pokušaju da odrede određene subvencije. Znam da je u Bijelom Polju predsjednik Opštine napravio analizu gdje ima otprilike nekih 1.000 domaćinstava koji se griju na pelet, pokušao je da subvenciju da nekih 50 eura po toni, izračunao da bi to koštalo oko 200.000 opštinu. I to su za našu opštinu, nažalost, po njegovoj procjeni, velike pare. Ja mislim da nijesu,

insistiraćemo na tome. Mislim da je to u ovoj situaciji najpreče, da se u ovu zimu uđe i da se iz nje izađe bez nekakvih većih posljedica. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:27:24)

Zahvaljujem.

Shvatila sam Vaša pitanja ne kao dodatna, nego kao retorička pitanja. Nijeste imali dodatno pitanje. U redu.

Proceduralno. Izvolite, kolega Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (05.07.22 11:27:45)

Evo, prosto da se konsultujem sa Vama da li je cijenite da je korektno, da je korisno da samo jedan minut potrošim na ovoj temi koju su kolege Striković i kolega Joković otvorili i da pokušam da pomognem, jer vjerujem u dobre namjere jednog i drugog kada je ova tema u pitanju, a tiče se situacije sa peletom i sa ogrijevnim drvetom.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Izvolite, imate minut.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Biću krajnje konkretan i, nadam se, konstruktivan.

Kolega Jokoviću, ne znam jeste li u toku, ali mi smo u Parlamentu nedavno usvojili Zakon o ograničavanju cijena proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi. Znam da znate da je zakon usvojen, ali ne znam da li znate da je sastavni dio tog zakona, na koji se amandmanski djelovalo nakon predloga Vlade i odredba koja kaže da se među proizvodima kojima se može ograničiti cijena nalaze i sredstva za ogrijev, pa je posebno naznačeno - drva i pelet. Zato mislim da je kolega Strikoviću u pravu kada je postavljanjem ovog poslaničkog pitanja otvorio tu temu, jer ja mislim da mi rješenje imamo. Rješenje se nalazi u činjenici što Ministarstvo ekonomije može na vrlo jednostavan način da ograniči maržu proizvodima za ogrijev, samim tim da spusti cijenu peletu i ukoliko se neko grije na drva i da tim riješimo problem visoke cijene koji je ogroman za sjever Crne Gore.

Drugi problem je u dostupnosti ovog proizvoda. Ne samo da je visoka cijena tog proizvoda, nego još veći problem što građani ne mogu uopšte da ga kupe. Tu treba razmisliti o nekim uporednim rješenjima koja idu u pravcu privremenog ograničavanja i izvoza na par mjeseci, kako bi se snabdjelo domaće tržište i na taj način riješio problem na koji svi mi ukazujemo s razlogom. Jer, vjerujte mi, to je jedno od gorućih pitanja koje je trenutno aktuelno na sjeveru Crne Gore i rješavanjem ovog pitanja na relaciji Vlada i Skupština bismo svakako napravili jedan dobar i pozitivan korak u pravcu onoga što jeste očekivanje javnosti posebno na sjeveru. Tako da sam Vama zahvalan, kolegice Bošnjak, što ste mi dali za pravo da prosto sugerišem da kroz primjenu Zakona o ograničavanju cijena proizvoda od posebnog interesa za život i zdravlje ljudi i kroz djelovanje na dostupnost tih proizvoda mi možemo na elegantan način da riješimo ovaj problem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:30:42)

Zahvaljujem.

Smatram da je ovo bilo korisno. Sada imate pravo da postavite pitanje, jer ste Vi sledeći koji postavlja pitanje ministru Jokoviću.

Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (05.07.22 11:30:59)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani potpredsjedniče Jokoviću, uvažene kolege,

Kolegi Jokoviću sam postavio jednostavno poslaničko pitanje, a ono se u suštini svodi na sljedeće:

Ili je SNP taj koji je odustao, zarad određenih pozicija u Vladi, od svog prepoznatljivog programa sa kojim ja i Socijaldemokrate Crne Gore nemaju ama baš ništa zajedničko, ili su od svog programa odustali oni koji su takvom SNP-u dali na tacnu gotovo polovinu Vlade i Skupštinu Crne Gore. To je, uvažene kolege, suština onoga što smo htjeli kroz razmjenu argumenta kolega Joković i ja da razjasnimo. Jer, čitava crnogorska javnost je svjesna da je SNP prethodnih nekoliko decenija vodio nama neprihvatljivu, ali prepoznatljivu politiku koja nema ama baš ništa zajedničko sa politikom njegovih, odnosno vaših koalicionih partnera, sa politikom onih sa kojima tvorite trenutno parlamentarnu većinu i sa kojima vršite vlast. Zato sam našao za shodno da otvorim dijalog na ovu temu i da Vas pitam kako je moguće da tako nepomirljive razlike pomirite formiranjem, moram da kažem, frankenštajn vlade koja, ako se pitamo po čijoj agendi radi i ne treba nam previše udubljivanja da shvatimo da Vlada radi najviše po vašoj agendi, budući da nam od deseteraca koji se tiču vjerskih zajednica, Otvorenog Balkana i popisa nikako ne možemo na dnevni red staviti aktuelne životne teme kojih, saglasni smo svi vjerujem, ima jako puno.

Zato, uvaženi potpredsjedniče Vlade, molim Vas da mi kroz odgovore na nekoliko pitanja pomognete da razumijem ko je odustao od svog programa. Jeste li i dalje, kolega Jokoviću, pri stavu da ste ušli u Vladu da biste čuvali Miloševićevo i Bulatovićevo političko nasljeđe? Podsjetiću Vas, Vi ste tvrdili da u Vladu ulazite da biste sačuvali legat koji vam je ostao u nasljeđe od gospodina Bulatovića. Da li i dalje, gospodine Jokoviću, smatrate da 21. maj nije važan datum za crnogorsku istoriju i da ga zbog toga posebno ne treba obilježavati, jer postoje važniji datumi u našoj prošlosti koji su bitniji od ovog koji sam pomenuo? Podsjetiću Vas da ste to nedavno kazali - 2019. godine prilikom koncipiranja one koalicije ako se dobro sjećam.

Da li ste, kolega Jokoviću, i dalje pri stavu da su se Crnogorci kao narod prvi put pojavili na okupiranom Cetinju '42. godine? To ste kazali u emisiji sa mnom na Javnom servisu kada ste rekli da ste u knjigama, koje ste Vi čitali na ovu temu, to pročitali i da ste to prihvatili kao istinu.

Da li, kolega Jokoviću, i dalje stojite na stanovištu vašeg opštinskog odbora da među komitama nema ni C od Crnogoraca ni zere čojstva i junaštva? To je vaš opštinski odbor tvrdio prije nekih godinu i nešto dana ako se dobro sjećam.

Da li i dalje stojite na stanovištu da ste antinatio partija, kolega Jokoviću? Znam da ste do sada bili - interesuje me od ulaska u Vladu jeste li promijenili svoj status i da li ste vi mjera evroatlantskih integracija u Crnoj Gori?

Da li je, kolega Jokoviću, najveći zločin nakon Drugog svjetskog rata, u kojem je stradalo preko 8.000 nevinih civila, govorim o zločinu u Srebrenici, za Vas genocid ili nije? Podsjetiću Vas da ste odbijanjem da glasate za Rezoluciju o Srebrenici iznijeli svoj jasan stav.

Da li se, kolega Jokoviću, ponosite zbog toga što je vaša partija 2008. godine, baš vaša partija, predvodila rušilačke demonstracije pred Skupštinom Crne Gore i pokušala nasilan ulazak u Skupštinu Crne Gore zbog toga što je Crna Gora dala sebi za pravo da prizna nezavisnost Kosova?

Da li ste, gospodine Jokoviću, konačno došli do zaključka da li je ovo što Rusija radi nad Ukrajinom agresija ili nije, jer, koliko mene sjećanje služi, insistirali ste na promjeni koalicionog sporazuma prije formiranja Vlade i tražili ste brisanje ove odredbe?

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK:
Zahvaljujem, kolega Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Dakle, ako ste revidirali stavove, kolega Jokoviću, mislim da je pravo vrijeme da danas ustanete i da to kažete, jer vjerujem da će to biti i te kako interesantno cjelokupnoj, a posebno vašoj unutarpartijskoj javnosti. Ako nijeste revidirali stavove, završavam, a ostatak parlamentarne većine je ipak prihvatio da SNP-u faktički Vladu i Skupštinu postavi kao na tacnu onda to nije vaš problem. To je problem onih koji su na takvo političko ponižavanje pristali, za razliku od SD-a koji nije prihvatio da funkcijama bilo ko kupi političko dostojanstvo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:36:37)

Zahvaljujem.
Izvolite, ministre Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 11:36:45)

Uvaženi gospodine Šehoviću,

Ovo su politička pitanja koja nijesu u duhu onoga što bi trebalo da odgovara ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i potpredsjednik Vlade. Dakle, Vi ste pitali o političkim stavovima SNP-a. Sve te političke stavove SNP-a mogu, kao što sam i prije, objasniti bilo kome u bilo koje vrijeme. Imam potpuno pravo u bilo kojoj emisiji o tome da razgovaram, da ukrstim argumente sa svima onima koji žele da i sumnjaju kuda i kako ide SNP. SNP ide odgovorno, evropski, moderno, dostojanstveno - onako kako je i išao. SNP nikad nikoga nije izdavao niti prodavao, nikad se ni od koga nije odvajao. SNP ide svojim putem i biće na tim stanovištima. Sve ono što smo dogovorili u razgovorima o formiranju Vlade, prvo ću Vas podsjetiti, SNP nije glasao za rušenje te Vlade. Kad je ta vlada srušena, SNP je htio i uzeo odgovornost, imao hrabrosti, moći i snage unutrašnje i podržao je to glavni odbor sa 77% podrške da SNP ide u ovu priču. Dakle, i dešavanja u Beranama gdje smo pobijedili sve svoje konkurente na izborima su pokazala da SNP donio jednu istorijsku i pravu odluku što se tiče SNP-a.

Što se tiče toga što je prioritet bio Vlade, ali smo otišli negdje drugo. Dakle, postoje ekonomski prioriteti, postoje politički prioriteti. To je put Crne Gore prema Evropskoj uniji, a postoji politički ono što smo se mi dogovorili i vrlo brzo svi ti prioriteti koji su upisani u tom dogovoru će biti realizovani. SNP ide putem koji im je uvijek išao. Nemojte da brinete, bez brige budite što će biti sa SNP-om. SNP će biti na sledećim parlamentarnim izborima neuporedivo jači. Kad sam ja došao, SNP nije imao nijednog poslanika u Skupštini, a sad ima pet, ima šest ministara, predsjednika Skupštine i biće jači neuporedivo na sledećim parlamentarnim izborima. Da li su neki drugi promijenili svoje stavove, to je već pitanje za njih i neću to tumačiti. Dakle, ovo je jedna inkluzivna Vlada u kojoj su ušli svi narodi u Crnoj Gori. Radi se, atmosfera je dobra, vjerujem da ćemo ispostaviti dobre rezultate, a o sudbini SNP-a, Vi ste rekli da ste dijametralno suprotni, da ne želite, da se razlikujemo. Nemojte ni da brinete. Mi ćemo odgovarati našima, onima koji nam daju snagu, koji nas podržavaju. Onima koji nas napadaju nijesmo dužni nikakvo ispovijedanje. Dakle, SNP ide isključivo svojim putem onako kako je išao od svog postojanja. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:39:39)

Zahvaljujem ministru Jokoviću i potpredsjedniku Vlade.

Izvolite, kolega Šehoviću, imate pravo na komentar tri minuta. Povedite računa o vremenu, jer ste skoro duplirali vrijeme kad ste postavljali pitanje.

DAMIR ŠEHOVIĆ (05.07.22 11:39:53)

Da budem korektan kao što je i kolega Joković bio u svom odgovoru i da se držimo teme.

Kolega Jokoviću, Vi ste kazali ono što sam i očekivao da ćete reći. Nemojte da imamo nikakvu dilemu, nisam ni očekivao da ste Vi revidirali Vaše stavove, nego naprotiv. Evo nekoliko mjeseci tvrdim da je Vlada prihvatila vaše prioritete, a ne vi prioritete ostatka parlamentarne većine /prekid/ konstrukciona greška ove Vlade. Zbog toga mi u SD-u imamo problem sa ovom Vladom. Zbog toga što je očigledno da ova Vlada radi, nažalost, po vašoj agendi. Tako da sam Vam zahvalan na tome što ste Vi ovdje, kao potpredsjednik Vlade i kao predsjednik partije, kazali ono što sam i očekivao da ćete reći. Nemojte o dometima vaše politike, jer najbolje o dometima vaše politike govori činjenica da ste bili koalicioni partner Mire Marković i Šešeljevih radikala i da ste se u prethodnom periodu trudili da u zagrljaju sa njima ne ovu državu učinite nezavisnom, nego da je učinite što je više moguće zavisnijom od Srbije jer ste glasno čutili na namjeru da se ova država pretvori u 27. izbornu jedinicu.

Dakle, zato Vas molim, zbog Vašeg političkog višedecenijskog begraunda i zbog činjenice da ste i dalje na tim, po meni, retrogradnim političkim stavovima, da nas Vi i gospodin Abazović, koji je pokazao i dokazao da služi interesima tuđe a ne ove države, ne mirite - jer od kako ste Vi i kolega Abazović, kolega Jokoviću, počeli da nas mirite, nikad Crna Gora nije bila posvađanija, a njeni građanski i sekularni temelji nikad više nijesu bili dovođeni u pitanje nego od kako je, kako vi kažete, to pomirenje započeto, jer niko, ali bukvalno niko, kolega Jokoviću, nije obarao Krivokapićevu Vladu, a kad to kažem, mislim na suverenistički dio javnosti, da bismo dobili vašu i Abazovićevu Vladu - već smo obarali Vladu da bismo dobili potpuni diskontinuitet u odnosu na tu vladu. Mislim da mi nijesmo dobili diskontinuitet, nego smo dobili Vladu potpunog kontinuiteta koja će da završi ono što Krivokapićeva Vlada ili nije stigla ili nije smjela.

Zato koristim ovu priliku da još jednom iz ovog visokog doma pozovem ne u ime Socijaldemokrata, na čijem sam čelu, nego u ime onih ponosnih građana sa kojima smo s posebnim entuzijazmom i motivom rušili Krivokapićevu Vladu, da srušimo i ovu novu vašu i Jokovićevu, jer cijenim da je to odgovoran potez u odnosu na činjenicu da je nakon samo dva mjeseca njenog funkcionisanja jasno da ova Vlada ne radi po

našoj, nego da radi po tuđoj agendi. Štetni prioriteti još gore vlade na najbolji mogući način potkrepljuju tu vrstu potrebe. Podmirenje ne može biti razlog za pristajanje na lažno pomirenje, a to lažno pomirenje, kolega Jokoviću, po našem mišljenju, po mišljenju Socijaldemokrata, ne samo da puca po leđima Crnogoraca i manjinskih naroda, nego ovu državu izvaljuje iz zglobova. Zato je prioritet svih prioriteta da srušimo ovu Vladu koja očigledno ima agendu koja je nametnuta sa strane, a da nakon toga dobijemo novu crnogorsku vladu u državnom značenju te riječi, koja će ovo društvo sa /prekid/ kolosjeka, moram tako da kažem, kojim se kreće prethodne dvije godine i da se konačno vrati na slobodarski kolosjek, po kojem je inače Crna Gora u prethodnom periodu bila prepoznata. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:44:11)

Hvala, kolega Šehoviću.
Sada dajem riječ kolegi Sulju Mustafiću.
Htjeli ste dopunsko pitanje?
Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (05.07.22 11:44:27)

Jeste. S obzirom da sam prekoračio vrijeme, požurio sam da završim diskusiju zaboravivši da Vam postavim dopunsko pitanje, na koje Vas molim da mi danas odgovorite. Ono je vezano za jedno od onih pitanja koje sam pomenuo, a tiče se zločina u Srebrenici, najvećeg zločina nakon Drugog svjetskog rata.

Vama je, kolega Jokoviću, poznato da smo mi prošle godine smijenili tadašnjeg ministra pravde zbog toga što nije imao afirmativan odnos u odnosu na Rezoluciju o genocidu u Srebrenici, odnosno zato što nije priznavao da se u Srebrenici desio genocid. Mi smo nakon toga dobili Vladu u kojoj, kako ste i sami kazali, šest ministara pokriva Socijalistička partija na čijem ste Vi čelu. Molim Vas da nas informišete, i nas i crnogorsku javnost - da li je SNP promijenio svoj stav u odnosu na ovo civilizacijsko pitanje, te da li vi kao partija danas priznajete da se u Srebrenici desio genocid. Cijenim da bi to bilo važno da nam saopštite. Nemojte mi zamjeriti što Vas ovo pitam, jer Vi nijeste neko ko se kandidovao da bude član nekog naučnog instituta, nego ste se kandidovali da vodite ovu državu kroz Vaše učešće u Vladi - pa je važno da građani koje predvodite boravkom u Vladi, odnosno u vlasti znaju kakav je Vaš stav u odnosu na jedno, mi ga doživljavamo elementarno civilizacijsko pitanje na koje ne biste trebali da imate ni trunke bilo kakve dileme. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:46:08)

Da čujemo potpredsjednika Vlade. Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 11:46:14)

Direktno politička pitanja, pitanja zbog kojih ja nijesam ovdje, nego sam po pitanjima Ministarstva koje predstavljam i Vlade Crne Gore. Postavljate pitanja za koja je ovdje glasano i izglasano tako kako je glasano, ali moram Vam reći moramo tim sjenima tog užasnog zločina da imamo malo više osjećaja za to, a da to previše ne upotrebljavamo jer su majke Srebrenice napisale jedno pismo taman u pregovorima Vlade - Prestanite više sa tim. Prestanite više sa tim, ne čačkajte po tim grobovima i po svim onima kad bih nabrajao sve zločine, a ježim se svih zločina, kosmopolita sam i nemam nikakvih predrasuda prema bilo kojoj naciji, prema bilo kojoj državi, ni ovdje niti šire - mislim da ovim vašim pitanjima ne doprinosite onome čemu teži ova Vlada. Mogao bih ja Vama da postavim pitanje da li je ovo ili ono, ali neću radi sjena u tom nesretnom bratoubilačkom ratu koji se desio na prostorima bivše Jugoslavije. Pa, jednom, naš bi narod rekao, hajde neću tu poslovicu, mogao bih ali neću je upotrebljavati - poslušajmo majke, neka tuguju za svojima da ih mi više ne iritiramo. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:47:38)

Nemate pravo.
Ovim je završena polemika između kolege Šehovića i potpredsjednika Vlade.

Sledeće pitanje postavlja kolega Suljo Mustafić.
Izvolite, kolega Mustafiću.

SULJO MUSTAFIĆ (05.07.22 11:47:58)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice.

Moje pitanje koje sam postavio potpredsjedniku Vlade za ekonomski sistem i ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, gospodinu Jokoviću je sljedeće:

Da li će i na koji način Ministarstvo, na čijem ste čelu, pomoći maslinarima u opštini Bar, konkretno na području Brinja i Pečurica u Mjesnoj zajednici Mrkojevići, čiji su zasadi u avgustu prošle godine pretrpjeli ogromnu štetu usljed požara kada je uništeno ili oštećeno više od 1.000 stabala maslina i time nanijeta ogromna šteta vlasnicima maslinjaka na tom lokalitetu.

Požar koji se desio 12. avgusta prošle godine u potpunosti je uništio značajan dio maslinovih zasada na lokalitetima Brinja i Pečurice. Izgorelo je u potpunosti oko 750 stabala, dok je 400 oštećeno. U značajnom broju radi se o stablima koja su stara po nekoliko stotina neka i više od 1.000 godina, pa je osim ogromne materijale štete, u pitanju jedna druga koja ima kulturološku dimenziju - jer su ova stabla od neprocjenjive vrijednosti zbog njihove starosti.

Pravovremenom intervencijom mještana, a nešto kasnije i vatrogasnih službi, nijesu zapaljene obližnje kuće i srećom nije bilo povijeđenih. Međutim, ono što je posebno zabrinjavajuće jeste da je ovaj požar izazvao varničenje iz stuba na elektro mreži koja prolazi kroz ove maslinjake. Na ranije pozive mještana da se ukloni kvar niko se od nadležnih iz CEDIS-a, koji je zadužen za održavanje elektro mreže, nije odazivao. Nije ovo prvi put i nije ovo jedini put da neodgovornost CEDIS-a izazove požar. Zbog toga su oštećeni maslinari pokrenuli i sudski spor. Mještani su se, dakle, ovo se direktno odnosi na Vas, preko svog udruženja i pojedinačno obratili Ministarstvu poljoprivrede i tadašnjem ministru Stijoviću, kao i Opštini Bar sa zahtjevom za pomoć u saniranju ogromne štete. Kako su nam kazali, Opština Bar, odnosno njene službe uplatile su određeni iznos za svako oštećeno i uništeno stablo, mada su ti iznosi prilično mali pa ne mogu ni izbliza da nadoknade ono što je izgubljeno. Međutim, kada je u pitanju vaše Ministarstvo, odnosno Ministarstvo kojim Vi rukovodite, sve ostalo je na obećanjima i uvjeravanju da će se naći sredstva za ovu namjenu. Koliko nam je poznato, do danas, više od 10 mjeseci od tog događaja, nijedan euro nije uplaćen na ime sanacije štete. Dakle, vjerovatno Vi ste u Ministarstvu zatekli neko nasleđe ranije administracije i pretpostavljam da Vam treba vremena da, prije svega, izanalizirate šta je sve rađeno, kako je rađeno i na koji način je to Ministarstvo funkcionisalo.

Kada su u pitanju ove stvari, zaista ne čudi me takav odnos tog ministarstva, a o tome ću u komentaru kada budem komentarisao Vaš odgovor, kada su oni recimo nekoliko dana prije pada te vlade otvarali su Kuću maslina u Baru koja tehnički nije primljena. Dakle, otvarate objekat koji nema tehnički prijem, odnosno koji nema svu dokumentaciju potrebnu za rad. To najbolje govori o tome kako je to Ministarstvo funkcionisalo, a znaju i poljoprivrednici takođe. Nego, prvo da saslušam Vaš odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:51:47)

Zahvaljujem kolegi Mustafiću.

Izvolite, ministre, pravo na odgovor.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 11:51:54)

Poštovani poslaniče Mustafiću, jedno konkretno pitanje koje zaslužuje ozbiljnu analizu i ozbiljan odgovor države o svemu ovome što ste naveli u pitanju i onome što ste rekli u Vašem usmenom obraćanju.

Izuzetno mi je žao što se to desilo, znamo šta znače masline i za državu Crnu Goru, i za primorje, i posebno koji od toga, ako mogu tako reći, žive. Desilo se da je izbio požar na osnovu varnica na jednom stubu prenosa električne energije. Mislim da bi tu trebalo da se ustanovi uzrok požara i ako je za to kriva Elektroprivreda, da se pokrene proces tužbeni protiv Elektroprivrede i da se naplate za štetu. Ministarstvo poljoprivrede ovih dana ohrabruje sve vlasnike bilo kojih poljoprivrednih imanja ili dobara da se osiguravaju. Ministarstvo plaća premiju 50%, 25% opština i 25% poljoprivredni proizvođač. Da su ove masline bile osigurane, a nijesu, nažalost, osigurane, šteta bi bila nadoknađena. Mi nijesmo dobili tačnu procjenu štete kolika je, ali moram odmah reći da Ministarstvo nema sredstava osim jedne komisije koja ima za elementarne nepogode. Ta sredstva su vrlo mala i već u velikoj mjeri potrošena da bi ovo maslinarima u Baru nadoknadili.

Kada je u pitanju Kuća maslina, u procesu smo da se nabavi mlin za proizvodnju maslinovog ulja i vjerujem da će to vrlo brzo biti. Razgovarao sam sa predsjednikom Opštine Bar, Ministarstvo poljoprivrede bi to ustupilo vjerovatno sa određenim ugovorom Opštini Bar, gdje bi svi maslinari u Opštini Bar na isti način proizvodili nadaleko čuveno maslinovo ulje iz Bara.

Možda se ovo može tražiti kad se dobiju tačni podaci o vrijednosti štete. Ministarstvo nema mogućnosti sve to da nadoknadi. Da li je bolje povesti sudski spor sa onima koji su izazvali požar ili da idemo na Vladu da vidimo da li Vladina komisija za elementarne nepogode može na neki način da nadoknadi ovu štetu. Ono što hoću da apostrofiram u ovom odgovoru, uz veliko žaljenje što se to desilo, to su višestoljetna stabla, jeste da apelujem na sve posebno one u primorskim krajevima da se sve osigura. Novim Zakonom o maslinarstvu zabranjena je gradnja u krugu maslinjaka i vjerujem da oni koji čuju i kad uporede ovo što se desilo, nažalost, onima koje se desilo, da će sljedeće godine ili već sad osigurati svoja dobra kako bi šteta bila na adekvatan način zadovoljena.

Sve ono što se desilo ove godine od elementarnih nepogoda, od požara, to je prošle godine bilo, od grada koji je zadesio Malesiju, koji je upola smanjio rod u Plantažama, čitav budžet Ministarstva poljoprivrede ne bi bio dovoljan da nadoknadi sve to.

Zahvaljujem. Ako sam išta pomogao, a pomogao sam u jednom - ako svi osiguraju svoju imovinu, gdje 50% daje Ministarstvo, 25% opština i 25% vlasnici.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 11:55:45)

Izvolite, kolega Mustafiću. Imate pravo na komentar odgovora i eventualno dodatno pitanje.

SULJO MUSTAFIĆ (05.07.22 11:55:50)

Hvala Vam.

Znam proceduru, koleginice.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Izvinjavam se. Naravno, Vi ste nekad bili potpredsjednik.

SULJO MUSTAFIĆ:

I Vi to sjajno radite zaista. Nije to uvijek lako.

Hvala Vam, ministre, za Vaše interesovanje i za Vašu spremnost da makar odgovorite na ovo pitanje i da kažete da Ministarstvo ništa nije uradilo u prethodnom periodu, Vaš prethodnik na čelu ovog Ministarstva, kada je u pitanju ovaj konkretan zahtjev maslinara, koji su vrijedni ljudi, koji žive od svoga rada (taj kraj je poznat po tome) i koji naravno ni najmanje nijesu odgovorni za ono što se desilo.

Ako neko upozorava CEDIS danima, mjesecima u kontinutetu da se tamo dešava nešto što u ljetnjim mjesecima u avgustu kako to izgleda kada zavarniči ili kada se baci neki opušak samo kako se to brzo proširi, a CEDIS pri tome uopšte ne reaguje - onda vam to najbolje govori o odgovornosti nadležnih iz te institucije. S druge strane, neodgovaranje bivšeg ministra takođe govori o njegovoj neodgovornosti i o njegovom odnosu prema maslinarima u Baru. Posebno njegov odnos je bio evidentan kada je došao da otvori Kuću maslina, zajedno sa njegovim premijerom, koja tehnički nije primljena. Samo da bi vjerovatno priskrbio sebi neki politički poen u momentu kada je ta Vlada padala ili ne znam koja je bila namjera - nebitno je potpuno.

Dakle, ja Vas pozivam, ministre, da na više pravaca djelujete kada je maslinarstvo u pitanju. U Baru, a i u nekim drugim primorskim opštinama, Ulcinju, u Boki takođe, mada nešto manje, nekoliko stotina porodica živi isključivo od maslinarstva. Isključivo se bave tom djelatnošću i žive od distribucije i prodaje svog domaćeg uglavnom organskog proizvoda. Njima treba više stimulacije, više pomoći i kada je u pitanju sama proizvodnja i kada je subvencioniranje proizvodnje u pitanju, kao i naravno zaštita njihovog proizvoda. Veliki je to ekonomski dobitak za jedan kraj kada nekoliko stotina porodica se bavi samo time i od toga živi. Mislim da bi država, vaše Ministarstvo to moralo prepoznati i naravno da Vam tamo budu sagovornici u Baru oni koji se ne bave iz hobija maslinarstvom, nego oni koji se bave zbilja kao porodičnim zanimanjem, kao porodičnom tradicijom. Naravno, i da se posvetite tim udruženjima kojih ima više udruženja (Baru dva, u Ulcinju takođe nekoliko), da sa svima ostvarite komunikaciju, da nema prioriteta i da nema povlašćenih u toj komunikaciji. To je takođe jako bitno.

Naravno, da vidite i sagledate šta možete uraditi konkretno mimo ovih tužbi koje idu prema CEDIS pomognete ovim ljudima koji su tamo ugroženi zbog uništavanja tih stabala. O čemu se radi? Kulturološki, ne postoji stariji spomenik prirode od masline u Crnoj Gori. Dakle, ona na Mirovici je 2.260 godina stara, a ja Vam tvrdim da u Baru ima još stabala koje su vrlo blizu toj starosti. To su najstariji kulturološki spomenici u Crnoj Gori, mi nemamo starijih.

S druge strane, tamo postoje ljudi koji se time ozbiljno bave i koji su od toga napravili brend. Mislim da bi država trebala uraditi više da im pomogne da taj svoj brend ojačaju, realizuju itd. Naravno, da tu ne vodimo računa o tome kojoj političkoj pripadnosti neko pripada, ko za koga glasa ili koga podržava, jer je /prekid/ koja je toliko stara da je naživjela ne politike, nego generacije. Dakle, imam jedan skroman porodični posjed koji je u vlasništvu moje porodice 230 godina, a ko zna koliko je porodica prije toga iznjivilo ta stabla maslina koja su stara više od hiljadu ili hiljadu i po godina. Tto je nešto što nas upozorava na našu prolaznost i naravno nešto što trebamo da sačuvati kao kulturološko dobro, pljoprivrednu kulturu i izvor egzistencije za značajan broj porodica u Baru. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:00:59)

Zahvaljujem kolegi Mustafiću.

Evo ja da potvrdim da sam imala priliku da probam maslinovo ulje Vaše porodice i da je zaista izvanredno. Mala reklama, ali nije nego zaista je tako.

Prelazimo na sledeće pitanje koje će postaviti kolega Momo Koprivica.

Izvolite, kolega Koprivica.

MOMO KOPRIVICA (05.07.22 12:01:26)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice Bošnjak.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani Crne Gore, uvaženi gospodine Jokoviću sa saradnicima,

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, postavio sam poslaničko pitanje gospodinu Jokoviću, a ticalo se njegovog odnosa prema izjavi premijera Vlade, za koju smatramo da je sa ustavnog aspekta nelegitimna, gospodina Abazovića da će se zaplijenjene cigarete prodati i prihod od te prodaje upumpati u državni budžet. Zanimalo me je i šta su nadležni organi po tom pitanju učinili, na koji način planiraju da ozakone promet ilegalnih proizvoda i na koji način da se oni stave u privredni opticaj.

Dobio sam odgovor u pisanoj formi. Moram reći da sam u jednoj dobroj mjeri iznenađen takvim odgovorom. Posebno zato što se u odgovoru na poslaničko pitanje iznose neprimjerene političke ocjene, prelazi se u jedan kontranapad kako bi se skrenula pažnja sa djelovanja, odnosno planova Vlade da ozakone ono što je nezakonito, da ozakone ono što nanosi štetu drugim državama. Umjesto da dobijem precizan odgovor na dato pitanje, ja sam, pored ostalog, dobio neke političke optužbe, ne ja lično, nego politička partija kojoj pripadam - da smo mi bili usmjereni tokom prethodne Vlade na zauzimanje pozicija i na ostvarivanje interesa vlastite partije. Kada govorite o drugima, nemojte polaziti od sebe. Ono što je vaš cilj - ne znači da je cilj i nama. Nama zauzimanje pozicija nije bio cilj. Da smo htjeli da zauzimamo pozicije, danas bismo bili na Vašem mjestu, ali nam je iznad pozicija data riječ i obećanje dato građanima. Tokom prethodne vlasti brojne izvršne funkcije u javnom sektoru, osim ministarskih, gdje ni vaša ni naša partija nijesu imale članove Vlade, pokrivali su i brojni vaši funkcioneri. Pogledajmo, recimo, Fond za zdravstvo i tako dalje. Pogledajmo zauzimanje pozicija u toj instituciji. Vrijeme je potvrdilo ono što smo govorili. Iz vaše partije su se na naš račun čujale optužbe da smo nova Pozitivna, da smo novi Pajović, a vi ste onda otišli sa onima za koje ste nama spočitavali da planiramo saradnju. I vi ste iznevjerili izbornu volju građana. Nijesmo mi govorili - imamo inženjera koji 30 godina čeka posao, nego ste to govorili vi, odnosno vaši predstavnici. Nijesmo mi govorili - došlo je vrijeme da nas pozapošljavaju, nego je to govorila Vaša savjetnica. E to je zauzimanje pozicije. Sjetite se i one biblijske pouke, pošto u ovim odgovorima poslanicima navodite svoja opredjeljenja prema vjerskim zajednicama, svoja vjerska uvjerenja - kada govorimo o čijem grijehu, prvo utvrdimo svoj. Pogledajte vaše zauzimanje pozicija.

Dalje, osporite ijedno ime koji je kadar Demokratske Crne Gore u javnom sektoru - po imenu i prezimenu, stručno, iznesite konkretan primjer. Drugo, govorite o zauzimanju pozicija, a u sporazumu ste u koaliciji sa onima koji su u Evropi poznati po formuli - jedan zaposleni, četiri glasa. Da li ste i dalje neko kome smeta ta formula, ili vam očigledno ne smeta, pa sa njima pravite koaliciju u vršenju vlasti? I jedan kredit, a četvorica se nadaju. To vam ne smeta. Taj napad na javni sektor vam sad ne smeta zato što ste dobili više ministarskih mjesta nego što imate poslanika u Skupštini Crne Gore i to je izvor nelegitimiteta. To politička i parlamentarna demokratska praksa ne poznaje, ali kad se zauzimaju pozicije sve je moguće.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:
Zahvaljujem, kolega. Nastavićete nakon odgovora.

MOMO KOPRIVICA:

Samo da završim, pa i na užtrb kasnijeg vremena.

O zauzimanja pozicija govorite, a zaboravili ste da ste u koaliciji sa onima koji na snimku uzimaju kovertu od 97 hiljada eura. To vam zauzimanje pozicija sada ne smeta, a optužujete časne ljude i pritom ne kažete po imenu u prezimenu ko je to zauzeo poziciju da je nestručan, da nezakonito radi i da pravi zloupotrebe. Da li ste prije koncipiranja ovog odgovora, gdje skrećete pažnju sa onoga što Vas pitam, možda premotali onaj video snimak na kojem se vidi retrovizor onih kola u noći ubistva Duška Jovanovića? Umjesto što skrećete pažnju sa onoga što je poslaničko pitanje, trebate javnosti Crne Gore da date odgovore na pitanja politička (pošto se i ovdje bavite politikom, a zauzeli ste poziciju potpredsjednika Vlade). Jeste li se i koliko puta sastali sa gospodinom Milom Đukanovićem? Je li Vas udostojio razgovora prilikom sklapanja koalicije o parlamentarnoj većini? Jeste li zaključili sporazum sa predstavnikom Demokratske partije socijalista u pogledu vršenja vlasti? Ima li Vašeg potpisa na takvom jednom sporazumu?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:07:46)

Da čujemo potpredsjednika Vlade i ministra poljoprivrede. Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 12:07:53)

... pitanja, ovo je samo postavljeno pro forme i onda se iz konteksta što sam ja na kraju pitanja samo rekao da bi dobro bilo da je i 42. Vladi postavljeno ovakvo pitanje šta će biti sa cigaretama ili što je ta 42. Vlada dozvolila, koju su oni svesrdno podržavali, gospodin Koprivica i njegova partija /upadica/, pa vidjeli smo na glasanju ko je kako podržavao. Rekli smo mi o toj Vladi sve što smo imali.

Kad su nestajale cigare te koje su u slobodnoj zoni i kad su prelazile u sivo tržište i kad su švercovane, ovdje postoji jedan narativ, oni koji se odvoje od nekoga, onda su najveći protivnici njega. Marko Milačić DPS-a i Demokrate, Momo Koprivica SNP-a. Legitimno pravo i mi sa tim nemamo nikakvih problema. Šta je SNP radio? Pa ja sam ponosan šta je uradio SNP. Kao predsjednik SNP-a, mi je čast da SNP sad vrši vlast, da upravlja tokovima u Crnoj Gori i upravlja svojom partijom. Mi nismo bili strašivice da izađemo na megdan bilo kome od tih strašnih protesta koji su neki organizovali, pa kad smo ih potukli u Beranama, onda su prestali. Izašli smo, preuzeli odgovornost i na zadovoljstvo svih onih iskrenih SNP-eovaca koji nikad nijesu izdali, ni prodali, ni napustili SNP - mi rukovodimo tim procesima, utičemo na pomirenje u Crnoj Gori, idemo prema Evropi, riješićemo sva ona pitanja ključna za nas što prošla Vlada nije riješila, a bila je izabrana zbog toga - riješićemo sve to kako bi ostvarili političke ciljeve SNP-a. Meni kao čovjeku je neshvatljivo da dobijemo u razgovorima tim koje smo vodili sa URA-om toliko učešće u vlasti. Evo, mi smo napđani od Damira Šehovića da je naša Vlada, da radimo šta god hoćemo u Vladi. Marko Milačić kaže da se tamo sa nama igraju. Jednom uravnotežite te krajnosti. SNP zna šta radi, znaju građani, dobili smo zato legitimitet i za SNP nemojte da brinete. Dakle, nećemo da dozvolimo, da neko drugi komanduje našim građanima i da zapošljava jedan za četiri. Ovo što govorite što smo mi zapošljavali, pa nemojte vi o tome. U jednoj maloj opštini gdje je vaš član direktor jednog preduzeća niko nije zaposlen 18 godina. Imali su ukupno osam radnika. Vi ste kad ste došli na čelo zaposlili 11, sad ih ima 19, a obim posla je neuporedivo manji. /Upadica/ u Plužinama, toliko i toliko ste zaposlili ljudi. Mesari rade u nekim firmama kada je u pitanju Elektroprivreda.

Pogledajte kakav je rezultat bio te firme i da li je u Plužinama zaposleno više nego što ih je bilo kad ste došli tamo. Ja se radujem svakom poslu. /Upadica/ Vi niste ni jednu riječ o cigaretama, nego o politici. O cigaretama imate u odgovoru i mogu da kažem možda Vi biste radije sa mnom o cigaretama. Ja niti pušim, niti uživam to, ali o tome .... govorim iz tih razloga. Rekli smo da će ova Vlada formirati komisiju. Ovdje imate u odgovoru sve, te cigarete su izmještene kako bude po zakonu. Moramo razlikovati pirateriju od originalnih proizvoda.

Po zakonima svake države u svijetu, ako je neki proizvod originalnog porijekla, on se može ubacati u tokove i prodavati na tržištu - bez obzira da li je bio predmet šverca ili nije. Ako je proizvod roba, ako je roba falsifikat, nije originalnog porijekla, to se uništava. Ne možemo uništiti ako se oduzme kao predmet

šverca neki automobil. Imamo slučajeve da su se oduzela stada ovaca, svinja, pa nećemo to valjda da zapalimo. To se gaji i poslije se prodaje ili se podijeli sirotinji. Isto za ove cigarete, ako se dokaže da su originalnog porijekla, a da su bila namjera i učestvovala u švercu, one će biti oduzete prodaće se na tržištu i tu nema nikakvih zakonskih prepreka.

Mora se samo razlikovati da li je originalno porijeklo ili nije. O političkim pitanjima možemo pričati koliko god hoćete, a mi idemo putem kojim smo krenuli na opšte zadovoljstvo svih onih koji su nas glasali i svi oni koji su imali nedoumicu. Kad smo odlučivali da li će SNP na glavnom odboru, sad su svi sa nama i kažu tek sad vide da je SNP napravio dobru stvar, da SNP odlučuje sam o sebi, da SNP može da ispravi neke nepravde, da pokaže karakter itd. - što smo pokazali i učinićemo mnogo više nego svih onih godina kad smo bili opozicija.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:10:56)

Zahvaljujem potpredsjedniku Jokoviću.

Izvolite, pravo na komentar i povedite računa o vremenu jer ste maltene potrošili u prethodnom, ali biću tolerantna.

MOMO KOPRIVICA (05.07.22 12:13:24)

Zahvaljujem.

Gospodine Jokoviću, Vi ste ovdje pokušali nekom zamjenom teza da govorite kako su Demokrate proizašle iz Socijalističke narodne partije, obraćajući se meni, a ja nijesam bio član te političke partije, čiji rad i časne ljude veoma cijenim. Ali, po toj logici, vi ste proizašli iz DPS-a i vi ste bili učesnik kongresa Demokratske partije socijalista.

Prema tome, vi ste proizašli iz DPS-a, vaši funkcioneri su bili na kongresima u organima Demokratske partije socijalista i sada se vraćate DPS-u. A izdali ste onih 20 i nešto godina časne borbe i stradanja mnogih ljudi u ime ideala, koji su jedva sastavljali kraj sa krajem ali su se držali ideala - nijesu podlegli pritiscima i ucjenama.

Što se tiče strašivica, strašivice su oni koji bježe od izbora, koji bježe od građana. Ja sam u Nikšiću, bio nosilac izborne liste sa svojim imenom i prezimenom, sa imenom svoje partije tako je i u Kotoru Jokić, u Herceg Novom Katić. Ovoj partiji vi to ne možete spočitati. Na državnom nivou predsjednik naše partije imenom i prezimenom je stajao iza liste, dok ste se vi sa gospodinom Krivokapić Zdravkom šetali po Crnoj Gori. Da nije bilo njega, ne bi ste imali ne pet nego ni jedan poslanički mandat. Što se tiče strašivoće i hrabrosti, ja vas pitam kolika vam hrabrost treba da budete sa Zoranom Lazovićem. Vi ste u koaliciji sa Zoranom Lazovićem i njegovim političkim pokroviteljima i za to treba hrabrost i za to treba zaista ovako jedan otpor u odnosu na strašivoću.

Kažete da ste nas potukli u Beranama, a gle čuda - otišli ste poslije toliko godina u opoziciju. Neće biti da ste potukli. U Beranama od vas i vaših koalicionih partnera na državnom nivou DPS-a ne zavisi ništa - u debeloj ste opoziciji. Što se tiče CEDIS-a, tu ste rekli da je zaposleno 18 ljudi, koliko li, osam, nije važno. Vama kao da je žao što su zaposleni ljudi sa tih područja. Žalite što su otkazani ugovori podizvođačkim firmama, tajkunskim koje su pljačkale CEDIS, pljačkale Crnu Goru, a zapošljena je domaća radna snaga. Žalite za tim. Otišli ste u koaliciju sa Demokratskom partijom socijalista koja je u tehničkom mandatu zaposlila 88 lica u CEDIS-u. To vam ne smeta. Zato što ste zainteresovani da dobijete više ministarskih mjesta nego što imate poslanika u Skupštini Crne Gore. To vam ne smeta, a smeta vam što je u Pivi zaposleno nekoliko radnika u CEDIS-u.

Dakle, ovo govori o odsustvu svake moguće principijelnosti, svakog mogućeg elementarnog političkog obzira. Što se tiče toga na čije zadovoljstvo ste vi tu, ne sumnjam da je na obostrano zadovoljstvo - i zadovoljstvo vas i zadovoljstvo Zorana Lazovića. To je veoma jasno, a o tome gdje je politički put partije koji su činili hrabri ljudi, časni ljudi, najbolje govori i ova izjava od 8. marta gospođe Nade Bulatović, supruge prvog predsjednika SNP-a, koja kaza: Ode SNP, ode nažalost. Ružno, tužno i do zla boga prljavo. Kud ćete veći sud od ovoga.

Što se tiče odgovora u odnosu na planiranu prodaju i ozakonjenje nezakonitih ilegalnih proizvoda i cigareta, sjetio sam se riječi onog čuvenog dvorskog slikara Aleksandra Velikog. Apel sa Kosa je rekao: Sutor neutra hrepida. Obučaru ne idi dalje od cipela. Nema, vidjeli smo, niti znanja, niti ikakve osnove za ovo što je planirano, a to je da se ozakoni nešto što je nezakonito i sa aspekta kvaliteta, i sa aspekta standarda, i sa aspekta prava intelektualne svojine.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, kolega Koprivica.

MOMO KOPRIVICA:

Zaista, uvažena potpredsjednice, posljednja rečenica.

Vi ste dobro pratili političke prilike i u našem okruženju. Je li, u borbi protiv mafije, ona kuća u Šilerovoj ulici prodana, ozakonjena ili je srušena? E li se sa ilegalnom robom postupa tako što se ozakonjuje praveći štetu drugim državama, ili se ona uništava i zatire se svaki trag kriminala, a odgovorni se procesuiraju i privode sudu pravde. Ovo su naravno retorička pitanja. To sam uputio vama.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:16:45)

Zahvaljujem. Evo čuli smo sve.

Shvatila sam da su retorička pitanja.

Nemate pravo, potpredsjedniče Vlade, ovo su bila sve političke konotacije. Nije bilo uvreda, molim vas da poštujemo Poslovnik.

Sada dajem riječ poslaniku Petru Ivanoviću.

Izvolite, kolega Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ (05.07.22 12:18:59)

Zahvaljujem, gospođo Bošnjak.

Poštovani građani Crne Gore, uvaženi ministre Jokoviću, uvažene kolege,

Shodno proceduri, postavio sam sljedeće pitanje:

Koliko je do sada Crna Gora nepovratno izgubila sredstava iz IPARD programa, koliko očekujete da će izgubiti do kraja 2023. godine i šta ste konkretno perduzeli da se umanju šteta?

Zahvaljujem na pisanom odgovoru koji ste dostavili i cijeneći tu činjenicu, kao i činjenicu da je prošlo nekih 70-ak dana od formiranja Vlade, ne želim da oštricu svog komentara usmjerim na Vas. Sačekaću da prođe uobičajenih 100 dana.

Zašto sam onda postavio ovo pitanje? Zato što su tokom prethodnih gotovo dvije godine mnoge stvari u Crnoj Gori okrenute naopako. Jedna od najgorih koja je zadesila Crnu Goru je populizam. Populizam je donio prazne i jeftine riječi, ali ne i djela. Populizam nije riješio ništa i neće riješiti ništa. Populističke ideje, koje pojedini lako izgovaraju ali ih snažno zagovaraju, doveli su do toga da svako ko u Crnoj Gori radi, unapređuje ili investira bude kriv i zato ga treba žigosati i osuditi.

Da li su poštovanje prema najboljem brendu na svijetu i ekonomija otjerali Aman ili populizam? Da li je ekonomija zatvorila Kombinat aluminijskog ili populizam? Da li su rad, zalaganje i profesionalni odnos doveli do gubitka novca koji je Evropska unija opredijelila za investicije u poljoprivredi, ili je to posljedica prihvatanja populističkih ideja da ne treba pružiti podršku onima koji znaju koji su sposobni, koji rizikuju jer, zaboga, možda i uspiju, a što ćemo onda? Što da radimo ako uspiju? Eto problema, uspjeli su.

Bio sam ministar poljoprivrede kad je ispregovarana podrška Evropske unije kroz IPARD program u iznosu od 51,74 miliona eura. Prilično sam siguran da ćemo od ovog novca izgubiti između 12 i 15 miliona eura. Kako je riječ o 50% podrške investicijama u poljoprivredi, to znači da će ukupan gubitak biti između 24 i 30 miliona eura. Zar to nije grijeh? Zar nerad nije grijeh? Zar nečiji nemar, nebriga, nezainteresovanost, neznanje nisu grijeh? Populisti su razvili obrazac da je bolje ne činiti ništa, jer ako nešto radimo, pokušavamo da radimo - možemo i da pogriješimo. Zato je dovoljno ne raditi ništa i biti spokojan i navodno sve će se samo riješiti. Tako su neradnici postali pravednici, a oni koji rade i trude se postali grešnici. Tako su izvrsne vrijednosti postale ideje vodilje. Postalo je važnije vratiti najpovoljniji kredit za poljoprivredu koji je Crna Gora ikad dobila, a koji sam takođe ispregovaro jer se time dokazuje pravednost. Postalo je važnije ne povući sredstva Evropske unije za razvoj poljoprivrede jer to zahtijeva napor, rad i neizvjesnost, nego boriti se za svaki cent. Postalo je važnije izmišljati i podmetati, kao što je to činio Vaš prethodnik, zdušno potpomognut jednim medijskim monopolistom, nego zasukat rukave i raditi. Raditi a ne pričati.

Zato sam Vam, uvaženi ministre, postavio ovo pitanje. Da čujemo od Vas šta ćete konkretno preduzeti da se ova iskrivljenost ispravi. Po mom mišljenju, institut poslaničkog pitanja ne treba svoditi na tehnikalije, već ga pretvoriti u intelektualnu arenu u kojoj razmjenjujemo ideje. Ili, kako bi to Šekspir kazao: Stvari nisu ni dobre ni loše - samo ih naša razmišljanja čine dobrim ili lošim.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:22:36)

Zahvaljujem kolegi Ivanoviću.
Izvolite. Odgovor ministar Joković.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 12:22:42)

Zahvaljujem na ovom pitanju uvaženom poslaniku Ivanoviću.

Dakle, ovdje sam odgovorio ono što je pitano. Vjerujem da negdje ne računate mene za ovih 60 ili 70 dana što sam u Ministarstvu za ono što se dešavalo 2016, 2017. ili 2018. godine. Da li se po ovom pitanju treba i može učiniti mnogo toga - mislim da treba i da može. Da li je do sada učinjeno da se ta sredstva povuku? Da li su logistika i pomoć poljoprivrednim proizvođačima bili na najvišem nivou? Mislim da nisu, bilo je tu problema i biće ih i ubuduće.

Kako Crna Gora sredstva iz 2017. godine od šest miliona nije povukla, a dozvoljeno je četiri godine da može da povlači - ta sredstva nijesu utrošena u cjelosti. Ostalo je da se vrati 759.662,62 eura i to su, nažalost, bili grantovi, nepovratna sredstva koja su se trebala utrošiti u poljoprivredu Crne Gore. Da li će u ovoj godini, gdje do kraja godine imamo 15 miliona da povučemo, sve biti povučeno? Vidjećemo. Vjerujem, i u pravu ste, da neće biti sve povučeno. Dosad su povučena četiri miliona, nadam se da će biti aplikacija i da će se mnogo povodom toga učiniti.

Ono što sam, za ovo kratko vrijeme, uvidio kao najveći problem kod naših poljoprivrednih proizvođača u programu IPARD je da oni nemaju sredstva da završe investicije, jer komercijalne banke neće da im procjenjuju imanje na seoskom području, ili ih ne procjenjuju onoliko koliko ona zaista vrijede. Da bi podigli neki kredit, moraju da imaju duplo višu hipoteku, a oni nemaju. U ovom trenutku najozbiljnije razgovaramo i sa Investiciono-razvojnim fondom i prvenstveno sa Ministarstvom finansija da se napravi jedan fond koji će nam, da bi povlačili ova sredstva i da ne bismo dolazili u situaciju u kojoj se sad nalazimo, po mnogo lakšoj proceduri iz tog fonda poljoprivrednicima biti isplaćen onaj dio koji se kroz program IPARD vraća njima. Dakle, ako je u nekom investicionom programu neki poljoprivrednik htio da investira 40.000 eura, povrat mu je 28.000 eura - iz ovog fonda bi dobio, uz određene garancije, po vrlo pojednostavljenoj proceduri, ta sredstva i ona bi se vratila. Moram reći da je prije nekoliko dana dogovoren aranžman na 63 miliona eura koja će biti na raspolaganju bespovratno poljoprivrednicima za poljoprivrednu proizvodnju u Crnoj Gori. To je kroz program IPARD III. To se povećava, vi ste ispregovarali 51 milion a ovo je sad 63. Ako budu ova sredstva povučena, vjerovatno neki naredni ministar će ispregovarati možda i 100 miliona.

Ono što je na nama - da pozovemo sve poljoprivredne proizvođače kad formiramo ovaj fond, da će lakše dolaziti do sredstava za investicije, a mnogi su i odustali zato što nijesu bili sigurni u svoju investiciju usled enormnog poskupljenja građevinskog materijala, mašina i opreme koje su trebali da kupe. Pa su ljudi rekli - iako dobijamo polovinu od toga, ovo je preskupo, bojeći se da ta investicija njihova neće opravdati tolika ulaganja. Mislim da ima prostora. Presretan bih bio, vjerujem i Vi i svaki građanin Crne Gore da se svaki euro ovih sredstava povuče. Da je sve ovo povučeno, i ovih 63 miliona i moguće nekih drugih donacija i grantova - mogli bismo jednu renesansnu poljoprivredu Crne Gore da ostvarimo.

U procesu smo identifikovanja svog državnog zemljišta na teritoriji Crne Gore i da ga kroz jednu pravičnu raspodjelu dodijelimo svim poljoprivrednim proizvođačima koji se bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom - da li će neko tako da proizvodi višegodišnje biljke, da li će da kosi travu, da li će da ore, da sije lucerku - da oni koji se bave poljoprivredom imaju površine obradive, prvenstveno farmeri kako ne bi zavisili u najvećoj mjeri od uvoza i cijene prehrane koncentrovane stočne hrane i kabaste stočne hrane za poljoprivrednike. To dovodi, sinoć smo razgovarali do 21.00h, do neisplativosti u mljekarskom sektoru.

Dakle, pokrenuli smo niz inicijativa. Koliko ćemo stići od svega toga, koliko će biti aplikacija za sve programe - vidjećemo. Znači dobro, Vi ste bili ministar, kojih problema imamo u agenciji za plaćanje, sa brojem zaposlenih, sa smještajem neadekvatnim itd. Tu smo da rješavamo svaki problem. Nećemo sve riješiti sigurno, ali ćemo uticati na to da olakšamo poljoprivrednicima u mjeri u kojoj je to u ovom trenutku moguće. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:28:05)

Zahvaljujem.
Izvolite, kolega Ivanoviću. Pravo na komentar.

PETAR IVANOVIĆ (05.07.22 12:28:10)

Uvaženi ministre, hvala Vam na odgovoru.

Pitao sam Vas da bi istina počela polako da izlazi na vidjelo, a oni koji su se potrudili da je što više sabiju u zemlju, ispod zemlje doći će i oni na red. Polako - korak po korak.

Drago mi je da ste podsjetili crnogorsku javnost da je 51,74 miliona eura odobreno još 2015. godine i da od tada do danas još uvijek nije obezbijeđen ni jedan jedini cent, a kamoli euro iako ste Vi od tada do danas peti ministar poljoprivrede. Zato sačekajmo da se potpiše ugovor koji ste rekli od 63 miliona. Meni će biti drago i siguran sam da će to biti i svim mojim kolegama, jer ne znam nijednog čovjeka koji bi se radovao da Crna Gora ne dobije što je moguće više finansijskih sredstava.

Ali, mi nismo ovdje zbog te priče. Mi smo ovdje zbog one druge priče - zašto se ne troše sredstva za poljoprivredu. Takođe, drago mi je što ste podsjetili crnogorsku javnost da su dvije mjere iz IPARD programa mjera I i mjera III usaglašene sa Evropskom komisijom 2016. godine i formalno akreditovane 2017. godine i da od tada do danas, dakle za pet godina, nije akreditovana nijedna nova mjera. Time ste na najbolji način demantovali Vašeg prethodnika koji je u ovom domu ubjeđivao crnogorsku javnost da ne staje od posla i da je akreditovao mjeru VII. Iz Vašeg odgovora, saznao sam da mjera VII nije formalno akreditovana. Zato se pitam da li je neko uopšte mari za izrečene neistine, ili je priča poslužila priči da se priča o pričama. Ili su neistine trebale da posluže kao paravan da se skrene pažnja sa činjenice da se na primjer novcem onih građana Crne Gore koji plaćaju porez, jer ne bih rekao da svi građani Crne Gore plaćaju porez, asfaltira put do kuće i do štale prethodnog ministra. Ne želim da govorim o drugim dometima kojih ima mnogo iz njegovog rada. Biće prilike, strpljenje, korak po korak.

Kazali ste da je do sada povučeno 12,3 od ukupno 51,74 miliona eura, što drugim riječima znači manje od 1/4 ili 23,79% ukupno odobrenih sredstava. To nije dobro, to je alarm koji zahtijeva ako ne ništa drugo da se prestane sa pričom i krene u konkretnu akciju. /Prekid/ to što javni poziv za mjeru 3 traje od 45 dana u okviru kojeg su zainteresovani poljoprivrednici trebali prikupiti ogromnu dokumentaciju, koja, nakon što je predana, nije pregledana ni poslije 95 dana. Da li je u redu poljoprivrednicima ostaviti 45 dana, a onda čutati 95 dana? Da li je zaista potrebno opterećivati poljoprivredne proizvođače sa prikupljanjem dokumentacije koju Ministarstvo poljoprivrede može da pribavi po službenoj dužnosti?

Kazali ste da cijene fluktuiraju i da je to problem. Slažem se sa Vama. Pa, zašto se onda ne radi brže i efikasnije? Zašto se ugovori zaključuju poslije godinu i po dana od dana objavljivanja javnog poziva?

Da podsjetim Vas i crnogorsku javnost da sam u periodu 2012 - 2015. godine bio ministar poljoprivrede i u tom periodu poljoprivrednim proizvođačima podijeljeno je preko 15 miliona eura i potpisano preko 900 ugovora. Od navedenog iznosa, preko 54% odnosilo se na podršku projektima u sjevernom dijelu Crne Gore. Riječ je o programima Midas i Ipard like, za koje sam takođe obezbijedio finansijska sredstva. Vjerujem da Vam nije svejedno kako ćete biti upamćeni. Vaš prethodnik biće upamćen zbog nerada i zbog toga što je Evropskoj uniji morao da vrati gotovo milion eura. Za to naravno neće odgovarati. A Vi? Da li ćete ostati upamćeni po tome što ćete morati da vratite neki iznos, procjenjujem 10 miliona možda i više, ili ćete nastojati da promijenite stvari i da ih preokretne da poljoprivredni proizvođači dobiju što je moguće više novca? Zato, ministre, ako želite da pomognete da se što više novca povuče, učinite tri stvari za poljoprivredne proizvođače:

1. Pojednostavite procedure. Ne mučite ljude da prikupljaju dokumenta koja su više puta dostavljali Ministarstvu poljoprivrede;
2. Skratite rokove i
3. Organizujte zaposlene da rade više, jer ruke zaprljane radom mirišu samo na dostojanstvo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:32:18)

Zahvaljujem, kolegi Ivanoviću.

Shvatila sam da su ovo bila retorička pitanja, a ne dodatna.

Nastavljamo dalje. Sada dajem riječ kolegici Zdenki Popović.

Izvolite, kolegice.

ZDENKA POPOVIĆ (05.07.22 12:32:40)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani, gospodine Jokoviću,

Obzirom da ste jedan od najglasnijih zagovornika regionalne inicijative Otvoreni Balkan, koju prate ozbiljne rezerve, nepoznanice i pitanja na koja još uvijek nema konkretnih odgovora, posebno u dijelu koji se odnosi na ekonomiju Crne Gore, tražim od Vas konkretne informacije koje se tiču ekonomskih benefita kako za građane, tako i za privredu Crne Gore:

Da li Inicijativa Otvoreni Balkan predviđa ekonomsko-investicioni plan i ako predviđa, šta on podrazumijeva? Šta Inicijativa Otvoreni Balkan više nudi od onoga što već imamo kroz CEFTA program regionalne privredne saradnje i Berlinski proces? Da li je ova inicijativa kompatibilna sa težnjama Crne Gore na putu ka Evropskoj uniji?

Gospodine Jokoviću,

Svaka inicijativa koja znači partnerstvo, uvažavanje i poštovanje evropskih vrijednosti, posebno ako donosi ekonomske benefite građanima i privredi Crne Gore, je uvijek dobrodošla i zato sam od Vas i tražila konkretne podatke o tome šta u ekonomskom smislu nudi Otvoreni Balkan, a što bi pomoglo ekonomskom razvoju Crne Gore, a što već nemamo, kako sam već naglasila, kroz regionalne inicijative koje smo prihvatili - posebno kada je u pitanju Berlinski proces, koji je inkluzivan i koji su potpisali svi lideri država Zapadnog Balkana. Međutim, očekivano od Vas nisam dobila nijedan konkretan ekonomski odgovor. Dobila sam politički odgovor Vašeg savjetnika, politikologa čiji rukopis jako dobro poznajem.

Gospodine Jokoviću, nisam Vas pitala šta je Otvoreni Balkan, niti sam tražila pojašnjenja političkih i pravnih kvalifikacija ove inicijative. Ako ste već ustvrdili da ne postoji ekonomsko-investicioni plan za države koje bi pristupile ovoj inicijativi, trebali ste da budete iskreni i da kažete da ne znate koji su to ekonomski benefiti po Crnu Goru. U odgovoru ste iznijeli jednu notornu neistinu, prije svega, ekonomsko-investicioni plan Evropske unije za zemlje Zapadnog Balkana u iznosu od 29 milijardi eura tiče se Berlinskog procesa a ne Otvorenog Balkana. Ovaj proces nadgleda Vijeće za regionalnu saradnju i Sekretarijat srednjeevropskog Sporazuma o slobodnoj trgovini. Od ovih 29 milijardi, koje Vi pominjete u odgovoru, devet milijardi su iz sredstava predpristupnih fondova, iz IPA fondova, a 20 milijardi je, gospodine Jokoviću, uslovno iz privatnih izvora iz evropskih i međunarodnih finansijskih institucija - naravno uz pomoć garancija države, odnosno država zemalja Zapadnog Balkana. Dakle, radi se o kreditnim sredstvima, a nikako o nekoj donaciji.

Vi pominjete u odgovoru 30 milijardi eura, što je netačno. Zamjerka, mogli ste makar da provjerite koliki je zaista bio ekonomsko-investicioni plan za zemlje Zapadnog Balkana u Berlinskom procesu, a ne u Otvorenom Balkanu.

Gospodine Jokoviću, sve što ste pomenuli u odgovoru Crna Gora već ima, kako sam već rekla, i kroz CEFTA i kroz Berlinski proces, a Vi ste mi u odgovoru na ovo pitanje, gdje sam od Vas, kao potpredsjednika za ekonomski sistem, tražila ekonomsku analizu, odgovorili politički - dali ste mi politički pravne kvalifikacije. Gospodine Jokoviću, od Vas sam očekivala da mi analizirate ove zakone koji su usvojeni u Skupštini Republike Srbije. Zna li o koliko zakona se radi, znate li šta piše u tim zakonima i o čemu se uopšte tu radi? Umjesto toga, Vi ste mi dali političke kvalifikacije i priču o tome ko treba da snosi odgovornost, kakva je uloga lidera koji će biti potpisnici ove inicijative. Zaista, neprimjereno, prije svega, od Vas.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, kolegice. Nastavićete polemiku poslije odgovora.

ZDENKA POPOVIĆ:

Završavam, uvažena potpredsjednice. Vi ste potpredsjednik za ekonomski sistem. Morate da se bavite ekonomijom posebno kad Vam se postavi ekonomsko pitanje, a ne politikom ili pravom. Posebno ne da citirate i da čitate ono što Vam piše savjetnik politikolog. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:37:52)

Izvolite, potpredsjedniče Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 12:37:55)

Zahvaljujem se na pitanju poslanici Popović, nekadašnjoj poslanici SNP-a. Mi se dobro poznajemo iz SNP-a, pa i ove neke intervencije meni su sasvim logične. Jer, da bi neko nešto opravdao, ako već idemo na politička pitanja, a stalno se pominje da smo izdali časno članstvo SNP-a. Pa što su onda napuštali neki časno članstvo SNP-a? Neka to objasne. I toliko ću o politici, mi dobro to znamo i dobro se poznajemo. Ali, hoću o Otvorenom Balkanu, baš mi je to inspirativno.

Dakle, Otvoreni Balkan je jedna ideja koja je previše u Crnoj Gori politizovana i nema nikakve veze sa politikom. Nekoga u Makedoniji napadaju da hoće Veliku Albaniju i u Srbiji da ovim ugovorom pravi Veliku Albaniju. Ovdje u Crnoj Gori se napada da bi neko htio Veliku Srbiju, a u suštini sve što se tiče ovoga jeste da hoće veliko pojednostavljeno tržište, da hoće slobodan protok ljudi, roba i kapitala.

U analizama, ono što je uporedno i što su postigle ove tri zemlje, zaista mogu da kažem da je to imponozantno. Dakle, smanjilo se na godišnjem nivou, po proračunu Svjetske banke, čekanje na granicama za tri miliona sati. Pojednostavljena je procedura prelaska granice za sve građane ove tri zemlje koje su potpisale Otvoreni Balkan. Potpisano je ono što nije u CEFTA-i i Berlinskom procesu - potpisano je slobodno kretanje, mogu da se kreću sa ličnim kartama, ne trebaju im pasoši.

Druga stvar, potpisan je Ugovor o priznavanju diploma. /Upadica/ Ne znam odakle. Potpisan je Ugovor o priznavanju /prekid/ kad je u pitanju fitosanitarna ispravnost hrane. Po proračunu Svjetske banke, ušteda za ekonomije ove tri zemlje mogla bi da bude 3,2 milijarde eura, što je zaista nevjerovatno. Ako neko treba da čeka satima i satima na granici, oni koji to rade, koji su ljudi iz posla, iz biznisa oni znaju šta je to i koji su to troškovi i gubici.

Potpisan je i ugovor u Otvorenom Balkanu o zajedničkim intervencija u elementarnim nepogodama. Dakle, ako neka država ima poplavu ili požar ili nešto drugo, dužne su, saglasno volji slobodno izraženoj i potpisanoj, sve države da joj pomognu u gašenju požara ili odbrani od poplava. Ovdje se isključivo, ali isključivo radi o ekonomskom interesu svih onih koji su na Zapadnom Balkanu koji žele jedinstveno tržište. Pošto vidim da se protivite u izjavama Otvorenom Balkanu, moram Vam reći šta su najveći zvaničnici međunarodni direktno rekli o tome. Izaslanik predsjednika Amerike Eskobar je rekao da je to treći stub američke politike a Zapadnom Balkanu. A Šarl Mišel koji je bio prije nekoliko dana u Crnoj Gori rekao je - ovo je nešto najbolje što se desilo za Zapadni Balkan. Ovo je vaša originalna ideja, ovo je nastavak Berlinskog procesa, ovim putem treba da idete i ovaj put... /Upadica/ Bili su, nije to rekao samo meni, bio je tu i ministar inostranih poslova, bio je predsjednik Vlade. Ovo je izvanredna stvar, ovo je ono što će vas kvalifikovati da što prije uđete u Evropsku uniju. Dakle, mi želimo da vi takvi pomireni, integrisani idete u Evropsku uniju.

Ono što je možda jedno od najvažnijih pitanja ovdje - dozvoljen je protok radne snage i identifikacija kao radnika da bilo ko može u ove tri države da ide da radi. Ako je potrebna radna snaga u hotelima, na odmaralištima u Albaniji, mogu ljudi iz Srbije, Makedonije da idu da rade i imaju satus domaćeg radnika. Isto tako, ako je potrebna radna snaga na građevinama u Beogradu, mogu dolaziti iz drugih država. Dakle, ono što Evropa prije napravila, ovo se zvalo mini Šengen, pa je na drugom sastanku lidera Otvorenog Balkana preimenovano u Otvoreni Balkan. Ja kao privrednik mislim da je ovo odličan okvir u koji treba da uđe i Crna Gora. Formirana je grupa i komisija koja će ispitati da li bi to imalo štetnih posledica za Crnu Goru, ali evropski predstavnici kažu da ni u kom slučaju ovo ne može uticati na proces pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji. Jednom od članova tamo odgovoreno je da je ovo ubrzavanje procesa sve tri ove države na putu ka Evropskoj uniji.

Crna Gora može i ne mora, vidjećemo šta će se odlučiti, šta će pokazati analize, ali ja mislim da je u ovoj situaciji za Crnu Goru neporedivo bolje da bude dio Otvorenog Balkana. Potpisan je ugovor, ono što je za nas i te kako važno, o turizmu, pa zamislite priznaju se agencije, i iz jedne u drugu državu da mogu komotno da rade, da dovode turiste. Turisti mogu da dođu sutra u Prištinu, da obiđu i Albaniju, da dođu i u Crnu Goru, da budu u Bosni. Ovo su sve, po mom mišljenju, benefiti koje bi Crna Gora imala pristupanjem Otvorenom Balkanu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:44:10)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolegice Popović. Pravo na komentar.

ZDENKA POPOVIĆ (05.07.22 12:44:16)

Zahvaljujem.

Gospodine Jokoviću, to ste trebali da navedete u odgovoru i da ga Vi napišete, a ne da pustite da Vam politikolog piše nešto što nema veze sa ekonomijom. Odmah da Vam kažem, pomenuli ste da se mi

znamo odavno. Tako je, znamo se iz SNP-a. Ja sam u to vrijeme, gospodine Jokoviću, bila poslanica, a Vi ste bili nepoznati, potpuno nepoznati član Glavnog odbora i ćutolog, koji je u momentu kada smo mi izašli iz SNP-a i kada smo prepoznali prevaru koja se desila...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:
Molim Vas da povedete računa o kvalifikacijama.

ZDENKA POPOVIĆ:
Evo sada, gospodine Jokoviću, građani to vide. Vi ste tada podržavali tadašnjeg predsjednika Srđana Milića i ostali ste n tom njegovom putu. Toliko o političkim kvalifikacijama.
Kada pričate o ekonomskim temama koje se tiču Otvorenog Balkana i pominjete značajne ambasadore, gospodine Jokoviću, /upadice/

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:45:16)

Samo sekund, koleginice.
Molim Vas nemojte s mjesta dobacivati.
Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (05.07.22 12:45:23)

Evo ne da mi gospodin Joković. On zna da ne može kad je u pitanju ekonomija može da priča sa mnom. O ekonomskim temama, nažalost, ne možete da pričate sa mnom. Gospodine Jokoviću, kada pominjete značajne neke ambasadore koji afirmišu Otvoreni Balkan, zašto ne pomenete ambasadorku Rajnke koja je rekla: Otvoreni Balkan je dobra inicijativa, ali bez fusnota uz inkluzivnost. Što to znači? Svih šeset država - ili nema Otvorenog Balkana. Imate ambasadorku Češke koja predsjedava Evropskom unijom, koja je danas rekla da Open Balkan nije prioritet. Imate kancelara Šolca koji je afirmisao Berlinski proces zbog toga što je Berlinski proces inkluzivan. Potpisale su ga sve države Zapadnog Balkana. Zbog toga što on ima ekonomsko-investicioni plan, zbog toga što on podrazumijeva slobodan protok ljudi, roba, kapitala i usluga.

Gospodine Jokoviću, Vi sad pričate o tome da mi nemamo slobodan protok ljudi, da nam trebaju negdje pasoši. Od 2006. godine, čini mi se, od CEFTA-e, mi slobodno prelazimo granice zemalja Zapadnog Balkana samo sa ličnom kartom. Ne treba nam ništa. Znači, te osnovne četiri temeljne slobode o kojima Vi danas pričate mi imamo i kroz CEFTA-u i kroz Berlinski proces. S tim što mi već imamo od Berlinskog procesa određene benefite, samo jedan da vam navedem - ukinut je roming. Mislim da je to vrlo važan benefit. Drugo, otvorena je kancelarija za mlade. Treće, priča o zelenoj ekonomiji. Nemate toga u Open Balkanu. Ko nadgleda Open Balkan? Ko vrši nadzor? Prije sam Vas pozvala na to da mi kažete šta piše u ovom zakonima, posebno i kao ministar poljoprivrede da mi kažete šta je to bitno kada je u pitanju bezbjednost hrane. Gospodine Jokoviću, kada je u pitanju bezbjednost hrane, da Vam kažem šta predviđa ovaj sporazum koji je ratifikovan u Srbiji, a koji je sada postao zakon. Kaže - Ukida se kontrola inspektora za bezbjednost hrane veterinarske i fitosanitarne inspekcije. Drugo, Crna Gora nema pravo da kontroliše hranu koja je laboratorijski ispitana u drugim državama iako su različite metode ispitivanja, već mora priznati te analize onako kako nalaže sporazum. Jedino Crna Gora je otvorila poglavlje 12, gospodine Jokoviću, i znate li koliko je propisa moralo da se promijeni da bi se naše zakonodavstvo uskladilo sa evropskim zakonodavstvom? Preko 5.000 propisa. Hoćemo li to sad da gazimo? Treće, Crna Gora nema mogućnost da vrati hranu koja nije bezbjedna i ne postoji odgovornost za slučaj masovnog trovanja ljudi, zemlje i vode zbog nebezbednih biljaka, životinja i hrane. Na kraju, je li ovo, poštovanje evropskih vrijednosti i evropskih standarda? Toliko oko ovog pitanja.

Zaista se izvinjavam, potpredsjednice Bošnjak, ne zloupotrebljavam nikada vrijeme, ali prosto moram da se uključim na konto one priče koja se čula sa početka sjednice kada su u pitanju bili krediti gospodina Jokovića. Da Vam kažem, nemate potrebe, gospodine Jokoviću da se ljutite na bilo kog poslanika kada iznosi ...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:49:15)

Samo sekund. Koleginice, zamolila bih Vas, da tu temu završimo. Ukoliko insistirate, povedite računa jer u slučaju da bude, moraću dati i potpredsjedniku Vlade.

ZDENKA POPOVIĆ (05.07.22 12:49:35)

Nije u mom maniru da vrijeđam.

Ja gospodina Jokovića u građanskom smislu izuzetno uvažavam i kao građanina i kao sportistu, a kakvo je moje mišljenje o tome kakav je on državnik i kakav je političar to ostavljam za sebe. Ali, evo da iznesem činjenice.

Ono što smo imali prilike da pročitamo, gospodine Jokoviću, u Vašim redovnim godišnjim izvještajima, da li je to krivica Agencije za sprečavanje korupcije ili Vaša, na kraju Vi potpisujete izvještaje i Vi predajte izvještaje ASK-u, ali u izvještaju piše - 15.04.2016. godine prijavili ste kredit od 220.000 eura i sad piše gdje je rata 120 /prekid/. Neka bude da Vi tada niste razumjeli što je rata a što je anuitet, pa neka bude da je to 120 rata. Ali, u istom izvještaju Vam piše da imate i kredit od dva miliona i 220 hiljada eura s aratom od 2.423 eura. Ovo je bilo iz izvještaja 2016. godine. U 2018. godini u redovnom izvještaju, 26.03.2018. godine, takođe piše da Vi imate oba kredita i 220.000 eura i kredit od dva miliona 220 hiljada, takođe sa istom ratom. U trećem Vašem izvještaju od 30.08.2018. godine, to je godišnji izvještaj po prestanku funkcije piše isto. Ili Vi niste provjeravali, ili prosto ne mogu da vjerujem da niste tražili od ASK-a ako je greška bila u pitanju da se ta greška ispravi. Ono što je simptomatično, tek 31.03.2020. u Vašem redovnom izvještaju, gospodine Jokoviću, prijavljujete milionsku imovinu na Vašu firmu, znači ličnu imovinu. /Upadica Pa piše u Izvještaju ASK-a. Imam izvještaj, gospodine Jokoviću.

Molim gospodina Jokovića, nema potrebe meni da objašnjava ništa, jer samo čitam onako kako je napisano. Neka gospodin Joković gleda kako će to da opravda pred građanima, posebno pred svojim članovima SNP-a koji jedva preživljavaju od danas do sutra. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:52:09)

Zahvaljujem.

Kolega Joković da objasni građanima i svojim članovima. Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 12:52:19)

To je potpuna neistina što su uzeli i što su plasirali. Meni je jako interesantno da oni prate moje biznise, moje izjave i da se sa mnom bave, jer mislim da poneki mogu nešto naučiti od toga. Dakle, jedini kredit koji sam uzeo je kredit od 220.000 eura 2008. godine, gdje je kamata, a to oni koji se razumiju u to znaju šta znači, 2% za obradu kredita, 10,52% kamata i kada se to doda dođe euri libor 11,06 sam plaćao kamatu na godišnjem nivou. Dakle, nijedan drugi kredit nikad nijesam uzeo. Mi smo tada u Opštini Plužine potpisivali i slali, kao odbornik slao sam to u pisanoj formi broj rata, a kolika je rata, to se u bankama govori anuitet. Anuitet je bio 2.400 i nešto, rata 120, znači uzet je kredit na deset godina.

Kako sam prijavljivao svoju imovinu? Sve što sam imao sam prijavljivao onako kako je tačno. Prijavljivao sam svoje privatno preduzeće, gdje sam jedini osnivač i jedini vlasnik, prijavio sam tu i tu firmu, da imam to i to. Citus D.O.O. Vladimir Joković 100% vlasnik. Šta je imala firma? Na upozorenje da trebam prijaviti imovinu, naravno prijavio sam je. Može ko god hoće da uđe u katastar i da vidi šta ima ova firma. Neki koji kažu da su bolji ekonomisti od mene, pa onda im krivo što sam zaradio na ekonomski način, najpošteniji mogući način što sam stekao imovinu. /Upadice/

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Molim Vas, nemojte izazivati dodatne reakcije.

VLADIMIR JOKOVIĆ:

Neka dokažu na tržištu rada ko je kakav ekonomski, retorički može ko god hoće.

Dakle, ponavljam i ovima jer je to iz te kuhinje i plasirano. Svu svoju imovinu dajem ko god hoće ako iko dokaže osim ovoga kredita koji je ovdje uzet, vraćen, s ogromnom kamatom. Svu svoju imovinu potpisujem onima koji ove neistine plasiraju, a plasiraju ih zato što nemaju ništa drugo reći. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:54:38)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Jokoviću.

Biće ovdje i predstavnici ASK-a i imaćemo prilike da ovo riješimo do kraja.

Zbog ove zadnje konotacije na račun znanja u ekonomiji, dajem minut kolegini Popović. Molim Vas da povedete računa da ne izazivamo repliku.

ZDENKA POPOVIĆ (05.07.22 12:55:06)

Gospodine Jokoviću, ako tvrdite da sve ovo što sam ja pokazala, a pokazala sam Vaše izvještaje iz ASK-a, /upadice/ nemam šta da dokazujem. Samo Vas pitam hoćete li Vi danas posle ovoga, a izvještaji ASK-a su javni, podnijeti krivičnu prijavu. Očekujem od gospodina Jokovića, pošto ima primjedbu očigledno na ASK jer je vjerovatno ASK krivotvorio njihove izvještaje, da podnese krivičnu prijavu danas protiv Agencije za sprečavanje korupcije.

Što se tiče toga ko je i kako zarađivao i ko je što radio, nikad jedan jedini cent od partije ni SNP-a ni Demokrata nisam dobila, a podigla sam djecu kao samohrani roditelj. Zapitajte se kako. Nelegalno i nepošteno sigurno ne. Sigurno sam zarađivala neki novac. Kako? Nisam kao Vi. Nisam imala višemilionske kredite. U vrijeme DPS-a, gospodine Jokoviću, nisam mogla da uzmem nijedan euro kredita, a ne 200.000. Nisam se razumjela ni u patike, nisam se razumjela u to kako treba ići u Kinu ili iz Kine nabavljati patike po osam eura a prodavati ih po 120. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:56:38)

Zahvaljujem, kolegince.

/Upadice/ Molim vas, nemojte s mjesta dobacivati. Van ove sale možete razgovarati.

Kolega Andrija Nikolić ima riječ. Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (05.07.22 12:56:47)

Hvala Vam, poštovana potpredsjednice Skupštine.

Poštovani potpredsjedniče Vlade sa saradnicima,

Nedavno je s najviših adresa iz Vlade Crne Gore građanima stiglo upozorenje da štede gorivo i struju zbog rastuće globalne krize energenata i hrane. Dakle, građani slušaju uporno da je pred nama jedna teška godina, veoma izazovna zima, a čini mi se da iz Vlade Crne Gore još uvijek nije bilo odgovarajuće i adekvatne stručne analize koja bi malo detaljnije pojasnila ekonomsko stanje u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 12:58:03)

Izvinjavam se, kolega Nikoliću.

Molim vas, ako imate nešto dodatno van ove sale, dozvolite i uvažite kolegu Nikolića da postavi pitanje jer od vaših razgovora ne mogu ni ja da čujem.

Izvolite, kolega.

ANDRIJA NIKOLIĆ (05.07.22 12:58:17)

Dakle, ne mogu me dekoncentrisati kolege. Ukoliko smatraju da je dobar manir da nastave da razgovaraju dok govorim, nije nikakav problem. Vi ste zaduženi da upravljate sjednicom, ali ja ću svakako nastaviti moju komunikaciju s gospodinom Jokovićem.

Zbog ovih konstantnih upozorenja koja se adresiraju prema građanima Crne Gore, smatrao sam da je obaveza poslanika crnogorskog Parlamenta, tu sam obavezu preuzeo na sebe da pitam Vladu Crne Gore, potpredsjednika za ekonomsku politiku i ministra poljoprivrede:

Šta Vlada radi na planu suočavanja sa globalno rastućom krizom energenata i hrane koja svakako neće zaobići ni Crnu Goru?

Najveća briga ove Vlade, gospodine Jokoviću, treba da bude, pored evropske agende, šta će se to događati sa standardom stanovnika Crne Gore na jesen, kako ćemo dočekati krizu. Umjesto razgovora o izuzetno kompleksnoj ekonomskoj situaciji, mi, čini mi se, ponovo ulazimo u jednu hroničnu slabost našeg političkog sistema da ponovo kandidujemo teme koje nas polarizuju i koje dodatno zbunjuju javnost. Danas smo ovdje od Vas čuli da planirate da se na Vladi u petak izjašnjavate o Ugovoru sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Nije nikakav problem da i to bude jedna od tema Vlade. Međutim, od odgovorne Vlade bi se očekivalo da uvaži upozorenja i sugestije koje je dobila od zainteresovane javnosti. U tom smislu bi, vjerovatno, bilo racionalno izbjeći takav scenario za petak i potencijalne rizike uvođenja u novu političku nestabilnost. Jer, rekli smo šta su prioriteti ove Vlade i zbog čega je ova Vlada dobila podrška u ovom Parlamentu. Dobila je podršku da deblokira proces evropskih integracija i dobila je podršku da konsoliduje ekonomiju Crne Gore.

Dakle, ovo je pitanje za sve nas, nije ovo samo pitanje za Vas, da li smo u dovoljnoj mjeri svjesni na koji način se građani Crne Gore suočavaju sa posljedicama ekonomske krize i kako će preživjeti ovaj nadolazeći krizni talas koji se najavljuje za septembar. Evropska unija ima određene zalihe gasa do septembra. Najavljuje se povećanje potrošnje električne energije, neminovno to treba da ima svoju refleksiju i na Crnu Goru, ali kako će sa tim posljedicama da se suočavaju oni koji su najugroženiji? A najugroženiji su penzioneri, oni koji imaju najmanju minimalnu penziju od 147 do 160 eura (njih je 16.000). To mora biti tema ove Vlade i zbog toga sam kandidovao pitanje. Da čujem odgovor, pa ćemo nastaviti komunikaciju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:01:38)

Zahvaljujem se kolegi Nikoliću.
Izvolite, potpredsjedniče Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 13:01:42)

Uvaženi kolega Nikoliću, prvo da Vam se zahvalim na ovom pitanju, koje je u jednom dijelu ekonomsko i pripada resoru koji ja sad pokrивam u Vladi, a u drugom dijelu je političko pitanje.

Dakle, prvo ću se koncentrisati na ovo šta će Ministarstvo poljoprivrede da učini na planu suočavanja sa rastućom globalnom krizom. Crna Gora, kao mala ekonomija, sa svojom sopstvenom proizvodnjom koja nema dovoljnost onoliko koliko je potrebno za sopstvenu potrošnju je dio globalnih dešavanja i poskupljenja energenata na globalnom nivou. Kada je u pitanju gas, Crna Gora nema gasa i nije u ovom trenutku sa te strane ugrožena. Vjerujem, Elektroprivreda je odradila dobar posao u prošloj godini, mislim da imaju preko 40 i nekoliko miliona dobiti, zahvaljujući prvenstveno izvozu i ogromnoj cijeni struje, a u nekoj mjeri i zato što nije postigla dogovor sa KAP-om, pa nije tolika potrošnja struje bila ovdje.

Ministarstvo poljoprivrede je učinilo mnogo toga da bi povećalo dovoljnost i proizvodnju hrane u Crnoj Gori. Kroz Program IPARD I i IPARD II date su ogromne mogućnosti građanima. Sad sam, odgovarajući na pitanje poslaniku Ivanoviću, rekao šta se čini da bi poljoprivredna proizvodnja bila veća.

Proljetos je, u nadolazećoj krizi i dešavanjima na globalnom nivou, Ministarstvo poljoprivrede subvenciralo više nego ikada biljnu proizvodnju prvenstveno žitarice. U ovom trenutku oni koji su sijali proljetos žitarice, dobili su 500 eura subvencije po hektaru. Primjera radi, u Srbiji je to 80 eura po hektaru i nigdje u regionu subvencija nije veća. Za proizvodnju mlijeka i mliječnih proizvoda subvencija na mlijeko od strane Ministarstva je najveća u regionu, ima 17 euro centi po litru prodatog mlijeka ili predatog na preradu. Subvencirali smo kabastu stočnu hranu svim farmerima i imali smo ozbiljnu subvenciju.

Kada je u pitanju grijna sezona, već sam na ta pitanja odgovarao. Učinićemo sve što je u našoj moći, cijene peleta su takve kakve su. Proizvodna cijena je takva, možemo razgovarati i dodatno se dogovoriti sa proizvođačima peleta kako ne bi niko ostao u Crnoj Gori da ne može nabaviti, pa makar i opštine bi se trebale uključiti, možda i Vlada. Ministarstvo nema finansijskih mogućnosti, budžet je takav, kakav je. Dakle, po pitanju hrane, ja sam bio u posjeti Srbiji koja je najveća izvoznica ili Crna Gora najveća uvoznica prehrambenih proizvoda iz Srbije. Moram ohrabriti i reći da nikakve krize za prehrambene proizvode u Crnoj Gori neće biti. Razgovarao sam u Beogradu sa mojim kolegom ministrom poljoprivrede Nedimovićem. Crna Gora će dobiti za 12 mjeseci sve svoje potrebne količine osnovnih životnih namirnica. Ako uđemo u rješavanje robnih rezervi, možemo dobiti i dodatno za tri mjeseca da imamo robne rezerve, pod uslovom da ne bude kao što su nekad uzimane kvote iz Srbije, a onda prodavano na tržištu.

Dogovorili smo da studenti iz Crne Gore, pošto i te kako nedostaju veterinari i šumarski inženjeri, mogu studirati pod istim uslovima. Upisaće se po desetak studenata i na jednom i na drugom fakultetu, pošto tih fakulteta nema u Crnoj Gori. Ministarstvo poljoprivrede će vjerovatno raspisati poziv za te

studente i dati stipendiju kako bi oni studirali i poslije studija imali obavezu da se vrate i da rade u Crnoj Gori.

U procesu povećanja proizvodnje, Ministarstvo je raspisalo oglas i tender o slobodnoj dodjeli 2.500 plastenika kako bi na individualnim manjim površinama proizvodili poljoprivredne kulture, da se ne bi uvezile u Crnu Goru. Milion eura je odvojeno za kupovinu steonih junica kako ne bi mljekarski sektor bio zavistan od uvoza. Napravljena je metodologija odabira i kvalifikovanje koliko može tih muznih grla da dobije. Vjerujem u septembru mjesecu da će sve to biti završeno. Zbog velikih temperaturnih razlika, iz Austrije ili Češke će se uvoziti, moraćemo sačekati septembar da se i to završi. Ove godine je učinjeno onoliko koliko je moguće. Ja bih bio presrećan i kao građanin, i kao ministar, i kao poslovan čovjek, kad bi Crna Gora imala dovoljnost u hrani i energetici. To su srećne zemlje koje imaju viška, a srećne su sve one koje imaju jedno i drugo. Negdje u energetici Crna Gora, zbog pada ekonomije, zatvaranja Željezare i Aluminijumskog kombinata, vjerujem da će biti dovoljno struje. O ogrijevu smo već razgovarali, a na proizvodnji hrane moramo i te kako da radimo. Sinoć sam razgovarao sa svim proizvođačima mlijeka. Primjera radi, u Nikšiću ima ogroman broj onih koji se time uspješno bave, a na primjer u nekim sjevernim opštinama koje su možda bogom date zato izuzetno mali broj se bavi time.

Negdje je potrebna strategija. Znam i radićemo na tome u onoj mjeri u kojoj je to moguće. Ne može u ova dva mjeseca ili godinu dana ono što se u poljoprivredi dešava u Crnoj Gori, nego je to dugoročan proces još od pada one bivše vlasti komunističke. Bilo je problema, padova i uspona, vjerujem da svi imamo dobru namjeru da se poljoprivredna proizvodnja poveća.

Kada je u pitanju temeljni ugovor, 'ajde da ga mi ne elaboriramo, možemo misliti i jedno i drugo. Ali, evo postavljam Vama jedno pitanje. Da li je pravedno da ugovore imaju, što se ja potpuno slažem, i Islamska zajednica i Katolička crkva u Crnoj Gori? Je li u redu najveća vjerska zajednica da nema takav ugovor? Ja mislim da to nije u redu. Ovdje je samo ispravljanje u nekom vremenu propuštene pravde da se taj ugovor potpiše. Vjerujte mi, crkva će se baviti svojim poslovima, političari svojim. Relaksiraće se to i biće to jedno riješeno pitanje i vjerujem da se nikad više neće stavljati na dnevni red. Da li neki pod pritiskom /prekid/ od nas političara više podgrijavaju da će tu nešto sudbonosno da se desi - neće se ništa sudbonosno desiti, urediće se odnosi između najveće vjerske zajednice u Crnoj Gori i države. Ništa strašno, nastavićemo i dalje da se bavimo svi svojim poslovima.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:09:24)

Izvolite, kolega Nikoliću. Pravo na komentar odgovora i eventualno dodatno pitanje.

ANDRIJA NIKOLIĆ (05.07.22 13:09:46)

Krenuću od ovog posljednjeg.

Potpredsjedniče Vlade, pravedno je da se uredi odnosi vjerske zajednice Srpske pravoslavne crkve sa državom Crnom Gorom. Ali, jednako tako je Vaša obaveza, kao potpredsjednika Vlade, da u tom poslu zaštitite interese Crne Gore. Jer, Vi u Vladi predstavljate državu, a ne Srpsku pravoslavnu crkvu. To je jedan naslov. Drugi naslov bi mogao da derivira iz pitanja - čemu žurba. Aktivirali ste tu temu prije desetak dana na sjednici Vlade, saopštavajući da je formirana radna grupa, pa smo par dana nakon toga dobili informaciju da postoji radna verzija ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Sad najavljujete da će to biti potpisano u petak. Ne uvažavate prigovor zainteresovane javnosti, koja možda u stručnom smislu može pomoći da se taj dokument dogradi i da dobije neku formu koja će imati širi društveni konsenzus. To je moj odgovor na to pitanje - da ne bismo dalje napadali ovu temu koju smo kandidovali.

Vratiću se osnovnom. Agresija Rusije na Ukrajinu, gospodine Jokoviću, potpuno je poremetila ekonomske odnose u svijetu. I krizne situacije nam pomažu da vidimo šta su ključne slabosti našeg ekonomskog sistema i da se suočimo sa tim kriznim slabostima. Saglasan sam sa onim što govorite da se za dva mjeseca ne može uraditi puno na planu strategije na kojoj se, recimo, nije uradilo više, a trebalo je iz nekog prethodnog perioda. Međutim, mogu da se lociraju slabosti. Ako smo mi locirali da je ključna slabost ekonomije Crne Gore to što je visoko uvozno zavisna zemlja, onda treba da definišemo hitnu terapiju kako da taj problem riješimo. Zbog toga me čudi da nam Vi kao ekonomski model predlažete Otvoreni Balkan ili agresivnu liberalizaciju tržišta. Vi znate, poznato Vam je da je Crna Gora svoje zakonodavstvo u značajnoj mjeri harmonizovala sa pravnim zakonodavstvom Evropske unije, kao zemlja koja je najdalje odmakla u pregovoračkom procesu. I sad bismo mi, po tom osnovu, trebalo da prilagođavamo naše zakonodavstvo zemljama koje nijesu u pregovorima sa Evropskom unijom, to je prvo, zemljama koje imaju političke i teritorijalne probleme i zemljama koje su izvozno i proizvodno mnogo snažnije od Crne

Gore. U tom poslu otvorenih granica najveću korist bi imala Srbija, gospodine Jokoviću, tako što bi mogla da bolje organizuje izvoz svojih proizvoda u Crnu Goru i u ostale zemlje Zapadnog Balkana. A šta to znači? Je li to odgovor na problem visoke uvozne zavisnosti koji ima Crna Gora? Pa nije, jer će na taj način biti napadnuti nacionalni odnosno domaći proizvođači kojih nema puno, čiju produkciju i produciranje proizvoda treba da zaštitimo na najbolji mogući način i da smislimo načine kako da proizvodimo više da bismo više izvozili. Hrvatska je prošle godine, gospodine Jokoviću, dobila 800 miliona eura bespovratne pomoći iz Evropske unije za suočavanje sa posljedicama kovid krize. Dobila je bezvizni režim sa Sjedinjenim Američkim Državama. Zar to nije dovoljno primamljiv mamac da Crna Gora uradi sve da iskoristi svoju poziciju i da ubrza svoju evropsku agendu? A ne da se sa evropskog terena seli na balkanski teren igrajući po balkanskim pravilima. Umjesto da igra po evropskim pravilima i da u ubrzanoj proceduri stekne bolju i povoljniju poziciju za brzo članstvo u Evropskoj uniji.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:14:18)

Zahvaljujem. Ne može, ministre Jokoviću, jer nije bilo dodatnog pitanja. Sada dajem riječ kolegi Albinu Ćemanu. On ima dva poslanička pitanja. Izvolite, prvo pitanje, kolega Ćeman.

ALBIN ĆEMAN (05.07.22 13:14:37)

Uvažena potpredsjednice Skupštine, poštovane građanke i građani,
Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Vladimiru Jokoviću, potpredsjedniku nelegitimne 43. Vlade Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je politika ove Vlade ispravljanje istorijskog falsifikata o Crnogorcima nastalog u okupiranoj Crnoj Gori 1942. godine, kako ste ranije tvrdili? Na početku svog izlaganja zahvalio bih se gospodinu Vladimiru Jokoviću na pisanom odgovoru na moje poslaničko pitanje. Naime, gostujući na nacionalnom Javnom servisu 30. maja prošle godine, saopštili ste sljedeće: Citiram: "Ne možemo pokrenuti dijalog dok ne ispravimo sve istorijske falsifikate koji razaraju sve istorijske činjenice. Prvi pojam i prvi natpis o crnogorskoj naciji znate kad je bio? U okupiranoj Crnoj Gori 1942. godine na Cetinju".

Gospodine Jokoviću,

Obzirom da obnašate funkciju potpredsjednika u ovoj nelegitimnoj 43. Vladi Crne Gore, interesuje me da li ste revidirali svoje mišljenje u odnosu na ovu skandaloznu a onda i netačnu izjavu, ili su za Vas i ovu neustavnu Vladu čiji ste član i dalje Crnogorci istorijski falsifikat nastao na okupiranom Cetinju 1942. godine koji treba ispraviti? Da li ovakve izjave doprinose pomirenju u Crnoj Gori? Jesu li ovakve izjave dio evropske agende ove nedemokratske 43. Vlade Crne Gore?

Poštovani gospodine Jokoviću,

Prema podacima MONSTAT-a, na zadnjem popisu stanovništva u Crnoj Gori 2011. godine kada je nacionalna pripadnost u pitanju kao Crnogorci izjasnilo se 45% stanovništva, odnosno 278.865 naših građana. Zašto sam iznio ovaj podatak? Pa da Vam ukažem koliko ste građana uvrijedili i diskriminirali ovom Vašom skandaloznom izjavom, a do sada nijesam čuo, niti sam negdje pročitao da ste se izvinili.

Drugo, osim što ste uvrijedili sve one građane koji se nacionalno osjećaju kao Crnogorci, uvrijedili ste i predstavnike tih građana, odnosno poslanice i poslanike koji se osjećaju Crnogorcima na način da ste kazali da su oni falsifikat - što u odnosu na to implicira da Crnogorci kao nacija ne postoje ili su skorijeg datuma, a da ste vi original. Da situacija bude još ozbiljnija, u ovoj brzopadajućoj Vladi sa Vama sjede i ministri koji se nacionalno osjećaju Crnogorcima, a neki su i sa Cetinja kojima ne smeta sve ovo za šta Vi tvrdite da su, odnosno da su lažni a da ste Vi istiniti.

Međutim, poslanice i poslanici koji su crnogorske nacionalnosti, a koji su glasali da Vi budete potpredsjednik ove endemske Vlade, i ministri koji sjede sa Vama a koji su nacionalni Crnogorci, za ovakvo Vaše mišljenje znali su skoro godinu dana prije formiranja ove, kako reče jedan kolega poslanik, podmirene vlade. Ali, izgleda, zarad fotelje i sitne političke moći, spremni su da budu, po Vašoj tvrdnji, falsifikat a Vi original, odnosno bižuterija a Vi zlato. Ako je tako, srećno im bilo.

Na kraju, mene dominantno zbog građana interesuje hoćete li se izviniti Vi lično, a neko u ime ove nedemokratske Vlade svim onim građanima koji se nacionalno osjećaju kao Crnogorci, ili ćete se držati "Vaše evropske agende" da su Crnogorci istorijski falsifikat koji treba ispraviti.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:18:33)

Izvolite, potpredsjedniče Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 13:18:39)

Zahvaljujem se na pitanju, gospodine Čeman. Već sam rekao da Vi pratite sve što ja kažem i negdje je to možda dobro. Da li sam negdje rekao neku riječ više, možda i jesam, ali opet, kao i za ove kredite što ste pričali - neistina je da sam rekao ikad da su Crnogorci falsifikati. To je apsolutna neistina, gospodine Čeman. I ako to nađete, onda ću se izviniti svima. Nije tačno, treba ispravljati falsifikate da ovdje na ovim prostorima nijesu živjeli neki drugi. Ja bih uvrijedio moju rodbinu, jer i u mojoj rodbini ima onih koji se izjašnjavaju kao Crnogorci, u partiji već da i ne pričam. Moji najbolji drugovi, istinski najbolji drugovi, prijatelji se izjašnjavaju nacionalno kao Crnogorci. Ja ne sporim, niti ću ikada sporiti bilo kome da se izjasni onako kako osjeća, ali najgora i najveća izdaja je kad se ne izjasniš ni koje si vjere, ni koje nacije, ni kojim jezikom govoriš. To je ozbiljan problem. To je suština. Uzeli ste podatke koliko je Crnogoraca bilo tada i tada u Crnoj Gori tačno po popisu. Ja to poštujem i svako ima pravo da se izjasni, kao što se mogu izjasniti neki Crnogorci, Bošnjaci, Albanci, Srbi. Ja nikakvih problema nemam sa tim i nikad ljude po tome nijesam gledao niti dijelio. Ali, moram i ja reći neke potpune istorijske činjenice. Pogledajte, otiđite na /prekid/, pogledajte malo arhivu, doktore. Vidjećete kako su se nekad izjašnjavali i gdje svi oni koji su živjeli na Cetinju. Pogledajte dobro šta piše u zemljopisu. Kad se kaže da u Crnoj Gori živi 300.000 ljudi, Đuro Popović, pa kaže tamo njegovom ... knjaz tada Crne Gore Nikola I odobreno da u Crnoj Gori živi 300.000 duša, sve su Srbi istočnopravoslavne vjere. Pogledajte sve izvode iz knjiga, zapisa i škola na Cetinju, nađite mi jedan od tih dopisa da negdje piše nacionalnost, uvijek u tom vremenu samostalne Crne Gore koja se ne graniči sa Srbijom. Između je Turska i to je prije balkanskih ratova. Tako su se izjašnjavali.

Da li su neki i tada mislili pa se izjašnjavali tako, ja nemam nikakav problem ako su Crnogorci. Za svakoga ko se izjašnjava kao Crnogorac, moje poštovanje. Ali isto tako želim da poštuje svak mene zato što se izjašnjavam onako kako su se svi moji preci tokom cijele istorije izjašnjavali, a to je da smo Srbi. Imam potpuno pravo da kažem to, a da sam rekao da je crnogorska nacija falsifikat, nego je falsifikat da su uvijek bili samo u Crnoj Gori ti, a da je samo od 1918. godine srpska svijest u Crnoj Gori utemeljena i da je tako rađeno. Pođite na spomenike pa vidite šta piše, pročitajte govor, šta govori kralj Nikola na sahrani svoga ... u Trstu. Pogledajte pismo kralja Nikole šta piše Vaseljenskom patrijarhu Gerasimu. Kaže - pomiluj mene, moj dom, moju državu i srpski narod. Ne kaže crnogorski narod. Pogledajte šta piše na topu koji je kada je zauzet Žabljak Crnojevića donešen na Cetinje. Na Cetinje ga srpsko donesoše. Eno ga i sad piše tamo. To nijesu falsifikati, to su istorijska dokumenta. Pogledajte kako su se izjašnjavali i šta piše mnogima iz Stare Crne Gore, ne govorim o onima koji su poslije pristupili Crnoj Gori. Govorim o onima koji su živjeli na Cetinju u tom periodu. Pogledajte šta pišu svi Petrovići, pogledajte Zakonik mislim iz '55. godine knjaza Danila kako je napisano da u Crnoj Gori žive Srbi. Pogledajte, što je takođe zanimljivo, iz Bogoslovske škole, izvode kojim jezikom govore, koje su nacije i šta pričaju oni.

Ja govorim da su ovo istorijske činjenice. Prema tome, poštujem svaku naciju u Crnoj Gori, poštujem pravo svakoga da se izjasni onako kako želi, ali ostavite pravo meni da mogu da kažem i da čitam zvanična istorijska dokumenta onako kako piše. Mogu Vam dati mnogo toga, gospodine Čeman, pa da se i sami uvjerite. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:23:17)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Jokoviću.

Da se okrenemo malo budućnosti. Izvolite, kolega Čeman.

ALBIN ČEMAN (05.07.22 13:23:26)

Gospodine Jokoviću,

Ja sam citirao Vašu izjavu, ali evo da ne bude da lažem, pušćemo video snimak. Jeste li Vi ovo, gospodine Jokoviću?

Snimak. Međusoban razgovor.

Na kraju kažete da su istorijski falsifikat. Snimak.

Gospodine Jokoviću, kao što sam i kazao na početku, citirao sam Vas. Sada bih molio uvaženu potpredsjednicu Skupštine da mi da kratko da obrazložim.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:26:40)

Daću Vam minut iz razloga što ste Vi dabrali da u svom odgovoru, odnosno komentaru pustite ovaj snimak. Onda ćete imati pravo na drugo pitanje pa možete kroz njega iskoristiti. Ali, sada izvolite minut i po. Kao što svima dajem prekoračenje, daću i Vama.

ALBIN ĆEMAN (05.07.22 13:27:03)

Hvala Vam.

Poštovane građanke i građani,

Na početku svog komentara moram, nažalost, konstatovati da se gospodin Joković nije izvinio svima vama koji se nacionalno osjećate kao Crnogorci, što moram priznati da, kada je gospodin Joković u pitanju mene uopšte ne iznenađuje. Gospodin Joković je samo jedan u nizu onih političara koji su upali u balkansku kolotečinu dokazivanja svog identiteta na negaciji drugog, a negdje su i nauka ali i praksa dokazale da onaj koji negira drugog ima krizu svog identiteta.

Gospodine Jokoviću,

U pisanom odgovoru koji ste mi dostavili kazali ste da je ova Vlada pomiriteljska i evropska. Da nije pomiriteljska ni evropska, najbolje Vas demantuje ova Vaša izjava o Crnogorcima. Njome ste uvrijedili jedan najveći dio stanovništva Crne Gore, prekršili članove 6, 7 i 8 Ustava Crne Gore o zaštiti ljudskih prava i sloboda, zabrani izazivanja mržnje i zabrani diskriminacije, a kada su evropske vrijednosti u pitanju, prekršili ste član 14 o zabrani diskriminacije Evropske komisije o ljudskim pravima. Međutim, kada ste Vi ova neustavna i parlamentarna većina u pitanju, kršenje Ustava nekako vam dođe kao jutrnja gimnastika.

Kazali ste da ova nedemokratska Vlada ima ogromnu podršku od strane građana. Gospodine Jokoviću, imate takvu podršku od građana da ne smijete da izađete na izbore, nego odlažete i vanredne parlamentarne izbore i lokalne izbore i sada kada ste svjesni da ste izazvali pravni galimatijas gdje se više ne poštuje ni Ustav ni Zakon, gdje se neustavno produžavaju mandati odbornicima i predsjednicima opština, iako u zakonu jasno piše da im mandat traje četiri godine. Takođe, kazali ste da imate svoj stav i u pitanju identiteta nacionalne i etničke pripadnosti ili vjere. Naravno, poželjno je imati stav, ali takav stav koji ne potire, ne vrijeđa i ne diskriminiše drugog - što ste u tom slučaju uradili kada je crnogorska nacija u pitanju. U nastavku odgovora ste kazali da ste jedan Srbin iz Crne Gore i pozvali me da razjasnim dileme sa svojim predsjednikom partije kada su ovakve teme u pitanju.

Gospodine Jokoviću, moram Vas razočarati, ali vam moram reći da su Demokrate prava građanska partija, a ne samo deklarativno građanska partija na papiru. To pokazuje i rast našeg političkog subjekta u svim opštinama i u onima gdje žive manje brojni narodi i onima gdje žive više brojni narodi. Imamo ljude svih vjera i nacija da se nikada nijesmo posvađali za ovih osam godina i da svi znamo ko smo i šta smo, ali za razliku od Vas, gospodine Jokoviću, pošto ste nas i mene nazvali izdajnikom, to ne iznosimo na tržište, sa tim ne trgujemo i ne mešetarimo. Iza toga se ne krijemo, jer imamo svoje profesionalne i moralne kvalitete i to doživljavamo kao dio intime naših vrijednosti koje su naše bogatstvo.

Ponosni smo na to da u Demokratama imamo ljude svih vjera i nacija, ali imamo najveću vrijednost, bez obzira u šta vjerujemo ili ne vjerujemo, kojem se bogu molimo, kako se osjećamo - niti jedan od nas nije izdao birače niti učinio da se od nas bilo ko ko nam je dao povjerenje može zastidjeti. Žao mi je, gospodine Jokoviću, ali taj osjećaj se ne može kupiti. To imaš ili nemaš, a vi ste ga zauvijek izgubili.

Na kraju, gospodine Jokoviću, Crna Gora je satkana od različitih vjera i nacija i to nije njena mana, nego njeno bogatstvo. Bogatstvo Crne Gore su i Crnogorci, i Srbi, i Bošnjaci, i Albanci, i Hrvati, i Romi i svi ostali. Svi su u Crnoj Gori svoji na svome. Sve javne ličnosti, a posebno političari treba da paze šta izjavljuju jer to slušaju djeca, mladi ljudi na čije ponašanje i predrasude možemo svjesno i nesvjesno uticati. Mislim da to treba da razumiju svi, nezavisno od nivoa obrazovanja i prosvjećenosti i nezavisno od posla kojim se bavimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:30:47)

Postavite drugo pitanje. Neka se restartuje vrijeme, ja ću kada odgovor bude na ovo drugo pitanje, daću i Vama da prekoračite. I pošto vidim da ste htjeli nešto da kažete, u tom slučaju na kraju bi bila poslanikova zadnja i to ću ispoštovati.

Izvolite, kolega Ćeman. Drugo pitanje postavite.

ALBIN ĆEMAN (05.07.22 13:31:16)

Zahvaljujem.

Dakle, na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Vladimiru Jokoviću, nelegitimnom ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Poštovani gospodine Jokoviću,

Da li, kao nelegitimni ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, smatrate da država i Ministarstvo koje predstavljate treba da kroz subvencije dodatno stimuliše proizvodnju paprika i ostalih povrtlarskih kultura i u konačnom proizvodnju hrane u ovim kriznim vremenima, ili i dalje smatrate da su poljoprivredni proizvođači građani drugog reda, čije časno zanimanje treba da bude predmet podsmijeha?

Obrazloženje:

Poštovani gospodine Jokoviću, mediji su nedavno prenijeli Vašu izjavu u kojoj ste naveli da bi neki političari i dalje sadili paprike u Zeti da im nije bilo SNP-a i na taj način svjesno ili nesvjesno ste uvrijedili časne poljoprivredne proizvođače iz Zete, ali i iz cijele Crne Gore. Još gore u svemu tome je što je u takvoj negativnoj konotaciji poljoprivredne proizvođače uvrijedio, ni manje ni više, nego ministar poljoprivrede u nelegitimnoj Vladi, tj. neko ko treba da ih štiti.

Gospodine Jokoviću, poljoprivredni proizvođači zavređuju pažnju svojom energičnošću i posvećenošću, svojim poštenim radom, oni mogu dati maksimum i u mnogim drugim profesijama. Vrijedni su to ljudi, koji oduvijek zavise od svog rada i od vremenskih prilika. Njihov značaj posebno je vidljiv u kriznim vremenima, jer države koje proizvode hrane su bogate države. Šta je izvor sigurnosti u 21. vijeku? Da čovjek bude građanin i zavisi od šefa ili nekog gazde, ili poljoprivrednik koji zavisi od svoga rada? Postoji li u normalnoj državi kuća bez hrane, postoji li država bez seljaka, proizvođača zdrave hrane? Mislim, gospodine Jokoviću, da ne. Stoga, ovog puta apelujem na Vas da revidirate svoje mišljenje i izvinite se našim poljoprivrednim proizvođačima, posebno proizvođačima paprika, koje ste Vašom izjavom povrijedili i pokušali da unizite.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:33:34)

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 13:33:38)

Hvala na pitanju.

Vratiću se na proizvođače paprika, ali ću prvo nekoliko riječi reći ko se drži doslednosti.

Dakle, ono što su neistine, neistina je da sam kupio diplomu koju nemam, a koji su kupovali diplome i prepisivali neka vide, koji su završavali za jedan dan u jednom mjestu jedno stotinak kilometara dalje za jedan dan diplome - o tome neću jer to nije moj nivo razgovora. Da li smo dosledni, da li smo izdali koga i izdavali i neki se sad diče da ništa nijesu. Glasali za SNP, dobili odborničke, poslaničke mandate, onda napravili drugu partiju. Nijesu prevarili glasače, one koji su glasali za SNP. Pa, ljudi, je li to moguće? Pogledajte izjavu lidera - u Podgorici će se vijoriti trobojka Aleksa Bečić, kad je bio na fonu /upadice/. Pročitajte Vi pošto čitate sve. /Upadice/ Nijesam ga čitao, nemam vremena. Vi očigledno imate vremena, čitate svaku moju izjavu, a ja čitam samo pametne izjave. Pogledajte ovdje - neću na proteste DF-a, Dritan je moj brat. Danas drvlje i kamenje na Dritana, ali dobro, proći će i to.

Dakle, ovdje je bilo negacija drugoga. Gospodine Čeman, nikad nikoga nijesam negirao, nego svakoga poštovao, prevenstveno po ljudskim karakteristikama, a onda nikad nigdje nijesam imao niti bilo šta protiv bilo koje nacije. Da samo znate koliko imam prijatelja i u Sarajevu, i u Mostaru, i u Zagrebu, i u Beogradu, i u Crnoj Gori svih vjera i nacija, nikad ovo ne biste mogli prebaciti meni.

Kažete neustavna Vlada, pa Vi joj dajete legitimitet, postavljate pitanje ministru. Ako je neustavna, zašto onda postavljate pitanja? Za mene takva vlada ne bi postojala. Pričate o rastu, kako imate rast politički ogromni, mogu reći da imate na lokalnom nivou rast, ali na državnom nivou nešto vam ne ide baš najbolje. /Upadice/ Pa, dobro smo se sakrili u Beranama - kada su bili izbori, došli i pobijedili vas. Mi smo napravili koaliciju koja je osvojila 27 mandata. U Plužinama izlazimo samostalno i svaki put sami pobijedimo. Kad vi osvojite u jednoj opštini glasova i mandata koliko ja, ja sam svaki put osvojio u mojoj opštini - ja ću vam skinuti kapu. Pobijedite u svom selu pa onda dođite da pričate o drugima.

E, sad idem na ovo drugo pitanje. Dosta je ovoga, ovo je svima jasno, a najasnije je nama koji smo ostali na ognjištu SNP-a. Nama je najasnije. Mi se nijesmo mrdali nigdje, ali moram reći ovo još jednom. Vrlo ste zanimljivi, kad ste nezadovoljni bili rezultatom 2020. godine, kada smo mi osvojili 27 mandata a vi

devet u koaliciji, skinuli ste kravate. /Upadice/ Demokrate, mi u koaliciji, koalicija koja je sačinjavala toliko koliko je sačinjavala, "Za budućnost Crne Gore". Vi ste tada skinuli one sjajne prepoznatljive crvene kravate. Sad kada smo vas porazili u Beranama, prestali ste sa onim masovnim protestima. Šta bi sa onim protestima, što ne protestujete? Zbog Vlade. Pa više je bilo na svakoj svadbi ljudi nego što je vama dolazilo na proteste i tada ste prestali sa protestima kad su vam Beranci rekli to što su rekli.

E sad idemo oko paprika. Zaista moramo oko paprika, zanimljivo je, pa to je moje trenutno zanimanje. Prvo da izrazim veliko poštovanje prema svakom proizvođaču paprika. Vidite, zamislite, ja rekao da bi neko sadio paprike da mu nije bilo SNP-a, što je potpuno istina, naravno to vi svi znate, potpuna je istina. Klimaju glavom mnogi. /Upadice/

Poštovani građani Crne Gore, zamislite od toliko tih čestitih ljudi, koje izuzetno poštujem, taj hljeb sam ja jeo i znam kako se zarađuje. Prema tome, moje poštovanje prema tim ljudima je beskrajno, ali gledajte čuda, samo se javi jedna politička partija, mene napadaju za paprike, a nijedan proizvođač paprika. Znajuju da ih poštujem i činimo sve i evo subvencija za proizvodnju 80%. Činimo sve da ljudi proizvedu što više, da imamo paprika, maslina, grožđa, krompira, pšenice, mesa, jaja i svega, svega onoga što treba. Dakle, ne možete pričati ono što bi drugi trebali da pričaju. Neko se ovdje prepoznao, to ga teško boli, teško ga boli edukacija u svakom smislu koji je prošao kroz čuvenu školu političku SNP-a. I onda kad su onako malo izvirili - doviđenja, mi smo sad faktor. I onda priču i protiv SNP-a drvlje i kamenje. /Upadice/ Mi smo ostali tu gdje smo. Možete da pričate što god hoćete, sva vam je istina, gospodine, kao ovo što su rekli da sam ja rekao da je crnogorska nacija falsifikat i onda donesu i slušaju i niko to ne čuje živi. Opet sami sebe demantuju. Dakle, završiću sa ovim - znamo ko smo, znamo gdje smo, znamo na čemu smo, znamo čiju i koju politiku vodimo. Tu smo gdje smo bili, nikad nikoga izadavali, nikad nikoga prodavali. Što se tiče DPS-a, DPS-a u Vladi nema. To što nas oni podržavaju, neka nastave. Nikakav problem nije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:39:57)

Izvolite, kolega Ćeman. Imate pravo na komentar.

Stvarno bih vas zamolila da sa mjesta ne dobacujemo, jer to u skladu sa Poslovníkom zasluđuje opomenu. Svi smo ovdje pomalo grešni i sa mjesta dobacujemo, ali zaista da povedemo računa. Izvolite.

ALBIN ĆEMAN (05.07.22 13:40:03)

Gospodine Jokoviću, evo šta je vaš visoki funkcioner Radosav Nišavić govorio o Vladi, sadašnjoj Vladi DPS-u kojoj u kojoj ste Vi potpredsjednik. Tada je govorio Darku Pajoviću, a zapravo je mislio na Vas.

Evo pročitacu: "Gospodine predsjedniče Skupštine, gospodine predsjedniče Vlade, gospodo ministri i poštovana Skupštino, poštovani građani Crne Gore, prvo ću da kažem da bi bilo suludo i neozbiljno, krajnje neodgovorno, nelogično i neprincipijelno da svi mi koji smo glasali 4. decembra 2012. godine protiv ove vlade da joj danas damo povjerenje. Bilo bi to gore od političke prostitucije, od političke korupcije, od izdaje samog sebe i izdaje hiljade ljudi koji su nam dali povjerenje da mijenjamo ovu vladu, ovaj sistem, pa da na drugačijim principima, sa drugačijim sistemom vrijednosti omogućimo život dosljedan čovjeka. Zar podržati vladu koja ne samo u ove zadnje tri godine, već u kontinuitetu zadnjih 20 i više godina je dovela ovu zemlju ne u red najbogatijih i najrazvijenih zemalja svijeta, kako se ovih zadnjih mjeseci i dana čuje, već ste je doveli do samog ruba ekonomske propasti, do pada životnog standarda građana, do moralnog sunovrata". To je izjavio, gospodine Jokoviću, Radosav Nišavić, vaš visoki funkcioner i nekadašnji poslanik, a mislio je izgleda na Vas.

Na početku svog komentara moram kazati da mi je drago što sam svojim poslaničkim pitanjem doprinio da korigujete svoje mišljenje kada su poljoprivredni proizvođači u pitanju. Molim Vas da ubuduće kada su oni u pitanju ne govorite u pežorativnom smislu, jer su oni naši uvaženi građani koji svojim časnim, poštenim radom hrane svoje porodice i ovu zemlju. Najmanje što možete da uradite je, ako bar nećete da ih zaštitite, da ih ubuduće ne vrijeđate.

U pisanom odgovoru na moje poslaničko pitanje koje ste mi dostavili, kazali ste mi da pokušavam da spinujem, izvlačim iz konteksta i nepotrebno zauzimam medijski prostor, gospodine Jokoviću. Ne zauzimam ja nepotrebno medijski prostor nego Vi, jer nisam ja uvrijedio poljoprivredne proizvođače nego Vi. Danas smo čuli šta mislite o mesarima. Spinovanje, odnosno privlačenje medijske pažnje vršite zapravo Vi Vašim nesmotrenim izjavama. Reklo bi se da u svojim izjavama sijate kao biser, ali ne po kvalitetu svojih izjava, nego što su, narodski rečeno, svaka biser za sebe. Treba li da podsjetim na onu Vašu izjavu u Pljevljima gdje ste se zapitali zašto možemo da izvozimo ugalj, a ne možemo da izvozimo drvo - ne znajući

da Crna Gora, prema podacima MONSTAT-a, godišnje izvozi proizvode od plute i drveta u iznosu cirka 30 miliona eura.

Takođe, lijepo ste pročitali koje mjere podrške imaju poljoprivredni proizvođači. Možda ste zaboravili činjenicu da sam glasao u decembru za budžet koji to omogućava, i ja i svi poslanici Poslaničkog kluba "Mir je naša nacija". Poljoprivreda je svakako značajna grana privrede i veoma je bitno da poziciju ministra poljoprivrede obavlja neko sa značajnim kompetencijama iz ove oblasti.

Poštovane građanke i građani, vama se obraćam. Svi vi koji ste ovih dana pretrpjeli štetu zbog ove elementarne nepogode, pritom ovdje ne mislim na ovu neligitimnu Vladu nego na vremenske neprilike koje su prčinile ozbiljne štete na imanjima vas individualnih poljoprivrednih proizvođača, ne samo na Plantažama - mislim da država treba da vam pomogne i to ne samo djelimično novčanom naknadom već i organizovanjem protivgradne zaštite. Uvijek je bolje rizike identifikovati na vrijeme i raditi na njihovom eliminisanju ili, kako bi ljekari kazali - bolje spriječiti nego liječiti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:44:33)

Zahvaljujem.

Kolega Bečiću, proceduralno.

Izvolite.

ALEKSA BEČIĆ (05.07.22 13:44:43)

Proceduralno prvo naravno.

Uvažena potpredsjednice Bošnjak, imajući u vidu da se poštovani gospodin Joković i u pisanom odgovoru na poslaničko pitanje kolege Čemana i sada vidjeli ste i u usmenom dijelu odgovora na jedan krajnje neprimjeren, biću blag, čuvaću dignitet ovog doma, bavio mojim imenom i prezimenom, a sve nakon što smo danas uvaženog kolegu čuli da je u ovom domu imputirao kolegi Šehoviću, da je kritikovao kolegu Šehovića, koji ga je pitao da saopšti stav u odnosu na politička osjetljiva pitanja u Crnoj Gori i u odgovoru je kolega Joković rekao da je došlo vrijeme da se okrenemo budućnosti i da, iako su to politička pitanja, da ne prebiramo po kostima, po osjećanjima, a onda je iskoristio i pisani dio poslaničkog pitanja i usmeni dio da na jedan krajnje neprimjeren način u negativnom kontekstu govori o meni.

Molim Vas da mi, da u skladu sa članom 101 Poslovnika o radu, date pravo na repliku, a ja naravno to zloupotrijebiti neću. Na uvrede i na taj neprimjeren pristup ću odgovoriti činjenicama i u onom duhu kako sam uvijek činio. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:45:53)

Evo da konstatujem - i sa jedne i sa druge strane, i od vaše strane, ne mislim lično na Vas, mislim na Klub Demokrata, bilo je oštih riječi upućenih ministru i potpredsjedniku Vlade, kao pretpostavljam i reakcija na to bilo je i sa druge strane takvih. Pokušala sam da pravim balans da bi se čula i jedna i druga strana i činila to da na kraju uvijek poslanik ima zadnju riječ (onaj koji je postavio pitanje). U izlaganju ministra Jokovića osjetila sam u jednom momentu da se nešto odnosi baš lično na Vas. Niste reagovali odmah, reagovali ste sad.

Daću Vam pravo na repliku, ali nemojte da izazivate jer zaista je bilo i sa ove strane i dosta je bilo, da kažem, niskih udaraca, odnosno nešto što je možda prelazilo onu granicu političke borbe i išlo malo na lični teren. Vjerovatno zato što ste nekad bili zajednička partija i razumijem to, ali hajmo da privodimo ovo kraju.

Izvolite, ubuduće ću Vas zamoliti da malo vodite ovu skupštinu da vidite, jer znate odlično kako je sa ovoga mjesta kada nastane ova polemika i iz tog razloga vjerujem da ćete imati to u vidu.

Izvolite, poslanice.

ALEKSA BEČIĆ (05.07.22 13:47:42)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice.

Naravno, apsolutno nijednu uvredu neću izreći, jer na taj način ne komuniciram ni sa onima sa kojima se ne slažem.

Znači, ciljno sam negdje pokušao sa mjesta da usmjerim dio izlaganja poštovanog kolege da bi se do kraja čulo sve ono što je u tom tekstu od prije desetak godina, gdje sam ja i tada i sada i uvijek kad god sam se bavio u kojoj god da sam partiji bio i na bilo kojoj poziciji branio građansku Crnu Goru i afirmisao politiku proširenja. Tada sam na pitanje novinara Dnevnih novina, jer je uslijedilo mjesec dana nakon dešavanja u nekim gradovima i određenih scena na ulicama sa zastavama u različitim gradovima, kada su me pitali šta ako nakon izbora u Podgorici dođu ljudi sa zastavama i trobojkama i crnogorskim i drugih zastavama - ja sam, i to piše (da ste do kraja pročitali), rekao - Neka se svežu jedna sa drugom i državna crnogorska zastava, i crnogorska narodna trobojka, i zastava Podgorice, i zastave mladosti, mudrosti, hrabrosti, jer nam je to bio slogan, da pokažemo konačno da možemo da idemo zajedno i da na tim pitanjima, na tim podjelama ne gradimo budućnost Crne Gore.

Ja ko sam i ja šta sam - ja sam, prije svega, uvaženi građani Crne Gore slobodan čovjek i to je moje najveće bogatstvo. Slobodan čovjek koji je mogao, da je htio, političku poziciju i mandate Demokrata da unovči debelo prije nekoliko mjeseci za neke veće političke pozicije. Odlučio sam da časno budem razriješen sa ovog mjesta, jer sam uvijek na svakom mjestu branio narodnu, a ne mafijašku ili neku drugu volju. Ali, da idemo redom. Iako je to u razvijenim zemljama i razvijenim demokratijama intimno pitanje i primitivizam nekog pitati, da vam kažem - prvo, ne priznajem nikome da je veći Crnogorac od mene jer ništa od ove zemlje nisam oteo, nisam ukrao i nisam nezakonito uradio. Kao što sam se prije deset, petnaest godina ježio od dijela profesionalnih Crnogoraca, koji su se sakrivali iza tog patriotizma i imao otpor prema tom profesionalizmu i lukrativnom crnogorstvu, tako i posljednjih par godina se veoma ježim, a i građani Crne Gore, od dijela profesionalnih Srba koji iznose na političko tržište i unovčavaju svoje navodno nacionalno osjećanje. Utisak građana Crne Gore je da su ti lukrativni Crnogorci i Srbi u velikoj manjini, da su se oni bogatili svih ovih godina dok su navodno bili degradirani i poniženi, a da je stradala ona ogromna većina građana Crne Gore koji su se osjećali kao Crnogorci i kao Srbi, a koji su istinska braća koji su obespravljani, pljačkani i poniženi svih ovih prethodnih godina.

Drugo, uvaženi kolega Jokoviću, učio sam u Osnovnoj školi "Sutjeska", nedaleko odavde, i Srednjoj školi "Mirko Vešović". Ja sam od tih generacija koji su učili srpski jezik i književnost ijekavskog izgovora. Taj jezik sam tada naučio sa veoma visokim ocjenama i tim jezikom govorim. Ali, šta je to bitno za građane Crne Gore? Zna li šta je bitnije? Gdje su nas dovele besomučne crnogorske podjele. Da danas imamo jednu crnogorsku majku, koja ima četvoro djece, kojoj jedno dijete kaže da govori srpskohrvatskim jezikom, drugo srpskim jezikom, treće crnogorskim, istovjetna verzija kao srpski i četvrto ovom novom verzijom crnogorskog jezika. Ali sve četvoro djece, u najvećem broju slučajeva, nakon 20. u mjesecu dođu kod te majke da vide može li im od one penzije 20 eura dati da prežive do 01. u mjesecu. Meni je to važnije nego ovo prvo. Jer, ne treba niko da me glasa zbog ovog prvog. Glasajte me zbog mojih moralnih i profesionalnih kvaliteta ako smatrate da ih imam.

Treće pitanje, pošto mi često to imputirate, pitanje vjere. To ne iznosim, takođe, na tržište. Ja sam kršten, iako sam mlad, još u komunističkom sistemu kada mnogi nisu znali gdje je crkva. Kršten sam ovdje u Mitropoliji crnogorsko-primorskoj. Moja majka je krštena 50-ih godina nakon Drugog svjetskog rata. Zna li šta je tek tada rađeno protiv vjere, nedaleko odavde? Moj otac, takođe u Mitropoliji crnogorsko-primorskoj, koja je, saglasno odlukama crkvenih vlasti i kanonima dio Srpske pravoslavne crkve. Uvijek ću isticati jer meni je bliža potkošulja od košulje i štitiću kao što je to i mitropolit Amfilohije govorio i djelovao, u skladu sa svojim ovlašćenjima, sve ono što je status, značaj i pozicija Mitropolije crnogorsko-primorske. Bio sam kada je trebalo stati i ustati protiv Zakona o slobodi vjeroispovijesti, ali nisam trgovao, nisam se borio, nisam išao u prve redove i nisam se na parlamentarnim izborima krio iza bilo koga da bih dobio mandate. Svojim imenom i prezimenom na ekonomsko-socijalnoj problematici. Kada je trebalo stati u zaštitu braće Bošnjaka i podržati da se vrati džamija u Pljevljima, jedan sam od prvih koji je to inicirao. Kada je trebalo suprotstaviti se negaciji bilo koga - uvijek sam bio tu.

Zaključujem, uvažena potpredsjednice. Dragi građani, zbog manipulacija sam vam sve ovo rekao, ali nemojte zbog ovoga niko da glasa nikada ni Aleksu Bečića, ni bilo kog drugog čovjeka koji se možda u ovom Klubu različito nacionalno ili vjerski osjeća. Jer, mi se nijesmo okupili da bi dijelili Crnu Goru, da bi dobijali mandate na mešetarenju i na trgovini o ovim pitanjima. Okupili smo se u toj partiji da pokažemo i pokazali za ovih osam godina da može da bude Crna Gora u malom jedna partija, gdje su ljudi svih vjera i nacija, gdje niko svoje nacionalno osjećanje ne nosi na sto ni lidera u Tirani, ni lidera u Beogradu, ni bilo kog drugog regionalnog i evropskog lidera.

Zaključujem time, najponosniji sam, različiti smo, to je naše bogatstvo, to je snaga i Demokrata i Crne Gore - što nikada nijedan čovjek od ovih ljudi nije i niti će izdati svoje birače, što smo slobodni ljudi i što svakog možemo pogledati u oči. To ja ne bih dao za sve bogatstvo ovoga svijeta. To imaš ili nemaš, ali jednom kada ga izgubiš, onda ga više nikada ne možeš povratiti. Zahvaljujem.

Zahvaljujem, kolega Bečiću.

Samo sekund da se čujemo, ja vodim sjednicu.

Ministre Jokoviću, u Vašem izlaganju bilo je konotacija koje se tiču, čak ste ga pomenuli imenom. Pisani odgovor nisam gledala, ali znam da je u izlaganju ministra Jokovića bilo čak novinskih članaka koji su se odnosili na kolegu Bečića, pa da kažem u toj nekoj negativnoj konotaciji, odnosno u toj polemici ili političkoj borbi. Iz tog razloga sam dala pravo na repliku kolegi Bečiću. Mi po Poslovniku nemamo pravo replika na repliku, a kolega Bečić ničim nije učinio u ovoj replici da bih ja Vama sada dala riječ da bi Vi polemisali s njim. Molim vas da privodimo ovo kraju, izvinjavam se, ovo se odužilo, ali prosto osjećala sam da danas svi hoće nešto da kažu i da razriješimo više ove dileme koje već dugo su u prostoru javnom u Crnoj Gori prisutne.

Dajem sada riječ poslaniku Bogdanu Fatiću da postavi pitanje potpredsjedniku Vlade. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (05.07.22 13:55:49)

Poštovana potpredsjednice, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre sa saradnicima,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede gospodinu Vladimiru Jokoviću sam postavio sledeće poslaničko pitanje:

U kojoj je fazi realizacija projekta regulacija Lima sa Grnčarom i koje je aktivnosti u tom smislu nadležno Ministarstvo planiralo da sprovode u narednom periodu?

Dakle, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je u saradnji sa Svjetskom bankom 2019. godine otpočelo pripremu projektne dokumentacije za projekat regulacija Lima i Grnčara koji obuhvata četiri opštine, i to: Berane, Bijelo Polje, Plav i Gusinje. Projekat se finansira iz bespovratnih sredstava Globalnog fonda za zaštitu životne sredine i Specijalnog fonda za klimatske promjene, a početak realizacije ovog značajnog projekta je planiran za drugu polovinu 2020. godine.

Koliki je značaj navedenog projekta za Crnu Goru najbolje govori činjenica da bi njegovom realizacijom u potpunosti bio riješen višedecenijski problem s poplavama u ovim opštinama, čime bi država na adekvatan način zaštitila lokalno stanovništvo, njihova zemljišta i objekte, a posljedično bi se omogućio razvoj poljoprivrede i turizma na priobalnom području rijeke Lima i Grnčara i to bez konstantnih rizika od poplava i havarija koje nastaju kao posledica istih. Ukupna dužina regulacije Lima sa Grnčarom, predviđena glavnim projektom, iznosi oko devet kilometara, od čega se na opštinu Berane odnosi regulacija Lima na relaciji Berane - urbana zona, dakle govorimo o prostoru između dva mosta na Limu ukupne dužine 1,23 km, na Bijelo Polje se odnosi uređenje lijeve obale rijeke Lima ukupne dužine 608 m, a u Plavu je regulacija planirana na lokaciji Brezovice, u dužini od 1,3 km. U Gusinju od ... rijeke Grnčar do granice sa Albanijom ukupne dužine 5,5 km. Podsjećanja radi, Svjetska banka je početkom avgusta 2020. godine odobrila sredstva za Crnu Goru u ovu svrhu u iznosu od 15 miliona eura pri čemu je tadašnje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja promišljalo u pravcu obezbjeđivanja i dodatnih sredstava za ovaj veoma značajan projekat. Takođe, zahvaljujući inicijativi rukovodstva Opštine Bijelo Polje, pokrenuta je inicijativa obezbjeđivanja dodatnih sredstava za uređenje ne samo lijeve već i desne obale rijeke Lima u tom gradu.

Međutim, u mandatu prethodne 42. Vlade nismo imali priliku da dobijemo detaljnu informaciju u kojoj fazi je realizacija ovog projekta koji je posebno značajan za sjeverni region Crne Gore, a svjedoci smo da infrastrukturni radovi još uvijek nisu započeti uprkos tome što početak radova je bio planiran za drugu polovinu 2020. godine. Dakle, finalni akcioni planovi, preseljenja lokalnog stanovništva nisu bili završeni tokom 2021. godine, a nedavno je na sajtu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, čini mi se tokom prošlog mjeseca objavljen dokument Finalni akcioni plan preseljenja za opštine Plav i Andrijevicu. Međutim, sva ostala dokumenta datiraju iz 2020. godine. Postavlja se pitanje šta je realizovano od 15 miliona eura sredstava koje smo dobili od Svjetske banke za realizaciju ovog projekta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 13:59:29)

Izvolite, ministre Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 13:59:36)

Zahvaljujem poslaniku Fatiću.

Vjerujem da ste dobili odgovorom i da ste zadovoljni odgovorom, jer je ovdje subliminirano sve ono što je predviđeno, projektovano i što treba da se uradi. Radi javnosti Crne Gore, samo ću neke detalje iz ovoga što je postavio u dosta obimnom odgovoru poslanik Fatić reći da je glavni projekat regulacije rijeka Lim i Grnčar urađeni su u okviru krovnog projekta upravljanja slivom rijeke Drine na Zapadnom Balkanu finansiran od strane međunarodne institucije za finansijsku podršku i obnovu zaštite životne sredine i Specijalnog fonda za klimatske promjene. Inicijalno je u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja /prekid/ Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede odabrano 13 lokacija na rijekama Drimskog sliva za koje je urađena dokumentacija za regulacione radove na nivou idejnog projekta. To su:

- uređenja lijeve obale rijeke Lima u Bijelom Polju na potezu od Vatrogasnog doma do ulice Limske,
- regulacija rijeke Lim na lokaciji Berane urbana zona;
- regulacija rijeke Lim na lokaciji Brezovica opština Plav;
- regulacija rijeke Grnčar od uliva u Ljučiću do saobraćajnog mosta opština Gusinje i
- regulacija rijeke Grnčar od Ade do granice sa Albanijom opština Gusinje.

Prema projektnoj dokumentaciji, vrijednost ovih investicija iznosi 14.365.979,33 €. Ovi projekti se implementiraju kroz regionalni Program integrisanog razvoja koridora rijeka Save i Drine, koja predstavlja jednu od najvećih inicijativa Svjetske banke u oblasti upravljanja vodama, ukupne predviđene vrijednosti 330 miliona €, sa akcentom na infrastrukturni razvoj i zaštitu od poplava.

Dakle, ovo što je trebalo ove godine da se uradi i projektuje, tih 15 miliona definitivno zbog skoka cijena je bilo nemoguće, jer najnovije projekcije pokazuju da bi to koštalo nekih 22 miliona. Naravno, ove godine raspisan tender za jednu dionicu u Bijelom Polju i za jednu dionicu u Beranama. Ako treba da čitam, ali evo rekao sam šta sve treba da se radi građanima. Sledeće, ovo su sredstva Svjetske banke, krediti nijesu donacije i definitivno mi ćemo sa ovim nastaviti da se kompletno rijeke Lim i Grnčar, ako bih mogao reći, ukrote od poplava, da budu u svom koritu. Zato će se nastaviti ovi projekti i neće stati do konačnog završetka. Dakle, ove godine je raspisan tender za ove dvije lokacije u Bijelom Polju i u Beranama. Negdje postoje mali problemi sa imovinsko-pravnim odnosima, projekta dokumentacija još nije u potpunosti završena, ali ovo je jedan ozbiljan projekat. Vjerujem da će biti priveden kraju ove godine. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 14:03:04)

Zahvaljujem.

Izvolite, pravo na komentar.

BOGDAN FATIĆ (05.07.22 14:03:09)

Zahvaljujem ministru na detaljnom odgovoru koji sam dobio u pisanoj formi. Kao što sam kazao u svom obrazloženju, cijenim da je u pitanju projekat koji je od posebnog značaja ne samo za stanovnike i opštine na koje se ovaj projekat odnosi, već za ukupno stanovništvo Crne Gore.

Vi ste, ministre, i sami kazali u svom odgovoru da je ovo jedan dio većeg regionalnog projekta koji predstavlja jednu od najvećih regionalnih inicijativa koja je podržana od strane Svjetske banke. Dakle, govorimo o projektu čija realizacija je planirana u narednih 10 godina i to na području Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije, a ukupna vrijednost ovog projekta iznosi oko 330 miliona eura.

Ono što bih dodao na Vaš odgovor, javnosti radi, jeste činjenica da navedeni projekat regulacija Lima sa Grnčarom obuhvata i radove na vodovodnoj infrastrukturi u opštini Andrijevića u iznosu od 150.000 eura, kao i radove na vodovodnoj infrastrukturi u Grahovu, opština Nikšić, za što je planirano izdvajanje u iznosu od 100.000 eura. Sve ovo naglašavam da bi bolje razumjeli koliko je neophodno raditi na kvalitetnoj i blagovremenoj realizaciji ovako značajnih inicijativa koje imaju ne samo nacionalni, već i regionalni karakter. Stoga se negdje nameće pitanje da li je prethodna 42. Vlada uradila sve ono što je mogla i što je trebalo da uradi, kao i nadležno ministarstvo po pitanju ovog značajnog projekta. Naime, ukoliko znamo da je inicijativa za početak izvođenja radova na ovom projektu trebala da se desi u drugoj polovini 2020. godine, danas se već nalazimo u drugoj polovini 2022. godine, govorimo o periodu od dvije godine, stoga smatram da nijesmo imali dovoljno aktivnosti po pitanju ovog projekta. Složiću se sa Vama, naravno, da sprovođenje administrativnih procedura na ovako velikom i sveobuhvatnom projektu zahtijeva određene kompetencije i određeno vrijeme. Ali, nadam se da ćete se Vi složiti sa mnom da je period od dvije godine ipak previše za ovakav nizak stepen učinkovitosti.

S tim u vezi, posebno bih se osvrnuo na dio Vašeg odgovora koji se odnosi na ograničene administrativne kapacitete lokalnih samouprava Plava i Gusinja, kao i zahtjevan posao koji ste napomenuli i

u usmenom odgovoru po pitanju eksproprijacije zemljišta u ove dvije opštine. Iz Vašeg odgovora se zaključuje da raspisivanje tendera ne možemo očekivati za ove dvije opštine tokom 2022. godine.

Nadam se da je Vlada Crne Gore i resorno Ministarstvo, kojim Vi rukovodite, predvidjelo adekvatnu administrativnu podršku upravo ovim opštinama kako bi ovakav jedan značajan projekat krenuo sa svojom realizacijom u 2023. godini. Složićete se da na ovaj način ne pokazujemo adekvatan odnos prema našim partnerima, a tu prevashodno mislim na Svjetsku banku, kada jedan ovakav značajan projekat, čija je ukupna vrijednost 330 miliona eura, se ne može realizovati zbog nedostatka administrativnih kapaciteta.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 14:06:21)

Prelazimo sada na posljednje pitanje u setu pitanja namijenjenih potpredsjedniku Vladimiru Jokoviću.

Izvolite. Kolega Bogdan Božović.

BOGDAN BOŽOVIĆ (05.07.22 14:06:31)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice Skupštine.

Uvaženi ministre Jokoviću, poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje tiče se regionalne inicijative Otvoreni Balkan i molim Vas da nam najpreciznije odgovorite - da li je interes Crne Gore da se priključi pomenutoj inicijativi u kojoj već participiraju Srbija, Sjeverna Makedonija i Albanija?

Pitanje je upućeno Vama, između ostalog, jer pokrivete veoma odgovornu poziciju 43. Vlade Crne Gore, a to je potpredsjednik za ekonomski razvoj. Takođe smatram da bi bilo interesantno da dobijemo odgovor od Vas s obzirom da se već duže od dvije decenije uspješno bavite preduzetništvom. Kakav bi bio uticaj na razvoj preduzetništva ukoliko bi se Crna Gora priključila pomenutoj regionalnoj inicijativi?

Svjedoci smo da su na javnoj sceni u posljednje vrijeme vođene brojne debate o tome da li Crna Gora treba da pristupi regionalnoj inicijativi. Čini mi se da je prilikom sučeljavanja tih argumenata nedostajalo malo više racionalnosti, ozbiljnosti, odgovornosti kako bi građanima na pravi način mogli da približimo potencijalne benefite ili eventualno štete od priključenja Crne Gore regionalnoj inicijativi Otvoreni Balkan. Dakle, regionalna inicijativa Otvoreni Balkan apsolutno nije alternativa za proces priključivanja Evropskoj uniji. Ona je proces koji je kompatibilan sa procesom priključivanja Evropskoj uniji, jer u suprotnom svakako Socijalistička narodna partija ne bi ni podržavala tu inicijativu.

Inicijativa treba da doprinese stvaranju jedinstvenog tržišta i uklanjanju barijera, što će omogućiti slobodan protok ljudi, kapitala, roba i usluga, stvaranje jedinstvenog tržišta od oko 20 miliona stanovnika sa postojećih 600.000, koliko ima Crna Gora. To bi svakako podstaklo veći broj investitora da ulažu u ekonomije zemalja koje su članice ove inicijative. Takođe, to bi donekle moglo da podstakne i konkurentnost i kompetitivnost unutar samih država članica pojedinačno. Mislim da bi to negdje doprinijelo negdje, i ono što sam pitao i Vas, i razvoj preduzetništva, a svi znamo koliki je značaj razvoja preduzetništva za ekonomski razvoj i privredni rast. U prilog tome nam govore brojne studije, a ja ću samo navesti primjer Sjedinjenih Američkih Država, koje su '60, '70-ih godina kroz razvoj preduzetništva riješile problem velike nezaposlenosti. Svakako to je doprinijelo i razvoju njihove ekonomije.

Ovo nije inicijativa koja će po automatizmu nekome donijeti isključivo korist, a nekome isključivo štetu. Mislim, na kraju kada se izvuče tako da kažemo saldo, da će sve zemlje članice imati više koristi nego štete.

Takođe, na kraju bih dodao da kreiranje jedinstvenog tržišta i uspostavljanje tješnije saradnje između zemalja članica, kada je riječ i o ekonomiji i o stanovnicima tih zemalja, bi olakšalo održavanje mira i stabilnosti, što je posebno značajno imajući u vidu burnu prošlost Balkanskog poluostrva, kao i da su se narodi koji žive na Balkanskom poluostrvu nerijetko sukobljavali među sobom.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 14:09:37)

Zahvaljujem kolegi Božoviću.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 14:09:41)

Uvaženi poslanice Božoviću, Vi ste postavili ovo pitanje koje je sad negdje i tema na prostoru Zapadnog Balkana, svih onih država koje nijesu članice Evropske unije.

Vi ste u svom odgovoru dosta doga rekli i očigledno da imate svoj stav, kao što ga ima i Socijalistička narodna partija po pitanju da li Crna Gora treba da bude članica Otvorenog Balkana.

Ono što je ključno, ovo je ekonomska priča, nikakve ovdje skrivene politike iz ovoga nema. Ne može se reći da će sad neko porobiti Crnu Goru /prekid/ smislu, jer Crna Gora treba da ide u Evropsku uniju. Pa zamislite kad ne možemo da se takmičimo sa eventualno Bosnom, Srbijom, Makedonijom i Albanijom, a da se takmičimo sa Francuskom, Njemačkom, Belgijom i Luksemburgom u ekonomskom smislu. Dakle, mislim da bi sa stanovišta preduzetništva i te kako ovo pomoglo Crnoj Gori. Prvo, što bi te procedure prelaska granice bile i te kako pojednostavljene. Sad sve ono što se hoće da izveze iz jedne u drugu zemlju izveze se, samo što se, rekao sam, tri miliona sati čeka na granicama svih ovih prelazima i to je ključni problem da ovo prolazi. Neki koji misle da smo priznali sertifikate o fitosanitarnoj ispravnosti namirnica, da Crna Gora nema pravo da to kontroliše - ima pravo ali nema pravo na granici, može na odredištu ako dođe na carinu u Podgorici, može da ga kontroliše i da ga uništi ako je neispravno. Dakle, ovdje se stvara povjerenje između onih koje je sudbina, istorija, geografija smjestila da žive jedni pored drugih. Nikada do sada u istoriji ti teški odnosi opterećeni svim i svačim između Srbije i Albanije Otvorenim Balkanom su i te kako relaksirani i dovedeni u pitanje da je samo od vremena otvaranja ove inicijative Otvorenog Balkana 13% robna razmjena između Albanije i Srbije povećana iako je Srbija imala neke kvote zabrane izvoza proljetos, nijesu očekivali dobru žetvu, pa je bio storniran izvoz određenih ključnih životnih namirnica koje Srbija izvozi. Dakle, ako može neko odavde da ode da radi u Skoplje ..., ..., Suboticu, ali isto tako da dođe kad fali radne snage u Crnoj Gori, to samo može da bude prednost. Oni i sad dolaze i rade i primaju se samo po izuzetno teškim procedurama. Nijesu na Balkanu Zapadnom svi imali kao potpisnici CEFTE da mogu sa ličnom kartom prolaziti, nego su iz određenih država prolazili iz jedne u drugu sa pasošima. Pa znate, dijete, pa da li ima pasoš, pa da li možemo da odemo i tako dalje. Ovdje to pojednostavljenje ide i te kako da samo koristi preduzetnicima, poljoprivrednim proizvođačima. Koliko je interes da neko nešto izveze iz Crne Gore, primjera radi, lubenice, mladi krompir, u ovom periodu kad ga Crna Gora ima viška, toliko je interes poljoprivrednog proizvođača da izveze nešto u Crnu Goru. Dakle, ovdje se samo daje privredi da nema administrativnih prepreka i barijera, da može komotno bez ikakvih velikih procedura da prolazi da radi.

Dakle, predstavnik Amerike za Zapadni Balkan je rekao - ovo je treći stub američke politike na Zapadnom Balkanu i ovo je nešto što je potrebno Zapadnom Balkanu, a Šarl Mišel, predsjednik Evropske komisije, je ovdje nama rekao da je to izvanredna ideja, da je vaša originalna, da je trebate podržati. Nikada niko u Crnoj Gori, savjetovao bih, ne bi trebao da ide u to ako bi to osporavalo ili usporavalo put Crne Gore prema Evropskoj uniji. Dakle, i naš je potpuni prioritet da Crna Gora što prije bude članica Evropske unije, ali svi najozbiljniji i najrelevantniji politički činioci i u regionu i iz svijeta kažu da je ovo preči i brži put i Crne Gore prema Evropskoj uniji. Ni u čemu ovdje ne smeta, ovdje nema nikakvih barijera, ovdje se samo pojednostavljuje ono što se dešava. Sama ušteta u ove tri države, po procjeni Svjetske banke, ušteta od 30 miliona sati čekanja - znate li šta znači 30 miliona sati? Čuli ste premijera prije neki dan kad je rekao to je hiljadu 150 godina, a to je i više kad se sve sabere i 3,2 milijarde je dovoljno da svi oni koji se bave biznisom, koji se bave time budu konkurenti. Ja sam ovih dana obilazeći poljoprivredne proizvođače u Crnoj Gori nailazio na takve farme, konkretno farma koka u Martinićima da ja jednostavno nijesam mogao da vjerujem da to postoji u Crnoj Gori. Svako poštovanje prema tom čovjeku koji je tako razvio i to bi trebalo da bude ogleđno, da pođu mnogi iz Crne Gore da vide šta ima u Crnoj Gori, koliko se i na koji način proizvodi. Potpisali su ugovor za izvoz jaja u Austriju. Zašto to ne bi bilo pojednostavljeno? Zašto bi one osjetljive namirnice u toku ljeta - da li su to mesni proizvodi, živa stoka, poljoprivredni proizvodi toliko dugo čekali na granicama, dok neko tamo ocarini, ako vozi ciglu iz Kikinde ili iz Beočina cimenat ili obrnuto iz Crne Gore ne znam što se izvozi tamo? Dakle, ako maknemo političke konotacije povodom ovoga, sigurni budite, nema ni jednog privrednika koji ne bi rekao da ovo pojednostavimo, jer nikako ne bi bilo tu invazije neke ekonomske i veće sile na neku u ekonomskom smislu manju ekonomiju. Sve to prolazi samo što kasni i mi se usporavamo, plaćamo te sate, nijesmo produktivni, nijesmo efikasni. Ovo je samo pojednostavljanje i vjerujem, uvaženi poslanice Božoviću, da će ova komisija najozbiljnije to razmotriti. Ponavljam i svoj stav, ako bi to značilo da će biti Crna Gora time u ekonomskom smislu unazađena, ja ne bih bio zato. Ako bi Crna Gora u ekonomskom smislu, političkom smislu bila udaljena od Evropske unije - ja nijesam za to. Ali, kao privrednik i kao čovjek koji razgovara sa poljoprivrednim proizvođačima - ovo bi i te kako blagorodno djelovalo za poljoprivredni proizvodnju u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 14:16:30)

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Božoviću. Imate pravo na komentar odgovora i eventualno dopunsko pitanje.

BOGDAN BOŽOVIĆ (05.07.22 14:16:38)

Zahvaljujem, uvaženi ministre, na iscrpnom odgovoru.

Svjedoci smo da je rat u Ukrajini izazvao brojne tektonske poremećaje na tržištima i u Evropi i u svijetu, pa su tako cijene energenata i hrane dostigle maksimalne ili istoriske iznose na berzama. Na primjer, cijena pšenice u ovom periodu je dostigla svoj istorijski nivo po visini na berzama.

Iz sredstava informisanja smo mogli da vidimo da ste bili u posjeti Srbiji u Beogradu, da ste razgovarali sa resornim ministrom iz prethodne Vlade i potpredsjednikom Vlade gospodinom Nedimovićem, možete li nam kazati da li ste nešto konkretno dogovorili kada je riječ o snabdjevenosti Crne Gore neophodnim proizvodima u narednom periodu i da li je bilo govora o potencijalnim investicijama - imajući u vidu koliko si investicije značajne za razvoj ekonomije posebno naše države. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 14:17:27)

Izvolite, imate pet minuta pravo u odgovoru na dodatno pitanje.

VLADIMIR JOKOVIĆ (05.07.22 14:17:34)

Zahvaljujem na ovom pitanju uvaženom poslaniku Božoviću.

Ključni razlog moje posjete Beogradu je bilo pitanje poljoprivrede i snabdjevenosti crnogorskog tržišta osnovnim životnim namirnicama, onima koje Crna Gora uvozi iz Srbije u najvećoj mjeri. I to ne samo uvozi u ovom trenutku, nego vjerovatno jedno stoljeće Crna Gora je najveći i najpouzdaniji kupac ovih proizvoda iz Srbije. Razgovarao sam sa kolegom Nedimovićem i zaista od svih šest tačaka koje smo mi kandidovali za razgovor, na obostrano zadovoljstvo, bez ikakvih problema smo se dogovorili o svima.

Rekao sam prije u jednom obraćanju da su oni garantovali i to je nešto što je možda i najbitnije bilo, snabdjevenost Crne Gore svim osnovnim životnim namirnicama i koncentrovanom stočnom hranom, ono što je i te kako važno za proizvodnju mlijeka, jaja i ne znam sve čega u Crnoj Gori. Po njihovim proračunima, ove godine će imati dobru žetvu, pšenicu izvanrednu, kukuruz se očekuje da će biti, imaju zalihe od tri i po godine do pet i po godina osnovnih životnih namirnica: ulja, brašna, pšenice, kukuruza, soje i tako dalje. Prioritet im je naravno, što smo i očekivali, Crna Gora, Bosna i Otvoreni Balkan. Tek na sledećem mjestu su neke druge zemlje koje tradicionalno uvoze od Srbije žitarice. Bilo je razgovora i oko cijene, gdje sigurno će se pratiti, Crna Gora neće plaćati neke veće cijene. Očekuje se da će cijene poljoprivrednih proizvoda, posebno žitarica u narednom periodu padati.

Dogovorili smo se i oko školovanja crnogorskih potencijalnih studenata iz oblasti veterine i šumarstva, jer nemamo te fakultete. Dogovor je postignut i u vezi saradnje i razmjene iskustava sa Srbija šumama. Oni će doći u Crnu Goru, pokazati svoja iskustva, i pozitivna i negativna, sa ovom sjećom, državno preduzeće siječe šumu, prodaje na putu. Dogovorili smo, oni su napravili jedan, kao veća i moćna država, izvanredan server za zemljište tako da znaju svako gdje je, kako je. Naši će iz Ministarstva ići u Beograd vrlo brzo, ne znam da li je dogovoreno, da moguće takav isti primijene u Crnoj Gori. Mihailo Jovanović je rekao da će ove godine izvoz IT tehnologije iz Srbije preći dvije i po milijarde eura, što daleko premašuje izvoz poljoprivrednih proizvoda, a znamo da je Srbija agrarna zemlja.

Još nešto oko uspostavljanja matične evidencije i to će razgovori biti, doći će njihovi predstavnici u Crnu Goru. Dakle, jedna potpuno uspješna priča i saradnja. Imali smo zahtjev od strane Srbije da li se može sad dati ako imamo viška nekoliko kamiona paradajza i sve što imamo peleta viška. Biće i jedno i drugo završeno. Na ovaj način pomažemo jedni drugima u isključivo jednoj namjeri za dobrobit i jednih i drugih. Crna Gora bi trebala sa svakom zemljom u okruženju da ima takve odnose. Mi smo suviše mali, nijesmo mi previše bitni nikome. Poštujte u Srbiji to što Crna Gora uvijek kupuje i naravno ima prednost jer mi tu robu plaćamo. Crna Gora i kad ima najviše ponuda na tržištu, opet kupuje najviše iz Srbije. I kad je nestašica, opet a oni naravno, kao ozbiljni ljudi, kao ozbiljna ekonomija, čuvaju svoje kupce. Tu je negdje obostrani interes.

Vjerujem da nikakvih problema povodom ovoga neće biti. Možemo da formiramo robne rezerve, ono što bi vrlo bitno bilo, ovdje je problem u Crnoj Gori smještajnih kapaciteta. Nešto smo razgovarali sa

trgovinskim lancima u Crnoj Gori, da li bi oni mogli iznajmiti određeni dio svojih magacinskih smještajnih prostora da se tu osnovne životne namirnice dovezu. Možda bi predlog bio može i da se čuvaju i da se plate i da se čuvaju u Srbiji. Vjerujem da je bolje bilo zbog obnavljanja tih rezervi, da se to doveze u Crnu Goru. Ovo nas je opomenulo da Crna Gora definitivno bi trebala da ima državne robne rezerve u slučaju ovakvih situacija, jer se proljetos, kad je bila zabrana uvoza iz Srbije, moralo tražiti hitno za snabdjevenost crnogorskih građana. Tako da u vrlo kratkom vremenu vjerujem da se i to može riješiti. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (05.07.22 14:22:58)

Zahvaljujem potpredsjedniku Jokoviću.

Bila je ovo vrela stolica danas sigurno, ali znate kako to ide u Parlamentu. Imali ste iskustva.

Kolege poslanici, ovim je Šesta posebna sjednica Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2022. godini završena. Vjerovatno ćemo u narednih par dana imati Kolegijum i dogovor za nastavak rada po pitanju započete sjednice i eventualnog zakazivanja nove sjednice. Zahaljujem svima.